

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

MØTEINNKALLING

Utvalg: Kommunestyret
Møtedato: 11.12.2013
Møtested: Kommunestyresalen, Rådhuset
Møtetid: Kl. 11:30

Ved forfall til kommunestyremøter, skal forfall meldes til gruppeleder, som er ansvarlig for å innkalle vara.

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Kirkenes, 28.11.2013

Cecilie Hansen
Ordfører

SMW

SAKSLISTE:

Saksnr.:	Sakstittel:	ArkivsakID:	
071/13	OPPFØLGING AV KOMMUNESTYREVEDTAK - RAPPORTERING 1. HALVÅR 2013 Saksordfører: Reidun Kolpus (reidun.kolpus@gmail.com)	13/441	
072/13	FASTSETTELSE AV PLANPROGRAM FOR KOMMUNEPLAN SØR-VARANGER 2014-2024 Saksordfører: Kurt Wikan (kuwik@frisurf.no)	13/263	
073/13	ORDENSREGLEMENT FOR GRUNNSKOLEN I SØR-VARANGER Saksordfører: Helene Erlandsen (helene.erlandsen@live.no)	13/986	
074/13	PLAN FOR ELEVENES FYSISKE OG PSYKOSOSIALE LÆRINGSMILJØ I GRUNNSKOLENE I SØR VARANGER KOMMUNE Saksordfører: Helene Erlandsen (helene.erlandsen@live.no)	12/569	
075/13	ANTIKORRUPSJONSARBEID I SØR-VARANGER KOMMUNE Saksordfører: Aksel Emanuelsen (ema-aks@online.no)	13/1336	
076/13	PRESISERING AV REGLEMENT FOR GODTGJØRING TIL FOLKEVALGTE – REPRESENTANTSTØTTE Saksordfører: Egil Kalliainen (kalliain@online.no)	12/99	
077/13	ØKONOMISTYRING I SØR-VARANGER KOMMUNE – FORVALTNINGSKONTROLL Saksordfører: Reidun Kolpus (reidun.kolpus@gmail.com)	12/890	
078/13	SVØMMEBASSENG I BUGØYNES Saksordfører: Agnar Jensen (horselshjelperen@gmail.com)	13/857	

079/13	OFFENLIG ANSKAFFELSE AV SKILTING TANGENLIA OMSORGSBOLIGER - INNSTILLING FRA KONTROLLUTVALGET Saksordfører: Reidun Kolpus (reidun.kolpus@gmail.com)	12/890	
080/13	STATUSRAPPORT - PARK & ANLEGG 2013 BARENTSHALLENE KF Saksordfører: Aksel Emanuelsen (ema-aks@online.no)	13/2464	
081/13	KOMMUNALE GEBYRER FOR VANN - AVLØP - RENOVASJON OG SLAM 2014. Saksordfører: Lena Norum Bergeng (noruberg@online.no)	13/2685	
082/13	KOMMUNALE AVGIFTER - GEBYRER OG BRUKERBETALINGER 2014 Saksordfører: Lena Norum Bergeng (noruberg@online.no)	13/2655	
083/13	NY FORSKRIFT OM GEBYR FOR BEHANDLING AV KONSESJONS- OG DELINGSSAKER Saksordfører: Sigbjørn O. Kurthi (sigbjornkurthi@yahoo.no)	11/488	
084/13	SØR-VARANGER MENIGHET - BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN 2014-2017 Saksordfører: Agnar Jensen (horselshjelperen@gmail.com)	13/2642	
085/13	BUDSJETT 2014 - ØKONOMIPLAN 2014-2017 SØR-VARANGER KOMMUNE Saksordfører: Linda Beate Randal (lindarandal4@gmail.com)	13/2372	

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Siv Merete Wollmann Virksomhetsleder: , tlf.	Dato: 14.11.2013
Arkivkode:	Arkivsaksnr.: 13/441
Saksordfører: Reidun Kolpus	

SAKSGANG		
Behandling:	Møtedato:	Saksnr.:
Kommunestyret	11.12.2013	071/13

OPPFØLGING AV KOMMUNESTYREVEDTAK - RAPPORTERING 1. HALVÅR 2013

Vedlagte dokumenter:

Nr.	Dok.dato	Tittel
1	14.11.2013	KST 190613
2	14.11.2013	KST 200313
3	14.11.2013	KST 240413
4	14.11.2013	KST 250913
5	14.11.2013	KST 270213
6	14.11.2013	KST 280813
7	14.11.2013	KST 290513
8	14.11.2013	KST 300113

Dokumenter i saken:

Kort sammendrag:

Rådmannen rapporterer herved administrativ oppfølging av kommunestyrevedtak fattet i perioden januar-juni 2013, i h.h.t. vedlegg.

Faktiske opplysninger:

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Statusrapport for oppfølging av kommunestyrevedtak 1. halvår 2013 tas til orientering.

Bente Larssen
rådmann

RAPPORTERING FRA SAKSBEHANDLER ETTER KOMMUNESTYREMØTET 19.06.2013

Tittel	Møtedato	Saksnr	Saksb.	Uoff	Doknr	Status/hva er gjort ifht. vedtaket
SØKNAD OM PERMISJON FRA POLITISK VERV - ROLF-ARNE KURTHI. SUPPLERINGSVALG	19.06.2013	034/13	SMW	-	12/39 - 33	Representant og suppleringsrepresentant tilskrevet.
ÅRSREGNSKAP 2012 - NORASENTERET IKS	19.06.2013	035/13	SAP	-	13/697 - 2	Ok
ÅRSREGNSKAP 2012 - BARENTSHALLENE KF	19.06.2013	036/13	SAP	-	13/696 - 2	Ok
ÅRSREGNSKAP 2012	19.06.2013	037/13	SAP	-	13/177 - 12	Ok
ÅRSREGNSKAP 2012 - SØR-VARANGER MENIGHET	19.06.2013	038/13	SAP	-	13/1213 - 5	Ok
DETALJREGULERINGSPLAN OG KONSEKVENsutREDNING, JENTOFTBUKTA -RADIUS KIRKENES.	19.06.2013	039/13	BKM	-	11/1151 - 45	Planen er vedtatt av kst, og kunngjort etter reglene i PBL. Kommunens arbeid er foreløpig avsluttet (ikke byggsak)
DETALJREGULERING AV EIENDOM G/BNR 16/17 VAGGETEM - BEHANDLING ETTER OFFENTLIG ETTERSYN - TILTAKSHAVER: BERNT INGE MORTENSEN	19.06.2013	040/13	HAKI	-	12/195 - 25	Planen er vedtatt av kst, og kunngjort etter reglene i PBL.
BYGGING AV BOLIGER TIL FLYKTNINGER	19.06.2013	041/13	SOL	-	12/1654 - 5	Intern planlegging er i gang. Neste møte er 30.10.13
NYE BRUKERE I TJENESTEN FOR FUNKSJONSHEMMEDE	19.06.2013	042/13	JJE	U-1	13/968 - 1	Brukerne som vedtaket omhandler er nå flyttet ut i egen bolig og behovet for bemanning rundt disse er kartlagt. Stillingshjemler opprettes og stillinger skal lyses ut. Behovet for bemanning er slik det fremkommer i saksfremlegget.
REGULERINGSPLAN FOR E105 RUNDVATNET - ELVENES PARSELL 1 B	19.06.2013	043/13	ORST	-	11/578 - 74	Planen er vedtatt av kst, og kunngjort etter reglene i PBL. Statens vegvesen har fremmet endring av planen

						<p>som ligger til høring/off. ettersyn til 21.11.13, endringen er ikke oversendt kommunen for behandling per dato.</p>
<p>EIENDOMSSKATT 2013 - UTVIDELSE AV EIENDOMSSKATTEOMRÅDET</p>	19.06.2013	044/13	NCB	-	12/2728 - 17	<p>Igangsett. Anbudet går ut i disse dager og vi er i rute.</p>
<p>POLITIANMELDELSE AV DET RUSSISKE SELSKAPET KOLA MMC, DATTERSELSKAP AV NORILSK NICKEL MMC, KOLA, RUSSLAND</p>	19.06.2013	045/13	CHA	-	13/111 - 3	<p>Kommunestyret vedtok å ikke anmelde.</p>

RAPPORTERING FRA SAKSBEHANDLER FRA KOMMUNESTYREMØTET 20.03.2013

Tittel	Møtedato	Saksnr	Saksb.	Uoff	Doknr	Status/hva er gjort ifht. vedtaket
DETALJREGULERING FOR PRESTEFJELLET TERRASSE, GNR 26, BNR 124	20.03.2013	016/13	VETR	-	11/2212 - 35	Vedtak påklaget, klagebehandlet iht. pbl og forvaltingsloven og oversendt Fylkesmannen i Finnmark for endelig klagebehandling, vedtak fra Fylkesmannen per dato ikke mottatt.
PROSESSPLAN FOR RULLERING AV KOMMUNEPLAN FOR SØR-VARNAGER KOMMUNE	20.03.2013	017/13	ORST	-	13/263 - 1	Rullering av kommuneplanen er igangsatt i tråd med KST vedtak, planprogram ligger til behandling i KST.
STORTINGSVALGET OG SAMETINGSVALGET 2013 - STEMMEKRETSER	20.03.2013	018/13	SMW	-	12/1300 - 9	Statens Kartverk varslet for endring av kretsgrenser.

RAPPORTERING FRA SAKSBEHANDLER FRA KOMMUNESTYREMØTET 24.04.2013

Tittel	Møtedato	Saksnr	Saksb.	Uoff	Doknr	Status/hva er gjort ifht. vedtaket
ÅRSMELDING FOR ELDRERÅDET 2012	24.04.2013	019/13	BCE	-	12/1051 - 3	Ok
SKATTEOPPKREVERFUNKSJONEN 2012-2015	24.04.2013	020/13	JMI	-	12/582 - 12	<p>Værøy-, Flakstad- og Moskenes kommune har fått levert til sammen 10 kontrolltjenester fra skatteoppkreveren i Sør-Varanger som er i henhold til inngått avtale.</p> <p>Alle pålegg og anbefalinger gitt av skattnord i kontrollrapport 2012 er etterkommet.</p> <p>Skatteavdelingen har ressurser og er organisert slik at resultatkravene gitt i styringsdokumenter og skatteoppkreverinstruksen antas og bli imøtekommet.</p>
INTENSJONSAVTALE - FELLES PRODUKSJONSKJØKKEN SØR-VARANGER KOMMUNE OG KIRKENES NYE SYKEHUS	24.04.2013	021/13	NCB	-	13/929 - 1	Ok. Kirkenes sykehus er informert om vedtaket.
STORTINGSVALGET OG SAMETINGSVALGET 2013 - OPPNEVNING AV LEDERE OG NESTLEDERE FOR VALGKRETSENE	24.04.2013	022/13	SMW	-	12/1300 - 10	Ledere og nestledere tilskrevet.

STATUSRAPPORTERING FRA SAKSBEHANDLER FRA KOMMUNESTYREMØTET 25.09.2013

Tittel	Møtedato	Saksnr	Saksb.	Uoff	Doknr	Status/hva er gjort ifht. vedtaket
SØKNAD OM FRITAK FRA KOMMUNALE VERV - PÅL HAAHEIM HENRIKSEN. SUPPLERINGSVALG	25.09.2013	055/13	SMW	-	13/101 - 4	Representant, Stiftelsen og nyvalgte representanter tilskrevet.
STARTLÅN 2013 FOR VIDERETILDELING.	25.09.2013	056/13	EAR	-	13/179 - 8	Lånene er effektuert.
FINNMARK KOMMUNEREVISJON - DEKNING AV OPPARBEIDET UNDERSKUDD	25.09.2013	057/13	NCB	-	13/251 - 9	<u>Det er innarbeidet i budsjettet. Utbetaling vil bli gjort når kravet kommer fra revisjonen.</u>
NEI TIL OL 2022 I OSLO - UTTALELSE FRA SØRVARANGER KOMMUNE	25.09.2013	060/13	CHA	-	13/2235 - 3	Kommunestyret besluttet å ikke avgi uttalelse.

RAPPORTERING FRA SAKSBEHANDLER FRA KOMMUNESTYREVEDTAK 27.02.2013

Tittel	Møtedato	Saksnr	Saksb.	Uoff	Doknr	Status/hva er gjort i fht. vedtaket
SUPPLERINGSVALG - LAGRETTEMEDLEM/MEDDOMMER TIL HÅLOGALAND LAGMANNSRETT 2013-2016	27.02.2013	006/13	SMW	-	12/27 - 56	Valgte kandidater tilskrevet
STARTLÅN OG TILSKUDD 2013	27.02.2013	007/13	EAR	-	13/179 - 4	Startlånet er utført.
PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL 2013 - KONTROLLUTVALGET	27.02.2013	008/13	NCB	-	13/223 - 2	Tilbakemelding gitt
KONTROLLUTVALGET 2012-2015	27.02.2013	009/13	NCB	-	12/890 - 15	Ok.
KOMMUNALE AVGIFTER, GEBYRER OG BRUKERBETALINGER 2013	27.02.2013	010/13	NCB	-	12/2536 - 6	Innarbeidet og utfakturert.
ÅRSRAPPORT PRIMÆRNÆRINGSFONDET 2012	27.02.2013	011/13	TGH	-	11/118 - 8	
HØRINGSUTTALELSE FRA SØR-VARANGER KOMMUNE - VESENTLIGE VANNFORVALTNINGSSPØRSMÅL FOR VANNREGION FINNMARK (2016- 2021)	27.02.2013	012/13	TSA	-	12/1930 - 3	Arbeidet ferdig. Dette skal danne grunnlag for videre arbeid med tiltaksanalyser og vannforvaltningsplan for Finnmark vannregion og for oss Neiden og Pasvik vannområder.
KJØP AV TOMT I FORBINDELSE MED EV 105 BJØRKHEIM-TERNEVANN - 24/101 OG 25/2 KJØPER: STATEN V/STATENS VEGVESEN	27.02.2013	013/13	ELLE	-	12/2494 - 2	Salget gjennomført
MAKESKIFTEAVTALE MED TSCHUDI KIRKENES AS - 27/444 OG 27/469	27.02.2013	014/13	ELLE	-	13/261 - 6	Avtale sendt Tschudi for underskrift
STRATEGI FOR FREMTIDIG HAVNEUTBYGGING PÅ TØMMERNESET	27.02.2013	015/13	ORST	-	12/2638 - 2	Det er igangsatt arbeid med Kommunedelplan for Tømmernes. Planprogram skal behandles i Utvalg for Plan og

						Samferdsel november 2013 før behandling i KST, forventelig i januar 2014.
--	--	--	--	--	--	--

RAPPORTERING FRA SAKSBEHANDLER FRA KOMMUNESTYREMØTET 28.08.2013

Tittel	Møtedato	Saksnr	Saksb.	Uoff	Doknr	Status/hva er gjort ifht. vedtaket
INNFESTINGSSUM FOR BOLIGTOMTER - FASTSETTELSE FOR ENKELTTOMTER	28.08.2013	046/13	ELLE	-	13/1414 - 1	Nye beløp er gjort gjeldende ved nye tildelinger
MAKESKIFTEAVTALE MED TSCHUDI KIRKENES AS - 27/444 MOT 27/469	28.08.2013	047/13	ELLE	-	13/261 - 10	Avtale sendt til Tschudi for godkjenning og underskrift
REGULERINGSPLAN FOR GSV GRENSESTASJON NORD	28.08.2013	048/13	ORST	-	12/692 - 58	Planen er vedtatt av KST, og kunngjort etter reglene i PBL.
ØKONOMIRAPPORTERING 2.KVARTAL 2013	28.08.2013	049/13	NCB	-	13/1514 - 30	Budsjettregulering effektivert.
REDUKSJON I LÅNEOPPTAK 2013	28.08.2013	050/13	SAP	-	13/1507 - 3	Regnskapet regulert og låneopptaket under opptak
NYE KIRKENES SYKEHUS - SAMARBEIDSPROSJEKTER OG MEDFINANSIERING	28.08.2013	051/13	NCB	-	13/1613 - 1	Sykehuset er informert om vedtaket.
KJØP AV NY PRESTEBOLIG	28.08.2013	052/13	NCB	-	13/1896 - 1	Kjøp av ny prestebolig er effektivert. Oppdraget for salg av tidligere prestebolig er sendt til megler.
VALG AV KOMITE FOR SAMEFOLKETS DAG OG 17. MAI-KOMITE 2014-2015	28.08.2013	053/13	SMW	-	11/1987 - 117	Valgte representanter tilskrevet.
OMSORGSTJENESTER	28.08.2013	054/13	SIB	U-3	12/1230 - 7	Aleris tok over tiltaket 01.09. Stabilisering av tiltak med tvunget psykisk helsevern utenfor institusjon.

RAPPORTERING FRA SAKSBEHANDLER FRA KOMMUNESTYREMØTET 29.05.2013

Tittel	Møtedato	Saksnr	Saksb.	Uoff	Doknr	Status/hva er gjort ifht. vedtaket
ENDRING STYREMEDLEMMER - BARENTSHALLENE SØR-VARANGER KF	29.05.2013	023/13	AAN	-	13/1027 - 1	Meldt inn og endret til Brønnøysundregisteret
ENDRING AV SELSKAPSAVTALE - NORASENTERET IKS	29.05.2013	024/13	NCB	-	13/1236 - 2	Ok, Nora er informert
ØKONOMIRAPPORTERING 1.KVARTAL 2013	29.05.2013	025/13	IBF	-	13/1025 - 41	Ok.
VEI I SANDNESDALEN	29.05.2013	026/13	IWK	-	13/850 - 1	<p>FeFo er tilskrevet om K-styrets vedtak om overføring av vei til FeFo.</p> <p>FeFo er åpen for å overta siste del av veien til massetaket. Men veien fra ridehallen til veidele/bom mener FeFo det er lite hensiktsmessig å overta. De erkjenner imidlertid delansvar for driftskostnader så lenge massetaket er i drift. FeFo ønsker at kostnader tas opp i et eget møte der også Sundquist AS som driver av massetaket deltar. Møtet er ikke avholdt ennå.</p>
FINANSIERING AV BYGGING AV SMIVEIEN, KIRKENES	29.05.2013	027/13	ELLE	-	13/838 - 2	Bygging av Smiveien har vært på anbudskonkurransen, og

						er under bygging. Ferdig i 2013.
VANNFORVALTNINGSPLAN 2016-2021	29.05.2013	028/13	TSA	-	13/772 - 2	Tiltaksanalyser under utarbeidelse med frist til januar 2014. I 2014 skal selve planarbeidet starte opp. Vannforvaltningsplanen skal vedtas i 2015.
FINNMARK KOMMUNEREVISJON IKS - NY EIERAVTALE OG SELSKAPSAVTALE.	29.05.2013	029/13	NCB	-	13/1052 - 4	Ok. Revisjonen er informert
REVISJON AV ALKOHOLPOLITISKE RETNINGSLINJER 01.07.2012 - 30.06.2016	29.05.2013	030/13	AURU	-	12/38 - 61	Ok. Sendt ut til alle salg og skjenkesteder.
SYDVARANGER GRUVE: PLANPROGRAM FOR OMRÅDEREGULERING MED KONSEKVENsutREDNING	29.05.2013	031/13	VETR	-	12/1641 - 50	Fastsatt planprogram kunngjort iht. pbl og KU-forskrift den 26.06.13.
KIRKENES HAVNEVESEN - Utleie og feste av havneareal - redegjørelse	29.05.2013	032/13	EGL	-	12/1650 - 5	Gjennomført som egen sak til fmsk og kstyret
EIENDOMSSKATT 2013	29.05.2013	033/13	NCB	-	12/2728 - 8	Ok. Ble fremmet sak i henhold til vedtak til ksk i juni.

RAPPORTERING FRA SAKSBEHANDLER – KOMMUNESTYREVEDTAK FRA 30.01.2013

Tittel	Møtedato	Saksnr	Saksb.	Uoff	Doknr	Status/hva er gjort ifht. vedtak:
DETALJREGULERING EIENDOM GNR.7, BNR 28 I NEIDEN	30.01.2013	001/13	VETR	-	10/1000 - 37	Planen ble kunngjort iht pbl den 22.02.13 og lagt inn i planregisteret.
AURORA KINO - DEKNING AV TIDLIGERE ÅRS MERFORBRUK	30.01.2013	002/13	NCB	-	12/2792 - 4	Effektuert. Kinoen har fått overført midlene.
KOMMUNEDELPLAN FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET 2013-2016	30.01.2013	003/13	NEO	-	11/2379 - 14	Vedtaket videresendt Finnmark Fylkeskommune
SØKNAD OM OPPREISINGSVEDERLAG	30.01.2013	004/13	IWS	U-3	09/1441 - 20	Vedtak effektuert, søker tilskrevet
LOVLIGHETSKONTROLL , KOMMUNESTYRETS VEDTAK I SAK 091/12	30.01.2013	005/13	EJJ	-	12/875 - 17	Saken ble oversendt Fylkesmannen i Finnmark 19.02.13. På grunn av manglende svar ba Sør-Varanger kommune om tilbakemelding i brev av

						26.06.13. I mail av 11.10.13 til Fylkesmannen i Finnmark skriver Sør- Varanger kommune at vi ikke kan se å ha mottatt tilbakemelding i saken.
--	--	--	--	--	--	--

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Ørjan Stubhaug Virksomhetsleder: , tlf.	Dato: 03.10.2013
Arkivkode: K1-140	Arkivsaksnr.: 13/263
Saksordfører: Utvalg for plan og samferdsel og kommunestyret: Kurt Wikan Formannskapet: Bjørnar Gjetmundsen	

SAKSGANG		
Behandling:	Møtedato:	Saksnr.:
Utvalg for plan og samferdsel	24.10.2013	081/13
Formannskapet	06.11.2013	072/13
Rådet for likestilling av funksjonshemmede	26.11.2013	012/13
Kommunestyret	11.12.2013	072/13

FASTSETTELSE AV PLANPROGRAM FOR KOMMUNEPLAN SØR- VARANGER 2014-2024

Vedlagte dokumenter:

Nr.	Dok.dato	Tittel
1	03.10.2013	Falsettelse planprogram kommuneplan
2	29.10.2013	UFPS 241013-forslag
3	27.11.2013	RFFH 26.11.13 forslag

Dokumenter i saken:

<u>Dok.dato</u>	<u>Type</u>	<u>Avsender/mottaker</u>	<u>Tittel</u>
-----------------	-------------	--------------------------	---------------

22.03.2013	U	Saksbehandler Ørjan Stubhaug	MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 20.03.13:
04.07.2013	U	Saksbehandler Ørjan Stubhaug	MELDING OM VEDTAK FRA FORMANNSKAPET 03.07.,13: FORSLAG TIL
12.07.2013	U	133 mottakere...	FORSLAG TIL PLANPROGRAM FOR RULLERING AV KOMMUNEPLANENS
05.08.2013	I	Fiskeridirektoratet region Finnmark	RULLERING AV KOMMUNEPLANENS AREAL- OG SAMFUNNSDEL - FORSLAG TIL
20.08.2013	I	Sametinget	UTTALELSE - PLANPROGRAMMET FOR RULLERING AV KOMMUNEPLANENS
22.08.2013	I	Direktoratet for mineralforvaltning	UTTALELSE - FORSLAG TIL PLANPROGRAM FOR RULLERING AV KOMMUNEPLANENS
22.08.2013	I	Norges vassdrags- og energidirektorat	UTTALELSE - VARSEL OM OPPSTART AV RULLERING AV KOMMUNEPLANENS
28.08.2013	I	Finnmark Fylkeskommune	UTTALELSE TIL FORSLAG - PLANPROGRAM FOR RULLERING AV KOMMUNEPLANENS
09.09.2013	I	Fiskeridirektoratet region Finnmark	RULLERING AV KOMMUNEPLANENS AREAL- OG SAMFUNNSDEL - FORSLAG TIL
16.09.2013	I	Rune Rautio	FORSLAG TIL PLANPROGRAM FOR RULLERING AV KOMMUNEPLANENS
16.09.2013	I	Kystverket Troms og Finnmark	UTTALELSE - FORSLAG TIL PLANPROGRAM - RULLERING AV KOMMUNEPLANENS
17.09.2013	I	Finnmark Eiendom AS	INNSPILL TIL KOMMUNEPLANENS AREAL- OG SAMFUNNSDEL
17.09.2013	I	Statens Vegvesen	UTTALELSE - FORSLAG TIL PLANPROGRAM FOR RULLERING AV
17.09.2013	I	Fylkesmannen i Finnmark	FORESPØRSEL OM UTSATTETTELSE PÅ HØRINGSFRISTEN FOR FORSLAG TIL
18.09.2013	I	Avinor v/ Elin Nybak	FORSLAG TIL PLANPROGRAM FOR RULLERING AV KOMMUNEPLANENS
18.09.2013	I	Forsvarsbygg	UTTALELSE FRA FORSVARSBYGG
19.09.2013	I	Rolf Evald Arvola	UTTALELSE FRA FELLES NEIDEN
19.09.2013	U	Fylkesmannen i Finnmark	FORESPØRSEL OM UTSETTELSE PÅ HØRINGSFRIST FOR KOMMUNEPLANENS
19.09.2013	I	Reindriftsforvaltningene i Øst-Finnmark	UTTALELSE - FORSLAG TIL PLANPROGRAM - RULLERING AV KOMMUNEPLANENS
20.09.2013	I	Fylkesmannen i Finnmark	RULLERING AV KOMMUNEPLANENS AREAL- OG SAMFUNNSDEL - INNSPILL TIL
20.09.2013	I	Reinbeitedistrikt 5A/C Pasvik	INNSPILL TIL PLANPROGRAM - RULLERING AV KOMMUNEPLANENS AREAL- OG
20.09.2013	I	Sør-Varanger menighetsråd	INNSPILL TIL PLANPROGRAM - RULLERING AV KOMMUNEPLANENS AREAL- OG
21.09.2013	I	Sør-Varanger Hagelag	UTTALELSE - FORSLAG TIL PLANPROGRAM FOR KOMMUNEPLANENS AREAL- OG

23.09.2013	I	Øvre Pasvik nasjonalparkstyre	INNSPILL TIL RULLERING AV KOMMUNEPLANEN, HENSYNSSONER TIL
24.09.2013	I	Finnmarkseiendommen	UTTALELSE - FORSLAG TIL PLANPROGRAM - RULLERING AV KOMMUNEPLANENS

Kort sammendrag:

Formannskapet vedtok i møte 03.7.13 å varsle oppstart av planarbeid og at forslag til planprogram for kommuneplanens areal- og samfunnsdel legges ut til offentlige ettersyn.

Forslag til Planprogrammet for rullering av kommuneplanens areal- og samfunnsdel har vært på høring fra 12.07.13 – 20.09.13 og det er kommet inn en rekke innspill.

Høringsinnspillene berører i hovedsak tematikk som nasjonale forventninger til kommunal planlegging, medvirkning, boligutbygging, barn og unge, landbruk, fiskeri og akvakultur, samfunnssikkerhet og beredskap, kulturminner, folkehelse, friluftsliv m.m.

Vedlagt følger revidert Planprogram for rullering av kommuneplanen.

Faktiske opplysninger:

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede styringsdokument. Samfunnsdelen inneholder visjon, mål og strategier for ønsket samfunns-, areal- og tjenesteutvikling.

Kommuneplanens arealdel er en vesentlig del av kommunens langsiktige plangrunnlag og skal vise sammenhengen samfunnsutviklingen, behov for vern og utbygging og fremtidig arealbruk. Kommuneplanens overordnede retningslinjer for den fysiske, økonomiske, sosiale, estetiske og kulturelle utvikling vil fremgå av kommuneplanens samfunnsdel.

Det er viktig å understreke at kommuneplanens samfunnsdel i stor grad er et politisk og strategisk styringsdokument. Det vil si at det er i samfunnsdelen kommunestyret skisserer opp ønsket fremtidsutvikling for de neste 12 årene.

Plan- og bygningsloven stiller krav om at det skal utarbeides et planprogram for alle kommuneplaner som har vesentlig påvirkning på samfunn og miljø. En utarbeidelse av selve planprogrammet blir første del av kommuneplanprosessen. I henhold til plan- og bygningsloven redegjør vedlagt dokument for planarbeidet, planprosessen og opplegg for medvirkning.

Det er kommunestyret som endelig fastsetter planprogrammet som skal legges til grunn for det videre planarbeidet.

Det er viktig å understreke at i kapittel 5 i planprogrammet er stikkord for satsningsområder ment å fungere som pekepinner hva som kan være aktuelt for hvert enkelt område. Stikkordene er følgelig ikke uttømmende, det er rom for å endre eller tilføye flere stikkord. Samfunnet står fritt til å uttale seg om hvilke stikkord man mener burde inngås i hvert av satsningsområde.

Det er også viktig å understreke at satsingsområdene eller temaene det skal fokuseres på i arbeidet har en tverrsektoriell karakter. På en eller annen måte berører satsingsområdene hele kommunesamfunnet og hele kommuneorganisasjonen.

Planprogrammet legger opp til at folkehelse skal utgjøre et nytt satsningsområde i kommuneplanen. Folkehelse vil komme i tillegg til gjeldende satsningsområder som kompetanse, infrastruktur, næringsutvikling og barn og ungdom består i den nye planperioden.

Viktige endringer i planprogram

Nedenfor vises det til de mest betydelige endringene som er gjort i planprogrammet etter at Formannskapet fikk forslag til planprogram forelagt. Utover dette er det gjort mindre justeringer, noe Rådmannen viser til i den videre saksbehandlingen.

- Medvirkning

Da formannskapet behandlet Forslag til planprogram var det var det forslått to folkemøter i de sentrumsnære områdene, henholdsvis Kirkenes og Bjørnevatn. I vedlagt planprogram kapittel 4.2 er det endret til 4 folkemøter fordelt på Kirkenes, Hesseng, Sandnes og Bjørnevatn.

- Samfunnssikkerhet og beredskap

Flere uttalelser fra offentlige etater påpeker at Samfunnsdelen burde inkludere samfunnssikkerhet og beredskap på et overordna nivå. Rådmannen tar disse innspillene til etterretning og har følgelig innarbeidet Samfunnssikkerhet og beredskap i vedlagte Planprogram i kapittel 5.1

Rådmannens vurderinger av innkomne høringsuttalelser:

I saksbehandlingen nedenfor tar Rådmannen en rekke innspill som berører kommuneplanens arealdel til orientering, og påpeker at innspillene tas med i det videre arbeidet. Med det mener Rådmannen at arealmessige innspill vil være gjenstand for en grundigere saksbehandling når forslag til arealdel legges frem for Utvalg for Plan og Samferdsel. Slik det framkommer av kapittel 4.1 i vedlagt planprogram vil arbeidet med kommunelplanens arealdel i hovedsak påbegynnes i mai 2014.

Nedenfor presenteres alle innkomne høringsuttalelser til forslag til planprogram for kommuneplanens areal- og samfunnsdel. Rådmannen gjør vurderingene etter hvert innkommet innspill.

Direktoratet for mineralforvaltning

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovenstående saksdokumenter mottatt 29.7.2013. Vi tar varsel om oppstart til etterretning og har ingen kommentarer til planforslaget i denne fasen av planprosessen.

Rådmannens vurdering: Innspillet tas til orientering

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

NVE skal som høringspart bidra til at hensynet til vassdrag, flom-, erosjon- og skredfare. Herunder grunnforhold, samt energianlegg blir innarbeidet i arealplaner. NVE legger vekt på at planen på en tydelig måte skal vise hvordan disse hensynene er vurdert og tatt hensyn til.

Naturfarer som flom, erosjon og skred må vurderes for alle byggeområder der slike farer er

aktuelle. Arealer som kan være utsatt for slike naturfarer, uavhengig av arealbruk, bør avmerkes på kartet som hensynssone jfr. § 11-8 og tilknyttes bestemmelser som forbyr eller setter vilkår for bygging og tiltak.

Områder i og langs vassdrag er verdifulle for miljø og friluftsliv. Generelt gjelder at utbygging tett inntil vassdrag bør unngås og at kommunen bør innføre et generelt byggeforbud i et bestemt meterbelte langs vassdrag.

- **Samfunnssikkerhet**

Naturfarer som flom, erosjon og skred må vurderes for alle byggeområder der slike farer er aktuelle. I den forbindelse viser vi til NVEs retningslinje nr 2/2011 *Flaum- og skredfare i arealplanar*. Som omhandler sikkerhetsnivåer og fremgangsmåte for utredning av fare for flom og kvikkleireskred. Retningslinjene med vedlegg er tilgjengelige på våre nettsider www.nve.no. Det er viktig at kommunen sørger for at det ikke planlegges ny bebyggelse i områder som kan være utsatt for flom, erosjon og skred, og påser at utbyggingstiltak ikke gir økt fare for andre områder.

Klima

Klimautfordringene er en av de store utfordringene vi står ovenfor, og NVE synes derfor det er positivt at temaet er tatt med i planprogrammet. Kommunen må tilpasse seg et endret klima, samtidig som det må bidra til å redusere utslippene av klimagasser. Mulig økt skred- og flomfare samt store og intense nedbørmengder gir utfordringer for planleggingen. Klimafremskrivningene tilsier at det vil bli hyppigere episoder med styrtregn og derfor hyppigere og større flommer i små vassdrag. Dette gjelder i hele landet. De siste års erfaringer med økt flomføring i og økte flomskader langs mange små vassdrag bekrefter denne utviklingen. For alle vassdrag med nedslagsfelt mindre enn ca. 100 km² må en regne med minst 20 % økt flomvannsføring i løpet av de neste 50 —100 år. Dette er beskrevet i rapporten *Hydrological projections for floods in Norway under a future climate*" (Lawrence og H isdal 2011, NVE-rapport 5-2011).

Det er nødvendig at arealplanleggingen tar hensyn til den økte flomfaren langs vassdrag. Det beste generelle rådet er å holde bebyggelsen i god avstand fra vassdragene. Det må vises særlig aktsomhet langs bratte vassdrag der vannet kan grave ut nye løp eller rive med seg masser i farlige flomskred.

Klimautviklingen gir et stigende havnivå. I NOU 2010:10 *Tilpassing til eit klima i endring* er det gitt en anbefaling hvilken stigning som bør legges til grunn for de neste 100 år. NVE anbefaler at ny utbygging bør ta hensyn til beregnede stormflohøyder ved det havnivået en vil ha om 100 år.

Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)

Ved utarbeidelse av planer for utbygging skal planmyndigheten påse at ROS-analyse gjennomføres. I analysen må blant annet sikkerhetsvurderinger i forhold til skred, flom og grunnforhold inngå. Fareområder som identifiseres i ROS-analysen bør avmerkes på arealplankartet som hensynssoner og tilknyttes bestemmelser. Disse vil gi føringer for senere avklaringer på reguleringsplannivå, samt for dispensasjoner og byggesaker.

Fare for flom og erosjon

For byggeområder i nærheten av vassdrag må det vurderes om området kan være utsatt for flom og erosjon. Nye byggeområder skal som hovedregel plasseres sikkert mot en 200-årsflom, jf. NVEs retningslinje nr 2/2011 *Flaum- og skredfare i arealplanar*. Temaet overvann må tas med i den videre planleggingen og det vises i den forbindelse til rapporter fra Norsk Vann -*Veiledning i klimatilpasset overvannshåndtering 162/2008* og *Klimatilpassningstiltak innen vann og avløp i kommunale planer 190/2012*.

Fare for kvikkleireskred

I henhold til NGUs løsmassekart (www.ngu.no/kart/losmasse) består flere områder i kommunen av hav-/ fjordavsetninger. I områder med marine avsetninger er det grunn til å vurdere fare for kvikkleireskred nærmere. Fremgangsmåte for slike vurderinger er beskrevet i vedlegg i NVEs retningslinjer nr 2/2011 *Flaum- og skredfare i arealplanar*.

Fare for snøskred, steinskred og jordskred

I henhold til www.skrednett.no er flere områder i kommunen skredutsatt. Mulig skredfare må vurderes minimum for alle nye byggeområder. Plandokumentene må tydelig vise hvordan skredfare er vurdert og tatt hensyn til. Eventuelle avbøtende tiltak må ivaretas i bestemmelsene til planen. NVE vil kunne ha innsigelse til planen dersom hensyn til skredfare ikke er tilstrekkelig ivaretatt. Ved alle typer terrenginngrep og utbygging må en vise aktsomhet i forhold til mulig skredfare. For nye byggeområder skal sannsynligheten for skred være mindre enn 1/1000.

Arealer som kan være utsatt for flom, erosjon eller skred bør, uavhengig av arealbruk, avmerkes på kartet som hensynssone jf. § 11-8 og tilknyttes bestemmelser som forbyr eller setter vilkår for bygging og tiltak.

Rådmannens vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel, og tas følgelig med i rulleringen av den. I tillegg har Rådmannen innarbeidet teamet Samfunnssikkert som en del av kommuneplanens samfunnsdel på et overordnet nivå. Dette er innarbeidet i vedlagte planprogram kapittel 5.1

• **Vassdrag**

Områder i og langs vassdrag er verdifulle for miljø og friluftsliv. Elveos og randsoner langs vassdrag er blant de mest artsrike og bevaringsverdige med hensyn til landskapsøkologi og biologisk mangfold. Vi viser i den sammenhengen til Stortingsmelding 26 (2006-2007) der det er fastsatt arealpolitiske mål for forvaltningen av vassdrag og vassdragsnære områder. Generelt gjelder at utbygging tett inntil vassdrag bør unngås (særlig i verna vassdrag) og at kommunen bør innføre et generelt byggeforbud i et bestemt meterbelte langs vassdrag.

Verna vassdrag

Sør-Varanger kommune har 7 varig verna vassdrag: Grense Jakobselv, Karpelva, Tårnelva, Langfjordelva, Munkelva, Klokkelva og Neidenvassdraget. Rikspolitiske retningslinjer (RPR) for verna vassdrag må legges til grunn i planarbeidet. Retningslinjenes virkeområde omfatter hovedelv, sideelver, større bekker, Sjøer og tjern. samt et område på inntil 100 meters bredde på hver side av disse. RPR omfatter også andre deler av nedbørfeltet som det er faglig dokumentert at har betydning for vassdragets verneverdi.

Rådmannens vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel, og tas følgelig med i rulleringen av den.

• **Energianlegg**

Kraftproduksjonsanlegg

Det er 4 vannkraftverk i kommunen: Kobbholm, Valvatn, Melkefoss og Skogfoss. NVE ber om at det i arbeidet med kommuneplanen tas hensyn til disse kraftproduksjonsanleggene og at det ikke legges opp til en arealbruk som er i konflikt med disse.

Kraftlinjer

Sentral- og regionalnettsanlegg, transformatorstasjoner og andre større kraftledninger som krever konsesjon etter energiloven er unntatt fra plan- og bygningsloven. Det kan derfor gis konsesjon og bygges slike anlegg uavhengig av planstatus. Eksisterende og vedtatte høyspentlinjer skal fremgå av plankartet som hensynssoner. Kraftledninger med tilhørende byggeforbudsbelter er dermed et faktum for senere planlegging.

Nybygging av mindre kraftledninger innenfor områdekonsesjonene omfattes fortsatt av planloven. Kommunen kan i slike saker bestemme hvilken behandling de ønsker for det enkelte anlegget.

NVE ber kommunen kontakte Statnett, regional netteier og områdekonsesjonær slik at det kan tas hensyn til planlagte nye kraftledninger av eksisterende kraftledninger i området. Både eksisterende og framtidige kraftledninger bør vises i kartet.

Rådmannens vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel, og tas følgelig med i det videre arbeid.

Sametinget

- **Innspill til planprogram Samfunnsdel**

Barn og unge

I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging er det nedfelt at det forventes at kommunene gjennom planleggingen tar sikte på å fremme helse, livskvalitet og oppvekstmiljø for den samiske befolkningen, og at hensynet til samiske barn vektlegges særskilt. Sametinget anmoder om at kommunen i denne sammenheng gjør en vurdering av status, muligheter og utfordringer i forhold til samisk språk og kultur i barnehage og skole.

I tillegg bør kommunen undersøke om det finnes behov i befolkningen for tiltak som kan bidra til å ivareta og styrke den samiske identiteten hos barn og voksne.

Rådmannens vurdering: Tas til etterretning og innarbeides i kapittel 5.2.2

Folkehelse

I forskriften til folkehelseloven er det nedfelt følgende: "I kommuner der det er grunn til å anta at det foreligger spesielle folkehelseutfordringer for den samiske befolkning, skal disse vurderes." Forskriften presiserer at kommuner med samisk befolkning, som har grunn til å tro at det foreligger spesielle folkehelseutfordringer for denne befolkningen, skal vurdere dette nærmere.

På denne bakgrunn anmoder Sametinget at Sør-Varanger kommune innlemmer hensynet til og spesielle utfordringer ved folkehelse blant den samiske befolkningen som et av planproblemene under satsingsområdet.

Rådmannens vurdering: Tas til etterretning og innarbeides i kapittel 5.2.4

- **Innspill til planprogram Arealdel**

Planprogrammet til Sør-Varanger kommune inneholder ikke konkrete forslag til arealdisponeringer. Det er dermed ikke grunnlag for Sametinget til å komme med annet enn generelle innspill i forhold til utredningsbehov og prinsipper i arealdisponering i denne uttalelsen. Vi beholder oss retten til å

komme tilbake med ytterligere innspill når det foreligger noen konkrete forslag til arealdisponeringer eller nye planbestemmelser.

Hensyn å ta i forhold til samisk kultur og næringsutøvelse

Det er noe uklart hva kommunen mener med mindre endringer i forhold til næringshytter ved sjø, fisketurisme og primærnæringer. Vi viser til Sametingets planveileder og kapittel 5, *Hensyn i forhold til samisk kultur og samfunnsliv* og kapittel 6 *Hensyn i forhold til samisk næringsutøvelse*.

Sametinget anmoder kommunen å vektlegge disse hensyn ved rullering av kommuneplanens arealdel.

Samiske kulturminner

I denne forbindelse vil vi presisere at forholdet til kulturminner ikke blir endelig avklart ved en oppfyllelse av utredningsplikten i henhold til FOR 2009-06-26 NR 855: Forskrift om konsekvensutredninger (jf. Plan- og bygningsloven § 4-2 andre ledd). Forholdet til kulturminner i planlagte byggeområder kan avklares endelig på kommuneplannivå, men det er ikke noe krav i lovverket om dette. Det er derfor opp til kommunen om man ønsker dette. Detaljer i forhold til en slik fremgangsmåte må avklares med kulturminneforvaltningen. Hvis ikke denne avklaringen blir gjennomført på kommuneplannivå, skal forholdet til kulturminner avklares på reguleringsplannivå ved at undersøkelsesplikten i henhold til LOV 1978-06-09 nr. 50: Lov om kulturminner (Kulturminneloven) § 9 da oppfylles. Forslagsstiller er pliktig til å dekke kulturminneforvaltningens utgifter ved de undersøkelser kulturminneforvaltningen foretar ved en oppfyllelse av undersøkelsesplikten i henhold til Kulturminneloven § 9, jf. Kulturminneloven § 10.

I områder hvor forholdet til kulturminnene ikke blir endelig avklart på kommuneplannivå eller hvor det ikke stilles krav om reguleringsplan må det utarbeides tydelige retningslinjer i 4 kommuneplanen som sørger for at det innhentes uttalelse fra kulturminnemyndighetene for tiltak i områdene, (jf. kulturminneloven § 8 første ledd). Dette gjelder så vel bygge- som LNFR-områder.

Kulturminneverdiene i all hovedsak er dårlig kartlagt, noe som medfører at mangel på kjente kulturminner innenfor et område ikke gjør at man uten videre kan dra noen konklusjoner om at tiltak i området ikke har negative konsekvenser for kulturminner. Vi ber derfor om at man i arealplanens konsekvensutredning presiserer at verdi- og konsekvensvurderingene for samiske kulturminner bare gjelder kjente kulturminner. Videre ber vi om at kommunen ikke gjør noen verdivurderinger på grunnlag av mangel på kjente kulturminner, såfremt det ikke dokumenteres at området/ områdene det er snakk om er godt nok undersøkt fra før av.

Samisk språk

Språket er en viktig kulturbærer og identitetsmarkør, og stedsnavn er verdifulle fragmenter av samisk språk. Det kulturelle mangfold som framstilles i samiske stedsnavn må komme til syne i alle samiske områder. I følge LOV-1990-05-18-11, Lov om stadnamn (Stadnamnlova) § 9 andre ledd skal "Samiske og kvenske stadnamn som blir nytta blant folk som bur fast på eller har næringsmessig tilknytning til staden, skal til vanleg brukast av det offentlege t.d. på kart, skilt, i register saman med eventuelt norsk namn." Sametinget er fagorgan i arbeidet med stedsnavn i henhold til Stadnamnlova. Sametinget forventer at Sør-Varanger kommune innlemmer samiske stedsnavn som en naturlig del av sitt planverk.

Medvirkning

Sametinget ser medvirkning fra samiske interesser som viktig og verdifullt i planarbeid. Samiske interesser og lokalsamfunn vil kunne være reinbeitedistrikt eller siida, bygdelag, utmarkslag, laksefiskelag, sauebeitelag, forening og andre interesseorganisasjoner. Samiske kultursentre, museer

og lignende i kommune eller region kan ha foretatt dokumentasjonsarbeid av tradisjonell kunnskap som vil kunne være relevant i denne sammenheng. Medvirkning og samarbeid fra slike institusjoner vil derfor kunne være nyttig.

Sametinget anmoder kommunen om å få fram tradisjonell samisk kunnskap gjennom planprosessen og å tillegge denne kunnskapen like stor vekt som den forskningsbaserte kunnskapen i det videre arbeidet.

Oppsummering

Sametingets anmoder at kommunen tar hjelp i Sametingets planveileder "*Veileder for sikring av naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv ved planlegging etter plan og bygningsloven(plandelen)*" og legge "*Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging*" til grunn for kommunens planarbeid.

Sametinget anmoder kommunen aktivt å tilrettelegging for medvirkning av lokale samiske interesser, herunder reindrifta som er tilstede i kommunen. I tillegg anmoder vi kommunen å få fram tradisjonell samisk kunnskap og bruk av områder gjennom medvirkningsprosessen og å tillegge denne kunnskapen like stor vekt som den forskningsbaserte kunnskapen ved utarbeidelsen av planen.

Vi ber om at kommunen har ovennevnte informasjonen om samiske kulturminner i mente i arbeidet med rullering av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. Sametinget anmoder om at kommunen gjør en vurdering av status, muligheter og utfordringer i forhold til samisk språk og kultur i barnehage og skole og at kommunen innlemmer hensynet til og spesielle utfordringer ved folkehelse blant den samiske befolkningen som et avyplanproblemene under satsingsområdet Folkehelse.

Sametinget forventer at Sør-Varanger kommune innlemmer samiske stedsnavn som en naturlig del av sitt planverk.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Innspillene berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig være i det videre arbeid. Hva angår medvirkning vil samiske og minoriteters interesser inkluderes i ressursgrupper og inviteres til folkemøter.

Finnmark Fylkeskommune

Planprogrammet er kortfattet og oversiktlig, men noe tynt med mange stikkord på områder som «*kan*» være aktuelle. Vi ønsker at kommunen utarbeider et mer «forpliktende planprogram». Det inneholder i hovedsak de formelle kravene som er satt i plan- og bygningslovens § 4-1, som er å gi mål for utviklingen i kommunen og hvilke strategier som skal brukes for å nå målene. Som nevnt over er det imidlertid litt mange «*stikkord som kan være*».

Planprogrammet er ment å være et fleksibelt verktøy for den tidlige fasen av planarbeidet. Som et minimum skal planprogrammet gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen og opplegget for medvirkning. For planer som omfattes av kravet om konsekvensutredninger, jfr. § 4-2 andre ledd, skal planprogrammet også gjøre rede for behovet og opplegget for utredning av planens virkninger for miljø og samfunn og hvordan dette arbeidet skal gjennomføres. Dette stiller krav til den måten planprogrammet blir til på og utformingen av programmet. Planprogrammet må utformes på en måte som innebærer at det i etterkant kan tas stilling til om gjennomført planarbeid (herunder utredninger), er utført i samsvar med planprogrammet.

Rådmannens Vurdering: I denne runden legges det opp til en mindre rullering av kommuneplanen, det vil si at det legges opp til mindre endringer og justeringer av

arealdelen. Det vil si at det i dag ikke ser ut til at rulleringen av kommuneplanens arealdel omfattes av krav om konsekvensutredninger. Dette konkretiseres i planprogrammets kapittel 5.2.6.

- **Planfaglig innspill:**

Medvirkning:

Finnmark fylkeskommune ser at det lagt opp til at medvirkning i kommuneplanprosessen vil bli løst på flere plan. Vi tror at Sør-Varanger kommune vil nå de fleste av sine innbyggere med den medvirkningsprosessen det er lagt opp til. Kommunen skal sørge for at medvirkning er gjennomført i alle planer samt sikre at de samfunnsgrupper som ikke så lett lar seg inkludere får en aktiv medvirkning.

Rådmannens vurdering: Tar innspillet til orientering

Folkehelse/friluftsliv:

Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlaget for sektorenes planer og virksomheter i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet. Derfor er det naturlig at folkehelse får en sentral plass i kommuneplanens samfunnsdel. Det er positivt at kommunen har fokus på folkehelse og at dette er tenkt implementert i all kommunal planlegging. Under pkt 5.2.4 «Folkehelse» beskrives aktuelle stikkord til strategi og målformulering som kan komme inn under dette punktet. Vi mener at alle disse er aktuelle og bør utvikles videre i planen. Det samme gjelder pkt. 5.2.5

«Kommuneplanens arealdel», her skrives det og stikkord på det som kan være aktuelt å endre. Kommunene har et ansvar for å fremme innbyggerne sin interesse for friluftsliv. Allemannsretten gir alle lov til å ferdes og oppholde seg i utmarka i Norge. Allemannsretten er et gratis fellesgode og en viktig forutsetning for friluftsliv.

Dersom planene ikke er i tråd med dette kan det gi grunnlag for innsigelse.

Rådmannens vurdering: Tar innspillene til orientering. Tar innspillet vedrørende allemannsrett og friluftsliv til etterretning og innarbeides i planprogrammet kapittel 5.2.5

Barn og unge:

Utbygging og gjennomføring av tiltak bør skje i samsvar med rikspolitiske retningslinjer for barn og unge, T-2108. Retningslinjene og rundskrivet beskriver viktige nasjonale mål for barn og unges oppvekstmiljø. Ett av de nasjonale målene er å sikre grønnstruktur og friområder i byer og tettsteder bl.a. gjennom strengere håndheving av rikspolitiske retningslinjer for barn og unge. Kommunen pålegges å vurdere konsekvenser for barn og unge i all plan- og byggesaksbehandling jfr. retningslinjenes pkt. 4.

Dersom dette ikke følges opp kan det gi grunnlag for innsigelse.

Rådmannens vurdering: Tar innspillet til etterretning. Grønnstruktur og friområder innarbeides i kapittel 5.2.4 og 5.2.5

Universell utforming:

Universell utforming er en langsiktig nasjonal strategi for å bidra til å gjøre samfunnet tilgjengelig for alle og forhindre diskriminering. Prinsippet om universell utforming skal ligge til grunn for planlegging og kravene til det enkelte byggetiltak. Kommunene har som planmyndighet ansvar for å følge opp dette.

Rundskriv T-5/99 B, Tilgjengelighet for alle gir gode innspill på hvordan tilgjengelighet sikres ved utforming av detaljer på plankartet og/eller som bestemmelser.

Universell utforming må kunne gjenfinnes i drøftingene i planens hovedmål, planbeskrivelse og bestemmelser. Det er særlig viktig at arealer som skal være avsatt for allmennheten, for eksempel leke- og oppholdsplasser, parkeringsplasser og andre offentlige rom blir vurdert opp mot kriteriet om universell utforming.

Dersom planene ikke er i tråd med dette kan det gi grunnlag for innsigelse.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Sør-Varanger kommune legger i hele tiden prinsippet om universell utforming til grunn for vår planlegging og byggesaksbehandling.

Park og grøntområder:

Forslag til planprogram sier lite om bevaring og utvikling av grønnstruktur eller hvordan interessekonflikter knyttet til utbygginger og nedbygging av grøntarealer skal løses. Kommunen bør vurdere behovet for å inkludere dette i samfunnsdelen.

Rådmannens vurdering: Tas til etterretning. Innarbeides i 5.2.5

Hytte- og fritidsbebyggelse:

På side 14 i forslag til planprogram er det et kulepunkt som heter «Hyttestruktur». Det sier lite om hva Sør-Varanger kommune planlegger å vurdere i forhold til hyttebygging. Kommunen har gitt noen dispensasjoner i LNFR-områder til bygging av hytte/fritidsbolig. I arbeidet med rullering av arealplanen bør Sør-Varanger kommune vurdere om enkelte områder skal ha arealformål LNFR, med spredt bebyggelse i stedet for ren LNFR. For å stramme inn bruken av dispensasjon er dette en måte å gjøre det på.

I Fylkesplanen for Finnmark 2006-2009(2011), kapittel 4 —«Arealpolitikk» er det nedfelt fylkeskommunale retningslinjer for bl.a. hyttebygging, reindriftens arealbehov og stedsutvikling. Fylkeskommunen vurderer å gi ytterligere innspill når planprogram for kommuneplanens arealdel foreligger.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Innspillene berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig være i det videre arbeid.

Ny næringsvirksomhet:

Sør-Varanger kommune har allerede regulerte områder for reiseliv, olje- og gassrelaterte virksomheter samt oppdrett av fisk. Hvis det er andre næringsområder som det skal satses på bør arealer for etablering avsettes og reguleres i arealdelen av kommuneplanen slik at man unngår bruk av dispensasjon.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Innspillene berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig tas med i det videre arbeid.

Fiskeri- og havbruksnæring:

Finnmark fylkeskommune viser til at planprogrammet ikke sier noe om fiskeri- og havbruksnæring, men antar at det inngår innenfor satsingsområdet «Næringsutvikling». Med tanke på endringer i rulleringen av kommuneplanen bør et stikkord som eksempelvis havbruk/akvakultur inngå i tillegg til de som er nevnt i planforslaget.

Det er et prioritert mål for Finnmark fylkeskommune at fiskeri- og havbruksnæring fortsatt skal bidra tilvekst og utvikling for næringsliv og lokalsamfunn i Finnmark.

FFK anbefaler i denne sammenhengen at det utarbeides et eget plankart som viser lokalisering av oppdrettsanlegg og eventuelle oppvekstområder for fisk bør utarbeides. Lokalisering av fremtidige oppdrettsanlegg og eventuelle oppdrettsfrie fjorder må avklares og legges inn i kommuneplanens arealdel. Dette i henhold til at «kommuneplanens arealdel skal utgjøre et kartmessig bilde av prioriteringer og satsinger gjort i samfunnsdelen».

Når det gjelder lokalisering av fremtidige oppdrettsanlegg og planprosess oppfordres Sør-Varanger kommune til å invitere til et eget møte med aktuelle sektormyndigheter (akvakulturforvaltning), oppdrettsaktører og representanter fra fiskeriorganisasjonene for å avdekke utfordringer og muligheter for fremtidig akvakulturvirksomhet og eventuelle nye områder for akvakultur. Dette for å sikre at områder som avsettes til oppdrett er egnet og bidrar til mest mulig bærekraftig og effektiv utnyttelse av avsatte arealer.

Tidligst mulig avklaring vedrørende «kjente forhold» av betydning vil for øvrig også bidra bedre og mer effektiv saksbehandling, og mindre ressurskrevende prosesser for Sør-Varanger kommune og øvrige saksparter i eksempelvis akvakultursaker.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Innspillene berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig tas med i det videre arbeid. Fiskeri om havbruksnæring inngår i kapittel 5.2.1 Næringsutvikling.

Vannforvaltning:

Etter plan- og bygningsloven må det utredes hvilke følger nye tiltak kan få for blant annet miljø. Dette inkluderer vannmiljø, som forvaltes etter vannforskriften.

I vannforskriften § 22 om vannregionutvalg heter det at kommunen skal være representert i vannregionutvalget. Dette innebærer at kommunene har plikt til å samarbeide om å gjennomføre oppgaver som følger av vannforskriften, herunder delta i planlegging som berører kommunens virkeområde eller egne planer og vedtak.

Kommunen skal også bidra med kunnskap og informasjon (i arbeidet etter vannforskriften), ved å bidra til å finne fram til de viktigste utfordringene i vannregionen, de største påvirkningene, hvilke vannforekomster som har dårlig tilstand og hvilke prioriteringer som bør gjøres i årene fremover, jamfør vannforskriften § 15 om karakterisering, vurdering av miljøpåvirkning og økonomisk analyse.

Kommunene skal også komme med forslag til tiltak der de har myndighet til å bedre miljøtilstanden i vannforekomstene, og delta i arbeidet med å utarbeide lokal tiltaksanalyse. Tiltak som blir utredet skal så følges opp av kommunen og iverksettes etter relevant lovgivning der kommunen har myndighet. I tillegg skal kommunen der den er myndighet legge tiltak og planer etter vannforskriften til grunn ved ny aktivitet eller inngrep som kan forringe vannforekomstenes tilstand.

Når den regionale forvaltningsplanen (som baseres på arbeidet i kommunene) godkjennes av regjeringen, skal de legges til grunn for all virksomhet og planlegging i området og i kommunen. Med bakgrunn i dette er det ønskelig at Sør-Varanger kommune retter seg etter de pliktene kommunen har etter vannforskriften, og ivaretar hensyn til vannmiljøet i sitt planprogram. Mer informasjon om vannforskriften kan finnes på www.mil.okommune.no, www.vannportalen.no og hos rådgiver for vannregionmyndigheten hos fylkeskommunen.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Innspillene berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig tas med i det videre arbeid.

Nyere tids kulturminner, innspill:

Forslag til planprogram sier ingenting om hvordan Sør-Varanger kommune vil ivareta verneverdige bygg og anlegg. Store deler av bygningsmassen i Sør-Varanger ble bombet og ødelagt under 2. verdenskrig. Arkitekturen i Kirkenes er i dag derfor preget av eldre bebyggelse fra før krigen, den typiske gjenreisningsarkitekturen og moderne bebyggelse.

Bygningsmiljøet i Sør-Varanger er spesiell og verneverdig som det må tas hensyn til i planarbeidet. Blant annet er Dr. Wesselsgate og område rundt avsatt til spesialområde bevaring i NB!-registreret. I Egne hjemsvæi i Bjørnevatn er det flere hus i gaten som er innenfor område avsatt til spesialområde bevaring. I tillegg finnes det fredede og midlertidig fredede bygninger og enkeltstående verneverdige bygninger i Sør-Varanger.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Denne tematikken er innarbeidet som stikkord under kapittel 5.2.4 Infrastruktur.

Eldre tids kulturminner innspill:

Forslag til planprogram nevner heller ikke hvordan eldre tids kulturminner skal ivaretas i kommuneplanen. Det vil være viktig å få med kulturminner. Arealdelen er ikke et nivå hvor det vil være aktuelt med befaringer, men det vil være ønskelig å utrede forholdet til kulturminner på et overordnet nivå slik at man så tidlig som mulig ser hvilke utfordringer som ligger til grunn ifht kjente kulturminner. Dette er spesielt viktig for hytteområder, industri, boligbygging og samferdsel (inklusive scooter og barmarksløyper).

Når det gjelder arealdelen—der det er kjente kulturminner—bør det benyttes hensynssoner jfr. § 11-8 samt bestemmelser til disse, slik at de blir ivaretatt på best mulig måte. Vi ønsker at kommunen tar inn aktsomhetsplikten i alle planer eller setter krav om at denne skal innarbeides i alle reguleringsplaner og/eller områdeplaner.

Vi foreslår følgende formulering:

Kulturminner og aktsomhetsplikt:

Skulle det under arbeidet i marka komme fram gjenstander eller andre spor som indikerer eldre tids aktivitet i området, må arbeidet stanses omgående og melding sendes Finnmark fylkeskommune og Sametinget, jf. Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (Kulturminneloven) § 8 andre ledd. Denne meldeplikten må formidles videre til de som skal utføre arbeidet.

På Miljøverndepartementets nye nettsted: <http://www.milokommune.no/> gis det en oversikt over hva som er kommunens myndighet og oppgaver i de lover og regler som sorterer under Miljøverndepartementet. Dette er et nyttig verktøy til bruk i all planlegging.

Miljøverndepartementet har utarbeidet gode veiledere til kommuneplanprosessene som vi anbefaler at kommunen benytter i planarbeidet. Veilederen utdyper lovkommentaren og er et nyttig verktøy i utarbeidelsen av planen.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Innspillene berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig tas med i det videre arbeid.

Sør-Varanger historielag

Ved rullering av kommuneplanens areal- og samfunnsdel vil Sør-Varanger Historielag anmode om det i den videre utviklingen av området Skytterhusfjellet - Prestvannet tas hensyn til den gamle skytebanen, som har betydelig kulturhistorisk verdi for Sør-Varanger, selv om den ikke vil kunne vurderes som et fredningsobjekt av nasjonal betydning.

Ved skytebanen står fortsatt de opprinnelige steinvollene, satt opp lenge før krigen. Her ligger også et minnesmerke og spor i naturen etter drapet på 11 sivile fra Berlevåg, som gav sitt bidrag til seieren over tyskerne gjennom aktiv bistand til den viktige russiske partisanvirksomheten på Varangerhalvøya i 1942 og 1943. Som følge av krigens ødeleggelse er det relativt få bygninger og anlegg fra før krigen i Sør-Varanger, og ennå færre i og like ved Kirkenes. Dette gjør bevaring hele eller deler av skytebanen ekstra betydningsfullt.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Innspillene berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig være i det videre arbeid.

Arealdisponeringen i dette området er klarlagt gjennom arealplanen av okt. 2005 og reguleringsplan for Skytterhusfjellet av februar 2007. Et slikt innspill burde altså vært gitt i 2007. Kommunale arkiver viser ikke at noe slikt innspill er kommet. For øvrig ble skytebanen nedlagt formelt i 1968 og flyttet til nåværende anlegg i Vinterveiskaret. Dersom et slikt innspill skal tas følge medfører dette endring av reguleringsplanen for skytterhusfjellet. Rådmannen kan ikke se at dette er hensiktsmessig. Minnesmerkene er i nevnte plan regulert til bevaring – krigsminnesmerke og således ivaretatt.

Finnmark Eiendom AS

For å vurdere Kirkenes by sine ekspansjonsmuligheter, fikk vi i 2010 utarbeidet en mulighetsstudie for det som i dag er deler av kommunens industriområde - Prestøybukta. Dette ønsker vi å gi som et innspill til det planarbeidet som nå er igangsatt.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Det er en målsetting med kommuneplanarbeidet å benytte seg av relevant kunnskap. Følgelig tas innspillet med i det videre arbeidet. En foreløpig vurdering tyder for øvrig på at dette kommer inn under forskrift om konsekvensutredninger.

Fiskeridirektoratet region finnmark

Et av satsningsområdene i planforslaget er næringsutvikling. For FIF er det vesentlig at nevnte satsningsområde inkluderer fiske og akvakultur, selv om ikke dette er spesifikt nevnt i planen. Kommunen har gitt sterkt uttrykk for at de ønsker å være en aktiv deltaker i den fremtidige olje- og gassutviklingen i regionen. FIF ber om at kommunen ikke må overse fiskeri og akvakultur i den fremtidige planleggingen.

Det er viktig for FIF at gytefelt og viktige fiskeområder skal sikres for fremtiden. I Fiskeridirektoratets kartverktøy kan en finne kartlagt informasjon om gytefelt basert på informasjon fra fiskere. Områdene skal kartlegges av Havforskningsinstituttet for å fastslå viktigheten av dem. Før dette arbeidet er utført er det viktig at kartlagte gytefelt tas hensyn til ved vurdering av nye tiltak.

FIF ber om bred involvering av alle aktørene innenfor oppdrettsnæringen og lokale fiskerlag.

Rådmannens vurdering: Tas til etterretning. Fiskeri og havbruksnæring innarbeides planprogrammets 5.2.1 næringsutvikling. Når det gjelder medvirkning av primærnæringer inviteres aktører som deltakere i referansegruppene.

Statens Vegvesen

Statens vegvesen har ikke spesielle merknader til kommunens forslag til planprogram.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering.

Avinor

Avinor har mottatt varsel om offentlig ettersyn av forslag til planprogram for rullering av kommuneplanens areal- og samfunnsdel. Vi viser i den samband til våre merknader til kommunedelplan for Tømmerneset.

De viktigste punktene for Kirkenes lufthavn, Høybukthoen er å få avklart de arealmessige rammene på kort og lang sikt, gjennom å fastlegge arealbehov for forlengelse av rullebanen og utvidelse av områder for framtidig helikopteraktivitet/fraktområde på Høybukthoen.

På kommuneplannivå er det også viktig å få innarbeidet høyderestriksjoner rundt rullebanen etter forskrift om utforming av store flyplasser, og fastsettelse av restriksjonsområder rundt radionavigasjonsanlegg etter forskrift om kommunikasjons, navigasjons- og overvåkingstjeneste, slik at framtidig arealbruk i kommunen ikke kommer i konflikt med lufthavnas operative rammer. Vi minner også om at retningslinjer for arealbruk i støysoner må implementeres i arealdelen av planen, og at støyfølsom bebyggelse ikke må tillates innenfor flystøysoner.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Innspillene berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig være i det videre arbeid.

Felles Neiden

Felles Neiden har i denne fasen av arbeidet ingen spesielle bemerkninger til planprogrammet og anser denne som brukbart utgangspunkt for prosessen framover. I planprogrammet blir det lagt opp til folkemøter blant annet i Neiden høsten 2013 (november) og april/mai 2014. Felles Neiden ser med interesse fram til disse møtene, særlig med henblikk på kommunestyrets vedtak om at *«det er likeså en bred enighet om at det er viktig å styrke distriktenes bærekraft hva angår skole og næringsliv. I distriktene skal det prioriteres nye boligtomter sammen med næringstomter»*.

Felles Neiden viser for øvrig til innspill/merknader fra Finnmark Fylkeskommune.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering.

Forsvarsbygg

Det vises til oversendelse av planprogram for rullering av kommuneplanens areal- og samfunnsdel. Forsvarsbygg uttaler seg med den hensikt å ivareta Forsvarets arealbruksinteresser i saker som behandles etter plan- og bygningsloven. Det er i hovedsak arealdelen denne uttalelsen omtaler. Forsvarsbygg er innsigelsesmyndighet etter PBL § 5-4.

Forsvaret har en vesentlig tilstedeværelse i Sør-Varanger, herunder spesielt Høybuktknoen og grensestasjonene. Siden forrige arealdel ble vedtatt i 2005 har Forsvaret blitt eget formål i ny plan- og bygningslov. Det vil derfor være nødvendig å oppdatere formålene for Forsvarets arealer i kommunen tilsvarende. Formålet Forsvaret skal benyttes der hvor Forsvaret er hovedbruker av arealene. Dette bør derfor inn i planprogrammets punkt 5.2.5.

Det pågår krevende planprosesser på Tømmerneset, hvor Forsvaret er involvert i både egen områdeplan og andre reguleringsplaner samt kommunedelplan, og det må forutsettes at kommuneplanens arealdel gjenspeiler dette arbeidet. Dersom arealdelen skal utarbeides parallelt med disse planene bør det vurderes om Tømmerneset skal gis en båndleggingssone etter § 11-8 punkt d, sone for båndlegging i påvente av annet vedtak etter plan- og bygningsloven.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Innspillene berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig være i det videre arbeid.

Fylkesmannen i Finnmark

- PLANPROGRAMMET

Planprogrammet er kortfattet og oversiktlig. Det inneholder i hovedsak de formelle kravene som er satt i plan- og bygningslovens § 4-1, som er å gi mål for utviklingen i kommunen, og hvilke strategier som skal brukes for å nå målene.

Det er et krav i plan- og bygningslovens § 4-1 at i planprogrammet skal tydeliggjøre behovet for spesifikke utredninger i forbindelse med planarbeidet og gi en oversikt over hvilke alternativer som vil bli vurdert. Dette må følges opp i planprogrammet. Punkt 3.1 *Aktuelle utredningsbehov* tydeliggjør ikke godt nok hvilke utredninger som skal utføres i forbindelse med planarbeidet etter Fylkesmannens syn.

Vi gjør oppmerksom på at et dårlig planprogram kan være grunnlag for innsigelse på et senere tidspunkt i planprosessen. Det er derfor viktig at planprogrammet struktureres og utformes slik at det i etterkant kan tas stilling til om planforslaget med konsekvensutredning er utarbeidet i tråd med planprogrammet.

For kommuneplanens arealdel bør fokus for konsekvensutredningen være å besvare spørsmål knyttet til lokalisering og arealformål. Utredningen må få frem:

- viktige miljø- og samfunnsverdier i de foreslåtte utbyggingsområdene
- virkningene utbyggingen kan få for disse verdiene
- hva som kan gjøres for å avbøte negative virkninger

KU-forskriften krever en beskrivelse av virkningene både av de enkelte utbyggingsområdene, hver for seg, og av de samlede arealbruksendringene i planen. Kravet om en samlet vurdering innebærer et overordnet nivå der langsiktighet og helhet bør stå sentralt.

Rådmannens Vurdering: I denne runden legges det opp til en rullering av kommuneplanen, det vil si at det legges opp til mindre endringer og justeringer av arealdelen. Det vil si at det i dag ikke ser ut til at rulleringen av kommuneplanens arealdel omfattes av krav om konsekvensutredninger. Dette konkretiseres i planprogrammets kapittel 5.2.6. Det vises i denne forbindelse til lovkommentaren side 110, avsnittet om krav om konsekvensutredninger hvor det fremgår at kravene til konsekvensutredning gjelder bare for de delene av planen som fastsetter rammer for fremtidig utbygging og som innebærer endringer i fht gjeldene plan, ikke de elementer i planen som er en videreføring av eksisterende situasjon. Endringene og justeringene som antydnet vil etter alt å dømme bestå i endre planens formål og andre juridiske elementer fra Plan og bygningslovens 1985 til Plan og bygningslovens av 2009. Dersom større endringer ønskes vil konsekvensutredningskravet ”slå inn” i form av tilleggsutredninger

- **Medvirkning**

Kommunen er gjennom plan- og bygningsloven (§ 3-1 c) pålagt å sikre naturgrunnet for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsniv. Reindriftsnæringen antas å bli særlig berørt av planarbeidet, og vi anbefaler at kommunen beskriver et opplegg for informasjon og medvirkning for næringen i planprogrammet, jf. Konsekvensutrednings-forskriftens § 6, 3. ledd.

Rådmannens Vurdering: Tas til orientering. Reindrifta vil være en viktig ressurs i kommuneplanarbeidet, spesielt hva angår potensielle endringer av arealressursene. Per dags dato ser det ikke ut som om at vi får slike større endringer.

I øvrig medvirkning vil reindriftsnæringen inviteres til deltakelse i planprosessenes ressursgrupper.

- **Boligutbygging**

Et viktig mål for planlegging, særlig i byregioner, men også i kommunene generelt, er å sikre tilstrekkelig boligutbygging. I forbindelse med kommuneplanarbeidet bør det derfor settes opp et arealregnskap som avklarer arealreserver og arealbehov til blant annet boliger, og setter opp mål for utbyggingsvolum og utbyggingsmønster, jf. Miljøverndepartementets veileder T-1492 Kommuneplanprosessen. Arealregnskapet vil være et viktig grunnlag for arbeidet med arealdelen, og avklare eventuelt behov for nye områder til boligformål.

Rådmannens Vurdering: Tas til orientering. I gjeldende areal del har Sør-Varanger kommune avsatt areal på Skytterhusfjellet på nesten 3000 dekar for boligbebyggelse med tilhørende funksjoner som skole, barnehage m.m. I dette området er det planlagt for om lag 600 boenheter. Tillegg er det avsatt mindre boligareal i andre sentrumsnære strøk og i kommunens distrikter. Med gjeldende snittvekst på 1 % for Sør-Varanger kommune er det med stor sannsynlighet avsatt tilstrekkelig med boligareal for de neste 10 årene.

- **Hensyn til barn og unge**

Nasjonale mål og regjeringens politikk
Regjeringen vil:

- At byer og tettsteder skal utvikles slik at miljø, livskvalitet og helse fremmes gjennom god stedsforming og boligkvalitet, tilgjengelige utearealer med høy kvalitet og sammenhengende grønnstrukturer med gode forbindelser til omkringliggende naturområder.
- Sikre grønnstruktur og friområder i byer og tettsteder, bl.a. gjennom strengere håndheving av rikspolitiske retningslinjer for barn og unge.

Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen har som intensjon å styrke innsatsen for barn og unges nærmiljø. Retningslinjene og rundskrivet beskriver viktige nasjonale mål for barn og unges oppvekstmiljø.

Fylkesmannen forutsetter derfor at hensynet til barn og unges oppvekstvilkår utredes på et bredt grunnlag.

Rådmannens Vurdering: Tas til orientering. Barn og unges oppvekstvilkår vil være spesielt viktig ved gjennomføringen av referansegruppen «barn og unge»

- **100-metersbeltet langs sjø**

Om bygging i strandsonen bør tillates må ses i forhold til de samfunnsmessige interessene som er knyttet til aktuelle utbyggingsformål, og om det er mulighet for lokalisering andre steder.

Gjennom god planlegging som ser strandsonen i et helhetlig perspektiv kan kommunen opprettholde og utvikle verdiene i 100-metersbeltet. Det vil være særlig viktig å koble arbeidet med kystsonen og landdelen for å få en helhetlig planlegging av kysten som ivaretar natur- og kulturmiljøet, friluftslivet og landskapet i samspill med næringsutvikling og arbeidsplasser.

Vurdering av strandsonen bør være et eget tema i arbeidet med rullering av kommune-planens arealdel og konsekvensutredningen til denne.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Innspillene berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig være i det videre arbeid.

- **Landbruk**

Vi ber og kommunen om å vurdere å utarbeide hensynssoner for å ivareta landbruket (kjerneområde landbruk). Hjemmelen for å utarbeide slike hensynssoner er gitt i § 11-8 tredje ledd bokstav c): *Sone med særlig hensyn til landbruk, reindrift, friluftsliv, grønnstruktur, landskap eller bevaring av naturmiljø, med angivelse av særlig interesse.*

Relevante landbrukshensyn kan i denne forbindelse være ”ressursvern hensyn” som jordvern og kulturlandskap. I Ot.prp. nr. 32 uttrykkes: *”Det kan for eksempel angis jordvernsone, ..., og differensierte jordbruks-, skogbruks- og reindriftssoner”*. Et annet eksempel kan være å innarbeide hensynssone for å ivareta viktige beiteressurser.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Innspillene berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig være i det videre arbeid.

- **Næringsutvikling Akvakultur**

Sør-Varanger kommune bør konkretisere sitt eventuelle behov for nye arealer til akvakultur i arbeidet med kommuneplanens arealdel, hvor arealer til eventuelle nye anlegg må ha en størrelse som

harmonerer med lokalitetsstørrelser som næringen vil etterspørre i årene som kommer. Mange av de eksisterende områdene kan være for små allerede i dag. Også krav til eksempelvis strømforhold og topografi har endret seg i takt med utviklingen mot stadig større anlegg, og det vil være fornuftig å gjennomgå alle områder avsatt til akvakultur i gjeldende plan, og vurdere omdisponering av de arealene som ikke lenger er attraktive for oppdrettsnæringen. Områdene bør i kommuneplanens arealdel konkretiseres og avmerkes i plankartet som spesifikke områder for akvakultur, jf. plan- og bygningslovens § 11-7 nr. 6, underformål akvakultur.

Når et område blir foreslått avsatt til akvakultur, er det viktig at konsekvenser for andre brukerinteresser og naturverdier i kystsonen, blir bredt utredet og belyst. Et moderne oppdrettsanlegg vil i stor grad ekskludere annen bruk i nærområdet, og kan i tillegg føre til ulemper for annen bruk i omkringliggende områder på sjø og land, også utenfor området avsatt til akvakultur i sjø.

Konsekvenser av å etablere nye oppdrettsanlegg må utredes med tanke på landskap, biologisk mangfold, herunder anadrom laksefisk, forurensing, herunder støy, og annen arealbruk i området både i sjø og på land, for eksempel hyttebebyggelse, friluftsliv med videre.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Innspillene berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig være i det videre arbeid.

- **Landskap**

Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) og Riksantikvaren har laget en veileder med tilhørende skjemaer, som presenterer en metode til bruk for kommuner som ønsker å utarbeide en landskapsanalyse for sin kommune. Gjennom en landskapsanalyse vil kommunen få økt kunnskap og bevissthet om de elementene som er med på å gi kommunen identitet og egenart, og som kan skille den fra nabokommunen. En slik analyse vil gi Sør-Varanger kommune et godt grunnlag for kommunens arbeid med rullering av kommuneplanen. Både for å ivareta sine spesielle landskapsressurser og som grunnlag for å vurdere konsekvensene av arealbruksendringene som foreslås, herunder oppdrettsanlegg, vindkraftverk og hyttebebyggelse m.v. Veilederen er tilgjengelig på Miljodirektoratet.no

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Innspillet tas med i det videre arbeid.

- **Samfunnssikkerhet og beredskap**

Kommuneplanens samfunnsdel skal være et verktøy for kommunens helhetlige planlegging. Fylkesmannen er opptatt av at samfunnssikkerhetsperspektivet blir ivaretatt i kommunens planlegging og at det er kobling mellom Sivilbeskyttelsesloven og kommuneplanen. Samfunnssikkerhet og beredskap synes ikke å være vektlagt i forslaget til samfunnsdelen for Sør-Varanger kommune.

Sivilbeskyttelsesloven §§ 14 og 15 pålegger kommunen en beredskapsplikt med krav til å utarbeide en sektorovergripende ROS-analyse (risiko- og sårbarhetsanalyse) og beredskapsplan. I *Forskrift om kommunal beredskapsplikt § 3* er forventningene til et helhetlig og systematisk samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeid i kommunene beskrevet. Kommunen skal utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan (-er) for oppfølging av samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeidet.

Kunnskap fra den sektorovergripende ROS-analysen vil være et viktig grunnlagsmateriale for å fastsette overordnede mål og strategier for samfunnssikkerhet og beredskap.

Vi anbefaler kommunen å vedta overordnede mål og strategier for samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeidet i Sør-Varanger kommune og at dette nedfelles i kommuneplanens samfunnsdel.

Fylkesmannen forutsetter at de tema som er lista opp under punktet *Verdi og konsekvensutredningen* utredes.

Rådmannens Vurdering: Tas til etterretning. Rådmannen har innarbeidet teamet Samfunnssikkert som en del av kommuneplanens samfunnsdel på et overordnet nivå. Dette er innarbeidet i vedlagte planprogram kapittel 5.1.

INNSPILL TIL KOMMUNEPLANENS AREALDEL

- **Byggegrense mot sjø**

For å fravike byggeforbudet i 100-metersbeltet må kommunen sette byggegrense mot sjø, jf. plan- og bygningslovens § 1-8 tredje ledd. Ved fastsetting av byggegrense nærmere sjø enn 100 meter må strandsonens betydning for landskap, naturmiljø og friluftsliv være vurdert og dokumentert. Fylkesmannen forventer at kommunen bruker kartlegging av funksjonell strandsonen som et verktøy for fastsetting av arealformål og byggegrenser mot sjø. Byggegrense må vurderes både for nye områder som legges ut i kommuneplanen og områder som er satt av til utbygging i gjeldende plan.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Innspillene berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig være i det videre arbeid.

- **Landbrukstiltak i strandsonen**

Fylkesmannen minner om at unntaket for byggetiltak i strandsonen som er nødvendig i landbruket, falt bort 1. juli 2013, jf. plan- og bygningslovens § 34-2 åttende ledd. Kommunen må dermed avklare hvilken landbruksaktivitet som skal være tillatt i 100-metersbeltet langs sjø gjennom bestemmelser etter § 11-11 nr.4. Etter bestemmelsene i § 11-11 nr. 4 kan det i kommuneplanens arealdel tillates at det oppføres nødvendige bygninger, mindre anlegg og opplag som skal tjene til landbruk, reindrift, fiske og akvakultur eller ferdsel til sjøs.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Innspillene berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig være i det videre arbeid.

- **Vassdrag**

Kommunen må i sitt arbeid med kommuneplanen vurdere å fastsette byggegrense langs vassdrag, jf. plan- og bygningslovens § 1-8 femte ledd: "*For områder langs vassdrag som har betydning for natur-, kulturmiljø- og friluftsinnteresser skal kommunen i kommuneplanens arealdel etter §11-11 nr.5 fastsette grense på inntil 100 meter der bestemte angitte tiltak mv. ikke skal være tillatt*".

Etter Fylkesmannens syn så bør kommunen fastsette byggegrense langs vassdrag. Vi minner her om de nasjonale miljømålene for arealforvaltning, friluftsliv med mer gitt i St.meld. nr. 26 (2006-2007) *Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand*. Her fremgår det bl.a. at "*vassdragene skal forvaltes gjennom helhetlig arealpolitikk som sikrer vassdragslandskap, vassdragsbelter og vannressurser.*"

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Innspillene berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig være i det videre arbeid.

- **Spredt boligbygging**

Det framgår av planprogrammet at det skal legges til rette for nye boligtomter i distriktene. Fylkesmannen vil igjen minne om de *rikspolitiske retningslinjer for samordnet areal- og transportplanlegging* (Miljøverndepartementets retningslinje T-5/93), der det legges vekt på begrensning av transportbehov, samling av naturinngrep, foretting av boligområder med mer. Spredt boligbygging som ikke er tilknyttet landbruket vil være i strid med disse retningslinjene.

Det bør vektlegges at spredt bebyggelse på sikt kan bli kostbart også for kommunen. Ofte etterfølges en slik utbyggingsform av krav om trafiksikkerhetstiltak som gatelys, busslommer og gang- og sykkelvei. I tillegg kommer det ofte krav om offentlig infrastruktur i form av vann og kloakk, samt offentlig vei og brøyting. En spredt utbyggingsform fører også til behov for skoleskyss og annen offentlig transport, og at alle hjemmebaserte tjenester (helse- og omsorgstjenester, renovasjon mv.) blir dyrere.

Ny boligbygging utenfor kommunesentra bør bare tillates når den kan:

- styrke eksisterende bygder/bosteder.
- bedre utnyttelsen av eksisterende infrastruktur, herunder også skoler, barnehager og lokalt næringsliv
- gi gode trafiksikkerhetsløsninger
- gi gode og sikre oppvekstforhold for barn, herunder muligheter for uorganisert kontakt med andre barn i fritiden
- ivareta jordverninteresser og ikke medføre driftsulemper eller –begrensinger for landbruket

Rådmannens vurdering: Spredt boligbygging vil utgjøre et naturlig diskusjonstema under satsningsområde «infrastruktur» og følgelig vil dette innspillet tas med i dette arbeidet. Resten av innspillene berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig være i det videre arbeid.

- **Landbruks-, natur- og friluftsområder samt reindrift med bestemmelser om spredt bebyggelse**

I bestemmelsene til arealplanen skal det settes krav til lokalisering og omfang av bebyggelse innenfor LNFR-områder jf. plan- og bygningslovens § 20-4 andre ledd bokstav c om at både omfang og lokalisering for bebyggelsen skal være angitt.

Fylkesmannen krever at følgende lokaliseringskriterier tas inn i bestemmelsene til planen:

- Bebyggelse skal lokaliseres utenfor dyrka jord. Med dyrka jord forstås fulldyrka og overflatedyrka jord fra AR5-kart.
- Bebyggelse skal lokaliseres utenfor områder med kartlagte naturtyper (verdi A og B), slik disse framkommer i naturbase (www.naturbase.no) på tidspunktet for behandling av byggetillatelse.
- Bebyggelse skal lokaliseres i god avstand fra yngleområder for trua og sårbare arter.
- Bebyggelse må plasseres og gis en utforming som gir en god landskapsmessig tilpasning.

Vi minner om at jordlovens §§ 9 og 12 gjelder såfremt det ikke er fastsatt reguleringsplan for områdene. Dette kan med fordel synliggjøres som en retningslinje for alle LNFR-områder med spredt bebyggelse.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Innspillene berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig være i det videre arbeid.

- **Friluftsliv**

Naturen er et billig anlegg med stor betydning for folkehelsen. Det er nasjonal målsetting at de større friluftslivsområdene som grenser til byer og tettsteder ivaretas og utvikles for friluftslivet. I St.meld. nr. 39 (2000-2001) "Friluftsliv – En veg til høyere livskvalitet" punkt 7.4 Marka står det:

"Omsynet til friluftslivsinteressene kan oppsummerast i to hovudmål:

- *Å verne mot omdisponering til utbyggingsføremål*
- *Å halde natur- og kulturmiljøet i alle deler av marka mest mogleg intakt, variert og opplevelsesrik."*

Direktoratet for naturforvaltning har utarbeidet to veiledere: DN-håndbok 23-2003 og DN-håndbok 24-2003. Begge veilederne knytter seg til målsettinger i St.meld. nr. 39 (2000-2001) "Friluftsliv – En veg til høyere livskvalitet" og St.meld. nr 23 (2001-2002) Bedre miljø i byer og tettsteder". Her kan en lese mer om nasjonale mål for friluftslivsarbeidet m.m.

Vi viser også til *Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv – En satsing på friluftsliv i hverdagen; 2014-2020*.

Fylkesmannen ber kommunen vurdere tilgjengelighet til de viktigste/mest brukte områdene. Vi anbefaler at det blir vurdert om det bør settes av arealer til utfartsparkering.

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Innspillene berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig være i det videre arbeid. Friluftsliv i et folkehelseperspektiv er innarbeidet i kapittel 5.2.5 og 5.2.6

- **Inngrepsfrie naturområder**

Målet om å bevare gjenværende inngrepsfri natur er uttrykt i flere stortingsmeldinger de senere årene. Blant annet i St.meld. nr. 17 (1998-99) "Verdiskaping og miljø – muligheter i skogsektoren", nr. 39 (2000-2001) "Friluftsliv", nr. 42 (2000-2001) "Biologisk mangfold", nr. 21 (2004-2005) og nr. 26 (2006-2007) "Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljø-tilstand". I Prp. 1 S (2010-2011) Miljøverndepartementet går det klart fram at inngrepsfrie naturområder som er igjen, skal tas vare på.

"Regjeringen forventer at: hensyn til inngrepsfrie naturområder uten tyngre tekniske inngrep (INON-områder) vektlegges i planleggingen", jf. nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging.

- **Akvakultur**

Fylkesmannen vil vurdere å fremme innsigelse mot arealplanen om det avsettes store flerbruksområder med akvakultur i kommunen. Inngrepsfrie naturområder som det her er vist til er i dag vist som NF-sonen i arealdelen (natur og friluftsliv)

Rådmannens vurdering: Tas til orientering. Innspillene berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig være i det videre arbeid.

- **Risiko- og sårbarhetsanalyse – Samfunnssikkerhet**

Fylkesmannen har merket seg at Risiko- og sårbarhetsanalyser er tatt opp som et punkt i kommunens arealdel, jf. planprogrammet side 13. Det er viktig at en slik analyse viser alle risiko- og sårbarhetsforhold som kan være med på å avgjøre om ulike arealer er egnet til utbyggingsformål.

For ikke å bygge inn en større sårbarhet i lokalsamfunnet, er en systematisk risiko- og sårbarhetsanalyse viktig, både i forbindelse med lokalisering av boliger og virksomheter, utforming av infrastruktur og ved utrustning av samfunnsviktige funksjoner.

Vi minner om plan- og bygningslovens § 4-3 om *samfunnssikkerhet og risiko- og sårbarhetsanalyse*.

Framtidige klimaendringer som havnivåstigning, flere stormer, mer nedbør, økt fare for flom og skred (snøskred og lignende) er hendelser som sannsynligvis vil komme. Dette er også svært viktige faktorer i en risiko- og sårbarhetsanalyse.

Kommunen må se hen til den overordnede ROS-analysen i arbeidet med ny arealdel. Dersom det i arbeidet med arealdelen avdekkes nye risikoområder som har betydning for kommunens helhetlige analyse bør dette også tas inn der. Det er også viktig at kommunen i arbeidet sørger for å få med sjøområdene som kommunen har ansvar for jf. havne – og farvannsloven § 9. Her bør også isforhold vurderes som tema.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har utarbeidet en veileder for kartlegging av risiko og sårbarhet; ”Samfunnssikkerhet i arealplanlegging”. Her finnes eksempler på analyser, eksempler på farekategorier samt oversikt over lover, rundskriv, forskrifter og veiledninger. Veilederen ligger på hjemmesidene til fylkesmannen, og på DSB sine sider.

Eksisterende bebyggelse

I forskrift om kommunal beredskapsplikt § 2, bokstav a) kommer det frem at den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen som et skal minimum omfatte: *eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer*. Fylkesmannen oppfordrer derfor kommunen til å se på hvorvidt risikobildet for den eksisterende bebyggelsen er endret som følge av naturlige eller menneskeskapt endringer i kommunebildet.

Innen kommunens geografiske område skal både risiko- og sårbarhetsforhold som skyldes naturforhold og menneskelig aktivitet analyseres. Det er viktig at også *fremtidige endringer* grunnet klimaendring, utbyggingsprosjekter eller arealbruksendringer inkluderes i analysen. Se også DSBs *Veiledning til forskrift om kommunal beredskapsplikt*.

Rådmannens Vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid. Rådmannen har også innarbeidet teamet Samfunnssikkert som en del av kommuneplanens samfunnsdel på et overordnet nivå. Dette er innarbeidet i vedlagte planprogram kapittel 5.1.

- **Skuterløyper**

Plan- og bygningsloven og motorferdselloven gjelder samtidig/ved siden av hverandre. Plan- og bygningsloven skal styre arealbruken og fungerer slik at endringer i arealbruk må være i tråd med loven/plan vedtatt med hjemmel i loven. Det kan legges restriksjoner på ferdsel inklusive motorferdsel i noen tilfeller med hjemmel i plan- og bygningsloven.

Å gi positivt tillatelse til motorferdsel i utmark gjøres bare i motorferdselloven, men plan- og bygningsloven kan altså sette av arealer til slik bruk og kan sette begrensninger og rammer for bruken. Se informasjon om saksgangen ved endring og opprettelse av nye snøskuterløyper i eget brev.

Rådmannens Vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid.

- **Naturmangfoldloven – krav til offentlige etaters beslutninger**

Forvaltningen av naturmangfoldet, dvs. "*naturen, med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser*" blir ivaretatt etter prinsippene angitt i kap. II i naturmangfoldloven.

Konsekvensutredningen må være av en slik karakter at den kan danne et tilfredsstillende grunnlag for vurdering og vektlegging etter naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper. Det bør også synliggjøres hvordan muligheten til å nå forvaltningsmålene for naturtyper og arter i naturmangfoldloven §§ 4 og 5 blir påvirket. Vi ber om at disse føringene blir synliggjort i planprogrammet på egnet sted. Dette innebærer bl.a. at det må beskrives hvilke virkninger planen kan få for prioriterte arter, arter i Norsk rødliste for arter 2010, for regionalt og nasjonalt viktige naturtyper. Påvirkningen på disse artene og naturtypene skal vurderes ut fra den samlede belastningen de er eller vil bli utsatt for.

Lovens krav til begrunnelse (§ 7) tilsier, i samsvar med vedlegg III i forskrift om konsekvensutredninger, at begrunnelse for valg av alternativer synliggjøres. Krav til kunnskapsbasert forvaltning (§ 8) og bruk av føre-var-prinsippet (§ 9), tilsier at nye områder ikke legges ut der det foreligger mulig konflikt i forhold til naturmangfoldet, med mindre dette i tilfredsstillende grad er veid opp mot samfunnsmessige hensyn (jf. lovens § 14). En nødvendig forutsetning for en slik avveining er at behovet for lokalisering av nye tiltak/områder er klargjort.

Konflikt i forhold til naturmangfoldet vil kunne foreligge bl.a. der særskilte verdier er registrert. I tillegg vil tiltak i strandsonen langs sjø og vassdrag gjerne være konfliktfylt, jf. at det er av nasjonal interesse at det her "*tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap, og andre allmenne interesser*".

Vi ber dere legge til grunn «*Veileder – Naturmangfoldloven kapittel II Alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk – en praktisk innføring*» (T-1514) i det videre arbeidet med kommuneplanen.

Kartlegging av biologisk mangfold i utbyggingsområder

I områder der kunnskapsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig må det skaffes til veie ny kunnskap, jf. § 8 i naturmangfoldloven om kunnskapsgrunnlaget. Det vil være nødvendig for å kunne vurdere virkningen av utbyggingsområder og den samla belastningen på økosystemet.

Dersom kunnskapsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig ber vi om at nye utbyggingsområder blir kartlagt etter DN-håndbok 13-2007 *Kartlegging av naturtyper - Verdisetting av biologisk mangfold* og DN-håndbok 11-1996 revidert 2000 *Viltkartlegging*. Fylkesmannen anbefaler at det i planprogrammet stilles krav til eksterne konsulenter knyttet til kvalifikasjoner, fagbakgrunn og hvilke metoder som skal benyttes i arbeidet med kartlegging av biologisk mangfold.

Vi ber om at kartlagte områder for biologisk mangfold gjøres tilgjengelig for innlegging i offentlige registreringssystemer for biologisk mangfold. Dataene må da produseres på digital form med

egenskapstabeller og kartfiler i SOSI- eller shape-format. Dataene oversendes Fylkesmannen som vil gjøre de tilgjengelige gjennom Naturbase og Artsdatabankens artskart.

Dersom kunnskap om naturmangfoldet ikke framskaffes må kommunen legge til grunn en mer forsiktig bruk av natur til utbyggingsformål, jf. § 9 i loven om føre-var-prinsippet.

Rådmannens Vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid. Slik det ser ut i dag vil ikke endringer i arealdelen omfattes av forskrift om konsekvensutredning. Oppstår det behov for tilleggsutredninger vil dette innspillet tas med i dette arbeidet. Det er i dag gode rutiner for å vurdere forholdet til naturmangfoldloven i saksbehandlingen.

Sør-Varanger Hagelag

Det Norske Hageselskap ved Sør-Varanger hagelag, har med interesse lest og drøftet Sør-Varanger kommune sitt forslag til *Planprogram for kommuneplanens areal- og samfunnsdel*. Hagelaget.

Hagelaget registrerer med glede at under flere av de beskrevne satsningsområdene så er:

- Parker og lekeområder
 - Boområder
 - Folkehelse i et livsperspektiv
 - Tilgjengelighet av friluftsliv- og aktivitetsmuligheter
 - Helsefremmende infrastruktur
 - Hyttestruktur
 - Vedlikehold av Sykkel- og gangstier
 - Estetiske bestemmelser for Kirkenes sentrum
- Tatt med som viktige punkter

Hagelaget ser med tilfredshet på den måten Sør-Varanger kommune i dag tilrettelegger med flotte utomhusanlegg ved sine nye institusjoner. Dessverre konstaterer vi at andre offentlige institusjoner og private næringsdrivende ikke gjør det samme.

Vi mener det er viktig at kommuneplanens areal- og samfunnsdel i alle planverkets satsningsområder inkluderer de foran beskrevne områdene, og at det satses skikkelig på vedlikehold av eksisterende og nye utbygginger av boområder, næringsbygg, offentlige institusjoner og all infrastruktur for øvrig. Spesielt er det viktig at også det private næringslivet og privatpersoner generelt, gjennom planverket, blir oppfordret (pålagt) å ta grønne verdigheter inn som hovedelement i kultur.

Vårt motto, *Vi bedrer menneskers livskvalitet gjennom grønne opplevelser*, Kan også være et godt bidrag i det videre arbeidet.

Sør-Varanger Hagelag ønsker lykke til med dette viktige arbeidet for vår kommune.

Rådmannens Vurdering: Tas til orientering

Kystverket

- Generelt

Kystverket forutsetter at sjøarealene i kommunen blir en integrert del av kommuneplanens arealdel. I den forbindelse er det viktig at dette blir en plan som er fremtidsrettet, avklarer arealbruken og gir en forutsigbar arealforvaltning.

Videre bør det være en forutsigbar arealforvaltning av kommunens sjøarealer, slik at disse områdene ikke kommer i konflikt med navigasjonsinstallasjoner eller farleder.

Rådmannens Vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid. I tillegg er kommunens sjøareal innarbeidet i kommuneplanens arealdel.

- **Kystverkets interesser**

Kystverket har ansvaret for farleier på sjø og innretninger (herunder infrastruktur i form av kaier, navigasjonsinstallasjoner, areal, landverts tilknytning osv.) knyttet opp til disse. Alle tiltak og planer på arealer hvor staten har foretatt investeringer i havneanlegg (herunder bl.a. moloer, fiskerihavner, flytebrygger m.m.) skal godkjennes av Kystverket.

Kystverket gjør oppmerksom på at alle tiltak/byggearbeider langs land og ut i sjøen (bygninger, kaier, molo, kabler, ledninger, fortøyninger, oppdrettsanlegg m.m.) må i tillegg til behandling etter plan- og bygningsloven behandles etter havne- og farvannsloven av 17.april 2009 nr. 19.

Kystverket Troms og Finnmark ser det som viktig at alle tidligere vedtatte planer/plandokumenter blir samordnet slik at arealbruken blir entydig og sammenfallende. Kystverket anbefaler at det i planleggingsfasen benyttes Kystverkets karttjeneste Kystinfo på www.kystverket.no. Her finner man sjøkart og andre sjørelaterte opplysninger.

Ny havne- og farvannslov

Kystverket ønsker å informere om at ny havne- og farvannslov trådte i kraft 1.1 2010. Dette innebærer at kommunen har fått endret forvaltningsansvar og myndighet i sitt sjøområde, jmfør §§ 7 og 9 i ny lov. Det som tidligere var havnedistrikt er nå opphevet. Plikter som pålegges kommunen i den nye loven omfatter særlig plikt til å sørge for sikkerhet og fremkommelighet i egne sjøområder. Kystverket vil likevel ha myndighet og ansvar innenfor hoved- og biled, som er fastsatt i egen forskrift, farledsforskriften. Dersom tiltak berører Kystverkets eiendom eller Kystverkets ansvarsområder er Kystverket myndigheten etter loven. Det fremgår 32 stamnetthavner av denne forskrift i Vedlegg 1. Spesielt for disse havner er at hoved-biled er trukket helt inn til kai. Normalt opphører Kystverkets ansvar i hoved-biled ved inngangen til havnas havneområde.

Farledsforskriften skiller mellom kommunalt sjøområde og hoved- biled. Det betyr blant annet at kommunen skal behandle søknader om tiltak i kommunalt sjøområde og Kystverket søknader om tiltak i hoved- biled. Et unntak fra denne bestemmelsen er tiltaksforskriften. Tiltak som nevnes i denne forskrift skal alltid behandles av Kystverket.

Rådmannens Vurdering: Tas til orientering og vil være med i det videre arbeid.

- **Vannforskriften og EUs vanndirektiv**

Vannforskriften er den norske gjennomføringen av EUs direktiv for vann (Vanndirektivet). Dette er et av EUs viktigste miljødirektiver. Hovedmålet er å sikre god miljøtilstand i vann, både vassdrag, grunnvann og kystvann. Dette skal gjøres gjennom å forebygge ytterligere forringelse, forbedre tilstand og fremme bærekraftig bruk av vannressurser.

Rådmannens Vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid.

- **Vedtatte nødhavner**

Som ledd i Kystverkets revisjon av beredskapsplan for nødhavnprosedyrer i Troms og Finnmark gjøres det oppmerksom på at det i Sør-Varanger kommune foreligger nødhavner som har vært på høring og er vedtatt av Kystverkets beredskapsavdeling: Holmbukt, Innerhamna Karpbukt, Kobbvågen, Lanabukt, Leirbukt, Norskbukt, Pasvikhavn.

Nødhavnene båndlegges ikke i arealplaner eller reguleringsplaner, men kan kartfestes som informasjon.

Rådmannens Vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid.

- **Kraftproduserende anlegg i sjø**

Troms og Finnmark har et stort potensiale for kraftverk basert på tidevanns- og havstrømmer. Kraftproduserende anlegg i sjø krever alltid tillatelse fra Kystverket, jamfør tiltaksforskriften. Dersom det planlegges slike anlegg for områder bør dette framgå av planen.

Rådmannens Vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid.

- **Planbestemmelser/retningslinjer**

Vi gjør oppmerksom på at retningslinjer/informasjon ikke er juridisk bindende bestemmelser i henhold til plan og bygningsloven.

Rådmannens Vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid.

- **Farleder**

Det er viktig at det legges opp til at all fremtidig arealdisponering tar høyde for at hoved- og bileder forbeholdes sjøverts ferdsel. Transport og ferdsel til sjøs må ikke hindres av for eksempel plassering av fortøyninger, lektene, prammer, oppdrettsanlegg m.m. Kystverket har ansvaret for farledene på sjø og installasjonene som knyttes til disse.

Rådmannens Vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid.

- **Navigasjonsinstallasjoner**

Kystverket har flere navigasjonsinstallasjoner i Sør-Varanger kommune. I forbindelse med utbyggingsplaner må det ikke føres opp bygg og lignende som kan komme til å skjeme sikten eller lyset for disse. Videre må det ikke etableres noen bygg, installasjoner, oppdrettsanlegg, fortøyninger m.m. innenfor hvit lyktesektor.

Rådmannens Vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid.

- **Etablerte fiskerihavner**

I Sør-Varanger kommune er det følgende statlige fiskerihavner:

- Bugøynes

Statens intensjon med bygging av fiskerihavner er å sikre fiskeriinteressene og trygge liggeforholdene for yrkesfiskere. Ved eventuelle interessekonflikter vil fiskeriinteressene prioriteres.

Fiskerihavnene gis arealformål samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur, underformål havn jf § 11-7 nr 2 i plan- og bygningsloven, og markeres i kart med "Havn —kode 2040". I bestemmelsene må det komme fram at fiskeriformål prioriteres og at ethvert tiltak krever tillatelse fra Kystverket etter havne- og farvannslovens § 28.

Rådmannens Vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid.

- **Fiskerihavnekrav/nye utbyggingstiltak**

Fiskerihavnekrav fra kommuner konkurrerer i nasjonale tildelinger. Det er derfor spesielt viktig at eventuelle havnekrav blir grundig dokumentert og at nytte- kostvurderinger blir en vesentlig del av utredningsarbeidet. Alle tiltak og planer på arealer hvor staten har foretatt investeringer i havneanlegg m.m. skal godkjennes av Kystverket.

Rådmannens Vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid.

- **Tinglyste rettigheter**

I forbindelse med planer om økt innsats i havnene hvor Kystverket har moloer eller andre innretninger eller foretatt andre arbeider/tiltak har Kystverket tinglyste rettigheter til arealer i og rundt disse havnene. Eventuelle utbyggingstiltak må ikke igangsettes eller utføres i slike havner uten at dette på forhånd er godkjent av Kystverket.

- **Beredskapsmessige hensyn**

Bruk av Risiko- Og Sårbarhetsanalyse i planleggingen (ROS) vil være viktig mht. transport langs kysten med forurenset last og oljeprodukter, ivaretagelse av sikkerheten på kysten og sårbarhet ovenfor næringsinteresser.

- **Containerdnæringsarealer**

I området relatert til større fiskeri- og/eller skipsvirksomhet er det viktig at det i forbindelse med etablering av fremtidige industriområder relatert til sjø/havnene (reguleringsplan/planer der det gjøres arealdisponeringer) tas hensyn til at mye av den fremtidige transporten vil skje ved bruk av containere. Det kan derfor være nødvendig å få avsatt fellesområde nær sjø for plassering av containere eller lager. Ved bruk av containere vil det være behov for åpne og tilgjengelige arealer for omlastning/lossing og behov for nærhet til kai med gode dybdeforhold.

Rådmannens Vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid.

- **Olje-/petroleumbaser**

Ved planlegging av olje-/petroleumbaser er det en rekke funksjonelle kriterier som skal oppfylles. Herav dybde, maritime forhold (seilingsforhold, manøvrering, vær, ankring, bunkers etc.), arealtilgang, infrastruktur, miljørisiko m.m. Dette er noe av det som kan nevnes ved slike etableringer. Om kommunen har konkrete planer for et slikt tiltak ber Kystverket om å bli kontaktet.

Rådmannens Vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid. I tillegg er Kystverket godt informert om planarbeidene som foregår på Tømmerneset

- **Tidligere områder for dumping av fartøy og kondemneringsområder**

Disse områdene bør fremgå av planen. Dette blant annet på grunn av plassering av installasjoner i sjø. Videre kan de ha betydning ved havari av fartøy. Havarerte fartøy kan eventuelt føres til et slikt område når det er fare for at fartøyet går under.

Rådmannens Vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid.

- **Dumpeplass for ammunisjon**

Om det finnes områder for dumping av ammunisjon bør dette fremgå i planen.

Rådmannens Vurdering: Innspillet berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid.

- **ISPS**

I tråd med forskrift om sikring av havner og havneterminaler mot terrorhandlinger mv. skal det utarbeides en sikringsplan for hver havn/ havneterminal. I havner er det havnesikringsmyndigheten som er ansvarlig for utarbeidelse og gjennomføring av beskrevne tiltak. For havneterminaler er det terminaleier som er ansvarlig myndighet. Sårbarhetsvurderinger og sikringsplaner skal godkjennes av Kystverket. Når sårbarhetsvurderingen og sikringsplanen er godkjent, og Kystverket har verifisert at objektet oppfyller kravene i forskriften, utstedes et godkjenningsbevis (Statement of Compliance). Godkjente havneterminaler vil bli innrapportert til IMO og godkjente havner vil bli innrapportert til EU.

Rådmannens Vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid. Innspillet ivaretas gjennom havnemyndighetens sektor/særlovgivning.

- **Akvakultur**

Kystverket i samråd med Fiskeridirektoratet er spesielt oppmerksom på arealdisponeringen til akvakultur. Med dette menes det at det ikke tillates at noen deler av anlegget skal komme utenfor områdene som er avsatt til akvakultur. Dette betyr at anleggenes fortøyninger ikke skal komme utenfor disse områdene. Videre settes det fra Kystverket i alle tillatelser vilkår om at anleggenes opphaltau skal trekkes inn til anleggets rammefortøyninger. Dette betyr at opphalerblåser ikke tillates. Vilkåret settes på grunnlag av ferdsels- og sikkerhetsmessige hensyn, samt for å redusere det areal som anleggene beslaglegger. Kystverket minner videre om at ingen anlegg i utgangspunktet ikke skal komme i konflikt med hvitlyktesektor, samt at plasseringen skal være i god avstand fra ankringsområder, farled, nødhavner og områder med kabler/rør i sjø. Kystverket gjør videre oppmerksom på at søknad om akvakulturanlegg alltid skal behandles av Kystverket, jf. tiltaksforskriften.

Rådmannens Vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid.

- **Oppsummering**

Blant Kystverkets viktigste interesser er sikkerhet og fremkommelighet innenfor hoved-/ bileds arealavgrensning og øvrige beredskapshensyn. En bærekraftig og framtidsrettet arealplanlegging vektlegges i stor grad. Det er spesielt ønskelig med god kommunikasjon og dialog mellom næring, kommune og statlige etater med hensikt å oppnå synergieffekter.

Kommunen har gjennom *ny havne- og farvannslov* fått endret forvaltningsansvar og myndighet i sitt sjøområde. Sør-Varanger kommune plikter å legge til rette for sikkerhet og fremkommelighet innenfor sin havneavgrensning.

Vi minner om viktigheten av en god planprosess og at alle berørtes interesser blir ivaretatt. Det er tiltakshavers plikt å påse at tiltaket ikke strider mot gjeldende lover og regelverk. Tiltakshaver må selv innhente tillatelser der det er nødvendig.

Kystverket stiller gjerne til rådighet dersom det er behov for veiledning i forbindelse med myndighet og forvaltning etter havne- og farvannsloven.

Kystverket har ingen ytterligere merknader i forbindelse med planprosessen.

Rådmannens Vurdering: Tar oppsummeringen til orientering. Rådmannen har kommentert kystverkets enkelte innspill ovenfor. Mange av innspillene berører arealdelen og det overordnede ROS-analyse arbeidet.

Reibettedistrikt 5A/C Pasvik

Vi vil bemerke at det vil være en fordel at de eksisterende næringene i kommunen også blir vurdert å bli omtalt i planen. Det er viktig at ivaretagelse av eksisterende næringsliv blir tatt med slik at de utfordringer og behov de har blir tatt ett punkt i plan.

Når det gjelder næringsutvikling er dette også utvikling av det næringslivet vi har etablert i kommunen. Denne bør være nevnt under dette punktet. Det vil være viktig at nye behov og utfordringer fra forrige gjennomgang blir tatt i denne behandlingen.

Vi regner med at de endringer som skal gjøres i arealdelen blir gjennomgått med reindriften særskilt. Dette begrunnes med at reindriften er en arealavhengig næring.

Rådmannens Vurdering: Tas til orientering. Eksisterende næring og næringsutvikling vil etter all sannsynlighet beskrives når kommuneplanens samfunnsdel foreligger. Det vises for øvrig til planstrategi for Sør-Varanger kommune hvor eksisterende næringer er beskrevet. For øvrig vil representanter fra reindriften inviteres til å delta i kommuneplanens referansegrupper og under folkemøtene til kommuneplanarbeidet.

Sør-Varanger menighetsråd

Viser til brev av 12.07.13 om forslag til rullering av kommuneplanens areal- og samfunnsdel. Sør-Varanger menighetsråd har følgende innspill til planprogrammet:

Sør-Varanger menighetsråd ser det som viktig at kirkegårdene ivaretas i planverket, og at behov for framtidige utvidelser synliggjøres.

Det er kartlagt behov for utvidelser av kirkegårder, dette er dokumentert i tilstandsrapport for kirkegårder vedtatt i Sør-Varanger menighetsråd 15.10.10. Som det framgår i tilstandsrapporten er det Sandnes kirkegård og Bugøynes kirkegård som må prioriteres i første omgang.

Rådmannens Vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid.

Øvre Pasvik nasjonalparkstyre

- **Revisjon av forvaltningsplan for Øvre Pasvik nasjonalpark og -landskapsvernområde**

I midten av oktober 2012 ble oppstart av revisjon annonsert i Sør-Varanger avis, Finnmarken og på nasjonalparkstyrets hjemmeside. Styret satte 15.11.12 som frist for innspill og merknader til oppstartmeldingen.

Nasjonalparkstyret arrangerte et åpent møte om revisjonen den 22.10.12 på Bioforsk Svanhovd. Her deltok ca 50 personer, referatet ligger på [styrets hjemmeside http://www.nasjonalparkstyre.no/Ovre-Pasvik/Nyheter/Kunngjoring---revisjon-av-forvaltningsplan/](http://www.nasjonalparkstyre.no/Ovre-Pasvik/Nyheter/Kunngjoring---revisjon-av-forvaltningsplan/) Nasjonalparkstyret drøftet revisjonen i møtet med sitt Faglig rådgivende utvalg 4. mars 2013.

Nasjonalparkforvalter har våren 2013 hatt arbeidsmøter med representanter for Forsvaret, FeFo, Sør-Varanger kommune, Reindriftsagronomen for Øst-Finnmark og reinbeitedistrikt 5A/C om revisjonen. Styret har drøftet revisjonen på flere av sine styremøter i 2012 og 2013.

Endelig godkjenning av ny forvaltningsplan gjøres i Miljødirektoratet, og forventes vinteren 2014.

- **VISJON (i utkast til revidert forvaltningsplan)**

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik ønsker som forvaltningsmyndighet en større kunnskap om det biologiske mangfoldet og kulturhistorien i Øvre Pasvik nasjonalpark og Øvre Pasvik landskapsvernområde. Dette som et grunnlag for å være rustet til å ivareta verneverdiene og lokalkunnskapen, og gi besøkende gode opplevelser. I løpet av planperioden skal dette kunnskapsgrunnlaget være på plass. Besøkende skal få god informasjon via nasjonalparkstyrets hjemmeside, langs vegnettet, på Øvre Pasvik nasjonalparksenter og via lokale reiselivsaktører. Nasjonalparkstyret vil i tillegg søke løsninger for å etablere servicefunksjoner for besøkende i Øvre Pasvik.

Besøkende skal styres gjennom tilretteleggingstiltak og informasjon slik at verneverdiene ivaretas.

Nasjonalparkstyret vil vektlegge tilrettelegging i randsonene til verneområdene, for blant annet å unngå slitasje i nasjonalparken. Innfallsporten til området via Sortbrystjern skal befestes, og innfallsporten via Grensefoss til Treikersrøysa skal opprustes og utvikles. I dette arbeidet vil nasjonalparkstyret ha en løpende dialog med brukerne av verneområdene, og spesielt Forsvaret og Reinbeitedistrikt 5A/C som viktige brukere av området. I arbeidet med revisjonene av forvaltningsplanen fra 2009 fungerer nasjonalparkstyrets Faglige rådgivende utvalg som en referansegruppe.

Et hovedgrep i framtidig forvaltning vil altså være økt vektlegging på tilrettelegging for besøkende i randsonene til nasjonalpark/landskapsvernområde, for å unngå for stor slitasje på verneformålene. Eksempler her er å koble sammen skogsbilveger med sykkelstier, skitraseer og informasjonsposter med rasteplass/gapahuk. Slik tilrettelegging utenom verneområdene krever en god dialog med FeFo, kommunen som planmyndighet og lokale reiselivsaktører.

- **Forventninger fra brukere/kvaliteter i Øvre Pasvik**

Enkelt friluftsliv, og naturopplevelse er en del av verneformålene i nasjonalparken og landskapsvernområdet. I hytteboka i Ellenvannskoia i Øvre Pasvik nasjonalpark er stillhet og ro en kvalitet som svært ofte fremheves av de besøkende. I samtaler med Øvre Pasvik Kafe og Camping på Vaggetem beskrives fravær av støy som en kvalitet som blir fremhevet av deres gjester. Noe støyende aktivitet er det i verneområdene, gjennom reindrifts aktivitet, skogsbilveger og skogbruksvirksomhet (landskapsvernområdet), kommunal scooterløype og militær operativ virksomhet. Disse er tillatt og regulert gjennom verneforskriftene, og på mange måter en tålt aktivitet. Mange brukere av Øvre Pasvik har påpekt at hundeparkeringen på Hotell Gjøken i barmarkshalvåret (ca 100 m fra landskapsvernområdet) har redusert områdets attraksjon gjennom støy fra de drøye 100 hundene som er der. Dette signalet har jeg også fått via Sør-Varanger kommune. Andre områderelevante eksempler på støyende aktiviteter kan være leteaktivitet etter mineraler med etterfølgende utvinning, organisert skyting og militær øving.

- **Behov for hensynssoner**

Med det flate landskapet vil støyende aktiviteter utenom verneområdene potensielt ha en effekt langt inn i verneområdene, og ofte gi negativ effekt i forhold til verneformålene knyttet til friluftsliv og naturopplevelse. Utfordringen framover blir å unngå utvanning av områdets kvaliteter, av hensyn til verneområdene, friluftsliv, folkehelse og naturbasert reiseliv.

Naturmangfoldloven § 49 etter første punktum kommer til anvendelse i de tilfelle hvor tiltaket nært naturvernområder krever tillatelse etter annen lovgivning. Dersom dette er tilfelle, så skal myndighetene som gir tillatelsen ta hensyn til verneverdiene hvis tiltaket innvirker på verneverdiene. I eksempelet med hundeparkeringen var det ikke nødvendig med tillatelse etter annen lovgivning, slik at hensynet til verneverdiene aldri ble vurdert. Å sikre en slik vurdering av nye aktiviteterets virkning for nærliggende verneområder, gjennom juridiske bestemmelser etter PBL, vil sikre at disse hensynene blir ivaretatt i fremtiden. Dette er dermed en mer fruktbar innfallsvinkel som setter fokus på de kvaliteter og nasjonale og internasjonale verneverdier knyttet til området.

Kommuneplanen vurderes som et meget egnet verktøy for å ivareta områdets kvaliteter, forventningene fra brukerne og arena for naturbasert reiseliv, gjennom juridiske bestemmelser knyttet til definerte hensynssoner utenom verneområdene. Størrelsen på hensynssonene må være tilstrekkelig for å skape en buffersone for støy, som en definert avstand fra verneområdet. I LNF-sonen som grenser mot nasjonalparken i vest og landskapsvernområdet i øst, kan en sammenhengende hensynssone vurderes.

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik ved nasjonalparkforvalter, stiller gjerne opp for ytterligere informasjon, eller ved deltakelse i kommunale arbeidsgrupper.

Rådmannens Vurdering: Innspillene fra Øvre Pasvik nasjonalparkstyre berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid. Tillegg vil tematikken «naturbasert reiseliv» kunne utgjøre et viktig diskusjonsgrunnlag under folkemøtene.

Reindriftsforvaltningen i Øst-Finnmark

Sør-Varanger kommune utgjør alle årstidsbeiter for 3 distrikter tilhørende Øst-Finnmark reinbeiteområde. Det er derfor særdeles viktig at kommunen trekker reindrifta tidlig inn i planarbeidet. Erfaringer viser at i de kommuner hvor reindriften ikke tas med planleggingen, brukes innsigelsesretten i stor utstrekning. Det kan i denne sammenheng opplyses at Reindriftsagronomen og Områdestyret fremmet innsigelse til en hel arealplan for en kommune, som hadde vesentlige mangler ved gjennomføringen bl.a. det med deltagelse og medvirkning. Manglende deltagelse og medvirkning fra reindrifta kan ha resultert til at det også var foreslått utbygninger, hytteområder m.m. som ville ha kommet i konflikt med reindriftas bruk av områder og medført store negative konsekvenser.

Rådmannens Vurdering: Tas til orientering. Se for øvrig Rådmannens vurdering av innspillet fra Reinbeitedistriktet 5A/C Pasvik.

- **Satsningsområder i kommuneplanens samfunnsdel**

Det nevnes med stikkord under hver satsningsområde på aktuelle tematikk innenfor de gitte områder og er ment som pekepinner. Reindriftsagronomen har intet å tilføye eller endre, men vil heller anbefale at kommunen tar inn reindrifta som representant med ansvar for fagkunnskap innenfor reindrift.

Rådmannens Vurdering: Tas til etterretning. Representanter fra reindrifta vil inviteres til å delta i ressursgruppe med ansvar for fagkunnskap innenfor reindrift

Reindriftsagronomen vil generelt påpeke at areal- og områdedisponeringer på og i umiddelbar nærhet av flytteleier vil bli møtt med skepsis fra vår side og har som oftest medført at saken ble fremmet for områdestyret med forslag om innsigelse til avsetningen. Det samme gjelder sentrale områder som til eksempel sentrale vårbeiteområder. Åpning av altfor mange og store områder for fritidsbebyggelse og

spredd fritidsbebyggelse er også avsetninger som reindriftsagronomen og områdestyret har fokus på. Det betyr ikke at reindriftsagronomen, områdestyret eller næringen er imot de fleste tiltak, men at man har meninger om hvordan dette kan løses på en måte som ikke er til skade eller ulempe for reindriften.

Tiltak som ikke medfører økt trafikk i utmarksområder, har som hovedregel mindre konsekvenser for reindriftsnæringa enn andre typer tiltak. Det kan også ha noe å si om tiltaket er i umiddelbar nærhet av særverdiområder som til eksempel flyttelei, oppsamlingsområder, samt kalvingsområder.

Når det gjelder fortetting av allerede eksisterende områder, f.eks. til hyttebebyggelse, så er dette som oftest mindre problematisk, såfremt dette ikke vil punktere, sperre eller hindre reindriften særverdiområder. En videreutvikling av allerede eksisterende tiltak er å foretrekke enn punktering av beiteområder for nye områder for bolig, hyttefelt m.m. Konsekvensene av arealavsetninger og inngrep kan klassifiseres som direkte og indirekte, der de direkte går mer på tap av beiteareal, mens de indirekte konsekvensene er ting som skjer over tid. Inngrep i ett område kan medføre ett større beitetrykk og tetthet av dyr i ett annet område grunnet unnvikelseeffekter av inngrepet.

Det nevnes at de viktigste og største endringer i kommuneplanens arealdel foregår som egne prosesser og at de berører kommunens industrisatsning Tømmerneset, inkl. KILA og forsvarets områder. Berørte rbd. og Reindriftsagronomen/Områdestyret har kommet med negativ uttalelse til planprogrammet, da tiltakene vil føre til store konsekvenser for reindriften i området. Det er for tidlig å si noe detaljert om hvilke konsekvenser eventuelle inngrep og utbygginger vil medføre. Konsekvensutredninger for reindrift bør ta for seg hele det reinbeitedistriktet som blir berørt av nye utbyggingsområder. Videre ber en om at en slik konsekvensutredning blir utført av personer som har kompetanse på fagfeltet reindrift.

Hensynsoner nevnes som stikkord for endringer i rulleringen av kommuneplanens arealdel. Det bør gis muligheter ved rulleringen av kommuneplanens arealdel til å etablere hensynssoner for å ivareta reindriften særverdiområder og minimumsbeiter. Særlig aktuelt vil være retningslinjer om utbyggingstiltak og tilrettelegging for eller begrensning av ferdsel. Reindriftsagronomen har utover dette ingen ytterligere innspill til kommunens planprogram for kommuneplanens arealdel, og tar sikte på å delta aktivt i arbeidet med arealplanen.

Rådmannens Vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid.

Finnmarkseiendommen (FeFo)

FeFo vil innledningsvis påpeke at det er positivt at Sør-Varanger kommune har satt i gang arbeidet med å rullere kommuneplanens arealdel.

Kommunen gjennom kommuneplanens arealdel bestemmer hva arealene i kommunen skal benyttes til. Utarbeiding av planen bør imidlertid skje i dialog med grunneier, og FeFo har oppfatninger av hvordan FeFo grunn og ressurser kan utnyttes. FeFo ønsker derfor å ha en dialog med kommunen om arealbruken, og vi setter pris på å bli involvert i planprosessen. FeFo ønsker å ha et arbeidsmøte med Sør-Varanger kommune, hvor vi kan komme med konkrete innspill til planen. Dette helst skje etter at kommunen har konkretisert sine behov og utarbeidet et planutkast.

- **Boligbygging**

Kommunen bør sikre tilstrekkelig med arealer for framtidig boligutbygging. Videre bør kommunen i bestemmelsene til kommuneplanens arealdel ta stilling til hvor store boligtomtene skal være. Kommunen bør også vurdere å sette andre krav (estetikk, størrelse, osv.) til boligbebyggelsen. Det bør fastsettes flere bestemmelser i kommuneplanen dersom det ikke stilles krav om reguleringsplan for utbygging, enn hvis det er krav om reguleringsplan.

- **Fritidsbebyggelse og næringshytter ved sjø:**

Kommunen bør avsette arealer til fritidsbebyggelse nær eksisterende infrastruktur. Videre bør kommunen ta stilling til følgende problemstillinger: Hvilke mål har kommunen i forhold til å tilby nye tomter og hvordan skal man oppnå dette? Hvilken standard bør nye bygg ha? Hvilke krav skal man sette til utforming av byggene? Skal eksisterende hytteveier legaliseres og skal oppgradering av hyttestandard tillates? Hvilken infrastruktur skal nye hytter ha? Hva slags utbygging ønsker kommunen; Nye felt, fortetting, eller en kombinasjon? Har kommunen behov for å avsette areal til caravanoppstillingsplass og/eller bobilparkering? Kommunen bør også ta stilling til om bygging i LNF-områder med bestemmelser om spredt bebyggelse skal kunne tillates gjennom behandling av enkeltvis søknader. Dersom kommunen vil at tiltak skal kunne iverksettes direkte på grunnlag av kommuneplanens arealdel, må bebyggelsens omfang og lokalisering være nøyaktig angitt i arealplanen, jf. pbl. § 11-11 nr. 2. Kommunen må også skrive i bestemmelsene til kommuneplanens arealdel at tiltak som er i tråd med kommuneplanen vil bli iverksatt direkte uten å bli sendt på ny høring. Innsigelsesmyndighetene vil dermed bli gjort oppmerksomme på at enkeltvis søknader ikke vil komme på høring igjen.

Kommunen bør vurdere bestemmelser i kommuneplanen for næringshytter ved sjø. Er det geografiske områder der bruksendring til fritidsformål dette kan tillates? Hvilke vilkår for ev. bruksendring settes, så som byggverkets størrelse, antall bygg etc.? FeFo styret har vedtatt retningslinjer for FeFos behandling av kontraktsløse byggverk i utmark. Kommunen bør også vurdere å utforme retningslinjer til kommuneplanen for kommunens behandling av bygg som ikke har de nødvendige offentlige tillatelser.

- **Folkehelse, idretts- og friluftsmål:**

Det bør være et mål å sikre nærområdene som i dag brukes av befolkningen til friluftsliv. Kommunen bør sikre at stier og løyper som fungerer som atkomstkorridorer til utfartsområdene ikke stenges eller låses ved annen arealbruk uten at alternativer er vurdert. Viktige områder for friluftsliv bør markeres på plankartet som hensynssone.

- **Verdiskaping og næringsutvikling:**

Kommunen bør avsette arealer til ulike former for næringsaktivitet, gjerne i dialog med næringsinteressene. Reindriftas og landbrukets behov for arealer må sikres, eksempelvis gjennom bruk av hensynssoner. For å unngå framtidige konflikter, bør kommunen gjennom planprosessen sørge for at bebyggelsesinteresser og næringsinteresser ikke får en uheldig sammenblanding. Reindriftsanlegg bør markeres i kommuneplanens arealdel.

- **Råstoffområder/områder for deponi:**

Det har vært vanlig å stille krav om reguleringsplan for massetak. Regulering er imidlertid kostbart, og er kun aktuelt for større massetak med god omsetning. På grunn av lavt befolkningsgrunnlag og lange avstander er det behov for mindre massetak rundt om i bygdene. En forutsetning for å få det til, er at det ikke stilles krav om reguleringsplan. FeFo foreslår derfor at man skiller mellom kommersielle massetak og bygdetak for lokal bruk i kommuneplanen, med krav om reguleringsplan bare for kommersielle massetak.

Kommunen bør ta en gjennomgang av eksisterende råstoffområder og ta stilling til hvilke som skal være åpne for fortsatt drift, herunder vurdere behovet for utvidelse, eventuelt om noen råstoffområder bør tas helt ut av planen. Kommunen bør sørge for at det er avsatt tilstrekkelig med areal til råstoffutvinning. Potensielle løsmasseressurser bør sikres ved at de ikke bygges ned. Også kommunens mineralressurser bør sikres gjennom planen. Kommunen bør vurdere behovet for å legge ned og rydde gamle søppeldeponier.

- **Samferdsel og infrastruktur:**

Drikkevannskilder bør angis som hensynssone på arealplankartet. Kommunen bør vurdere bestemmelser som forbyr eller setter vilkår for tiltak og/eller virksomheter innenfor nedslagsfeltet for drikkevannskilder. Anleggene som blir benyttet til vannforsyning bør synliggjøres på arealplankartet. Kommunen bør også vurdere om det er behov for reservekilder.

Traseer for motorferdsel bør også markeres på arealplankartet. Kommunen bør videre vurdere behovet for mer areal til bedret parkering ved starten av skuterløypene. Bør det settes av areal til eventuelle skutergarasjer på de samme plassene?

FeFo forutsetter at kommunen utarbeider kommuneplanens arealdel i samsvar med Sametingets retningslinjer for endret bruk av utmark, jf. Finnmarksloven § 4. Når kommunen gjør dette, vil det forenkle FeFos saksbehandling så fremt den omsøkte bruken er i tråd med plangrunnlaget. Det vil i praksis bety at den som trenger areal raskt kan få tilgang til det. Dette er spesielt viktig i saker som innebærer etablering av ny næringsvirksomhet.

Det er særlig viktig at reindrifta som selvstendig rettighetshaver på FeFo grunn involveres på et tidligst mulig stadium. Dette for å sikre reindrifta reell innflytelse i planprosessen.

Rådmannens Vurdering: Innspillene berører hovedsakelig kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med i det videre arbeid.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Fremdeles et satsningsområde i kommuneplanens samfunnsdel

Infrastruktur:

Fremdeles et satsningsområde i kommuneplanens samfunnsdel

Barn og ungdom:

Fremdeles et satsningsområde i kommuneplanens samfunnsdel

Kompetansebygging:

Fremdeles et satsningsområde i kommuneplanens samfunnsdel

Økonomi:

Ikke vurdert

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Ikke vurdert

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

I medhold av plan- og bygningsloven § 4-1 og § 11-13 fastsetter kommunestyret i Sør-Varanger *Planprogram for rullering av kommuneplanens areal- og samfunnsdel 2014-2026*.

Begrunnelse; Kommunestyret finner at de innkomne merknader og innspill er tilstrekkelig ivaretatt i planprogrammet, jf. rådmannens vurderinger over.

Behandling 24.10.2013 Utvalg for plan og samferdsel

Saksordfører: Kurt Wikan

Hans Hatle fremmet følgende tilleggsforslag:

- Reiselivsplan innarbeides i pkt. 5.2.1
- Kommunen oppretter permanent turistinformasjonskontor sammen med reiselivsnæringen.

Innstillingen og tilleggsforslaget ble enstemmig vedtatt.

Utvalg for plan og samferdsels vedtak i sak 081/13:

Utvalg for plan og samferdsel avgir følgende innstilling til kommunestyret:

I medhold av plan- og bygningsloven § 4-1 og § 11-13 fastsetter kommunestyret i Sør-Varanger *Planprogram for rullering av kommuneplanens areal- og samfunnsdel 2014-2026*.

Begrunnelse; Kommunestyret finner at de innkomne merknader og innspill er tilstrekkelig ivaretatt i planprogrammet, jf. rådmannens vurderinger over.

Reiselivsplan innarbeides i pkt. 5.2.1.

Kommunen oppretter permanent turistinformasjonskontor sammen med reiselivsnæringen.

Behandling 06.11.2013 Formannskapet
Saksordfører: Bjørnar Gjetmundsen

Innstillingen enstemmig vedtatt. Tilstede under avstemningen: 8 representanter.

Formannskapets vedtak i sak 072/13:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

I medhold av plan- og bygningsloven § 4-1 og § 11-13 fastsetter kommunestyret i Sør-Varanger *Planprogram for rullering av kommuneplanens areal- og samfunnsdel 2014-2024*.

Begrunnelse; Kommunestyret finner at de innkomne merknader og innspill er tilstrekkelig ivaretatt i planprogrammet, jf. rådmannens vurderinger over.

Reiselivsplan innarbeides i pkt. 5.2.1.

Kommunen oppretter permanent turistinformasjonskontor sammen med reiselivsnæringen.

Behandling 26.11.2013 Rådet for likestilling av funksjonshemmede

Tilleggsforslag fra rådet for likestilling av funksjonshemmede:

Inn i pkt 1.0: Bakgrunn og forutsetninger for planarbeid. Universell utforming skal være et bærende prinsipp i alt planarbeid i Sør-Varanger kommune.

Pkt. 4.2: Rådet for likestilling av funksjonshemmede skal gis en aktiv medvirkning i kommuneplanprosessen.

Under risiko- og sårbarhetsanalyse er det ønskelig at Sør-Varanger kommune blir en foregangskommune vedr analyser av elektromagnetisk stråling og konsekvenser dette har for mennesker og dyr. Dette må innarbeides i arealplanen.

Innstillingen og tilleggsforslaget ble enstemmig vedtatt.

Rådet for likestilling av funksjonshemmedes vedtak i sak 012/13:

I medhold av plan- og bygningsloven § 4-1 og § 11-13 fastsetter kommunestyret i Sør-Varanger *Planprogram for rullering av kommuneplanens areal- og samfunnsdel 2014-2026*.

Begrunnelse; Kommunestyret finner at de innkomne merknader og innspill er tilstrekkelig ivaretatt i planprogrammet, jf. rådmannens vurderinger over.

Inn i pkt 1.0: Bakgrunn og forutsetninger for planarbeid. Universell utforming skal være et bærende prinsipp i alt planarbeid i Sør-Varanger kommune.

Pkt. 4.2: Rådet for likestilling av funksjonshemmede skal gis en aktiv medvirkning i kommuneplanprosessen.

Under risiko- og sårbarhetsanalyse er det ønskelig at Sør-Varanger kommune blir en foregangskommune vedr analyser av elektromagnetisk stråling og konsekvenser dette har for mennesker og dyr. Dette må innarbeides i arealplanen.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Sør-Varanger kommune

Planprogram for rullering av kommuneplanens areal- og samfunnsdel

2014 – 2026

En grensesprengende kommune

Engasjerte, Grensesprengende, Modige,

Serviceorienterte, tilgjengelige og

Helhetstenkende

Innhold

1.0 Bakgrunn og forutsetninger for planarbeid	4
1.1 kommunal planstrategien.....	4
1.2 Samfunn og areal en gjensidighet	5
1.3 Gjeldende samfunnsdel	5
1.4 Nye statlige føringer	6
1.5 Gjeldende arealdel.....	6
2.0 Politisk forankring.....	6
3.0 Utredningsbehov	7
3.1 Aktuelle utredningsbehov	7
4.0 Organisering av kommuneplanarbeidet.....	7
4.1 Fremdriftsplan	9
4.2 Medvirkning i kommuneplanprosessen vil løses på flere plan.	10
5 Planarbeidets formål og satsningsområder.....	10
5.1 Samfunnssikkerhet og Beredskap	11
5.2 Særlige satsningsområder	11
5.3. Bakgrunn for satsningsområdene.....	11
5.2.1 Næringsutvikling.....	12
5.2.2 Barn og ungdom	12
5.2.3 Kompetansebygging	12
5.2.4 Infrastruktur	13
5.2.5 Folkehelse	13
5.2.6 Kommuneplanens arealdel.....	13
5.2.5 Andre relevante om pågående planarbeid.....	14

Sør-Varanger en grensesprengende kommune

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede styringsdokument. Samfunnsdelen inneholder visjon, mål og strategier for ønsket samfunns-, areal- og tjenesteutvikling.

Kommuneplanens arealdel er en vesentlig del av kommunens langsiktige plangrunnlag og skal vise sammenhengen i samfunnsutviklingen, behov for vern og utbygging og fremtidig arealbruk. Kommuneplanens overordnede retningslinjer for den fysiske, økonomiske, sosiale, estetiske og kulturelle utvikling vil fremgå av kommuneplanens samfunnsdel.

Arealdelen skal derimot fastlegge hva de forskjellige arealene skal benyttes til, slik at det blir enklere å utarbeide med detaljerte planer for enkeltområder, og slik at det raskt og enkelt kan fattes beslutninger i enkeltsaker i tråd med kommunale mål og nasjonal arealpolitikk. Arealdelen er et virkemiddel for å sikre at arealbruken i kommunen bidrar til å nå de målene som blir vedtatt for kommunens utvikling.

Planprogrammet beskriver formålet med planarbeidet, viktige problemstillinger, planprosessen med frister og deltakere og opplegg for medvirkning.

Planprogrammet vil endelig fastsettes av kommunestyret og vil være styrende for planprosessen.

1.0 Bakgrunn og forutsetninger for planarbeid

Kommunestyret i Sør-Varanger har i kommunal planstrategi for 2012-2015 vedtatt at kommuneplanens areal- og samfunnsdel skal rulleres med oppstart 2012. Den nåværende kommuneplanens samfunns- og arealdel ble vedtatt 05.10.2005, men det har siden skjedd en del endringer og oppstått nye behov i kommunesamfunnet. Dermed har det vokst frem et behov for en rulling av kommuneplanen.

Plan- og bygningsloven stiller krav om at det skal utarbeides et planprogram for alle kommuneplaner som har vesentlig påvirkning på samfunn og miljø. En utarbeidelse av selve planprogrammet blir første del av kommuneplanprosessen. I planprogrammet redegjøres det for planarbeidet, planprosessen og opplegg for medvirkning. Planprogrammet bør også redegjøre for hvilke alternativ som skal inngå i planarbeidet, og aktuelle utredninger som anses nødvendig for et godt beslutningsgrunnlag.

Planprogrammet skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i 8 uker. Det er kommunestyret som endelig fastsetter planprogrammet som skal legges til grunn for planarbeidet.

1.1 kommunal planstrategien

I den kommunale planstrategien har kommunestyret sagt at en av de største utfordringene Sør-Varanger kommune står overfor er å tiltrekke seg den befolkningsøkningen som er fremskrevet i eksisterende kommuneplan. Derfor har man sagt at en av hovedutfordringene er å stimulere til en økt tilflytting, samt at disse tilflytterne etablerer seg i kommunen over lengre tid. Kommunens befolkning er svært labil, det vil si at det er registrert omfattende inn- og utflyttinger i kommunen hvert år. Å stimulere til økt tilflytting er en viktig prioritet har fordi det i dag finnes flere arbeidsplasser folk i arbeidsaktiv alder.

Kommunestyret har også vedtatt at de ønsker å imøtekomme ny lov og folkehelse ved å innlemme folkehelse som et eget satsningsområde i samfunnsdelen. På folkehelsebarometer ser man at den samlede folkehelsen til kommunens innbyggere kommer dårlig ut sammenlignet med nasjonale snittverdier. For å gjøre noe med folkehelseutfordringene som Sør-Varanger står overfor har man bestemt å tenke folkehelse som et prinsipp i all form for planlegging.

Kommunestyret har i den kommunale planstrategien også bestemt at det er viktig å videreutvikle Kirkenes til et sterkt sentrum. Under behandlingen av planstrategien vedtok kommunestyret samtidig at det er *likeså en bred enighet om at det er viktig å styrke distriktenes bærekraft hva angår skole og næringsliv. I distriktene skal det prioriteres nye boligtomter sammen med næringsstomter.*

1.2 Samfunn og areal en gjensidighet

Som et viktig prinsipp i ny plan- og bygningslov blir det lagt opp til en sterkere kopling mellom kommuneplanens samfunns- og arealdel. Eksisterende arealressurser og infrastruktur (by, distrikt, veg, scooterløype, havn, LNFR-områder, industri, næringsareal, m.m.) utgjør viktige forutsetninger for hvordan Sør-Varanger-samfunnets kan utvikle seg. Mens på den andre siden vil de prioriteringene man gjør i samfunnsdelen påvirke hva som vil utgjøre de fremtidige og endrede arealressurser og infrastruktur.

Kommuneplanens arealdel skal utgjøre et kartmessig bilde av prioriteringer og satsinger gjort i samfunnsdelen, samtidig som kommunens arealressurser og infrastruktur påvirker utviklingsmulighetene.

Kommuneplanens arealdel skal gjenspeile samfunnsdelens satsninger. Det vil si at det først i arealdelen man iverksetter tiltak som har betydning for Sør-Varanger-samfunnet. Derfor er det svært viktig at kommunens befolkning og interesseorganisasjoner får mulighet til å medvirke i hvordan kommuneutviklingen skal være de neste årene.

1.3 Gjeldende samfunnsdel

I gjeldende samfunnsdel er kommunens hovedmålsetting for år 2015;

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

I tillegg er følgende temaer satt opp som særlige satsingsområder for Sør-Varanger kommune.

- Næringsutvikling
- Infrastruktur
- Barn og ungdom
- Kompetansebygging

Erfaringer med gjeldende kommuneplan viser seg at Sør-Varanger har hatt utfordringer med å tiltrekke seg den befolkningsøkningen som er fremskrevet i planen. Selv om kommunen har opplevd en positiv befolkningsøkning er det fremdeles langt frem til man oppnår en befolkning på 12.000 innbyggere.

I tillegg har man ikke fått på plass den forespeilede olje- og gassvirksomheten som man i 2005 trodde ville komme til Sør-Varanger i planperioden. Det at Syd-Varanger gruver igjen er kommet i drift har medført at kommunen knapt nok har arbeidsledighet. Medregnet innpendling til gruva, sykehus og forsvar er situasjonen i kommunen slik at det finnes flere arbeidsplasser en det finnes folk i yrkesaktiv alder.

1.4 Nye statlige føringer

Etter at ny lov om folkehelse kom på plass 1.1.2012 blir kommuner i mye større grad enn tidligere ansvarliggjort for innbyggernes totale folkehelse. Folkehelse er et mangfoldig begrep, men enkelt sagt kan man se på folkehelse som summen av helsen til hele kommunens befolkning.

Kommunestyret har i den kommunale planstrategien bestemt at folkehelse skal utgjøre en del at kommunens samfunnsplanlegging, og på den måten best stimulere til vi kan tenke folkehelse i alt vi gjør. Det vil altså si at man ønsker at folkehelse skal utgjøre et eget kapittel i kommuneplanen. På den måten ønsker man at folkehelse blir tatt opp i samfunns-, areal- og tjenesteutviklingen i Sør-Varanger.

1.5 Gjeldende arealdel

Gjeldende arealdel var ferdigstilt i 2005 og erfaringer tilsier at dette i hovedsak har fungert som et godt styringsdokument. Likevel er det bred enighet om at deler av planen trengs å rulleres, enten fordi man i planen ikke har tatt høyde for nye industrielle behov og/ eller at enkelte deler av planen ikke har fungert optimalt.

Etter at gjeldende arealdel stod ferdig i 2005 har det oppstått nye behov som man i eksisterende plan ikke her tatt høyde for. I tillegg er det enkelte bestemmelser i planen flere opplever at bør justeres.

2.0 Politisk forankring

Kommuneplanens samfunnsdel er i stor grad et politisk og strategisk dokument. Det er derfor viktig at det er formannskapet som strategiutvalg er delegert myndighet fra kommunestyret. Arealdelen derimot er det dokumentet hvor kommunen med juridisk binding iverksetter samfunnsdelens målsettinger. I så måte er det formålstjenlig at utvalg for plan og samferdsel står som styringsansvarlig for arealdelen. Det vil også være naturlig at utvalg for levekår og at utvalg for miljø og næring involveres på de fokusområder som særskilt dekker deres ansvarsområder.

Det å gjennomføre en rullering av kommuneplanen er et svært omfattende arbeid som krever et stort politisk og administrativt engasjement og innsats. Det er i samfunnsdelen at de strategiske valg for ønsket utvikling blir gjort.

For at kommuneplanen skal være et virksomt dokument som vil være forutsigbart for kommunens ansatte og befolkning er de viktig med god politisk forankring. Altså at politikerne har kjennskap og føler eierskap til de prioriterte satsningsområdene. Lykkes man ikke god politisk forankring vil kommuneplanen ikke fungere som et forutsigbart styringsdokument slik det er ment å være.

3.0 Utredningsbehov

Det er et relevant og aktuelt behov å oppdatere kunnskap om hvordan utviklingen i Sør- Varanger har vært siden kommuneplanen ble vedtatt i 2005. Utviklingen i kommunesamfunnet har på enkelte områder utviklet seg annerledes enn hva som er forespeilet i gjeldende kommuneplan. En kvantifisert gjennomgang av relevant statistikk for å belyse samfunnsutviklingen vil være en nyttig utredning som vil inngå i planprosessen. En slik gjennomgang bør da konsentrere seg om de fokusområdene Sør- Varanger kommune satt i 2005 og linjene i samfunnsutviklingen siden 2005.

3.1 Aktuelle utredningsbehov

- **Bolyst** og attraktivitet
- **Næringsutvikling** og konkurransekraft sammenlignet med øvrig Finnmark og Nord-Norge
- **Pågående folkehelsearbeid** og folkehelseutfordringer.
- Eksisterende helsefremmende arbeid og folkehelseutfordringer i Sør-Varanger kommune.
- **Høyere utdanning**
- **M.M**

4.0 Organisering av kommuneplanarbeidet

Det er kommunestyret som vil ha den overordnede ledelsen av kommuneplanarbeidet. Mens formannskapet og utvalg for plan og samferdsel vil ha et delt styringsansvar.

Rådmannen vil ha det overordnede administrative ansvaret for hele kommuneplanprosessen. Rådmannen vil være det viktigste bindeleddet mellom det politiske og administrative nivå.

Avdeling for Plan og utvikling vil være sekretariat med ansvar for oppfølging av kommuneplanarbeidet. Avdelingens samfunnsplanlegger vil koordinere planprosessen i tillegg til å være prosjektleder for kommuneplanens samfunnsdel. Avdelingens arealplanleggere vil prosjektlede kommuneplanens arealdel.

Prosjektkoordinator vil være ansvarlig for opplegg for medvirkning fra eksterne sektormyndigheter, interesseorganisasjoner og kommunens befolkning. Kommunens innbyggere ansees som viktige støttespillere i kommuneplanprosessen.

Prosjektkoordinatorene vil inneha det operative ansvaret for beslutninger gjort av styringsgruppene. Styringsgruppene skal gi råd og peke på de politiske målsettingene.

Det foreslås å opprette administrative prosjektgrupper innenfor hvert av kommuneplanens strategiske satsningsområder. Deltakerne i disse gruppene bør representere aktuelle fagområder, hvor hvert enkelt medlem skal være ansvarlig for fagkunnskap innenfor sitt respektive fagområde.

Det bør også opprettes referansegrupper som innehar kompetanse og særskilt viktige interesser i kommuneplanarbeidet.

Eksempelvis vil Kirkenes Næringshage kunne delta i en slik gruppe. Blant annet ved rulleringen av kommuneplanens arealdel, men også i samfunnsdelen hvor relevant satsningsområde behandles.

4.1 Fremdriftsplan

År	2013												2014												15
	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1					
Utarbeide forslag til planprogram																									
Varsle planoppstart og behandle forslag til planprogram																									
Høring av forslag til planprogram																									
Behandle innspill og fastsette planprogrammet																									
Utredningsarbeid																									
Temamøter iht satsningsområder																									
Utarbeidelse av forslag til plan																									
Behandle forslag til plan. (Førstegangsbehandling)																									
Offentlig ettersyn av forslag til plan																									
Sluttbehandling av plan og kunngjøring.																									
	Hele kommuneplanen						Samfunnsdel						Arealdel												

Kommuneplanprosessen med både areal- og samfunnsdel vil gå parallelt frem til utredningsarbeidet påbegynner. En slik fremdriftsplan er formålstjenlig av to årsaker. For det første får man til en effektiv og god kommuneplanprosess. For det andre er det viktig at utarbeidelsen av samfunnsdelen går foran arealdelen. Altså at det er en liten faseforskyvning i planarbeidene. Dette vil være et viktig knep for å stimulere til at samfunnsdelen faktisk blir det overordnede og styrende dokumentet slik det er ment å være. Slik kan man stimulere til at man oppnår en ønskelig samfunns-, areal- og tjenesteutvikling.

Formannskapet som strategiutvalg vil ha styringsansvar for hele kommuneplanprosessen frem til utredningsarbeidene påbegynnes. Deretter vil utvalg for plan og samferdsel overta styringsansvaret for selve arealdelen. Likevel vil utvalg for plan og samferdsel hele tiden være orientert i prosessen, samt at utvalget kan gjøre innstillinger til formannskapet.

I den videre prosessen skal det gjøres en vurdering på utvalgslederne skal inkluderes med formannskapet ved behandling av kommuneplanen.

Når vedtak av endelig samfunnsdel skal gjøres vil det være formålstjenlig at det er formannskapet som innstiller til kommunestyret. Mens det er utvalg for plan og samferdsel som innstiller kommuneplanens arealdel.

4.2 Medvirkning i kommuneplanprosessen vil løses på flere plan.

- Gjennom formalkravene i plan- og bygningsloven om varsling, offentlig ettersyn mv.
- Gjennom aktiv informasjon på kommunens hjemmeside.
- Gjennom utnyttelse av sosiale medium for kommunikasjonen med befolkningen.
- Gjennom publisitet i lokal presse.
- Gjennom temamøter om satsningsområdene. Det tas sikte på ett temamøte for hvert satsingsområde. Formannskap, planutvalg, utvalgsledere og administrasjon deltar sammen med inviterte ressurspersoner og miljøer i Sør-Varanger- samfunnet. Man bør benytte seg av allerede etablerte møtearenaer eksempelvis møtene i regi av Kirkenes Næringshage, biblioteket, kafé og lignende.
- Gjennom arbeids- og referansegrupper som skissert i organisasjonsmodellen.
- Ungdomsrådet skal særskilt involveres som en egen ressursgruppe i Planarbeidet
- Utvalg for likestilling av funksjonshemmede vil være naturlig å inkludere i kommuneplanprosessen.
- Det vil bli lagt opp til folkemøter i to omganger i Kirkens, Hesseng, Sandnes, Bjørnevatn, Bugøynes, Neiden, Jakobsnes, Jarfjord og Svanvik. Første folkemøte blir satt under utarbeidelsen av kommuneplanen. Mens andre folkemøte vil basere seg på forslag til ny kommuneplan. Folkemøtene vil holdes henholdsvis november 2013 og april/mai 2014.

Det er ønskelig at man ikke deler opp medvirkning i kommuneplanprosessen i en samfunns- og en arealmessig medvirkningsprosess. Det vil være bedre å kjøre et felles opplegg for medvirkning for hele kommuneplanen. En slik medvirkningsprosess er formålstjenlig av to årsaker. For det første vil det være vanskelig for de medvirkende å forstå i hvilken prosess man er i, og for det andre vil det være ekstra utfordrende å skape engasjement i befolkningen i to omganger.

5 Planarbeidets formål og satsningsområder

Hovedformålet med planarbeidet er å utarbeide en revidert kommuneplan for perioden 2015-2027 som gir de overordnede strategier og mål for den langsiktige og bærekraftige utviklingen av vårt samfunn og arealressurser.

Videre har rulleringen av kommuneplanen til hensikt å;

- Fornye og tilpasse satsningsområder, strategier og mål til de muligheter og utfordringer som identifiseres og politiske prioriteringer som gjøres for Sør-Varanger kommune kommende 12-årsperiode.
- At plandokumentet blir retningsgivende og et tydelig styrings-dokument med klare føringer for oppfølgende planer og tiltak.
- Forankre planarbeidet godt i kommunen, både politisk og administrativt. Involvere politikere allerede i en tidlig fase.
- Skape en arena for overordnede diskusjoner om utviklingen av kommunen

og legge til rette for aktiv medvirkning fra innbyggere, næringsliv og organisasjoner.

5.1 Samfunnssikkerhet og Beredskap

Kommuneplanens samfunnsdel er et verktøy for kommunens helhetlige planlegging, derfor er det viktig at perspektivet samfunnssikkerhet ivaretas også her. Her kan det gjøres en kopling mellom Sivilbeskyttelsesloven og kommuneplanen.

Sivilbeskyttelsesloven §§ 14 og 15 pålegger kommunen en beredskapsplikt med krav til å utarbeide en sektorovergripende ROS-analyse (risiko- og sårbarhetsanalyse) og beredskapsplan. Loven legger opp til at kommunen skal ha beskrevet en helhetlig og systematisk samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeid. Hvor på Kommunen må utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan (-er) for oppfølging av samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeidet.

Det legges opp til at det i samfunnsdelen vedtas overordnede mål og strategier for samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeid i Sør-Varanger kommune.

5.2 Særlige satsningsområder

Erfaringer fra gjeldende kommuneplan er at den holder et høyt nivå med tanke på beskrivelse av Sør-Varanger-samfunnet og målsettinger for planperioden. Likevel må det sies at kommuneplanen har vært dårlig forankret hos politikere og i kommuneorganisasjonen. Dette til tross for at kommunen på mange områder har jobbet mot de skisserte målsettinger.

Kommunen har i tillegg til satsingsområdet *folkehelse* besluttet å konsentrere planarbeidet rundt de fire satsingsområdene som allerede er skissert i gjeldende kommuneplan. Følgende satsningsområder vil være gjeldende;

- Næringsutvikling
- Barn og ungdom
- Infrastruktur
- Kompetanse
- Folkehelse

5.3. Bakgrunn for satsningsområdene.

Stikkordene under satsningsområdene er mest ment som pekepinner på aktuell tematikk innenfor de gitte områder, disse er følgelig ikke uttømmende. Det er rom for å endre eller tilføye flere stikkord. Folk står fritt til å uttale seg om hvilken tematikk man mener burde inkluderes i hvert satsningsområde.

Det er viktig å understreke at satsingsområdene eller temaene det skal fokuseres på i arbeidet har en tverrsektoriell karakter. Det vil si at på en eller annen måte berører kommuneplanen hele kommunesamfunnet. For kommuneorganisasjonen vil det si at temaene som det fokuseres på skal implementeres i alle delplaner, med en

beskrivelse av hvordan man ivaretar kommuneplanens satsningsområder.

5.2.1 Næringsutvikling

Aktuelle stikkord til strategi og målformulering under denne overskriften kan være;

- Sør-Varanger som attraktivt investeringssted for næringsaktører
- En nærings- og samfunnsvennlig arealdisponering
- Kirkenes som et regionalt møtested og handelssenter
- En påregnelig kommunal avgifts- og bevillingspolitikk.
- Kommunal medvirkning i næringslivets rammebetingelser lokalt, regionalt og nasjonalt
- Tilrettelegger for næringsetableringer i distriktene
- Kommunal tjenesteyting
- Utdanning
- Transport
- Barentsregion
- Befolkningsøkning
- Fiskeri og havbruksnæring
- Primærnæring

5.2.2 Barn og ungdom

Aktuelle stikkord til strategi og målformulering under denne overskriften kan være;

- Gode oppvekstvilkår
- Barn og unges medvirkning i beslutninger
- Trygge skoleveger
- Boområder
- Sommerjobber til ungdom
- Et helsefremmende arbeid for barn og ungdom på egne premisser
- Fritids- og kulturtilbud
- Byutvikling
- Park- og lekeområder
- Reduksjon i frafall fra videregående skole
- Kvalitet i skolen
- Kommunal rolle
- Minoriteters språk og kultur

5.2.3 Kompetansebygging

Aktuelle stikkord til strategi og målformulering under denne overskriften kan være;

- Etablering av høyere utdanning i Sør-Varanger
- En bærekraftig opplæring og utdanningsstruktur
- Sommerjobb og lærlingkontrakter
- Helsefremming

- Næringsutvikling
- Kompetanseheving
- Kvalitet i skolen
- Realkompetanse
- Barentssamarbeid

5.2.4 Infrastruktur

Aktuelle stikkord til strategi og målformulering under denne overskriften kan være

- Attraktive industriareal
- Forlenging av rullebane
- Tilrettelegging for reiseliv
- Fortetting og økt urbanitet i Kirkenes
- En infrastruktur som stimulerer fysisk aktivitet
- Legge opp til en tettere hyttebebyggelse med økt bostandard
- Boligområder i by og distrikt
- Klimaendringer og risiko og sårbarhet
- Hurtigruten til sentrum
- Vedlikehold av sykkel- og gangstier
- Mellomriksveien
- Belysning
- Grønnstruktur og Friområder i byen og tettsteder
- Interessekonflikter. Byutvikling, bebyggelsesvern og byutvikling

5.2.5 Folkehelse

Aktuelle stikkord til strategi og målformulering under denne overskriften kan være;

- Hvordan drive helsefremmende arbeid
- Universell utforming
- En fremtidsretta helse- og omsorgstjeneste
- Fysisk aktivitet og kosthold
- Byfortetting i et folkehelseperspektiv
- Park- og lekeområder
- Folkehelse i et livsfaseperspektiv
- Tilgjengeliggjøring av friluft- og aktivitetsmuligheter
- Gode lokalsamfunn
- Barn og unge
- Kommunens ansvarsrolle
- Særskilte folkehelseutfordringer hos minoriteter og innvandrere

5.2.6 Kommuneplanens arealdel

I denne runden legges det opp til en rullering av kommuneplanen, det vil si at det legges opp til mindre endringer og justeringer av arealdelen.

Når det legges opp til mindre endringer og justeringer i arealdelen vil det si at det ikke legges opp til større utredninger i denne sammenheng. Endringer i arealdelen vil ikke bety betydelige påvirkninger på miljø og samfunn. Følgelig omfattes ikke rulleringen av kommuneplanens arealdel av pbl § 4-2. andre ledd.

§ 4-2. Planbeskrivelse og konsekvensutredning

For regionale planer og kommuneplaner med retningslinjer eller rammer for framtidig utbygging og for reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal planbeskrivelsen gi en særskilt vurdering og beskrivelse - konsekvensutredning – av planens virkninger for miljø og samfunn.

Selv om det i denne sammenheng ikke legges opp til konsekvensutredninger, åpnes likevel for at medvirkningsprosessene kan gi ny kunnskap. En kunnskap som potensielt betyr endringer i kommunens arealreserver, og kan derfor pbl § 4-2. Større endringer arealreservene vil i så fall være gjenstand for tilleggsutredninger i tråd med § 11 i forskrift om konsekvensutredning.

Altså vil det i rulleringen av kommuneplan være aktuelt å se på mindre endringer, og stikkord for endringer kan være;

- Byggelinje mot sjø og vassdrag.
- Motorferdsel. Eksempelvis scooterløypenettet og helikopterlanding i Gallok
- Næringshytter ved sjø
- Arealbestemmelser. Både lesbarhet og juss.
- Estetisk veileder for gjenreisningsbebyggelsen.
- Estetiske bestemmelser for Kirkenes sentrum
- Skolestruktur
- Næringsarealer
- Fisketurisme
- Primærnæringer
- Risiko- og sårbarhetsanalyser
- Helsefremmende infrastruktur
- Hensynssoner. Eksempelvis ødemarksområdene.
- Hyttestruktur
- Parkeringsbestemmelser i Kirkenes
- Tilgjengeliggjøring av de viktigste og mest brukte friluftsområdene
- Grønnstruktur og friområder i by og tettsteder
- Interessekonflikter. Byutvikling, bebyggelsesvern og byutvikling.

5.2.5 Andre relevante om pågående planarbeid.

De viktigste og største endringene i kommuneplanens arealdel vil foregå som egne prosesser, disse prosessene berører kommunens industrisatsning Tømmerneset, inklusiv KILA og Forsvarets områder. Kommunestyret i Sør-Varanger har vedtatt at Tømmerneset vil utgjøre den fremtidige industrisatsningen i kommunen. På

Tømmerneset vil det tilrettelegges for havne- og industriutbygging til petroleumsrelatert næring. De pågående planprosessene for dette er - *Kommunedelplan med konsekvensutredning for Tømmernes-*, - *Områderegulering med konsekvensutredning for Pulkneset, Kirkenes Maritime Industrial Park* - *Områderegulering med konsekvensutredning for Høybuktmoen skyte- og Øvingsfelt* - og - *Områderegulering for Norterminal AS i Gammesbukta.*

De overnevnte planarbeidene utgjør kommunens viktigste industrisatsning og det er her de største endringene av kommunens arealressurser gjøres.

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Elfrid Boine Virksomhetsleder: , tlf.	Dato: 04.11.2013
Arkivkode: K1-420, K2-A20	Arkivsaksnr.: 13/986
Saksordfører: Utvalg for levekår og kommunestyret: Helene Erlandsen Formannskapet: Aksel Emanuelson	

SAKSGANG		
Behandling:	Møtedato:	Saksnr.:
Utvalg for levekår	18.11.2013	042/13
Formannskapet	27.11.2013	076/13
Kommunestyret	11.12.2013	073/13

ORDENSREGLEMENT FOR GRUNNSKOLEN I SØR-VARANGER

Vedlagte dokumenter:

Nr.	Dok.dato	Tittel
1	18.11.2013	Ordensreglement kommunalt (L)(389346)
2	10.06.2013	UTTAELSE ANGÅENDE HØRING OM PLAN FOR Å SIKRE ELEVENE ET GODT FYSISK OG PSYKOSOSIALT MILJØ I GRUNNSKOLEN
3	10.06.2013	Dok1.docx
4	27.11.2013	Kommunalt ordensreglement
5	07.06.2013	malbrev.doc
6	27.11.2013	VS: høring ordensreglement
7	07.06.2013	Høringsinnspill fra Jakobsnes oppvekstsenter
8	06.06.2013	Høringsuttalelse SU og SMU ved Kirkenes ungdomsskole ang nytt

		ordensreglement.docx
9	27.11.2013	image001.gif
10	27.11.2013	VS: Høringsuttalelse SU og SMU ved Kirkenes ungdomsskole ang nytt ordensreglement
11	06.06.2013	Høringsuttalelse fra Kirkenes ungdomsskole ang nytt ordensreglement.docx
12	27.11.2013	image001.gif
13	27.11.2013	Høringsuttalelse fra Kirkenes ungdomsskole ang nytt ordensreglement
14	31.05.2013	Høring_ordensreglement_mai_2013.doc
15	27.11.2013	Høringssvar, ordensreglement
16	31.05.2013	Høring Ordensreglement for grunnskolen i Sør-Varanger kommune frist 01.06.13.doc
17	27.11.2013	Høring Ordensreglement grunnskole
18	02.05.2013	HØRING - ORDENSREGLEMENT FOR GRUNNSKOLEN I SØR-VARANGER
19	27.11.2013	Ordensreglement kommunalt

Dokumenter i saken:

<u>Dok.dato</u>	<u>Type</u>	<u>Avsender/mottaker</u>	<u>Tittel</u>
02.05.2013	U	se liste Til alle høringsinstanser	HØRING - ORDENSREGLEMENT FOR GRUNNSKOLEN I SØR-VARANGER
30.05.2013	I	Kari Beate FAU Kirkenes	HØRINGSSVAR ORDENSREGLEMENT
30.05.2013	I	Anita SU Pasvik skole v/Pettersen	UTTAELSE HØRING ORDENSREGLEMENT GRUNNSKOLE
05.06.2013	I	Kirkenes skole	HØRINGSUTTAELSE FRA KIRKENES UNGDOMSSKOLE ANG NYTT
05.06.2013	I	Kirkenes ungdomsskole	HØRINGSUTTAELSE SU OG SMU VED KIRKENES UNGDOMSSKOLE ANG NYTT
07.06.2013	I	Jakobsnes oppvekstsenter	HØRINGSINNspill FRA JAKOBSNES OPPVEKSTSENTER
07.06.2013	I	Sandnes skole	UTTAELSE HØRING ORDENSREGLEMENT - SANDNES SKOLE
10.06.2013	I	Kirkenes skole	UTTAELSE ANGÅENDE HØRING OM PLAN FOR Å SIKRE ELEVENE ET GODT FYSISK
10.06.2013	I	Kirkenes skole	UTTAELSE KOMMUNALT ORDENSREGLEMENT FRA KIRKENES

Kort sammendrag:

Utvalg for levekår har i møte 22.04.2013 vedtatt i sak 13 å sende utarbeidet forslag til ordensreglement for grunnskolen til høring. Med bakgrunn i opplæringslovens § 2-9, skal skolen ha et ordensreglement.

Kommunen skal gi forskrifter om ordensreglement for den enkelte grunnskolen. Reglementet skal gi regler om rettane og pliktene til elevane så langt dei ikkje er fastsette i lov eller på annan måte. Reglementet skal innehalde regler om åtferd, regler om kva tiltak som skal kunne brukast mot elevar som bryt reglementet og regler om framgangsmåten når slike saker skal behandlast.

Ordensreglementet skal gjerast kjent for elevane og foreldra. Kravet i § 38 første leddet bokstav c i forvaltningslova om kunngjering i Norsk Lovtidend gjeld ikkje.

Fysisk refsing eller anna krenkjande behandling må ikkje nyttast.

Før det blir teke avgjerd om refsing, blant anna om bortvising, skal eleven ha høve til å forklare seg munnleg for den som skal ta avgjerda

Reglementet har vært sendt til høring, og det er kommet inn åtte høringsuttalelser. Disse er gjennomgått av administrasjonen. Der høringsuttalelser tas i betraktning, vil dette blir innarbeidet i endelig ordensreglement.

Faktiske opplysninger:

Opplæringsloven stiller krav om at skolene har et ordensreglement. Det er opp til kommunen å fastsette en overordnet plan på kommunenivå, eller kun på skolene. Det er også åpning for at det fins en overordnet plan på kommunenivå og at hver skole utarbeidet egen plan. Dersom skolene utarbeider egne planer, må vi oppfylle formkravet i forvaltningsloven § 38.

Høringsuttalelsene har noen områder som kun går på språkvask og som ikke har betydning for innholdet i reglementet.

Høringsuttalelser som må vurderes å ta inn i ordensreglementet:

§ 3

§ 4 Generell oppførsel

§ 4.2 Farlige gjenstander

Forslag fra flere høringsinstanser om en presisering om hvilke regler som gjelder ved turer og aktiviteter i skolens regi.

Forslag til nytt avsnitt i § 4.2:

Etter avtale kan elevene ha med seg turutstyr som omfatter tennverktøy og kniv ved aktiviteter og turer i skolens regi.

§ 4.6 Mobiltelefoner.

Forslag om en presisering av hvilke typer digitale kommunikasjonsverktøy dette gjelder. Noen av uttalelsene ønsker forbud mot å ha med seg mobiltelefon på skolen. Udir har i artikkel datert 14.10.2013 presisert at det ikke er åpning for å nekte barn og unge å ha med seg mobiltelefon på skolen. Det må utarbeides bestemmelser for bruk av mobiltelefon i skolen, og tiltak/sanksjoner dersom det er brudd på bestemmelsene.

Forslag til nytt avsnitt i § 4.6

Tiltak ved brudd på bestemmelser for bruk av mobiltelefon. Den enkelte skole utarbeider i skolens ordensreglement tiltak som drøftes i klasseråd, elevråd, FAU, SU og Skolemiljøutvalg (SMU) før de vedtas av SU.

§ 4.7 Gyldig fravær

Sandnes skole ved FAU sier at sms melding og e-post er gyldig skriftlig melding hvis fravær eller hvis eleven ikke skal ha gym.

FAU på Kirkenes skole ber om en presisering på at skriftlig melding er nødvendig, uansett gyldig fravær.

Forslag til nytt avsnitt i § 4.7

E-postmelding er gyldig skriftlig melding i tillegg til meldingsbok.

Begrunnelse:

Det er vanskelig å ta utskrift av sms meldinger som påkrevd dokumentasjon for fravær. Derfor er det ikke hensiktsmessig at melding om fravær blir sendt pr sms.

§ 4.8 Hold deg på skolens område

FAU og SMU på Kirkenes ungdomsskole skriver i sine høringsuttalelser at de ønsker at elevene skal få muligheten til å forlate skolens område i storefriminutt og ellers når det er avtalt med skolen. Ordensreglementet gjelder også når elevene forlater skolens område.

Forslag til nytt avsnitt i § 4.8

Elever på ungdomstrinnet kan forlate skolens områder i storefriminutt og ellers når det er avtalt med skolen.

§ 6 Bortvisning

SU ved Sandnes skole skriver at det ikke er hensiktsmessig at lærer gis adgang til å bortvise en elev. I forarbeidene og kommentarene til opplæringslovens § 2-10 om bortvisning, står det i punkt 3:

«Rektor eller den som fungerer i rektors fravær må selv ta avgjørelser om bortvisning, og kan ikke overlate dette til andre.»

Det innebærer at det er naturlig å stryke setningen om at lærer kan bortvise i inntil undervisningstimer.

Forslag til § 6 Bortvisning

Følgende setning fjernes fra punktet:

Elever på 1.-7.klassetrinn kan vises bort av lærer inntil to undervisningstimer.

Område III

§ 3 Ordensreglement på den enkelte skole

SU på Kirkenes barneskole ber om at dette punktet fjernes.

Rådmannens vurdering i saken:

Ordensreglement skal vise hvordan den enkelte skole oppfyller kravet i opplæringslovens § 2-9, samt opplæringslovens §§ 9a-1, 9a-4 og 9a-5.

Dersom ordensreglementet skal være et levende reglement i skolen, er det viktig at personalet drøfter og gjennomgår reglementet. Selv om kommunen har en felles plan, vil det være rett at den enkelte skole utarbeider sitt eget ordensreglement. Denne kan ha flere detaljer ut fra skolens praksis og som utarbeides i samarbeid med elever, foreldre og skolen i en samhandling.

Rådmannen opprettholder punktet § 3 Ordensreglement på den enkelte skole. Skolens ordensreglement bygger på kommunens overordnede reglement og følger de formkrav som er gitt i forvaltningslovens § 38.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

- 1. Ordensreglement for grunnskolen i Sør Varanger kommune vedtas og gjøres gjeldende.**
- 2. Følgende tillegg og endringer legges inn i reglementet.**
 - a. Forslag til nytt avsnitt i § 4.2:
Etter avtale kan elevene ha med seg turutstyr som omfatter tennverktøy og kniv ved aktiviteter og turer i skolens regi.
 - b. Forslag til nytt avsnitt i § 4.6
Tiltak ved brudd på bestemmelser for bruk av mobiltelefon. Den enkelte skole utarbeider i skolens ordensreglement tiltak som drøftes i klasseråd, elevråd, FAU, SU og Skolemiljøutvalg (SMU) før de vedtas av SU.
 - c. Forslag til nytt avsnitt i § 4.7
E-postmelding er gyldig skriftlig melding i tillegg til meldingsbok.
 - d. Forslag til nytt avsnitt i § 4.6
Elever på ungdomstrinnet kan forlate skolens områder i storefriminutt og ellers når det er avtalt med skolen.
 - e. Forslag til § 6 Bortvisning
Følgende setning fjernes fra punktet:
Elever på 1.-7.klassetrinn kan vises bort av lærer inntil to undervisningstimer.
 - f. Rådmannen opprettholder punktet § 3 Ordensreglement på den enkelte skole.
Skolens ordensreglement bygger på kommunens overordnede reglement og følger de formkrav som er gitt i forvaltningslovens § 38.

Behandling 18.11.2013 Utvalg for levekår **Saksordfører: Helene Erlandsen**

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Utvalg for levekårs vedtak i sak 042/13:

Utvalg for levekår avgir følgende innstilling til kommunestyret:

- 1. Ordensreglement for grunnskolen i Sør Varanger kommune vedtas og gjøres gjeldende.**
- 2. Følgende tillegg og endringer legges inn i reglementet.**
 - a. Forslag til nytt avsnitt i § 4.2:
Etter avtale kan elevene ha med seg turutstyr som omfatter tennverktøy og kniv ved aktiviteter og turer i skolens regi.
 - b. Forslag til nytt avsnitt i § 4.6
Tiltak ved brudd på bestemmelser for bruk av mobiltelefon. Den enkelte skole utarbeider i skolens ordensreglement tiltak som drøftes i klasseråd, elevråd,

FAU, SU og Skolemiljøutvalg (SMU) før de vedtas av SU.

- c. Forslag til nytt avsnitt i § 4.7
E-postmelding er gyldig skriftlig melding i tillegg til meldingsbok.
- d. Forslag til nytt avsnitt i § 4.6
Elever på ungdomstrinnet kan forlate skolens områder i storefriminutt og ellers når det er avtalt med skolen.
- e. Forslag til § 6 Bortvisning
Følgende setning fjernes fra punktet:
Elever på 1.-7.klassetrinn kan vises bort av lærer inntil to undervisningstimer.
- f. Rådmannen opprettholder punktet § 3 Ordensreglement på den enkelte skole.
Skolens ordensreglement bygger på kommunens overordnede reglement og følger de formkrav som er gitt i forvaltningslovens § 38.

Behandling 27.11.2013 Formannskapet
Saksordfører: Aksel Emanuelson

Ap fremmet følgende tilleggsforslag:

Forslag til ordensregl. avsnitt paragraf 4.6: Presisere skolens ansvar for hendelser som skjer innenfor skoledagen.

Det ble først stemt over innstillingen, som ble enstemmig vedtatt.

Deretter ble det stemt over Aps tilleggsforslag, som ble enstemmig vedtatt.

Formannskapetets vedtak i sak 076/13:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

- 1. Ordensreglement for grunnskolen i Sør Varanger kommune vedtas og gjøres gjeldende.**
- 2. Følgende tillegg og endringer legges inn i reglementet.**
 - a. Forslag til nytt avsnitt i § 4.2:
Etter avtale kan elevene ha med seg turutstyr som omfatter tennverktøy og kniv ved aktiviteter og turer i skolens regi.
 - b. Forslag til nytt avsnitt i § 4.6
Tiltak ved brudd på bestemmelser for bruk av mobiltelefon. Den enkelte skole utarbeider i skolens ordensreglement tiltak som drøftes i klasseråd, elevråd, FAU, SU og Skolemiljøutvalg (SMU) før de vedtas av SU.
 - c. Forslag til nytt avsnitt i § 4.7
E-postmelding er gyldig skriftlig melding i tillegg til meldingsbok.
 - d. Forslag til nytt avsnitt i § 4.6
Elever på ungdomstrinnet kan forlate skolens områder i storefriminutt og ellers når det er avtalt med skolen.
 - e. Forslag til ordensreglementavsnitt § 4.6
Presisere skolens ansvar for hendelser som skjer innenfor skoledagen.
 - f. Forslag til § 6 Bortvisning
Følgende setning fjernes fra punktet:
Elever på 1.-7.klassetrinn kan vises bort av lærer inntil to undervisningstimer.
 - g. Rådmannen opprettholder punktet § 3 Ordensreglement på den enkelte skole.
Skolens ordensreglement bygger på kommunens overordnede reglement og følger de formkrav som er gitt i forvaltningslovens § 38.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Forslag til

Ordensreglement for grunnskolen i

Sør-Varanger kommune

I. Innledning

§ 1. Hjemmel

Ordensreglementet for grunnskolen er hjemlet i Opplæringsloven § 2-9 samt §§ 9a-1, 9a-4 og 9-5.

I Opplæringslovens § 2-9 står følgende:

Kommunen skal gi forskrifter om ordensreglement for den enkelte grunnskolen. Reglementet skal gi regler om rettane og pliktene til elevane så langt dei ikkje er fastsette i lov eller på annan måte. Reglementet skal innehalde regler om åtferd, regler om kva tiltak som skal kunne brukast mot elevar som bryt reglementet og regler om framgangsmåten når slike saker skal behandlast.

Ordensreglementet skal gjerast kjent for elevane og foreldra. Kravet i § 38 første leddet bokstav c i forvaltningslova om kunngjering i Norsk Lovtidend gjeld ikkje.

Fysisk refsing eller anna krenkjande behandling må ikkje nyttast.

Før det blir teke avgjerd om refsing, blant anna om bortvising, skal eleven ha høve til å forklare seg munnleg for den som skal ta avgjerda.

Ordensreglementet er også en forskrift etter forvaltningsloven § 2. Berørte parter skal gis anledning til å uttale seg før forskriften vedtas, endres eller oppheves, jf forvaltningsloven § 37. Forskriften må oppfylle kravene i forvaltningsloven § 38.

§ 2. Formål

Grunnskolen i Sør-Varanger kommune skal være preget av samarbeid, trivsel, respekt og medansvar. Ordensreglementet er et virkemiddel for å nå denne målsettingen. Det skal ved å være klart og tydelig med hensyn til hva som er akseptabel oppførsel, bidra til at elever utvikler sosiale ferdigheter. Videre skal reglementet skape trygge rammer som bidrar til å bygge positive relasjoner mellom elever og voksne.

§ 3. Virkeområde

Ordensreglementet omfatter Bjørnevatn skole inklusive skoleveien, og gjelder for alle aktiviteter i skolens regi, uavhengig av tid og sted. Ved spesielle arrangementer og turer i skolens regi kan det være aktuelt å avtale utfyllende regler.

II. Regler og sanksjoner

§ 4. Generell oppførsel

1. Rettigheter og plikter:

Hver enkelt elev har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Dette innebærer at du har rett til:

- Å bli behandlet på en ordentlig og respektfull måte
- At andre lar eiendelene dine være i fred
- Å være fri for fysisk, psykisk og verbal krenkelse
- Å bli tatt på alvor når du melder fra om krenkende ord og handlinger
- Et godt fysisk arbeidsmiljø

Du har plikt til:

- Å møte presis og forberedt til timer og avtaler. Ha med deg bøker og annet nødvendig utstyr til timene. Hold arbeidsro og vis respekt for læringsarbeidet og de regler som gjelder
- Å vise god oppførsel, ta hensyn til og respekter de andre. Utfør dine plikter, følg skolens reglement og rett deg etter oppfordringer og veiledning fra lærere.
 - o Banning, slåssing og forstyrrelse av andres lek/aktiviteter/samvær er å vise manglende respekt og hensyn.
 - o Krenkende og/eller respektløs tale/tiltale og oppførsel overfor elever, lærere og andre ansatte og besøkende er å vise manglende respekt og hensyn.
- Å la andres eiendeler/skolesaker være i fred. Den som låner noe av andre behandler dette med forsiktighet og omtanke, og leverer det tilbake. (Sykler og sparkere som er parkert på anvist område, skal stå i fred.)
- Å ta godt vare på skolens bygninger og uteområder, alt som tilhører skolen ute og inne, og stell pent med skolebøker og annet undervisningsmateriell og utstyr. Vær med på å holde skolen ren og pen, unngå å forsøple og skitne til.

2. Farlige gjenstander

Det er ikke tillatt å ta med eller bære farlige gjenstander som kan skadepersoner bygning eller inventar på skolen, eller som er forbudt ved norsk lov. Dette gjelder blant annet kniv, våpen, lighter, fyrstikker og liknende.

3. Rusmidler

Det er forbudt å være ruset, bruke, oppbevare, omsette eller være i besittelse av tobakk (snus/skrå), alkohol, narkotika eller andre rusmidler.

4. Krenkende ord og handlinger

Sør-Varanger kommune aksepterer ikke at elever blir sjikanert gjennom krenkende ord og handlinger som mobbing, vold, rasisme, diskriminering og utestenging.

5. Juks

Pass selv på at du ikke med eller uten vilje kommer til å jukse eller på noen måte medvirker til eller forsøker å jukse under prøver eller i forbindelse med utførelse av andre arbeidsoppgaver.

6. Mobiltelefoner

Det er ikke lov å anvende private digitale kommunikasjonsverktøy inne på skolens område.

7. Gyldig fravær og skriftlige meldinger

Ha alltid med skriftlig melding fra hjemmet ved søknad om fri, etter fravær samt når du ikke skal ha kroppsøving.

8. Hold deg på skolens område

Hold deg på skolens område i friminuttene.

§ 5. Sanksjoner – tiltak ved brudd på ordensreglene

1. Kontroll

Ved skjellig grunn til mistanke om overtredelse av § 4, pkt. 2 og/eller pkt. 3 kan skolens ledelse foreta en ytre kontroll av elevenes eiendeler, f.eks. sekker og vesker, samt oppbevaringssteder som disponeres av elevene, f.eks. garderobeskap, bokskap og lignende.

2. Refselsestiltak

Foresatte skal alltid informeres om beslutning/vedtak om refselsestiltak. Før alvorlige refselsestiltak iverksettes, har eleven krav på å forklare seg muntlig overfor den/de som skal fatte vedtaket. Eleven har i møte med skolen rett til å ta med seg en person.

3. Straffbare forhold

Dersom det foreligger mistanke om straffbare forhold, skal skolen be om politiets bistand til å gjennomføre kontroll eller andre tiltak.

Dette gjelder forhold som tyveri, skadeverk, vold, trusler, tvang, narkotika, rasistiske utsagn og handlinger, seksuell trakassering, sjikane på grunn av religion eller livssyn og lignende.

Elevens foreldre/foresatte skal så vidt mulig varsles muntlig samtidig som politiet anmodes om bistand. Foreldre/foresatte skal uansett varsles skriftlig om at det er søkt om politiets bistand.

Straffbare forhold skal anmeldes til politiet.

Dersom den fornærmede er en elev, avgjør eleven/foreldre/foresatte om forholdet skal anmeldes.

Ved alvorlige hendelser som omfatter Barnevernlovgivningen, har skolen plikt til å melde bekymring til Barnevernet.

4. Erstatningsansvar

Ved bevisst skade eller skadeverk på skolens eiendom og utstyr kan eleven, i tillegg til å bli ilagt sanksjoner etter reglementet her, også bli erstatningsansvarlig, jf. skadeserstatningslovens § 1-1. Foreldre er erstatningsansvarlige etter skadeserstatningslovens § 1-2, for tiden inntil kr 5000.

Det samme gjelder ved tap eller ødeleggelse av bøker og annet utstyr.

Skolen skal reagere dersom elever ødelegger andre elevers/ansattes eiendeler, jmf §4 pkt.1

Skolen er ikke erstatningsansvarlig for privat utstyr som brukes av elever i forbindelse med for eksempel aktivitetsdager.

5. Tiltak ved brudd på ordensreglene

Brudd på ordensreglene kan medføre følgende tiltak:

- a. Muntlig irettesettelse.
- b. Muntlig melding til foreldre/foresatte.
- c. Skriftlig melding til foreldre/foresatte.
- d. Gjenstander som blir brukt på en farlig, provoserende eller krenkende måte kan bli inndratt. Inndratte gjenstander kan leveres tilbake til foreldre/foresatte. Ulovlige gjenstander og rusmidler overleveres politiet. Digitale kommunikasjonsmidler, deriblant mobiltelefoner, som brukes i strid med skolens ordensreglement beslaglegges. Etter første gangs forseelse kan eleven hente telefonen hos kontaktlærer etter skoletid. Ved gjentakelse overleveres telefonen til foresatte etter avtale.
- e. Pålegg om oppgaver for å rette opp skade de har påført skolens eiendom eller eiendeler (rydde søppel, fjerne tagging, vaske o.l.).
- f. Tilstedeværelse på skolen før eller etter skoletid i forbindelse med samtaler med lærer/reaktor og/eller utføring av pålagte oppgaver.

- g. Midlertidig eller permanent endring av gruppetilhørighet. Foreldre/foresatte informeres.
- h. Utestengning av enkeltelever fra spesielle arrangement og aktiviteter kan gjennomføres i spesielle situasjoner når individrettede tiltak ikke virker. Enkeltvedtak fattes av rektor.
- i. Individuelt undervisningsopplegg. Foreldre/foresatte informeres.
- j. Midlertidig bortvisning fra områder fra på skolen. Enkeltvedtak fattes av rektor.

6. Bortvisning:

Ved bruk av vold og/eller trusler, særlig provoserende adferd eller andre grove brudd på ordensreglementet, kan elever på 8.-10. klasstrinn vises bort fra undervisningen i inntil tre dager. Elever på 1.-7. klasstrinn kan vises bort av lærer inntil to undervisningstimer. Ved utvisning utover to timer skal rektor ta avgjørelsen.

Rektor selv vedtar bortvisning etter å ha rådført seg med lærerne til eleven. Før det blir gjort vedtak, skal en ha vurdert å bruke andre hjelpe- eller refselsestiltak. Eleven skal gis mulighet til å forklare seg muntlig.

Foreldre/foresatte til elevene skal varsles før bortvisning iverksettes for resten av dagen på 1.-7. klasstrinn, og før bortvisning for hele dager på 8.-10. klasstrinn, jf. opplæringsloven § 2-10.

7. Flytting av elev til annen skole

«Når omsynet til dei andre elevane tilseier det, kan ein elev i særlege tilfelle flyttast til ein annan skole enn den skolen eleven har rett til å gå på etter første leddet. Før det blir gjort vedtak om å flytte ein elev, skal ein ha prøvd andre tiltak», jf. opplæringslovens § 8-1, 3 avsnitt.

Rådmannen tar avgjørelse i slike saker.

8. Karakter i orden og oppførsel

Karakteren i orden og oppførsel skal som hovedprinsipp settes ned ved gjentatte brudd på en eller flere regler i dette ordensreglementet. I tillegg kan karakteren settes ned ved spesielt grove brudd på reglementet selv om det er snakk om en enkelthendelse jf. forskrift til opplæringsloven § 3-5.

III. Generelt

1. Saksbehandling

Ved alvorlige brudd på ordensreglementet der refselsesvedtak som krever enkeltvedtak i følge ordensreglementet, skal saksbehandlingen gjennomføres iht Opplæringslovens 2-9 og Forvaltningslovens kap. III – IV – enkeltvedtak.

2. Kunngjøring

Reglementet for orden og oppførsel, gjøres kjent for elever, foreldre/foresatte og ansatte hvert år ved skoleårets begynnelse.

3. Ordensreglement på den enkelte skole

Dette ordensreglementet gjelder for alle skoler i Sør-Varanger kommune og alle skoler må ta det i bruk. Hver enkelt skole skal så utforme sitt eget ordensreglement på brakgrunn av dette. De lokale reglementene skal opp i den enkelte skoles rådsorgan.

4. Revidering

Ordensreglementet er politisk vedtatt den...

Rådmannen reviderer ordensreglementet hvert fjerde år.

IV. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft fra og med ...

Fra: Tove Korsnes

Sendt: 10.06.2013

Til: Postmottak

Kopi:

Emne: Høring om plan for å sikre elevene et godt fysisk og psykososialt miljø i grunnskolen

Plan for å sikre elevene et godt fysisk og psykososialt miljø i grunnskolen

SU ved Kirkenes barneskole har ingen innvendinger til planen.

Mvh

SU v/Tove Korsnes

KIRKENES BARNESKOLE

Sør-Varanger kommune

Sak 1: Kommunalt ordensreglement

Representantene for foreldrene hadde ingen innvendinger til reglementet.

Rektor avklarte at det å medbringe ulike typer turutstyr allerede praktiseres. SU enige om at ordensreglementet ikke trenger noen presisering på hva som da er lov å ta med, så lenge det gjelder tur. Punkt 2 i §4, om farlige gjenstander, gjelder først og fremst på skolens område.

Lærerne ønsket at det blir vist til lovhjemling på punktene i §5 (sanksjoner), som omhandler kontroll, tiltak ved brudd på ordensreglene og bortvisning.

På punkt 3. side 6 om ordensreglement i de enkelte skoler, strykes setningen «Hver enkelt skole skal så utforme sitt eget ordensreglement på brakgrunn av dette.»

Punkt 7 i §4, om skriftlig melding ved gyldig fravær, kunne kanskje misforstås. Så man ønsket å få presisert at skriftlig melding er nødvendig, uansett gyldig fravær.

SU var enig om å gjøre disse endringene. Man ble også enige om å endre teksten i pkt. 6 i §4, om mobiltelefon til: «Det er ikke lov å ha med private digitale kommunikasjonsverktøy inne på skolens område.»

Hilsen SU ved Kirkenes barneskole

Tove Korsnes

SØR-VARANGER KOMMUNE

Sandnes skole

HØRING ORDENSREGLEMENT

Ordensreglementet er tatt opp i lærerkollegiet 3.6. I elevrådet 31.5. I FAU 3.6 og endelig høringsuttalelse er gjort av SU i møtet 4.6

§4.2 – føye til”og andre skarpe gjenstander”

§4.6 – presisere hva som legges i begrepet digitale kommunikasjonsverktøy

§4.7 – Føye til/presisere: E-post og sms er gyldig skriftlig melding ved fravær eller hvis eleven ikke skal ha gym.

§5.1 – presisere hva som legges i begrepet ”ytre kontroll”

§6.1 – ønsker ikke at bortvisning kan foretas av den enkelte lærer (inntil 2 timer), denne myndigheten delegeres kun til rektor.

Ellers et veldig godt reglement. Viktig at det skrives inn at dette gjelder for alle skolene i Sør-Varanger kommune.

For SU ved Sandnes skole

Frode Buarø

-rektor-

Fra: Toril Degerstrøm
Sendt: 07.06.2013
Til: Postmottak
Kopi:
Emne: Høringsinnspill fra Jakobsnes oppvekstsenter

Høring -

Plan for elevenes fysiske og psykososiale læringsmiljø i grunnskolene i Sør-Varanger

Høring -

Ordensreglementet for grunnskolen i Sør-Varanger

Elevrådet på Bøkfjord skole har i møte 31.mai, gjennomgått høringsdokumentene og de har ingen bemerkninger.

FAU, SU og Skolemiljøutvalget behandlet HØRINGENE i møte 5.mai og de har ingen kommentarer eller tilføyelser.

Alle høringsinstanser er blitt hørt og alle går enstemmig inn for forslagene i de to Høringene.

Toril Degerstrøm

Sekretær.

Kirkenes ungdomsskole

Sør-Varanger kommune

Skolemiljøutvalget/Samarbeidsutvalget ved Kirkenes ungdomsskole

SU og SMU har i felles møte gjennomgått ordensreglementet og har følgende merknader:

- Det er en del språklige feil i dokumentet. Dette bør redigeres bort, samt klare feil som at reglementet gjelder for Bjørnevatn skole.
- Der hvor ordensreglementet refererer til lov eller forskrift bør det opplyses om hvilken lov eller forskrift dette er hentet fra. Det gjør det lettere for brukere av reglementet å finne fram i referanser. Samtidig bør punktene også formulere som paragrafer.
- Områder som er uklare og bør avklares
- Mobiltelefon/kommunikasjonsmidler
 - Elevrådet ønsker at bruk av kommunikasjonsmidler skal være tillatt på skolen
 - SU/SMU er delt i hvorvidt det bør være tillatt å bruke kommunikasjonsmidler i friminutt.
 - Det bør være samme regler for alle elektroniske kommunikasjonsmidler. I dag er det ikke et praktisk skille mellom mobiltelefoner, nettbrett og datamaskiner.
 - Personvern og offentlighet er regulert i andre lover og bør refereres til i ordensreglementet
- Skolens område
 - Det bør være tillatt å forlate skolens område for elever i ungdomsskolen. Samtidig bør det presiseres at ordensreglementet gjelder selv om elever forlater skolens område i friminutt. Ordensreglementet gjelder også på reise til og fra skolen.
- Beslaglegging
 - Klargjøring av regler når det gjelder beslag, ransaking i henhold til gjeldene lov.
- Permisjonsreglement
 - Det bør utarbeides et vedlegg til ordensreglementet som regulerer adgang til permisjoner Utarbeide eget.

Med vennlig hilsen

Michael Berstad
Sekretær SMU/SU

Kirkenes ungdomsskole

Sør-Varanger kommune

Kirkenes ungdomsskoles svar på høring av nytt ordensreglement for Sør-Varanger kommune

Skolen har i felles møte gjennomgått ordensreglementet og har følgende merknader:

- Det er en del språklige feil i dokumentet. Dette bør redigeres bort, samt klare feil som at reglementet gjelder for Bjørnevatn skole.
- Der hvor ordensreglementet refererer til lov eller forskrift bør det opplyses om hvilken lov eller forskrift dette er hentet fra. Det gjør det lettere for brukere av reglementet å finne fram i referanser. Samtidig bør punktene også formulere som paragrafer/ledd.

Områder som er uklare og bør avklares

- Virkeområde bør defineres slik at det inkluderer transport til og fra skole
- Mobiltelefon/kommunikasjonsmidler
 - Skolen ønsker at bruk av kommunikasjonsmidler ikke skal være tillatt på skolen
 - Det bør være samme regler for alle elektroniske kommunikasjonsmidler. I dag er det ikke et praktisk skille mellom mobiltelefoner, nettbrett og datamaskiner.
 - Personvern og offentlighet er regulert i andre lover og bør refereres til i ordensreglementet
- Skolens område
 - Det bør være tillatt å forlate skolens område for elever i ungdomsskolen. Samtidig bør det presiseres at ordensreglementet gjelder selv om elever forlater skolens område i friminutt. Ordensreglementet gjelder også på reise til og fra skolen.
- Setningen i § 4 bør endre fra *"Å la andres eiendeler/skolesaker være i fred. Den som låner noe av andre behandler dette med forsiktighet og omtanke, og leverer det tilbake. (Sykler og sparker som er parkert på anvist område, skal stå i fred.)"* til *"Å la andres eiendeler/skolesaker være i fred"*
- Beslaglegging
 - Klargjøring av regler når det gjelder beslag, ransaking i henhold til gjeldene lov.
- Permisjonsreglement
 - Det bør utarbeides et vedlegg til ordensreglementet som regulerer adgang til permisjoner Utarbeide eget.

Med vennlig hilsen

Michael Berstad
Rektor Kirkenes ungdomsskole

Rådmannen
Sør-Varanger kommune

FAU v/ Kirkenes Ungdomsskole.

Høringsvar vedrørende ordensreglementet for grunnskolen i Sør-Varanger, fra FAU ved Kirkenes ungdomsskole.

FAU ved Kirkenes ungdomsskole viser til brev fra Sør-Varanger kommune av 02.05.2013 og takker ja til å benytte vår rett til å komme med en skriftlig uttalelse i saken.

Her er våre merknader:

§4.2 Farlige gjenstander

FAU Kirkenes ungdomsskole ønsker å få inn i reglementet at tennverktøy og kniv kan medbringes på turer i skolens regi etter nærmere avtaler med lærerne.

Begrunnelse: dette anses som naturlig utstyr på tur, på lik linje med mat og drikke og gode sko. Sni pølsepinner, klyve ved/tennved, bål til pølser og annen bålmat.

§4.6

FAU Kirkenes ungdomsskole er svært fornøyd med ordlyden i dette punktet.

Begrunnelse: Barna får da ha med for eksempel telefon, men ikke bruke den i skoletid.

Foresatte har da mulighet til å få kontakt med sine barn etter skoletid på en enkel og effektiv måte og dette gir både barna og foresatte større trygghet og handlingsrom med hensyn til det å få kontakt med hverandre i en verdens som nesten har gått bort fra fasttelefoni.

§4.8

FAU Kirkenes ungdomsskole ønsker at elevene har mulighet til å forlate skolens område i storfriminutt og ellers når det er avtalt med skolen.

Begrunnelse: Dette er en tradisjon som har eksistert i mange år og som elevene setter stor pris på og ser frem til når de begynner på ungdomsskolen. Nærmeste butikk, Joker, er blitt spurt om hvordan de ser på ungdomsskoleelevenes besøk/handling i skoletiden og de anser dem som ordinære kunder uten negative opplevelser.

Mvh

FAU Kirkenes Ungdomsskole
v/ Kari Beate Engseth
(leder)

Samarbeidsutvalget v/Pasvik skole
v/leder Anita Pettersen Henninen

Svanvik 30.05.13

Til Kommunalsjef Marit Haugseth
Sør-Varanger kommune

Samarbeidsutvalget ved Pasvik skole har den 28.05.13 behandlet ”Forslag til ordensreglement for grunnskolen i Sør-Varanger kommune” og vil komme med en uttalelse.

§ 3. Virkeområde s 1

Her har vi kommentaren: Ordensreglementet omfatter alle grunnskoler.

§ 4 Generell oppførsel - Punkt 6 Mobiltelefoner. s 3. Her kan overskriften være ”Digitale kommunikasjonsverktøy”

Vi vil komme med følgende tillegg til teksten på dette punktet:

”Lærer har mulighet til å gi tillatelse til bruk av digitale kommunikasjonsverktøy, eksempelvis til bruk i undervisning.”

§ 5 Sanksjoner –tiltak ved brudd på ordensreglene - Punkt 4 Erstatningsansvar s 4

Her viser vi til siste avsnitt hvor det står at skolen ikke er erstatningsansvarlig for privat utstyr som brukes av elever i forbindelse med for eksempel aktivitetsdager. Her stiller vi spørsmålet ved når det er planlagte/obligatoriske aktiviteter f. eks når alle skal ha med egne ski i kroppsøvingstimen, eller ved aktivitetsdager, hva da hvis det skjer et uhell og skiene brekker, vil det kunne bli erstattet av skolen? Vi mener skolen bør ha et visst ansvar ved uhell når elevene pålegges å ta med egne ski til bruk i undervisningen.

Med hilsen

Anita Pettersen Henninen
Leder SU v/Pasvik skole

SØR-VARANGER KOMMUNE
«Sse_Navn»

se liste Til alle høringsinstanser

Vår ref.: Saksnr.: 13/986/8	Deres ref.:	Dato: 02.05.2013
Saksbehandler: Marit Haugseth	Telefonnr.: 78977410	Epostadresse: postmottak@svk.no

HØRING - ORDENSREGLAMENT FOR GRUNNSKOLEN I SØR-VARANGER

Den 22. april 2013 vedtok Utvalg for levekår å sende forslag til ordensreglement for grunnskolen i Sør-Varanger ut på høring:

” Utvalg for levekår vedtar å sende forslaget til Ordensreglement for grunnskolen i Sør-Varanger ut på bred høring. I tillegg til skolenes samarbeidsutvalg, inviteres andre parter som den enkelte skoles FAU, elevråd, samt ungdomsrådet til også å gi sin uttalelse. Høringsfristen settes til **1. juni 2013**”.

I henhold til Opplæringslovens § 2-9 står det at:

”Kommunen skal gi forskrifter om ordensreglement for den enkelte grunnskolen. Reglementet skal gi regler om rettane og pliktene til elevane så langt dei ikkje er fastsette i lov eller på annan måte. Reglementet skal innehalde regler om åtferd, regler om kva tiltak som skal kunne brukast mot elevar som bryt reglementet og regler om framgangsmåten når slike saker skal behandlast.”

Det er et slikt reglement som nå skal ut på høring. Ordensreglementet skal gjelde f.o.m. skoleåret 2013/2014.

Sør-Varanger kommune ber om at aktuelle høringsinstanser sender inn sine innspill innen fristen som er satt til **1. juni 2013**.

Høringsinnspillene sendes elektronisk til postmottak@svk.no

Etter høringsfristens utløp behandles ordensreglementet i utvalg for levekår og Kommunestyret.

Med vennlig hilsen

Marit Haugseth
Kommunalsjef

Høringsinstanser:

Alle grunnskoler i Sør-Varanger kommune
SU ved alle grunnskoler i Sør-Varanger kommune
SMU ved alle grunnskoler i Sør-Varanger kommune
FAU ved alle grunnskoler i Sør-Varanger kommune
Elevråd ved alle grunnskoler i Sør-Varanger kommune
Ungdomsrådet i Sør-Varanger kommune

Fylkesmannen i Finnmark

Forslag til

Ordensreglement for grunnskolen i

Sør-Varanger kommune

I. Innledning

§ 1. Hjemmel

Ordensreglementet for grunnskolen er hjemlet i Opplæringsloven § 2-9 samt §§ 9a-1, 9a-4 og 9-5.

I Opplæringslovens § 2-9 står følgende:

Kommunen skal gi forskrifter om ordensreglement for den enkelte grunnskolen. Reglementet skal gi regler om rettane og pliktene til elevane så langt dei ikkje er fastsette i lov eller på annan måte. Reglementet skal innehalde regler om åtferd, regler om kva tiltak som skal kunne brukast mot elevar som bryt reglementet og regler om framgangsmåten når slike saker skal behandlast.

Ordensreglementet skal gjerast kjent for elevane og foreldra. Kravet i § 38 første leddet bokstav c i forvaltningslova om kunngjering i Norsk Lovtidend gjeld ikkje.

Fysisk refsing eller anna krenkjande behandling må ikkje nyttast.

Før det blir teke avgjerd om refsing, blant anna om bortvising, skal eleven ha høve til å forklare seg munnleg for den som skal ta avgjerda.

Ordensreglementet er også en forskrift etter forvaltningsloven § 2. Berørte parter skal gis anledning til å uttale seg før forskriften vedtas, endres eller oppheves, jf forvaltningsloven § 37. Forskriften må oppfylle kravene i forvaltningsloven § 38.

§ 2. Formål

Grunnskolen i Sør-Varanger kommune skal være preget av samarbeid, trivsel, respekt og medansvar. Ordensreglementet er et virkemiddel for å nå denne målsettingen. Det skal ved å være klart og tydelig med hensyn til hva som er akseptabel oppførsel, bidra til at elever utvikler sosiale ferdigheter. Videre skal reglementet skape trygge rammer som bidrar til å bygge positive relasjoner mellom elever og voksne.

§ 3. Virkeområde

Ordensreglementet omfatter Bjørnevatn skole inklusive skoleveien, og gjelder for alle aktiviteter i skolens regi, uavhengig av tid og sted. Ved spesielle arrangementer og turer i skolens regi kan det være aktuelt å avtale utfyllende regler.

II. Regler og sanksjoner

§ 4. Generell oppførsel

1. Rettigheter og plikter:

Hver enkelt elev har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Dette innebærer at du har rett til:

- Å bli behandlet på en ordentlig og respektfull måte
- At andre lar eiendelene dine være i fred
- Å være fri for fysisk, psykisk og verbal krenkelse
- Å bli tatt på alvor når du melder fra om krenkende ord og handlinger
- Et godt fysisk arbeidsmiljø

Du har plikt til:

- Å møte presis og forberedt til timer og avtaler. Ha med deg bøker og annet nødvendig utstyr til timene. Hold arbeidsro og vis respekt for læringsarbeidet og de regler som gjelder
- Å vise god oppførsel, ta hensyn til og respekter de andre. Utfør dine plikter, følg skolens reglement og rett deg etter oppfordringer og veiledning fra lærere.
 - o Banning, slåssing og forstyrrelse av andres lek/aktiviteter/samvær er å vise manglende respekt og hensyn.
 - o Krenkende og/eller respektløs tale/tiltale og oppførsel overfor elever, lærere og andre ansatte og besøkende er å vise manglende respekt og hensyn.
- Å la andres eiendeler/skolesaker være i fred. Den som låner noe av andre behandler dette med forsiktighet og omtanke, og leverer det tilbake. (Sykler og sparkere som er parkert på anvist område, skal stå i fred.)
- Å ta godt vare på skolens bygninger og uteområder, alt som tilhører skolen ute og inne, og stell pent med skolebøker og annet undervisningsmateriell og utstyr. Vær med på å holde skolen ren og pen, unngå å forsøple og skitne til.

2. Farlige gjenstander

Det er ikke tillatt å ta med eller bære farlige gjenstander som kan skadepersoner bygning eller inventar på skolen, eller som er forbudt ved norsk lov. Dette gjelder blant annet kniv, våpen, lighter, fyrstikker og liknende.

3. Rusmidler

Det er forbudt å være ruset, bruke, oppbevare, omsette eller være i besittelse av tobakk (snus/skrå), alkohol, narkotika eller andre rusmidler.

4. Krenkende ord og handlinger

Sør-Varanger kommune aksepterer ikke at elever blir sjikanert gjennom krenkende ord og handlinger som mobbing, vold, rasisme, diskriminering og utestenging.

5. Juks

Pass selv på at du ikke med eller uten vilje kommer til å jukse eller på noen måte medvirker til eller forsøker å jukse under prøver eller i forbindelse med utførelse av andre arbeidsoppgaver.

6. Mobiltelefoner

Det er ikke lov å anvende private digitale kommunikasjonsverktøy inne på skolens område.

7. Gyldig fravær og skriftlige meldinger

Ha alltid med skriftlig melding fra hjemmet ved søknad om fri, etter fravær samt når du ikke skal ha kroppsøving.

8. Hold deg på skolens område

Hold deg på skolens område i friminuttene.

§ 5. Sanksjoner – tiltak ved brudd på ordensreglene

1. Kontroll

Ved skjellig grunn til mistanke om overtredelse av § 4, pkt. 2 og/eller pkt. 3 kan skolens ledelse foreta en ytre kontroll av elevenes eiendeler, f.eks. sekker og vesker, samt oppbevaringssteder som disponeres av elevene, f.eks. garderobeskap, bokskap og lignende.

2. Refselsestiltak

Foresatte skal alltid informeres om beslutning/vedtak om refselsestiltak. Før alvorlige refselsestiltak iverksettes, har eleven krav på å forklare seg muntlig overfor den/de som skal fatte vedtaket. Eleven har i møte med skolen rett til å ta med seg en person.

3. Straffbare forhold

Dersom det foreligger mistanke om straffbare forhold, skal skolen be om politiets bistand til å gjennomføre kontroll eller andre tiltak.

Dette gjelder forhold som tyveri, skadeverk, vold, trusler, tvang, narkotika, rasistiske utsagn og handlinger, seksuell trakassering, sjikane på grunn av religion eller livssyn og lignende.

Elevens foreldre/foresatte skal så vidt mulig varsles muntlig samtidig som politiet anmodes om bistand. Foreldre/foresatte skal uansett varsles skriftlig om at det er søkt om politiets bistand.

Straffbare forhold skal anmeldes til politiet.

Dersom den fornærmede er en elev, avgjør eleven/foreldre/foresatte om forholdet skal anmeldes.

Ved alvorlige hendelser som omfatter Barnevernlovgivningen, har skolen plikt til å melde bekymring til Barnevernet.

4. Erstatningsansvar

Ved bevisst skade eller skadeverk på skolens eiendom og utstyr kan eleven, i tillegg til å bli ilagt sanksjoner etter reglementet her, også bli erstatningsansvarlig, jf. skadeserstatningslovens § 1-1. Foreldre er erstatningsansvarlige etter skadeserstatningslovens § 1-2, for tiden inntil kr 5000.

Det samme gjelder ved tap eller ødeleggelse av bøker og annet utstyr.

Skolen skal reagere dersom elever ødelegger andre elevers/ansattes eiendeler, jmf §4 pkt.1

Skolen er ikke erstatningsansvarlig for privat utstyr som brukes av elever i forbindelse med for eksempel aktivitetsdager.

5. Tiltak ved brudd på ordensreglene

Brudd på ordensreglene kan medføre følgende tiltak:

- a. Muntlig irettesettelse.
- b. Muntlig melding til foreldre/foresatte.
- c. Skriftlig melding til foreldre/foresatte.
- d. Gjenstander som blir brukt på en farlig, provoserende eller krenkende måte kan bli inndratt. Inndratte gjenstander kan leveres tilbake til foreldre/foresatte. Ulovlige gjenstander og rusmidler overleveres politiet. Digitale kommunikasjonsmidler, deriblant mobiltelefoner, som brukes i strid med skolens ordensreglement beslaglegges. Etter første gangs forseelse kan eleven hente telefonen hos kontaktlærer etter skoletid. Ved gjentakelse overleveres telefonen til foresatte etter avtale.
- e. Pålegg om oppgaver for å rette opp skade de har påført skolens eiendom eller eiendeler (rydde søppel, fjerne tagging, vaske o.l.).
- f. Tilstedeværelse på skolen før eller etter skoletid i forbindelse med samtaler med lærer/reaktor og/eller utføring av pålagte oppgaver.

- g. Midlertidig eller permanent endring av gruppetilhørighet. Foreldre/foresatte informeres.
- h. Utestengning av enkeltelever fra spesielle arrangement og aktiviteter kan gjennomføres i spesielle situasjoner når individrettede tiltak ikke virker. Enkeltvedtak fattes av rektor.
- i. Individuelt undervisningsopplegg. Foreldre/foresatte informeres.
- j. Midlertidig bortvisning fra områder fra på skolen. Enkeltvedtak fattes av rektor.

6. Bortvisning:

Ved bruk av vold og/eller trusler, særlig provoserende adferd eller andre grove brudd på ordensreglementet, kan elever på 8.-10. klasstrinn vises bort fra undervisningen i inntil tre dager. Elever på 1.-7. klasstrinn kan vises bort av lærer inntil to undervisningstimer. Ved utvisning utover to timer skal rektor ta avgjørelsen.

Rektor selv vedtar bortvisning etter å ha rådført seg med lærerne til eleven. Før det blir gjort vedtak, skal en ha vurdert å bruke andre hjelpe- eller refselsestiltak. Eleven skal gis mulighet til å forklare seg muntlig.

Foreldre/foresatte til elevene skal varsles før bortvisning iverksettes for resten av dagen på 1.-7. klasstrinn, og før bortvisning for hele dager på 8.-10. klasstrinn, jf. opplæringsloven § 2-10.

7. Flytting av elev til annen skole

«Når omsynet til dei andre elevane tilseier det, kan ein elev i særlege tilfelle flyttast til ein annan skole enn den skolen eleven har rett til å gå på etter første leddet. Før det blir gjort vedtak om å flytte ein elev, skal ein ha prøvd andre tiltak», jf. opplæringslovens § 8-1, 3 avsnitt.

Rådmannen tar avgjørelse i slike saker.

8. Karakter i orden og oppførsel

Karakteren i orden og oppførsel skal som hovedprinsipp settes ned ved gjentatte brudd på en eller flere regler i dette ordensreglementet. I tillegg kan karakteren settes ned ved spesielt grove brudd på reglementet selv om det er snakk om en enkelthendelse jf. forskrift til opplæringsloven § 3-5.

III. Generelt

1. Saksbehandling

Ved alvorlige brudd på ordensreglementet der refselsesvedtak som krever enkeltvedtak i følge ordensreglementet, skal saksbehandlingen gjennomføres iht Opplæringslovens 2-9 og Forvaltningslovens kap. III – IV – enkeltvedtak.

2. Kunngjøring

Reglementet for orden og oppførsel, gjøres kjent for elever, foreldre/foresatte og ansatte hvert år ved skoleårets begynnelse.

3. Ordensreglement på den enkelte skole

Dette ordensreglementet gjelder for alle skoler i Sør-Varanger kommune og alle skoler må ta det i bruk. Hver enkelt skole skal så utforme sitt eget ordensreglement på brakgrunn av dette. De lokale reglementene skal opp i den enkelte skoles rådsorgan.

4. Revidering

Ordensreglementet er politisk vedtatt den...

Rådmannen reviderer ordensreglementet hvert fjerde år.

IV. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft fra og med ...

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Elfrid Boine Virksomhetsleder: , tlf.	Dato: 30.10.2013
Arkivkode: K1-439	Arkivsaksnr.: 12/569
Saksordfører: Utvalg for levekår og kommunestyret: Helene Erlandsen Formannskapet: Aksel Emanuelsen	

SAKSGANG

Behandling:	Møtedato:	Saksnr.:
Utvalg for levekår	22.04.2013	017/13
Utvalg for levekår	27.05.2013	026/13
Utvalg for levekår	18.11.2013	044/13
Formannskapet	27.11.2013	075/13
Kommunestyret	11.12.2013	074/13

PLAN FOR ELEVENES FYSISKE OG PSYKOSOSIALE LÆRINGSMILJØ I GRUNNSKOLENE I SØR VARANGER KOMMUNE

Vedlagte dokumenter:

Nr.	Dok.dato	Tittel
1	30.10.2013	Plan for å sikre elevene et godt fysisk og psykososialt miljø i grunnskolen i Sør Varanger okt 2013

Dokumenter i saken:

<u>Dok.dato</u>	<u>Type</u>	<u>Avsender/mottaker</u>	<u>Tittel</u>
-----------------	-------------	--------------------------	---------------

12.09.2012	U	Fylkesmannen i Finnmark	SØKNAD OM DELTAKELSE I VEILEDNINGSSAMARBEID -
28.05.2013	U	Saksbehandler Marit Hiim Haugseth	MELDING OM VEDTAK FRA UTVALG FOR LEVEKÅR 27.05.13: HØRING - PLAN FOR
07.06.2013	U	Til alle høringsmottakere -	HØRING - ELEVENES PSYKISKE OG FYSISKE LÆRINGSMILJØ I GRUNNSKOLEN
20.06.2013	I	FAU Kirkenes Ungdomsskole	HØRINGSSVAR

Kort sammendrag:

Sør Varanger kommune forplikter seg til å arbeide for at barn og unge ikke skal bli utsatt for krenkende ord og handlinger som mobbing, utestenging, vold, diskriminering eller rasisme på skolen og på skoleveien.

Kommunens forpliktelse ligger i opplæringslovens § 9a som sier noe om elevenes rett til et godt fysisk og psykisk skolemiljø.

Planen er utarbeidet som følge av behov for en overordnet plan som setter føringer for det arbeidet skolene skal gjøre.

Faktiske opplysninger:

Planen er utarbeidet av en arbeidsgruppe, bestående av skolefaglig rådgiver, rektorer, lærere og en representant fra PPT. Fagnettverket for skoleledere var også sterkt involvert i arbeidet med å utarbeide planen. Etter at arbeidsgruppa ferdigstilte planen, har den vært behandlet i utvalg for levekår i møte 28.05 2013 i sak 026/13. Planen er sendt ut til bred høring. Etter høringsfristens utløp er det kommet inn et høringssvar til planen. Høringsuttalelsen er vurdert av administrasjonen, og tas til etterretning.

Målet er at Sør Varanger kommune skal ha gode kvalitative systemer og strategier for hvordan overholde de kravene som er skisserte i opplæringsloven. Planen er omfattende, der vi har lagt til grunn lovkrav og definisjoner som planen bygger på.

Planen skal gi skolene en felles forståelse på hvilke grep vi i Sør Varanger kommune gjør når foreldre og/eller elever henvender seg til skolen i saker som omfattes av § 9a. Her bygger vi på en tiltaksrekke som skal overholdes og håndheves av skolens ledelse.

I arbeid med elevenes fysiske og psykososiale miljø, er brukermedvirkning et viktig område. I skolen skal det være elevråd, FAU, samarbeidsutvalg (SU) og skolemiljøutvalg (SMU). Spesielt elevråd og SMU både kan og skal delta og tas aktivt med i arbeid og forhold som angår elevenes arbeidsmiljø.

For å imøtekomme opplæringsloven, er det viktig at hver skole utarbeider sin egen plan for hvordan de skal imøtekomme kommunal plan og lager systemer og strategier som

rådsutvalgene på skolen gjøres kjent med. Planen skal i stor grad bygge på systemer, rutiner for når elever, foreldre og/eller skolen opplever aktiviteter som ikke er i samsvar med § 9a.

Når planen er vedtatt i Sør Varanger kommune, skal den tas i bruk umiddelbart. Skolene får i oppdrag å utarbeide lokale planer som også er handlingsaktive.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

1. Plan for elevenes fysiske og psykososiale læringsmiljø i grunnskolene i Sør Varanger kommune vedtas og gjøres gjeldende for administrasjonen og alle grunnskolene.
2. Den enkelte skole skal utarbeide sin lokale plan som bygger på kommunens overordnede plan.

Behandling 18.11.2013 Utvalg for levekår **Saksordfører: Helene Erlandsen**

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Utvalg for levekårs vedtak i sak 044/13:

Utvalg for levekår avgir følgende innstilling til kommunestyret:

1. Plan for elevenes fysiske og psykososiale læringsmiljø i grunnskolene i Sør Varanger kommune vedtas og gjøres gjeldende for administrasjonen og alle grunnskolene.
2. Den enkelte skole skal utarbeide sin lokale plan som bygger på kommunens overordnede plan.

Behandling 27.11.2013 Formannskapet

Saksordfører: Aksel Emanuelsen

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Formannskapets vedtak i sak 075/13:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

1. Plan for elevenes fysiske og psykososiale læringsmiljø i grunnskolene i Sør Varanger kommune vedtas og gjøres gjeldende for administrasjonen og alle grunnskolene.
2. Den enkelte skole skal utarbeide sin lokale plan som bygger på kommunens overordnede plan.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

2013

Plan for elevenes fysiske og psykososiale læringsmiljø i grunnskolene i Sør-Varanger kommune

Trygghet på alle nivå - tillit, kunnskap og system.

Revideres ??

Websaknr: 12/569

Sør-Varanger kommune

30.10.2013

Innholdsfortegnelse

Plan for å sikre elevene et godt fysisk og psykososialt miljø i grunnskolen i Sør-Varanger.....	3
1 Formål	3
I arbeidet med elevenes psykososiale miljø, legger Sør-Varanger kommune vekt på:	4
2 Innledning	5
Korte definisjoner på krenkende ord og handlinger	6
Utdypende begrepsavklaringer og forståelse av § 9a-1 og krenkende atferd	6
3 Forebygging og holdningsskapende arbeid	8
Sør-Varanger kommune vil ha følgende overordnede strategier for å forebygge, avdekke og stoppe krenkende ord og handlinger i grunnskolen	9
Grunnskolen i Sør-Varanger kommune har følgende overordnede, forebyggende rutiner for arbeid med krenkende atferd/læringsmiljø:	9
4 Skolens individuelt rettede arbeid	11
4.1 Avdekking – skolens handlingsplikt	11
Grunnskolen i Sør-Varanger kommune har følgende rutiner for avdekking av krenkende adferd:	12
4. 2 Håndtering – Foreldre og elevers rett til å be om tiltak	13
Enkeltvedtak:	15
Grunnskolene i Sør-Varanger har følgende rutiner når krenkende adferd er avdekket :	16
5 Brukermedvirkning	18
Følgende momenter for brukermedvirkning skal grunnskolene i Sør-Varanger kommune forholde seg til:	18
6 Kontinuerlig, langvarig og systematisk arbeid	20
Grunnskolene i Sør-Varanger har følgende rutiner for det kontinuerlige, systematiske arbeid for å fremme godt skolemiljø:	21

Plan for å sikre elevene et godt fysisk og psykososialt miljø i grunnskolen i Sør-Varanger

1 Formål

Sør-Varanger kommune forplikter seg til å arbeide for at barn og unge ikke skal bli utsatt for krenkende ord og handlinger som mobbing, utestengning, vold, diskriminering eller rasisme på skolen og på skoleveien.

Dette dokumentet er kommunens overordnet plan for å sikre elevene et godt fysisk psykososialt miljø i skolen. Alle skoler skal ha egen utdypende handlingsplan mot krenkende atferd, mobbing, diskriminering, vold, rasisme og utestenging i skoletiden og på skoleveien.

Planen vedtas politisk og revideres hvert 4 år.

Bestemmelsene i Opplæringsloven kapittel 9a omhandler elevenes skolemiljø.

§ 9a-1 "Alle elever i grunnskolar og videregående skolar har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring."

Utdanningsdirektoratets rundskriv 2-2010 [Retten til et godt psykososialt miljø](#) omhandler forståelsen av reglene i opplæringsloven kapittel 9a om elevens rett til et godt psykososialt miljø.

Med psykososialt miljø menes her de mellommenneskelige forholdene på skolen, det sosiale miljøet og hvordan elevene opplever dette. Det psykososiale miljøet skal virke positivt på elevenes helse, trivsel og læring, trygghet og sosiale tilhørighet. Det er den enkelte elevs subjektive opplevelse av å bli krenket som er utgangspunktet for skolens håndtering av opplæringsloven § 9a, "elevenes arbeidsmiljølov".

§ 9a-2. Det fysiske miljøet

Skolane skal planleggjast, byggjast, tilretteleggjast og drivast slik at det blir teke omsyn til tryggleiken, helsa, trivselen og læringa til elevane.

Det fysiske miljøet i skolen skal vere i samsvar med dei faglege normene som fagmyndigheitene til kvar tid anbefaler. Dersom enkelte miljøtilhøve avvik frå desse normene, må skolen kunne dokumentere at miljøet likevel har tilfredsstillande verknad for helsa, trivselen og læringa til elevane.

Alle elevar har rett til ein arbeidsplass som er tilpassa behova deira. Skolen skal innreiast slik at det blir teke omsyn til dei elevane ved skolen som har funksjonshemmingar.

Dersom ein elev eller forelder, eller eit av råda eller utvala ved skolen der desse er representerte, ber om tiltak for å rette på fysiske miljøtilhøve, skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova. Om skolen ikkje innan rimeleg tid har teke stilling til saka, vil det likevel kunne klagast etter føresegnene i forvaltningslova som om det var gjort enkeltvedtak.

At elevene har en rett innebærer at skoleeierens økonomi ikke er relevant for hvorvidt retten skal oppfylles eller ikke ([Regjeringen - veileder til opplæringslovens kapittel 9a](#)).

I arbeidet med elevenes psykososiale miljø, legger Sør-Varanger kommune vekt på:

- at det arbeides kontinuerlig, langvarig og systematisk med elevenes skolemiljø
- at skolen, elevene og foresatte samarbeider om det forebyggende og holdningsskapende arbeidet
- at tydelig ledelse er en forutsetning for å forebygge, avdekke og håndtere krenkende ord og handlinger
- at alle ansatte ved skolen har en handlingsplikt til å undersøke, varsle og gripe inn dersom de får kunnskap eller mistanke om at en elev blir utsatt for krenkende atferd
- at våre lokale tiltak og vår evne til kommunikasjon og samarbeid er avgjørende for at arbeidet skal lykkes

2 Innledning

Elever i Sør-Varanger skal ikke bli utsatt for krenkende ord eller handlinger som mobbing, diskriminering, vold, rasisme eller utestenging på skolen og/eller på skoleveien. Denne planen omhandler elevenes fysiske og psykososiale miljø. For det psykososiale miljøet bygger vi på følgende prinsipper:

Prinsipp 1	Forebygging og holdningsskapende arbeid	Tiltak som skal reduserer risikoen for at elever blir utsatt for krenkende ord og handlinger.
Prinsipp 2	Skolens individuelt rettede arbeid: Avdekking, handlingsplikt	Metoder og rutiner skolene skal bruke for å avdekke om elever blir utsatt for krenkende ord og handlinger samt skolens handlingsplikt. Skolens handlingsplikt etter § 9a-3 annet ledd
Prinsipp 3	Skolens individrettede arbeid: Håndtering og sanksjoner	Tiltak og rutiner for problemløsning ved avdekking. Når det gjelder sanksjoner skolene bruker overfor elever som utøver krenkende ord og handlinger, vises det til kommunens/skolenes <i>ordensreglement</i> .
Prinsipp 4	Brukermedvirkning	Virkemidler for å sikre brukermedvirkning.
Prinsipp 5	Kontinuerlig, langvarig og systematisk arbeid	Skolenes systematiske arbeid i forhold til å sikre elevene et godt psykososialt læringsmiljø.

Utdanningsdirektoratet har utarbeidet en veileder til ansatte og ledere i grunnskolen i [arbeidet mot mobbing](#).

Felles retning for godt skolemiljø

Korte definisjoner på krenkende ord og handlinger

Mobbing innebærer at en eller flere elever sier eller gjør vonde og ubehagelig ting mot en annen elev. Ved mobbing skjer dette gjentatte ganger, og den som blir utsatt, har vanskelig for å forsvare seg.

Utestenging betyr at noen så godt som alltid blir holdt utenfor en gruppe eller klasse.

Vold innebærer at noen bruker fysisk makt for å skade andre.

Rasisme innebærer at noen blir forskjellsbehandlet eller plaget, for eksempel fordi de har en annen hudfarge, nasjonalt eller etnisk opphav eller snakker et annet språk. Det gjelder også ved bruk rasistiske uttrykk og utestengning.

Diskriminering betyr at en person blir dårligere behandlet eller trakassert, for eksempel på grunn av kjønn, funksjonsevne, tro, hudfarge, nasjonal eller etnisk opprinnelse. Diskriminering kan både være direkte og indirekte.

Definisjonene er hentet fra Utdanningsdirektoratets brosjyre om [elevenes skolemiljø](#).

Utdypende begrepsavklaringer og forståelse av § 9a-1 og krenkende atferd

1. Psykososialt miljø

Med psykososialt miljø menes her de mellommenneskelige forholdene på skolen, det sosiale miljøet og hvordan elevene og personalet opplever dette. Det psykososiale miljøet handler også om elevenes opplevelse av lærings situasjonen. Det psykososiale miljøet bestemmes av samhandlingen og kommunikasjonen mellom alle som oppholder seg i skolen og blir til i samspillet mellom eleven, andre elever i klassen, elever i andre klasser, de ansatte og alle som har en befatning med skolen.

2. Krenkende atferd

Krenkende atferd er en fellesbetegnelse for alle former for atferd som uoverlagt eller tilsiktet rammer andre mennesker fysisk eller psykisk. Mobbing, vold, diskriminering og rasisme, hører inn under hva krenkende atferd er. Krenkende atferd kan også være enkeltstående handlinger, eller enkeltstående ytringer om for eksempel utseende eller funksjonshemminger. Ord eller handlinger som i utgangspunktet ikke er ment å være krenkende, vil likevel kunne oppfattes slik. Et utsagn eller en handling som ville være akseptabel innad i en gruppe, vil kunne virke krenkende eller skremmende på elever utenfor denne. Hva som oppleves som krenkende, varierer ut fra den enkeltes tidligere erfaringer og bakgrunn.

3. Mobbing

En person blir mobbet når han eller hun, gjentatte ganger og over tid, blir utsatt for negative handlinger fra en eller flere personer. Det er en negativ eller aggressiv handling når noen med vilje påfører en annen person skade eller smerte – ved fysisk kontakt, ved ord eller på andre måter. For å kunne bruke betegnelsen mobbing skal det også være en viss ubalanse i makt- og styrkeforholdet; den som blir utsatt for de negative handlingene, har vanskelig for å forsvare seg og er noe hjelpeløs overfor den eller de som plager ham eller henne. Etter denne definisjonen, som også blir brukt internasjonalt, er mobbing kjennetegnet av disse tre kriteriene: 1) Det dreier seg om aggressiv eller ondsinnet adferd, som 2) gjentar seg og varer ved over en viss tid 3) i en mellommenneskelig relasjon som er preget av en viss ubalanse i styrke eller maktforholdet. Mobbing inntreffer ofte uten noen åpenbar provokasjon fra offeret sin side. Loven omfatter både direkte mobbing, med åpne angrep på offeret, og indirekte mobbing, med sosial isolering og utestenging fra gruppa. Mobbing kan foregå på ulike arenaer, også digitalt – i sosiale medier på internett, eller via SMS. Digital mobbing er et voksende problem som forplanter seg mellom privatliv og skoleliv og krever godt samarbeid med skole/hjem.

4. Brudd på opplæringslovens § 9a-1

Rundskriv Udir-2010 slår fast at: *i alle tilfeller når elevenes rett ikke oppfylles, vil det være lovbrudd* I rundskrivet sies det at der det **er elevens subjektive oppfatning** at det psykososiale miljøet ikke fremmer elevens helse, trivsel eller læring, har skolen en plikt å rette det opp.

5. Forståelse av § 9a-1

Om brudd på opplæringslovens § 9a-1: (Høines: Rett til å trives på skolen, s.36, 2011)

Elever krenker andre

Når elever krenker medelever, er dette et kjerneområde i § 9a-1. Det kan skje i form av at elever kommer med nedsettende kommentarer til andre elever, ved at de bruker nedlatende kallenavn på enkeltelever. Det gjelder også mer indirekte krenkelsener som sukking og stønning når en elev begår feil, nedsettende blikk eller å vise nedlatende kroppsspråk. Krenkelsener har vi også når elever baksnakker andre eller setter ut rykter om den, når elever nekter andre elever å delta i lek og ikke vil sitte med enkeltelever. Dette er krenkelsener som må regnes som brudd på opplæringslovens § 9a-1, både dersom de skjer gjentatte ganger eller dersom det er enkeltstående handling. Det samme vil gjelde dersom elever slår eller sparker sine medelever.

Forstyrrer læringen.

Et annet forhold som vi må regne som brudd på opplæringslovens § 9a-1 er elever som forstyrrer sine medelevers læring. Det kan være elever som vandrer i klasserommet, drømmer seg bort eller avbryter hverandre. Noen elever fikler med ting på pulten, de låner av andre uten å spørre om lov, kverulerer, nekter å følge beskjeder, plystrer, synger og lager lyder ved pulten. Her vil vi måtte se både hvordan andre elever oppfatter deres forstyrrelser, omgangen av forstyrrelsen, nivået på forstyrrelsen. Det kan også virke forstyrende inn på elever at enkelte har glemt bøker og utstyr.

3 Forebygging og holdningsskapende arbeid

§ 9a-3 Det psykososiale miljøet, 1. avsnitt:

”Skolen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremje eit godt psykososialt miljø, der den enkelte eleven kan oppleve tryggleik og sosialt tilhør.

Skolens forebyggende arbeid skal inneholde rutiner for å avdekke brudd på kapittel 9a, samt rutiner om hvordan bruddene skal korrigeres.

Utdanningsdirektoratet har utarbeidet materiell for helhetlig arbeid med læringsmiljø som er forskningsbasert. Materiellet gir konkrete forslag til arbeid og omfatter følgende områder:

- klasseledelse
- relasjoner mellom lærer og elev
- relasjoner mellom elevene
- regler og regelhåndhevelse
- sosial kompetanse og læringsmiljø
- mobbing
- gjensidige forventninger (mellom deltakerne i skolesamfunnet)
- samarbeid skole / hjem
- involvering av elever i læringsarbeidet
- fysiske miljø

[Materiell for helhetlig arbeid læringsmiljøet](#)

Skolene skriftliggjør sitt arbeid i forhold til det *forebyggende og holdningsskapende* arbeidet. Tiltakene skal være i tråd med forskningsbaserte anbefalinger og denne planens krav til systematikk, dokumentasjon og evaluering (prinsipp 5).

Sør-Varanger kommune vil ha følgende overordnede strategier for å forebygge, avdekke og stoppe krenkende ord og handlinger i grunnskolen:

- Satsing på klasseledelse
- Bruk av antimobbeprogram med oppfølging kan brukes.
- Gjennomføre elevundersøkelser/trivselsundersøkelse på 3., 5., 7.- 10. trinn
- Elevmedvirkning gjennom elevråd og skolemiljøutvalg
- Foreldremedvirkning gjennom FAU og samarbeid hjem-skole
- Systematisk og langsiktig arbeid med fokus mot mobbing
- Godt system for internkontroll og dokumentasjon gjennom "Plan for å sikre elevene et godt fysisk og psykososialt miljø i grunnskolen i Sør-Varanger" (opplæringsloven § 9a)
- Internrevisjon og tilsyn fra Fylkesmannen

Grunnskolen i Sør-Varanger kommune har følgende overordnede, forebyggende rutiner for arbeid med krenkende atferd/læringsmiljø:

	Oppgave	Årshjul	Ansvar
1	<p>Skolens ansatte og foresatte (foreldremøte) drøfter områder og skriftliggjør skolens syn på:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hva er et godt psykososialt miljø? - Hva er krenkende atferd? - Hva er terskelen for å gripe inn? - Når skal skoleledelsen varsles? 	Ved skolestart	Rektor/ kontaktlærer
2	<p>Opplæring i læringsmiljø og informasjon til alle ansatte</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plan for å sikre elevene et godt psykososialt læringsmiljø - Ordensreglementet 	Ved skolestart	Rektor
3	<p>Trivselsregler/husregler /trivselstiltak i klasserom</p> <p>Hvert trinn lager</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trivselsregler med datofelt for dokumentering av jevnlig gjennomgang - Reglene formes uten forbud. - Henvisninger til reglene og arbeid med reglementet jevnlig med elevene - Evaluering av reglene/tiltak 	Ved skolestart	Kontaktlærer/ Rektor
4	<p>Elever, ansatte og foresatte informeres om Planen og Ordensreglementet og rutiner, varsling for krenkende adferd. Dokument legges ved og signeres for gjennomgått (vedlagt).</p>	Hver høst	Kontaktlærer
5	Vakt- og tilsynsordning	Løpende	Rektor/voksne

6	Elev/foreldresamtaler	Minst 2 g pr skoleår	Rektor/ kontaktlærer
7	Varsling <ul style="list-style-type: none"> - Vaktmester, renholdere varsler til leder - Faglærer, vikar, assistent varsler til kontaktlærer/leder - Kontaktlærer varsler til leder Hver skole definerer egne varslingsveier.	Løpende	Alle voksne
8	Nye foresatte Nye foresatte gjøres kjent med at planen og ordensreglementet ligger på skolens hjemmeside. Alle foresatte skal underskrive på at de har lest dokumentene (vedlegg 2)	Første Foreldre- møte høst	Rektor
9	Tiltak og aktiviteter vedr. skolemiljø tas opp i elevråd, skolemiljøutvalg, FAU, samarbeidsutvalg, personale og i alle elevgrupper.	Minst 4 g pr skoleår	Rådskontakter /rektor, kontaktlærer Dok m referat.
10	Gjennomgang av elevundersøkelsen tas opp i personalet, elevråd, FAU og skolemiljøutvalg <ul style="list-style-type: none"> - Alle elevene informeres om elevresultatene - Elevenes involveres i tiltak sammen med lærerne som tas opp i elevråd - Foresatte informeres på foreldremøte om elevresultatene og involveres i tiltak. - Undersøkelsen evalueres, det gjøres nødvendige tiltak og følges opp innen datofrist. - Dokumenteres. 	Hver vår	Rektor
11	Skolen/ansatte skal evaluere sitt forebyggende og holdningsskapende arbeid hvert år. Det settes og defineres konkrete mål for det videre arbeidet innen skolemiljøet og skolemiljøarbeidet. Evaluering og evt. revidering foretas i personalmøte, elevråd, FAU, skolemiljøutvalg og medarbeidersamtalen.	Hver vår	Rektor
12	Kommunalsjef vil føre tilsyn på skolenes arbeid med det psykososiale miljøet.	Årshjul	Kommunalsjef
13	Internkontroll: Sjekkpunkter/praksis i forhold til oppfølging av opplæringsloven § § 9a, 11-1a, 2-9 og 2-10	Løpende	Rektor

4 Skolens individuelt rettede arbeid

4.1 Avdekking – skolens handlingsplikt

§ 9a-3 Det psykososiale miljøet, 2. avsnitt:

Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogleg, sjølv gripe direkte inn.

Skolene i Sør-Varanger skal i sin daglige virksomhet arbeide med å avdekke tilfeller av krenkende adferd, mobbing, diskriminering, vold og rasisme.

Alle ansatte ved skolen har en **handlingsplikt** som består av:

- plikt til å gjøre **undersøkelser** raskt
- plikt til å **varsle** rektor når tiltak må settes i verk (ved bruk av meldeskjema, vedlegg 1)
- plikt til å **gripe inn**

Oppfylles ikke handlingsplikten kan ansatte straffes med bøter eller fengsel i inntil 3 måneder, jf. opplæringsloven § 9a-7.

Avdekking kan være at ansatte, elever eller foresatte melder fra om hendelser om at noen opplever krenkende ord og handlinger. Skolen skal sikre at elevens subjektive opplevelse kommer fram, og at tiltak settes i gang så raskt som mulig. Dette må dokumenteres.

Grunnskolen i Sør-Varanger kommune har følgende rutiner for avdekking av krenkende adferd:

Oppgave	Ansvar for oppfølging
Kartlegging av mobbing to ganger per år gjennom utviklingssamtalen/elevsamtalen . Kontaktlærer rapporterer funn til rektor. Rektor bestemmer videre oppfølging.	Kontaktlærer /rektor
Årlig undersøkelse av omfanget av mobbing ved skolen skal gjennomføres Elevundersøkelser/trivselsundersøkelser. Tidspunkt: når de nasjonale gjennomføres. Kommunal undersøkelse gjennomføres 1.-6.trinn (Det utarbeides felles undersøkelser våren 2013) Nasjonal undersøkelse gjennomføres på trinnene 7.-10 trinn	Rektor / kontaktlærer
Årlig tema på foreldremøter, elevråd og skolemiljøutvalg	Rektor/ kontaktlærer
Vakt- og tilsynsordninger	Rektor/alle ansatte
Undersøke ved kunnskap eller mistanke om krenkende atferd - Dersom tiltak må til: varsles saken til leder med skjema (vedlegg 1)	Kontaktlærer
Bruke kommunens avvikssystem ved brudd på loven.	Alle ansatte /rektor

Ved mistanke eller kunnskap om at en elev blir utsatt for krenkende ord og handlinger, skal ansatte benytte *meldeskjema* (vedlegg). Foresatte kan også benytte dette skjemaet. Dersom foresatte kommer med en muntlig bekymring, skal mottaker av meldingen fylle ut meldeskjemaet.

[Udires rundskriv 2-2010](#) "Retten til et godt psykososialt miljø etter opplæringsloven § 9a " gir en grundig gjennomgang av forståelse av reglene i opplæringsloven § 9a. Skolen kan ha egne rutiner i tillegg.

4.2 Håndtering – Foreldre og elevers rett til å be om tiltak

§ 9a-3 Det psykososiale miljøet, 3. ledd:

Dersom ein elev eller forelder ber om tiltak som vedkjem det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkjande åtferd som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova. Om skolen ikkje innan rimeleg tid har teke stilling til saka, vil det likevel kunne klagast etter føresegnene i forvaltningslova som om det var gjort enkeltvedtak.”

Opplæringsloven § 9a-3 tredje ledd inneholder følgende elementer:

1. At foreldre og elever kan be om tiltak vedrørende det psykososiale miljøet
2. At skolen må behandle slike henstillinger ved å fatte enkeltvedtak etter reglene i [Forvaltningsloven](#) – herunder klagerett på enkeltvedtaket som fattes
 - Skolen må behandle henstillingen så snart som mulig og senest innen 1 mnd.
 - Klageretten gjelder også dersom skolen ikke fatter enkeltvedtak innen rimelig tid.

I grunnskolen i Sør-Varanger skal alle elever og foresatte oppleve å bli tatt på alvor hvis de kommer til skolen med bekymring om at en elev blir utsatt for krenkende ord eller handlinger. Skolen tar ansvar og initiativ for å stoppe slik atferd. Elever som har opplevd å bli utsatt eller selv har utsatt andre for krenkende ord eller handlinger, skal vite at de blir fulgt opp av skolen etter at den krenkende atferden er avsluttet.

Rektor har det overordnede ansvaret for at skolen følger opp saker som gjelder det psykososiale miljøet.

Når elev, foresatte eller ansatte ved skolen har avdekket at elever blir utsatt for krenkende ord eller handlinger, skal skolen sikre en saksbehandling og oppfølging i tråd med lover og forskrifter.

Viser til [forvaltningsloven](#).

Skolen har mange ulike tiltak som kan iverksettes for å bedre en elevs psykososiale miljø. Når det skal vurderes hvilke tiltak som vil være mest egnet er det viktig å se på den enkelte sak og hva som er hovedutfordringene.

Tiltakene kan kategoriseres på ulike måter:

- Individrettede tiltak – systemrettede tiltak
- Nivået tiltaket retter seg mot:
 - enkeltelever
 - flere elever i klassen
 - tiltak rettet mot klassemiljøet
 - tiltak rettet mot hele skolen
- Tiltak rettet mot den som har krenket – tiltak rettet mot det som har blitt krenket
- Pedagogiske/forebyggende tiltak – organisatoriske tiltak - rettslige tiltak

Tiltakene kan være **individrettede** tiltak som er rettet inn mot *enkeltelever* eller *systemrettede* tiltak som gjelder skolens systematiske arbeid. Et vedtak vil kunne inneholde begge typer tiltak dersom skolens systemrettede arbeid ikke er godt nok og dette er en av årsakene til at enkeltelever krenkes.

Tiltak kan være rettet inn mot ulike **nivå**. Tiltakene kan rettes mot en enkeltelev, men kan også være knyttet mot flere elever. Når tiltak rettes mot flere personer kan dette være enten fordi det er flere elever som mener de ikke har et godt nok psykososialt miljø. Dette kan for eksempel være tiltak rettet mot klassemiljøet.

Tiltak kan rettes inn mot de(n) som *krenker* og de(n) som er *krenket*. Særlig i saker om mobbing må det vurderes om tiltakene skal innrettes mot mobber, mobbeoffer eller kanskje mot begge. Dernest avhengig av hvem tiltakene er rettet inn mot må det vurderes hva slags tiltak som skal benyttes.

Tiltakene som settes i verk kan være *pedagogiske/forebyggende* tiltak, det kan være *organisatoriske* tiltak som å sette inn en ekstra lærerressurs eller assistent eller det kan være *rettslige* tiltak. Med rettslige tiltak siktes det til tiltak som i seg selv utløser et vedtak fordi opplæringsloven krever dette eller fordi tiltaket i seg selv er så inngripende for den/de det omfatter.

Eksempler på rettslige tiltak vil være disiplinær tiltak, jf. ordensreglementet. Det vil her være store valgmuligheter som passer alt ettersom hva slags brudd det er på en elevs rett.

Skolen bør som en del av vedtaket sette en dato for evaluering av de tiltakene som er besluttet iverksatt.

Enkeltvedtak:

Muntlige eller skriftlige henvendelser fra *elever og foresatte* om forhold knyttet til skolemiljøet, **skal** besvares med et enkeltvedtak. Det anbefales å gjøres skriftlig. Ved en henvendelse, skal foresatte få informasjon om sin rett til å få enkeltvedtak når de ber om tiltak.

Ved varsling fra *ansatte* om kunnskap om eller mistanke om at en elev blir utsatt for krenkende ord og/eller handlinger skal rektor etter undersøkelse **avgjøre om det skal** fattes et enkeltvedtak.

Dersom det settes inn tiltak som er inngripende for den eleven det gjelder, **må** det fattes enkeltvedtak. Det er ikke noe krav i § 9a-3 andre ledd om at skolen skal fatte enkeltvedtak når det iverksettes tiltak etter eget initiativ.

Prinsippet for håndtering er at problemer løses på lavest mulig nivå, men at:

- ansatte vet **når** saker skal meldes videre (meldeskjema, vedlegg 1)
- ansatte vet **hvem** de skal henvende seg til når problemene ikke kan løses på deres nivå (leder)

[Udirs rundskriv 2-2010](#) har utfyllende beskrivelser av krav til innhold i et enkeltvedtak.

Grunnskolene i Sør-Varanger har følgende rutiner når krenkende adferd er avdekket :

	Oppgave	Ansvar	Dokumentasjon
1	Undersøkelser og observasjon settes i gang umiddelbart.	Rektor /kontaktlærer	Meldeskjema (vedlegg)
2	Varsling – hver skole definerer egen varslingsvei <ul style="list-style-type: none"> - Vaktmester, renholdere varsler til leder - Faglærer, vikar, assistent varsler til kontaktlærer/leder - Kontaktlærer varsler til leder 	Alle voksne	Meldeskjema (vedlegg)
3	Samtaler med eleven som opplever seg krenket , for å skaffe informasjon og gi støtte. Skolen skal sikre at elevens egen subjektive opplevelse kommer fram.	Rektor /kontaktlærer	Referat
4	Samtaler med foresatte til eleven som opplever seg krenket. Skolen har ansvar for å legge til rette for et godt samarbeid når det gjelder tiltak som kan/bør gjøres.	Rektor /kontaktlærer	Referat
5	Samtale med eleven som krenker Er det flere som plager, snakkes det med én om gangen. Hensikten med samtalen er å gi beskjed om at slik atferd er uakseptabel og må stoppe umiddelbart. Gjøre avtaler om oppfølging.	Rektor /kontaktlærer	Referat
6	Samtale med foresatte til krenker Skolen har ansvar for å legge til rette for et godt samarbeid når det gjelder tiltak som kan/bør gjøres.	Rektor/ kontaktlærer	Referat
7	Rektors vurdering etter faktainnhenting	Rektor	Handlings skjema Espen/Knut sender
8	Hvis enkeltvedtak fattes Rektor fatter enkeltvedtak raskest mulig om elevens rett etter § 9a-1 er ivaretatt eller ikke; <ul style="list-style-type: none"> - Begrunnelse om retten er ivaretatt eller ikke - Nevne de faktiske forhold som vedtaket bygger på - Begrunne valg av eventuelle tiltak - Hvordan følge opp og evaluere tiltakene - Konklusjonen må komme frem klart og tydelig - Klagerett sikres 	Rektor	Enkeltvedtak (Skjema ligger i websak.)

9	Avviksmelding når det er brudd på § 9a-1.	Rektor	Avviksmelding
10	Hvis enkeltvedtak ikke fattes : Eventuelle tiltak må likevel dokumenteres. (Dersom det settes inn tiltak som er inngripende for den eleven det gjelder, både krenker og krenket, må det fattes enkeltvedtak.)	Rektor	Referat
11	Evaluering av tiltak / enkeltvedtak Når tiltakene evalueres, vurderes også behov for nye enkeltvedtak.	Rektor	Referat/ evt. nye enkeltvedtak
12	Tiltak Sanksjoner må være i tråd med ordensreglementet . Skolene må dokumentere bruk av sanksjoner. Skolen må vurdere om det skal fattes egne enkeltvedtak hvis sanksjonen er inngripende.	Rektor / kommunalsjef (v/skolebytte)	Referat /enkeltvedtak
13	Oppfølging Problemsituasjonene følges inntil de opphører <i>helt</i> . Alle involverte elever skal følges opp. Det tar tid å komme over alvorlige krenkelser. Den/de som krenker har også problemer.	Rektor /kontaktlærer	Referat
14	Dersom krenkende atferd ikke opphører , skal andre eksterne parter inn i saken, for eksempel PPT, helsesøster, tverrfaglig ressursgruppe, barnevern og/eller politi.	Rektor	Referat
15	Hvis det er voksne ved skolen som plager elever, kan dette bli en personalsak .	Rektor	Referat

Enkeltvedtak **skal** skrives i websakmal. Annen skriftlighet må også dokumenteres.

Det gjøres vurderinger på hva som lagres i websak.

5 Brukermedvirkning

§ 9a-5 og § 9a-6 Brukermedvirkning

Elevane skal engasjerast i planlegginga og gjennomføringa av det systematiske arbeidet for helse, miljø og tryggleik ved skolen. Skolen skal leggje oppgåver til rette for elevane etter kva som er naturleg for dei enkelte årstrinna.

Elevrådet kan nemne opp skolemiljørepresentantar til å vareta elevane sine interesser overfor skolen og myndighetene i saker som har med skolemiljøet å gjere. Skolemiljørepresentantane deltek i planlegginga og gjennomføringa av det systematiske helse-, miljø- og tryggingarbeidet ved skolen i den grad det vedkjem skolemiljøet for elevane.

Samarbeidsutvalet, skoleutvalet, skolemiljøutvalet og dessutan elevrådet og foreldrerådet skal haldast løpende underretta om alle tilhøve – deriblant hendingar, planar og vedtak – som har vesentleg betydning for skolemiljøet. Råda og utvala har på førespurnad rett til å få framlagt dokumentasjon for det systematiske helse-, miljø- og tryggleiksarbeidet ved skolen.

Saker av "vesentlig betydning for skolemiljøet" er jf. Ot.prp.nr. 72 /2001-02:

Dette vil si mellom anna gjelde problem i miljøet, slik som til dømes alvorlege valdsepisodar eller vedvarande dårlige psykososiale forhold, eller tildømes problem med temperaturreguleringa i klasserommet. Det kan også dreie seg om utarbeiding av opplegg for det systematiske arbeidet for skolemiljøet med til dømes reinhaldsrutinar.

I atterhaldet "vesentleg betydning" ligg det at til dømes daglegdagse enkelthendingar eller mindre endringar av rutinar ikkje er omfatta av plikta.

Følgende momenter for brukermedvirkning skal grunnskolene i Sør-Varanger kommune forholde seg til:

- Elevdeltakelse
- Sørge for at informasjonsplikten og varslingsplikten blir etterlevd
- Opprettelse av følgende organ jf. § 11 i opplæringsloven
 - o Elevråd
 - o skolemiljøutvalg
 - o Samarbeidsutvalg
 - o Foreldreråd, FAU

§ 9a-5 om elevdeltakelse i skolemiljøarbeidet:

1. Alle elevene skal være involverte i skolemiljøarbeidet
2. Elevene skal involveres i hele prosessen knyttet til skolemiljø, dvs. både før, underveis og i etterkant av eventuelle tiltak knyttet til skolemiljø

§11-2 eller § 11-6 om elevråd:

[Elevråd](#) skal være opprettet

- Kommunen fastsetter tall på elevrådsrepresentanter
- Et medlem av undervisningspersonalet på skolen skal ha ansvar for å hjelpe elevrådet i arbeidet
- Elevrådet skal fremme felles interessene til elevene på skolen og arbeide for å skape godt lærings- og skolemiljø.
- Elevrådet skal i møtene jevnlig diskutere forhold vedrørende skolemiljøet.

Sør-Varanger kommune vedtar:

- o Heldelt skole: Hvert trinn fra 4.-10. skal være representert i elevrådet
- o Fådelte skole: Hvert fådelt trinn skal være representert i elevrådet fra 4 trinn
- o Elevrådsrepresentantene må få støtte og tid til å videreformidle saker til/fra medelever
- o Det skal avholdes minimum 4 møter i skoleåret, to høst og to vår.

§ 11-1a om Skolemiljøutvalg:

[Skolemiljøutvalg](#) med lovmessig sammensetning

- Skolemiljøarbeid skal i møtene diskutere forhold vedrørende skolemiljøet.

Sør-Varanger kommune vedtar:

- o Skolemiljøutvalgene i Sør-Varanger kommune skal avholde minimum 4 møter pr skoleår, to høst og to vår.
- o Brukerundersøkelsene skal diskuteres på møtene
- o Utvalget kan bes om innspill til tiltak i skolemiljøarbeidet

§ 11-1 om samarbeidsutvalget/skoleutvalg:

[Samarbeidsutvalg](#) med lovmessig sammensetning.

§ 11-4 om foreldreråd og FAU:

Det skal være opprettet foreldreråd og foreldrerådet skal velge et arbeidsutvalg (FAU).

§ 9a-6 om informasjonsplikt og uttalerett:

Skolen skal ha rutiner for å sikre at informasjonsplikten og varslingsplikten blir etterlevd.

6 Kontinuerlig, langvarig og systematisk arbeid

§ 9a-4 – systemrettet arbeid

Systematisk arbeid for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane (internkontroll)
Skolen skal aktivt drive eit kontinuerleg og systematisk arbeid for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av dette kapitlet blir oppfylte.
Skoleleiinga har ansvaret for den daglege gjennomføringa av dette. Arbeidet skal gjelde det fysiske så vel som det psykososiale miljøet.

Med **kontinuerlig** menes det at det systematiske arbeidet må være en rød tråd i skolens arbeid og ikke bare noe som gøres når det oppstår ubehagelige situasjoner eller ved oppstarten av et nytt skoleår. Arbeidet skal drives hele tiden, gjennom hele skoleåret.

Det **systematiske** arbeidet skal være gjennomtenkt og planmessig. Planene og rutinene må være innarbeidet og må følges av personalet når det jobbes med saker som vedrører det psykososiale miljøet til elevene. I utdanningsdirektoratets rundskriv vises det til Elevens/foreldrenes rett til å be om tiltak og skolens saksbehandling etter § 9a-3 tredje ledd, [internkontrollarbeid i fem faser](#).

Skoleledelsen har ansvaret for den daglige oppfølgingen av skolens systematiske arbeid. Skolens ledelse ved rektor skal følge med og har ansvaret for at det systematiske arbeidet er aktivt, systematisk og planmessig.

Denne planen skal bidra til at elevene i grunnskolen i Sør-Varanger kommune opplever et trygt og sosialt skolemiljø. For å sikre at dette blir et "levende" plandokument, må planen være kjent for alle parter i skolemiljøet.

Grunnskolene i Sør-Varanger har følgende rutiner for det kontinuerlige, systematiske arbeid for å fremme godt skolemiljø:

	Oppgave	Tidspunkt	Ansvar
1	<p>Skolens ansatte drøfter områder og skriftliggjør skolens syn på:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hva er et godt psykososialt miljø? - Hva er krenkende atferd? - Hva er terskelen for å gripe inn? - Når skal skoleledelsen varsles? 	Ved skolestart	Rektor
2	Skolens planer og tiltak for forebyggende og holdningskapende arbeid gjennomsyrrer skolehverdagen.	Løpende	Rektor
3	<p>Informasjon til ansatte</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plan for å sikre elevene et godt psykososialt læringsmiljø - Ordensreglementet 	Ved skolestart	Rektor
	<p>Kompetanseheving</p> <ul style="list-style-type: none"> - Klasseledelse - Relasjonskompetanse - Klassemiljø/læringsmiljø 	Fortløpende	Rektor/skoleleder
4	<p>Trivselsregler i klasserom</p> <p>Hvert trinn lager</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trivselsregler med datofelt for dokumentering av jevnlig gjennomgang - Reglene formes uten forbud. - Henvisninger og arbeid med reglementet jevnlig med elevene - evalueres 	Ved skolestart	Kontaktlærer/ Rektor
5	<p>Nye foresatte</p> <p>Nye foresatte gjøres kjent med at planen og ordensreglementet ligger på skolens hjemmeside. Alle foresatte skal underskrive på at de har lest dokumentene (vedlegg 2)</p>	Første foreldremøte høsten	Rektor

6	Elever og foresatte informeres om planen og ordensreglementet	Hver høst	Kontakt- lærer
7	Tiltak og aktiviteter vedr. skolemiljø tas opp i elevråd	Løpende og minst 4 g pr skoleår	Elevråds- kontakt
8	Gjennomgang av elevundersøkelsen tas opp i personalet, elevråd, FAU og skolemiljøutvalg <ul style="list-style-type: none"> - Alle elevene informeres om elevresultatene - Elevenes involveres i tiltak sammen med lærerne som tas opp i elevråd - Foresatte informeres på foreldremøte om elevresultatene og involveres i tiltak. - Undersøkelsen evalueres, det gjøres nødvendige tiltak og følges opp innen datofrist. - Dokumenteres. 	Hver vår	Rektor
9	Funn i utviklingssamtalen vurderes to ganger i året	Høst og vår	Kontakt- lærer/ Rektor
10	Skolen skal evaluere sitt forebyggende og holdningsskapende arbeid hvert år. Evaluering og evt. revidering foretas i personalmøte, elevråd, FAU og skolemiljøutvalg.	Hver vår	Rektor
11	Vakt- og tilsynsordningen evalueres to ganger i året.	Høst og vår	Rektor
12	Kommunalsjef vil føre tilsyn på skolens arbeid med det psykososiale miljøet.	Årshjul	Kommunal sjef
13	Internkontroll: Sjekkpunkter/praksis i forhold til oppfølging av opplæringsloven § § 9a, 11-1a, 2-9 og 2-10	Løpende	Rektor

MELDESKJEMA**OM BEKYMRING FOR ELEVENS PSYKOSOSIALE SKOLEMILJØ**

Meldinger fra foresatte vil utløse et enkeltvedtak.

Saken er unntatt offentlighet, jf off. loves § 5a. Dokumentet arkiveres og legges i elevens mappe.

Elevers navn:		Fødselsdato:
Elevers klasse		
Bekymringen meldes til:		
Bekymringen meldes av:		
Dato for meldingen:		
Hva dreier bekymringen seg om? (mobbing, vold, rasisme, diskriminering, utestegning)		
Hvordan ble bekymringen oppdaget?		
Annen faktainformasjon?		

BEKREFTELSE PÅ AT FORESATTE HAR LEST "PLAN FOR Å SIKRE ELEVENE

ET GODT FYSISK OG PSYKOSOSIALT MILJØ I GRUNNSKOLEN I SØR-VARANGER KOMMUNE"

Planen finnes på skolens hjemmeside.

Skolen ber om at denne svarslippen returneres skolen.

Elevens navn og klasse: _____

Jeg/vi bekrefter å ha lest "Plan for å sikre elevene et godt psykososialt miljø i grunnskolen i Sør-Varanger kommune".

Dato: _____

Foresattes underskrift: _____

Bekreftelse på at ANSATTE har lest "Plan for å sikre elevene

et godt fysisk og psykososialt miljø i grunnskolen i Sør-Varanger kommune"

Planen finnes på skolens hjemmeside.

Skolen ber om at denne svarslippen returneres leder.

Ansattes navn: _____

Jeg bekrefter å ha lest "Plan for å sikre elevene et godt fysisk og psykososialt miljø i grunnskolen i Sør-Varanger kommune".

Dato: _____

Ansattes underskrift: _____

Sør-Varanger kommune
Skole og SFO

MELDING/RAPPORTERING

Skjema for ansattes rapportering/melding av henstilling/klage og brudd på § 9a

Saken er unntatt offentlighet, jf off. loves § 5a. Dokumentet arkiveres og legges i elevens mappe.

Melder:		Dato:	Kl.
Navn på elev:		Kontaktlærer:	
Krenkende atferd kan være: Negative utsagn – Plaging – Mobbing – Rasisme – Utestenging – Vold – Diskriminering – Annet. Fysisk miljø kan være: Inneklima - lys - innbo.			
Beskrivelse av saken (hva saken gjelder og hvem som er involvert):			
Hvordan er saken håndtert og blir fulgt opp:			
Saken sendes:			
Til foresatte: _____		Kopi til elevmappa: _____	
Kontaktlærer: _____		Sosiallærer/inspektør: _____ Kopi til Rektor: _____	
Evalueringsdato:			
Ansvarlig for evaluering av tiltak:			

Underskrifter

Dato, signatur

Dato, rektor

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Judith Celius Virksomhetsleder: , tlf.	Dato: 04.11.2013
Arkivkode: K1-007	Arkivsaksnr.: 13/1336
Saksordfører: Aksel Emanuelsen	

SAKSGANG		
Behandling:	Møtedato:	Saksnr.:
Administrasjonsutvalget	25.11.2013	004/13
Arbeidsmiljøutvalget	29.11.2013	017/13
Kommunestyret	11.12.2013	075/13

ANTI KORRUPSJONSARBEID I SØR-VARANGER KOMMUNE

Vedlagte dokumenter:

Ingen

Dokumenter i saken:

<u>Dok.dato</u>	<u>Type</u>	<u>Avsender/mottaker</u>	<u>Tittel</u>
06.05.2013	I	Gerardo KS v/Poblete	INVITASJON KORRUPSJONSFOREBYGGENDE
14.05.2013	U	Gerardo KS v/Poblete	KORRUPSJONSFOREBYGGENDE NETTVERK - ØNSKE OM DELTAKELSE
14.05.2013	I	Tor Transparency International Norge	KORRUPSJONSFOREBYGGENDE NETTVERK - ØNSKE OM DELTAKELSE
28.06.2013	I	Transparency International Norge	KORRUPSJONSFOREBYGGENDE NETTVERK - FØRSTE SAMLING

Kort sammendrag:

KS og Transparency International Norge har invitert kommuner og fylkeskommuner til å delta i nettverk for å arbeid og forhindre korrupsjon i kommunesektoren.

Gjennom prosjektet «Åpenhet, integritet og antikorrupsjonsarbeid i kommunesektoren» er målet å bidra til at kommuner, fylkeskommuner og kommunale bedrifter kommer i gang med et korrupsjonsforebyggende arbeid. Prosjektet er støttet av Kommunal- og regionaldepartementet.

Rådmannen anbefaler deltakelse. Kommunens deltakelse i nettverket skal nå forankres i politisk ledelse og organisasjonen forøvrig.

Befolkningen skal være trygg på at kommunen ivaretar fellesskapets beste, basert på demokratiske prosesser og rettferdig utøvelse av lokal myndighet.

Kommunen ivaretar flere roller i lokalsamfunnet, der det kan være risiko for utilbørlig påvirkning eller korrupsjon. Risikoen knytter seg til

- Demokratirollen
- Myndighetsrollen
- Tjenesteytingsrollen
- Utviklingsrollen
- Eierrollen

Ved å erkjenne risikoen for korrupsjon kan kommunen arbeide med å forebygge og forhindre at korruperende atferd utvikler seg og styrke muligheten til å avdekke saker. Gode rutiner for kontroll og oppfølging er også viktig for å forebygge og avdekke misligheter eller korrupsjon.

Faktiske opplysninger:

KS og Transparency International Norge (TI) har invitert kommuner og fylkeskommuner til å delta i nettverk for å arbeid og forhindre korrupsjon i kommunesektoren.

Gjennom prosjektet «Åpenhet, integritet og antikorrupsjonsarbeid i kommunesektoren» er målet å bidra til at kommuner, fylkeskommuner og kommunale bedrifter kommer i gang med et korrupsjonsforebyggende arbeid. Prosjektet er støttet av Kommunal- og regionaldepartementet.

Gjennom nettverkene inviteres deltakerne til å lære om korrupsjon, dele erfaringer, diskutere korrupsjonsrisiko i egen virksomhet/kommune, utvikle metoder og gjennomføre aktiviteter knyttet til eget antikorrupsjonsarbeid.

Rådmannen har meldt interesse for deltakelse og 1. nettverkssamling er avviklet. Kommunens deltakelse i nettverket skal nå forankres i organisasjonen og politisk ledelse.

Befolkningen skal være trygg på at kommunen ivaretar fellesskapets beste, basert på demokratiske prosesser og rettferdig utøvelse av lokal myndighet.

Kommunen leverer de fleste grunnleggende tjenestene til befolkningen. Politikere, ledere, ansatte og tillitsvalgte kan komme i situasjoner som gir mulighet til å misbruke posisjon, tillit og makt. Personer utenfor kommunen kan også fremme særinteresser og utøve press som kan være vanskelig å håndtere og sette enkeltes integritet på prøve.

Kommunen ivaretar flere roller i lokalsamfunnet, der det kan være risiko for utilbørlig påvirkning eller korrupsjon. Risikoen knytter seg til

- Demokratirollen
- Myndighetsrollen
- Tjenesteytingsrollen
- Utviklingsrollen
- Eierrollen

Ved å erkjenne risikoen for korrupsjon kan kommunen arbeide med å forebygge og forhindre at korrumpende atferd utvikler seg og styrke muligheten til å avdekke saker. Gode rutiner for kontroll og oppfølging er også viktig for å forebygge og avdekke misligheter eller korrupsjon.

Korrupsjon i norsk straffelov defineres som:

- Å kreve, motta eller akseptere et tilbud om en utilbørlig fordel i anledning av stilling, verv eller oppdrag,

eller

- Å gi eller tilby noen en utilbørlig fordel i anledning stilling, vern eller oppdrag

«Korrupsjon dreier seg om smøring og bestikkelser i offentlig eller privat virksomhet. Motivet er som regel å oppnå særlige fordeler, hvilket fører til at det skjer brudd på rettslige krav eller etiske normer. Korrupsjonsbegrepet er ikke entydig gitt, men det forutsetter at det skjer en samhandling mellom minst 2 personer, og da ofte slik at begge kan bebreides handlingen». (NOU 2002:22).

Ved å vise omverden at risikoen for korrupsjon tas alvorlig, signaliserer Sør-Varanger kommune at vi vil sikre høy etisk standard og markere at det ikke vil lønne seg å misbruke posisjon og tillit for å tilgodese seg selv eller å fremsette tilbud om det.

TI har utgitt en samling over alle rettskraftige dommer etter straffelovens korrupsjonsbestemmelser for perioden 2003 – 2012. Her nevnes Undervisningsbygg-saken i Oslo kommune, Vannverk-saken Nedre Romerike vannverk AS og AS Sentralrenseanlegget, Plan- og bygningsetat-saken i Oslo kommune, Bærum kommune-saken og UNI-buss-saken.

Det er gjennomført flere granskninger av korrupsjonssaker i Norge, både av eksterne og gjennom kommunenes forvaltningsrevisjoner. Det ser ut til at muligheten for korrupsjon ofte oppstår som følge av svikt i enkle rutiner eller mangelfull kontroll og oppfølging, herunder eierstyring av foretak og selskaper. Risikoen øker når det skjer brudd på bestemmelser som skal verne mot korrupsjon.

Formålet med et kommunalt antikorrupsjonsarbeid er:

- Å forebygge at korrupsjon skjer
- Å øke muligheten til å avdekke eventuell korrupsjon
- Å øke beredskapen for å håndtere en eventuell korrupsjonssak

Hovedelementer i et antikorrupsjonsprogram:

1. Verdier, holdninger og kultur
2. Etiske retningslinjer for ansatte
3. Etiske retningslinjer for folkevalgte
4. Risikoanalyser
5. Et godt kontrollsystem – egenkontroll og internkontroll
6. Strategi for anskaffelser
7. Varslingskanal

Arbeidet foreslås ledet av ei arbeidsgruppe med deltakelse fra folkevalgte (gjerne ordfører og/eller varaordfører) og administrasjonen.

Rådmannen anbefaler deltakelse i nettverket og deltakelse i prosjektet «Åpenhet, integritet og antikorrupsjonsarbeid i kommunesektoren».

Sør-Varanger kommune legger stor vekt på åpenhet, redelighet og ærlighet i all sin virksomhet. Folkevalgte og ansatte har ansvar for å etterleve dette prinsippet. Som forvaltere av samfunnets fellesmidler, stilles det spesielt høye krav til den enkeltes etiske holdninger i sin virksomhet for kommunen.

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Sør-Varanger kommune legger stor vekt på åpenhet, redelighet og ærlighet i all sin virksomhet. Kommunestyret støtter rådmannens vurdering og er positiv til deltakelse i nettverk og prosjektet «Åpenhet, integritet og antikorrupsjonsarbeid».

Utgiftene til nettverket dekkes innenfor enhetenes ordinære budsjettammer.

Behandling 25.11.2013 Administrasjonsutvalget **Saksordfører: Aksel Emanuelsen**

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Administrasjonsutvalgets vedtak i sak 004/13:

Administrasjonsutvalget avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Sør-Varanger kommune legger stor vekt på åpenhet, redelighet og ærlighet i all sin virksomhet. Kommunestyret støtter rådmannens vurdering og er positiv til deltakelse i nettverk og prosjektet «Åpenhet, integritet og antikorrupsjonsarbeid».

Utgiftene til nettverket dekkes innenfor enhetenes ordinære budsjetttrammer.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Siv Merete Wollmann Virksomhetsleder: , tlf.	Dato: 23.10.2013
Arkivkode: K1-082	Arkivsaksnr.: 12/99
Saksordfører: Egil Kalliainen	

SAKSGANG		
Behandling:	Møtedato:	Saksnr.:
Formannskapet	27.11.2013	074/13
Kommunestyret	11.12.2013	076/13

PRESISERING AV REGLEMENT FOR GODTGJØRING TIL FOLKEVALGTE - REPRESENTANTSTØTTE

Vedlagte dokumenter:

Nr.	Dok.dato	Tittel
1	04.09.2012	Reglement for godtgjøring- endelig.docx
2	26.09.2013	REPRESENTANTSTØTTE TIL POLITISKE PARTIER - AVKLARING
3	27.11.2013	Eigersund kommune- kommunal støtte
4	10.10.2013	SV: REPRESENTANTSTØTTE TIL POLITISKE PARTIER - AVKLARING

Dokumenter i saken:

<u>Dok.dato</u>	<u>Type</u>	<u>Avsender/mottaker</u>	<u>Tittel</u>
28.10.2013	U	Barentssafari H. Hatle AS	VEDTAK: REFUSJON AV TAPT ARBEIDSFORTJENESTE 2011-2013

08.11.2013	U	Folkevalgte	UTBETALING AV TELEFONGODTGJØRELSE OG GRUPPELEDERGODTGJØRELSE 2013
14.11.2013	I	Nina Danielsen	REFUSJON TAPT ARBEIDSFORTJENESTE RÅDET FOR FUNKSJONSHEMMEDE

Kort sammendrag:

Kommunestyret vedtok 03.09.2012 nytt reglement for godtgjøring til folkevalgte for inneværende periode.

Det er behov for presisering av ett av punktene i reglementet, hva angår representantstøtte. Bakgrunnen for dette, er at det inneværende periode er 2 representanter som har meldt seg ut av partiene de ble valgt inn for, slik at dette påvirker den økonomiske støtten partiene bevilges fra kommunen.

Sør-Varanger kommune utbetaler kr 75.000,- årlig i representantstøtte, altså antallet representanter i kommunestyret x kr 3.000,-.

Leder for Sør-Varanger FrP har påklaget avgjørelsen om bevilgning til partiet i 2013, da de har fått utbetalt representantstøtte for 1 medlem i kommunestyret, og ikke 2, slik det var før en av representantene meldte seg ut av partiet. Det prinsipielle i klagen danner bakgrunnen for at kommunestyret nå bør presisere hva som ligger i den aktuelle bestemmelsen. Dette etter ønske fra leder for Sør-Varanger FrP.

Faktiske opplysninger:

Kommunestyret vedtok 03.09.12 nytt reglement for godtgjøring til folkevalgte. Reglementet har følgende bestemmelse:

«Kommunestyregrupper (partier representert i kommunestyret) tilstås et årlig beløp på kr 15.000,- i partistøtte.

Godkjente lister, som ikke er representert i kommunestyret, får kr 10.000,- i støtte i valgår for kommunestyre og fylkesting.

Kommunestyregrupper (partier representert i kommunestyret) tilstås et årlig beløp på kr 3.000,- pr. representant i kommunestyret. Bestemmelsen gjelder også uavhengige representanter».

Partistøtte

Partistøtte utbetalt av kommunen hjemles i Partilovens § 10. Denne er lik for partiene, uavhengig av størrelse og medlemstall og er kr 15.000,- for kommunestyregruppene.

Representantstøtte

Representantstøtte utbetales etter samme hjemmel, basert på antallet representanter det aktuelle parti har i kommunestyret, med kr 3.000,- pr. representant.

Kommunestyret har vedtatt at bestemmelsen også gjelder uavhengige representanter.

Vurderingstema vil her være hvorvidt utbetaling til uavhengige representanter skal komme i tillegg til utbetalingen til det parti representanten har gått ut fra, og om skjæringspunktet for hvilken utbetaling de enkelte parti tilkommer er oppslutning ved valget, eller fordeling etter antall representanter.

Partilovnemnda har behandlet spørsmålet i 2007, da ved en fortolkning til Eigersund kommune, hvor det blant annet framkommer at «det ellers bør være opp til den enkelte kommune å avgjøre om stemmetallene ved siste kommunestyrevalg eller representantfordelingen skal være utgangspunktet for den forholdsmessige delingen av støtta, selv om det neppe er tvilsomt at en fordeling etter stemmetall vil være mest i samsvar med lovens ordlyd («deres oppslutning ved valget»). Antall representanter reflekterer likevel stemmefordelingen så vidt godt, at det ikke kan sies å bryte med forholdsmessighetsprinsippet å benytte representantfordelingen som nøkkel».

Partilovnemnda vurderer det også slik at støtte etter lovens § 10 ikke er partistøtte som sådan, men støtte til de folkevalgte gruppene, og «en kommune kan derfor ikke ha et reglement for gruppestøtte/representantstøtte som ekskluderer en eller flere representanter fordi disse ikke representerer et registrert parti. Selv om det i en kommune for tida bare skulle være registrerte partier representert i kommunestyret, bør reglementet ta i betraktning at situasjonen kan endre seg».

Det er grunn til å tro at dette var tanken bak formuleringen i kommunestyrets vedtak når det gjelder representantstøtten – «bestemmelsen gjelder også uavhengige representanter».

En ytterlighet i forhold til representantstøtten kan være at samtlige medlemmer i et parti melder seg ut og blir uavhengige representanter i kommunestyret. Vil det da være «moderpartiet», som da ikke har gjenværende representanter i kommunestyret, som skal få representantstøtten som følge av oppslutning ved valget, eller de som faktisk er representert, altså basert på antallet representanter i kommunestyret? Uten at rådmannen tar stilling til hva representantstøtten brukes til i partiene, har vel også uavhengige representanter kostnader forbundet med eksempelvis opplæring, som delvis kan dekkes av representantstøtten.

Kommunestyret bør også vurdere om partistøtte skal utbetales dersom samtlige medlemmer melder seg ut av parti representert i kommunestyret. Det kan tolkes dithen at partiet dermed «ikke er representert i kommunestyret», og derfor ikke tilkommer partistøtte utenom i valgår for kommunestyre og fylkesting.

Til behandling i kommunestyret:

- Kommunestyret har tatt inn at bestemmelsen om representantstøtte også skal gjelde uavhengige representanter, så spørsmålet er hvorvidt utbetaling av slik støtte kommer i tillegg til de 75.000,- (antall representanter x kr 3.000,-) som allerede

utbetales, eller om antallet er fast (25 representanter), og partistøtten fordeles ut fra dette..

- Partistøtte: Dersom samtlige medlemmer melder seg ut av et parti, og partiet dermed ikke har gjenværende representanter i kommunestyret – tilkommer de fortsatt parti-støtte fra kommunen utenom i valgår for kommunestyre og fylkesting?

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Saken legges fram uten innstilling.

Behandling 27.11.2013 Formannskapet

Saksordfører: Egil Kalliainen

H fremmet følgende forslag:

Presisering av reglement for godtgjøring til folkevalgte – representantstøtte: Representantstøtten følger partiet.

Uavhengig representant Agnar Jensen fremmet følgende forslag:

Denne støtten skal tildeles representanten.

Ap fremmet følgende forslag:

Klagen fra FrP avvises.

H og uavhengig representant trakk sine forslag.

Aps forslag ble enstemmig vedtatt.

Formannskapetets vedtak i sak 074/13:

Klagen fra FrP avvises.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

REGLEMENT FOR GODTGJØRING TIL FOLKEVALGTE

**Med hjemmel i
kommunelovens § 42**

Sør-Varanger kommune

Vedtatt av Sør-Varanger kommunestyre 03.09.2012

1. HJEMMELSGRUNNLAG OG HVEM SOM OMFATTES AV ORDNINGEN

Godtgjøring til folkevalgte er fastsatt av kommunestyret med hjemmel i kommunelovens § 42.

Godtgjøringsbestemmelsene gjelder alle som har et kommunalt tillitsverv, herunder ansattes representanter i partssammensatte utvalg opprettet med hjemmel i kommunelovens § 25.

2. UTBETALING

Godtgjørelser utbetales etter følgende modell:

Periode	Kravfrist	Utbetalingsfrist
1. Kvartal (jan-mar)	30.04.	30.06.
2. Kvartal (apr-jun)	31.07.	30.09.
3. Kvartal (jul-sep)	31.10.	31.12.
4. Kvartal (okt-des)	15.01. (foregående regnskapsår)	28.02.

Krav som innkommer etter fristene, skal som hovedregel avvises.
Representanter og partier varsles når utbetaling finner sted.

Modell for ansvar for krav og utbetaling:

Krav	Folkevalgt	Administrasjon
Reiseregninger	X	
Tapt arbeidsfortjeneste	X	
Møtegodtgjørelse	X (der det ikke er sekretariat tilstede)	X (der sekretariat er tilstede)
Telefongodtgjørelse		X
Støtte til politiske partier		X
Gruppeleder- og utvalgsleder-godtgjørelse		X
Representantstøtte		X

3. ORDFØRER OG VARAORDFØRER

Ordførerens godtgjørelse fastsettes av kommunestyret til 100 % av rådmannens grunnlønn.
Varaordførerens godtgjørelse fastsettes av kommunestyret til 50 % av rådmannens grunnlønn.

Ordfører og varaordfører tilkommer ikke møtegodtgjørelser.

Ordfører og varaordfører gis godtgjørelse under sykdom tilsvarende ansattes sykelønnsrettigheter.

Ordfører og varaordfører tilstås fri mobiltelefon og pc, underlagt skatteregler.

Legitimert tap av offentlig eller privat pensjonsordning godtgjøres fullt ut.

Etterlønn:

KS' prinsipper for etterlønn for folkevalgte på mer enn 1/3 tid gjøres gjeldende for Sør-Varanger kommune som følger:

- 1 ½ mnd. dersom vedkommende har en jobb å komme tilbake til etter endt tjeneste.
- 3 mnd. dersom vedkommende ikke har en jobb å komme tilbake til.

4. TAPT ARBEIDSFORTJENESTE

Tapt arbeidsfortjeneste dekkes i medhold av kommunelovens § 41. Merverdiavgift dekkes ikke.

Dokumentert tapt arbeidsinntekt erstattes med inntil 2.500,- pr. dag.

Ulegitimert tapt arbeidsinntekt erstattes for møter inntil 4 timer, kr 120,- pr. time. Utover det erstattes det med kr 1.000,- pr. dag. Ulegitimert tapt arbeidsinntekt kan ikke gis til lønns-mottakere. Tapt arbeidsinntekt må sannsynliggjøres/begrunnes.

5. MØTEGODTGJØRELSE

a. Møtegodtgjørelse for formannskapsmøter	400,-
b. Møtegodtgjørelse for kommunestyremøter	400,-
c. Utvalg og havnestyre	400,-
d. Møtegodtgjørelse for andre kommunale nemnder, råd og utvalg	300,-
e. Det utbetales møtegodtgjørelse for inntil 2 møter pr. dag.	
f. Godtgjørelsen bortfaller dersom det ytes annen tilsvarende godtgjørelse i medhold av lov eller særskilt avtale.	
g. Gruppeledergodtgjørelse pr. år	3.000,-

6. REPRESENTASJON OG ØVRIG MØTEVIRKSOMHET

Dersom medlemmer av folkevalgte utvalg blir oppnevnt til eller får aksept av ordfører for å delta på kurs, konferanser, representasjon, møtevirksomhet i eksterne møter og lignende, samt fjernmøter etter kommunelovens bestemmelser, tilstås eventuelt tapt arbeidsfortjeneste, etter søknad. Møtegodtgjørelse utbetales ikke.

Pensjonister, studenter og hjemmевærende tilkommer møtegodtgjørelse med kr _____

7. FRIKJØP

Frikjøpsordningen gjelder følgende:

- a. Varaordfører (godtgjøring jfr. pkt. 3) 50 % av full stilling
- b. Utvalgsledere og leder av havnestyret 1 dag pr. mnd.
- c. Medlemmer av formannskapet 1 dag pr. mnd.
- d. Gruppeledere etter følgende modell:
 - i. Partigrupper med 1 person 1 dag pr. mnd.
 - ii. Partigrupper med 2-5 personer 2 dager pr. mnd.
 - iii. Partigrupper med mer enn 5 pers. 3 dager pr. mnd.

Satser for frikjøp settes til godtgjørelse i h.h.t. pkt. om tapt arbeidsfortjeneste.

8. TELEFONI, DATA, MØTELOKALER OG ABONNEMENTER

Telefongodtgjørelse:

- Kommunestyremedlemmer 600,- pr. år
- Varamedlemmer til kommunestyret 100,- pr. år
- Formannschaftsmedlemmer 600,- pr. år
- Varamedlemmer til formannskapet 100,- pr. år
- Utvalgsledere 1.000,- pr. år
- Ledere for råd og andre utvalg 400,- pr. år
- Gruppeledere i kommunestyret 1.000,- pr. år
- Abonnementsavgift dekkes ikke
- Ordfører og varaordfører har kommunal mobiltelefonordning

Abonnementer:

- Kommunestyremedlemmer får abonnement på Kommunal Rapport

Datautstyr:

- Ordfører og varaordfører har kommunal pc og iPad
- Formannskapets medlemmer har kommunal pc eller iPad
- Kommunestyrets medlemmer har kommunal pc eller iPad

Møtelokaler:

- Kommunestyregrupper får benytte møtelokaler på Rådhuset kostnadsfritt.

9. PARTI- OG REPRESENTANTSTØTTE

Kommunestyregrupper (partier representert i kommunestyret) tilstås et årlig beløp på kr 15.000,- i partistøtte.

Godkjente lister, som ikke er representert i kommunestyret, får kr 10.000,- i støtte i valgår for kommunestyre og fylkesting.

Kommunestyregrupper (partier representert i kommunestyret) tilstås et årlig beløp på kr 3.000,- pr. representant i kommunestyret. Bestemmelsen gjelder også uavhengige representanter.

10. ANDRE GODTGJØRELSER

Legitimerte utgifter erstattes til barnevakt og andre omsorgsansvar for deltakelse i pålagte ombud.

- Legitimerte utgifter til pass av barn under 12 år erstattes med inntil kr 500,- pr. dag.
- Legitimerte utgifter til annet legitimert omsorgsansvar erstattes med inntil kr 120,- pr. time.

11. POLITISK UTTALELSE

Folkevalgte som er uførepensjonister, alders- og AFP-pensjonister, fosterforeldre og andre i liknende situasjon, samt private næringsdrivende, må gis muligheter til politisk deltakelse uten trekk i pensjon eller godtgjørelse. Sentrale lover som blant annet folketrygdloven, må nå endres i forhold til ovennevnte.

SØR-VARANGER KOMMUNE
RÅDMANNEN

FrP
v/Staal Nilsen

Vår ref.: Saksnr.: 12/99/143	Deres ref.:	Dato: 26.09.2013
Saksbehandler: Siv Merete Wollmann	Telefonnr.: 78977550	Epostadresse: postmottak@svk.no

REPRESENTANTSTØTTE TIL POLITISKE PARTIER - AVKLARING

I april 2013 ble partistøtte og representantstøtte anvist for utbetaling til politiske partier representert i kommunestyret.

FrP fikk utbetalt partistøtte med kr 15.000,- som er likt for alle partier uavhengig av størrelse, og representantstøtte for 1 medlem i kommunestyret med kr 3.000,-.

FrP hadde i utgangspunktet 2 representanter i kommunestyret. 1 av disse har i 2013 meldt seg ut av FrP og står nå som uavhengig representant, og får dermed utbetalt representantstøtten på linje med den uavhengige representanten som tidligere var i SVs kommunestyregruppe. De uavhengige representantene tilkommer ikke partistøtte.

Spørsmålet om hvorvidt denne støtten er berettiget, er tatt opp av FrPs medlem Staal Nilsen, som mener at det er partiet representanten tilhørte, som skal ha representantstøtten

Kommunestyret har 03.09.12 vedtatt bestemmelser om parti- og representantstøtte, sålydende:

«Kommunestyregrupper (partier representert i kommunestyret) tilstås et årlig beløp på kr 15.000,- i partistøtte.

Godkjente lister, som ikke er representert i kommunestyret, får kr 10.000,- i støtte i valgår for kommunestyre og fylkesting.

Kommunestyregrupper (partier representert i kommunestyret) tilstås et årlig beløp på kr 3.000,- pr. representant i kommunestyret. Bestemmelsen gjelder også uavhengige representanter».

Partilovnemnda har i brev av 11.07.07 til Eigersund kommune fortolket Partilovens § 10, hvor det blant annet framkommer at «det ellers bør være opp til den enkelte kommune å avgjøre om stemmetallene ved siste kommunestyrevalg eller representantfordelingen skal være utgangspunktet for den forholdsmessige delingen av støtta, selv om det neppe er tvilsomt at en fordeling etter stemmetall vil være mest i samsvar med lovens ordlyd («deres oppslutning ved valget»). Antall representanter reflekterer likevel stemmefordelingen så vidt godt, at det ikke kan sies å bryte med forholdsmessighetsprinsippet å benytte representantfordelingen som nøkkel».

Det er også et poeng at støtte etter lovens § 10 ikke er partistøtte som sådan, men støtte til de folkevalgte gruppene, og «en kommune kan derfor ikke ha et reglement for gruppestøtte/representantstøtte som ekskluderer en eller flere representanter fordi disse ikke representerer et registrert parti. Selv om det i en kommune for tida bare skulle være registrerte partier representert i kommunestyret, bør reglementet ta i betraktning at situasjonen kan endre seg».

Det er grunn til å tro at dette var tanken bak formuleringen i kommunestyrets vedtak når det gjelder representantstøtten – «bestemmelsen gjelder også uavhengige representanter».

FrP har 1 representant i kommunestyret, og tilkommer dermed støtte for 1 representant.

På bakgrunn av kommunestyrets bestemmelse vedr. parti- og representantstøtte, samt Partilovnemndas tolkning av Partiloven av 11.01.07, som følger vedlagt, opprettholdes Sør-Varanger kommunes vedtak om å utbetale representantstøtte for 1 medlem til FrP og selvstendig utbetaling av representantstøtte med kr 3.000,- til uavhengig representant som tidligere var medlem av FrPs kommunestyregruppe.

Vedtaket kan påklages. Klagefristen er 3 uker, og klagen sendes Sør-Varanger kommune – postmottak@svk.no .

Med vennlig hilsen

Marit Hiim Haugseth
Fungerende rådmann

Kopi:
Monica Hauge Stiansen

Vigørv. 6B

9912

HESSING

Partilovnemnda
v/leder Ørnulf Røhnebæk
Eidsivating lagmannsrett
Hamar Tinghus
2326 Hamar

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo

Gardermoen, 11. januar 2007

Sak 34-06 Tolkning av partiloven – Kommunal støtte – Oversendelse av brev fra Eigersund kommune

Deres ref: 200603052-/JON-1

Det vises til brev fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) 1. november 2006 om tolkning av partiloven § 10 annet ledd.

Sakens bakgrunn

Sakens bakgrunn er Eigersund kommunes reglement for partistøtte. Før vedtakelsen av partiloven ble den kommunale partistøtta i Eigersund fordelt med 50 prosent som grunnstøtte, med et likt beløp til alle partier som var representert i kommunestyret uavhengig av størrelse, mens de øvrige 50 prosent ble fordelt etter antall representanter i kommunestyret.

I samband med sak i formannskapet om revisjon av reglementet har det oppstått spørsmål om partiloven § 10 annet ledd tredje og fjerde punktum er til hinder for at kommunen opprettholder sin fordelingsnøkkel. Bestemmelsen lyder:

Kommunene finansierer de folkevalgte gruppene i kommunestyret. Støtten til de folkevalgte gruppene i ... kommunestyret skal ytes forholdsmessig etter deres oppslutning ved valget.

Eigersund kommune sendte 3. oktober 2006 brev til Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) med følgende spørsmål:

- Hvor fritt står kommunen til å fordele kommunal partistøtte?
- Kan kommunen ha en ordning som tidligere, som forfordeler¹ de mindre partiene ved at det gis et fast beløp likt til alle partiene som er representert i kommunestyret?

KRD sendte brevet til FAD, som igjen har bedt om Partilovnemndas vurdering.

¹ Ordet "forfordele" synes her brukt uriktig. Å forfordele betyr å gi noen mindre enn de ellers skulle hatt, ikke mer.

Partilovnemndas kompetanse

Om Partilovnemndas kompetanse til å avgi tolkningsuttalelser uavhengig av en konkret klagesak, vises det til nemndas prinsippavklaring i sak 5-06 (tilgjengelig på www.partilovnemnda.no, under ”vedtak”).

FADs vurdering

Fornyings- og administrasjonsdepartementet har i brevet til nemnda redegjort for sitt syn på saken. Det er vist til at FAD – før opprettelsen av Partilovnemnda 3. mars 2006 – har gitt veiledende uttalelser om spørsmålet.

Departementet viser til at statsstøtta til de folkevalgte gruppene i kommunestyrene (og fylkestingene) før vedtakelsen av partiloven ble regulert i rundskriv P-650, fra 24. mai 1993. I punkt II 2 bokstav B het det at statsstøtta til gruppene i kommunestyrene ”er sammensatt av et grunnbeløp og et representanttillegg” og at ”alle grupper som har krav på støtte, skal tildeles det samme grunnbeløp og det samme tillegg pr. representant i gruppen”. Tilsvarende fantes i punkt II 4 bokstav B vedrørende gruppene i fylkestingene.

Etter en gjennomgang av forarbeidene til partiloven, konkluderer departementet med at en kommunal støtteordning basert på prinsippene i de tidligere retningslinjene punkt II 2 B og punkt II 4 B er forenlig med partiloven § 10 annet ledd.

Partilovnemndas vurdering

Partilovnemnda er enig i at utgangspunktet bør tas i det tidligere rundskriv P-650, for deretter å undersøke hvor klart man i forarbeidene til partiloven har tatt avstand fra den fordelingsnøkkelen som fulgte av rundskrivet.

Et system med lik grunnstøtte til alle grupperinger uavhengig av størrelse innebærer at man automatisk bryter med prinsippet om absolutt forholdsmessighet mellom en grupperings oppslutning ved valg og tildelt støtte. Slik sett kan det synes å være en motsetning mellom partiloven § 10 annet ledd siste punktum på den ene siden og det tidligere rundskriv P-650 og retningslinjene i Eigersund kommune på den annen.

Ordlyden i § 10 annet ledd siste punktum bør imidlertid ikke tolkes så strengt. For det første krever ikke ordlyden absolutt forholdsmessighet. For det annet tas det i partilovens forarbeider ikke direkte avstand fra et kommunalt støttesystem basert på noe grunnstøtte og noe støtte utregnet etter antall representanter eller antall stemmer. Tvert om synes det i Ot.prp. nr. 84 (2004-05) side 26 venstre spalte å være lagt til grunn at den kommunale (og fylkeskommunale) støtta også framover ville være delt i grunnstøtte og representantstøtte, jf. utsagnet om at det ikke vil være ”aktuelt å fastslå en eventuell minstestørrelse for gruppestøtten eller representantstøtten i lov eller forskrift”.

Direkte gjelder dette utsagnet spørsmålet om statlig regulering av nivået på den kommunale støtta, men indirekte sier utsagnet noe om hvordan man tenkte rundt kravet om forholdsmessighet. Grunnstøtte ble ikke ansett som en umulighet etter § 10 annet ledd siste punktum.

For det tredje må man se på hvilke hensyn bestemmelsen i § 10 annet ledd siste punktum er ment å ivareta. Lovens formulering er her identisk med den lovteksten som ble foreslått i NOU 2004: 25. Formålet med formuleringen blir beskrevet side 108:

For å sikre at kommunene finansierer gruppene på en ikke-vridende måte går utvalget inn for å lovregulere måten støtte kan gis på, etter mønster av det svenske lovverket. Den valgte formuleringen finnes i § 10 annet ledd i forlaget til ny partilov.

Den svenske loven det vises til (kommunallagen § 10), er nærmere omtalt side 66. Etter denne kan ikke den kommunale støtta utformes slik at den "otillbörligt gynnar eller missgynnar ett parti".

Det synes å være dekning for å hevde at den valgte ordlyden i § 10 annet ledd siste punktum er unyansert og firkantet, sett hen til det hensynet som skal ivaretas. Den svenske loven taler om "utilbörlig" fordel eller ulempe, hvilket må innebære at et brudd med forholdsmessigheten som har en god begrunnelse, må være tillatt. Også NOU-ens begrep "ikke-vridende" synes å henspille på at det er misbruket man vil til livs, ikke ordninger som av ulike grunner også støttes av de som vil bære tapet.

Det er et klart behov for en bestemmelse som hindrer at et flertall vedtar en støtteordning som gir relativt mest til det samme flertallet. Men det foreligger ikke det samme behovet for et forbud mot å gi de mindre partiene noe mer enn de forholdsmessig skulle hatt, så lenge de store partigruppene, som vil være de som bærer tapet, aksepterer dette.

For det fjerde må § 10 annet ledd siste punktum kunne tolkes i lys av reglene om statlig støtte i §§ 11 til 13. Argumentet vil være at når den statlige støtta – ved sin oppdeling i grunnstøtte og stemmestøtte – bryter med et prinsipp om absolutt forholdsmessighet, må det også være akseptabelt for den kommunale støtta.

Partilovnemndas vurdering så langt er derfor at § 10 annet ledd siste punktum ikke forbyr at noe av den kommunale og fylkeskommunale partistøtta til de folkevalgte gruppene i kommunestyrene og fylkestingene gis i form av et flatt (ikke-differensiert) grunntilskudd.

Spørsmålene fra Eigersund er imidlertid ikke fullt ut besvart med dette. Etter partiloven §§ 11 til 13 er det kun en tidel av den samlede statsstøtte som ikke fordeles forholdsmessig, mens Eigersund kommunes reglement innebærer at 50 prosent av den kommunale støtta unntas fra forholdsmessighetsprinsippet. Det er etter Partilovnemndas vurdering klart i overkant av hva som kan forsvares. En klar hovedvekt av støtta må fordeles i samsvar med stemmetall eller antall representanter, dvs. at den må fordeles forholdsmessig. Et sikkert utgangspunkt vil da være lovens ordning for fordeling av statlig grunnstøtte og stemmestøtte, selv om det nok kan være anledning for den enkelte kommune å øke grunnstøtta opp mot 20 prosent, om dette også har tilslutning fra de partiene som da vil få noe mindre enn de etter en absolutt forholdsmessig fordeling skulle hatt.

Det bør ellers være opp til den enkelte kommune å avgjøre om stemmetallene ved siste kommunestyrevalg eller representantfordelingen skal være utgangspunktet for den forholdsmessige fordelingen av støtta, selv om det neppe er tvilsomt at en fordeling etter stemmetall vil være mest i samsvar med lovens ordlyd ("deres oppslutning ved valget"). Antall representanter reflekterer likevel stemmefordelingen så vidt godt, at det ikke kan sies å bryte med forholdsmessighetsprinsippet å benytte representantfordelingen som nøkkel.

Partilovnemnda vil videre minne om at støtte etter § 10 annet ledd ikke er partistøtte som sådan, men støtte til de folkevalgte gruppene. Det var etter rundskriv P-650 ikke er vilkår for

slik støtte at den folkevalgte gruppa tilhørte et registret parti. Noe slikt vilkår ble heller ikke innført med partiloven, jf. bl.a. Ot.prp nr. 84 (2004-05) side 24:

Etter forslaget vil gruppe- og representantstøtten utbetales over de kommunale budsjettene og fortsatt også komme de uregistrerte partiene og listene til gode.

En kommune kan derfor ikke ha et reglement for gruppestøtte/representantstøtte som ekskluderer en eller flere representanter fordi disse ikke representerer et registret parti. Selv om det i en kommune for tida bare skulle være registrerte partier representert i kommunestyret, bør reglementet ta i betraktning at situasjonen kan endre seg.

Partilovnemndas uttalelse er enstemmig. Uttalelsen ble behandlet på møte 11. januar 2007, med fire av fem medlemmer tilstede. Det femte medlemmet, Zazzera, hadde i forkant gitt sin tilslutning ved e-post 18. desember 2006.

For Partilovnemnda

Ørnulf Røhnebæk
nemndsleder

Fra: Staal Nilsen
Sendt: 10.10.2013
Til: Siv M. Wollmann
Kopi:
Emne: SV: REPRESENTANTSTØTTE TIL POLITISKE PARTIER - AVKLARING

Jeg har mottatt Sør-Varanger kommunens begrunnelse for avslag på de resterende kr. 3000,- i partistøtte og vil klage på avgjørelsen. Jeg har på nytt fått en juridisk betraktning på lovverket og den bekrefter min påstand om at det er valgresultatet som avgjør partistøtten og ikke hverken inn eller utmelding i perioden. Hadde Agnar Jensen stilt på ei egen liste og fått nok stemmer til å bli valgt inn i kommunestyret ville han vært berettiget en støtte på lik linje med de etablerte partiene, men så er ikke tilfelle her og han skal derfor IKKE ha partistøtte, men den lista han sto på skal ha den.

Det er ikke beløpets størrelse som er viktig her, men en rett tolkning av lovverket.

Jeg kommer til å følge opp denne saken og ønsker en dialog med kommunen for å komme til en enighet.

MVH

Leder av Sør-Varanger FrP

Beskrivelse: Profile photo

Staal Nilsen

Senior advicer, Avinor

Work Email

staal.nilsen@ffk.no <mailto:staal.nilsen@ffk.no>

Home Email

sta-nil2@online.no <mailto:sta-nil2@online.no>

Work Phone

+4790041357

Home Phone

+4778997014

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Nina Bordi Øvergaard Enhetsleder: , tlf.	Dato: 18.11.2013
Arkivkode: K1-446, K3-&58, K1-210	Arkivsaksnr.: 12/890
Saksordfører: Reidun Kolpus	

SAKSGANG

Behandling: Kommunestyret	Møtedato: 11.12.2013	Saksnr.: 077/13
-------------------------------------	--------------------------------	---------------------------

ØKONOMISTYRING I SØR-VARANGER KOMMUNE - FORVALTNINGSKONTROLL

Vedlagte dokumenter:

Nr.	Dok.dato	Tittel
1	18.11.2013	Revisjonsrapport Økonomistyring Sør Varanger.doc
2	18.11.2013	Vedtak 32-13 Revisjonsrapport Økonomistyring.doc

Dokumenter i saken:

<u>Dok.dato</u>	<u>Type</u>	<u>Avsender/mottaker</u>	<u>Tittel</u>
20.02.2012	I	Kontrollutvalgan IS	VEDTAK FRA KONTROLLUTVALGET
27.02.2012	I	Kontrollutvalgan IS	MØTEPROTOKOLL 07.02.12
01.06.2012	I	Kontrollutvalgan IS	MØTEPROTOKOLL KONTROLLUTVALGET 16.05
13.06.2012	I	Kontrollutvalgan IS	PROTOKOLL FRA STYREMØTE I KONTROLLUTVALGAN IS 30.05

18.06.2012	I	Kontrollutvalgan IS	VEDTEKTER KONTROLLUTVALGAN IS
26.07.2012	I	Kontrollutvalgan IS	OVERORDNET ANALYSE. - PROTOKOLL 17.04.2012
30.07.2012	I	Kontrollutvalgan IS v/Sissel Mietinen	PROTOKOLL FRA STYREMØTET I KONTROLLUTVALGET IS 30.05.12
24.10.2012	I	Kontrollutvalgan IS	VEDTAK FRA KONTROLLUTVALGETS MØTE DEN 22. OKTOBER 2012
12.11.2012	I	Kontrollutvalgan IS	VEDTAK FRA KONTROLLUTVALGET.
09.01.2013	I	Kontrollutvalgan IS	INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET.
31.01.2013	I	Mette Kontrollutvalgan IS v/	VEDTAK FRA KONTROLLUTVALGET
07.02.2013	U	Kontrollutvalgan IS	VEDR. MØTER I KONTROLLUTVALGET
28.02.2013	U	Saksbehandler Nina B. Øvergaard	MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 27.02.13:
14.05.2013	I	Kontrollutvalgan IS	PROTOKOLL FRA MØTE I KU 16. APRIL
14.05.2013	I	Kontrollutvalgan IS	VEDTAK FRA MØTE I KU 16. APRIL
28.05.2013	I	Kontrollutvalgan IS	PROTOKOLL FRA MØTE I KONTROLLUTVALGET 22.05.2013
29.05.2013	I	Kontrollutvalgan IS	PROTOKOLLEN FRA MØTE I KONTROLLUTVALGET 22. MAI
19.06.2013	I	Kontrollutvalgan IS	ORIENTERING
19.09.2013	I	Kontrollutvalgan IS	VEDTAK FRA KONTROLLUTVALGET TIL KOMMUNESTYRET
14.10.2013	I	Kontrollutvalgan IS	PROTOKOLL STYREMØTE KONTROLLUTVALGAN IS - 04.10.2013

Kort sammendrag:

Kontrollutvalget i Sør-Varanger kommune har den 16. januar 2013 bestilt forvaltningsprosjektet «Økonomistyring» fra Finnmark kommunerevisjon IKS.

Kontrollutvalget ba revisor om se på den økonomiske rapportering i henhold til budsjett på økonomiavdelingen, personalavdelingen, hjemmebasert omsorg og VAR-området.

Revisor la frem en enkel regnskapsanalyse for kontrollutvalget 16.april 2013. Kontrollutvalget ba med bakgrunn i dette om å utvide fokusområdet til også å gjelde inntektssiden, uten at dette er nærmere definert.

Kontrollutvalget har i møte den 12. september 2013 fattet følgende enstemmige vedtak i sak 32/13 Revisjonsrapport Økonomistyring:

Kontrollutvalget oversender revisjonsrapport Økonomistyring til kommunestyret og slutter seg til revisors anbefaling:

- Sør-Varanger kommunes rapportrutiner bør vurderes. Kommune bør vektlegge riktig periodisering både for utgifts- og inntektssiden i tillegg til å tilstrebe en mer riktig inntektsbudsjettering.
- Kommunen bør vurder om tidspunktet for rapportering til kommunestyret kan endres, kontrollutvalget foreslår tertialrapportering.
- Kommunen bør vurder å rapportere viktige utgifts- og inntektsarter i regnskapstabellene som del av rapporteringen
- Videre bør kommunestyret inviteres til budsjettreguleringer når dette er påkrevd.
- Gebyrene for avløp bør vurderes og selvkostregnskap- og budsjett bør fremlegges for kommunestyret. Plan for bruk av selvkostfondsmidler bør legges fram for kommunestyret

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Kommunestyret tar revisjonsrapporten om økonomistyring i Sør-Varanger kommune til etterretning.

Kommunestyret ber rådmannen etterkomme de påpekninger som er gjort i rapporten og vektlegge mer periodisering av budsjettet i forhold til rapporteringen. Videre bør kommunestyret inviteres til budsjettreguleringer når dette er påkrevd og såfremt det er midler å budsjettregulere fra.

Kommunestyret vedtar tertialrapportering slik kontrollutvalget har påpekt.

Gebyrene for avløp vurderes og selvkostregnskap- og budsjett fremlegges for kommunestyret i forbindelse med regnskapsavleggelse. Plan for bruk av selvkostfondsmidler bør legges fram for kommunestyret.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT

**Økonomistyring
2013
Sør-Varanger kommune**

FINNMARK
KOMMUNEREVISJON IKS

Telefon 78 96 24 05 / 78 96 24 02
forvaltningsrevisjon@ffk.no

FORORD

Denne rapporten er utarbeidet av Finnmark kommunerevisjon IKS.

Revisjonens undersøkelse er gjennomført med henvisning til kommunelovens § 77 nr. 4 og 78. nr. 2.

Det fremgår av revisjonsforskriften § 7 at: «forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger.»

Revisjonen er gjennomført i henhold til norsk standard for forvaltningsrevisjon - RSK 001.

Revisor har etter kommunelovens § 79, samt forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mm vurdert sin uavhengighet i forhold til den reviderte, og har ikke funnet noe som kan svekke tilliten til vår uavhengighet og objektivitet..

Revisjonsenhetens krav til - og kontroll av kvaliteten innenfor egen virksomhet følger av de retningslinjer og rutiner som er gitt i kvalitetskontrollsystemet ISQC 1.

Vadsø 30. mai 2013

Med vennlig hilsen

For Finnmark kommunerevisjon IKS

Jack Sture Muotka

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Yngvar Mækelæ
Forvaltningsrevisor

Innhold

1	INNLEDNING	5
1.1	GRUNNLAG FOR FORVALTNINGSREVISJON / FORMÅL	5
1.2	METODE.....	5
1.3	SPØRSMÅL SOM ØNSKES BESVART	6
1.4	REVISJONSKRITERIER	6
2	SØR-VARANGER KOMMUNE	8
2.1	ORGANISERING AV BUDSJETTARBEIDET	8
2.2	KOMMUNELOVEN OM ORGANISERING AV BUDSJETTARBEIDET.....	8
2.3	KOMMUNELOVEN OM FULLMAKTER.....	8
2.4	TILTAK I DRIFTSBUDSJETTET FOR 2012	10
2.5	BUDSJETT OG PERIODISERING	10
2.6	BUDSJETT OG RAPPORTERING	11
2.7	KVARTALSMELDING TIL FORMANNSKAPET OG KOMMUNESTYRET	11
2.8	REVISORS VURDERING.....	15
3	UTVALGTE AVDELINGER	17
3.1	ØKONOMIAVDELINGEN (1300)	17
3.1.1	OPPRINNELIG BUDSJETT	17
3.1.2	BUDSJETTENDRINGER.....	17
3.1.3	KVARTALSMELDING TIL KOMMUNESTYRET	18
3.1.4	REGNSKAP OG BUDSJETTAVVIK.....	19
3.1.5	REVISORS VURDERING.....	19
3.2	PERSONALAVDELINGEN (1400).....	20
3.2.1	OPPRINNELIG BUDSJETT	20
3.2.2	BUDSJETTENDRINGER.....	20
3.2.3	KVARTALSMELDING TIL KOMMUNESTYRET	21
3.2.4	REGNSKAP OG BUDSJETTAVVIK.....	22
3.2.5	REVISORS VURDERING.....	22
3.3	HJEMMEBASERT OMSORG (3500)	23
3.3.1	OM TJENESTEKJØP OG BRUK AV VIKARBYRÅ	23
3.3.2	OPPRINNELIG BUDSJETT	23
3.3.3	BUDSJETT OG BUDSJETTENDRINGER.....	24
3.3.4	KVARTALSMELDING TIL KOMMUNESTYRET	25
3.3.4.1	1. kvartalsmelding til kommunestyret 20.06.2012.....	25
3.3.4.2	Revisors vurdering av 1. kvartal	26
3.3.4.3	2. kvartalsmelding til kommunestyret 30. 09 2012.....	26
3.3.4.4	Revisors vurdering av 2. kvartal	27
3.3.4.5	3. kvartals melding til kommunestyret 21.11.2012.....	27
3.3.4.6	Revisors vurdering av 3. kvartal	28

3.3.4.7	Årsresultat - kommunestyret 21.11.2012	28
3.3.4.8	Revisors vurdering.....	29
3.4	VANN, AVLØP OG RENOVASJON (VAR).....	30
3.4.1	OPPRINNELIG BUDSJETT	30
3.4.2	BUDSJETT ENDRINGER.....	31
3.4.3	BUDSJETT PERIODISERING.....	31
3.4.4	KVARTALSMELDING TIL KOMMUNESTYRET VEDRØRENDE DRIFTSBUDSJETT	31
3.4.5	REGNSKAP OG BUDSJETTAVVIK.....	33
3.4.6	REVISORS VURDERING.....	34
4	INNETEKTER OG REFUSJONER.....	35
4.1	SUM INNETEKTER OG SUM REFUSJONER.....	35
4.2	INNETEKTER OG REFUSJONER SKOLE.....	35
4.3	INNETEKTER OG REFUSJONER BARNEHAGE.....	36
4.4	SYKELØNNSREFUSJONER VED PLEIE OG OMSORGSAVDELINGENE	36
4.5	REVISORS VURDERING.....	36
5	KONKLUSJON.....	37
6	ANBEFALING	37

1 INNLEDNING

1.1 GRUNNLAG FOR FORVALTNINGSREVISJON / FORMÅL

Kontrollutvalget i Sør-Varanger kommune har den 16. januar 2013 bestilt forvaltningsprosjektet «Økonomistyring» fra Finnmark kommunerevisjon IKS. Kontrollutvalget ba revisor om se på den økonomiske rapportering i henhold til budsjett på økonomiavdelingen, personalavdelingen, hjemmebasert omsorg og VAR-området.

Revisor la frem en enkel regnskapsanalyse for kontrollutvalget 16.april 2013. Kontrollutvalget ba med bakgrunn i dette om å utvide fokusområdet til også å gjelde inntektssiden, uten at dette er nærmere definert.

1.2 METODE

For å svare på prosjektets problemstillinger har vi gjennomført dokumentanalyse, regnskapsanalyse og vi har hatt samtaler med økonomisjefen og virksomhetslederne for de 4 virksomhetene.

Dokumentanalyse

Vi har gjennomgått følgende dokumenter:

- Økonomirapporteringer og saksfremlegg for alle kvartal 2012 til formannskapet.
- Økonomirapporteringer og saksfremlegg for alle kvartal 2012 til kommunestyret.
- Årsregnskap og årsmeldinger fra rådmann til kommunestyret for 2011 og 2012.

Regnskapsanalyse

Vi har gjennomgått regnskap og budsjett for alle virksomheter med spesiell fokus på:

- Økonomiavdelingen
- Personalavdelingen
- Hjemmebasert omsorg
- Vann, avløp og renovasjon
- Driftsinntekter og refusjoner på alle avdelingene.

Samtaler

Vi har gjennomført samtaler med virksomhetslederne for å bli kjent med rapporteringsrutinene. Det er ikke skrevet referater fra møtene da det er de faktiske fremleggene til formannskapet og kommunestyret som skal danne grunnlaget for revisors vurderinger.

1.3 SPØRSMÅL SOM ØNSKES BESVART

Problemstillingene er knyttet til hvordan den økonomiske styringen og kontrollen utøves i sentraladministrasjonen og i virksomhetene.

1. Hvordan er den formelle rapporteringen mellom administrasjonen og kommunestyret / formannskapet?
 - a. Rapportering.
 - b. Periodisering av utgifter og inntekter.
2. Klarer administrasjonen å forutse / beregne riktige kostnader og inntekter, i den grad disse er forutsigbare, slik at prognosene som legges frem er tilnærmet riktige?
3. Blir kommunestyret, formannskapet løpende orientert om den økonomiske utviklingen?
 - a. Påvises nevneverdige avvik i forhold til vedtatt eller regulert årsbudsjett?
 - b. Blir avvikene forklart i rapportene til kommunestyret.
 - c. Blir det for kommunestyret og formannskapet foreslått nødvendige tiltak og budsjettreguleringer.

1.4 REVISJONSKRITERIER

Revisjonskriteriene er formulert med utgangspunkt i kommunelovens bestemmelser hvor det står:

§ 6. Kommunestyre og fylkesting.

Kommunestyret og fylkestinget er de øverste kommunale og fylkeskommunale organer. De treffer vedtak på vegne av kommunen eller fylkeskommunen så langt ikke annet følger av lov eller delegasjonsvedtak.

§ 23. Administrasjonssjefens oppgaver og myndighet.

2. Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.

§ 44. Økonomiplan.

3. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Planen skal være satt opp på en oversiktlig måte.

6. I økonomiplanen skal det for hvert enkelt år økonomiplanen omfatter anvises dekning for de utgifter og oppgaver som er ført opp, jf. § 46 nr. 6.

§ 45. Årsbudsjettet.

2. Kommunestyret og fylkestinget vedtar selv årsbudsjettet og endringer i dette.

§ 46. Årsbudsjettets innhold

1. Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens eller fylkeskommunens midler og anvendelsen av disse i budsjettåret. I bevilgninger til formål kan det likevel gjøres fradrag for tilhørende inntekter. Kravet om budsjett hjemmel på utbetalingstidspunktet gjelder ikke for utbetalinger som kommunen eller fylkeskommunen er rettslig forpliktet til å foreta.

3. Årsbudsjettet skal være realistisk. Det skal fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen eller fylkeskommunen kan forvente i budsjettåret.

§ 47. Årsbudsjettets bindende virkning.

1. Kommunestyrets eller fylkestingets bevilgninger i årsbudsjettet er bindende for underordnede organer.

2. Skjer det endringer i løpet av budsjettåret som kan få betydning for de inntekter og utgifter som årsbudsjettet bygger på, skal administrasjonssjefen, kommunerådets leder eller fylkesrådets leder gi melding til kommunestyret eller fylkestinget.

Forskrift om årsbudsjett

§ 6. Årsbudsjettets innhold og inndeling

Årsbudsjettet skal stilles opp slik at alle forventede inntekter, innbetalinger og bruk av avsetninger samt utgifter, utbetalinger og avsetninger i året skal tas med uavhengig av om de kan påregnes å være betalt eller ikke ved budsjettårets utgang.

§ 9. Disponeringsfullmakt

Dersom kommunestyret eller fylkestinget selv ikke har bestemt noe annet, har administrasjonssjefen, eventuelt kommune- eller fylkesrådet, disponeringsfullmakten

§ 10. Budsjettstyring

Administrasjonssjefen, eventuelt kommune- eller fylkesrådet, skal gjennom budsjettåret legge fram rapporter for kommunestyret eller fylkestinget som viser utviklingen i inntekter og innbetalinger og utgifter og utbetalinger i henhold til det vedtatte årsbudsjett.

Dersom administrasjonssjefen eller kommune- eller fylkesrådet finner rimelig grunn til å anta at det kan oppstå nevneverdige avvik i forhold til vedtatt eller regulert årsbudsjett, skal det i rapportene til kommunestyret eller fylkestinget foreslås nødvendige tiltak.

1.5 RÅDMANNENS KOMMENTAR TIL RAPPORTEN

Rådmannen har ikke kommentert rapportens innhold.

2 SØR-VARANGER KOMMUNE

2.1 ORGANISERING AV BUDSJETTARBEIDET

Rådmannen la den 15. desember 2011 frem sitt forslag til kommunens drifts- og investeringsbudsjett for 2012. Budsjettet fremkom som et resultat av en budsjettprosess som involverte alle virksomhetene i kommunen og kommunens administrative ledelse. På grunn av kommunevalget ble det ikke avholdt arbeidsmøter mellom politisk ledelse og den administrative ledelsen i forkant av rådmannens budsjettfremleggelse. I budsjettfremlegget står det at *«signalene om rådmannens budsjett for 2012 var forankret i vedtatt økonomiplan for 2011-2015 og ved at det ble gjennomført flere samarbeidsmøter om budsjettet»*. Kommunestyret vedtok budsjett og økonomiplan i kommunestyret 13. desember 2011 etter innstilling fra formannskapet 2. desember 2011.

2.2 KOMMUNELOVEN OM ORGANISERING AV BUDSJETTARBEIDET

I denne undersøkelsen er kommunelovens bestemmelser den normen som problemstillingene måles mot. I odelstingsproposisjonene (Ot.prp.) utdyper lovgiver hvordan lovene skal forstås. I dette kapittelet og i neste (2.3) gjengis viktige momenter som er viktig for denne undersøkelsen.

I kommunelovens § 45 om årsbudsjettet, står det at kommunestyret og fylkestinget vedtar selv årsbudsjettet og endringer i dette, og at vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet eller fylkesutvalget. I forarbeidet til kommuneloven, Ot.prp.nr.43 (1999-2000)¹ fastslås det at ansvaret for å utarbeide innstilling til årsbudsjettet og endringer i dette, ligger hos formannskapet. I drøftingen av saksbehandlingsreglene, kapittel 7, står det blant annet: *«frem til kommuneloven av 1992 hadde administrasjonssjefen rett og plikt til å utarbeide forslag til årsbudsjett for kommunen. Denne oppgaven ble i den nye kommuneloven overført til formannskapet. Årsbudsjettet som et politisk dokument er på den måten tydeliggjort»*. Dette betyr at rådmannen ikke automatisk har rett eller plikt til å legge frem et årsbudsjett. Det er det formannskapet som har.

2.3 KOMMUNELOVEN OM FULLMAKTER

I kommunelovens § 47 kommer det frem at kommunestyrets bevilgninger i årsbudsjettet er bindende for underordnede organer. I forarbeidet til kommuneloven: Ot.prp.nr.42 (1991-1992)² står det som kommentar til § 47: *«Etter nr. 2 må årsbudsjettet vedtas av kommunestyret/fylkestinget, jf. uttrykket «selv». Kommunestyrets/fylkestingets ene-kompetanse gjelder likevel bare de grunnleggende elementer i budsjettet – fastsetting av de samlede økonomiske rammer for virksomheten i budsjettåret og hovedtrekkene i bruken av ressursene. Innenfor disse rammer vil kommunestyret/fylkestinget kunne delegerer budsjettmyndighet, både til (andre) folkevalgte organer og til administrasjonssjefen.»*

¹ Ot.prp. nr. 43 (1999-2000) - Om lov om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m.

² Ot.prp. nr. 42 (1991-92) - Om lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).

I Kommunelovens kommentarutgave³ står det på side 365 at:

«Årsbudsjettet er hjemmelsgrunnlaget for utbetalinger og vedtak om å pådra utgifter på kommunens vegne. Det er i utgangspunktet absolutt bindende ramme for kommunens virksomhet. Det binder ikke bare for totale utgifter, men også for de enkelte utgiftsposter så langt disse er spesifisert uten overføringsfullmakt eller fullmakt til utvidelse med tilsvarende økning i motsvarende inntekter. Det rettslige utgangspunkt er således fortsatt at man ikke uten særskilt hjemmel har adgang til å overskride en budsjettpost under henvisning til besparelser andre steder i budsjettet. Men dette utgangspunktet kan fravikes både ved «reell delegasjon» i den form at selve budsjettvedtaket treffes i forholdsvis grove postgrupper – eller som «rammebevilgninger» og ved formell delegasjon i form av overføringsfullmakter. Bli det nødvendig å gå utover rammen som er trukket opp i budsjettet for den enkelte utgiftspost, og det ikke foreligger en overføringsfullmakt, må dette gjøres ved tilleggsbevilgning. Denne skal foreligge før utgiftsrammen overskrides. Det vil derfor være ulovlig hvis kommunen venter til utløpet av budsjettåret, for så å «saldere» budsjettet for å få dette til å stemme med regnskapet.

I Sør-Varanger kommunes årsbudsjett 2011 side 4 står det: *«Kommunens budsjett bygger på prinsippet om virksomhetsbasert økonomistyring hvor virksomhetens budsjettammer framstår som netto driftsutgifter basert på sum driftsutgifter og sum driftsinntekter».*

Av kommunelovens § 6 fremgår det at kommunestyret er det øverste kommunale organet som treffer vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov eller delegasjonsvedtak.

I Sør-Varanger kommunes delegasjonsreglement pkt. 5 fremgår det:

«Rådmannen delegerer i dette reglement sine fullmakter etter kommunestyrevedtak av 16.10.95 til virksomhetsleder. Dette gjelder alle fullmakter, uten det som er beskrevet i de foregående kapitler i dette reglement.

Rådmannen understreker at der delegerte fullmakter innebærer økonomiske disposisjoner så gjelder fullmaktene innenfor årsbudsjettets rammer. Disposisjoner som i sin konsekvens betinger økte budsjettammer krever rådmannen og kommunestyrets avklaring.»

«Pkt. 5.1 Økonomi og budsjettsaker

Rådmannen delegerer til virksomhetsleder fullmakter til å disponere budsjettmidlene innenfor respektive virksomheter i henhold til kommunestyrets vedtatte årsbudsjett.

Myndighetsfordelingen mellom virksomhetsleder og rådmannen reguleres gjennom kommunens økonomireglement.

Virksomhetsleder er delegert myndighet til innkjøp og anskaffelse innenfor sin budsjettamme dog innenfor en hver tid gjeldende rammeavtaler om innkjøp der dette finnes.»

³ Kommuneloven med kommentar – 4. utgave Oddvar Overå og Jan Fridthjof Bernt

2.4 TILTAK I DRIFTSBUDSJETTET FOR 2012

I forslag til kommunens driftsbudsjett foreslo rådmannen 31 tiltak. Følgende tiltak berører denne undersøkelsen:

- Reduksjon Hjemmebasert omsorg
 - o Utgifter: minus kr. 2 035 700
 - o Inntekter: pluss kr. 50 000
 - o Netto: minus kr. 1 985 700
- Redusert bemanning i økonomiavdelingen
 - o Lønn: minus kr. 500 000

2.5 BUDSJETT OG PERIODISERING

Utdrag fra budsjettet på Prestøyhjemmet:

	Per.buds.	Per.buds.	Per.buds.	Per.buds.	Per.buds.	Per.buds.	Per.buds.	Budsjett
	2012	2012	2012	2012	2012	2012	2012	2012
	Jan	Mar	Mai	Juni	Juli	Okt	Des	Jan - Des
3400 PRESTØYHJEMMET								
FAST LØNN	1 591 095	1 591 095	1 591 095	-245 049	1 591 095	1 591 095	1 591 095	17 257 000
VIKAR VED SYKEFRAVÆR	156 648	156 648	156 648	-24 126	156 648	156 648	156 648	1 699 000
FERIEVIKARER	0	0	0	950 000	0	0	0	950 000
PENSJON FELLESORDNING	231 422	231 422	231 422	-35 642	231 422	231 422	231 422	2 510 000
Sum lønn	2 460 444	2 460 444	2 460 444	600 686	2 460 444	2 460 444	2 461 681	27 666 800
Fordelt	8,9 %	8,9 %	8,9 %	2,2 %	8,9 %	8,9 %	8,9 %	100,0 %
MEDIKAMENTER/MEDISINER	27 174	27 174	27 174	27 174	27 174	27 174	28 484	327 400
INVENTAR OG UTSTYR	8 940	8 940	5 364	3 576	3 576	7 152	13 410	89 400
KONSULENTTJENESTER	13 280	13 280	13 280	13 280	13 280	13 280	13 920	160 000
MVA PÅ VEDERLAG, MVA-PLIKTIGE ANSKAFFELSER (DR	29 465	29 465	29 465	29 465	29 465	29 465	30 885	355 000
Sum utgifter	2 657 476	2 657 476	2 653 900	791 718	2 696 476	2 654 688	2 671 938	30 060 792
Fordelt	8,8 %	8,8 %	8,8 %	2,6 %	9,0 %	8,8 %	8,9 %	100,0 %
BRUKERBETALINGER	-444 880	-444 880	-444 880	-444 880	-444 880	-444 880	-466 320	-5 360 000
KOMP. FOR MVA PÅ ANSKAFFELSER - UTGIFTER I DRIF	-29 465	-29 465	-29 465	-29 465	-29 465	-29 465	-30 885	-355 000
Sum inntekter	-617 246	-617 246	-617 246	-617 246	-617 246	-617 246	-646 993	-7 436 700
Fordelt	8,3 %	8,3 %	8,3 %	8,3 %	8,3 %	8,3 %	8,7 %	100,0 %
Sum virksomhet: 3400 PRESTØYHJEMMET	2 040 230	2 040 230	2 036 654	174 472	2 079 230	2 037 442	2 024 945	22 624 092

Utgifter

Lønnsutgiftene ble periodisert i like 11-deler, med korrigering for 5 ukers ferien i juli.

De andre utgiftene ble i hovedsak periodisert i like 12-deler på hver måned. Unntaket var fordelingen av internt fordelte utgifter som i de fleste tilfeller ble fordelt og regnskapsført i desember. Disse metodene ble også gjennomført ved budsjettendringer.

Inntekter

Inntektene ble i hovedsak periodisert i like 12-deler på hver måned. Unntaksvis ble inntektene periodiserte til de periodene som inntektene skulle komme inn. Et eksempel på dette er vann, avløp- og renovasjon området (VAR) og Sør-Varanger Havnevesen.

2.6 BUDSJETT OG RAPPORTERING

Årsbudsjetteringen og administrasjonens rapportering til kommunestyret ble gjennomført på ettsiffernivå, dvs. på sum inntekter og sum utgifter. I tillegg fulgte det med budsjettkommentar til hver avdeling. Rapportert avvik ble oppgitt i % av det periodiserte budsjettet.

Eksempel:

Hjemmebasert omsorg	Årsbudsjett 2012	Budsjett pr. 3. kvartal	Regnskap 30.9.2012	Forbruk i %
Inntekter	-11 433 500	-3 873 291	-3 651 466	94
Utgifter	49 062 096	35 716 877	38 544 169	108
T o t a l t	37 628 596	31 843 585	34 892 703	110

2.7 KVARTALSMELDING TIL FORMANNSKAPET OG KOMMUNESTYRET

Kvartalsrapporteringen ble gitt i 2 dokumenter; et saksfremlegg og et dokument fra virksomhetene. Under er gjengitt utdrag fra kvartalsrapporteringene slik det ble gitt i hoveddokumentet. Det er her bare gjengitt kommentarer som er aktuelt for de aktuelle avdelingene vi ser på.

1, 2, og 3. kvartal – formannskapet og kommunestyret

I kvartalsrapporteringen sto det blant annet:

«Sør-Varanger kommune praktiserer virksomhetsbasert økonomistyring der vedtatt budsjett er på netto driftsnivå per virksomhet. 2. kvartalsrapport viser økonomisk status for kommunen per 30.06.2012.

For å gjøre økonomistyringen mer oversiktlig er budsjettet for 2012 periodisert. Årsbudsjettet er fordelt ut fra forbruk per måned og det er forsøkt å ta hensyn til naturlige svingninger i virksomhetenes driftsutgifter- og inntekter. Til tross for dette vil det forekomme tilfeller der utgifter eller inntekter ikke sammenfaller med periodiseringen og avvik vil forekomme. Slike avvik vil være kommentert spesielt i rapporten». [Siste setning står i 2, og 3. kvartalsrapport]

1. kvartalsrapport – formannskapet og kommunestyret

Om helse og omsorgstjenestene sto det:

«Innenfor helse og omsorgstjenestene meldes det om flere brukere som utløser behov for økte ressurser, dette gjelder Prestøyhjemmet, Hjemmebasert omsorg og Tjenesten for funksjonshemmede. Rådmannen jobber med å skaffe oversikt og samordning av tjenestene og vil komme tilbake til kommunestyret med mer informasjon om dette».

Om vann, avløp og renovasjon sto det:

«Vann, avløp og renovasjon melder om merforbruk på investeringssiden. Det vil bli fremmet egen sak til kommunestyret på dette.»

En generell kommentar var:

«Rådmannen ser at flere av virksomhetene har store utfordringer og vil følge dette opp nøye i tiden framover. Samtidig ser rådmannen at det vil bli vanskelig å imøtekomme virksomhetenes behov. Rådmannen vil komme tilbake til dette i senere rapporter».

Om finansområdet sto det:

Skatteinngangen i første kvartal er lavere enn budsjettet, selv om det er en liten økning fra tilsvarende periode i 2011. Rådmannen vil holde kommunestyret orientert om utviklingen i skatteinngangen. Statlige rammeoverføringer er som budsjettet. Rente og avdragsutgiftene er for 1 kvartal som budsjettet. Konesjonskrafta var solgt for 3,460 mill.kr og det er kjøpt kraft for 1,598 mill.kr. Dette gir en nettoinntekt konsesjonskraftsalg for 1 kvartal på 1,823 mill.kr».

Formannskapetets vedtak i sak 032/12: 6.6.2012: 1. kvartal økonomirapport 2012:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret tar 1. kvartalsrapport til etterretning.

Kommunestyrets vedtak i sak 049/12, 20.6.2012: 1. kvartal økonomirapport 2012:

Kommunestyret tar 1. kvartals rapport til etterretning.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

2. kvartal – formannskap og kommunestyret

Om faktiske opplysninger sto det:

«I rådmannens forslag til budsjett for 2012 var det avsatt 6,7 mill. kroner i en sentral pott til å møte lønnsoppgjøret for 2012. Som følge av politisk vedtak om besparelser knyttet til vakante stillinger ble budsjetterte midler til lønnsreserven redusert med 3,64 mill. kroner. Dette medfører at det ikke er tilstrekkelige midler til fordeling til virksomhetene etter lønnsoppgjøret. Rådmannen har pålagt virksomhetene til å dekke manglende midler til lønnsoppgjøret innenfor egne rammer, men ser at dette kan gi utfordringer».

Om helse- og omsorgstjenestene går det frem at:

«Innenfor helse og omsorgstjenestene meldes det om et forventet merforbruk med i underkant av 5 mill. kroner for 2012. Merforbruket forklares med manglende tilføring av midler til dekking av lønnsoppgjøret samt økt tjenestebehov til enkeltbrukere. Rådmannen vil fortsatt følge virksomheten nøye og søke å finne tilfredsstillende løsninger gjennom samordning av tjenestene. Wesselborgen, hjemmebasert omsorg, psykisk helsetjeneste og Kirkenes kompetansesenter har alle hatt relativt stor nedgang i sykefraværet».

Om sykefravær fremgår det:

«Sykefraværet i Sør-Varanger kommune er pr 1. halvår 2012 på 10,3 %.

Sykefraværet pr 1.halvår 2011 var på 10,9 % og pr 1. halvår 2010 på 11 %.»

Om finansområdet sto det:

«Skatteinngangen og rammetilskuddet samlet gir dette kommunen en merinntekt i frie inntekter i forhold til periodisert budsjett på 0,2 mill. kroner.

*Solgt konsesjonskraft og kjøpt kraft gir samlet 0,2 mill. kroner lavere enn budsjettet.
Eiendomsskatt viser en liten merinntekt på 0,2 mill. kroner per 2. kvartal.
Rente og avdragsutgiftene er som budsjettet per 2. kvartal.»*

Formannskapets vedtak i sak 059/12, 12.9 2012: 2. kvartal økonomirapport 2012:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret tar 2. kvartalsrapport til orientering.

Kommunestyret vedtar å redusere budsjettet avsetning til disposisjonsfond med kroner 3 000 000 til budsjettdekning av redusert utbytte fra selskap.

Kommunestyrets vedtak i sak 068/12, 26.9 2012: 2. kvartal økonomirapport 2012:

Kommunestyret tar 2. kvartalsrapport til orientering.

Kommunestyret vedtar å redusere budsjettet avsetning til disposisjonsfond med kroner 3 000 000 til budsjettdekning av redusert utbytte fra selskap.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt

3. kvartal – formannskap og kommunestyret

Om personalavdelingen sto det:

«Personalavdelingen antas å ha et mindreforbruk ved årets slutt på 1,5 mill. Dette skyldes kommunens besparelser på felles annonsering, felles reise- og kursutgifter, ikke-budsjettet sykkelønsrefusjon og refusjon til lærlinger».

Om helse og omsorgstjenestene fremgår det:

«Innenfor helse- og omsorgstjenesten ligger det an til et samlet merforbruk på kr 7,3 mill. ved årets slutt. Merforbruket varsles i hovedsak ved Prestøyhjemmet, hjemmebasert omsorg, tjenesten for funksjonshemmede og Wesselborgen sykehjem.

Hjemmebasert omsorg ligger an til et merforbruk på hele kr. 5 mill. for 2012. Kr. 4 mill. av dette skyldes nettoutgifter til ressurskrevende brukere, dvs. sum lønnskostnad fratrukket refusjon. I tillegg har virksomheten mangel på vikarer, noe som medfører kjøp av vikartjenester ut over budsjett på kr. 1 mill.».

Det var ingen opplysninger om VAR området

Om finansområdet går det frem at:

«Salg av konsesjonskraft pr 3. kvartal vil bli omtrent som budsjettet ved årets slutt.

Nye skattetall viser at kommunen vil få kr. 4,9 mill. mer i frie inntekter enn budsjettet.

Låneporteføljen er renteberegnet på nytt og viser en besparelse i rentekostnader ved årets slutt på kr. 1,5 mill.

Utgifter til pensjon forventes å være i henhold til budsjett ved årets slutt.

Det lokale lønnsoppgjøret er nå ferdigforhandlet og viser følgende resultat:

Til sammen utgjør årsvirkningen for 2012 for det lokale lønnsoppgjøret 2,4 mill.kr og helårvirkningen for 2013 er nå oppjustert til 5,0 mill.kr mot 3,6 mill.kr som tidligere varslet.

Det er ikke avsatt midler til lønnsoppgjør i budsjett 2012, noe som medfører at også det lokale lønnsoppgjør må dekkes innenfor virksomhetenes egne budsjetttrammer.»

Om sykefraværet er det nevnt at:

«Sykefraværet pr 3. kvartal i Sør-Varanger kommune er på 9,1 %.

Sykefraværet i samme periode i 2011 var 9,7 %».

Om økonomi generelt sto det:

«På grunnlag av virksomhetenes rapportering ved 3. kvartal forventes det at netto merforbruk i kommunen ved utgangen av året vil bli i størrelsesorden 4-6 mill.kr.

For å begrense det prognostiserte underskuddet har rådmannen iverksatt restriksjoner hva angår innkjøp. Det samme gjelder reiser og kursvirksomhet som ikke er absolutt nødvendig. Det er også innført begrensninger på ny ansettelser, noe som medfører at rådmannen skal godkjenne alle ansettelser ut året.»

Formannskapetets vedtak i sak 070/122, 7.11 2012: 3. kvartal økonomirapport 2012:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

«Kommunestyret er gjennom både 2. og 3. kvartalsrapport orientert om kommunens anstrengte økonomi i 2012 og tar til etterretning at kommunen kan gå mot et underskudd som for 3. kvartal er prognostisert til mellom 4-6 mill.kr.

Kommunestyret tar rådmannens tiltak om restriksjoner på innkjøp, reise og ansettelser til etterretning.»

Kommunestyrets vedtak i sak 087/12, 21.11 2012: 3. kvartal økonomirapport 2012:

«Kommunestyret er gjennom både 2. og 3. kvartalsrapport orientert om kommunens anstrengte økonomi i 2012 og tar til etterretning at kommunen kan gå mot et underskudd som for 3. kvartal er prognostisert til mellom 4-6 mill.kr.

Kommunestyret tar rådmannens tiltak om restriksjoner på innkjøp, reise og ansettelser til etterretning.»

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Årsregnskap 2012. Innstilling til formannskap 5.5 2013

I Innstillingen går det frem at:

«Driftsregnskapet er gjort opp med et mindreforbruk på kr. 370 874. Rådmannen vil anbefale at overskuddet avsettes til disposisjonsfond. Bruttodriftsresultat viser det økonomiske resultatet av kommunens ordinære drift, før man tar hensyn til finansposter (renter/avdrag), aksjeutbytte og avsetninger. For 2012 utgjør brutto driftsresultat kr. 9,9 mill. Det er ikke budsjettet med avsetning til disposisjonsfond utover regnskapsmessig overskudd fra 2011. I brutto driftsresultat er det inntektsført kr. 22,4 mill. i momskompensasjon fra investering som følge av det fremdeles høye investeringsnivået i kommunen, og inntekter på kr. 6,7 mill. fra selvkostområdene.»

2.8 REVISORS VURDERING

Revisor vil i kapittel 3 vurdere virksomhetene nærmere. Her gis bare en vurdering av de generelle budsjettkommentarene som ble gitt i saksfremlegget ved kvartalsrapporteringene og en liten vurdering av årsbudsjettprosessen.

I økonomirapporteringen til kommunestyret sa rådmannen at: *«For å gjøre økonomistyringen mer oversiktlig er budsjettet for 2012 periodisert. Årsbudsjettet er fordelt ut fra forbruk per måned og det er forsøkt å ta hensyn til naturlige svingninger i virksomhetenes driftsutgifter- og inntekter».*

Revisor klarer ikke å se at budsjettene var periodisert på en god måte. Se eksempel på dette i punkt 3.3.3. Økonomisjefen viser i samtaler med revisor god oversikt over enkeltposter i regnskapet og ser ut til å ha god kontroll. Det er imidlertid vanskelig å lese dette av rapporteringen som ble gitt til kommunestyret. I den skriftlige rapporteringen ble avviket angitt i prosent av et mange ganger uriktig periodisert budsjett. De budsjett- og regnskapstall som ble oppgitt, gav dermed ikke representantene i kommunestyret entydig informasjon som gjorde det mulig å følge med i forholdet mellom budsjett og regnskap.

I den første rapporteringen til kommunestyret ble det gitt få vurderinger av økonomien. De første vurderingene av økonomieresultatet kom til kommunestyret 26. september 2012, da i tilknytning til 2. kvartalsrapporteringen. Kommunestyret ble varslet om kommunens anstrengte økonomi. Det eneste kommunestyret gjorde var å vedta å ta til etterretning at kommunen kunne gå mot et underskudd. Revisor ser da bort fra vedtaket om å redusere budsjettet avsetning til disposisjonsfond med kroner 3 000 000 til budsjettdekning av redusert utbytte fra selskap. I 3. kvartal ble dette merforbruket prognostisert til mellom 4-6 mill.kr. Det ble ikke gjort noen budsjettvedtak for å dekke inn dette.

Rådmannen skrev i sitt forslag til kommunens drifts- og investering budsjett for 2012, at det ikke ble avholdt arbeidsmøter mellom den politiske ledelsen og den administrative ledelsen i forkant av rådmannens budsjettfremleggelse, noe som skyldes kommunevalget. Det er formannskapet som har ansvaret for å utarbeide innstilling til årsbudsjettet og endringer i dette. I innstillingen til lovendringen (Ot.prp. 43. 1999-2000) begrunner departementet dette med følgende: *«Ved et administrativt forslag vil de politiske skillelinjer komme til uttrykk i form av justeringsforslag. Fokus vil dermed automatisk være rettet mot enkeltheter i planen, og ikke mot planen som en helhet. En prosess hvor formannskapet både fremmer helhetlige forslag og er innstillende myndighet kan i større grad gjenspeile reelle politiske skillelinjer og ulike partiers satsingsområder.»*

Både den sene rapporteringen og den manglende involveringen i budsjettprosessen gjorde at formannskapet og kommunestyrets muligheter for å påvirke og prioritere hvordan ressursene skulle brukes i 2012 ble liten.

I kommuneloven med kommentarer⁴ fremkommer det at årsbudsjettet i utgangspunktet er absolutt bindende ramme for kommunens virksomhet. Det står også at det binder ikke bare for totale utgifter, men også for de enkelte utgiftsposter så langt disse er spesifisert uten overføringsfullmakt eller fullmakt til utvidelse med tilsvarende økning i motsvarende inntekter.

⁴ Kommuneloven med kommentar – 4. utgave Oddvar Overå og Jan Fridthjof Bernt

Årsbudsjettvedtakene ble gjort med utgifter og inntekter spesifisert for hver av virksomhetene. Av delegasjonsreglementet fremgår det, under punkt 5 - Rådmannens delegering til virksomhetslederne, at der delegerte fullmakter innebærer økonomiske disposisjoner så gjelder fullmaktene innenfor årsbudsjettets rammer.

Disposisjoner som i sin konsekvens betinger økte budsjettammer krever rådmannen og kommunestyrets avklaring. Revisor kan av dette ikke se at virksomhetene kan disponere utenfor sine netto rammer. Det underskuddet som ble varslet skulle kommunestyret funnet dekning for gjennom budsjettendringer.

Om rådmannen har fått delegert fullmakt til å finne dekning for merutgifter i merinntekter er revisor usikker på. Delegasjonsreglementet er uklart i forhold til dette, samtidig som årsbudsjettet vedtas med utgifter og inntekter spesifisert for hver virksomhet.

3 UTVALGTE AVDELINGER

Kontrollutvalget har bedt om at revisor ser nærmere på den økonomiske rapportering i henhold til budsjett på økonomiavdelingen, personalavdelingen, hjemmebasert omsorg og VAR – området.

3.1 ØKONOMIAVDELINGEN (1300)

3.1.1 OPPRINNELIG BUDSJETT

Rådmannens forslag:

1300 Økonomiavdelingen	Regnskap 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012
Driftskostnader	10 766 017	9 850 200	23 634 322
Driftsinntekter	-2 970 734	-1 211 100	-1 738 600
Netto drift	7 795 283	8 639 100	21 895 722

Rådmannen skrev blant annet i sine kommentarer:

«Økonomiavdelingens budsjett har økt som følge av at flere tilskudd og overføringer er overført til økonomiavdelingen fra andre virksomheter. Dette for bedre kontroll og oppfølging av tilskuddsordningene. Rådmannen foreslår å redusere en 100 % stilling som økonomikonsulent. Konsekvensen er lengre saksbehandlingstid og økt arbeidspress. Avdelingen har videre omgjort deler av en regnskapsstilling til 100 % konsulentstilling for behandling av startlån og boligtilskudd. Det resterende av stillingen dekkes av administrasjonsgebyr for startlansordningen».

Kommunestyrevedtak 15.12. 2011

Rådmannens budsjettforslag ble vedtatt med den foreslåtte innsparing på kr. 500 000.

3.1.2 BUDSJETTENDRINGER

Tabellen under viser årsbudsjettet slik det ble rapportert til kommunestyret for 1, 2 og 3.kvartal. For 4. kvartal er det gjengitt budsjettall slik det kom frem av regnskapssystemet 10.04 2013:

1300 Økonomiavdelingen	Årsbudsjett	Årsbudsjett	Årsbudsjett	Årsbudsjett	Årsbudsjett
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	4. kvartal
	2012	2012	2012	Budsjett	Bud (end)
Driftskostnader	23 634 322	23 487 822	23 682 156	24 137 322	24 328 156
Driftsinntekter	-1 738 600	-1 888 600	-1 888 600	-1 738 600	-1 888 600
Netto drift	21 895 722	21 599 222	21 793 556	22 398 722	22 439 556

Det ble ikke gjort vedtak om budsjettendringer hverken for 1, 2, 3 eller 4.kvartal. Årsbudsjettet i kommunens regnskapssystem viste budsjettendringer både på utgiftssiden og på inntektssiden og netto drift.

3.1.3 KVARTALSMELDING TIL KOMMUNESTYRET

1. kvartal - kommunestyret 20.06.2012

Tabellen viser budsjett- og regnskapstall som ble rapportert til kommunestyret:

1300 Økonomiavdelingen	Regnskap pr.	Budsjett pr.	Årsbudsjett	Forbruk i
	31.03.2012	1. kvartal	2012	%
Driftskostnader	14 140 067	17 157 534	23 487 822	82 %
Driftsinntekter	-683 090	-395 561	-1 888 600	173 %
Netto drift	13 456 977	16 761 973	21 599 222	80 %

Tilhørende tekst i rapporteringen var:

«Økonomien i avdelingen er vurdert og i balanse».

2. kvartal – kommunestyret 30.09.2012

Tabellen viser budsjett- og regnskapstall som ble rapportert til kommunestyret:

1300 Økonomiavdelingen	Regnskap pr.	Budsjett pr.	Årsbudsjett	Forbruk i
	30.06.2012	2. kvartal	2012	%
Driftskostnader	19 626 282	18 838 603	23 487 822	104 %
Driftsinntekter	-2 179 982	-941 123	-1 888 600	232 %
Netto drift	17 446 300	17 897 480	21 599 222	97 %

Tilhørende tekst i rapporteringen var:

«Avdelingens økonomi er vurdert og er i balanse.

Avdelingen har hatt et sykefravær på 5,5 % første halvår 2012. Sykefraværet i avdelingen er under kontroll og skyldes en del naturlig korttidsfravær i perioden».

3. kvartal – kommunestyret 30.09.2012

Tabellen viser budsjett- og regnskapstall som ble rapportert til kommunestyret:

1300 Økonomiavdelingen	Regnskap pr.	Budsjett pr.	Årsbudsjett	Forbruk i
	31.09.2012	3. kvartal	2012	%
Driftskostnader	22 198 080	21 229 128	23 682 156	105 %
Driftsinntekter	-2 649 347	-1 336 684	-1 888 600	198 %
Netto drift	19 548 733	19 892 444	21 793 556	98 %

Tilhørende tekst i rapporteringen var:

«Avdelingens økonomi er vurdert og det ligger ikke an til vesentlige avvik.».

3.1.4 REGNSKAP OG BUDSJETTAVVIK

Utdrag fra budsjett i 2012:

Budsjett					Budsjett	Buds(end)
	Jan	April	Mai	Juni	Jan - Des	Jan - Des
Sum lønn	546 703	546 703	546 703	-71 269	5 904 500	5 943 000
SYKELØNNSREFUSJON	-7 304	-7 304	-7 304	-7 304	-88 000	-88 000
KONSULENTTJENESTER	91 300	91 300	91 300	91 300	1 100 000	1 100 000
TILSKUDD TIL SÆRBEDRIFTER	1 030 000	0	0	0	1 030 000	1 030 000
TILSKUDD FRA FOND	0	0	0	0	0	0
OVERFØRING TIL BARENTSHALLENE KF	5 278 000	0	0	0	5 278 000	5 278 000
OVERFØRING TIL SØR-VARANGER MENIGH	4 863 000	0	0	0	4 863 000	4 863 000
Sum utgifter	15 688 936	829 189	827 136	210 408	24 137 322	24 328 156
Sum inntekter	-131 854	-131 854	-131 854	-131 854	-1 738 600	-1 888 600
Sum virksomhet: 1300 ØKONOMIAVDELIN	15 403 339	693 592	691 539	78 907	22 398 722	22 439 556

Det er budsjettert med overføring til Sør-Varanger Menighet i januar måned. Det var ikke budsjettert med tilskudd fra fond.

Utdrag fra regnskap i 2012:

Regnskap					Regnskap	Buds(end)
	Jan	April	Mai	Juni	Jan - Des	Jan - Des
Sum lønn	460 208	557 886	503 718	-41 187	6 111 823	5 943 000
SYKELØNNSREFUSJON	-23 705	0	-15 816	0	-103 279	-88 000
KONSULENTTJENESTER	0	-12 150	202 372	16 400	1 008 859	1 100 000
Sum 11000 - 11999	349 833	73 140	328 610	96 689	1 291 751	981 304
Sum 12000 - 15999	12 067 343	530 439	2 229 427	956 839	18 959 995	17 251 500
TILSKUDD FRA FOND	0	0	0	600 000	1 071 310	0
OVERFØRING TIL BARENTSHALLENE KF	5 196 000	0	0	0	5 278 000	5 278 000
OVERFØRING TIL SØR-VARANGER MENIGH	2 863 000	0	2 000 000	0	4 863 000	4 863 000
Sum utgifter	12 877 384	1 161 465	3 061 755	1 012 340	26 363 562	24 328 156
Sum inntekter	-157 466	-484 619	-203 318	-780 862	-3 713 832	-1 888 600
Sum virksomhet: 1300 ØKONOMIAVDELIN	12 719 919	676 846	2 858 436	231 478	22 649 731	22 439 556

Regnskapsført overføring til Sør-Varanger menighet skjedde i januar og mai. Det ble regnskapsført tilskudd fra fond ved to tilfeller. Disse hadde sine motposter i bruk av fondsmidler.

3.1.5 REVISORS VURDERING

I 2. kvartal var det litt større driftsutgifter enn det ble budsjettert med, samtidig som det var litt større driftsinntekter. Denne tendensen var den samme for resten av året. *Rapporteringen til kommunestyret om at «avdelingens økonomi er vurdert og det ligger ikke an til vesentlige avvik»* var i samsvar med sluttresultatet.

Kommunestyret kunne fått opplysninger om at det ikke er samsvar mellom periodene for når utbetalingene til Sør-Varanger menighet var budsjettert og når faktisk regnskapsføring skjedde. Kommunestyret kunne også vært informert om at utgiftene var større enn budsjettert, men at dette ble dekket inn ved bruk av fondsmidler. Det er kommunestyret som kan endre budsjett på 1. siffernivå, dvs. endring i sum utgifter eller sum inntekter. Budsjettendring i 3.kvartal var ikke samsvar

med kommunestyrets vedtak. Det er kommunestyret selv som vedtar årsbudsjettet og endringer i dette, jfr. kommunelovens § 45.

3.2 PERSONALAVDELINGEN (1400)

3.2.1 OPPRINNELIG BUDSJETT

Rådmannens forslag:

1400 Personalavdelingen	Regnskap 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012
Driftskostnader	13 121 995	13 593 000	15 483 700
Driftsinntekter	-720 596	-656 000	-777 200
Netto drift	12 401 399	12 937 000	14 706 500

Rådmannen skrev blant annet i sine kommentarer:

«Personalavdelingen har 7 årsverk. Spesialrådgivere (barnehage og skole) tilsvarende 2 årsverk, frikjøp av hovedtillitsvalgte og hovedverneombud tilsvarende 2,97 årsverk og 10 lærlinger budsjetteres innunder personalavdelingen. Det er innarbeidet et kutt i velferdsmidler med kr. 100 000».

Budsjettvedtak 15.12. 2011

Rådmannens forslag var å kutte velferdsmidlene med kr. 100 000. Kommunestyret vedtok ikke dette.

3.2.2 BUDSJETTENDRINGER

Tabellen under viser årsbudsjettet slik det ble rapportert til kommunestyret for 1, 2 og 3.kvartal. For 4. kvartal er det gjengitt budsjettall slik det kom frem av regnskapssystemet 10.04 2013:

1400 Personalavdelingen	Årsbudsjett	Årsbudsjett	Årsbudsjett	Budsjett pr.	Årsbudsjett
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	Budsjett	Bud (end)
	2012	2012	2012	4. kvartal	2012
Driftskostnader	14 294 700	14 336 200	14 407 200	15 148 700	14 825 760
Driftsinntekter	-777 200	-777 200	-848 200	-777 200	-848 200
Netto drift	13 517 500	13 559 000	13 559 000	14 371 500	13 977 560

Det ble ikke gjort vedtak om budsjettendringer hverken for 1, 2, 3 eller 4.kvartal. Tabellen viser at det er gjort budsjettendringer både på utgiftssiden og på inntektssiden.

3.2.3 KVARTALSMELDING TIL KOMMUNESTYRET

1. kvartal – kommunestyret 30.09 2012

Tabellen viser budsjett- og regnskapstall som ble rapportert til kommunestyret:

1400 Personalavdelingen	Regnskap pr.	Budsjett pr.	Årsbudsjett	Forbruk i
	31.03.2012	1. kvartal	2012	%
Driftskostnader	4 105 897	3 001 887	14 294 700	137 %
Driftsinntekter	-408 408	-193 523	-777 200	211 %
Netto drift	3 697 489	2 808 364	13 517 500	132 %

Tilhørende tekst i rapporteringen var:

«Virksomhetens økonomi er vurdert og det ligger ikke an til vesentlig avvik.

Personalavdelingen som også omfatter lærlinger, tillitsvalgte og rådgivere har i 1. kvartal et sykefravær på 6,4 %.»

2. kvartal – kommunestyret 30.09 2012

Tabellen viser budsjett- og regnskapstall som ble rapportert til kommunestyret:

1400 Personalavdelingen	Regnskap pr.	Budsjett pr.	Årsbudsjett	Forbruk i
	30.06.2012	2. kvartal	2012	%
Driftskostnader	7 078 421	7 725 484	14 336 200	92 %
Driftsinntekter	-795 771	-387 046	-777 200	206 %
Netto drift	6 282 650	7 338 438	13 559 000	86 %

Tilhørende tekst i rapporteringen var:

«Virksomhetens økonomi er vurdert og det ligger ikke an til vesentlige avvik.»

3. kvartal - kommunestyret 21.11.2012

Tabellen viser budsjett- og regnskapstall som ble rapportert til kommunestyret:

1400 Personalavdelingen	Regnskap pr.	Budsjett pr.	Årsbudsjett	Forbruk i
	31.03.2012	3. kvartal	2012	%
Driftskostnader	9 101 836	10 886 554	14 407 200	84 %
Driftsinntekter	-898 183	-633 605	-848 200	142 %
Netto drift	8 203 653	10 252 949	13 559 000	80 %

Tilhørende tekst i rapporteringen var:

«Virksomhetens budsjett er vurdert og har for 3. kvartal et mindreforbruk på kr 1,7 mill. Av dette utgjør kr 750 000 mindreforbruk til lærlingelønn. Budsjettert lønn til lærlinger er et stipulert snitt av lønnskostnaden i læretiden, og det viser seg at andelen av nye lærlinger er høyere enn andelen av lærlinger som er i slutten av læretiden, noe som medfører en lavere utbetaling enn budsjettert. Virksomheten har også besparelser på kommunens fellesutgifter til annonsering, reise- og

kursutgifter på om lag kr 550 000, samt ikke-budsjettet sykkelønsrefusjon og lærlingtilskudd på til sammen kr 400 000. Forventet mindreforbruk ved utgangen av 2012 vil være kr 1,5 mill. Sykefravær pr. 31.08.12 er på 7,1 %.»

3.2.4 REGNSKAP OG BUDSJETTAVVIK

Utdrag fra budsjettet 2012:

Budsjett								Budsjett	Buds(end)
	Jan	Feb	Mar	April	Mai	Juni	Des	2012 Jan - Des	2012 Jan - Des
Sun lønn	754 795	754 795	754 795	754 795	754 795	283 752	754 795	8 586 500	8 192 560
SYKELØNNSREFUSJON	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SVANGERSKAPSREFUSJONE	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KONSULENTTJENESTER	754 795	754 795	754 795	754 795	754 795	283 752	754 795	8 586 500	8 192 560
STIPENDER	0	0	0	0	0	125 000	125 000	250 000	250 000
FORSIKRINGER PERSONER	0	0	0	0	0	950 000	950 000	1 900 000	1 900 000
KONTINGENTER/ MEDLEMS	107 900	107 900	107 900	107 900	107 900	107 900	113 100	1 300 000	1 300 000
Sum utgifter	1 068 251	1 069 251	1 100 601	1 067 851	1 067 451	1 765 857	2 634 078	15 148 700	14 825 760
Sum virksomhet: 1400 F	1 003 743	1 004 743	1 036 093	1 003 343	1 002 943	1 701 349	2 566 462	14 371 500	13 977 560

Det var budsjettet med forsikringer i juni og i desember og det var budsjettet med kontingenter i alle måneder.

Utdrag fra regnskap 2012:

Regnskap								Regnskap	Avvik
	Jan	Feb	Mar	April	Mai	Juni	Des	2012 Jan - Des	2012
Sum lønn	681 527	598 473	597 987	599 241	602 113	-49 388	510 427	7 561 442	631 118
SYKELØNNSREFUSJON	-33 836	0	-8 907	-11 909	-56 935	0	-6 831	-337 516	337 516
SVANGERSKAPSREFUSJONE	-21 473	0	-1 058	0	0	0	0	-16 924	16 924
	626 218	598 473	588 022	587 332	545 178	-49 388	503 596	7 207 002	985 558
STIPENDER	65 000	0	0	0	0	0	115 000	180 000	70 000
FORSIKRINGER PERSONER	54 078	1 497 954	0	886 993	-501 102	0	0	1 937 923	-37 923
KONTINGENTER/ MEDLEMS	234 688	0	0	0	-221 371	141 607	0	438 137	861 863
Sum utgifter	1 206 231	2 293 241	792 055	1 596 394	1 153 061	253 864	784 040	12 819 880	2 005 880
Sum virksomhet: 1400 F	834 176	2 263 509	762 977	1 559 595	958 545	120 274	712 985	11 672 360	2 305 200

Det var regnskapsført forsikringer i de 5 første månedene og kontingentene var regnskapsført i januar og tilbakeført i mai. Regnskapet viste et mindreforbruk på ca. kr. 2,3 mill.

3.2.5 REVISORS VURDERING

I 2.kvartal rapportertes det at virksomhetens økonomi var vurdert og at det ikke lå an til vesentlige avvik. Revisors beregning viser et avvik på lønn i juni var kr. 1,1 mill. noe som kan fremskrives til et mindreforbruk slik sluttresultatet også ble. Sluttresultatet ble et mindreforbruk på kr. 2,3 mill. noe som er 20 % av avdelingens netto. I tillegg var det gjort en budsjettreduksjon i 3.kvartal på ca. kr. 390 000. Kommunestyret kunne fått opplysninger om dette.

Kommunestyret kunne også fått tilleggsopplysninger om at det ikke var samsvar mellom periodene for når utgifter var regnskapsført og når de var budsjettert. Utgiftene til forsikring var ikke budsjettert i samsvar med når faktisk regnskapsføring hadde funnet sted. Selv om budsjettendring netto drift 2.kvartal var marginal, var dette ikke i samsvar med kommunestyrets vedtak.

3.3 HJEMMEBASERT OMSORG (3500)

3.3.1 OM TJENESTEKJØP OG BRUK AV VIKARBYRÅ

Samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen trådte i kraft 1.januar 2012, og innebar at kommunene fikk et medfinansieringsansvar for pasienter som var ferdigbehandlete på sykehus og som fortsatt hadde behov for oppfølging og etterbehandling. I årsmeldingen 2013 skriver rådmannen at «Disse pasientene skal nå få mer behandling i kommunale institusjoner og hjemme enn tidligere.» Årsmeldingen viser til et økende antall tjenestemottakere spesielt innenfor de hjemmebaserte tjenestene.

Ressurskrevende brukere

I følge årsmeldingen har det vært vekst i antall personer med demenssykdom. Disse krevde store personellressurser med spesialkunnskap. Noen av de demente hadde behov for pleie og omsorg i spesialenheter. Sør-Varanger kommune har per i dag ikke et slikt tilbud og det ble derfor i 2011 og 2012 kjøpt tjenester til disse. Kommunen mottar statlig tilskudd knyttet til særlig ressurskrevende brukere under 67 år. Kommunen får da refundert 80 % av utgiftene utover kr. 975 000 pr. pasient. I 2011 ble det regnskapsført kr. 10, 4 mill. til kjøp av slike tjenester. I 2012 ble det regnskapsført ca. kr. 12 mill.(se eget punkt 3.3.4.7).

Bruk av vikartjenester

Omsorgstjenestene hadde rundt 100 vakante stillinger i 2012. En stor del av disse var deltidsstillinger. Kommunen leide inn vikarbyrå med helsefagarbeider og sykepleie- kompetanse i de vakante stillingene og ved annet vikariat, både i 2011 og 2012. I 2011 ble det kjøpt inn tjenester for kr. 4,2 mill. fra et vikarbyrå.

3.3.2 OPPRINNELIG BUDSJETT

Rådmannens forslag:

3500 Hjemmebasert omsorg	Regnskap 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012
Driftskostnader	47 825 262	50 287 800	50 443 896
Driftsinntekter	-6 515 707	-8 878 000	-10 081 500
Netto drift	41 309 555	41 409 800	40 362 396

Det gikk frem av rådmannens kommentarer at det var 71,7 årsverk ved virksomheten i 2012. Rådmannen foreslo en nedbemanning i virksomheten med 4,1 årsverk, noe som medførte en reduksjon i hjemmebasert omsorgs nettoramme med kr. 1 985 000.

Budsjettvedtak 15.12. 2011:

Rådmannens budsjettforslag for hjemmebasert omsorg ble vedtatt med en reduksjon på kr. 850 000. Dvs. at kommunestyrets reduksjon var kr. 1 135 000 mindre enn rådmannens forslag.

3.3.3 BUDSJETT OG BUDSJETTENDRINGER

Tabellen under viser årsbudsjettet slik det ble rapportert til kommunestyret for 1, 2 og 3.kvartal. For 4. kvartal er det gjengitt budsjettall slik de kom frem av regnskapssystemet 10.04 2013:

3500 Hjemmebasert omsorg	Årsbudsjett	Årsbudsjett	Årsbudsjett	Budsjett pr.	Årsbudsjett
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	Budsjett	Bud (end)
	2012	2012	2012	4. kvartal	2012
Driftskostnader	47 576 596	49 062 096	49 092 096	51 461 596	53 785 596
Driftsinntekter	-10 131 500	-11 433 500	-11 433 500	-10 131 500	-12 379 500
Netto drift	37 445 096	37 628 596	37 658 596	41 330 096	41 406 096

Det ble ikke gjort vedtak om budsjettendringer hverken for 1, 2, 3 eller 4.kvartal. Årsbudsjettet i kommunens regnskapssystem viser imidlertid budsjettendringer både på utgiftssiden og på inntektssiden.

Utdrag fra regnskap 2011:

Regnskap	jan- Des
Sum lønn	36 346 104
SYKELØNNSREFUSJON	-1 782 991
SVANGERSKAPSREFUSJONER	-386 185
KONSULENTTJENESTER (vikarbyrå)	4 232 345
Sum lønn + sykelønn + konsulent	38 409 273
% vis fordelt	100,0 %
KJØP AV TJENESTER FRA PRIVATE	10 485 501
REFUSJON FRA STATEN	-5 653 100

Regnskapet viser at Sør-Varanger kommune hadde utgifter både til kjøp av tjenester fra vikarbyrå og kjøp av tjenester fra private (omsorgstilbud til ressurskrevende brukere) i 2011.

Budsjettendring hjemmebasert omsorg:

	Per.buds.	Per.b(end)	Regnskap	Per.buds.	Per.b(end)	Regnskap	Budsjett	Buds(end)
	2012	2012	2012	2012	2012	2012	2012	2012
	Jan	Jan	Jan- Juni	Jan- Juni	Jan- Juni	Jan - Des	Jan - Des	Jan - Des
3500 HJEMMEBASERT OMSORG						0	0	
FAST LØNN	2 487 833	2 598 473	11 022 430	12 056 006	12 592 166	24 551 003	26 983 004	28 183 000
Sum lønn	3 448 262	3 605 357	16 854 609	17 474 178	18 109 987	40 152 703	38 165 400	39 889 400
	9,0 %	9,0 %	42,0 %	45,8 %	45,4 %	100,0 %	100,0 %	
KONSULENTTJENESTER	34 860	34 860	1 492 416	209 160	209 160	5 059 081	420 000	420 000
KJØP AV TJENESTER FRA PRIVATE	690 228	690 228	6 853 770	4 141 368	4 141 368	9 427 079	8 316 000	8 316 000
Sum utgifter	4 519 531	4 726 425	27 594 926	24 027 034	24 961 637	60 779 740	51 461 601	53 785 596
	8,8 %	8,8 %	45,4 %	46,7 %	46,4 %	100,0 %	100,0 %	
REFUSJON FRA STATEN	-492 771	0	-825 000	-2 956 626	-700 000	-7 292 150	-5 937 000	-6 637 000
SYKELØNNSREFUSJON	-149 400	-149 400	-515 237	-896 400	-896 400	-1 055 346	-1 800 000	-2 746 000
Sum inntekter	-840 915	-388 144	-2 233 272	-5 045 490	-2 828 864	-11 219 036	-10 131 500	-12 379 500
Sum virksomhet: 3500 HJEMM	3 678 616	4 338 281	25 361 652	18 981 544	22 132 774	49 560 701	41 330 096	41 406 096
Avvik i peioden i forhold til opprinnelig budsjett			-619 569			1 987 303		
Avvik i peioden i forhold til endret budsjett			-1 255 378			263 282		

Dette viser hvordan budsjettendringen ble spredt på alle måneder med like 12 deler også ved budsjettendringer. I perioden januar - juni var budsjettavviket ca. kr. 620 000 i forhold til opprinnelig budsjettet lønn. Etter budsjettendring var budsjettavviket ca. kr. 1 200 000 i forhold til endret budsjettet lønn.

3.3.4 KVARTALSMELDING TIL KOMMUNESTYRET

3.3.4.1 1. kvartalsmelding til kommunestyret 20.06.2012

Tabellen viser budsjett- og regnskapstall som ble rapportert til kommunestyret:

3500 Hjemmebasert omsorg	Regnskap pr.	Budsjett pr.	Årsbudsjett	Forbruk i
	31.03.2012	1. kvartal	2012	%
Driftskostnader	13 696 363	12 513 354	47 576 596	109 %
Driftsinntekter	-618 029	-2 522 744	-10 131 500	24 %
Netto drift	13 078 334	9 990 610	37 445 096	131 %

Tilhørende tekst i rapporteringen var:

«Regnskapet viser er mindre forbruk av lønnsutgifter pr 3.kvartal, noe som må sees i sammenheng med merutgifter til vikarbyrå.»

«Hjemmebasert omsorg har overforbruk til kjøp av tjenester til resursskrevne bruker. Pr 1. kvartal er det brukt 1,2 millioner over budsjett til dette. Brukeren utløser refusjon for ressurskrevende tjenester. Dersom nivået på tjenestene vedvarer vil virksomheten ha merforbruk til kjøp av tjenester fra private på i underkant av 2,1 mill. kr.»

3.3.4.2 Revisors vurdering av 1. kvartal

Tabellen viser utdrag fra regnskap og budsjett for de områder som kommenteres i kvartalsmeldingen:

Hjemmebasert omsorg	Regnskap	Budsjett.	Avvik
	1.kvartal	1.kvartal	
Sum lønn + sykelønn	9 407 087	9 660 285	-253 198
Konsulent korrigert	297 901	104 580	193 321
Kjøp tjenester korrigert	4 599 210	2 070 684	2 528 526

Linjene «Konsulent korrigert» og «Kjøp tjenester korrigert» er de regnskapsførte tall korrigert for feilføringer mellom de to artene. I 1.kvartal gir dette ingen utslag.

Virksomhetsleder sa i sin rapport at mindre forbruk av lønnsutgifter hang sammen med merutgifter til vikarbyrå, noe som stemmer bra. Mindreforbruket inne lønn- og sykelønn var kr. 253 198, mens merutgifter til konsulenter viste et avvik på kr. 193 321.

Virksomhetsleders rapport om at kjøp av tjenester til resursskrevne brukere var kr. 1,2 mill. over budsjett stemmer også bra. Tabellen over viser at mindreforbruket var kr. 2,5mill. Det er da ikke tatt hensyn til refusjon fra staten. Refusjonen utgjør på dette tidspunktet mer enn kr.1 mill.

Imidlertid var de budsjett- og regnskapstall som ble lagt ved sterkt misvisende. Der kom det frem at det bare var 24 % av de budsjetterte inntektene som var regnskapsførte. Dette forklares ikke.

3.3.4.3 2. kvartalsmelding til kommunestyret 30. 09 2012

Tabellen viser budsjett- og regnskapstall som ble rapportert til kommunestyret:

3500 Hjemmebasert omsorg	Regnskap pr.	Budsjett pr.	Årsbudsjett	Forbruk i
	30.06.2012	2. kvartal	2012	%
Driftskostnader	26 043 381	22 851 177	49 062 096	114 %
Driftsinntekter	-2 233 272	-2 828 861	-11 433 500	79 %
Netto drift	23 810 109	20 022 316	37 628 596	119 %

Tilhørende tekst i rapporteringen var:

«Hjemmebasert omsorg har overforbruk til kjøp av tjenester til resursskrevne bruker. Pr 2. kvartal er det brukt 2,4 millioner over budsjett til dette. Brukeren utløser ikke refusjon for resursskrevne tjenester. Kjøp av tjenester til brukeren er opphørt og en forventer ikke merutgifter til brukeren. Virksomheten vil ikke kunne dekke dette innenfor egne budsjetttrammer.

Regnskapet viser at hjemmebasert omsorg utover dette tilsynelatende ser ut til å gå i balanse. Dette er ikke reelt. Utgifter til ferievikar fremkommer i regnskapet med et mindre forbruk på kr. 500.000 pr 2.kvartal. Disse utgiftene vil først bli belastet i 3.kvartal. I tillegg vil virksomheten ha utgifter som følge av årets lønnsoppgjør slik at det vurderes at hjemmebasert omsorg ikke vil kunne holde seg innenfor tildelte budsjetttrammer. Nøyaktige beregning av merkostnader dette vil være klart til 3.kvartalsrapport. Sykelønnsrefusjoner som ikke er inntektsført for hele perioden.»

3.3.4.4 Revisors vurdering av 2. kvartal

Tabellen under viser et utdrag fra regnskapet og budsjettet for de områder som kommenteres i kvartalsmeldingen:

Hjemmebasert omsorg	Regnskap	Budsjett.	Avvik
	2.kvartal	2.kvartal	
Sum lønn + sykelønn	16 277 421	16 105 176	172 245
Konsulent korrigeret	802 356	209 160	593 196
Kjøp tjenester korrigeret	7 543 830	4 141 368	3 402 462

Linjene «Konsulent korrigeret» og «Kjøp tjenester korrigeret» er de regnskapsførte tall korrigeret for feilføringer mellom de to artene. I 2.kvartal er det en feilføring på kr. 690 060. Dvs. at kr. 690 060, som er ført på «Konsulenter» skulle vært ført på «Kjøp tjenester».

Regnskapet for kjøp av tjenester til resursskrevne brukere viste at avviket var kr. 3,4 mill. Kommunen får refusjoner fra staten for deler av dette. Når virksomhetsleder rapporterte at kjøp av tjenester til resursskrevne brukere var kr. 2,4 millioner over budsjett, så stemte det. Virksomhetsleder sa videre at: «regnskapet viser at hjemmebasert omsorg utover dette tilsynelatende ser ut til å gå i balanse». Regnskapet som var lagt ved viste en netto drift som var 119 % av budsjetterte kr. 20 mill. Dette tilsier et merforbruk på kr. 3,8 mill. Dette avviket burde vært kommentert.

3.3.4.5 3. kvartals melding til kommunestyret 21.11.2012

Tabellen viser budsjett- og regnskapstall som ble rapportert til kommunestyret:

3500 Hjemmebasert omsorg	Regnskap pr.	Budsjett pr.	Årsbudsjett	Forbruk i
	31.09.2012	3. kvartal	2012	%
Driftskostnader	38 544 169	35 716 877	49 062 096	108 %
Driftsinntekter	-3 651 466	-3 873 291	-11 433 500	94 %
Netto drift	34 892 703	31 843 586	37 628 596	110 %

Tilhørende tekst i rapporteringen var:

«Virksomheten ligger an til et merforbruk på kr. 5,0 mill. kroner for hele 2012.

Virksomheten har utgifter til kjøp av tjenester til resursskrevne brukere for kr. 3,2 mill. ut over budsjett pr 3. kvartal. Av disse er i overkant av kr. 900 000 ført på virksomhet 3000, men vil bli korrigeret i neste kvartal. Ved årets slutt forventes en netto merutgift til kjøp av tjenester til resursskrevne brukere på kr. 4,0 mill. kroner. Det er da tatt hensyn til at virksomheten ikke vil få refusjoner for resursskrevne brukere som forventet ved budsjetterings tidspunkt.

Virksomheten har mindreforbruk på lønnsarter da det er mangel på vikarer. Noe av mindre- forbruket må også sees i sammenheng med mindre sykelønns- og svangerskapsrefusjoner enn budsjettert som følge av nedgang i sykefravær. På grunn av lite vikarer til å dekke vakante stillinger og fravær må virksomheten leie inn vikarbyrå. Virksomheten har per 3. kvartal brukt kr. 1,5 millioner til vikarbyrå. Beregnet netto merutgift knyttet til vikartjenester er kr. 1,0 mill. kroner i 2012.

Virksomheten har deltatt i prosjekt med mål om å reduseres sykefraværet sammen med Nav arbeidslivssenter. Dette har gitt gode resultater og sykefraværet i virksomheten er per 3. kvartal 7,2 %. Til sammenlikning viste 3. kvartal i 2011 et sykefravær på 11,1 %.»

3.3.4.6 Revisors vurdering av 3. kvartal

Tabellen viser et utdrag fra regnskapet og budsjettet for de områder som kommenteres i kvartalsmeldingen:

Hjemmebasert omsorg	Regnskap	Budsjett.	Avvik
	3.kvartal	3.kvartal	
Sum lønn + sykelønn	30 599 689	25 765 461	4 834 228
Konsulent korrigeret	1 573 504	313 740	1 259 764
Kjøp tjenester korrigeret	8 761 410	6 212 052	2 549 358

Linjene «Konsulent korrigeret» og «Kjøp tjenester korrigeret» er de regnskapsførte tall korrigeret for feilføringer mellom de to artene. Summen av feilføringer pr. 3.kvartal utgjør tilsammen kr. 2 047 920. Dvs. at utgifter på kr. 2 047 920 som er ført på Konsulenter skulle vært ført på Kjøp tjenester.

Virksomhetsleder rapporterte at kjøp av tjenester til resursskrevne brukere var kr. 3,2 millioner. Tabellen over viser at avviket var kr. 2,5 mil. Hvis vi legger til kr. 900 000 som ikke var ført vil avviket vært kr. 3,4 mill. Feilføringen på kr. 2,7 mill. gjorde at det ikke var mulig å lese dette av den vedlagte regnskapstabellen.

Virksomhetsleders anslag av et netto merforbruk på ca. kr. 5. mill. stemte bra med sluttresultatet som kunne forutses på dette tidspunktet. Sluttresultatet viste imidlertid et merforbruk på mer enn kr. 8 mill. (se forklaringen i neste punkt).

3.3.4.7 Årsresultat - kommunestyret 21.11.2012

Utdrag fra årsbudsjettet i 2012:

Budsjett						Budsjett	Buds (end)	Endring
	jan	mars	juli	sep	Des	jan-Des		jan- Des
Lønn ekskl pensjon	3 090 065	3 090 065	3 090 065	3 090 065	3 091 729	34 280 400	35 848 400	
Pensjon	358 197	358 197	358 197	358 197	358 197	3 885 000	4 041 000	
Sum lønn	3 448 262	3 448 262	3 448 262	3 448 262	3 449 926	38 165 400	39 889 400	1 724 000
SYKELØNNSREFUSJON	-149 400	-149 400	-149 400	-149 400	-156 600	-1 800 000	-2 746 000	-946 000
SVANGERSKAPSREFUSJONER	-78 767	-78 767	-78 767	-78 767	-82 563	-949 000	-949 000	0
Sum lønn + sykelønn	3 220 095	3 220 095	3 220 095	3 220 095	3 210 763	35 416 400	36 194 400	
KONSULENTTJENESTER (vikarbyrå)	34 860	34 860	34 860	34 860	36 540	420 000	420 000	0
KJØP AV TJENESTER FRA PRIVATE	690 228	690 228	690 228	690 228	723 492	8 316 000	8 316 000	8 316 000
REFUSJON FRA STATEN	-492 771	-492 771	-492 771	-492 771	-516 519	-5 937 000	-6 637 000	-6 637 000
Sum virksomhet: 3500 HJEMME	3 678 616	3 698 561	3 667 926	3 691 706	3 965 127	41 330 096	41 406 096	

Det er budsjettet med kr. 420 000 til konsulenttjenester (vikarer). Summen av regnskap lønn plus sykelønn.

Utdrag fra årsregnskap i 2012:

Regnskap						Regnskap	Avvik	Avvik (end)
	jan	mars	juli	sep	Des	jan- Des	Budsj	Budsj
Lønn ekskl pensjon	3 031 703	2 781 280	3 321 654	3 316 020	3 047 049	33 951 745	328 655	-1 896 655
Pensjon	269 999	253 006	266 570	4 223 622	-632 401	6 200 958	-2 315 958	2 159 958
SYKELØNNSREFUSJON	-116 688	-212 984	-107 455	-63 772	-60 784	-1 055 346		
SVANGERSKAPSREFUSJONER	-8 588	-7 140	-75 698	-22 146	8	-219 376		
KONSULENTTJENESTER (vikarbyrå)	31 772	163 595	797 236	298 518	365 716	5 059 081	4 639 081	4 639 081
Feilføring			-690 060			-2 715 720		
Konsulent korrigeret	31 772	163 595	107 176	298 518	365 716	2 343 361	-1 923 361	
Kjøp av tjenester korrigeret	2 180 640	1 108 800	690 060	0	1 645 950	12 142 799	-3 826 799	
REFUSJON FRA STATEN	-125 000	0	0	0	-5 935 000	-7 292 150	-1 355 150	-655 150
Sum virksomhet: 3500 HJEMME	5 666 966	4 427 081	4 475 005	7 638 842	5 854 275	49 560 705	8 230 609	8 154 609

Det var et avvik på kr. 4,6 mill. mellom regnskap og budsjett til konsulentttjenester (vikarer). Det var ført et premieavvik på ca. kr. 4 mill. i september. Sum avvik for virksomheten var 8,15 mill.

Det har vært feil posteringer av kjøp tjenester for ressurskrevende brukere i 2012. Det var regnskapsført kr. 9 427 079 til dette. Riktig beløp skal være kr. 12 142 799.

Kr. 2 715 720 var ført som kjøp konsulentttjenester (vikarer). Dette ble ikke rettet opp. Regnskapet viste at det var ført kr. 5 059 081 til kjøp konsulentttjeneste. Riktig beløp skal være kr. 2 343 361.

I følge økonomisjefen skal ikke virksomhetene ta hensyn til pensjon ved rapporteringen. Et premieavvik på ca. kr. 4 mill. ble utgiftsført på virksomhet 3500 Hjemmebasert omsorg og andre avdelinger / virksomheter, men hadde sin motpost på virksomhet 5100 Finans.

3.3.4.8 Revisors vurdering

Virksomhetslederens vurdering av sluttresultatet ble varslet tidlig og er hele tiden tilnærmet riktig vurdert. Imidlertid viste ikke regnskapet og de utgifter og inntekter som ble presentert for kommunestyret det samme.

I 3. kvartal ble det rapportert: «Ved årets slutt forventes en netto merutgift til kjøp av tjenester til ressurskrevende brukere på kr 4,0 mill.» I rapporten sto det at man da hadde «tatt hensyn til at virksomheten ikke vil få refusjoner for ressurskrevende brukere som forventet ved budsjetterings tidspunkt».

Regnskapet viste at nettokonsekvensen av utgiftene ført på art 13700 Refusjon fra staten og tilhørende inntekter ført på art 17000 var netto kr. 4,8 mill. Det var her utgiftene til brukere med spesielt omsorgstilbud ble ført. Disse utgiftene alene forklarer ikke det store merforbruket. Kommunen hadde ikke budsjettert med vikartjenester i 2012, til tross for at det var inngått avtale med et vikarbyrå om kjøp av slike tjenester. I siste kvartal 2012 budsjetterte kommunen med økte lønnskostnader. Ifølge virksomhetsleder ble dette gjort for å imøtekomme et politisk ønske om en egen vikarpool. Denne lønnsøkningen ble finansiert med økt sykelønnsrefusjoner og gav ingen nettovirkning på budsjettet. Det ble ansatt 3 personer som skulle delta i denne «poolen», men

resten av prosessen ble ikke gjennomført. Budsjettendringene var hverken forankret i politisk budsjettvedtak eller fult ut gjennomførte personellmessige disponeringer.

Revisor mener at merforbruket viste seg allerede etter januar måned. Feil posteringene av kjøp tjenester for ressurskrevende brukere var alene ikke årsaken til merforbruket. Revisor mener at budsjettet for lønn, sykelønn og vikarkjøp var for lavt i forhold til fjorårets forbruk.

Budsjettendringene – netto drift i 2.kvartal var ikke i samsvar med kommunestyrets vedtak. Det er kommunestyret selv som vedtar årsbudsjettet og endringer i dette, jfr. kommunelovens § 45. Budsjettendringene som ble gjort, skapte større periodiseringsubalanse både i 1. og 2. kvartal, selv om sluttresultatet for hele året ble utjevnet. Sett ut fra et sluttresultat vil budsjettreguleringen være riktig, men for en periodesammenligning vil en slik 12. deling ikke bli riktig før i siste måned.

At premieavviket pensjon ble regnskapsført på virksomhet 3500, samtidig som det hadde sin motpost i virksomhet 5100 Finans gjorde dette ennå mer uoversiktlig.

Virksomhetsleder varslet tidlig et merforbruk på ca. kr. 5. mill. Det ble gitt en intern beskjed om at virksomhetslederne ikke skulle ta hensyn til pensjon ved rapporteringen. Korrigeres regnskapet for merforbruket som skyltes økte pensjonskostnader, ville årets totale merforbruk vært ca. kr. 4 mill. Virksomhetsleders resultatanslag var da noenlunde riktig.

Det var imidlertid vanskelig for utenforstående å følge med i økonomiutviklingen, hvis man legger til grunn de utgifter og inntekter som ble presentert for kommunestyret i regnskapstabeller. Disse tallene hang ikke sammen med de opplysninger som ble gitt i teksten.

Revisor kan ikke se at rådmannen kunne disponere utenfor sine netto rammer. Det merforbruket som ble varslet skulle kommunestyret funnet dekning for gjennom budsjettendringer.

3.4 VANN, AVLØP OG RENOVASJON (VAR)

3.4.1 OPPRINNELIG BUDSJETT

Rådmannens forslag:

4200 Vann Avløp og Renovasjon	Regnskap 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012
Driftskostnader	37 726 110	35 160 600	37 828 400
Driftsinntekter	-44 680 353	-40 800 000	-45 720 000
Netto drift	-6 954 243	-5 639 400	-7 891 600

Rådmannen skrev blant annet i sine kommentarer:

«Virksomheten har 10 ansatte, totalt 9 årsverk. Stabil og god arbeidskraft, men gjennomsnittsalderen begynner å bli høy, det vil derfor være behov for ny ansettelse i året/årene som kommer.»

Budsjettvedtaket 15.12. 2011 var at rådmannens budsjettforslag ble vedtatt uten endringer.

3.4.2 BUDSJETT ENDRINGER

Tabellen under viser årsbudsjettet slik det ble rapportert til kommunestyret for 1, 2 og 3.kvartal. For 4. kvartal er det gjengitt budsjettall slik det kommer frem av regnskapssystemet 10.04 2013:

4200 Vann Avløp og Renovasjon	Årsbudsjett	Årsbudsjett	Årsbudsjett	Budsjett pr.	Årsbudsjett
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	Budsjett	Bud (end)
	2012	2012	2012	4. kvartal	2012
Driftskostnader	37 408 400	37 408 400	37 408 400	37 828 400	37 828 400
Driftsinntekter	-45 720 000	-45 720 000	-45 720 000	-45 720 000	-45 720 000
Netto drift	-8 311 600	-8 311 600	-8 311 600	-7 891 600	-7 891 600

Det ble ikke gjort vedtak om budsjettendringer hverken for 1, 2, 3 eller 4.kvartal. Årsbudsjettet i kommunens regnskapssystem viser imidlertid budsjettendringer i 4. kvartal.

3.4.3 BUDSJETT PERIODISERING

Utdrag av regnskapet slik det fremkom i kommunens regnskapssystem:

Regnskap	Inntekter/ avgifter									
	jan	feb	mars	april	Juni	juli	sep	okt	Des	
RENOVASJONSINNT. AVG.PL.25 %	-3 047 109	18 143	575	-3 060 106	-176	-3 068 450	0	-3 096 066	1 802	
VANNAVGIFTER AVG.PL 25%	-4 046 388	-47 054	10 243	-3 217 301	900	-3 571 668	0	-3 591 479	751	
KLOAKKAVGIFT AVG.PL 25 %	-3 646 781	29 062	0	-2 862 226	919	-3 224 533	0	-3 081 508	1 102	
SLAMAVGIFT AVG.PL. 25 %	-324 979	7 452	575	-325 203	0	-326 301	0	-339 748	0	
	-11 065 257	7 603	11 393	-9 464 836	1 643	-10 190 952	0	-10 108 801	3 655	

Utdrag av budsjettet slik det fremkom i kommunens regnskapssystem.

Budsjett	Inntekter/ avgifter									
	jan	feb	mars	april	Juni	juli	sep	okt	Des	
RENOVASJONSINNT. AVG.PL.25 %	0	0	-3 025 000	0	-3 025 000	0	-3 025 000	0	-3 025 000	
VANNAVGIFTER AVG.PL 25%	0	0	-3 325 000	0	-3 325 000	0	-3 325 000	0	-3 325 000	
KLOAKKAVGIFT AVG.PL 25 %	0	0	-2 700 000	0	-2 700 000	0	-2 700 000	0	-2 700 000	
SLAMAVGIFT AVG.PL. 25 %	0	0	-325 000	0	-325 000	0	-325 000	0	-325 000	
	0	0	-9 375 000	0	-9 375 000	0	-9 375 000	0	-9 375 000	

Det var ikke samsvar mellom periodene for regnskapsføringen og budsjetteringen av de kommunale gebyrene. I januar ble det foretatt måleravlesning for vann og avløp. Det var ikke tatt høyde for de merinntektene som dette medførte i januar. Regnskap 2011 viste ennå større avvik i samme periode.

3.4.4 KVARTALSMELDING TIL KOMMUNESTYRET VEDRØRENDE DRIFTSBUDSJETT

1. kvartal – kommunestyret 20.06.2012

Tabellen viser budsjett- og regnskapstall som ble rapportert til kommunestyret:

4200 Vann, avløp og renovasjon	Regnskap pr	Budsjett	Årsbudsjett	Forbruk i
	31.03.2012	1.kvartal	2012	%
Driftskostnader	5 793 054	6 778 619	37 408 400	85 %
Driftsinntekter	-11 210 224	-9 454 780	-45 720 000	119 %
Netto drift	-5 417 170	-2 676 161	-8 311 600	202 %

Tilhørende tekst i rapporteringen var:

«På driftsbudsjettet ligger det ikke an til vesentlige avvik, Sykefraværet var i 1.kvartal 2012 10,8 % mot 2,3 % i 2011, dette skyldes at to personer var sykemeldt over en lengre periode.»

2. kvartal – kommunestyret 30.09.2012

Tabellen viser budsjett- og regnskapstall som ble rapportert til kommunestyret:

4200 Vann, avløp og renovasjon	Regnskap pr	Budsjett	Årsbudsjett	Forbruk i
	30.06.2012	2.kvartal	2012	%
Driftskostnader	15 319 970	13 065 604	37 408 400	117 %
Driftsinntekter	-20 799 803	-18 909 560	-45 720 000	110 %
Netto drift	-5 479 833	-5 843 956	-8 311 600	94 %

Tilhørende tekst i rapporteringen var:

«Vann, avløp og renovasjon er selvkostområde og vil således være i balanse ved årets slutt.»

3. kvartal - kommunestyret 21.11.2012

Tabellen viser budsjett- og regnskapstall som ble rapportert til kommunestyret:

4200 Vann, avløp og renovasjon	Regnskap pr	Budsjett	Årsbudsjett	Forbruk i
	31.09.2012	3.kvartal	2012	%
Driftskostnader	19 240 190	22 078 123	37 408 400	87 %
Driftsinntekter	-30 980 471	-28 364 340	-45 720 000	109 %
Netto drift	-11 740 281	-6 286 217	-8 311 600	187 %

Tilhørende tekst i rapporteringen var:

«Virksomhetens økonomi er vurdert og det ligger ikke an til vesentlige avvik. Sykefraværet er økt fra 2,6 % i fjor til 6,7 % i år. Det meste av dette skyldes legemeldt fravær.»

Tabellen for 3. kvartal viste et avvik på 204 %, dvs. en netto drift som var kr. 4,5 mill. «bedre» enn det budsjetterte.

I Kommunestyret 21.11. 2012 – i sak 088-12 - ble gebyrer for 2013 bestemt

Om årsgebyr for vann sto det:

«Om ikke noe uforutsett inntreffer, forventes det at det blir omtrent balanse i regnskapet for 2012. Gebyrgrunnlaget for 2013 er beregnet til 13 200 000.»

Om årsgebyr for avløp sto det:

«Om ikke noe uforutsett inntreffer, forventes det at det blir omtrent balanse i regnskapet for 2012. Gebyrgrunnlaget for 2013 er beregnet til 14 200 000. Den forholdsvis store økningen i gebyrgrunnlaget skyldes store investeringer i renseanlegg og nytt ledningsnett.»

3.4.5 REGNSKAP OG BUDSJETTAVVIK

Utdrag fra budsjettet i 2012:

Budsjett						Budsjett	Endring
	jan	mars	Juni	sep	Des	jan-Des	jan-Des
Sum lønn	447 068	447 068	-68 854	447 068	447 068	4 848 900	
INTERNKJØP / INTERNOVERFØRING	0	0	0	0	640 000	640 000	
VEDLIKEHOLD ANLEGG AVG. PL.	272 500	272 500	272 500	163 500	272 500	5 450 000	
KJØP AV RENOVASJONSTJENESTE	954 500	954 500	954 500	954 500	1 000 500	11 500 000	
AVSETNING TIL BUNDNE FOND	0	0	0	0	0	0	
AVSKRIVNINGER	0	0	0	0	-7 900 000	7 900 000	
Sum utgifter	2 169 596	2 549 596	2 026 474	2 434 596	11 164 755	37 828 400	
Sum inntekter	-36 520	-18 836 520	-18 836 520	-18 836 520	-34 638 280	-45 720 000	
Sum virksomhet: 4200 VANN AVL	2 151 337	-6 868 362	-7 391 786	-6 983 663	-6 154 385	-7 891 600	

Utdrag fra regnskap i 2012:

Regnskap						Regnskap	Avvik
	jan	mars	Juni	sep	Des	jan-Des	jan-Des
Sum lønn	387 411	431 683	-13 546	765 294	340 367	4 776 098	72 802
INTERNKJØP / INTERNOVERFØRING	0	0	0	0	640 000	640 000	0
VEDLIKEHOLD ANLEGG AVG. PL.	159 394	186 237	269 038	3 824 504	930 438	7 289 447	-1 839 447
KJØP AV RENOVASJONSTJENESTE	2 948 328	2 948 328	2 948 327	-369 026	2 999 572	11 508 949	-8 949
AVSETNING TIL BUNDNE FOND	0	0	0	0	3 078 000	3 078 000	-3 078 000
AVSKRIVNINGER	0	0	0	0	8 186 101	8 186 101	286 101
Sum utgifter	3 700 744	4 613 549	3 369 993	4 419 706	17 135 698	41 672 973	-3 844 573
Sum inntekter	-11 130 020	1 134	307	-24 946	-8 732 904	-49 927 801	4 207 801
Sum virksomhet: 4200 VANN AVL	-7 429 276	4 614 683	3 370 301	4 394 760	8 402 794	-8 254 828	363 228

I budsjettet var det ikke tatt høyde for økt vedlikehold i juli. I september ble det regnskapsført store utgifter til dette. Regnskapet viste et avvik fra budsjettet med kr. 217 891. Avviket før avsetningen til fond var kr. 3 441 228.

I melding til kommunestyret 21.11. 2012 for vann og avløp sto det:

«Om ikke noe uforutsett inntreffer, forventes det at det blir omtrent balanse i regnskapet for 2012».

I årsregnskapet for 2012 sto det om selvkostområder punkt 1.1.5

«Virksomhetsområdet for vann, avløp og renovasjon har i 2012 netto mindreforbruk på kr. 2,6 mill. Årsaken til dette mindreforbruket er lavere rente enn budsjettet, samt noen forsinkelser i investeringer.»

Tabellene under viser avsetningene som ble gjort til selvkostfond i 2011 og 2012:

Art	2010		2011			2012		
	Bevegelse	UB	IB	Bevegelse	UB	IB	Bevegelse	UB
2525300 Vann fond (selvkost								
Avsetning vannfond	-337 000	-926 000	-926 000	-2 638 000	-3 564 000	-3 564 000		-3 564 000
Bruk vannfond							429 000	429 000
Avsetning avløpsfond	-537 000	-537 000	-537 000	-2 309 000	-2 846 000	-2 846 000	2 846 000	0
Avsetning renovasjonfond	0	-137 000	-137 000	0	-137 000	-137 000	137 000	0
Sum avsetning	-874 000	-1 600 000	-1 600 000	-4 947 000	-6 547 000	-6 547 000	3 412 000	-3 135 000
2525302 Avløpsfond (selvkost								
Overført ny konto							-2 846 000	-2 846 000
Avsetning avløpsfond		0			0		-2 985 000	-2 985 000
Sum avsetning	0	0	0	0	0	0	-5 831 000	-5 831 000
Kalkulatoriske renter				1 394 000			2 500 000	
Kalkulatoriske avskrivning				1 125 000			2 000 000	

Tabellene viser blant annet at det var tatt inn til sammen kr. 5 831 000 for mye i avløpsgebyr i årene 2010, 2011 og 2012. I 2012 ble det tatt inn kr. 2 985 000 for mye til dette.

3.4.6 REVISORS VURDERING

Det store avviket i utgifter og inntekter ble ikke kommentert i kvartalsmeldingene, til tross for at tabellene som ble presentert viste store avvik. I 1. kvartal viste tabellene at nettoforbruket var 202 %, og i 3.kvartal 196 % i forhold til budsjettet.

I februar ble det klart at inntektene ville bli mye større enn det var budsjettet med. Ved årets slutt viste regnskapet at inntektene var ca. kr. 4 mill. større enn budsjettet.

Revisor mener at det ikke er tilstrekkelig informasjon til kommunestyret å si at: «Vann, avløp og renovasjon er selvkostområde og vil således være i balanse ved årets slutt», slik det ble rapportert. At et eventuelt overskudd settes til fond, eller underskudd dekkes inn av fond er ikke det samme som at regnskapet vil «være i balanse».

Det var feil i periodiseringen av gebyrinntektene. Dette hadde ikke noe å si ved kvartalsrapporteringene til kommunestyret, men avviket mellom utgifter og inntekter viste seg allerede i 1.kvartal. Det burde vært gitt informasjon til kommunestyret om årsaken til dette.

Meldingen til kommunestyret 21.11. 2012 om at «Dersom det ikke blir behov for ekstra ordinære investeringer eller driftsmidler, vil det bli en forholdsvis moderat økning av gebyrene på avløp fra og med 2013» kan ikke stemme. Gebyrene som ble krevd inn for avløp både i 2011 og 2012 var for store. I 2012 ble det tatt inn neste 3. mill. for mye i avløpsgebyrer. Det er ikke ulovlig å ta inn for høye gebyrer og avsette dette til selvkostfond slik det ble gjort, men dette må kommunen ha en planlagt prosess for. Dette gjelder både for oppbygging og nedbygging av slike fond.

4 INNTEKTER OG REFUSJONER

4.1 SUM INNTEKTER OG SUM REFUSJONER

Utdrag enkeltkontoer og summen av alle inntekter og refusjoner:

Art		Regnskap	Regnskap	Buds(end)	Buds(end)	Avvik
		2011	2012	2012	2012	Regnskap
		Jan - Des	Jan - Des	Jan - Des	Jan - Des	Buds(end)
16000	BRUKERBETALINGER	-31 599 816	-31 678 000	-31 324 200	-31 357 200	-320 800
16400	RENOVASJONSINNT. AVG.PL.25 %	-10 493 491	-12 235 075	-12 108 000	-12 108 000	-127 075
16401	VANNAVGIFTER AVG.PL 25%	-13 448 885	-14 951 812	-14 050 000	-14 050 000	-901 812
16402	KLOAKKAVGIFT AVG.PL 25 %	-10 627 229	-12 781 603	-10 800 000	-10 800 000	-1 981 603
16900	INTERNE OVERFØRINGER	-8 644 492	-9 208 641	-2 394 000	-2 394 000	-6 814 641
17000-9	REFUSJON FRA STATEN -NAV	-31 759 918	-36 851 877	-25 152 800	-28 435 440	-8 416 437
17005	TILSKUDD TIL SPRÅKOPPLÆRING	-3 130 875	-4 147 074	-2 300 000	-2 300 000	-1 847 074
17100	SYKELØNNSREFUSJON	-21 406 259	-22 675 455	-15 676 000	-17 327 000	-5 348 455
17101	SVANGERSKAPSREFUSJONER	-7 360 049	-5 762 664	-6 051 200	-5 986 200	223 536
17280	KOMP. FOR MVA PÅ ANSKAFFELSER - UTGIFT	-45 117 222	-22 396 714	-19 100 000	-19 100 000	-3 296 714
17290	KOMP. FOR MVA PÅ ANSKAFFELSER - UTGIFT	-16 567 072	-15 071 214	-14 633 100	-15 346 600	275 386
17900	INTERN SALG/INTERNE OVERFØRINGER	-4 424 860	-4 130 618	-1 635 000	-2 737 000	-1 393 618
Sum	Sum 16000-17999 Untatt Virksomhet	-247 916 775	-234 985 169	-169 532 100	-177 781 200	-57 203 969

Tabellen viser at det var budsjettet med kr. 57,2 mill. mindre enn det ble regnskapsført. Unntaket er refusjoner fra «Staten – Nav» hvor det ble refundert mindre enn det var budsjettet med. Dette er ikke «inntektsreserver», men disse postene har de fleste steder sine motposter i merutgifter.

4.2 INNTEKTER OG REFUSJONER SKOLE

Inntekter og refusjoner:

Art	Skole	Regnskap	Buds(end)	Buds(end)	Buds(end)	Avvik
		2012	2012	2012	2012	Regnskap
		Jan - Des	Jan - Des	Jan - Des	Jan - Des	Buds(end)
16000-17999						
17100	SYKELØNNSREFUSJON	-6 199 409	-6 037 084	-3 717 000	-3 717 000	-2 320 084
Sum	16000-17999	-22 554 270	-22 542 946	-19 318 800	-20 373 800	-2 169 146

Tabellen viser at det var budsjettet med kr. 2,1 mill. mindre enn det ble regnskapsført. Dette skyldtes i hovedsak sykkelønsrefusjoner. De regnskapsførte merinntekter hadde sin motpost i regnskapsført merutgifter.

4.3 INNTEKTER OG REFUSJONER BARNEHAGE

Inntekter og refusjoner:

Barnehager		Regnskap	Regnskap	Budsjett	Buds(end)	Avvik
Art		2011	2012	2012	2012	Regnskap
16000-17999		Jan - Des	Jan - Des	Jan - Des	Jan - Des	Buds(end)
16000	BRUKERBETALINGER barnehage	-9 228 542	-9 531 806	-9 555 400	-9 571 400	39 594
17100	SYKELØNNSREFUSJON	-2 551 179	-4 105 957	-1 796 000	-2 051 000	-2 054 957
17101	SVANGERSKAPSREFUSJONER	-1 639 924	-809 346	-816 000	-816 000	6 654
17000-09	Refusjoner fra Nav stat	-720 393	-573 097	-1 300	-67 440	-505 657
Sum	barnehage	-15 835 673	-16 674 307	-13 388 100	-13 834 200	-2 840 107

Tabellen viser at det var budsjettert med kr. 2,8 mill. mindre enn det var regnskapsført. Dette skyldtes i hovedsak sykkelønsrefusjoner. De regnskapsførte merinntekter hadde sin motpost i regnskapsført merutgifter.

4.4 SYKELØNNSREFUSJONER VED PLEIE OG OMSORGSAVDELINGENE

Inntekter og refusjoner:

		Regnskap	Regnskap	Buds(end)	Buds(end)	Avvik
Art		2011	2012	2012	2012	Regnskap
17100	Sykelønn	Jan - Des	Jan - Des	Jan - Des	Jan - Des	Buds(end)
3400	PRESTØYHJEMMET	-1 571 506	-1 179 420	-1 400 000	-1 400 000	220 580
3500	HJEMMEBASERT OMSORG	-1 782 991	-1 055 346	-1 800 000	-2 746 000	1 690 654
3600	TJENESTEN FOR FUNKSJONSHEMMEDE	-1 361 555	-1 772 671	-1 370 000	-1 370 000	-402 671
3700	WESSELBORGEN SYKEHJEM	-2 996 194	-1 852 834	-2 575 000	-2 575 000	722 166
Sum		-7 712 246	-5 860 271	-7 145 000	-8 091 000	-378 754

Tabellen viser at det var budsjettert med kr. 378. 754 mindre til sykkelønn enn det som ble regnskapsført. For hjemmebasert omsorg og på Wesselborgen sykehjem var det budsjettert med henholdsvis kr. 1,6 mill. og kr. 722 166 mer enn det var regnskapsført. Dette hadde sin bakgrunn i planen om å lage egne «vikarpool».

4.5 REVISORS VURDERING

I kommunelovens § 46 om årsbudsjettet står det at: «*Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens eller fylkeskommunens midler og anvendelsen av disse i budsjettåret. I bevilgninger til formål kan det likevel gjøres fradrag for tilhørende inntekter*»

I § 46 – 3 står det at: «*Årsbudsjettet skal være realistisk. Det skal fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen eller fylkeskommunen kan forvente i budsjettåret.*»

I forskrift om årsbudsjett § 5 står det at: «*Kommunestyret eller fylkestinget avgjør selv om bevilgninger i driftsbudsjettet skal gis som bruttobevilgninger, nettobevilgninger eller ved å kombinere brutto- og nettobevilgninger*».

Revisor kan ikke påstå at denne manglende inntektsbudsjetteringen ikke er i samsvar med loven. Imidlertid blir administrasjonens rapportering til kommunestyret svært vanskelig å følge, når det til kommunestyret ikke opplyses om hvor nettobudsjetteringene er gjort. Sykefraværet er forholdsvis stabilt. Likevel blir sykelønnsrefusjonen nesten konsekvent underbudsjettet. Også interne overføringer, som ofte på forhånd er kjent, burde være budsjettet. Etter revisors mening hadde inntektsbudsjetteringen fått for liten oppmerksomhet.

5 KONKLUSJON

Virksomhetslederne og økonomisjefen later til å ha god oversikt over økonomien. I midlertid var de økonomirapporteringene som ble presentert kommunestyret og formannskap uoversiktlig. De regnskapstall som ble presentert gav liten informasjon og avvikene ble ikke forklart. Kommunestyret gjorde ingen budsjettreguleringer til tross for at det var store kostnadmessige budsjettoverskridelser ved enkelte av virksomhetene. At disse fant sin inndekning i merinntekter andre ved andre avdelinger / virksomheter fritok ikke kommunen for å gjøre budsjettreguleringer.

Formannskapet ble ikke involvert i tilstrekkelig grad i budsjettarbeidet. Det var formannskapet som hadde ansvaret for å innstille til årsbudsjett.

6 ANBEFALING

Sør-Varanger kommunes rapportrutiner bør vurderes. Kommune bør vektlegge riktig periodisering både for utgifts- og inntektssiden i tillegg til å tilstrebe en mer riktig inntektsbudsjettering.

Kommunen bør vurderer om tidspunktet for rapportering til kommunestyret kan endres. Selv om rådmannen har delegert fullmakter på netto driftsutgifter basert på sum driftsutgifter og sum driftsinntekter, bør kommunen vurderer å rapportere viktige utgifts- og inntektsarter i regnskapstabellene som del av rapporteringen.

Videre bør kommunestyret inviteres til budsjettreguleringer når dette er påkrevd. Gebyrene for avløp bør vurderes og selvkostregnskap- og budsjett bør fremlegges for kommunestyret.

VEDLEGG

LOV 1992-09-25 nr 107: Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).

§ 44. Økonomiplan.

1. Kommunestyret og fylkestinget skal en gang i året vedta en rullerende økonomiplan.
3. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Planen skal være satt opp på en oversiktlig måte.
4. I økonomiplanen skal det for hvert enkelt år økonomiplanen omfatter anvises dekning for de utgifter og oppgaver som er ført opp, jf. § 46 nr. 6.
6. Kommunestyret og fylkestinget vedtar selv økonomiplanen og endringer i denne. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet eller fylkesutvalget.

§ 45. Årsbudsjettet.

1. Kommunestyret og fylkestinget skal innen årets utgang vedta budsjett for det kommende kalenderår.
2. Kommunestyret og fylkestinget vedtar selv årsbudsjettet og endringer i dette.

§ 46. Årsbudsjettets innhold.

1. Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens eller fylkeskommunens midler og anvendelsen av disse i budsjettåret.
2. Årsbudsjettet skal omfatte hele kommunens eller fylkeskommunens virksomhet.
3. Årsbudsjettet skal være realistisk. Det skal fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen eller fylkeskommunen kan forvente i budsjettåret.
4. Årsbudsjettet skal være stilt opp på en oversiktlig måte. Kommunestyrets eller fylkestingets prioriteringer, samt de målsettinger og premisser som årsbudsjettet bygger på, skal komme tydelig fram.

§ 47. Årsbudsjettets bindende virkning.

1. Kommunestyrets eller fylkestingets bevilgninger i årsbudsjettet er bindende for underordnede organer. Dette gjelder ikke for utbetalinger kommunen eller fylkeskommunen er rettslig forpliktet til å foreta, jf. § 46 nr. 1 tredje punktum.
2. Skjer det endringer i løpet av budsjettåret som kan få betydning for de inntekter og utgifter som årsbudsjettet bygger på, skal administrasjonssjefen, kommunerådets leder eller fylkesrådets leder gi melding til kommunestyret eller fylkestinget.
3. Får kommunestyret eller fylkestinget melding etter nr. 2 foran, skal det foreta nødvendige endringer i budsjettet. Det samme gjelder når det på annen måte gjøres kjent med forhold som kan bety vesentlig svikt i inntektene eller en vesentlig økning i utgiftene i forhold til budsjettet.

§ 48. Årsregnskapet og årsberetningen.

1. Kommuner og fylkeskommuner skal for hvert kalenderår utarbeide årsregnskap og årsberetning.
5. I årsberetningen skal det gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens eller fylkeskommunens økonomiske stilling og resultatet av virksomheten, som ikke fremgår av årsregnskapet, samt om andre forhold av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard i virksomheten.

Forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner)

Forskrift om rapportering fra interkommunale selskaper og kommunale og fylkeskommunale foretak som driver næringsvirksomhet

Kontrollutvalgan IS

Vår dato: 19. september 2013
Vår saksbehandler:
Mette Rushfeldt tlf. 78 96 31 15
mette.rushfeldt@ffk.no

Sør-Varanger kommune
Kommunestyret
Postboks 406
9915 KIRKENES

Kopi: Rådmannen

REVISJONSRAPPORT ØKONOMISTYRING

Kontrollutvalget har i møte den 12. september 2013 fattet følgende enstemmige vedtak i sak 32/13 Revisjonsrapport Økonomistyring:

Kontrollutvalget oversender revisjonsrapport Økonomistyring til kommunestyret og slutter seg til revisors anbefaling:

- Sør-Varanger kommunes rapportrutiner bør vurderes. Kommune bør vektlegge riktig periodisering både for utgifts- og inntektssiden i tillegg til å tilstrebe en mer riktig inntektsbudsjettering.
- Kommunen bør vurder om tidspunktet for rapportering til kommunestyret kan endres, kontrollutvalget foreslår tertialrapportering.
- Kommunen bør vurder å rapportere viktige utgifts- og inntektsarter i regnskapstabellene som del av rapporteringen
- Videre bør kommunestyret inviteres til budsjettreguleringer når dette er påkrevd.
- Gebyrene for avløp bør vurderes og selvkostregnskap- og budsjett bør fremlegges for kommunestyret. Plan for bruk av selvkostfondsmidler bør legges fram for kommunestyret.

Med hilsen
Staal Nilsen
(sign.)
leder kontrollutvalget

Vedlegg

Forvaltningsrevisjonsrapport Økonomistyring 2013 Sør-Varanger kommune

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Nils-Edvard Olsen Virksomhetsleder: , tlf.	Dato: 24.10.2013
Arkivkode: K2-D29	Arkivsaksnr.: 13/857
Saksordfører: Utvalg for levekår og kommunestyret: Monica Hauge Stiansen Formannskapet: Agnar Jensen	

SAKSGANG		
Behandling:	Møtedato:	Saksnr.:
Utvalg for levekår	18.11.2013	040/13
Rådet for likestilling av funksjonshemmede	26.11.2013	013/13
Eldrerådet	26.11.2013	003/13
Formannskapet	27.11.2013	079/13
Kommunestyret	11.12.2013	078/13

SVØMMEBASSENG I BUGØYNES

Vedlagte dokumenter:

Nr.	Dok.dato	Tittel
1	04.10.2013	SVØMMEBASSENG I BUGØYNES
2	24.10.2013	BUGØYNES SVØMMEHALL - KOSTNADSOVERSLAG
3	24.10.2013	NORGES SVØMMEFORBUND - BANEMERKING
4	17.10.2013	SVØMMEBASSENGPLANENE PÅ BUGØYNES - FORELØPIG SVARBREV
5	22.07.2013	SØKNAD OM AREAL OG KLOAKKSYSTEM TIL SVØMMEBASSENG

Dokumenter i saken:

<u>Dok.dato</u>	<u>Type</u>	<u>Avsender/mottaker</u>	<u>Tittel</u>
20.02.2013	U	Bugøynes Helselag Prosjektgruppa	VEDR. SVØMMEBASSENG I BUGØYNES
02.04.2013	U	Kommunalsjef Marit Hiim Haugseth	MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 20.03.13:
03.05.2013	U	Bugøynes helselag	SVAR PÅ HENVENDELSE ANG BASSENG PÅ BYGØYNES
18.07.2013	I	Bugøynes Helselag	SØKNAD OM AREAL OG KLOAKKSYSTEM TIL SVØMMEBASSENG
30.09.2013	I	Bugøynes Helselag	SVØMMEBASSENG I BUGØYNES
17.10.2013	U	Bugøynes Helselag Prosjektgruppa	SVØMMEBASSENGPLANENE PÅ BUGØYNES - FORELØPIG SVARBREV
28.10.2013	I	Bugøynes Helselag	SVØMMEBASSENG TIL BUGØYNES - SØKNAD OM BRUKSRETT AV TOMT OG

Kort sammendrag:**Faktiske opplysninger:**

Bugøynes Helselag har nedsatt ei prosjektgruppe som har fått navnet Prosjekt Svømmehall. Prosjektleder har hatt mange samtaler med ulike virksomheter/avdeling/ledelse i kommunen angående prosjektet.

Videre har Kommunestyret den 20.03.13 gjort følgende vedtak:

Sør-Varanger kommune vil understreke behovet for svømmebasseng i Bugøynes, som har et stort maritimt miljø og behov for svømmetrening. De helsemessige aspekter er også viktig. Bugøynes Helselag arbeider med å finne en alternativ finansieringsordning.

Sør-Varanger kommune ser det som positivt dersom helselaget lykkes med å finne alternative finansieringsordninger til basseng i Bugøynes. Sør-Varanger kommune har i sin handlingsplan for idrett og fysisk aktivitet satt prosjektet på uprioritert liste, men det betyr allikevel at prosjektet er ønsket såfremt det finnes andre finansieringskilder. For øvrig vil Sør-Varanger kommune bistå Bugøynes Helselag med faglig idrettsmessige råd i saken.

Sør-Varanger kommune har i etterkant av vedtaket mottatt 2 brev fra Helselagets prosjektgruppe:

- Brev av 18.07.13 hvor en søker om areal og kloakk system til svømmebassenget.
- Brev av 30.09.13 hvor en søker om at kommunen setter prosjektet på prioritert liste. Med brevet følger kostnadskalkyle, skisse for plassering samt tegninger/skisser for selve bassengbygget.

Brevene følger saken som vedlegg.

Tomtesøknadssaken (brev av 18.07.13) vil bli besvart særskilt av kommunens plan- og utviklingsavdeling.

I sitt brev av 30.09.13 fremgår det at Helselaget ”setter pris på at kommunen understreker behovet for svømmebasseng i Bugøynes. Videre er vi klar over vedtakets innhold om at bassenget er satt på uprioritert liste i kommunens handlingsplan for idrett og fysisk aktivitet. Vi har arbeidet siden i våres med å finne alternative finansieringsmuligheter, men vi ser at dette vil ta tid. Derfor er vi kommet til at det er nødvendig å få bassenget på prioritert liste.”

Hovedbegrunnelsen for behovet er Bugøynes som fiskevær med en unik beliggenhet sør ved Varangerfjorden, som er en arm til Barentshavet hvor alle fiskesorter som naturlig holder til i Barentshavet kommer innom.

Fisket har i århundrer vært livsnerven. De skriver videre at det i dag er 17 fiskebåter på stedet, samt kongekrabbe-bedrift med salg av levende krabber og Varanger Vilt AS med reinkjøtt.

Av søknaden fremgår det at det i dag er 230 innbyggere og at stedet har et navn innen turisme nesten som Nordkapp.

Videre beskrives det organisasjonsliv samt ulike idrettsanlegg og folkehelseiltak som finnes på Bugøynes.

Bassengplanene:

Av prosjektbeskrivelsen fremgår det at en ønsker å realisere et basseng på 16,7 meter x 8 meter og et varmebasseng på 4 m x 8 m. Det vises til råd de har fått fra presidenten i Norges Svømmeforbund. Bruttoareal vil være på 820 m².

Kostnadsrammen er inkl moms på kr 63.762.500,-.

Pr dato har Helselaget bevilget kr 18.000,- til forprosjektet.

Det sies videre i brevet bla:

- Vi er åpne for å diskutere visse justeringer i opplegget.
- Det har vært kontakt med brønnboringsfirma som har gitt oss overslag på brønnboring.
- Norges svømmeforbund har gitt informasjon om banemerking
- Det er sendt elektronisk søknad til Extrastiftelsen og Gjensidigestiftelsen
- Det er sendt ut skriv her til befolkningen med anmodning om å yte bidrag samt at en arbeider videre med søknader om større beløp fra flere organisasjoner og institusjoner.

Avslutningsvis i søknaden heter det: ”Vi håper at vårt prosjekt kan komme på prioritert liste så snart som mulig. Da blir arbeidet for både oss og kommunen lettere. Vi er takknemlige for at kommunestyret i sitt vedtak sier at kommunen vil bistå oss med faglige idrettsmessige råd i saken, noe vi også hittil har fått.”

Rådmannens vurdering/konklusjon:

Rådmannen registrerer at det ligger entusiasme bak planene om å kunne realisere et svømmeanlegg på Bugøynes, men ønsker å presisere at om en ønsker å gjøre dette som et Spillemiddelprosjekt har Kulturdepartementet utarbeidet bestemmelser som vil stille strenge krav til søker og prosjekt med prosjektbeskrivelse.

Ved et spillemiddelprosjekt er det definert ”tilskuddsberettigete elementer og ikke-tilskuddsberettigete”. Det ytes bla ikke tilskudd til:

Publikumstribuner, veier, parkeringsplasser, diverse løst utstyr dersom ikke annet er bestemt, tilknytningsavgifter, finansieringskostnader med unntak av renter på byggelån i

byggeperioden, flytting av høyspentledninger/kabler, eiendomsgjerder og reguleringsarbeider.

Videre ytes det ikke spillemidler til drift, leie, erverv av grunn eller dekning av gjeld.

Videre settes det krav til søker:

Følgende er definert som søkere:

Kommuner og fylkeskommuner, idrettslag/organisasjonsledd i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympisk komite (NIF), idrettslag organisert under Samisk idrettsforbund, studentsamskipnader, sammenslutninger organisert under Norges Jeger- og Fiskerforbund, Den Norske Turistforening (DNT), Norges Bilsportforbund og Det Frivillige Skyttervesen.

Følgende sammenslutninger må søke departementet om forhåndsgodkjenning av sine vedtekter for å kunne søke om spillemidler:

Aksjeselskaper/allmennaksjeselskaper, stiftelser, samvirkeforetak samt andre sammenslutninger, for eksempel kommunale foretak.

Dersom andre enn kommuner/fylkeskommuner står som søker for store kostnadskrevende anlegg (investerings- og driftsmessig), kreves det at søker fremlegger grundige planer både finansiering og drift av anlegget. Dersom planene ikke er tilfredsstillende dokumentert, vil søknaden ikke bli imøtekommet.

Når andre enn kommunen/fylkeskommunen står som søker, MÅ kommunen garantere for at tilskuddsmottaker ved eventuell misligholdelse av driften, betale tilbake spillemidlene til departementet. Dette gjelder anlegg som har mottatt over 3 mill kr i spillemidler.

Garantien skal være en selvskyldnergaranti på 20 år. Garantivedtaket skal følge en ventuell søknad om spillemidler. En slik garanti vil kreve godkjenning av Fylkesmannen.

Anlegget må være universelt utformet – skal kunne dekke alle grupper som besøker anlegget som utøver, publikum, ansatt, trener, dommer mv.

Viser videre til Kulturdepartementets Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2013.

Pr definisjon tilfredsstill ikke Helselaget pr dato bestemmelsene om å kunne være et spillemiddelprosjekt.

Det vil være prosjektets første utfordring.

Ved bygging av alle typer haller, kreves det at Kulturdepartementet får en søknad om Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning. Dette for at en skal sikre behovsriktige og gode idrettsfunksjonelle løsninger, og for å sikre at de estetiske og miljømessige forhold ivaretas på en god måte. Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning må ikke forveksles med den saksbehandling som foregår i kommunens byggesaksavdeling.

Søknaden må inneholde bla behovsoppgave med redegjørelse for den kartleggingen av behov som har vært foretatt og resultatet av den. Det skal særlig redegjøres for barn og ungdoms behov. Dette behovet skal holdes opp mot eksisterende tilbud og vil danne grunnlag for innhold og dimensjonering av anlegget.

Videre skal det følge med et enkelt kostnadsoverslag, foreløpig plan for finansiering og drift av anlegget.

I brevet av 30.09 bes det om at prosjektet kommer inn som prioritert prosjekt i handlingsplanen for idrett og fysisk aktivitet.

Dette vil være umulig ut fra at prosjektet i dag ikke har en prosjekteier som tilfredsstiller Kulturdepartementets definisjon som aktuell spillemiddelsøker, jfr pkt 2.2.1 i bestemmelsene.

Rådmannen tillater å gjøre oppmerksom på at det er en feil i Kommunestyrets vedtak av 20.03.13 når det hevdes at en allerede har vedtatt at anlegget er på uprioritert liste.

Dette medfører ikke riktighet.

I kommunestyrets vedtak den 30.01.13 i sak 003/13 er følgende ordinære anlegg oppført på uprioritert liste: Ishall, snøproduksjonsanlegg, skianlegg, rehabilitering lysløype, kunstgressdekke grusbanen Hesseng, leirdueanlegg, O-kart Gresselv og Gimsekart, og gjestestaller Sandnesdalen.

I saksfremlegget er det med en setning under "registrerte innspill – Bugøyenes bygdelag – krav om svømmebasseng på Bugøyenes".

Konklusjon:

Sør-Varanger kommune kan ikke forplikte seg ut fra den økonomiske situasjon og omstillingen som en nå gjennomgår, til å delta som eier, yte kommunalt tilskudd, garantist, påta seg tilretteleggingskostnader til ikke-tilskuddsberettigede deler av prosjektet, ivareta byggherreansvaret ved en eventuell utbygging, umulig å kunne forplikte seg på driftssiden med driftsansvar og en langtidsbruksavtale for skole, barnehage og omsorgstjenestene i bygda.

Spørsmål om prioritering tas opp når det foreligger et prosjekt som tilfredsstillende Kulturdepartementets bestemmelser for spillemiddelordningen.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Sør-Varanger kommunestyre vedtar at kommunen, ut fra den meget anstrengte økonomiske situasjon en er inne i, ikke kan forplikte seg på noen måte økonomisk i de planene som nå foreligger for prosjekt Svømmehall på Bugøynes, jfr søknad av 18.07. og 30.09.13 og rådmannens vurderinger.

Kommunestyret vil vurdere en eventuell plassering på handlingsplan for idrett og fysisk aktivitet når det foreligger et prosjekt som tilfredsstillter Kulturdepartementets krav for å være spillemiddelberettigete.

Behandling 18.11.2013 Utvalg for levekår

Saksordfører: Monica Hauge Stiansen

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Utvalg for levekårs vedtak i sak 040/13:

Utvalg for levekår avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Sør-Varanger kommunestyre vedtar at kommunen, ut fra den meget anstrengte økonomiske situasjon en er inne i, ikke kan forplikte seg på noen måte økonomisk i de planene som nå foreligger for prosjekt Svømmehall på Bugøynes, jfr søknad av 18.07. og 30.09.13 og rådmannens vurderinger.

Kommunestyret vil vurdere en eventuell plassering på handlingsplan for idrett og fysisk aktivitet når det foreligger et prosjekt som tilfredsstillter Kulturdepartementets krav for å være spillemiddelberettigete.

Behandling 26.11.2013 Rådet for likestilling av funksjonshemmede

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Rådet for likestilling av funksjonshemmedes vedtak i sak 013/13:

Sør-Varanger kommunestyre vedtar at kommunen, ut fra den meget anstrengte økonomiske situasjon en er inne i, ikke kan forplikte seg på noen måte økonomisk i de planene som nå foreligger for prosjekt Svømmehall på Bugøynes, jfr søknad av 18.07. og 30.09.13 og rådmannens vurderinger.

Kommunestyret vil vurdere en eventuell plassering på handlingsplan for idrett og fysisk aktivitet når det foreligger et prosjekt som tilfredsstillter Kulturdepartementets krav for å være spillemiddelberettigete.

Behandling 26.11.2013 Eldrerådet

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Eldrerådets vedtak i sak 003/13:

Sør-Varanger kommunestyre vedtar at kommunen, ut fra den meget anstrengte økonomiske situasjon en er inne i, ikke kan forplikte seg på noen måte økonomisk i de planene som nå foreligger for prosjekt Svømmehall på Bugøynes, jfr søknad av 18.07. og 30.09.13 og rådmannens vurderinger.

Kommunestyret vil vurdere en eventuell plassering på handlingsplan for idrett og fysisk aktivitet når det foreligger et prosjekt som tilfredsstillter Kulturdepartementets krav for å være spillemiddelberettigete.

Behandling 27.11.2013 Formannskapet

Saksordfører: Agnar Jensen

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Formannskapetets vedtak i sak 079/13:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Sør-Varanger kommunestyre vedtar at kommunen, ut fra den meget anstrengte økonomiske situasjon en er inne i, ikke kan forplikte seg på noen måte økonomisk i de planene som nå foreligger for prosjekt Svømmehall på Bugøynes, jfr søknad av 18.07. og 30.09.13 og rådmannens vurderinger.

Kommunestyret vil vurdere en eventuell plassering på handlingsplan for idrett og fysisk aktivitet når det foreligger et prosjekt som tilfredsstillter Kulturdepartementets krav for å være spillemiddelberettigete.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Bugøynes Helselag
Prosjekt Svømmebasseng
Boks 97
9935 Bugøynes

-/eh

SØR-VARANGER KOMMUNE Boks 406, 9915 Kirkenes		
04 OKT. 2013		
Saksnr: 13/857	Dok.nr:	Off.vurdering: Kopi til:

Sør-Varanger Kommune
Boks 406
9015 Kirkenes

Bugøynes 30.9.2013

Svømmebasseng til Bugøynes.

Vi viser til tidligere korrespondanse, senest kommunens brev av 3.5.2013 med referat fra kommunestyrets vedtak i møte 20.3.2013. Vi setter pris på at kommunen understreker behovet for svømmebasseng i Bugøynes. Videre er vi klar over vedtakets innhold om at bassenget er satt på uprioritert liste i kommunens handlingsplan for idrett og fysisk aktivitet. Vi har arbeidet siden i våres med å finne alternative finansieringsmuligheter, men vi ser at dette vil ta tid. Derfor er vi kommet til at det er nødvendig å få bassenget på prioritert liste.

Bugøynes er et fiskevær med en unik beliggenhet sør ved Varangerfjorden, som er en arm til Barentshavet hvor alle fiskesorter som naturlig holder til i Barentshavet kommer innom. Fisket har i århundrer vært livsnerven. Per i dag er det 17 fiskebåter her. I tillegg har Bugøynes blitt et industristed med salg av levende kongekrabbe til Japan Kina, Moskva, Europa og Østen. Reinkjøttet fra Varanger Vilt A/S, Bugøynes, og krabbebedriften har høstet flere priser av de beste kokker i Norge under konkurranser i Stavanger for sin kvalitet. Kontroll- og konstitusjonskomiteen fra vårt storting har besøkt Bugøynes og blitt bispist med kongekrabbe og reinkjøtt og fått en kulinarisk opplevelse av de sjeldne. Bygdelaget hadde den ære å ta imot komiteen.

Vi er et fiskevær med 230 innbyggere i dag, men stedet har et navn innen turisme nesten som Nordkapp. Det har Bugøynes fått ved at stedet er markedsført i Finland. Besøket er veldig høyt. Superlativene er mange. Vi som bor her vet det. Bugøynes er eksotisk sommer, høst, vinter og vår. I fjor fra 1. oktober til 1.april i år hadde Bugøynes besøk av nesten 4000 studenter fra hele verden som badet i vår isfrie strand, gikk i sauna og spiste fiskesuppe før returen til Finland og Sverige.

Det høyeste fjellet i Sør-Varanger er i vårt nærområdet som vårt forsvar og flytrafikken fra hele verden har utbytte av. Turområdet ca 3 km fra Bugøynes kalt Rantind (på finsk Ranahammas) kan ta pusten fra turgåere i frisk luft og har en utsikt over Varangerfjorden som er unik, med Russland i Øst og det uendelige Barentshavet mot nordøst.

Vi er stolt av vår bygd, og vi vil være med å utvikle dette samfunnet videre. Våre lag og foreninger arbeider godt i fellesskap. Vi har Fiskarlag, Håndverk- og reiselivslag, Helselag, Bølgen idrettslag og Bugøynes bygdelag. Vi har ballbinge, Øst-Finnmarks første gressbane, lysløype, folkesti med kulturhistoriske fortellinger, 10-årig skole, barnehage og en velholdt skole, pleie- og omsorgssenter, 2 butikker, regnskapsfirma, redskapsfirma som lager

krabbeteiner, maskinstasjonsfirma, møbeltapetserfirma, ambulerende båtrepasjonsfirma, takrennefirma, turistbedrifter, stasus fra 1740 som restaurant/museum,

Dugnadsånden har vært og er stor. Det er en spesiell sisu i befolkningen. Vi har folk fra 8- 9 nasjoner som har valgt sine ektefeller fra Bugøynes og er en berikelse for bygda som ønsker og arbeide og bo her. Svømmebassenget vil være en viktig milepel for hele bygda. Helselaget, idrettslaget og fiskarlaget skal starte svømmeklubb i bygda og ser på denne oppgaven med svømmebasseng som en sikkerhet for seg og sine, både på sjø og land.

Forebyggende helsearbeid er helselagets viktigste oppgave samt å ta seg av den sosiale delen for våre eldste som enten bor hjemme eller i omsorgsboligen. Det er mange bugøynesværingar gjennom tiden som er innbyggere av Kirkenes og omegn som verdsetter et besøk i Bugøynes og opplever dette naturskjønne fiskeværet. Bugøynes er unik og turistenes uttalelser er verd millioner. Bugøynes har Finnmarks eldste bebyggelse, hus fra 1740 som oppleves i dag. Vi har en natur verd en bevarelse i verdensklasse. Turistenes opplevelse på sjøen er gull verd, både når det gjelder fiske og kulinarisk opplevelse. Svømmebassenget er skissert med tanke på miljø ved at varmen 3 til 5 grader hentes fra fjellgrunnen og suppleres med varmpumper for å oppnå ønskede temperatur, Den finske kulturen er ivaretatt ved at det blir sauna for gutter og jenter med en avkjølings sprinkelhage i hver ende, som vil bli en opplevelse, men en viktig del i det forebyggende helsetiltak for hele bygda. Vi har hatt fotballspiller fra Bugøynes i eliteserien som har vunnet cupfinalen på Ullevål med en hel buss fra Bugøynes på tribunen. Vi tror vi har gutter og jenter med den riktige innstillingen som gjennom svømmebassenget vil kunne være med å trene med de beste i svømme-Norge. Svømmeforbundets råd om et basseng på 16,7 meter x 8 og et varmebasseng på 4 x8 meter er av veldig stor betydning, skissert av arkitekt Bjørner Bolle som har studert både i Norge og Kina. Kostnadsoverslaget er 52 mill. kroner. Utgiftene til skissen og kostnadsoversikten er betalt av Helselaget. Vi regner med at når bassenget er ferdig, vil befolkningen fra nærliggende områder som Tana, Vadsø og hele Sør-Varanger ha helsemessig utbytte og en opplevelse ved å besøke fiskeværet Bugøynes. Vi tror dette vil gi en helsemessig stor gevinst for hele befolkningen både her og i nærliggende bygder.

Bugøynes har en ånd som turistene har oppdaget, som er bygget opp av våre forfedre som kom fra Finland som bebodde Bugøynes, som fant sin grøde i jorda som de opparbeidet og dyrket opp og dristet seg ut på havet og fant sin levevei. Denne ånd lever enda og er smittet over på våre nye landsmenn fra mange land som har valgt Bugøynes som sitt hjemsted.

Vi ber høfligst om at Sør-Varanger Kommune, Fylkeskommunen og Kulturdepartementet går inn for dette prosjektet som vi ser på som en enda en ny giv for Bugøynes og et helsefremmende tiltak for hele bygda og nærliggende områder.

Vi er i kontakt med Norges Svømmeforbund for å få råd om utforming og andre praktiske spørsmål. Etterat kommunestyrets fattet sitt vedtak, har vi gjort følgende:

- Styret i Bugøynes Helselag har bevilget kr 18.000 til et forprosjekt.
- Vi har fått skisse og kostnadsoverslag fra arkitektfirmaet InCube AS, som vedlegges. For dette har vi betalt de nevnte kr 18.000, som vi synes var en hyggelig pris. Vi er åpne for å diskutere visse justeringer i opplegget.
- Det har vært kontakt med brønnboringsfirma som har gitt oss overslag på brønnboring.

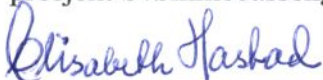
- Norges Svømmeforbund har i vedlagte epost av 27.9. 2013 gitt informasjon om banemerking,
- Vi har i brev av 18.7.2013 til kommunen søkt om areal og kloakksystem til bassenget.
- Det er sendt elektronisk søknad til Extrastiftelsen, datert 7.5.2013.
- Det er sendt elektronisk søknad til Gjensidigestiftelsen, datert 15.9.2013.
- Det er sendt ut skriv her til befolkningen med anmodning om å yte bidrag.
- Vi arbeider videre med søknader om større beløp fra flere organisasjoner og institusjoner.

Vi håper at vårt prosjekt kan komme på prioritert liste så snart som mulig. Da blir arbeidet for både oss og kommunen lettere. Vi er takknemlige for at kommunestyret i sitt vedtak sier at kommunen vil bistå oss med faglige idrettsmessige råd i saken, noe vi også hittil har fått.

Vi håper at Sør – Varanger kommune på ovennevnte grunnlag kan sette prosjektet på prioritert liste.

Kopi av dette brev uten vedlegg er sendt som epost til Nils – Edvard Olsen.

Med vennlig hilsen
Bugøynes Helselag
prosjekt Svømmebasseng

Elisabeth Hastad prosjektleder

ISY Calcus Expert

Prosjektbok

inkl. prislinjer

Versjon 6.1.1

Bygganalyse

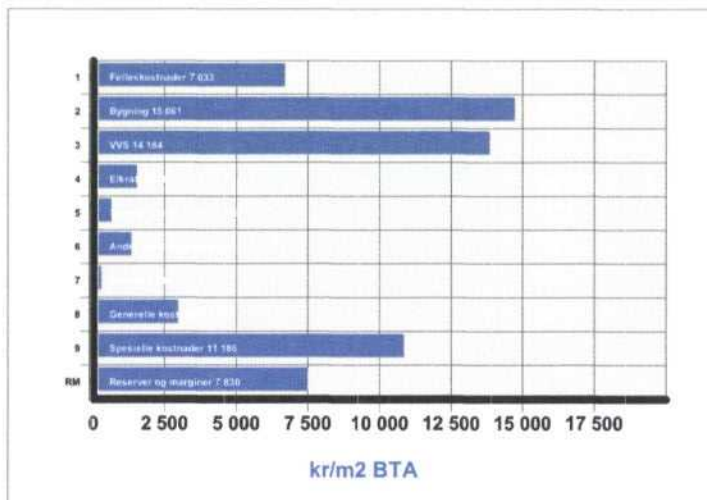
Thorbjørn

07.05.2013

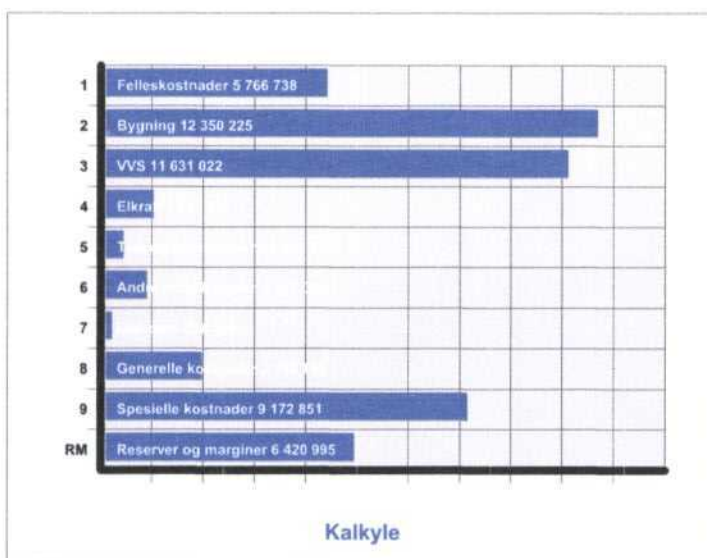
(15:32)

Bugøynes svømmehall: Kostnadsoverslag

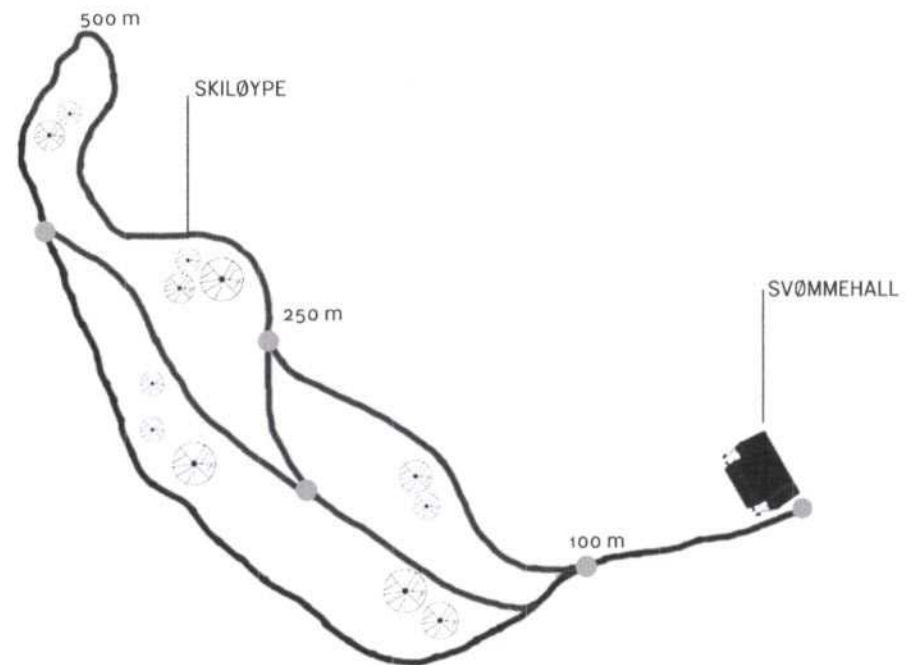
	Pris	Pris/BTA	Andel
1 Felleskostnader	5 766 738	7 032,6	17,0%
2 Bygning	12 350 225	15 061,3	36,4%
3 VVS	11 631 022	14 184,2	34,2%
4 Elkraft	1 531 392	1 867,6	4,5%
5 Tele og automatisering	800 421	976,1	2,4%
6 Andre installasjoner	1 377 099	1 679,4	4,1%
7 Utendørs	516 388	629,7	1,5%
8 Generelle kostnader	2 718 118	3 314,8	8,0%
9 Spesielle kostnader	9 172 851	11 186,4	27,0%
RM Reserver og marginer	6 420 995	7 830,5	18,9%
KALKYLE	52 285 249	63 762,5	153,9%

Kode	Beskrivelse	Prosjekt	Enh
UMA	Utvendig mark	1 000	m2
BYA	Bebyggd areal	740	m2
BTA	Brutto areal	820	m2
BTK	Brutto areal kjeller	80	m2
BTV	Brutto volum	11 200	m3
YUM	Yttervegg under mark	90	m2
YOM	Yttervegg over mark	510	m2
INV	Innervegg	555	m2
N1	(YUM+YOM)/BTA	0,73	
N2	INV/BTA	0,68	

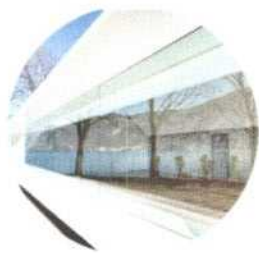
BUGØYNES SVØMMEHALL PRESENTASJON

07_05_2013

LOKAL ARKITEKTUR

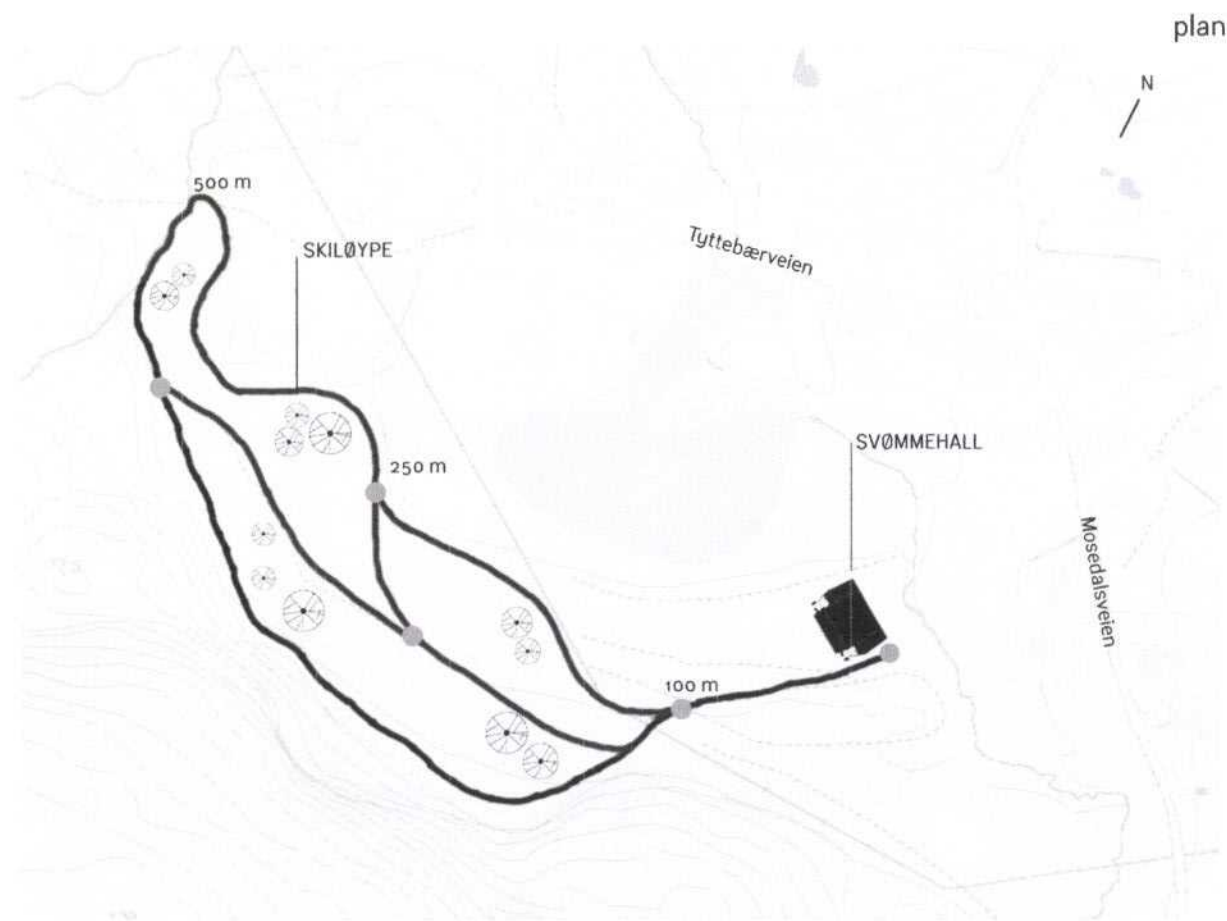
MODERNE FORMSPRÅK

UTSIKT

OMRÅDET OG KONSEPT

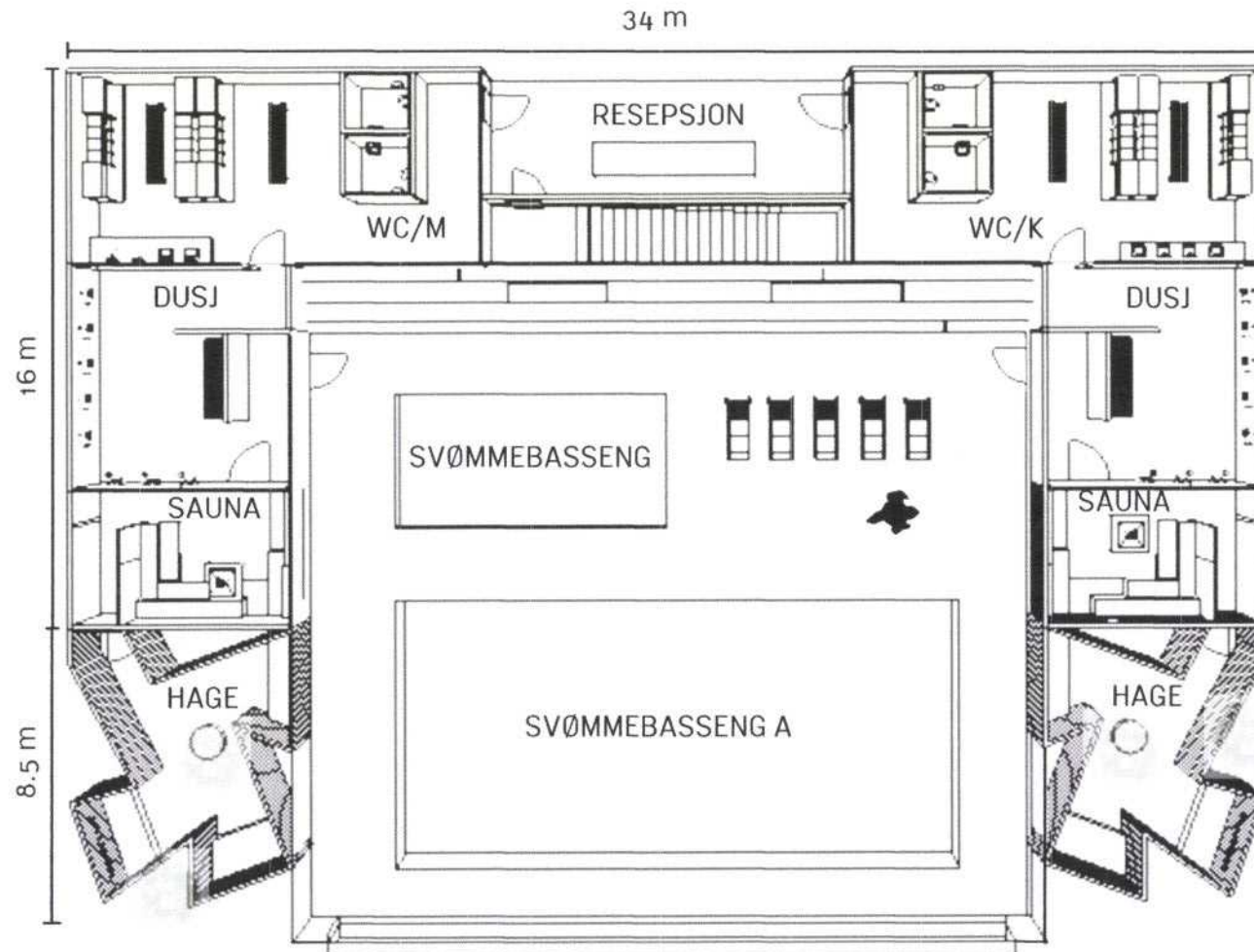
SVØMMEHALL SKILØYPE

bilder

PLAN OG KONSEPT

FLOTT UTSYN
LOKALE MATERIALER
LOKAL ARKITEKTUR
MODERNE FORMSPRÅK
BEHAGELIGE ROM

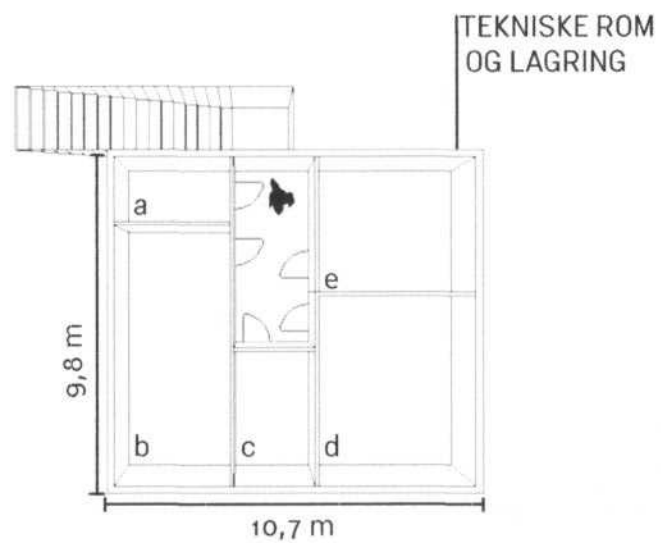
DIMENSJONER

RESEPSJON: 58 m²
SVØMMEBASSENG: 450 m²
WC M/K: 65 m²
DUSJ M/K: 42.5 m²
SAUNA M/K: 26 m²
HAGE: M/K 20 m²
TOTAL: 780 m²

PLAN OG KONSEPT

FLOTT UTSYN
LOKALE MATERIALER
LOKAL ARKITEKTUR
MODERNE FORMSPRÅK
BEHAGELIGE ROM

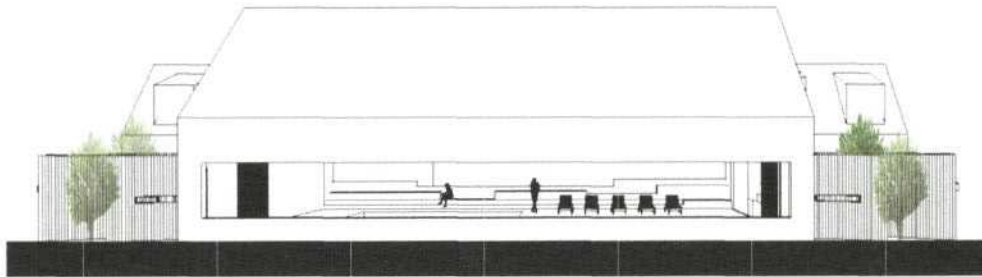
DIMENSJONER

a: 7 m²
b: 27 m²
c: 9 m²
d: 25m²
e: 15m²

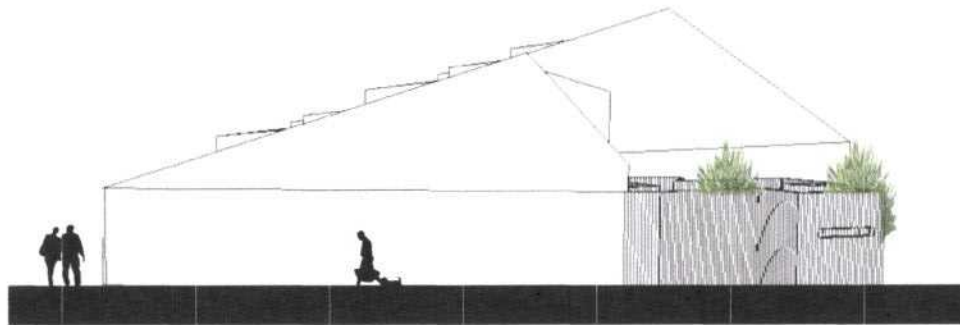
TOTAL: 83 m²

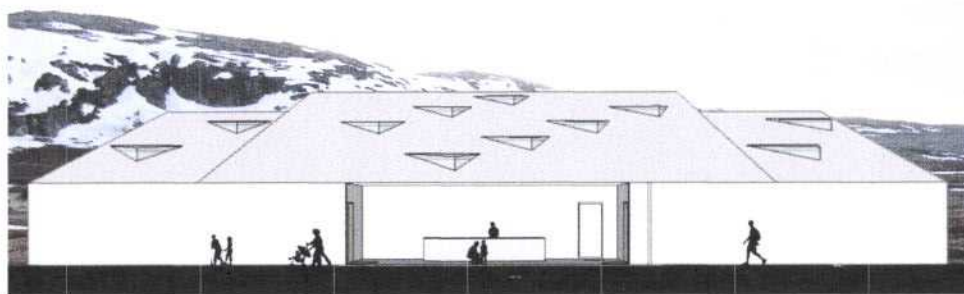
FASADER

fasade sør

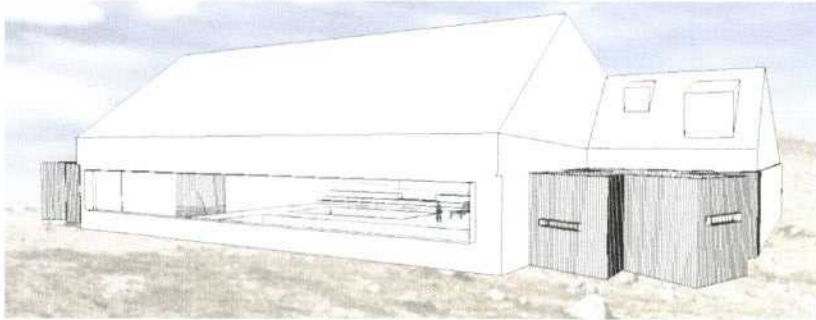
fasade øst/vest

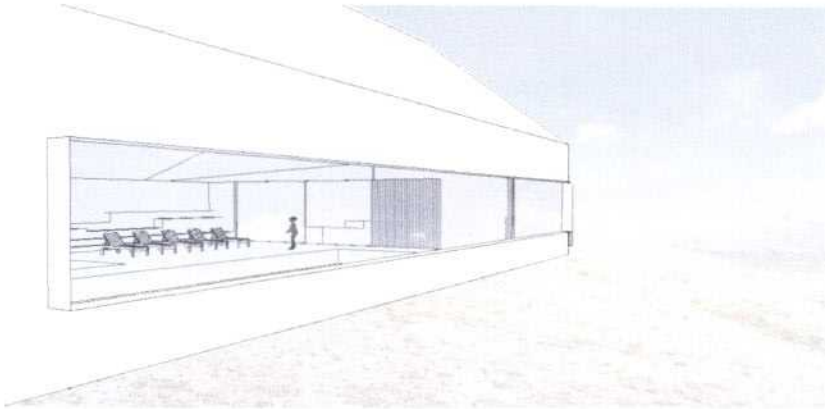
fasade nord

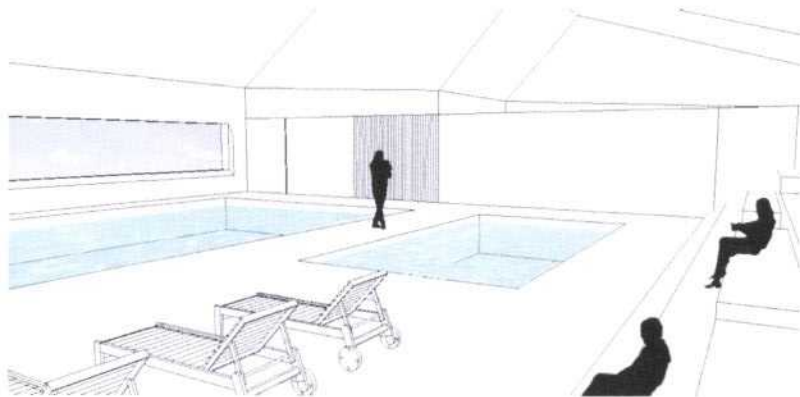
PERSPEKTIVER

perspektiv eksteriør 1

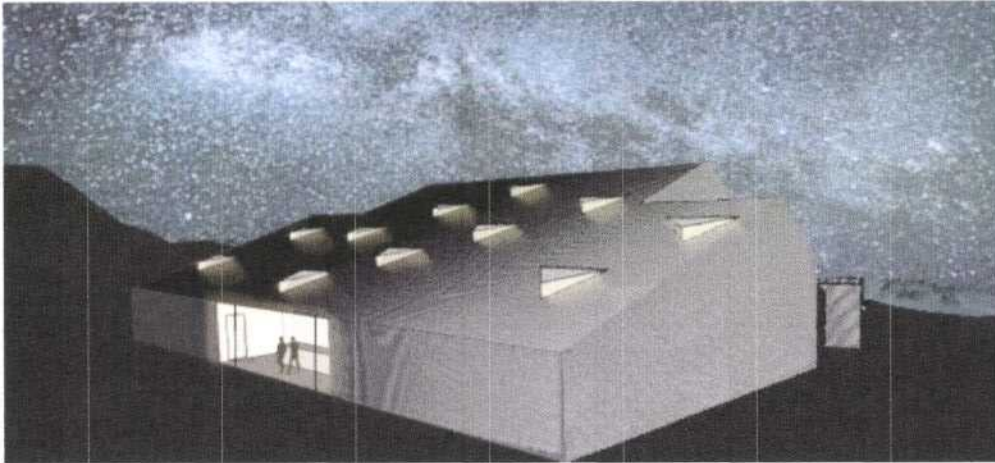

perspektiv eksteriør 2

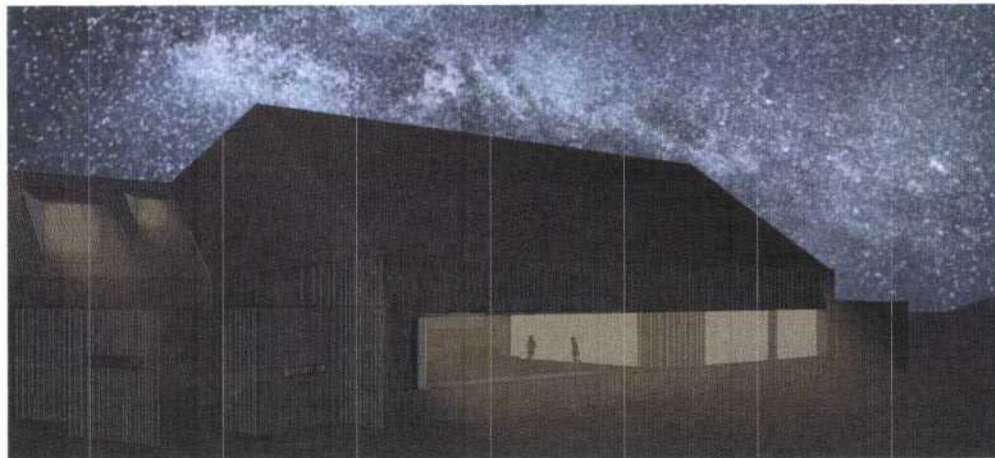

innvendig

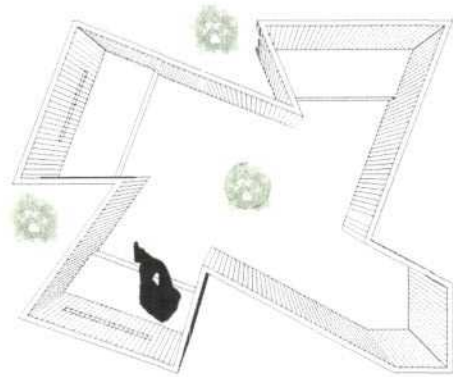
NATT PERSPEKTIVER

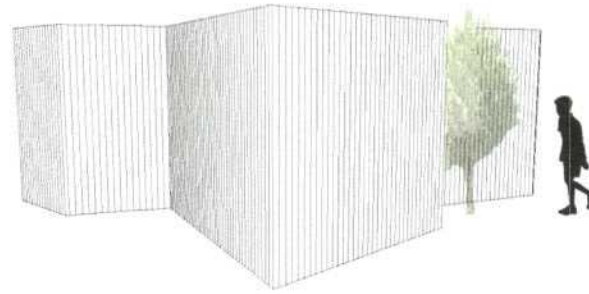
natt perspektiv 1

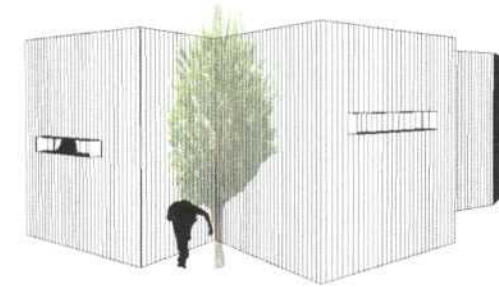
natt perspektiv 2

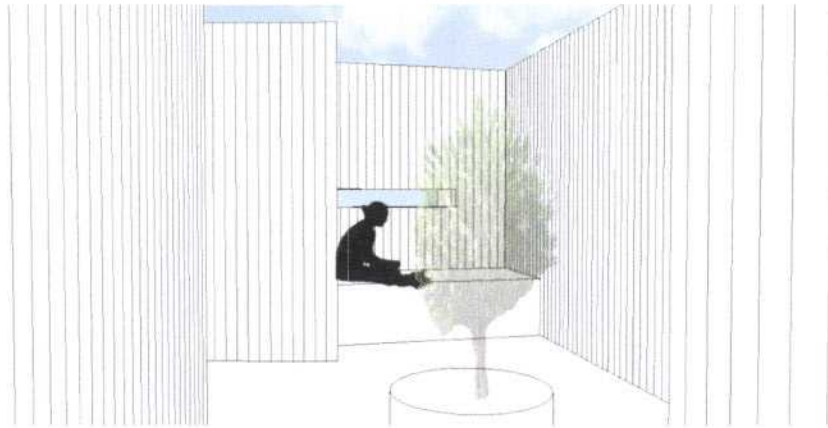
plan

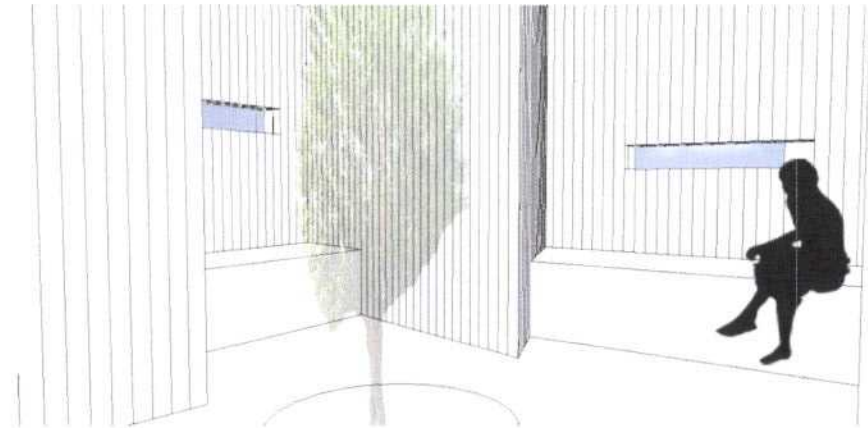
eksteriørperspektiv
1

eksteriørperspektiv 2

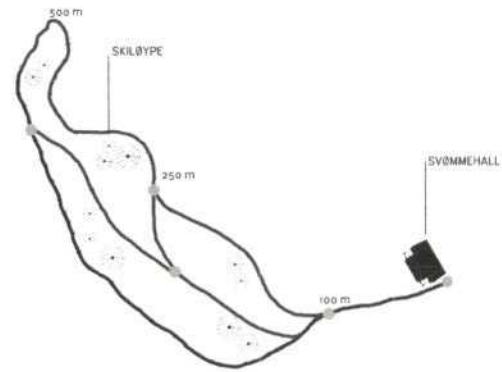

innvendig 1

innvendig 2

SKILØYPE
VINTER
SOMMER

vinter 1

sommer 1

vinter 2

sommer 2

Kjell Hastad

Fra: Alstad, Erlend [Erlend.Alstad@svomming.no]

Sendt: 27. september 2013 15:07

Til: 'Kjell Hastad'

Kopi: Per Rune Eknes (per.rune@medley.no)

Emne: SV:

Vedlegg: 03024_A0_banemerking_vedl_6.pdf

Hei, jeg viser til hyggelig telefonsamtale med Elisabeth igjen i dag! Nå har jeg sett på skissen og brevene igjen. Det ser ut til å kunne bli et fint anlegg; det er ikke mål på bassengene på skissen, men jeg går ut fra at det største bassenget er 16,67x8, slik du skriver i brevet.

Det er viktig at dere får med riktig merking i bassenget. Jeg antar det skal være fire baner à 2 m.

Det er også viktig at det blir støpt ned hylser til vendeflagg for ryggsvømming, og det lages feste til startpaller. Jeg regner med at bassenget ikke vil bli brukt (mye) til konkurranser, men det er nødvendig for svømmerne å ha dette til trening også.

Se vedlagte dokumenter og lenke:

3.6 Vendemerker for ryggsvømming

3.6.1 Det skal være tau med flagg 1,80 meter over bassenget 5,0 meter fra hver endevegg. Tauene skal være festet til stolper som lett må kunne tas bort. Det skal også være tydelige merker på bassengveggen 15,0 meter fra hver ende, dette gjelder både 25 og 50 meters basseng.

Her finner dere spesikasjoner med vedlegg:

<http://www.svomming.no/index.php?menuid=127&expand=318,127>

God helg,

vennlig hilsen

Erlend Alstad

Anleggskonsulent, Norges Svømmeforbund

Tlf: 40 85 29 25 / mail: erlend@svomming.no

Fra: Kjell Hastad [mailto:kjell@multireg.no]

Sendt: 13. september 2013 13:05

Til: Alstad, Erlend

Emne: VS:

Nytt forsøk på sending.

Mvh Elisabeth Hastad

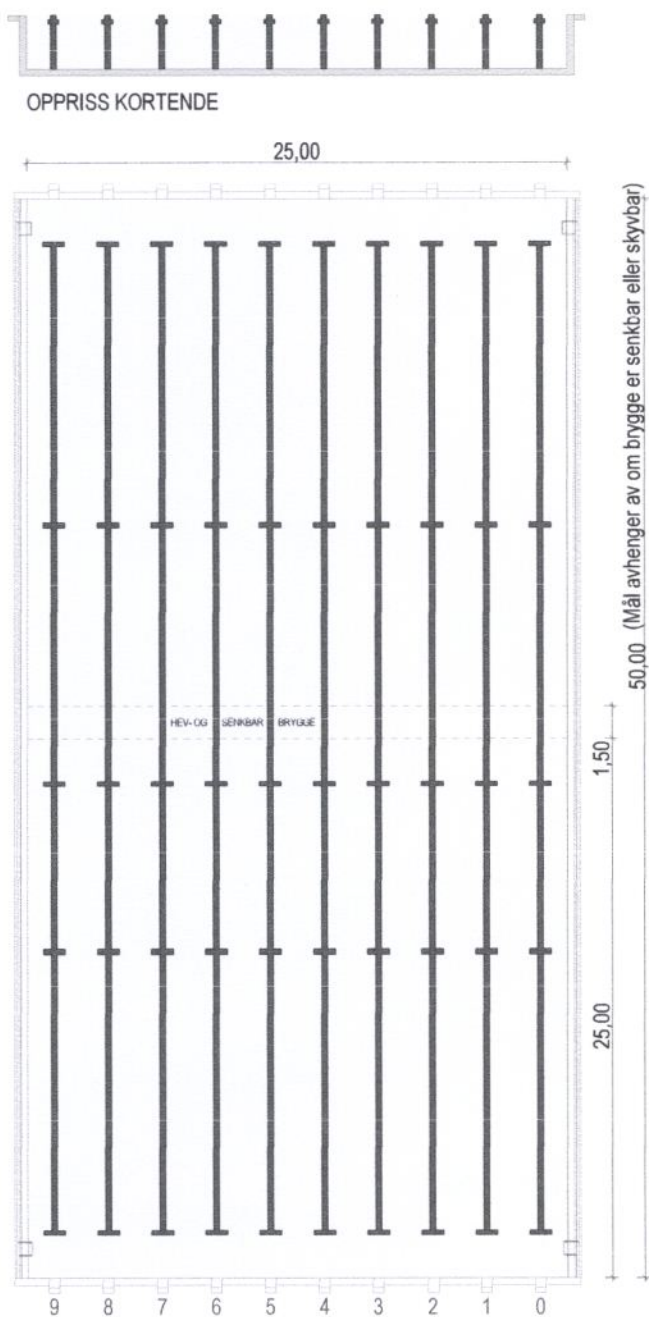
Fra: Kjell Hastad [mailto:kjell@multireg.no]

Sendt: 13. september 2013 13:01

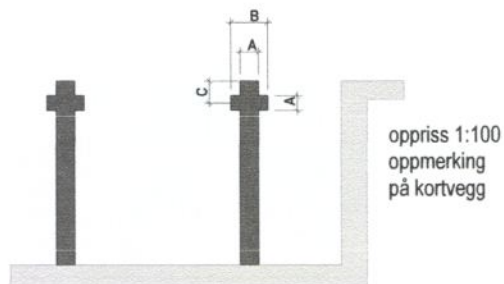
Til: Erlend (erlend@svomming.no)

Emne:

27.09.2013

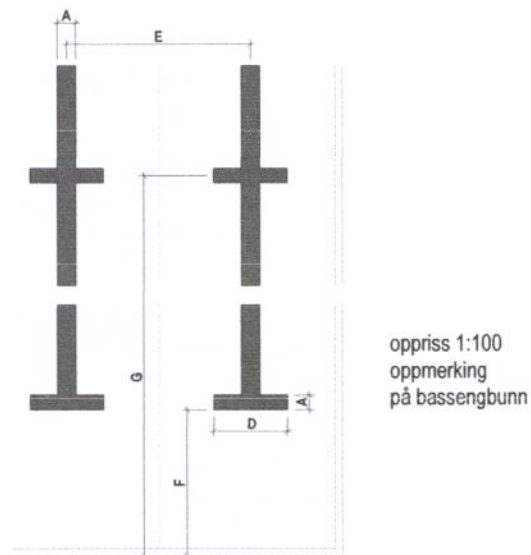

PLAN 50 m konkurranse basseng - ende ved start

BREDDE PÅ BANEOPPMERKING	A	0,25 m + 0,05
LENGDE PÅ TVERRSTRIPE VEGG	B	0,50 m
DYBDE TIL SENTER TVERRSTRIPE VEGG	C	0,30 m
LENGDE PÅ TVERRSTRIPE BUNN	D	1,00 m
BANEBREDDE	E	2,00 m minimum 2,50 m foretrukket
AVSTAND FRA BUNNMERKING TIL VEGG	F	2,00 m
AVSTAND FRA TVERRMERKING BUNN TIL VEGG	G	15,00 m

Gjelder 50m basseng bygget etter 01.01.2006

SØR-VARANGER KOMMUNE

ALLMENN KULTUR

Bugøynes Helselag Prosjektgruppa
Postboks 97

9935 BUGØYNES

Vår ref.: Saksnr.: 13/857/6	Deres ref.:	Dato: 17.10.2013
Saksbehandler: Nils-Edvard Olsen	Telefonnr.: 78 97 74 40	Epostadresse: postmottak@svk.no

SVØMMEBASSENGPLANENE PÅ BUGØYNES - FORELØPIG SVARBREV

Det vises til brev av 18.07 og 30.09.13 ad de planer Helselaget har for svømmebasseng på Bugøynes.

Rådmannen vil nå starte en saksbehandling som i løpet av 2013 vil bli lagt frem for politisk behandling.

Helselagets brev av 18.07.13 vil bli besvart av plan- og utviklingsavdelingen i egen ekspedisjon.

Vi beklager om det vil ta tid å behandle saken, men lover å gjøre vårt beste for å unngå forsinkelser.

Henvendelse om saken kan rettes til saksbehandler Nils-Edvard Olsen, tlf.nr. 78 97 74 40.

Med vennlig hilsen

Nils-Edvard Olsen
Spesialrådgiver

Kopi:

Enhetsleder Teknisk drift Ivar W. Kaski	Boks 406	9915	KIRKENES
Rådmann Bente Larssen	Boks 406	9915	KIRKENES
Avdelingssjef Plan og utvikling Håvard Lund	Boks 406	9915	KIRKENES
Enhetsleder Kultur og fritid Harald Sørensen		9915	KIRKENES
Økonomisjef Nina Bordi Øvergaard	Boks 406	9915	KIRKENES

Bugøynes Helselag
Prosjekt Svømmebasseng
Postboks 97
9935 Bugøynes

Sør Varanger Kommune
Plan, bygg og reguleringsavdelingen
Postboks 406
9915 Kirkenes

SØR-VARANGER KOMMUNE Bugøynes 18.7.2013 Boks 406, 9915 Kirkenes		
22 JULI 2013		
Saksnr: 13/ 857	Dok.nr:	Off.vurdering: Kopi til:

Søknad om areal og kloakk system til svømmebassenget.

Prosjekt Svømmebasseng

Vi viser til møte med Deres idrettkonsulent Nils Edvard Olsen 27.5. 2013 ang. søknad om svømmebasseng til Bugøynes.

Bugøynes Helselag valgte undertegnede Elisabeth Hastad og Kenneth Samuelsen til å arbeide med svømmebassengsaken under årsmøtet i februar 2013.

Bugøynes Helselag går inn for at svømmebassenget skal ligge på Tyttebærsletta over bekken ved sanddynene.

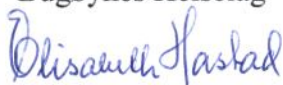
Prosjektgruppa har fått arkitekt Bjørner Bolle i Oslo til å skisse opp det ønskede svømmebassenget og et firma til å kostnadsberegne dette. Vi har og vært i kontakt med et firma i Trondheim ang. brønnboring. Skissekostnadene og beregningen har Bugøynes Helselag betalt. Vi tenker miljø og vil bruke vannet fra grunnen som holder 3 til 5 grader. Resten av vannet i bassenget skal varmes opp med spesielle varmpumper. Når det gjelder selve bassenget, har vi fulgt rådene fra svømmeforbundet ved presidenten.

I en samtale sa Ivar Kaski at kloakken vil ikke være noe stort problem. Her regner vi med at Kommunen vil besørge den kostnaden siden den nåværende kloakken går sirka 100 meter fra der svømmebassenget skal ligge.

Det vi ber om i denne søknaden er at Kommunens ingeniører godkjenner tomta og måler den ut til dette formålet. Vi har tegninger som er forevist Nils Edvard Olsen. Kopi av skissen vil bli lagt ved søknaden til Kulturdepartementet som sendes kommunen innen rimelig tid.

Vi håper på en god og et konstruktivt samarbeid med Kommunen i denne viktige saken for Helselaget.

Med vennlig hilsen
Bugøynes Helselag

Elisabeth Hastad
Prosjektleder

Kenneth Samuelsen
prosjektmedarbeider

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Nina Bordi Øvergaard Enhetsleder: , tlf.	Dato: 18.11.2013
Arkivkode: K1-446, K3-&58, K1-210	Arkivsaksnr.: 12/890
Saksordfører: Reidun Kolpus	

SAKSGANG		
Behandling: Kommunestyret	Møtedato: 11.12.2013	Saksnr.: 079/13

OFFENLIG ANSKAFFELSE AV SKILTING TANGENLIA OMSORGSBOLIGER - INNSTILLING FRA KONTROLLUTVALGET

Vedlagte dokumenter:

Nr.	Dok.dato	Tittel
1	18.11.2013	Offentlige anskaffelser Sør-Varanger.pdf
2	18.11.2013	Vedtak 34-13 Revisjonsrapport Offentlige anskaffelser.doc

Dokumenter i saken:

<u>Dok.dato</u>	<u>Type</u>	<u>Avsender/mottaker</u>	<u>Tittel</u>
20.02.2012	I	Kontrollutvalgan IS	VEDTAK FRA KONTROLLUTVALGET
27.02.2012	I	Kontrollutvalgan IS	MØTEPROTOKOLL 07.02.12
01.06.2012	I	Kontrollutvalgan IS	MØTEPROTOKOLL KONTROLLUTVALGET 16.05

13.06.2012	I	Kontrollutvalgan IS	PROTOKOLL FRA STYREMØTE I KONTROLLUTVALGAN IS 30.05
18.06.2012	I	Kontrollutvalgan IS	VEDTEKTER KONTROLLUTVALGAN IS
26.07.2012	I	Kontrollutvalgan IS	OVERORDNET ANALYSE. - PROTOKOLL 17.04.2012
30.07.2012	I	Kontrollutvalgan IS v/Sissel Mietinen	PROTOKOLL FRA STYREMØTET I KONTROLLUTVALGET IS 30.05.12
24.10.2012	I	Kontrollutvalgan IS	VEDTAK FRA KONTROLLUTVALGETS MØTE DEN 22. OKTOBER 2012
12.11.2012	I	Kontrollutvalgan IS	VEDTAK FRA KONTROLLUTVALGET.
09.01.2013	I	Kontrollutvalgan IS	INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET.
31.01.2013	I	Mette Kontrollutvalgan IS v/	VEDTAK FRA KONTROLLUTVALGET
07.02.2013	U	Kontrollutvalgan IS	VEDR. MØTER I KONTROLLUTVALGET
28.02.2013	U	Saksbehandler Nina B. Øvergaard	MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 27.02.13:
14.05.2013	I	Kontrollutvalgan IS	PROTOKOLL FRA MØTE I KU 16. APRIL
14.05.2013	I	Kontrollutvalgan IS	VEDTAK FRA MØTE I KU 16. APRIL
28.05.2013	I	Kontrollutvalgan IS	PROTOKOLL FRA MØTE I KONTROLLUTVALGET 22.05.2013
29.05.2013	I	Kontrollutvalgan IS	PROTOKOLLEN FRA MØTE I KONTROLLUTVALGET 22. MAI
19.06.2013	I	Kontrollutvalgan IS	ORIENTERING
19.09.2013	I	Kontrollutvalgan IS	VEDTAK FRA KONTROLLUTVALGET TIL KOMMUNESTYRET
14.10.2013	I	Kontrollutvalgan IS	PROTOKOLL STYREMØTE KONTROLLUTVALGAN IS - 04.10.2013

Kort sammendrag:

Kontrollutvalget har i møte den 12. september 2013 fattet følgende enstemmige vedtak i sak 34/13 Revisjonsrapport Offentlige anskaffelser Sør-Varanger:

Kontrollutvalget oversender revisjonsrapport Offentlige anskaffelser til kommunestyret og slutter seg til revisors anbefaling og ber kommunestyret ta rapporten til orientering.

Faktiske opplysninger:

Rådmannen har i møte 27 juni 2013 bedt Finnmark kommunerevisjon IKS å gjennomføre en forvaltningsrevisjon av anskaffelsen av skilt til Tangenlia omsorgsboliger og hvorvidt lov om offentlig anskaffelser er fulgt ved anskaffelsen. Revisjonen har gjennomført undersøkelsen innenfor retningslinjene for forvaltningsrevisjon.

Problemstillingene var

1. Har kommune fulgt reglene for lov om offentlig anskaffelse ved kjøp av skilt til Tangenlia omsorgsboliger
 - a. Skriftlig dokumentasjon
 - b. Hvordan offentlige anbud offentliggjøres
 - c. Om føring av protokoll
2. Om protokollen er ført etter retningslinjene
3. om noen av tilbyderne er forfordelt

Forvaltningsrevisjonene konkludere med at alle retningslinjer innenfor denne type anskaffelse er fulgt og at protokollen er tilfredsstillende. Kravet til innsyn er opprettholdt i saken.

Revisjonsrapporten konkludere også med at ingen av tilbyderne ble forfordelt da den med lavest tilbud vant konkurransen.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Kommunestyret tar rapporten til etterretning og saken avsluttes uten ytterligere undersøkelser.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT

Offentlige anskaffelser Tangenlia

2013

Sør-Varanger kommune

**FINNMARK
KOMMUNEREVISJON IKS**

Telefon 78 96 30 87
forvaltningsrevisjon@ffk.no

FORORD

Denne rapporten er utarbeidet av Finnmark kommunerevisjon IKS.

Revisjonens undersøkelse er gjennomført med henvisning til kommunelovens § 77 nr. 4 og 78. nr. 2.

Det fremgår av revisjonsforskriften § 7 at: «forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger.»

Revisjonen er gjennomført i henhold til norsk standard for forvaltningsrevisjon - RSK 001.

Revisor har etter kommunelovens § 79, samt forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mm vurdert sin uavhengighet i forhold til den reviderte, og har ikke funnet noe som kan svekke tilliten til vår uavhengighet og objektivitet.

Revisjonsenhetens krav til- og kontroll av kvaliteten innenfor egen virksomhet følger av de retningslinjer og rutiner som er gitt i kvalitetskontrollsystemet ISQC 1.

Vadsø 12. august 2013

Jack Sture Muotka

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Yngvar Mækelæ

Forvaltningsrevisor

Innhold

1	INNLEDNING	4
1.1	GRUNNLAG FOR FORVALTNINGSREVISJON / FORMÅL	4
1.2	METODE	4
1.3	SPØRSMÅL SOM ØNSKES BESVART	4
1.4	REVISJONSKRITERIER	5
2	KJØP AV SKILT TIL OMSORGSBOLIGENE TANGENLIA	5
2.1	BESKRIVELSE	6
2.2	LOV OM OFFENTLIGE ANSKAFFELSER	6
2.3	HVILKE ANSKAFFELSESPROSEDYRER ER TILLATT	7
2.4	ANSKAFFELSESPROTOKOLL	7
2.5	HVEM KAN VELGES	8
2.6	FRIST FOR INNSENDING AV TILBUD / RUTINER ANBUDSÅPNING	8
2.7	REVISORS VURDERING AV KJØPET	9
3	HABILITET I FORHOLD TIL TJENESTEKJØP	10
3.1	VURDERING AV KJØP I FORHOLD TIL HABILITETSREGLENE I FORVALTNINGSLOVEN?	10
3.2	BRUK AV RÅDGIVERE VED UTARBEIDELSE AV SPESIFIKASJONER	11
3.3	REVISORS VURDERING	11
4	KONKLUSJON	11
5	ANBEFALING	12

1 INNLEDNING

1.1 GRUNNLAG FOR FORVALTNINGSREVISJON / FORMÅL

Rådmannen i Sør-Varanger kommune har den 27. juni 2013 bedt Finnmark kommunerevisjon IKS om å se om lov om offentlige anskaffelser er fulgt ved innkjøp av skilter til Tangenlia omsorgsboliger. Revisjonsenheten har gjennomført undersøkelsen innenfor retningslinjene for forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalgets leder og sekretariat ble informert om igangsettingen av denne undersøkelsen.

1.2 METODE

For å svare på prosjektets problemstillinger har vi gjennomført dokumentanalyse og vi har hatt samtaler med enhetsleder for tekniske tjenester.

Dokumentanalyse

Vi har gjennomgått følgende dokumenter:

- Prisforespørsel om skilting ved Tangenlia.
- De innkomne tilbud på skiltingen.
- Anbudsprotokollen.
- Leverandørreskontroene for de aktuelle tilbyderne.
- E- poster mellom de involverte partene.

Vi har ikke hatt samtaler med «klageren».

1.3 SPØRSMÅL SOM ØNSKES BESVART

Problemstillingene som er knyttet til dette spesielle innkjøpet er:

1. Har kommunen fulgt reglene for offentlige anskaffelser ved kjøp av skilt til Tangenlia omsorgssenter?
 - (a) Skriftlig dokumentasjon.
 - (b) Hvordan eventuelle anbud offentliggjøres.
 - (c) Om å føre protokoll for anskaffelser som overstiger 100.000 kroner ekskl. mva.
2. Om protokollen omfatter opplysningene som fremgår av forskriftens vedlegg 3.
3. Om noen av tilbyderne er forfordelt?

1.4 REVISJONSKRITERIER

Revisjonskriteriene er utledet fra:

1. Lov om offentlige anskaffelser med tilhørende anskaffelsesforskrift. Se punkt 2.2 og 2.3.
Til denne forskriften er det et vedlegg som er aktuell:
 - (a) Vedlegg 3. Protokoll for anskaffelser mellom 100.000 og 500.000 kr(eks mva).
 - (i) Om å skape konkurranse.
 - (ii) Om forsvarlig gjennomføring konkurransen.
 - (iii) Om likebehandling.
 - (iv) Om forutberegnelighet i anbudsprosessen.
 - (v) Om gjennomsiktighet og etterprøvbarehet.
 - (vi) Om at rådgiver deltar i konkurransen.
2. Habilitetsreglene i Offentlege lova. Se punkt 3.1 og 3.2

1.5 HØRING

Høringen er ment å gi rådmannen anledning til å komme med uttalelser i forhold til rapportens innhold. Rådmannen har ikke kommentert rapportens innhold.

2 KJØP AV SKILT TIL OMSORGSBOLIGENE TANGENLIA

2.1 BESKRIVELSE

Omsorgsboligene Tangenlia ble gjennomført som en «totalentreprise med samspill». Den innvendige skiltingen var uteglemt i totalentreprisen. Conto AS som vant konkurransen om oppdraget, hadde tilknyttet seg Steinsvik Arkitektkontor AS som del av gruppen. Ved utlysningen av konkurransen om skilting ble denne arkitekten benyttet for å utforme konkurransegrunnlaget for skiltinnkjøpet. Konkurransen ble lyst ut i bladene Finnmarken og Sør-Varanger avis den 14.mars 2013. Ved anbudsfristens utløp 10. april 2013 var det kommet inn to tilbud. Det ene tilbudet var på kr. 161 390 og det andre på kr. 117 423. Av anbudsprotokoll 12.04 2013 fremgår det at tilbudene ble mottatt, oppbevart og åpnet i arkivtjenestens lokaler på rådhuset. Tilbudene ble deretter oversendt til Steinsvik Arkitektkontor AS for kontroll og innstilling.

I et brev den 6. mai 2013 viste Steinsvik Arkitektkontor AS til at det var kommet inn 2 tilbud innen utløpsfristen og de anbefalte at Sør-Varanger kommune skulle takke ja til det laveste tilbudet. Samme dag tildelte Sør-Varanger kommune oppdraget til den med det laveste tilbudet, og tilskrev begge tilbyderne. Det laveste tilbudet ble antatt, da med et justert tilbud på kr. 126 000. Klagefristen den 13. mai 2013 var oppgitt i brev av 6. mai 2013 til tilbyderne. Det var ikke innkommet klage på tildelingen innen denne fristen.

Den 6. juni 2013 ba tilbudsgiver som ikke fikk oppdraget om innsyn i tildelingen. Etter å ha fått de dokumentene han ba om stilte tilbyderen 3 spørsmål til Sør-Varanger kommune:

1. *Hvorfor tilbudet til «xxx» ikke er stemplet med dato og klokkeslett?*
2. *Hva sikter «xxx» med «ikke nødvendige taktiltskilt?»*
3. *Hvor fra kan «xxx» ha fått ideen om at Pylonene skal leveres som vegg-skilt?*

2.2 LOV OM OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

De grunnleggende krav om offentlige anskaffelser er gitt lovens § 5, hvor det blant annet står:
«Oppdragsgiver skal opptre i samsvar med god forretningsskikk, sikre høy forretningsetisk standard i den interne saksbehandling og sikre at det ikke finner sted forskjellsbehandling mellom leverandører. En anskaffelse skal så langt det er mulig være basert på konkurranse.

Oppdragsgiver skal sikre at hensynet til forutberegnelighet, gjennomsiktighet og etterprøvbarhet ivaretas gjennom anskaffelsesprosessen.

Utvelgelse av kvalifiserte anbydere og tildeling av kontrakter skal skje på grunnlag av objektive og ikke-diskriminerende kriterier.

I veilederen for offentlige anskaffelser er dette ytterligere presisert. Der fremkommer det at dette innebærer 5 prinsipper for behandling:

- (1) Forholdsmessighet.
- (2) Krav til konkurranse.
- (3) Likebehandling og ikke-diskriminering.
- (4) Forutberegnelighet.
- (5) Gjennomsiktighet og etterprøvbarhet.

2.3 HVILKE ANSKAFFELSESPROSEDYRER ER TILLATT.

Anvendelsesområde for forskriften om offentlige anskaffelser er gitt i § 2-1, hvor det blant annet står at:

«(1) Forskriftens del I gjelder for alle anskaffelser som omfattes av denne forskrift, uavhengig av anskaffelsens art og verdi.

(2) For kontrakter hvor den anslåtte verdi overstiger 500.000 kroner ekskl. mva. men ikke overstiger terskelverdiene angitt i § 2-2 (terskelverdier), gjelder reglene i forskriftens del I og del II.»

Det er altså forskriftens del 1 som vi vil vurdere dette innkjøpet mot.

I de alminnelige reglene i del 1 - § 3 fremkommer de grunnleggende krav for alle anskaffelser. Der står det:

- (1) «Enhver anskaffelse skal så langt det er mulig være basert på konkurranse uansett hvilken anskaffelsesprosedyre som benyttes.*
- (2) Oppdragsgiver skal ikke diskriminere leverandører på grunn av nasjonalitet eller lokal tilhørighet.*
- (3) Konkurranser skal gjennomføres på en måte som innebærer lik behandling av leverandører og med mulighet for leverandører til å bli kjent med de forhold som skal vektlegges ved deltagelse og tildeling av kontrakt.*
- (4) Oppdragsgiver skal gjennomføre konkurransen på en måte som står i forhold til anskaffelsen.*
- (5) Konkurransen skal gjennomføres i samsvar med god anbuds- og forretningskikk.*
- (6) Oppdragsgiver skal fortløpende sikre at de vurderinger og den dokumentasjon som har betydning for gjennomføringen av konkurransen er skriftlig, slik at en tredjeperson eller et klageorgan i ettertid kan få en god forståelse av oppdragsgivers vurderinger og upartiskhet.»*

I veilederen til offentlige anskaffelser angir departementet fler muligheter for henvendelser til markedet. Noen eksempler er:

- *«Kommunen kan da for eksempel undersøke markedet ved å sjekke prislister på Internett, og ringe til tre leverandører for å få forhøre seg om forventet leveringstid».*
- *«Henvende seg på e-post til ulike leverandører etter å ha undersøkt markedet.»*
- *«Kommunen kan velge å kunngjøre anskaffelsen, for eksempel i Doffin».*

Forholdsmessighetsprinsippet tilsier at kravene til oppdragsgivers fremgangsmåte øker proporsjonalt med anskaffelsens verdi. I dette tilfelle er anskaffelsen i nederste skala innenfor området kr.100 000 til kr. 500 000. Gjennomføringen av konkurransen kan altså skje ved direkte henvendelser i markedet.

2.4 ANSKAFFELSESPROTOKOLL

I forskriftens § 3-2 om protokollføring står det:

- (1) Oppdragsgiver skal føre protokoll for anskaffelser som overstiger 100.000 kroner ekskl. mva.*
- (2) Protokollen skal beskrive alle vesentlige forhold og viktige beslutninger gjennom hele anskaffelsesprosessen. Protokollen skal minst omfatte opplysningene som fremgår av forskriftens vedlegg 3 eller 4.*

I vedlegg 3 til forskriften angis hva protokollen skal inneholde i dette tilfellet.

Vedlegg 3. Protokoll for anskaffelser mellom 100.000 og 500.000 kroner ekskl. mva.

Protokollen skal beskrive alle vesentlige forhold og viktige beslutninger gjennom hele anskaffelsesprosessen.

Protokollen skal minst inneholde følgende opplysninger:

1.1 Virksomhetens navn

1.2 Protokollførers navn

1.3 Kort beskrivelse av hva som skal anskaffes

1.4 Anslått verdi på kontrakten

1.5 Hvilke tiltak gjennomføres for å sikre reell konkurranse om kontrakten, og navn på leverandør(er) som har levert tilbud

1.6 Hvis det ikke skal gjennomføres konkurranse om kontrakten, angi en konkret begrunnelse

1.7 Hvis relevant, begrunnelse for hvorfor leverandører som har skatte- og avgiftsrestanser fikk anledning til å delta i konkurransen

1.8 Kort begrunnelse for valg av leverandør og kontraktsverdi

1.9 Hvis relevant, andre vesentlige forhold og viktige beslutninger som er av betydning for konkurransen

1.10 Dato og protokollførers signatur

2.5 HVEM KAN VELGES

Fremgangsmåte ved valg av leverandører og tildeling av kontrakter kommer frem av forskriftens § 13-2 (kriterier for valg av tilbud). Der står det:

- (1) «Tildelingen skal skje enten på basis av hvilket tilbud som er det mest økonomisk fordelaktige, eller utelukkende ut fra hvilket tilbud som har den laveste prisen.*
- (2) Dersom tildelingen av kontrakten ikke skjer på grunnlag av det økonomisk mest fordelaktige tilbud, skal det benyttes kriterier som har tilknytning til kontraktsgjenstanden. Dette kan for eksempel være kvalitet, pris, teknisk verdi, estetiske og funksjonsmessige egenskaper, miljøegenskaper, driftsomkostninger, rentabilitet, kundeservice, teknisk bistand, eller tid for levering eller ferdigstilling. Alle kriterier som vil bli lagt til grunn skal oppgis i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget. Der oppdragsgiver på forhånd har bestemt seg for prioriteringen eller vektingen av kriteriene skal dette angis i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget.»*

2.6 FRIST FOR INNSENDING AV TILBUD / RUTINER ANBUÐSÅPNING

Sør-Varanger kommune hadde satt fristen for innsending av tilbud til den 10. april 2013 kl. 10.00. Tilbudene ble mottatt og oppbevart, åpnet og protokollført i følge anbudsprotokollen 12.april 2013 kl. 12.25 i arkivtjenestens lokaler på rådhuset. Tilbudene ble deretter oversendt til Steinsvik Arkitektkontor AS for kontroll og innstilling.

I følge Sør-Varanger kommunes rutiner for anbudsåpning skal tilbudene ikke åpnes, men konvoluttene stemples med dagens dato og oppbevares i låst skap på servicekontoret. Ved mottak skal konvoluttene journalføres (midlertidig) i den aktuelle sak i «Web Sak».

Tilbudene ble mottatt den 10.april 2013 og oppbevart i arkivtjenestene lokaler. Den 12. april 2013 kl. 12.25 ble disse åpnet og protokollført ifølge anbudsprotokoll. De 2 ansatte som var til stede ved åpningen har underskrevet protokollen. Tilbudene ble deretter oversendt til Steinsvik Arkitektkontor AS for kontroll og innstilling. Begge tilbudene som var kommet inn er merket tirsdag 10. april 2013 i Sør-Varanger kommunes arkiv.

Den 6.mai 2013 bekreftet Steinsvik Arkitektkontor AS at de hadde vurdert begge anbudene og at begge tilbydere hadde levert fullstendige anbud den 10.april 2013.

2.7 REVISORS VURDERING AV KJØPET

Om skiltingen skulle vært lyst ut som en del av totalprosjektet tar ikke revisor stilling til. En uteglemmelse av et innkjøp tilsvarende kr 150 000 av de totalt kr 84. mill. er uten betydning i denne sammenhengen. De fremlagte dokumentene viser både involvering av totalentreprenøren, hensyntagende til tekniske veiledere mm. Denne anbudsprosessen har vært gjennomført på en måte som står i forhold til anskaffelsen, slik det fremkommer av forskriftens § 3-1 punkt 4. At kommunen annonserte anbudskonkurransen skapte dermed en konkurranse som oppfylte lovens intensjon.

Klageren stilte spørsmålet om:

1. *Hvorfor tilbudet til «xxx» ikke var stemplet med dato og klokkeslett?*

Ingen av tilbudene ble stemplet direkte på tilbudsdocumentene, noe som er i tråd med kommunens rutiner for dette. Av anbudsprotokollen fremkommer det likevel at begge tilbudene var levert inn innen tilbudsfristen. Protokollen er underskrevet av to av arkivets ansatte og revisor har ingen grunn til å betvile at dette er riktig. Protokollen inneholder ikke opplysninger om hvem som vant konkurransen, men dette fremkommer av anbefalingen fra Steinsvik Arkitekter AS og kommunens brev til begge tilbyderne. Ellers er protokollen i samsvar med forskriftens vedlegg 3.

Klageren stilte også spørsmålene om:

1. *Hva sikter «xxx» med «ikke nødvendige taktiltskilt?*
2. *Hvor fra kan «xxx» ha fått ideen om at Pylonene skal leveres som vegg-skilt?*

Revisor ser ikke at kommunen trenger å svare på dette. En av hensiktene med å skape konkurranse er nettopp at leverandører som kan komme med gode og billigere løsninger enn andre skal kunne gjøre dette, så fremt løsningene som tilbyes er innenfor anbudsbeskrivelsene. Kommunen fulgte egne rutiner om håndtering av at tilbudene i en slik konkurranse.

Kommunen tildelte prosjektet til den som hadde det laveste tilbudet. Dette er i samsvar med forskriftens § 13-3 (se punkt 2.5). Det er heller ingenting som tyder på at noen av tilbudene var kommet inn etter tilbudsfristen var gått ut. Dette er bekreftet i anbudsprotokollen av to av arkivets ansatte.

3 HABILITET I FORHOLD TIL TJENESTEKJØP

3.1 VURDERING AV KJØP I FORHOLD TIL HABILITETSREGLENE I FORVALTNINGSLOVEN?

Lov om offentlige anskaffelser om habilitet

I forskriftens § 3-7 om habilitet står det:

Ved behandling av saker som omfattes av denne forskrift, gjelder reglene om habilitet i forvaltningsloven § 6 til § 10 og lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 40 nr. 3. Der forvaltningsloven ikke direkte kommer til anvendelse, gjelder reglene i forvaltningsloven § 6 til § 10 tilsvarende.

Hovedregel: En offentlig tjenestemann er ugild

Forvaltningslovens § 6, "krav til habilitet" angir når en person er inhabil i avgjørelser i en forvaltningssak. I § 6 står det: "En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

- a) når han selv er part i saken;
- b) når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken;
- c) når han er eller har vært gift med eller er forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part;
- d) når han er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte;
- e) når han leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling for
 1. Et samvirkeforetak, eller en forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken, eller
 2. Et selskap som er part i saken. Dette gjelder likevel ikke for person som utfører tjeneste eller arbeid for et selskap som er fullt ut offentlig eid og dette selskapet, alene eller sammen med andre tilsvarende selskaper eller det offentlige, fullt ut eier selskapet som er part i saken.

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Er den overordnede tjenestemann ugild, kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av en direkte underordnet tjenestemann i samme forvaltningsorgan.»

Ugildhetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at tjenestemannens tilknytning til saken eller partene ikke vil kunne påvirke hans standpunkt og verken offentlige eller private interesser tilsier at han viker sete.

3.2 BRUK AV RÅDGIVERE VED UTARBEIDELSE AV SPESIFIKASJONER.

I forskrift om offentlige anskaffelser § 3-8 er hovedregelen for bruk av rådgivere ved utarbeidelse av spesifikasjoner. Der står det at:

«Oppdragsgiver skal ikke søke eller motta råd som kan bli benyttet under utarbeidelsen av spesifikasjoner for en bestemt anskaffelse fra noen som kan ha økonomisk interesse i anskaffelsen, når dette skjer på en måte som vil kunne utelukke konkurranse.»

For streng praktisering kan komme i konflikt med anskaffelsesreglene

Kontakt med en leverandør i forkant av utlysningen utelukker imidlertid ikke automatisk denne leverandøren fra å delta i konkurransen. I veilederen for offentlige anskaffelser står det: «Det er imidlertid viktig at oppdragsgiver kan utnytte den kompetansen leverandørenebesitter under planleggingen av en anskaffelse. En rådgiver som ønsker å delta i konkurranse om en kontrakt, kan derfor gi råd om for eksempel generelle tekniske spesifikasjoner som ikke er særegne for rådgiverens eget produkt, uten at det i seg selv fører til utelukkelse. Det må skje en konkret vurdering av forholdene ved den enkelte anskaffelse for å vurdere om en rådgiver kan delta i planleggingen av anskaffelsesprosessen og ved utformingen av kravene, uten at dette får betydning for den.»

3.3 REVISORS VURDERING

Hverken rådmannen eller enhetsleder var direkte inhabil i forhold til lovens angivelse om inhabilitet. Det neste spørsmålet er om kommune har tilrettelagt grunnlaget for noen av leverandørene. Av veilederen for offentlige anskaffelser kommer det frem at en leverandør ikke automatisk er utelukket fra å delta i konkurransen, selv om det har vært søkt bistand fra leverandøren i forkant av utlysningen. I dette skiltinnkjøpet ble det i tillegg søkt eksternt bistand fra Steinsvik Arkitektkontor AS, som både har utarbeidet grunnlaget for konkurransen og de har gitt råd om hvem som skulle velges, et råd som Sør-Varanger kommune fulgte. Revisor kan derfor ikke se at kommunen har brutt habilitetsreglene eller forfordelt noen ved denne tildelingen.

4 KONKLUSJON

Anskaffelsen endelige sluttregning ble på kr 126 000 eks mva. hvilket tilsier at anskaffelsen kan gjøres under forskriftens del 1. Oppdragsgiver hadde derfor betydelig fleksibilitet med hensyn til hvordan konkurransen skulle gjennomføres. Oppdragsgiveren måtte sørge for å overholde de grunnleggende kravene til forholdsmessighet, konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, gjennomsiktighet og etterprøvnbarhet som stilles i loven. Kommunens valg av konkurranse var tilpasset innkjøpets størrelse. Kommunens utlysning av konkurransen i to lokalaviser var tilstrekkelig for å fylle opp lovens krav om konkurranse. At konkurransegrunnlaget ble utarbeid av en tredje part og at kommunen fulgte denne tredjeparts råd ved tildelingen tilsier at habilitetsreglene ved tildelingen ikke ble brutt og prinsippet om likebehandling ble fulgt. Begge tilbyderne hadde fått den samme dokumentasjon og spesifikasjon for krav som stilles til innkjøpet. Den med det laveste tilbudet vant konkurransen. Det ble ført protokoll for innkjøpet og klageren har fått innsyn i saken slik loven forutsetter i forhold til prinsippet om gjennomsiktighet og etterprøvnbarhet.

Det er ikke grunnlag for å hevde at kommunen har forfordelt noen i dette tilfelle. Både leder og ansatte i arkivtjenesten og utenforstående Steinsvik Arkitektkontor AS har bekreftet at tilbudene var kommet inn innen tilbudsfristen. Heller ikke de involverte parters omsetning mot Sør-Varanger kommune i 2012 gjør at revisor kan trekke konklusjon om forfordeling i dette eller tidligere tilfeller.

5 ANBEFALING

Revisor anbefaler at saken avsluttes uten ytterligere undersøkelser.

Kontrollutvalgan IS

Vår dato: 19. september 2013
Vår saksbehandler:
Mette Rushfeldt tlf. 78 96 31 15
mette.rushfeldt@ffk.no

Sør-Varanger kommune
Kommunestyret
Postboks 406
9915 KIRKENES

Kopi: Rådmannen

REVISJONSRAPPORT OFFENTLIGE ANSKAFFELSER SØR-VARANGER

Kontrollutvalget har i møte den 12. september 2013 fattet følgende enstemmige vedtak i sak 34/13 Revisjonsrapport Offentlige anskaffelser Sør-Varanger:

Kontrollutvalget oversender revisjonsrapport Offentlige anskaffelser til kommunestyret og slutter seg til revisors anbefaling og ber kommunestyret ta rapporten til orientering.

Med hilsen
Staal Nilsen
(sign.)
leder kontrollutvalget

Vedlegg

Forvaltningsrevisjonsrapport Offentlige anskaffelser Tangenlia

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Audun Andersen Virksomhetsleder: , tlf.	Dato: 22.10.2013
Arkivkode: K2-D10, K1-	Arkivsaksnr.: 13/2464
Saksordfører: Aksel Emanuelsen	

SAKSGANG		
Behandling:	Møtedato:	Saksnr.:
Formannskapet	06.11.2013	069/13
Kommunestyret	11.12.2013	080/13

STATUSRAPPORT - PARK & ANLEGG 2013 BARENTSHALLENE KF

Vedlagte dokumenter:

Nr.	Dok.dato	Tittel
1	28.10.2013	Barentshallene

Dokumenter i saken:

Kort sammendrag:

Se vedlegg.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Innstilling:

Styret i Barentshallene Sør-Varanger KF sak 10/13:

- Skulle Barentshallene KF overta det fulle og hele ansvaret for alle lysløyper i kommunen må det tilføres ressurser som setter oss i stand til å forvalte dette etter forskriftene. Alternativet er at foreninger i distriktene overtar ansvaret for anleggene og kommunen kun dekker tilskudd til for eksempel strømutgifter. Slik praktiseres det i dag, men anleggseier som i dag er Sør-Varanger kommune vil stå ansvarlig om foreningene ikke ivaretar sin rolle.
- Skal foretaket ha ansvaret for den sentrale lysløypen mellom Kirkenes og Bjørnevatn må en funksjonell løypemaskin på plass. Det ideelle er å ha en ren løypemaskin og vurdere behovet for en tråkkemaskin til alpinanlegget. Det bemerkes her at alpinbakken ikke er et kommunalt anlegg, men man må kunne anta at Sandnes IL ikke har ressurser til anskaffelse av en slik maskin uten tilskudd. Kulturdepartementet har derimot åpnet for spillemiddeltilskudd til slike maskiner gjennom klubbene, noe kommunen ikke har anledning til i dette tilfellet.

- Foretaket må settes i stand til å gjennomføre sitt ansvar i forhold til både lysløyper, parker og scooterløyper. Det er i dag en del mangler på maskin- og utstyrssiden som må på plass for å kunne ivareta ansvarsområdet. Det finnes ingen transportmidler for å ta seg ut i områder uten bilvei. Det er lite utstyr tilgjengelig for å sette ut permanente stikkinger. Anskaffelse av satellitt-telefon må på plass for å ivareta sikkerheten utenfor ordinær telefondekning.

Alternative løsninger:

- Alternativ 1 vedtak: Barentshallene Sør-Varanger KF ivaretar det fulle og hele ansvaret for alle lysløypeanlegg i kommunen. Selve løypekjøringen holdes utenfor, men stolper, armaturer og strømskap forvaltes av foretaket. Barentshallene KF vil få tilført over en treårsperiode kr. 600.000,- pr år for en rehabilitering alle kommunens lysløypetraseer.
- Alternativ 2 vedtak: Ny løypemaskin vil ikke bli finansiert nå og sporsetting i hovedtrase mellom Kirkenes og Bjørnevattn vil tilta sent på sesongen og ha varierende grad av kvalitet med enkel sporsetter med scooter. Andre maskiner- og utstyr vil ikke bli prioritert og anleggene vil måtte bestå som i dag.
- Alternativ 3 vedtak: Ingen ny stilling tilføres Barentshallene KF og vedlikeholdet av både lysløype Kirkenes-Bjørnevattn og alle scooterløyper må nedprioriteres.
- Alternativ 4 vedtak: Vurdering av hoppbakkene på Sandnes utsettes på ubestemt tid

Forslag til innstilling:

1. Barentshallene Sør-Varanger KF ivaretar kun hovedtrase for lysløype mellom Kirkenes og Bjørnevattn. Lysløyper i distriktene blir som praktisert i dag ivaretatt av lokale lag og foreninger med tilskudd til strøm fra Sør-Varanger kommune. Foreningene vil da selv være anleggseiere.
2. Barentshallene KF bevilges en ramme på kr. 1,8 millioner til ny løypemaskin og andre maskiner og utstyr som ivaretar park og anlegg i kommunen
3. Barentshallene KF tilføres en 100 % stilling over en toårsperiode som i all hovedsak skal vedlikeholde hovedtrase lysløype med tynning av skog. I tillegg skal det merkes, skiltes og tynnes langs alle kommunens scooterløyper. Kostnad på 370.000,- pr år.
4. Barentshallene KF gis fullmakt igangsetting av prosjekt for rivning av de to kommunale hoppbakker ved Sandnes. I første omgang ber kommunestyret om et overslag på kostnader ved rivning og sanering av anlegget.

Behandling 06.11.2013 Formannskapet
Saksordfører: Aksel Emanuelsen

Saken ble behandlet som første sak.

Ap fremmet følgende forslag:

I forslag til innstilling strykes pkt. 2 og 3 som utsettes til budsjettbehandlingen.
Avklare pkt. 4 om det er kommunens ansvar.

H fremmet følgende forslag:

Punkt 1 vedtas.

Punkt 2, 3 utsettes til budsjettbehandling.

Punkt 4, eiendomsforholdene sjekkes/avklares. Deretter til budsjettbehandling.

Høyres forslag ble trukket.

Ved alternativ votering, ble Aps forslag enstemmig vedtatt.

Formannskapets vedtak i sak 069/13:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

1. Barentshallene Sør-Varanger KF ivaretar kun hovedtrase for lysløype mellom Kirkenes og Bjørnevatn. Lysløyper i distriktene blir som praktisert i dag ivaretatt av lokale lag og foreninger med tilskudd til strøm fra Sør-Varanger kommune. Foreningene vil da selv være anleggseiere.
2. *Utsettes til budsjettbehandlingen: Barentshallene KF bevilges en ramme på kr. 1,8 millioner til ny løypemaskin og andre maskiner og utstyr som ivaretar park og anlegg i kommunen*
3. *Utsettes til budsjettbehandlingen: Barentshallene KF tilføres en 100 % stilling over en toårsperiode som i all hovedsak skal vedlikeholde hovedtrase lysløype med tynning av skog. I tillegg skal det merkes, skiltes og tynnes langs alle kommunens scooterløyper. Kostnad på 370.000,- pr år.*
4. *Utsettes til budsjettbehandlingen og eiendomsforholdene sjekkes/avklares: Barentshallene KF gis fullmakt igangsetting av prosjekt for rivning av de to kommunale hoppbakker ved Sandnes. I første omgang ber kommunestyret om et overslag på kostnader ved riving og sanering av anlegget.*

Nina Danielsen
Styreleder
Barentshallene Sør-Varanger KF

Audun Andersen
Daglig leder
Barentshallene Sør-Varanger

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

1.0 Bakgrunn og mandat.

K-styret vedtok under budsjettbehandling 2013 følgende:

Verbalforslag:

1. *Overføring av Park og anlegg til Barentshallene KF.*

a. *Stillingen, utstyr og ansvaret for denne virksomheten overføres Barentshallene KF.*

b. *Barentshallene KF får overført kr. 300.000,- for utførelse av oppgaver innenfor park og anlegg.*

1.1 Gjennomgang og befaringer av anlegg og utstyr

Etter vedtak i kommunestyret gikk Barentshallene KF i gang med en totalgjennomgang av anlegg og utstyr skissert fra virksomhetsleder ved Teknisk drift på kommunen. Alle skuterløyper ble kjørt opp og befart. Vi har vært ute ved alle skiløyper og konsentrert oss om i hovedsak strømskap og målnummer. Vi har under hele sommeren 2013 vedlikeholdt alt av parkanlegg og blomster rundt om i kommunen. Etter hvert har vi nå fått en god innsikt i innhold, omfang og status ved alt av anlegg og utstyr underlagt denne virksomheten. Videre i denne rapporten vil vi sette spørsmålstegn ved en del områder som vi mener utpeker seg til videre avklaringer hos våre eiere.

1.2 Kritiske områder og vedlikeholdsutfordringer

Det er liten tvil om at det generelt er et stort etterslep av vedlikehold ved de fleste anlegg underlagt avdelingen. Noe er allerede kjent ved tidligere investeringsplaner som hovedlysløypen i kommunen og noe har kommet i senere tid. Vi kommenterer forløpende områder og har dokumentert disse ytterligere i rapporten:

Faktiske opplysninger:

- Lysløyper

90 % av alle lysløyper i Sør-Varanger kommune har større eller mindre avvik i forhold til forskriftene. Noen av disse er direkte lovbrudd i form av skap som ikke er sikret korrekt, stolper som er på tur å falle ned og armaturer som burde vært skiftet. **Vi ønsker en avklaring fra vår eier hvor ansvarsforholdet ligger når det gjelder vedlikehold.** Er det kun hovedløype Kirkenes-Bjørnevatn som faller under park & anlegg? Hvem står ansvarlig om en stolpe faller overende ved lysløypen på Jakobsnes? Kommunen dekker i dag strømforbruket, men hvem står ansvarlig for at anlegget i seg selv er i henhold til dagens forskrifter?

Om foreninger rundt om i kommunene står ansvarlig for "sine" distriktsløyper, hvem skal i så fall følge disse opp? Vi vet at mange av lysløypene blir ivaretatt av ulike foreninger med varierende grad av ressurser og vi har allerede fått henvendelser om vi kan ivareta denne rollen. Budsjettmessig er ikke denne virksomheten i dag i nærheten av å kunne inneha en slik rolle.

Et annet kritisk punkt som vi har valgt å legge under lysløyper er hoppbakkene på Sandnes. Disse er nå i så dårlig forfatning at de burde vært sperret av for allmennheten da vi i alle fall ikke er komfortabel med å ha noe form for ansvar her. Vår mening er at disse burde vært revet så snart som overhode mulig. Vi har foreløpig ikke gjort noe overslag her hva dette eventuelt vil koste

Store mangler og slitasje ved alle bakkene på Sandnes

Enkelt plasser mangler rekkverk og det er relativt enkelt å komme seg opp i stilasjene. Her er det stor risiko å bevege seg rundt

- Skuterløyper

Sør-Varanger kommune har i dag 23 ulike skuterløyper med diverse sideløyper. Det var i 2011 registrert 2713 skutere i kommunen. Det er også her en god del etterslep på vedlikeholdet. Manglende skilting og merking er dokumentert ved alle løyper. Mye skog må fjernes og en del permanente stikkinger må gjøres. Enkelte plasser er også broer i dårlig forfatning eller mangler helt.

- Parker

Denne avdelingen er kvalitetsmessig en av de bedre i virksomheten. Mange grøntarealer er i god forfatning og krever kun ordinær vedlikehold sommerstid. Det kreves selvsagt store ressurser med da for en relativt kort periode på sommeren. Vi tror derimot at for å kunne skape en ennå mer innbydende park så bør det utvikles i forhold til innhold. Det bør investeres i benker og annet utstyr som bringer befolkningen i større grad ut i aktivitet. Vi har også i denne sammenheng søkt om bolystmidler til blant annet nye benker. Her finnes selvsagt forbedringspotensiale i hvordan man gjør ting på vinterstid i forhold til belastninger på sommeren (bilde under)

Det krever mye vedlikehold når parker benyttes som snødeponi vinterstid. Mye sand må fjernes og det tar lang tid å komme i gang med vekstperioden

- Maskiner og utstyr

Dette punktet er det som krever mest utfordring på kort sikt hos oss. Vi har sett en del mangler på utstyrssiden som har gjort ansvaret vårt utfordrende og krevende. Enkelte oppgaver er faktisk ikke mulig å ivareta i det hele tatt.. Det første vi måtte gjøre var å skaffe en ny bil som var egnet til blant annet blomstervanning. Dette er store kostnader som skaper merutgifter til et allerede stramt budsjett.

Vi stiller også spørsmålsteget til hvordan vi skal komme oss ut i skog og mark uten det rette utstyret. Vi mangler en 4- eller 6-hjulig, vi har lite eller ingen sager. Vi har også behov for fjellborremaskiner for permanente stikkinger. Vi har anskaffet kostbare gps'er for ivaretagelse av sikkerhet hos vårt personell og mangler enda en satellitt telefon.

Det absolutt mest kritiske er derimot en løypemaskin som pr dags dato ikke er kjørbare. I juni 2013 var leverandør opp hos oss og hadde en tilstandsrapport på denne. Her viser det seg at det kreves vel 700.000,- i reparasjoner for i hele tatt å få denne kjørbare. Rammen er sprukket flere steder, hydraulikken krever omfattende utskiftning og nye belter er noe av det som ble avdekket. Vi vil anbefale våre eiere på det sterkeste å vurdere bruken her og hvordan dette kan gjøres i fremtiden. En ny maskin er estimert til rundt 1,5 million og det er viktig å merke seg at det kreves to forskjellige typer løypemaskiner til en lysløype og til for eksempel en alpinbakke. Vi har også vært i møte med både alpinklubb, Sandes IL og KOS i forhold til deres behov og de vil komme med en egen uttalelse.

Løypemaskin er pr dags dato ikke kjørbare og eier må vurdere nyanskaffelser etter samråd med brukerne

Maskiner og utstyr som flisekutter er en av tingene som ikke med i inventarlisten til park og anlegg og det bør sees på hvem som forvalter og koordinerer bruken av blant annet denne

1.3 Budsjett 2013 for funksjonene 335, 380, 381 (gml. park/idrett)

Kort gjennomgang:

- Stillinger er budsjettetert med en 100 % stilling

Art	Regnskap park & anlegg pr. 1. okt 2013	Regnskap 1.okt 2013	Årsbudsjett 2013	Årsbudsjett 2014
10100	FAST LØNN	166 629	192 681	370 000
10102	VIKAR I FASTE STILLINGER	138 448	0	
10103	FASTE TILLEGG	4 487	0	
10202	FERIEVIKARER	306 779		
10400	OVERTID	885	34 200	34 200
10900	PENSJON FELLESORDNING	13 555	36 033	44 000
10905	AFP-PENSJON	1 772	0	
11200	ANNET FORBRUKSMATERIELL	417	0	
11203	ARBEIDSKLÆR	25 107	9 521	15 900
11205	RENGJØRINGSMATERIELL	2 300	0	
11302	TELEFONTJENESTER AVGIFTSFRI	9 072	7 900	7 900
11401	ANNONSER	0	5 000	5 000
11502	REISE- OG OPPHOLDSUTGIFTER, IKKE OPPGP	2 311	0	
11600	KOSTGODTGJØRELSE OPPGAVEPLIKTIG	2 010	0	
11601	KJØREGODTGJØRELSE OPPGAVEPLIKTIG	32	0	
11701	DRIFTSUTGIFTER EGNE TRANSPORTMIDLER	18 091	75 000	161 500
11705	DRIVSTOFF-OLJE AVG. FRI	33 547	0	
11800	STRØM AVG. FRI	79 621	175 441	201 300
11850	FORSIKRINGER BYGG/ANLEGG ECT.	18 105	5 991	9 000
11901	LEIE AV LOKALER	0	14 200	14 200
11950	KOMMUNALE EIENDOMSAVGIFTER	0	12 989	
12000	INVENTAR OG UTSTYR	205 726	0	14 900
12001	REDSKAPER, VERKTØY, AVG. FRI	20 172	14 578	17 000
12004	PC INKL. UTSTYR, PROGRAMVARE	2 157	0	
12305	SNØBRØYTING VED PRIVATE AKTØRER	1 700	0	
12501	MATERIELL VEDLIKEHOLD MASKINER	25 006	0	274 400
12502	MATERIELL VEDLIKEHOLD BYGG/ANLEGG	137 606	237 581	20 800
12503	LØPENDE VEDLIKEHOLD MATERIAL I	2 794	0	
13711	CONTAINERLEIE, AVG.FRI	5 631	0	
14290	MVA PÅ VED.MVA-PLIKTIGE ANSKAFFELSER	96 731	230 388	63000
		1 320 691	1 051 503	1 253 100
17290	KOMP. FOR MVA PÅ ANSKAFFELSER -	-96 731	-230 388	
17700	REFUSJON FRA ANDRE	-75 000		
18800	OVERFØRING FRA SVK	-300 000	0	
18800	OVERFØRING FRA SVK	-547 410	-821 115	-1 253 100
		-1 019 141	1 051 503	-1 253 100

Merforbruk pr 1.oktober 2013

301 550

2.1 Utstyrliste for park/idrett

Vinter:

- 1 stk tilhenger m/kapell
- 1 stk. tilhenger u/kapell
- 1 stk. sneskuter merke Polaris, regnr. EY 1977, 2012 mod.
- 1 stk sneskuter merke Skidoo, regnr. EY 1508, 2010 mod.
- 2 stk skutersleder
- 2 stk isbor
- 1 stk Prinoth løypemaskin, 2001 mod.

Sommer:

- 7 stk gressklippere
- 4 stk klippetraktorer
- 1 stk tilhenger til klippetraktor
- 3 stk trådklippere
- 1 stk jordfres
- Parkbenker
- Blomstertårn/kasser
- Drivhuset
- 1500 l vanntank (til vanning av blomster)

- 1 stk. bil Toyota HiAce 2003 mod., regnr. RJ 25051

Arbeidsoppgaver

Sommerdrift:

Offentlige grøntareal

- 1 vannslia ved kommunevåpen og Kirkenes skiltet. Inkludert kommunevåpenet og Kirkenesskiltet med strøm.
- Veiviseren/plen (mellom Kr. Nygaardsgate – E6).
- Bibliotekparken (ved gamle biblioteket).
- Pavilionparken (inkl paviljongen og Stoltenbergmonumentet).
- Malmklangparken
- Russemonumentet og parken/plenen rundt (over Andersgrotta)
- Pavilionparken i Bjørnevatn m/strøm.
- Rallarmonumentet i Bjørnevatn
- Utplanting og vedlikehold av blomster i offentlige bed/kasser
- Plen ved Rådhuset.
- Plen på kommunal areal ved Thon Hotellet (utgår?)
- Skråning parkeringsplass på nedsiden av kirka.
- Trær i Rådhusgata, Dr. Wesselsgate og Torget.
- Sandnesdalen, wc og fiskebrygger.

Krigsmonumenter

- Noselva (refusjon fra Staten)
 - Skafferhullet (refusjon fra Staten)
 - Russemonument Kirkenes
 - Bibliotekhagen
- Disse klippes og vedlikeholdes. Planter og forskjønnnes ved arrangement.

Gravsteder

- Hans Kirkgaard, Grense Jakobselv kirkegård.
- Wessels gravsted i Kirkenes kirkegård.

Vinterdrift:

- Lysløype Kirkenes-Bjørnevatn
- Løypekjøring for skoler og barnehager
- Løypekjøring (ut på vinteren) til Lionshytta og noe mot Varden.
- Merking av skuterløyper m/fastmerking og skilting av løyper.
- Kunngjøre åpning av løyper (på hjemmesida)
- Kommunale hoppbakker på Sandnes. (avklare omfang)

Juletrær

- Torvet i Kirkenes
- Bjørnevatn v/ rallarmonumentet

Strøm

- Lysløype Kirkenes-Bjørnevatn
- Sandnes
- Svanvik
- Skogfoss
- Jakobsnes
- Jarfjord
- Bugøynes
- Skileikeanlegg (SVK betaler tilskudd til KOS kr. 8.000,- i 2012, KOS eier lysene).
- Kirkenes skiltet.
- Fontene i 1. Vann.

2.2 Lysløyper i Sør-Varanger kommune.

I forbindelse med at Barentshallene KF har overtatt park og idrett fra teknisk etat så har foretaket hatt befaringer ved alle sikringsskap til lysløyper på Svanvik, Skogfoss, Jarfjord, Jakobsnes, Neiden, Bugøynes, Prestefjellet, Elvenes og Kirkenes-Bjørnevatn.

Utgangspunktet i første omgang var å stadfeste eierforhold rundt anlegg og strømskap. Årsak til dette spørsmålet er for eksempel på Skogfoss hvor det er ei løype, men løypen forsynes fra 2 separate skap og i nord er måler registrert på IL Nordlys men i syd er måler registrert på Sør-Varanger kommune.

Dersom det er Sør-Varanger kommune som er eier av løyper, er det da slik at det er vi som skal vedlikeholde stolper, strenger og armaturer?

Begrunnelse til dette er at skulle det skje at en stolpe ikke er forsvarlig forankret i bakken vil den i verste fall tippe over ende og er det da en person som er i ferd med å skifte lyskilde vil det kunne få fatale følger både for personen og eier av lysløypa. Alle som arbeider i stolper skal også ha nedfiringkurs og være kvalifisert til respektive oppgave.

Samtlige skap er ulåst og dette innebærer at det er fri tilgang for hvem som ønsker det, det verste er at enkelte skap kan åpnes av barn og risikoen for at dem kan få strømgjennomgang er tilstede. Det er behov for spesifikke avklaringer rundt ansvarsforholdet for de ulike løyper og hvem som ivaretar tilsyn med at skap er forsvarlig låst og hvem som administrerer eventuelle tilganger.

I rapporten under er det sikringskap som ikke er forsvarlige i henhold til forskriftene og disse vil det være krav om å skiftes ut før vi kommer til neste vinter.

Beskrivelse av de ulike lysløyper i Sør-Varanger Kommune.

I forbindelse med at vi har overtatt avdeling "Park og Idrett" fra teknisk drift så har vi vært på befaringer og gjort noen notater, dokumentert med bilder som visere den virkelighet som er ute i distriktene. Vi har foreløpig ikke befart spesifikt løypetrase, stolper, oppheng og lysarmaturer men vi har konsentrert oss om sikringskap.

Gresselvdalen

Denne løype starter i bunnen av Gresselvdalen og går opp mot hoppbakke.

Bilde 1

Bilde 2

Bilde 1: Bilde viser stolpe med skap og starten av lysløype.

Bilde 2: Bilde viser skap med innhold.

Måler er registrert på Sør-Varanger kommune (målnummer 8017905, målerstand 307867)
Tilstand på skapet er ikke i henhold til forskrifter.
Skapet er ikke tett og heller ikke låst.

Sandnes Idrettspark (gressbane)

Bilde 1.

Bilde 2.

Bilde 3.

Bilde 1: Bilde viser brakke som inneholder sikringskap.

Bilde 2: Bilde viser sikringskap.

Bilde 3: Bilde viser sikringskap på baksiden av brakke, er det spenning på dette skapet eller er det kondemnert?

Måler er registrert på Sør-Varanger kommune (målnummer 16981488, målerstand 44091)
Utstyr som er ikke er i drift skal koples fra og fjernes.
Tilstand på skapet er meget bra.
Skapet er ikke låst.

Hoppbakke Sandnes

Bilde 1.

Bilde 2.

Bilde 1: Bilde viser sikringskap til hoppbakke.

Bilde 2: Bilde viser hoppbakke..

Måler er registrert på Sør-Varanger kommune (målnummer 6307455, målerstand 277866)

Skapet er i bra forfatning og forsyner hoppbakken, vi har ikke vært og sett på utstyret som er montert i hoppbakkene.
Skapet er ikke låst.

Sandnes P-plass

Bilde 1.

Bilde 2.

Bilde 3.

Bilde 1: Bilde viser sikringskap på stolpe

Bilde 2: Bilde viser sikringskap med innhold.

Bilde 3: Bildet viser K3 sikringslokk som er defekt.

Måler er registrert på Sør-Varanger kommune (målnummer 6287502, målerstand 199938)

Tilstanden på skapet er heller tvilsom, det kommer eller har kommet inn vann (vises i bunnen), det mangler også kursoversikt, tegning. Skapet er ikke låst.

Svanvik

Bilde 1.

Bilde 2.

Bilde 3.

Bilde 1: Bilde viser sikringskap på stolpe

Bilde 2: Bildet viser en stolpe som er montert med manglende lås. Denne er ute av drift.

Bilde 3: Bildet viser stolpe som ikke har lenge igjen før den også faller.

Måler var registrert på lager til Varanger Kraft? (målnummer 8006227, målerstand 408872)
Skapet er ikke låst.

Skogfoss Syd

Bilde 1.

Bilde 2.

Bilde 3.

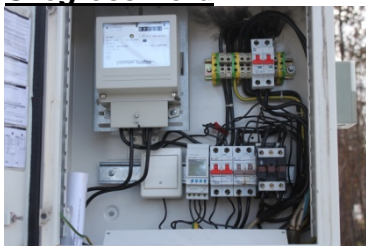
Bilde 1: Bildet viser en heller tvilsom forlegning av kabel fra stolpe, kablet går opp til ei hytte hvor det er montert Sør-Varanger kommune sitt trådløse datanett/gjestenett.

Bilde 2: Bildet viser innholdet i skapet.

Bilde 3: Bildet viser sikringskap på stolpe

Måler er registrert på Sør-Varanger kommune (målnummer 6917514, målerstand 107581)
Skapet er ikke låst.

Skogfoss Nord

Måler er registrert på IL Nordlys (målnummer 6917516, målerstand 077631)

Vi ser at når skapet ikke tilhører SVK så er alle sikringer lagt ut slik at ikke det brukes strøm.

Skapet er for øvrig ikke låst.

Jakobsnes

Bilde 1.

Bilde 2.

Bilde 1: Bildet viser ett skap som må skiftes.

Bilde 2: Bildet viser innhold med Varanger Kraft sin kontrollmåler.

Dette er et trasiq syn, enten så må skapet skiftes eller så må det fjernes.

Måler er registrert på Sør-Varanger kommune
Skapet er ikke låst.

Karpdalen (Jarfjord)

Bildet sier også sitt om dette skapet, skapdøren er bare til "pynt".

Skapet bør skiftes i 2013. Kostnad stipulert til ca kr. 40.000,- inkl mva
Måler er registrert på Sør-Varanger kommune (målnummer 56592665, målerstand 144225)

Lille Karpdalen (Jarfjord)

Bilde viser et av de bedre skap, men det mangler varmeelement, kursfortegnelse og tegning (skjema)

Måler er registrert på Sør-Varanger kommune (målnummer 40058286, målerstand 199419)
Skapet er ikke låst.

Elvenes.

Dette er en liten lysløype som er på baksiden barnehagen, ved avlesing av måler så viser det seg at det har ikke vært forbruk på denne siden 2007
Det er ikke sjekket kopling på måler, da det er primært sett er nettleverandør sin oppgave.
Spørsmålet vil da være om det er hensiktsmessig og ha ei løype når den ikke er i bruk?
Det koster tross alt en del kroner i løpet av året.

Prestefjellet.

På Prestefjellet er det ei løype som er knyttet opp mot eksisterende løype som kommer fra Bjørnevatn/kirkenes. Måleren er frakoplet i skapet, skapet er i elendig forfatning, strekk mellom stolper er tvinnnet sammen, uisolerte strekk, stolper og armaturer ser ikke gode ut. Ved nærmere undersøkelser så kommer det fram at dette IKKE er og har heller ikke vært ei løype som tilhører Sør-Varanger kommune.

Hvem som har vært eier er ikke vår oppgave og konstatere.

På bildet 1 er omtalte skap på høyre side av stolpe og bilde 2 viser uisolerte strekk.

Bilde 1

Bilde 2

Hovedtrase Kirkenes - Bjørnevattn

Abborvann

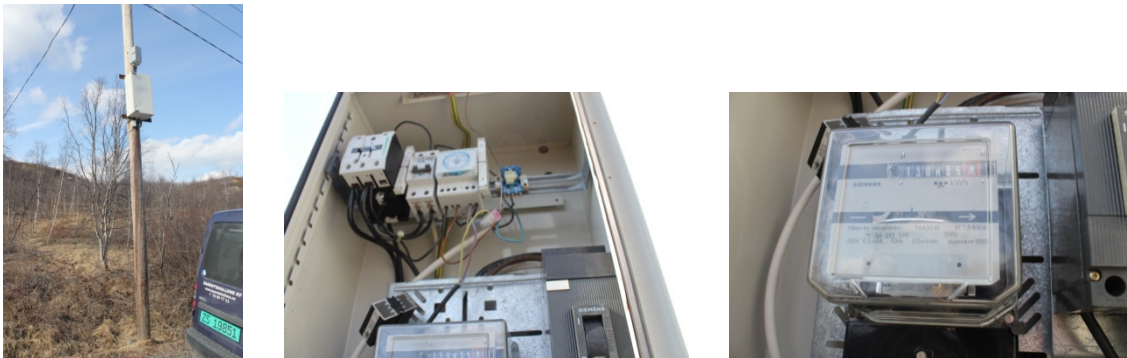
Dette skapet forsyner strekningen høyden tunellmyra/E 105 og helt ned til Majlabakken
Bildet viser et skap som ikke tilfredsstillers forskriftenes krav.

Måler er registrert på Sør-Varanger kommune (målernummer 127810155, målerstand 311960)

Skapet er ikke låsbart

Dette er det eldste skapet ved alle anlegg og bør skiftes i 2013
Kostnad stipulert til ca kr. 40.000,- inkl mva

Tunellbakken

Skapet står på stolpe syd for tunellbakken og forsyner mot E105.

Strekket fra Bjørnevattn og til denne stolpe går på gatelysnettet i Bjørnevattn.

Måler er registrert på Sør-Varanger kommune (målernummer 56592599, målerstand 130835)

Skapet er ikke låst.

Skytterhusfjellet

Bilde 1.

Bilde 2.

Bilde 3.

Bilde 1: Skap.

Bilde 2: Lysarmatur i stolpe hvor forkopplingsutstyr henger fritt for vær.

Bilde 3: En stolpe hvor strekk til skileikanlegg er hengt opp uten og sette på bardun.

Måler er registrert på Sør-Varanger kommune (målnummer 6308405, målerstand 370435)
Skapet er ikke låst.

Neiden

Denne lysløypa benyttes primært av skolen og ukeuret kan fjerne, og man kan sette inn pulsbytter med tidsur.

Måler er registrert på Sør-Varanger kommune (målnummer C212513, målerstand 16412)

Skapet er rusten og døra henger på en hengsel. Skapet er ikke låst.

Dette skapet bør også skiftes i 2013.

Kostnad stipulert til ca kr. 40.000,- inkl mva

Bugøynes

Skapet står på Tyttebærsletta forbi innkjøringen til boligfeltet.

Det er ikke montert måler, og her har vi fått signaler om at dette går på gatelysnettet og at kommunen betaler kr. 1800,- pr stolpe.

Skapet er ikke låst men det er TETT.

Generelt:

Det var ingen av skapene som var låst, det vil si at alle kan gå inn i skap og i verste fall få strøm i kroppen med uanede konsekvenser.

Tilstanden på skap er dårlig, det er benyttet metallskap, det bør for ettertiden benyttes skap av hardplast.

Det bør også monteres inn ekstern lysføler (ikke fotocelle) eller astronomisk ur, temperaturføler som sammen med ukeur styrer lys.

Den eneste lysløypen som ikke var registrert med SVK som betaler var slått av og måler avlest. Alle målere er avlest og rapportert inn til Varanger Kraft.

Målere bør/må leses av minst en gang pr år.

2.3 Snøscooterløyper Sør-Varanger kommune

Løype 1: Fra Nedre Neiden ved Bødkerbekken til Storbukt, Valen og Strømsnes.

Løype 2: Ovenfor E6 ved Flomelva i Bugøyfjord – mot sør ovenfor bebyggelsen – krysser Klokkelva og E6 ved Állejeaggi – Čearretjavri - over Jeristamvann til Storbukt.

Sideløype: Fra Vaggi i Bugøyfjord til Čearretjavri.

Mangelfull merking ved deling av løypenettet

Løype 3: Fra Veinesveien i Øvre Neiden langs vestsida av Ferdesmyra og sør for Reinbogfjell til Vestre Blautmyrvatn, og videre langs Blautmyrdalen til Smalvassdraget over Smalvann til Førstevann, videre over Stabburvann og ned Flomelva til løype 2 ovenfor E6 ved Bugøyfjord.

Det som er av fastmekring har behov for utskiftning og vedlikehold

Løype 4: Fra Bevernes etter Neidenelva ned til eiendommen “Nedre oppkjøringen” (ved Myrland), videre inn på land, over vegen til Mikkelsnes, og videre i nordvestlig retning til Bødkerbekken og løype 1.

Sideløype: Fra Neidenelva ca 400 m nedenfor brua og opp til Kroaplatået og videre opp til Neiden Motell og Camping.

Løype 5: Fra løype 4 på Neidenelva øst for Skoltebyen – over E6 øst for Neidenelvans

Turisthotell - langs den gamle vinterveien over Enaremyra over Bordebekken og Munkelva - opp på østsida av Biekkanjohka - fram til Gjeddevann og videre langs den gamle vinterveien fram til Husvann og over Husvann.
Løypa kan ikke åpnes før 1. januar hver vinter.

Flere områder har stort behov for skogrydding for et oversiktlig og godt løypenett

Løype 6: Fra Munkelv bru opp til Enaremyra og løype 5.

Løype 7: Fra Langfjordbrua, Sandnes opp Telegrafdalen til Ongajärvi. Videre over vann 184 og mot V-NV til Midtfjordsvann (175) – mot vest og nord langs småvann til vann 168 – nord for høyde 214 og mot NV til kraftlinja – mot vest langs denne over Munkelva til løype 6.

Løype 7 er en av de få plasser hvor informasjon er bra. En slik standard bør iverksettes ved alle start og stopp av løyper

Løype 8: Fra løype 9 på Langfjordvannet på Strand - over Mosemyra til Sagvannet, over Sagvannet til Lunevika. Avstikker nordover på Sagvannet til Sauholmen

Løypenette har svært gammel og har variert merking

Løype 9: På Langfjordvannet. Fra løype 9 på Langfjordvannet, langs den gamle kjøreveien fra Tjæredalen - langs foten av Rauhalamoen i vestkant av myrdraget - på vestsiden av Johaugen og fram til Veståsvegen, løype 10.

Løype 10: Fra Pasvikelva ved grensemerke 161 (løype 12) mot vest over Bjørnsundveien – sør for Furulund – over Skoltevasshøyda til Strandkrysset - over Rv. 885 og langs sørsiden av veien til Strand fram til skogsbilvei – langs skogsbilveien til Finnstumoene og videre etter veien til den slutter ved lille Sameti.

Avstikker: Fra Skoltevasshøyda til caravanplass ved Haukereiret.

Sideløype: Fra Pasvikelva ved Stenbakk (løype 12) – nordøstover langs bekk (Djuposen) – over Rv. 885 ved Øverli – langs Sametiveien.

Løype 11: Fra løype 12 på Pasvikelva over riksvei 885 ved Sametibrua, videre over Markina til Malbekkvann videre fram til Lille Rørvann

Her må oppgradering til i forhold til entydig merking og navn

Løype 12: På norsk side av Pasvikelva langs grenseløypa fra Harefoss til Kobbfossnes, på land og over Hasseltjern, videre langs grenseløypa på elva til Nesheim.

Avstikkere: Fra parkeringsplass ved Bekkevoll.

Fra Utnes til Pasvikdalens Villmarkssenter.

Fra Skogly og inn til bebyggelsen i Vaggetem (på Vaggetemvannet).

Løype 13: Fra løype 12 på Vaggetem – over riksvei 885 ved Hauge og langs skogsbilvei til Lille Spurvvann - videre over Store Spurvvann til nordenden av vannet.

Avstikker: På Vaggetemvannet fra Hauge til innerenden av Nordvestbukta.

Løype 14: Fra parkeringsplass ved Rv. 885 vis-à-vis Gjøkhotellet – vest for riksveien fram til Gjøkåsen grensestasjon – langs skogsbilveien til Grensefoss – langs forsvarets utrykningsvei så langt den går og videre opp til Treriksøysa.

Løype 15: Fra Nesheim på Kjerringnes – langs Kjerringnesveien til Rv. 885 - over riksvegen til løype 14 viss-a-vis Gjøkhotellet.

Avstikker: Langs kjørspor ned til Solvang i Ruskebukta.

Løype 16: Fra Tyttebærsletta vestover, nord for Gressholmvannet, herfra sørvestover sør for høyde 198 m o.h., videre nordvestover via vann 154 m o.h., Gaganbojávri, Marivann, Hornvann, Marejávrrit og fram til Vedvannet (152 m o.h.). Sideløype: Fra Marivann (85 m o.h) ned langs Maribekken (Marejohka) og fram til fylkesveien i Maribukta.

Løype 17: Fra kommunal vei i Ropelv – om lille og store Ropelvvann til kommunal vei i Johannesdalen.

Sideløype: Fra Jakobsnes langs kommunal vei (Ropelvveien) til parkeringsplass ved Rundvann og videre fram til store Ropelvvann.

Løype 18: Fra parkeringslomme ved Fredheim (Pikevann) til Sollia og videre i nordlig retning til Jungajärvi og inn på løype 17 på store Ropelvvann.

Løype 19: Fra Kjerrisnes fram til Myggvann.

Løype 20: Fra Lanabuktveien til nordenden av Småstrømvann.

Sideløype: Opp Gangsdalen og over til løype 21 ved Rv. 886.

Løype 21: Langs riksvei 886 Vintervollen - kaia i Grense Jakobselv (ved åpen vei går løypa langs veien), fra Bjørnstad langs den gamle snowmobilfeien til sørenden av Holmsjøen.

Løype 22: Veien fra riksvei 886 ved Tårnet til nordsiden av Korp fjell (1 km forbi Oterbekken).

Sideløype: Fra Korp fjelløypa nord for Tårnfjellet – over Tårnelva like ovenfor brua – nedenfor Tårnhallen og mot nordøst over mot Bestemorshaugen – over Rv. 886 og rundt rognlig og over til Dammusjavri – langs Dammusjavri til løype 21 ved Vintervollen.

Det er ikke tillatt å kjøre ut av traséen på strekningen Kopp fjelløypa til Tårnhallen.

Løype 23: Fra scooterløype 4 på Neidenelva i veigrøfta langs vestsiden av kommunal vei – over riksvei 893 og videre i veigrøfta langs sørsiden av riksveien forbi tollstasjonen, herfra legges løypa i 30 til 50 meters avstand fra riksveien fram til riksgrensen

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Robert Pettersen Enhetsleder: , tlf.	Dato: 18.11.2013
Arkivkode: K1-231	Arkivsaksnr.: 13/2685
Saksordfører: Lena Norum Bergeng	

SAKSGANG		
Behandling:	Møtedato:	Saksnr.:
Formannskapet	27.11.2013	082/13
Kommunestyret	11.12.2013	081/13

KOMMUNALE GEBYRER FOR VANN, AVLØP, RENOVASJON OG SLAM 2014.

Vedlagte dokumenter:

Dokumenter i saken:

- Beregningsgrunnlag for vanngebyrer
- Beregningsgrunnlag for avløpsgebyrer
- Lov om kommunale vass- og kloakkavgifter
- Forskrift om kommunale vann- og avløpsgebyrer av 10.01.1995, sist endret 13.07.2000.
- Forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Sør-Varanger kommune av 02.12.2002, sist endret 25.11.2003.
- Alle vedlegg kan fås ved henvendelse til saksbehandler.

Kort sammendrag:

Saken gjelder fastsettelse av vann-, avløp-, slam- og renovasjonsgebyr for 2014. Kommunestyret skal fastsette gebyrenes størrelse. Før kommunestyret fastsetter gebyrenes størrelse skal det foreligge et gebyrgrunnlag som er den øvre grense for hvor mye kommunen kan kreve inn i form av vann- og avløpsgebyrer, slamgebyrer og

renovasjonsgebyrer i en gebyrperiode. Det skal også foreligge over forventede kostnader (drifts- og kapitalkostnader) for de nærmeste 4 årene.

Faktiske opplysninger:

Gebyrgrunnlag for vann og avløp:

Gebyrgrunnlaget består av følgende hovedkomponenter:

- a. Driftskostnader
- b. Kapitalkostnader
- c. Tilleggsytelser, som er vann- og avløpstjenestens andel av felles kostnader.
- d. Støttefunksjoner, som er vann- og avløpstjenestens andel av kommunens felleskostnader.

Følgende avskrivningsperioder benyttes:

- 5 år: EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende
- 10 år: Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidler og lignende.
- 20 år: Tekniske anlegg, renseanlegg, pumpestasjoner og lignende.
- 40 år: Ledningsanlegg
- 50 år: Bygg

Rentesatsen er som snitt av effektiv rente på statsobligasjoner i 2013 med tillegg på 1%. Rentesatsen blir da: $2,3\% + 1\% = 3,3\%$.

Årsgebyr vann:

Om ikke noe uforutsett inntreffer forventes det at det blir omtrent balanse i regnskapet for 2013. Gebyrgrunnlaget for 2014 er beregnet til 13 200 000.

Vanngebyrene vil da bli følgende i 2014:

Abonnementsgebyr vann, grunnlag: 1300,- eks. mva. som er det samme som i 2013.

Forbruksgebyr, pris pr. m³: kr. 9,00 som er det samme som i 2013.

Årsgebyr avløp:

Om ikke noe uforutsett inntreffer forventes det at det blir omtrent balanse i regnskapet for 2013. Gebyrgrunnlaget for 2014 er beregnet til 14 200 000.

Avløpsgebyrene vil da bli følgende i 2014:

Abonnementsgebyr avløp, grunnlag: 1685,- eks. mva. som er det samme som i 2013.

Forbruksgebyr, pris pr. m³: kr. 10,30 som er det samme som i 2013.

Gebyrutvikling

Vann

For tidsrommet 2014 til 2017 er gebyrgrunnlaget beregnet ut fra forslag til investeringsbudsjett og driftsbudsjett.

År	2014	2015	2016	2017
Driftskostnader	9 700 000	10 200 000	10 300 000	10 900 000
Kapitalkostnader	3 500 000	3 700 000	4 200 000	4 400 000

Gebyrgrunnlag	13 200 000	13 900 000	14 500 000	15 300 000
---------------	------------	------------	------------	------------

Dersom det ikke blir behov for ekstra ordinære investeringer eller driftsmidler vil det bli en moderat økning av gebyrene på vann fra og med 2015. Andre viktige faktorer for gebyrnivået vil være rentenivået og befolkningsutviklinga. I 2014 vil det ikke være behov for gebyrøkning.

Avløp

For tidsrommet 2014 til 2017 er gebyrgrunnlaget beregnet ut fra forslag til investeringsbudsjett og driftsbudsjett.

År	2014	2015	2016	2017
Driftskostnader	8 200 000	8 800 000	9 300 000	10 000 000
Kapitalkostnader	6 000 000	6 500 000	6 600 000	7 800 000
Gebyrgrunnlag	14 200 000	15 300 000	15 900 000	17 800 000

Dersom det ikke blir behov for ekstra ordinære investeringer eller driftsmidler vil det bli en forholdsvis moderat økning av gebyrene på avløp fra og med 2015. Andre viktige faktorer for gebyrnivået vil være rentenivået og befolkningsutviklingen. I 2014 vil det ikke være behov for gebyrøkning.

Tilknytningsgebyr

Tilknytningsgebyrene har siden 2002 vært kr. 2000 for vann og det samme for avløp uansett type bygg. Dersom kommunen påføres ekstra høye kostnader ved etablering kan det fastsettes høyer tilknytningsgebyr. Satsene og reglene for tilknytningsgebyr foreslås beholdt som i 2002. Lav tilknytningsgebyr gir gunstigere vilkår for oppstart av nybygg.

Leie av vannmåler

Leie av vannmåler ble justert i 2010, vi foreslår at satsene for 2010 blir videreført:

Leie av liten måler kr. 150 eks. mva.

Leie av stor måler kr. 500 eks. mva.

Fastsettelse av avfallsgebyr for 2014

Kort sammendrag:

Med dette legges frem beregning av gebyrgrunnlaget for fastsettelse av avfallsgebyret for 2014. Kommunen er gjennom Forurensningsloven pålagt å ha full kostnadsdekning på avfallssektoren gjennom avfallsgebyrene, jfr. prinsippet om at forurenser skal betale.

Faktiske opplysninger:

Øfas vil for 2014 øke grunngbyrene med 1 % og mengdegebyrene med 1 %.

1. Bygdecontainere.

Kommunen har et tilbud til befolkningen på Bugøynes, Bugøyfjord, Neiden, Jarfjord, Skogfoss og Svanvik om levering av ekstraavfall i utplasserte containere. Containerne er ubetjente og tømmes av ØFAS. Ubetjente containere forutsetter at brukerne er disiplinerte, og ikke legger avfall utenfor containeren, dessverre har forsøplingsproblemet økt i omfang. Til tross for dette, vil vi foreslå at ordningen fortsetter, alternativet er at brukerne av

containere leverer ekstraavfall til Øfas sin gjenbruksstasjon på Kirkenes. Kostnadene til bygdecontainere legges inn i gebyrgrunnet som fordeles på alle renovasjonsabonnentene.

1. Bygdecontainere, budsjett 2014	kr. 400 000,-
2. Andre direkte kostnader i budsjettet. I budsjettet for 2014 er det lagt inn kostnader med fakturering av avfallsgebyr etc.	kr. 150 000,-
3. Indirekte kostnader. Posten skal dekke administrative og andre indirekte kostnader Innenfor avfallssektoren, dvs. fellestjenester som telefon, IT, husleie etc.	kr.180 000,-
4. Opprydding herreløst avfall	kr. 100 000,-
<u>Sum kommunale kostnader i gebyrgrunnet</u>	<u>kr. 830 000,-</u>

ØFAS vil i 2014 øke grunn- og mengdegebyret med 1%.

Mengdegebyr.

Mengdegebyret er mengderelatert, og skal dekke kostnadene med håndtering og behandling av avfallet. Avfallsbeholderens størrelse bestemmer størrelsen på mengdegebyret. I 2014 fakturerer ØFAS et mengdegebyr på kr 4,20 pr liter.

Samlet renovasjonsgebyr i 2014 blir da:

Beskrivelse	120 liter	240 liter	360 liter
Grunngebyr	Kr. 1 916,00	Kr. 1 916,00	Kr. 1 916,00
Mengdegebyr	Kr. 509,00	Kr. 1 018,00	Kr. 1 527,00
Renovasjonsgebyr eks. mva.	Kr. 2 425,00	Kr. 2 934,00	Kr. 3 443,00

Det vil være mulig for 2 eller flere å dele dunk eller større oppsamlingsenhet. Ved deling av dunk gis det et fradrag på kr. 100,- eks. mva. pr. husstand fra grunngebyret samt at mengdegebyret deles.

Dersom 2 husstander deler en dunk på 240 liter vil renovasjonsgebyret for hver av husstandene bli:

- Grunnggebyr: kr. 1 916 - kr. 100,- =	kr. 1 816,00
- Mengdegebyr: kr. 1018,- / 2 =	kr. 509,00
<u>Renovasjonsgebyr pr. husstand ved deling =</u>	<u>kr. 2 325,00</u>

Kommunale gebyrer – fastsettelse av slamgebyr for 2014

Faktiske opplysninger:

Med dette legges frem beregning av gebyrgrunnlag for fastsettelse av slamgebyr for separate anlegg, dvs. slamavskillere som ikke er tilknyttet kommunal avløpsledning.

Sør-Varanger kommune kjøper slamtømming og behandling fra ØFAS. Selskapet fastsetter et gebyr for slam tømming pr. anlegg.

For abonnenter med septiktank som er tilknyttet kommunal avløpsledning blir slamkostnadene lagt inn i gebyrgrunnlaget for avløp.

Saksutredning:

Øfas har ikke økt sine priser fra 2013, vi foreslår derfor å beholde prisene fra 2013.

Beregning av gebyrgrunnlaget:

512 tanker med årlig tømming a kr. 2484,-	= kr. 1 271 808,00
97 tanker med tømming hvert 2.år a kr.1242,-	= kr. 120 474,00
<u>23 tanker med tømming hvert 4.år a kr. 621,-</u>	<u>= kr. 14 283,00</u>
<u>Gebyrgrunnlag for 2014</u>	<u>= kr. 1 406 565,00</u>

Kr. 80 000 er inkludert i gebyrgrunnlaget, dette er felles kostnader som telefon, data, gebyrinnkreving, husleie etc.

Slamgebyrene blir da for 2014:

- Slamgebyr for separate anlegg med årlig tømming: kr. 2484,- eks. mva.
- Slamgebyr for separate anlegg med tømming hvert 2.år: kr. 1242,- eks mva.
- Slamgebyr for separate anlegg med tømming hvert 4.år: kr. 621,- eks. mva.

Tømming hvert 4.år gjelder for septiktanker ved fritidsboliger, da septiktanker på eiendommer med fast bosetning ikke skal tømmes sjeldnere enn hvert 2. år.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Næringslivet berøres i liten grad av gebyrvedtaket, utover ordinær økning på lik linje med øvrige husholdninger.

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Forslaget innebærer at gebyrene dekker inn kommunens kostnader på slamtømming, vann og avløp samt renovasjon.

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Sør-Varanger kommunestyre vedtar følgende satser for **vann- og avløpsgebyrer i 2014**, priser eks.mva.

- Abonnementsgebyr for vann: kr 1 300,00
- Forbruksgebyr for vann: kr, 9,00 pr. m3.

- Abonnementsgebyr for avløp: kr. 1 685,00
- Forbruksgebyr for avløp: kr. 10,30 pr.m3.

- Tilknytningsgebyr for vann: kr. 2 000,00
- Tilknytningsgebyr for avløp: kr. 2 000,00

- Leie av liten måler(inntil 1") kr. 150,00
- Leie av stor måler (over 1") kr. 500,00

Sør-Varanger kommunestyre vedtar følgende **avfallsgebyrer for 2014**, priser eks. mva.

Beskrivelse	120 liter	240 liter	360 liter
Grunngebyr	Kr. 1 916,00	Kr. 1 916,00	Kr. 1 916,00
Mengdegebyr	Kr. 509,00	Kr. 1 018,00	Kr. 1 527,00
Renovasjonsgebyr eks. mva.	Kr. 2 425,00	Kr. 2 934,00	Kr. 3 443,00

Sør-Varanger kommunestyre vedtar at **slamgebyrene for 2014** settes til:

- Slamgebyr for separate anlegg med årlig tømning: kr. 2484,- eks. mva.
- Slamgebyr for separate anlegg med tømning hvert 2.år: kr. 1242,- eks mva.
- Slamgebyr for separate anlegg med tømning hvert 4.år: kr. 621,- eks. mva.

Behandling 27.11.2013 Formannskapet
Saksordfører: Lena Norum Bergeng

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Formannskapets vedtak i sak 082/13:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Sør-Varanger kommunestyre vedtar følgende satser for **vann- og avløpsgebyrer i 2014**, priser eks.mva.

- Abonnementsgebyr for vann:	kr 1 300,00
- Forbruksgebyr for vann:	kr, 9,00 pr. m3.
- Abonnementsgebyr for avløp:	kr. 1 685,00
- Forbruksgebyr for avløp:	kr. 10,30 pr.m3.
- Tilknytningsgebyr for vann:	kr. 2 000,00
- Tilknytningsgebyr for avløp:	kr. 2 000,00
- Leie av liten måler(inntil 1")	kr. 150,00
- Leie av stor måler (over 1")	kr. 500,00

Sør-Varanger kommunestyre vedtar følgende **avfallsgebyrer for 2014**, priser eks. mva.

Beskrivelse	120 liter	240 liter	360 liter
Grunngebyr	Kr. 1 916,00	Kr. 1 916,00	Kr. 1 916,00
Mengdegebyr	Kr. 509,00	Kr. 1 018,00	Kr. 1 527,00
Renovasjonsgebyr eks. mva.	Kr. 2 425,00	Kr. 2 934,00	Kr. 3 443,00

Sør-Varanger kommunestyre vedtar at **slamgebyrene for 2014** settes til:

- Slamgebyr for separate anlegg med årlig tømning:	kr. 2484,- eks. mva.
- Slamgebyr for separate anlegg med tømning hvert 2.år:	kr. 1242,- eks mva.
- Slamgebyr for separate anlegg med tømning hvert 4.år:	kr. 621,- eks. mva.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Inger B. Fremstad Virksomhetsleder: , tlf.	Dato: 14.11.2013
Arkivkode: K1-221	Arkivsaksnr.: 13/2655
Saksordfører: Lena Norum Bergeng	

SAKSGANG		
Behandling:	Møtedato:	Saksnr.:
Formannskapet	27.11.2013	083/13
Kommunestyret	11.12.2013	082/13

KOMMUNALE AVGIFTER GEBYRER OG BRUKERBETALINGER 2014

Vedlagte dokumenter:

Nr.	Dok.dato	Tittel
1	13.11.2013	Gebyrregulativ 2014
2	19.11.2013	Gebyr plan og byggesak 2014

Dokumenter i saken:

Kort sammendrag:

Kommunestyret vedtar kommunale gebyr og brukerbetalinger for kommunale tjenester i forbindelse med budsjettbehandlingen hvert år.

Faktiske opplysninger:

Gebyr som omfattes i denne saken er administrative tjenester, gravemeldinger, eiendomsskatt, helse- og omsorgstjenester, tjenester innenfor kultur- og oppvekstsektoren samt feiegebyr. Gebyr for vann, avløp, renovasjon og slam fremmes som egen sak til kommunestyret.

Kommunestyret vedtok nytt gebyrregulativ for plan og byggesak 12.12.2012. Dette gebyrregulativet videreføres i sin helhet med de endringer som vist i tabellen under.

Rådmannen foreslår endringer innenfor følgende gebyr/brukerbetaling:

Gebyr	Vedtatt sats 2013	Foreslått sats 2014	Benevnelse
Administrative tjenester:			
Skjenkebevilling Enkeltanledning	280	1 500	1 dag
Skjenkebevilling Enkeltanledning	280	4 050	2-5 dager
Kopi A3	5	8	pr.stk
Utskrift PC A4	5	30	pr.side
Utskrift PC A3	5	35	pr.side
Helse og omsorgstjenester			
Plass på Kilden og Utsikten dagsenter	66	68	pr.dag inkl.skyss
Middag dagsenter	59	63	pr.middag
Frokost dagsenter	25	26	pr.frokost
Praktisk bistand i hjemmet:			
Inntil 2 G	77	79	pr. time
2-3 G	107	110	pr. time
3-4 G	134	138	pr. time
4-5 G	161	166	pr. time
Over 5 G	188	193	pr. time
Matombringing:			
Middag hjemmeboende inntil 2 G	61	63	pr. middag
Middag hjemmeboende over 2 G	71	73	pr. middag
Tryggehetsalarm:			
Inntil 2 G	67	69	pr. mnd
2-3 G	130	134	pr. mnd
3-4 G	171	176	pr. mnd
4-5 G	236	243	pr. mnd
Over 5 G	236	297	pr. mnd
Kultur og oppveksttjenester:			
Leie av lokaler skoler og barnehager			
Leie for helg - tillegg per rom		200	pr. rom
Leie auditorie voksne		2 000	pr. gang
Leie av auditoriet - barn og unge		1 000	pr. gang

Gebyr for skjenkebevilgning er endret etter vedtak i kommunestyret i sak 30/13. Øvrige endringer innenfor administrative tjenester er endret med de satser som fremkommer i tabellen over.

I sak 92/12 delegerte kommunestyret til rådmannen å prisjustere brukerbetalingene innenfor helse- og omsorgstjenestene årlig etter konsumprisindeksen for helsepleie fastsatt av SSB. Endringene innenfor sektoren er i tråd med dette vedtaket.

I gebyrregulativ for 2013 ble det vedtatt å innføre betaling for leie av lokaler i tilknytning til skoler, barnehager og SFO. Etter en evaluering av ordningen har det fremkommet behov for en presisering av satsene. Skolene har meldt at de mener det er urimelig at leiesatsene for en helg er lik uansett hvor mange rom som skal leies ut. Det er derfor foreslått en endring i regulativet slik at vedtatt sats gjelder for fellesarealer og et rom videre er det foreslått et gebyr på kr. 200,- per rom ut over dette. I tillegg er det foreslått en egen sats for leie av auditoriene ved Kirkenes barne- og ungdomsskole. For ikke å komme i en konkurransesituasjon med øvrig næringsliv er det foreslått at det ikke skal gis adgang til å leie ut lokaler til private næringsdrivende.

Kommunestyret vedtok nytt gebyrregulativ for plan og byggesak 12.12.2012. Dette gebyrregulativet videreføres i sin helhet kun justert for konsumprisindeksen som er 2,4 %.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Kommunestyret vedtar reglement for kommunaleavgifter, gebyrer og brukerbetalinger gjeldende fra og med 01.01.2014.

Kommunestyret vedtar gebyrregulativ for plan- og byggesak gjeldende fra 01.01.2014 justert med konsumprisindeksen.

Kommunestyret viderefører delegasjonen til rådmannen å prisjustere brukerbetalinger innenfor helse- og omsorgstjenestene årlig etter konsumprisindeksen for helsepleie fastsatt av SSB.

Behandling 27.11.2013 Formannskapet
Saksordfører: Lena Norum Bergeng

Uavhengig representant fremmet følgende endringsforslag:

Forslag til sats for

- Kopi A3 som for 2013
- Kopi pc A4 som for 2013
- Kopi pc A3 som for 2013

Ved alternativ votering ble forslag til innstilling vedtatt mot 1 stemme, som ble avgitt for uavhengig representants forslag (uavhengig representant).

Formannskapetets vedtak i sak 083/13:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar reglement for kommunale avgifter, gebyrer og brukerbetalinger gjeldende fra og med 01.01.2014.

Kommunestyret vedtar gebyrregulativ for plan- og byggesak gjeldende fra 01.01.2014 justert med konsumprisindeksen.

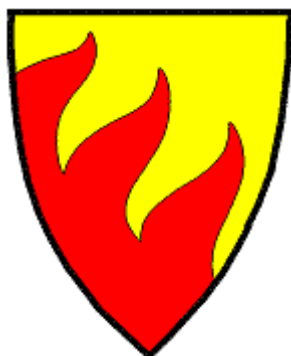
Kommunestyret viderefører delegasjonen til rådmannen å prisjustere brukerbetalinger innenfor helse- og omsorgstjenestene årlig etter konsumprisindeksen for helsepleie fastsatt av SSB.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Regulativ for Kommunale gebyr

Sør-Varanger kommune

Administrative tjenester

Helse og omsorgstjenester

Kultur og oppveksttjenester

Feiing

Vedtatt av kommunestyret __.__. ____

Gjeldende fra 01.01.2014

Innhold

1	Generelle bestemmelser	3
1.1	Torghandel.....	3
1.2	Salgs- og skjenkebevilling	3
1.3	Diverse tjenester	4
1.4	Gravemeldinger.....	4
1.5	Eiendomskatt.....	4
2	Helse- og omsorgstjenester.....	5
2.1	Dagsenteropphold.....	5
2.2	Praktisk bistand i hjemmet – hjemmehjelp.....	5
2.3	Matombringing.....	5
2.4	Trygghetsalarm.....	6
3	Kultur og oppveksttjenester.....	6
3.1	Brukerbetaling SFO.....	6
3.2	Brukerbetaling barnehager	7
3.3	Leie av lokaler skoler og barnehager.....	7
3.4	Kulturskolen.....	7
3.5	Kulturtilbud til utviklingshemmede.....	8
3.6	Medlemskontingent Bugøynes ungdomsklubb.....	8
3.7	Leie av musikkbinge.....	8
3.8	Leie av lokaler.....	9
3.9	Sør-Varanger bibliotek	Feil! Bokmerke er ikke definert.
4	Feie og tilsynsgebyr	9

1 Generelle bestemmelser

Den som får utført tjenester etter dette reglement skal betale for tjenesten etter de satser og retningslinjer som fremgår av regulativet.

Gebyr/brukerbetaling skal betales ved forfall. Ved for sen betaling kan kommunen kreve et purregebyr på 1/10 av inkassosatsen. Justisdepartementet justerer satsen årlig i henhold til utviklingen i konsumprisindeksen fra Statistisk sentralbyrå. Beløpet avrundes til nærmeste tikkone.

Krav som ikke betales etter første gangs purring overføres til Lindorff for videre innkreving og det påløper ytterligere gebyr etter retningslinjer for inkassosaker.

1.1 Torghandel

Torggebyr vedtas av kommunestyret. Torghandelen skal foregå på Torget ved Samfunnshuset i Kirkenes, og tildeling av plass skal skje skriftlig. 1 torgplass er begrenset til 20 m² (4x5 m). Ved større behov må det leies flere torgplasser. Salg fra varebil på Torget har øvre grense for last/lengde: 7.500 kg og 7,5 meter.

Torgleien betales på Servicekontoret når tillatelsen hentes. Torgleien skal være betalt før torgplassen inntas. Leien er ikke mva-pliktig i henhold til merverdiavgiftsloven.

[Torgforskriften](#) har nærmere bestemmelser om torghandelen.

	Takst	Tekst
Torgleie m/strøm	250	pr.dag
Torgleie u/strøm	200	pr.dag
Torgleie m/strøm	2 000	pr.måned

1.2 Salgs- og skjenkebevilling

Salg og skjenking av alkoholholdig drikk kan bare skje på grunnlag av bevilling etter alkoholloven. Bevillingsgebyr for salgs- og skjenkebevillinger behandles av Servicekontoret og fastsettes i henhold til Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. Det skal betales et årlig bevillingsgebyr som beregnes i forhold til omsatt mengde alkoholholdig drikk.

Satsene fastsettes av departementet i Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.

	Pris	Tekst
Salgsbevilling - minimumsavgift	1 350	Årlig
Skjenkebevilling – minimumsavgift	4 000	Årlig
Ambulerende skjenkebevilling	280	Pr. gang
Skjenkebevilling Enkeltanledning	1 500	1 dag
Skjenkebevilling Enkeltanledning	4 050	2-5 dager
Kunnskapsprøven - Alkoholloven	300	Pr. avlagt prøve
Kunnskapsprøven - Serveringsloven	400	Pr. avlagt prøve

1.3 Diverse tjenester

Turkart over alle områder i Sør-Varanger kan kjøpes på Servicekontoret. Servicekontoret er også behjelpelig med kopiering for kunder (rett kopi).

	Pris	Tekst
Kart turkart	119	pr.stk
Kopi A4	5	pr.stk
Kopi A3	8	pr.stk
Utskrift PC A4	30	pr.side
Utskrift PC A3	35	pr.side

1.4 Gravemeldinger

Før graving skal gravetillatelse innhentes. Gravemelding sikrer at strømkabler, telekabler, vann- og avløpsledninger etc. blir anvist slik at graving kan skje på en tryggest mulig måte. Søknad om gravemelding belastes med et behandlingsgebyr som aksepteres av søker med innsendelse av søknaden. Gebyret vil bli omgående fakturert.

Gebyrer for gravemeldinger er vedtatt i den 15.12.2011 i kommunestyre sak 111/11.

	Pris	Tekst
Gravetillatelse utenom kommunal vei/plasser	750	pr.søknad
Gravetillatelse i kommunal vei/plasser	1 750	pr.søknad
Garantistillelse ved graving i kommunal vei/plasser	50 000	Bankgaranti

1.5 Eiendomsskatt

Kommunestyret skal vedta eiendomsskattesats, bunnfradrag samt eiendomsskatteområde i budsjettbehandlingen hvert år.

I Sør-Varanger kommune er vedtatt eiendomsskatteområdet for bolig- og næringsseiendommer definert som områder som er bymessig utbygd. Dette gjelder for Kirkenes-halvøya inkludert Sandnes og Bjørnevåtn, men med unntak av Elvenes. I tillegg har kommunen eiendomsskatt for verk og bruk i hele kommunen.

Fra og med 2008 fastsatte kommunestyret promillen til maks sats. Dette gjelder fortsatt. Bunnfradraget er fastsatt til kr. 100.000 per boenhet.

Eiendomsskattesats	7 o/oo	av takst
Bunnfradrag	kr.100 000	pr.boenhet

2 Helse- og omsorgstjenester

Vedelag for institusjonsopphold reguleres i Forskrift av 16.12.11 om vedelag egenandel for helse- og omsorgstjenester, Kapittel 1. Egenandel for kommunale helse og omsorgstjenester i institusjon m.v. Prisen fastsettes av departementet.

2.1 Dagsenteropphold

Sør-Varanger kommune har 2 dagsenter med tilbud til eldre; Kilden dagsenter og Utsikten dagsenter. Sør-Varanger kommune har per i dag innrettet tilbudet som et forebyggende aktivitetstilbud for hjemmeboende. Betalingssatsene er fastsatt med hjemmel i Helse- og omsorgstjenesteloven § 11-2 *Vederlag for helse- og omsorgstjeneste*.

Betalingssatsene justeres årlig i henhold til konsumprisindeksen for helsepleie. Satsene vedtas av kommunestyret.

	Pris	
Plass på Kilden og Utsikten dagsenter	68	pr.dag inkl.skyss
Middag dagsenter	63	pr.middag
Frokost dagsenter	26	pr.frokost

2.2 Praktisk bistand i hjemmet – hjemmehjelp

Betaling for praktisk bistand til dagliglivets gjøremål i henhold til vedtak gjort av tildelingskontoret.

Betalingsmodellen innebærer en betalingsfri måned pr år (juli) for å kompensere for dager hvor den enkelte bruker ikke ønsker å benytte hjemmehjelp og ved sykdom, helligdager og lignende. Dersom noen ønsker ytterligere betalingsfri utover en måned pr år må det sendes særskilt søknad om dette til omsorgstjenesten. Betalingssatsene er fastsatt med hjemmel i Helse- og omsorgstjenesteloven § 11-2 *Vederlag for helse- og omsorgstjeneste*.

Betalingssatsene justeres årlig i henhold til konsumprisindeksen for helsepleie. Satsene vedtas av kommunestyret.

Betalingssatser etter husstandens nettoinntekt.

	Pris pr. time	Makspris pr.måned
Inntil 2 G	79	175
2-3 G	110	827
3-4 G	138	1 102
4-5 G	166	1 378
Over 5 G	193	1 653

2.3 Matombringing

Betaling for varm middag levert hjemme i henhold til vedtak gjort av tildelingskontoret.

Betalingssatsene er fastsatt med hjemmel i Helse- og omsorgstjenesteloven § 11-2 *Vederlag for helse- og omsorgstjeneste*.

Betalingssatsene justeres årlig i henhold til konsumprisindeksen for helsepleie. Satsene vedtas av kommunestyret.

Betalingssatser etter husstandens nettoinntekt.

	Pris pr middag
Middag hjemmeboende inntil 2 G	63
Middag hjemmeboende over 2 G	73

2.4 Trygghetsalarm

Trygghetsalarm tildeles etter vedtak fra tildelingskontoret og er et hjelpemiddel for mest mulig trygghet i hjemmet. Betalingsatsene er fastsatt med hjemmel i Helse- og omsorgstjenesteloven § 11-2 Vederlag for helse- og omsorgstjeneste.

Betalingsatsene justeres årlig i henhold til konsumprisindeksen for helsepleie. Satsene vedtas av kommunestyret.

Betalingsatser etter husstandens nettoinntekt.

	Pris pr måned
Inntil 2 G	69
2-3 G	134
3-4 G	176
4-5 G	243
Over 5 G	297

3 Kultur og oppveksttjenester

3.1 Brukerbetaling SFO

Det gis tilbud om helårs plass ved Kirkenes, Sandnes, Bjørnevatn og Hesseng skole.

Foreldrebetalingen gjelder for 11 mnd, og med juli måned som betalingsfri måned.

Det gis tilbud om plass etter skoleårsdrift ved alle skolene i kommunen, det vil si at skolefritidsordningen gir tilbud i henhold til elevenes skoledager/skoleruta.

Foreldrebetalingen gjelder da fra skolestart til skoleslutt.

Ved distriktsskolene tilbys det kun plass etter skoleårsdrift. Foreldrebetalingen gjelder da fra skolestart til skoleslutt.

	Pris	
Hel plass Kirkenes, Sandnes, Bjørnevatn, Hesseng	2 100	Pr måned
Plass etter skolerute Kirkenes, Sandnes, Bjørnevatn, Hesseng	2 100	Pr måned
Hel plass i distriktene	2 100	Pr måned
Gebyr ved henting etter stengetid	200	Pr påbegynt halv time
Søskenmoderasjon	30 %	

3.2 Brukerbetaling barnehager

Satsene for betaling av opphold fastsettes av Sør-Varanger kommunestyre, men kan ikke overskride fastsatt maksimalpris for barnehageplass som fastsettes av stortinget. Kommunen står fritt til å fastsette foreldrebetaling som er lavere enn maksprisen.

Det gis 30 % søskenmoderasjon for 2. barn og 50 % søskenmoderasjon for 3. eller flere barn. Når søsken har plass både i kommunale og private barnehager gis søskenmoderasjon i kommunal barnehage.

	Pris	
Helklass	2 330	Pr. mnd
Halvplass	1 165	Pr. mnd
Søskenmoderasjon for barn nr 2	30%	
Søskenmoderasjon for barn nr 3 eller flere	50%	
Kost pr.plass	200	Pr måned
Gebyr ved henting etter stengetid	200	Pr påbegynt halv time

3.3 Leie av lokaler skoler og barnehager

Leie av lokaler skoler og barnehager	Pris aktiviteter for voksne	Pris aktiviteter rettet mot barn og unge
Leie pr. time	200	100
Leie for en ettermiddag/kveld	500	200
Leie for helg - grunnbeløp	2 000	1 000
Leie for helg - tillegg per rom	200	200
Leie auditorie	2 000	1 000

Leieprisene gjelder for leie av lokaler i tilknytning til skoler, barnehager og SFO.

Med ettermiddag menes tiden mellom kl. 16.00 og 21.00. Med helg menes tiden mellom fredag kl. 16.00 og søndag kl. 21.00.

Grunnbeløpet for leie for en helg inkluderer leie av et rom og fellesarealer. For leie av flere rom beregnes et tillegg per rom.

Det leies ikke ut lokaler til private næringsaktører.

Det skal ikke tas leie for øvinger for skolekorps som er knyttet til skolen samt elevaktiviteter som klassearrangementer og elevkvelder.

3.4 Kulturskolen

Kulturskoleavgiften vedtas av kommunestyret. Materiellavgifter bestemmes av kulturskolen i forhold til hvilke utgifter kulturskolen har ved de forskjellige tilbudene.

	Pris	
Kulturskoleavgift pr. aktivitet	2 200	Pr år eks materiell kostnad
Søskenermoderasjon	30%	
Samspill for strykere	500	Pr år
Instrumentleie	400	Pr år barn
Instrumentleie	1 000	Pr år voksen
Materiell teater	200	Pr år
Materiell - visuelle kunsthøgskole	500	Pr år
Materiell- KULA	200	Pr år

3.5 Kulturtilbud til utviklingshemmede

Kulturtiltak for funksjonshemmede (KFF) er et kulturtilbud for mennesker over 18 år med utviklingshemming. Medlemmene kommer selv med ønske om aktiviteter. Tilbudet er to ganger i uken; Tirsdagsklubb og Torsdagsklubb. Medlemmene betaler egenandeler til finansiering av mat, deltakelse på kulturelle arrangement og materiell i forbindelse med hobbykvelder.

	Pris	
Tirsdagsklubben	500	pr halvår
Torsdagsklubben	500	pr halvår

3.6 Medlemskontingent Bugøyenes ungdomsklubb

Bugøyenes ungdomsklubb har åpent to dager i uken. Det kreves medlemskontingent for å dekke utgifter til mat.

	Pris	
2.ganger i uka	300	pr halvår
1.gang i uka	150	pr halvår

3.7 Leie av musikkbinge

Kommunen har 2 musikkbinge med utstyr for utleie. Den ene er plassert ved Pasvik skole og brukes av skolen, kulturskolen og ungdommer. Utleie av denne musikkbingen administreres av Pasvik skole. Den andre musikkbingen er plassert vegg i vegg med Malmklang i Kirkenes og benyttes som øvingshotell. Utleie her administreres av Basen. Begge musikkbingene med er utstyrt med instrumenter og forsterkere.

Priser for leie av musikkbinge fastsettes av kommunestyret.

	Pris	
Fast leie halvår (1 gang i uken) under 18 år	500	pr halvår
Fast leie halvår (1 gang i uken) over 18 år	1 000	pr halvår
Drop inn under 18 år	100	pr gang
Drop inn over 18 år	250	pr gang

3.8 Leie av lokaler

Allmenn kultur tilbyr utleie av lokaler. Uteleprisen fastsettes av kommunestyret.

	Pris	
Basen kafe	800	2 timer eller mindre
Basen kafe	1 500	pr dag
Møterom Basen	300	2 timer eller mindre
Møterom Basen	500	Pr dag
Bjørnevatn ungdomsklubb	500	Pr dag
Fritidsklubben Bugøynes	500	Pr dag

3.9 Sør-Varanger bibliotek

Sør-Varanger Bibliotek tilbyr lån av bøker, musikk, video, språkkurs, tidsskrift, lydbøker og annet egnet materiale. Utlån er i utgangspunktet gratis, men dersom lånereglementet overtredes medfører det gebyrer for lånetakeren. Gebyrene fastsettes av kommunestyret.

	Pris
Utlånskort	Gratis
Erstatningskort	50
Lån av bøker	Gratis
Gebyr ved overtredelse;	
1 gangs puring	50
2 gangs puring	50
Erstatningssatser	
Bøker og media for voksne	600
Bøker og media for barn	300
Språkkurs	1 000
Tidsskrift/magasiner	100

4 Feie og tilsynsgebyr

Kommunestyret fastsetter gebyr for tilsyn og feiing. Ved beregning av feiegebyr legges feietjenestens lønns- og driftsbudsjett til grunn og fordeles på antall registrerte pipeløp.

Budsjetterte utgifter 2014

Kr. 1 108 000

Antall pipeløp pr 01.10.13

3 750 stk

	Pris	
Feie og tilsynsgebyr	295,50	eks.mva pr.år
Ekstra feie- og tilsynstjeneste	295,50	eks.mva pr.gang

Ved at det ikke er lovbestemt feiing og tilsyn i fritidsboliger er dette en tjeneste som utføres etter forespørsel. Feiing og tilsyn i fritidsboliger belastes etter samme gebyrsats som for øvrige boliger.

SØR-VARANGER KOMMUNE

GEBYRREGULATIV FOR PLAN- OG BYGGESAK

Forslag

Gebyrregulativ for plan og byggesak vedtatt av kommunestyret 15.12.12.
Endringer vedtatt av kommunestyret __.__._____

- § i plan og bygningsloven av 33-1 med endringer sist ved lov
- Matrikkelloven, lovens § 32, forskriftene § 16
- § 7 i lov om eierseksjoner av 20. mars 1997
- § 52a i lov om vern mot forurensning og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6 med endringer sist ved lov av 21. juni 1996 nr 36
- § i plan og bygningslov vedr. frikjøp av parkeringsplasser

REGULATIVET ERSTATTER TIDLIGERE GJELDENE REGULATIV.

Kap. A Generelle bestemmelser.....	4
A.1 Betalingsplikt.....	4
A.2 Hvilket regulativ skal brukes.....	4
A.3 Betalingstidspunkt	4
A.4 Urimelig gebyr	4
A.5 Fritak for gebyr.....	4
A.6 Klage	4
A.7 Avbrutt arbeid.....	4
A.8 Endring av regulativet eller gebyrsatsene.....	4
A.9 Gebyr til statlige etater	5
Kap. B Tjenester som skal betales etter medgått tid	5
B.1 Timepris.....	5
B.2 Kopieringssatser	5
Kap. C Gebyrer for arbeider etter plan- og bygningsloven (§ 33-1).....	5
C.1 Kart og eiendomsoppgaver	5
C.1.1 Situasjonskart - en eiendom/bruksenhet med naboer	5
C.1.2 Forenklet situasjonskart (uten planinformasjon) - en eiendom/bruksenhet med naboer	5
C.1.3 Kart med eiendomsoversikt – flere eiendommer	5
C.1.4 Eiendomsoppgave med kartvedlegg.....	5
C.1.5 Kart til plan-, prosjekterings- og dokumentasjonsarbeider	5
C.2 Plansaker (§§ 12-2, 12-3 og 12-14).....	6
C.2.1 Planavklaringsmøte med referat (pr. møte) med/uten referat.....	6
C.2.2 Forhåndsvurdering (Pbl §§12-3)	6
C.2.3 Mindre vesentlig endring (Pbl §§12-14)	6
C.2.4 Privat forslag til reguleringsplan (områderegulering eller lignende detaljregulering) eller endringer av disse (Pbl §§ 12-1, 12-2, 12-3, 12-14).....	6
C.2.6 Konsekvensutredning (pbl kap. VII-a).....	7
C.3 Tiltakssaker (bygge- og anleggssaker)	7
C.3.1 Forhåndskonferanse (pbl § 21-1)	7
C.3.2 Søknad om tiltak uten ansvarsrett (pbl §§ 20-2, 20-1, 21-7, 30-1, 30-5).....	7
C.3.2.1 Godkjenning av foretak m.v. for ansvarsrett (pbl §§ 22, 1-5)	7
C.3.3 Dispensasjon (pbl §19).....	7
C.3.4 Søknadspliktige tiltak (pbl § 20-1)	7
C.3.5.1 Oppføring av bygning (pbl § 20-1).....	8
C.3.5.2 Fasadeendring m.v. (pbl § 20-1c).....	8
C.3.5.3 Riving av bygning, konstruksjon eller anlegg, inkludert oppdatering i matrikkel (pbl § 20-1e).....	8
C.3.5.4 Oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner (pbl § 20-1f)	8
C.3.5.5 Oppdeling eller sammenføring av bruksenheter i bolig m.v. (pbl § 20-1g).....	8
C.3.5.6 Oppføring av innhegning mot veg, (pbl §20-1h).....	8
Oppføring av skilt eller reklameinnretning.	8
C.3.5.7 Delingssøknad (pbl § 20-1m)	9
C.3.5.8 Vesentlige terrenginngrep (pbl § 20-1k)	9
C.3.5.9 Konstruksjon og anlegg (pbl § 20-1a)	9
C.3.6 Plassering og beliggenhetskontroll.....	9

C.4	Endringer i forhold til gitt tillatelse eller registrert søknad	10
C.4.1	Søknad om endring i forhold til gitt tillatelse.	10
C.4.2	Avviksbehandling.....	10
<i>Kap. D</i>	<i>Gebyrer for arbeider etter matrikkelloven (Lovens§ 32, forskriftene § 16) fastsettes som følger:</i>	10
D.1	Oppretting av matrikkelenhet	10
D.1.1	Oppretting av grunneiendom og festegrund.....	10
D.1.2	Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn *	10
D.1.4	Oppretting av anleggseiendom.....	10
D.2	Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning	11
D.2.1.	Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering	11
D.3	Grensejustering.....	11
<i>Kap. E</i>	<i>Gebyrer for arbeider etter lov om eierseksjoner (§ 5).....</i>	12
E.1	Begjæring om seksjonering eller reseksjonering av en eiendom.....	12
<i>Kap. F</i>	<i>Gebyrer for kommunale tomter og grunneiendommer.....</i>	12
F.1	Behandlingsgebyr.....	12
<i>Kap. G</i>	<i>Gebyrer for arbeider etter forurensningsloven (§ 52a).....</i>	13

Kap. A Generelle bestemmelser

A.1 Betalingsplikt

Den som får utført tjenester etter dette regulativet, skal betale gebyr etter satser og retningslinjer som fremgår av regulativet. Gebyrkravet rettes mot tiltakshaver, rekvirent eller bestiller.

Saksgebyrer etter plan- og bygningsloven skal betales selv om søknaden skulle bli avslått. Ved avslag skal kommunen betale tilbake betalt gebyr for igangsettingstillatelse og ferdigattest (§ 20-1).

Dersom et avslag medfører en revidert søknad innen 3 måneder som blir godkjent, skal 75% av først innbetalt søknadsgebyr gå til fratrukk i nytt gebyr. (For plansaker etter pbl §§ 12 - 14 gjelder egen regel, se kap. C.2.3.)

Gebyr skal være betalt innen 30 dager regnet fra fakturadato. Ved for sen betaling kan kommunen kreve et purregebyr på 10 % av rettsgebyret. Må kommunen purre flere ganger, skal kommunen i tillegg til purregebyr kreve morarente i samsvar med morarenteloven fra forfallsdato.

Dersom en kunde av forskjellige årsaker har betalt for mye i gebyr, skal kommunen så snart forholdet er klarlagt, tilbakebetale for mye betalt gebyr. Det kan ikke kreves rentetillegg for mye betalt gebyr.

A.2 Hvilket regulativ skal brukes

Gebyrene skal beregnes etter det regulativet som gjelder den dato kommunen mottar en tilfredsstillende søknad eller begjæring/rekvisisjon (eierseksjonsloven/delingsloven).

A.3 Betalingstidspunkt

Før kommunen utsteder tillatelse eller attest, skal tilhørende gebyr være betalt. Likeså skal kartforretnings- og aktuelle tinglysningsgebyr være betalt før det utstedes matrikkelbrev.

For søknadsppliktige saker kan kommunen kreve at tilhørende gebyrer skal være betalt før saksbehandlingen tar til. For saker hvor gebyr skal beregnes etter medgått tid og kommunens utgifter til fagkyndig bistand, skal kommunen ved forskuddsbetaling skrive ut et foreløpig gebyr i samsvar med gitt overslag. Når kommunens arbeider er fullført, skal kommunen regne ut det endelige gebyret og skrive ut tilleggsregning eller tilbakebetale for mye betalt gebyr.

Også for andre arbeider skal kommunen kreve at gebyret er betalt før kommunens arbeider starter. For arbeider som skal godtgjøres etter brukte timeverk, skal kommunen ved krav om forhåndsbetaling, stipulere gebyret. Til vanlig bør gebyrer som skal utregnes etter brukte timeverk og kommunens utgifter til fagkyndig bistand, utskrives etterskuddsvis.

Ved store oppdrag kan kommunen skrive ut regning på utførte deler av arbeidet, men ikke oftere enn månedsvis.

Klage på gebyrfastsettelse eller søknad om helt eller delvis fritak for å betale gebyr, medfører ikke utsettelse av betalingsfrist.

A.4 Urimelig gebyr

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan administrasjonssjefen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.

Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunnlagt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.

A.5 Fritak for gebyr

Når særlige grunner tilsier det, kan kommunen etter kommunalt fastsatte retningslinjer helt eller delvis gi fritak for betaling av kommunale gebyrer i en konkret sak.

A.6 Klage

Enkeltvedtak etter dette regulativet kan påklages. Fylkesmannen er klageinstans.

A.7 Avbrutt arbeid

Når en tiltakshaver/rekvirent forårsaker at kommunens arbeid må avbrytes eller avsluttes før det er fullført, skal det betales en andel av tilhørende gebyr tilsvarende det kommunen har eller må utføre.

A.8 Endring av regulativet eller gebyrsatsene

Gjeldende regulativ skal indeksreguleres, etter SSB's byggekostnadsindeks og etter indeks fra Statens Kartverk, "indeks for kart og oppmålingsarbeider, med basis pr. 01.01.2009.

A.9 Gebyr til statlige etater

Der kommunen skal kreve inn gebyrer til statlige etater for saker etter dette regulativet, skal utskrivning og innkreving av statlige og kommunale gebyrer skje samordnet.

Kap. B Tjenester som skal betales etter medgått tid

B.1 Timepris

For gebyr som skal beregnes etter medgått tid, jf. regulativet, skal en bruke følgende timesatser: kr 700,-

B.2 Kopieringssatser

GEBYRSATSER FOR KOPIERING AV DOKUMENTER OG UTSKRIFTER FRA PC		
FORMAT	PRIS PR. PAPIRKOPI	PRIS PR. PC-UTSKRIFT
A0	kr 60,00	kr 110,00
A1	kr 50,00	kr 60,00
A2	kr 40,00	kr 45,00
A3	kr 8,00	kr 35,00
A4	kr 5,00	kr 30,00

Kap. C Gebyrer for arbeider etter plan- og bygningsloven (§ 33-1)

C.1 Kart og eiendomsoppgaver

C.1.1 Situasjonskart - en eiendom/bruksenhet med naboer

Datert og signert kartutsnitt i A4 i samsvar med gjeldende standard og bestilling som tilfredsstillter krav for prosjektering og søknad om byggetiltak. Vedlagt følger nabooversikt og utsnitt av gjeldende reguleringsplan med bestemmelser. kr 1 024,-

C.1.2 Forenklet situasjonskart (uten planinformasjon) - en eiendom/bruksenhet med naboer

Datert og signert kartutsnitt i A4 i samsvar med gjeldende standard og bestilling som tilfredsstillter krav for prosjektering og søknad om byggetiltak. Vedlagt følger nabooversikt. kr 512,-

C.1.3 Kart med eiendomsoversikt – flere eiendommer

Kart til planlegging, prosjektering og dokumentasjonsarbeid over område med flere eiendommer beregnes **gebyr etter medgått tid**. Jfr punkt B1 Timepris.

Minstegebyr:

kr 717,-

C.1.4 Eiendomsoppgave med kartvedlegg

For utarbeiding av eiendomsoppgave og tilhørende kopi av kommunalt kart som viser beliggenheten til aktuelle eiendommer, og som ikke gjelder tjenester som skal dekkes ved produkt C.1.1, C1.2 eller C1.3 skal gebyr **beregnes etter medgått tid**. Jfr punkt B1 Timepris.

Minstegebyr:

kr 717,-

C.1.5 Kart til plan-, prosjekterings- og dokumentasjonsarbeider

- For **analog** kopi på målholdig transparent materiale og en papirkopi av grunnkartbasen betales i henhold til tabell:

FKB ¹ standard	Format A 4	Format A 3	Format A 2	Format A 1	Format A 0
FKB	30,-	35,-	51,-	102,-	204,-
Tilleggskopi	5,-	8,-	40,-	51,-	61,-

Hvor grunnkartet blir supplert med informasjon om nedgravde ledninger, skal det betales 5% tillegg for hvert av temaene: V/A, el-kabler, og signalkabler (tele/TV).

Hvor det bare blir levert papirkopi, skal det betales 50 % av gebyret i ovenstående tabell for det første eksemplaret. For tilleggskopier skal det betales for A 4 kr 5,- pr. kopi, A 3 kr 10,- pr. kopi, A 2 kr 30,- pr. kopi, A 1 kr 40,- pr. kopi og A 0 kr 50,- pr. kopi.

- b. For kopi av **digital** kartbase levert på digital form (diskett, CD eller E-post):
Beregnes etter priskalkulator hos www.statkart.no under GEOVEKST

C.2 Plansaker (§§ 12-2, 12-3 og 12-14)

Alle gebyrer skal være betalt før saken behandles.

C.2.1 Planavklaringsmøte med referat (pr. møte)	med/uten referat
a. Enkel sak	kr 870 / 1 740
b. Middels tung sak	kr 1 280 / 2 200
c. Komplisert sak	kr 1 690 / 2 560

Hvor det innen ett år kommer søknad om godkjenning i samme sak, skal saksgebyret reduseres med 50% av betalt gebyr for gjennomført planavklaringsmøte. (første møte).

C.2.2 Forhåndsvurdering (Pbl §§12-3)

Forhåndsvurdering kr 11 264,-

Hvor det innen ett år kommer søknad om godkjenning i samme sak, skal saksgebyret reduseres med betalt gebyr for gjennomført planavklaringsmøte. (første møte).

C.2.3 Mindre vesentlig endring (Pbl §§12-14)

Mindre vesentlig endring kr 11 264,-

C.2.4 Privat forslag til reguleringsplan (områderegulering eller lignende detaljregulering) eller endringer av disse (Pbl §§ 12-1, 12-2, 12-3, 12-14)

Saksgebyret skal beregnes etter følgende tabell:

GEBYR	Basisgebyr	Arealgebyr areal inntil 5.000m ²	Arealgebyr areal over 5.000m ²	Bearbeiding
Enkel sak ²	kr 20.480	kr. 133/ 100m ²	kr. 72/ 100m ²	Etter medgått tid
Middels tung sak	kr 30.720	kr. 143/ 100m ²	kr. 82/ 100m ²	Etter medgått tid
Komplisert sak	kr 35.8400	kr. 154/ 100m ²	kr. 92/ 100m ²	Etter medgått tid

Maksimumsgebyr for plansaker er kr. 71.680

Der hvor en plan inneholder punktbeste, regnes hvert å utgjøre et areal på 1.000 m².

Bearbeiding etter medgått tid, timepris kr 870,-

Virksomhetsleder Plan og byggesak avgjør hva som er enkel, middels eller komplisert sak. §2-1 – krav til digital plan

Det betales ikke arealgebyr for planutkast eller del av planutkast som omfatter vernehensyn, friområder, landbruksområder, kommunale bygge- og anleggsområder, allmenntillegge formål eller offentlige trafikkområder. Iht § 2-1 i planloven krever at Sør-Varanger kommune at planforslag leveres i digitalform.

¹ FKB (felles kartdatabase) standardene er definert i SOSI (samordna opplegg for stadfesta informasjon) standarden. FKB-B tilsvarer kommunale tekniske kart i M = 1 : 1000, FKB-C tilsvarer økonomisk kartverk i M = 1 : 5000 og FKB-D tilsvarer Norge i M = 1 : 50 000.

² Basisgebyret er et fast gebyr til dekning av kommunes gjennomsnittskostnader med en søknad som er fullstendig fra søkers side, fram til saken er en "offentlig" plansak. Gradering som angitt i C.2.1.

Regelen forutsetter at planens kartdata er i **SOSI-kodet form**. Dersom kommunen som ledd i saksbehandlingen fram til saken blir en "offentlig" plansak, må bruke tid på **bearbeiding av planpresentasjonen**, skal det betales et tilleggsgebyr etter medgått tid.

Det skal betales fullt gebyr selv om forslagsstilleren trekker saken. Dersom det faste utvalg for plansaker ved sin 1.gangs behandling av saken (prinsippavgjørelse) forkaster forslaget, skal 50 % av gebyret tilbakebetales. Dersom det faste utvalg for plansaker ved senere behandling forkaster forslaget skal det betales fullt gebyr. Ønsker kommunen at planområdet utvides, skal det kun betales arealgebyr for den del som søker ønsker å regulere. Framsetter leder for plan- og byggesak et alternativ forslag til det innsendte utkast og dette blir vedtatt, kan gebyret reduseres med inntil en tredjedel dersom det gir vesentlig redusert utbyggingspotensial/-areal i forhold til det private forslaget.

C 2.5 Planprogram

Om planforslaget også omfatter planprogram til behandling betales et tilleggsgebyr på kr 30 750.

C.2.6 Konsekvensutredning (pbl kap. VII-a)

Hvor kommunen er godkjenningmyndighet for søkers konsekvensutredninger (jf. vedlegg I og II i Forskriften om konsekvensutredninger etter plan- og bygningslovens kapittel VII-a), betales gebyr etter brukte timeverk og utgifter som kommunen måtte ha hatt til fagkyndig bistand.

Basisgebyr kr 35.840

Frikjøp Parkering, jfr parkeringsvedtektene kr 61.440

¹ Basisgebyret er et fast gebyr til dekning av kommunes gjennomsnittskostnader med en søknad som er fullstendig fra søkers side, fram til saken er en "offentlig" plansak. Gradering som angitt i C.2.1.

C.3 Tiltakssaker (bygge- og anleggssaker)

C.3.1 Forhåndskonferanse (pbl § 21-1)

a. Tiltaksklasse 1	kr	922,-
b. Tiltakssak i tiltaksklasse 2 og 3	kr	1.740,-

C.3.2 Søknad om tiltak uten ansvarsrett (pbl §§ 20-2, 20-1, 21-7, 30-1, 30-5)

a. Sak som krever oppdatering av offentlige kart eller register:	kr	2.560,-
b. Sak som ikke krever oppdatering av offentlige. kart eller register:	kr	1.536,-
c. Søknad som ikke gjelder bolig eller fritidseiendom	kr	5.150,-

Hvor tiltakshaver innen 3 år sender revidert søknad som medfører at offentlig kart eller register skal ajourføres, skal det betales tilleggsgebyr tilsvarende 25 % av gebyr etter pkt. a.

C.3.2.1 Godkjenning av foretak m.v. for ansvarsrett (pbl §§ 22, 1-5)

Behandling av en søknad:

a. Lokal godkjenning og ansvarsrett av foretak	kr	2.560,-
b. Foretak med sentral godkjenning	kr	717,-
c. Selvbygger	kr	0,-

C.3.3 Dispensasjon (pbl §19)

For hvert forhold som krever dispensasjon:

Gebyr for dispensasjon kommer i tillegg til saksgebyr etter pkt. C.3.4

Søknad som krever høring	kr	8.192,-
Søknad som ikke krever høring	kr	6.144,-
Dispensasjon fra TEK 10	kr	4.096,-

C.3.4 Søknadsppliktige tiltak (pbl § 20-1)

Oppregningen av tiltak under C.3.4 er ikke uttømmende. Kommunen fastsetter i alle søknadssaker hvilket punkt i regulativet gebyret skal beregnes etter.

Hvor det i malen er forutsatt faste gebyrer, forutsettes søknad basert på preaksepterte løsninger. Der dette ikke er tilfelle, skal gebyr beregnes etter medgått tid og utgifter til fagkyndig bistand. I disse sakene skal gebyret ikke være mindre enn vedtatt fastgebyr.

Hvor et tiltak er et kombinasjonstiltak med flere ulike og selvstendige bruksenheter, skal det betales gebyr etter høyeste gebyrkategori. For søknad hvor gebyr skal betales pr. enhet som inngår i søknaden, gjelder regelen om høyeste gebyrkategori bare vedkommende enhet.

For kap. C.3.4, med unntak av C.3.5.7 Delingssøknad, utgjør halve gebyret søknad om rammetillatelse, og halve gebyret søknad om igangsettingstillatelse og ferdigattest. Det siste kreves bare der hvor det blir gitt igangsettingstillatelse.

C.3.5.1 Oppføring av bygning (pbl § 20-1)

C.3.5.1.1 Boligbygning

Tiltaksklasse 1:	kr 10 240,-
Tiltaksklasse 2 og 3:	kr 12 288,-

For hver ekstra utleieleilighet tiltaksklasse, pr. leilighet	kr 5 120,-
Boligbygg med flere selvstendige boligenheter, pr. enhet	kr 6 144,-
Selvstendig boligenhet i bygg med annet formål, pr. boligenhet	kr 8 192,-

C.3.5.1.2 Alle andre kategorier nybygg, tilbygging, påbygging, underbygging, midlertidig eller transportabel bygning, konstruksjon eller anlegg, inkl bruksendring og ombygging

Inntil 50 m ²	kr 3 584,-
50 – 100m ²	kr 5 120,-
100 – 200m ²	kr 8 192,-
200 – 400m ²	kr 12 800,-
400 – 600m ²	kr 19 456,-
Over 600m ² for hver ekstra 200m ² gir et tillegg på	kr 5 120,-

C.3.5.2 Fasadeendring m.v. (pbl § 20-1c)

Fast pris	kr 3 072,-
-----------	------------

C.3.5.3 Riving av bygning, konstruksjon eller anlegg, inkludert oppdatering i matrikkel (pbl § 20-1e)

Fast pris >100m ²	kr 1 536,-
Fast pris <100m ² (avfallsplan/miljøsaneringsbeskrivelse)	kr 3 072,-

C.3.5.4 Oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner (pbl § 20-1f)

Fast pris	kr 2 048,-
-----------	------------

C.3.5.5 Oppdeling eller sammenføring av bruksenheter i bolig m.v. (pbl § 20-1g)

Fast pris	kr 1 536,-
-----------	------------

C.3.5.6 Oppføring av innhegning mot veg, (pbl §20-1h)

Fast pris	kr 2 048,-
-----------	------------

Oppføring av skilt eller reklameinnretning.

(pbl § 20-1i)	kr 2 560,-
---------------	------------

(pbl § 20-2:)	kr 1 536,-
----------------	------------

Hvor ovenstående tiltak inngår i søknad etter pbl § 20-1a, skal det ikke kreves gebyr.

For tilleggsskilt i samme sak og for skilt som er i samsvar med godkjent plan pr skilt	kr 870,-
--	----------

C.3.5.7 Delingssøknad (pbl § 20-1m)

- a. For behandling av søknad om deling av grunneiendom (privat eller statsgrunn) belastes søkeren med kr 3 072,-
- b. For behandling av delingssøknad med mer enn en arealenhet betales et tillegg pr arealenhet utover en kr 563,-

C.3.5.8 Vesentlige terrenginngrep (pbl § 20-1k)

For terrenginngrep kr 15 360,-
I tillegg kan kommunen for større tidkrevende anlegg kreve ett tillegg etter medgått tid.

C.3.5.9 Konstruksjon og anlegg (pbl § 20-1a)

For enkle byggverk og konstruksjoner som er del av et anlegg og som inngår i tiltakssøknaden, f.eks. kiosk, enkle byggverk for renseanlegg, damhus, master o.l., er disse delene av tiltaket medregnet i nedenstående gebyrer. Derimot skal det for større byggverk som inngår i et anlegg, i tillegg til nedenstående gebyr, også betales gebyr etter C.3.5.1.

I tillegg kan kommunen for større tidkrevende anlegg kreve ett tillegg etter medgått tid.
I tillegg skal tiltakshaver refundere kommunens utlegg til fagkyndig bistand, (jf. pbl § 29-9).

Minstegebyr: kr 5 120,-

1 Parkerings-/opplagsplass, forstøtningsmur, vernevoll/-grop, kai, molo, o.l.

2 Veger med tilhørende innretninger:

3 Damanlegg, basseng, brønn o.l.

4 Røranlegg (vann, avløp, olje, gass), El-, Tele, TV og signalanlegg over, på og under jordoverflaten for inntil en km trasélengde:

Gebyr kr 2 560,-

Herunder også saksbehandling av søknad om utslippstillatelse i henhold til Forurensningsloven med egen forskrift om utslipp fra mindre avløpsanlegg.

C.3.6 Plassering og beliggenhetskontroll

For utplassering av bygg betales pr. bygning kr 4 915,-

I tillegg kan kommunen for større tidkrevende oppmålingsarbeid kreve ett tillegg etter medgått tid.

C.3.7 Ved vesentlig mangelfull søknad, og som utløser skriftlige henvendelser kr 1 536,-

C.3.8 Merarbeid i forbindelse med ulovlig byggearbeider gebyrlegges etter medgått tid kr 717,-

C.3.9. Sør-Varanger kommune ønsker å få spredt søknadsmengden utover hele året. I den forbindelse så vil det i perioden 1 november – 1mars bli gitt 40% reduksjon av byggesaksgebyr for følgende søknadstyper:

- Søknad om tillatelse til tiltak etter PBL § 20-1 som kommer inn under kategorien *enkle tiltak*. Dette vil si søknader som er i tråd med plan, hvor det ikke foreligger innsigelser til søknaden fra berørte naboer/gjenboere, saker som ikke må avklares med annen berørt fagmyndighet og at søknaden er komplett. Denne gebyrreduksjonen omfatter ikke søknad om rammetillatelse etter PBL § 20-1.
- Søknad om tillatelse til tiltak etter PBL § 20-2. Med dette menes tiltak som etter PBL bestemmelser kan utføres av tiltakshaver selv. Eksempler på dette: tilbygg på inntil 50m², oppføring av garasje og uthus med mer. Det forutsettes at berørte naboer/gjenboere gir sitt samtykke til omsøkte tiltak og at søknaden er komplett.

C.4 Endringer i forhold til gitt tillatelse eller registrert søknad

C.4.1 Søknad om endring i forhold til gitt tillatelse.

1. Endring i forhold til gitt tillatelse hvor endring medfører ny nabovarsling inkludert korrigering av matrikkel kr 2 867,-
2. Søknadsendring som ikke krever nabovarsling: kr 2 150,-

Er det søkt om større endring(er), kan kommunen kreve at saken skal behandles som ny sak. Kommunen skal i så fall avgjøre om det skal fastsettes reduserte gebyrer i forhold til regulativet, jf. kap. A.4.

C.4.2 Avviksbehandling

For behandling av rapportert avvik eller avvik som er avdekket gjennom kommunens kontroll, er gebyret pr. behandlet avvik: kr 2 867,-

Kap. D Gebyrer for arbeider etter matrikkelloven (Lovens§ 32, forskriftene § 16) fastsettes som følger:

D.1 Oppretting av matrikkelenhet

D.1.1 Oppretting av grunneiendom og festegrunn

areal fra 0 – 500m ²	kr 7 373,-
areal fra 501 – 2000m ²	kr 14 336,-
areal fra 2001m ² – økning pr påbegynt da.	Kr 1 229,-
areal over 5000m ² etter medgått tid. Minstegebyr	kr 18 432,-

D.1.2 Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn *

areal fra 0 - 500m ²	kr 7 373,-
areal 501m ² - 2000m ²	kr 8 602,-
areal 2001m ² – økning pr påbegynt da.	kr 1 229,-
areal over 5000m ² etter medgått tid. Minstegebyr	kr 14 746,-

D.1.3 Oppmåling av uteareal på eierseksjon *

Gebyr for oppmåling av uteareal pr eierseksjon	
Areal fra 0 – 250m ²	kr 7 373,-
Areal fra 251m ² – 2000m ²	kr 9 830,-
Areal fra 2001m ² – økning pr påbegynt da	kr 1 229,-
Areal over 5000m ² etter medgått tid. Minstegebyr	kr 18 432,-

D.1.4 Oppretting av anleggseiendom

Gebyr som for oppretting av anleggseiendom	
Volum fra 0 – 2000m ³	kr 9 830,-
Volum fra 2001m ³ – økning pr påbegynt 1000m ³	kr 1 229,-
Volum 5000m ³ etter medgått tid. Minstegebyr	kr 18 432,-

D.1.5 Registrering av jordsameie *

Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie	
Faktureres etter medgått tid. Minstegebyr	kr 7 373,-

D.1.6 Punktfeste

For bebygd og kartlagt punktfeste (uten markarbeid) beregnes 65% gebyr	kr 6 144,-
--	------------

D.1.6.1 Gebyr til kommunen når andre offentlige instanser utfører deler av arbeidet

Ved beregning nyttes følgende % satser for de ulike delene av arbeidene og satser i D 1.6

Opgave:

1. Fremskaffe datagrunnlag	20%
2. Varsling og kartforretningsmøte	20%
3. Tekniske arbeider og dokumentasjon	35%
4. Registerarbeidene (sluttarbeidene)	25%

D.2	Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning	
	Gebyr for opprettelse av matrikkelenhet	kr 3 072,-
	I tillegg kommer gebyr for å utføre oppmålingsforretning i samsvar med pkt 1.1 til 1.5 ovenfor innen Fristen på 3år.	
D.2.1.	Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering	
	Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre På grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, settes til 1/3 av Gebyrsatsene etter 1.1 og 1.5.	
D.3	Grensejustering	
D3.1	Grunneiendom, festegrund og jordsameie	
	Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5% av den minste eiendommens areal. (Maksimalgrensen er satt til 500m ²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20% av eiendommens areal før justeringen. For grensejustering til veg- eller jernbaneformål kan arealklasser gjelde.	
	Areal fra 0 – 250m ² :	kr 3 072,-
	areal fra 251 – 500m ²	kr 6 144,-
D3.2	Anleggseiendom	
	For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5% av anleggseiendommens volum, med den maksimale grensen settes til 1000m ³	
	volum fra 0 – 250m ³	kr 3 686,-
	volum fra 251 – 1000m ³	kr 6 246,-
D 4	Arealoverføring	
D 4.1	Grunneiendom, festegrund og jordsameie	
	Arealoverføring erstatter hjemmelsovergang av areal ved skjøte.	
	Oppmålingsforretning skal tinglyses. Tinglysingen utløser dokumentavgift som kommer I tillegg til gebyret her. Arealoverføring til veg- og jernbaneformål er unntatt tinglysing.	
	areal fra 0 – 250m ²	kr 12 288,-
	areal fra 251 – 500m ²	kr 18 432,-
	arealoverføring pr.nytt påbegynt 500m ² medfører en økning av gebyret på	kr 2 253,-
D 4.2	Anleggseiendom	
	For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkeenhet til en annen, ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.	
	Volum fra 0 – 250m ³	kr 12 288,-
	Volum fra 251 – 500m ³	kr 18 432,-
	Volumoverføring pr.nytt påbegynt 500m ³ medfører en økning av gebyret på	kr 2 458,-
D 5	Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning	
	for inntil 2 punkter	kr 2 560,-
	for overskytende grensepunkter, pr.punkt	307,-
D 6	Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt/ eller klarlegging av rettigheter	
	for inntil 2 punkter	kr 6 246,-
	for overskytende grensepunkter, pr.punkt	307,-
D 7	Privat grenseavtale	
	For inntil 2 punkter eller 100m grenselengde	kr 2 560,-
	For hvert nytt punkt eller påbegynt 100m grense	kr 307,-
	Billigste alternativ for rekvirent velges	
	Alternativt kan gebyr fastsettes etter medgått tid.	

- D 8 Utstedelse av matrikkelbrev**
Matrikkelbrev inntil 10 sider kr 205,-
Matrikkelbrev over 10 sider kr 379,-
Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens Kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.
- D 9 Landbruksarealer eller areal til allmenntilgjengelige formål**
For matrikkelarbeid som medfører oppmålingsforretning til landbruks-, allmenn fritids- og andre allmenntilgjengelige formål, fastsettes gebyret etter medgått tid
Minstegebyret er kr 10 240,-
- D 10 Timesatser**
Landmåler kr 819,-
Målelag (landmåler + assistent) kr 1 229,-
- D 11 Frister**
Fristene som fremgår av matrikkelforskriftens §18, gjelder ikke for tidsrommet 1 november – 1 mai.(vil fremkomme som eget vedtak)
- D 12 Urimelig gebyr**
Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og Det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan rådmannen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsettes et passende gebyr.

Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunnlagt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.
- D 13 Betalingstidspunkt**
For tinglysningspliktig arbeid skal gebyr innkreves før tinglysning.
For ikke tinglysningspliktig arbeid kan gebyr innkreves før arbeidet settes i gang.
Kommunen krever inn de tinglysningsgebyr og dokumentavgifter som saker utløser.
- D 14 Indeks/prisjustering**
Prisene skal hvert år justeres i forhold til indeks utarbeidet av Statens Kartverk indekstall for kart og oppmålingsarbeider.

Kap. E Gebyrer for arbeider etter lov om eierseksjoner (§ 5)

- E.1 Begjæring om seksjonering eller reseksjonering av en eiendom**
a. Sak som krever befarings:	fem rettsgebyr.
b. Sak som ikke krever befarings:	tre rettsgebyr.
- Rettsgebyret fastsettes av Stortinget, og er pr tiden på kr 860,- (Fastsatt 1/1-2008)

Kap. F Gebyrer for kommunale tomter og grunneiendommer

F.1 Behandlingsgebyr

1. Ved behandling av tomtesøknader i regulert område:

Boligtomter	kr. 2 970,-
Næringstomter	kr. 4 608,-

2. Ikke regulerte områder:

Boligtomter	kr. 3 072,-
Næringstomter	kr. 4 710,-
Annen bruk	kr 1 741,-

3a Tilleggstomt:

Boligtomter	kr. 3 277,-
Næringstomter	kr. 5 325,-
Annen bruk	kr 1 741,-

3b Punktfeste:

Naust/garasjer	kr 2 560,-
----------------	------------

4. For avbrutt søknad returneres 50 % av betalt gebyr. Eventuelt må 50% av omkostningene betales ved avbrutt søknad.

5. Utarbeidelse av festekontrakt og tilleggsavtale om forlenging av festekontrakt kr 1 843,-

6. Samtykke på panteobligasjon kr 1 229,-

7. Bekreftet kopi av festekontrakt kr 307,-

8. Meglerpakke (kopi av festekontrakt/matrikkelbrev, kart, tegninger, reg.planer,etc) kr 1 843,-

9. Ulovlig bruk av kommunalgrunn:

Dersom det kommer i stand avtale om bruk i etterhånd skal det beregnes dobbelt gebyr, avhengig av formålet.

10 For opsjonsrettigheter:

For boligtomter

(tilbakebetales dersom byggestart innen byggefrist) kr 15 840,-

For næringstomter: **50% av festeavgiften, minimum kr 15.000.**

Behandling av søknad om opsjon kr 4 608,-

Forlengelse av opsjon kr 4 608,-

11 Grensejustering (kap D.3.1)**12 Gebyr fradeling (kap C.3.5.7)**

13 Administrasjonsvederlag, innløsning av festet tomt til boligformål kr 2 970,-

14 Salg av boligtomter**Kap. G Gebyrer for arbeider etter forurensningsloven (§ 52a)**

Søknad om utslippstillatelse kr 2 662,-

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes

Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12

E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.nowww.svk.no**SAKSFRAMLEGG**
Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Stig Ulvang Virksomhetsleder: , tlf.	Dato: 26.11.2013
Arkivkode: K2-V00	Arkivsaksnr.: 11/488
Saksordfører: Sigbjørn O. Kurthi	

SAKSGANG

Behandling:	Møtedato:	Saksnr.:
Formannskapet	27.11.2013	084/13
Kommunestyret	11.12.2013	083/13

NY FORSKRIFT OM GEBYR FOR BEHANDLING AV KONSESJONS- OG DELINGSSAKER**Vedlagte dokumenter:**

Nr.	Dok.dato	Tittel
1	21.12.2011	NY GEBYRFORSKRIFT FOR KONSESJONS- OG DELINGSSAKER FRA 01.01.2012

Dokumenter i saken:

Dok.dato	Type	Avsender/mottaker	Tittel
04.02.2011	I	Statens landbruksforvaltning	HØRING - NY FORSKRIFT OM GEBYR FOR BEHANDLING AV KONSESJONS- OG
14.12.2011	I	Statens landbruksforvaltning	NY GEBYRFORSKRIFT FOR KONSESJONS- OG DELINGSSAKER FRA 01.01.2012

Kort sammendrag:

Gebyrforskrift for konsesjons- og delingssaker er endra med virkning fra 1. januar 2012. Ny forskrift or behandling av konsesjons- og delingssaker, fastsatt av Statens landbruksforvaltning 14. desember 2011, fastsetter maksimumssatser for gebyr, og har som premiss at maksimumssatsene skal benyttes om ikke kommunen velger å fastsette egne, lavere satser. Administrasjonen innstiller på at foreslåtte maksimumssatser benyttes, med unntak for søknad om konsesjon for tilleggsareal til landbruksdrift, der det foreslås halv sats.

Faktiske opplysninger:

Gebyrforskrift for konsesjons og delingssaker ble endret med virkning fra 1. januar 2012. Forskrifta pålegger kommunen å kreve gebyr for behandling av delingssaker etter jordloven (§ 12) og for konsesjonssaker etter konsesjonsloven (§§ 2 og 3). Ved en glipp har Sør-Varanger kommune beklageligvis ikke endra gebyrpraksis i tråd med ny forskrift.

For konsesjonssaker har kommunen inntil nå krevd gebyr i tråd med forrige forskrift, der gebyr ble beregnet ut fra størrelsen på kjøpe- eller leiesummen. Gebyret ble beregnet med 2 promille av den første millionen, og deretter 3 promille av det overskytende beløp, men likevel aldri lavere enn kroner 750,-. For deling etter jordloven har kommunen ikke krevd gebyr (bare etter plan- og bygningsloven). Jordloven gjelder normalt ikke i regulerte områder.

Ny forskrift fastsetter maksimumssatser på 2 000,- kroner for delingssaker og 5 000 kroner for konsesjonssaker. Kommunen har anledning til å fastsette egne, lavere satser, og kan eventuelt også fastsette graderte satser avhengig av kompleksiteten i sakene. Dersom kommunen ikke vedtar egne satser, er det maksimalsatsene som skal gjelde.

Saksutredning

Gebyrer skal som regel gjenspeile kostnadene ved sakene. Det er ikke foretatt spesifikke beregninger av kostnadene ved behandling av disse to sakstypene i Sør-Varanger kommune, men administrasjonen vurderer utgangssatsene som er satt som realistiske, og tror de foreslåtte satsene i snitt gjenspeiler kostnadene. Det understøttes også av at Statens landbruksforvaltning etter høring har økt satsene nettopp for å sikre at de gjenspeiler de faktiske kostnadene. konsesjonsgebyret kan fremstå som høyt, men gjenspeiler at kommunen her både skal behandle søknad og foreta nødvendig oppfølging etterpå.

Forskrifta gir kommunen anledning til å benytte graderte satser avhengig av sakenes kompleksitet. Kommunen kan for eksempel ha en lavere sats for enklere saker og en høyere sats for andre saker. Det kan erfaringsmessig være vanskelig å sette klare grenser mellom hvilke sakstyper som skal ha høy eller lav sats, og ei slik vurdering kan da i seg selv være kostnadsdrivende for saksbehandlingen. Administrasjonen vil derfor frarå en slik praksis, med unntak for søknad om konsesjon for kjøp av tilleggsarealer til landbrukseiendom i drift. Dette er som regel kurante saker, samtidig som landbruksnæringa ofte opererer med små økonomiske marginer.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Gebyret vil medføre noe ekstra kostnader for næringslivet.

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Det er mellom 5 og 10 saker av hver kategori pr år, som i sum vil tilsvare mellom 22 500 og 140 000 kroner i gebyrinntekter pr år avhengig av antall og kategori.

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativt forslag til vedtak:

Sør-Varanger kommune innfører, med bakgrunn i forskrift for behandling av konsesjons- og delingssaker, fastsatt av Statens landbruksforvaltning 14. desember 2011, vedtar følgende gebyrsatser:

- Søknad om konsesjon etter konsesjonsloven kr 5 000,-.
- Søknad om delingssamtykke etter jordloven kr 2 000,-.

Alternativt kan kommunen innføre flere graderte satser.

Forslag til innstilling:

Sør-Varanger kommune innfører, med bakgrunn i forskrift for behandling av konsesjons- og delingssaker, fastsatt av Statens landbruksforvaltning 14. desember 2011, følgende gebyrsatser:

- Søknad om konsesjon etter konsesjonsloven for tilleggsareal til jordbruksdrift kroner 2 500,-
- Andre konsesjonssøknader om konsesjon etter konsesjonsloven kr 5 000,-
- Søknad om delingssamtykke etter jordloven kr 2 000,-

Behandling 27.11.2013 Formannskapet

Saksordfører: Ikke utpekt. Rådmannen redegjorde for saken.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Formannskapets vedtak i sak 084/13:

Sør-Varanger kommune innfører, med bakgrunn i forskrift for behandling av konsesjons- og delingssaker, fastsatt av Statens landbruksforvaltning 14. desember 2011, følgende gebyrsatser:

- Søknad om konsesjon etter konsesjonsloven for tilleggsareal til jordbruksdrift kroner 2 500,-
- Andre konsesjonssøknader om konsesjon etter konsesjonsloven kr 5 000,-
- Søknad om delingssamtykke etter jordloven kr 2 000,-

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Statens landbruksforvaltning

Norwegian Agricultural Authority

Kommunene
Fylkesmennene

Postadresse: Postboks 8140 Dep.
NO-0033 Oslo, Norway
Besøksadresse: Stortingsgt. 28

Telefon: +47 24 13 10 00

Telefaks: +47 24 13 10 05

E-post: postmottak@slf.dep.no

Internett: www.slf.dep.no

Vår dato: 14.12.2011

Vår referanse: 200908356-78/360

Deres dato:

Org.nr: NO 981 544 315 MVA

Bankkonto: 7694 05 02280

Deres referanse:

Vedlegg:

Kopi til: Landbruks- og matdepartementet

Ny gebyrforskrift for konsesjons- og delingssaker fra 1.1.2012

Forslaget til ny gebyrforskrift ble sendt på høring 4.2.2010. Det kom inn 60 høringsvar, hvorav 48 fra kommunene. 3 høringsinstanser har ikke hatt merknader til utkastet. Oversikt over høringsuttalelsene finnes på www.slf.dep.no.

På bakgrunn av høringsuttalelsene har Statens landbruksforvaltning (SLF) fastsatt ny gebyrforskrift.

Ny beregningsmetode for gebyret (selvkostprinsipp)

Tidligere skulle gebyret for konsesjonssaker beregnes ut fra kjøpesummen for eiendommen. Nå er det faste maksimumsgebyrer.

I høringen har 32 høringsinstanser uttalt seg positivt eller sluttet seg til endringen i beregningsmetode. Blant de som er negative til endringene har det blant annet vært nevnt at de foreslåtte satsene er for lave til å gjenspeile kostnadene ved saken. SLF har tatt hensyn til dette og til andre innkomne innspill ved å justere gebyrsatsen for konsesjonssaker.

Gebyrsatsene

SLF har fått mange innspill om gebyrsatsene. Før høringen ble det innhentet opplysninger fra 17 kommuner om tidsbruk ved konsesjons- og delingssaker. Flere har kommentert at dette var et lite utvalg å basere forslaget på. I høringen har det kommet 20 innspill om hva som bør være timepris i slike saker eller forslag til alternative satser.

SLF har valgt å fastsette ny forskrift nå basert både på opplysningene fra de 17 kommunene og innspillene fra høringsinstansene. Kommentarene til maksimumssats for delingsgebyret fordelte seg svært jevnt og dette opprettholdes på kr. 2 000,- som i høringen. Maksimumssats for konsesjonsgebyret er justert opp til kr. 5 000,-, basert på innspillene vi har fått.

Kommunenes adgang til å fastsette egne satser

SLF er delegert myndighet til å fastsette gebyrsatsene for disse sakstypene. SLF mener kommunen bør ha en mulighet til å justere satsene i samsvar med lokale behov. Vi har spesielt fått innspill i høringen om at gebyrnivået for enkle/kurante saker kan bli for høyt. Ut fra dette har kommunene nå fått en mulighet til å gradere satsene i den nye forskriften.

Kommunen kan velge å fastsette en egen gebyrsats for konsesjonssaker og for delingssaker som er lavere enn maksimumssatsene. For eksempel kan kommunen vedta at gebyret skal være kr. 4 000,- for konsesjonssaker og kr. 1 000,- for delingssaker.

Kommunen kan også velge gradert sats. Da kan kommunen ha en generell sats og en sats for enkle/kurante saker. Et eksempel på dette er slike gebyr:

Konsesjonssaker:	enkle/kurante saker kr. 1 500,-	andre saker: kr. 4 000,-
Delingssaker:	enkle/kurante saker kr. 1 000,-	andre saker: kr. 2 000,-

Satsene (kr. 2 000,- i delingssaker og kr. 5 000,- i konsesjonssaker) er maksimumssatser. Kommunen kan ikke vedta et lokalt gebyr som er høyere enn disse satsene. Dersom kommunen ikke har vedtatt lavere satser er det maksimumssatsene som gjelder.

Gebyrinnkreving og fritak fra gebyr

Etter ny forskrift skal kommunen kreve inn gebyr i alle saker, uavhengig av hvem som har avgjørelsesmyndighet i saken. Hvis saken avgjøres av Fylkesmannen, skal gebyret fortsatt kreves inn av kommunen.

I noen saker er det kommunen som er kjøper. Da skal det ikke kreves gebyr – kommunen skal ikke betale gebyr til seg selv.

I forskriften § 4 er det en mulighet for å frita for gebyr der det er særlige grunner for det. En søknad om dette avgjøres av det organ som avgjør konsesjons-/delingssaken. Vanligvis er det kommunen, men det er Fylkesmannen når kommunen er part eller av andre grunner er inhabil.

Ikke gebyr for konsesjonssaker for nær slekt (slektskapskonsesjon), jf. § 5 andre og tredje ledd og § 9 fjerde ledd

Det er i rundskriv M-2/2009 fra Landbruks- og matdepartementet uttalt at det ikke skal betales gebyr når nære slektninger eller odelsberettigede søker konsesjon fordi de ikke skal oppfylle lovbestemt boplikt. Denne regelen er nå tatt inn i forskriften. Vi ber kommunene merke seg unntaket for denne sakstypen.

Jevnlig justering av gebyrsatsene

SLF tar sikte på å justere gebyrsatsene regelmessig, for eksempel hvert femte år.

Med hilsen
for Statens landbruksforvaltning

Geir Grønningsæter
seksjonssjef

Marianne S. Barstad
seniorrådgiver

Statens landbruksforvaltning

Norwegian Agricultural Authority

Forskrift om gebyr for behandling av konsesjons- og delingssaker

Fastsatt av Statens landbruksforvaltning 14. desember 2011 med hjemmel i lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 27 a, jf. kgl.res. av 23. desember 1988 nr. 1073, jf. delegasjonsvedtak av 8. desember 2003 nr. 1479 § 6.

§ 1. Det skal betales gebyr for behandlingen av følgende saker:

- a) Søknader om konsesjon (ervertstillatelse) etter lov av 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. § 2 og § 3.
- b) Søknader om delingssamtykke etter lov om jord av 12. mai 1995 nr. 23 § 12.

Gebyret kreves inn av kommunen i alle saker. Kommunen skal ikke betale gebyr til seg selv.

Når det søkes om konsesjon fordi eieren ikke skal oppfylle lovbestemt boplikt (slektskapskonsesjon), jf. konsesjonsloven § 5 andre og tredje ledd og § 9 fjerde ledd, skal det ikke betales gebyr.

§ 2. For behandling av konsesjonssøknader som nevnt i § 1 a) kan det kreves et gebyr på inntil kr. 5 000,-.

For behandling av søknader om delingssamtykke som nevnt i § 1 b) kan det kreves et gebyr på inntil kr. 2 000,-.

Kommunen kan fastsette en lavere gebyrsats. Det kan fastsettes en generell sats, eller satser for enkle/kurante saker og for vanlige saker. Dersom kommunen ikke har fastsatt lavere sats, betales gebyr som nevnt i første og andre ledd.

§ 3. Det skal betales ett gebyr selv om søknaden gjelder fradeling av flere tomter eller parseller fra samme eiendom. Det samme gjelder ved såkalte stripeerverv til veiformål og lignende fra flere eiendommer.

Det skal betales ett gebyr ved søknad om konsesjon for en eiendom selv om der er flere erververe av samme eiendom.

§ 4. Det organ som avgjør saken i første instans kan, når særlige grunner foreligger, helt eller delvis frita for gebyr.

Fylkesmannen er klageinstans for kommunens avgjørelser av søknad om å frita for gebyr.

§ 5. Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2012. Samtidig oppheves forskrift av 29. desember 1993 nr. 1354 om gebyr for behandling av konsesjonssaker m.v.

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Nina Bordi Øvergaard Virksomhetsleder: , tlf.	Dato: 11.11.2013
Arkivkode: K1-	Arkivsaksnr.: 13/2642
Saksordfører: Agnar Jensen	

SAKSGANG		
Behandling:	Møtedato:	Saksnr.:
Formannskapet	27.11.2013	080/13
Kommunestyret	11.12.2013	084/13

SØR-VARANGER MENIGHET - BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN 2014-2017

Vedlagte dokumenter:

Nr.	Dok.dato	Tittel
1	12.11.2013	2013-11-04 Særutskrift budsjett SVM.pdf (419591)
2	12.11.2013	2013-10-22 Vedtatt Investeringbudsjett 2014-2018.pdf (419592)
3	12.11.2013	2013-10-22 Vedtatt driftsbudsjett 2014.pdf (419593)
4	15.11.2013	2013-11-14 Budsjett og økonomiplan 2014
5	19.11.2013	FRA MENIGHETSRADET 2013-11-14 BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN 2014

Dokumenter i saken:

<u>Dok.dato</u>	<u>Type</u>	<u>Avsender/mottaker</u>	<u>Tittel</u>
04.11.2013	I	Sør-Varanger menighetsråd	SØR-VARANGER MENIGHETSRÅDS VEDTATTE DRIFTSBUDSJETT OG

Kort sammendrag:

Kommunens økonomiske ansvar overfor Sør-Varanger Menighet er regulert i Kirkeloven av 7. juni 1996. Her bestemmes at kommunen skal utrede utgifter etter budsjettforslag fra kirkelig menighetsråd. I dette inngår utgifter til bygging, drift og vedlikehold av kirker, utgifter til anlegg og drift av kirkegårder, utgifter til stillinger for kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke og til daglig leder av kirkelig menighetsråd. Her inkluderes og driftsutgifter for administrasjon og kontorhold, lokaler og utstyr for prester og konfirmasjonsundervisning m.m. Kommunens utgiftsdekning skal gi grunnlag for at det kan holdes de gudstjenester, at nødvendige kirkelige tjenester kan ytes, at arbeidsforholdene for de kirkelig tilsatte er tilfredsstillende og at menighetsråd og fellesråd har tilstrekkelig administrativ hjelp.

Etter avtale med kirkelig fellesråd/menighetsråd kan kommunal tjenesteyting tre i stedet for særskilt bevilgning til formål som nevnt i denne paragraf. Sør-Varanger kommune yter tjenester innenfor regnskap, renhold, IT og lokaler m.m. Dette er regulert i en egen tjenesteytingsavtale som er vedtatt i kommunestyret.

Rådmannen fremmer menighetsrådets budsjett for 2014 og investeringsplan 2014-2017 til politisk behandling.

Sør-Varanger menighetsråd vedtok den 22. oktober 2013 budsjett 2014 og investeringsplan for 2014-2018.

Faktiske opplysninger:

Det totale driftsbudsjettet til Sør-Varanger menighet for 2013 er på kr 7 152 328,- Det er en økning på kr 37 731,- fra i 2013, svarende til en økning på 0,49 prosent.

Sør-Varanger menighetsråd har vedtatt et driftstilskudd for 2014 fra Sør-Varanger kommune på kr 5 008 890,- Dette er tilsvarende tilskuddet for 2013, altså ingen økning. Tilskuddet er tilsvarende hva rådmannen har innarbeidet i konsekvensjustert budsjett for 2014.

Sør-Varanger menighet har videre vedtatt et investeringsbudsjett på kr. 3 597 036,-. Her er det vedtatt at tilskuddet fra Sør-Varanger kommune med kr.2 000 000,- videreføres. Rådmannen har i investeringsbudsjettet og investeringsplan for 2014-2017 foreslått tilsvarende.

I rådmannens budsjettokument er det utarbeidet et tiltak hvor menighetens overføring reduseres med 10 %, tiltak 3. Dette utgjør kr. 500 000,- og tilskuddet for 2014 vil da bli kr. 4 509 000,-.

Konsekvensene ved en 10 % reduksjon av overføring til menigheten er utredet av kirkevergen som redegjør slik:

Det vil bli nødvendig å redusere antall stillinger blant de fellesrådsansatte i menigheten, dette vil føre til reduksjoner i driften. For menighetsrådet vil reduksjon i tilskudd i all hovedsak medføre at det blir umulig å utføre de lovpålagte forpliktelser menigheten har jfr. blant annet gravferdsloven og kirkeloven.

Rehabiliteringsprosjektene som pågår, og som er planlagt for flere år framover, er nødvendige grep for å ivareta forvaltningsansvaret for byggene og kirkegårdene. Kirkeverge er den som iverksetter og styrer prosjekteringen. For å gjennomføre dette har administrasjonen en arbeidsfordeling som frigir kirkevergens arbeidstid slik at det er mulig å gjennomføre rehabiliteringen. Noe av det som gjenstår er utbedringer som er særdeles viktig for bevaring og ivaretagelse av byggene. En del av investeringsprosjektene i 2014 omhandler nyetablering og utvidelser av kirkegårder. Kommunen er forpliktet til å legge til rette for tilgjengelige gravplasser for befolkningen. Investeringsprosjektene som menighetsrådet har prioritert i 2014 er utskifting av tak på Kong Oscar II's kapell, for å stoppe en stor vannlekkasje som er i ferd med å gjøre stor skade på bygget. Det er dessuten svært nødvendig å prioritere nyetablering av kirkegård på Bugøynes og utvidelse av kirkegårdene i Neiden og hovedkirkegården på Sandnes. En reduksjon i driftstilskudd vil føre til at det ikke vil være mulig å gjennomføre de planlagte investeringsprosjektene.

Sør-Varanger menighetsråd er inne i en prosess knyttet til innføringen av festeavgift, administrasjonen og gravertjenesten jobber intenst med registrering og digitalisering. Det hentes inn festeavgift for de gravstedene som er registrert, det er et omfattende arbeid og registreringen av alle gravfelt på alle sju kirkegårdene er en prosess som vil ta flere år. For å gjennomføre dette er det avgjørende å ha personell i de stillingene som er i dag.

Menighetsrådet er godt i gang med oppgradering og oppdatering av menighetens HMS system, herunder blant annet rutiner, internkontrollsystem og brannsikkerhet. Dette krever store ressurser, og administrasjonen utfører arbeidet, med hjelp av en arbeidsgruppe fra menighetsrådet.

Mye av tilbudet menigheten gir er gjennomførbart ved hjelp av frivilling innsats. Det fryktes at reduksjon i tilbudet vil kunne bidra til å redusere antallet frivillige og dermed vil en reduksjon ha store konsekvenser.

En eventuell oppsigelsesprosess vil kreve store ressurser fra administrasjonen, og vil ikke være mulig å iverksette umiddelbart.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Alternative løsninger:

Faktiske opplysninger:

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Alternative løsninger:

Kommunestyret vedtar å reduseres tilskuddet til Sør-Varanger menighet med 10 %, kr. 500 000,-, slik at ny bevilgning blir kr. 4 509 000,- for 2014.

Sør-Varanger kommunestyre vedtar investeringstilskudd til Sør-Varanger menighetsråd for 2014 med kr.....

Forslag til innstilling:

Kommunestyret slutter seg til vedtak i Sør-Varanger menighetsråd og vedtar tilskudd fra Sør-Varanger kommune til menigheten med kr. 5 009 000,- for 2014.

Sør-Varanger kommunestyre vedtar investeringstilskudd til Sør-Varanger menighetsråd for 2014 med kr.2 000 000,-.

Behandling 27.11.2013 Formannskapet**Saksordfører: Agnar Jensen**

Hilde Michelsen, Ap, ble permittert, og Helene Erlandsen, Ap, tiltrådte.

Ap fremmet følgende forslag:

Kommunestyret vedtar å redusere tilskudd til Sør-Varanger menighet med 10 %, kr 500.000,-, slik at ny bevilgning blir kr 4.509.000,- for 2014.

Sør-Varanger kommunestyre vedtar investeringstilskudd til Sør-Varanger menighetsråd for 2014 med kr 2.000.000,-.

V fremmet følgende forslag:

Kommunestyret vedtar å redusere tilskudd til Sør-Varanger menighet med 10 %, kr 500.000,-, slik at ny bevilgning blir kr 4.509.000,- for 2014.

Sør-Varanger kommunestyre vedtar investeringstilskudd til Sør-Varanger menighetsråd for 2014 med kr 1.500.000,-.

Det ble først votert over innstillingen. Innstillingen falt med 1 (uavhengig representant) mot 8 stemmer.

Ved alternativ votering mellom forslagene, ble Aps forslag vedtatt med 8 mot 1 stemme, som ble avgitt for Vs stemme (V).

Formannskapets vedtak i sak 080/13:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar å redusere tilskudd til Sør-Varanger menighet med 10 %, kr 500.000,-, slik at ny bevilgning blir kr 4.509.000,- for 2014.

Sør-Varanger kommunestyre vedtar investeringstilskudd til Sør-Varanger menighetsråd for 2014 med kr 2.000.000,-.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

DEN NORSKE KIRKE
Sør-Varanger menighetsråd

04. november 2013

Vår ref.: 2013 - 133.0.

SÆRUTSKRIFT FRA MENIGHETSRÅDSMØTE

Utvalg: Menighetsrådet
Møtedato: 22.10.13
Møtested: Menighetssalen, Kirkenes kirke
Møtetid: Kl 14.00-17.00

Fr. sak 17/13 Driftsbudsjett 2014, saksordfører Wenche Dervola

Vedtak:

Sør-Varanger menighetsråd vedtar det foreslåtte driftsbudsjettet for 2014.

Fr. sak 18/13 Investeringsplan 2014-2018, saksordfører Wenche J. Dervola

Vedtak:

Sør-Varanger menighetsråd vedtar det framlagte forslag til investeringsbudsjett for 2014-2018.

Med vennlig hilsen

Wenche Dervola

Kirkeverge

Investeringsplan Sør-Varanger menighetsråd					
Investering	2014	2015	2016	2017	2018
Kirkebygg	1 700 000	1 625 270	2 971 347	447 871	371 936
Kirkegårder	3 096 048	3 614 806	690 912	2 374 848	2 245 845
Sum investeringer inkl. mva	4 796 048	5 240 076	3 662 259	2 822 719	2 617 781
Mva	1 199 012	1 310 019	915 565	705 680	654 445
Sum investeringer ekskl. Mva	3 597 036	3 930 057	2 746 695	2 117 039	1 963 336

Investeringsbudsjett Sør-Varanger menighetsråd					
	2014	2015	2016	2017	2018
Tilskudd SVK	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Mva kompensasjon tilbake til invest	1 199 012	1 310 019	915 565	705 680	654 445
Overført fra forrige år		-747 036	-2 247 093	-2 973 787	-3 090 827
Bruk av fond	850000	430 000	20 000		
Behov for midler	2 747 036	4 247 093	4 973 787	5 090 827	5 054 163
Overføres til neste år	-747 036	-2 247 093	-2 973 787	-3 090 827	-3 054 163

Investeringsplan for kirkebygg					
Investering	2014	2015	2016	2017	2018
Svanvik kapell					
Kirkenes kirke		1 525 270			
Neiden kapell			250 000		
Oscar II kapell	1 500 000		1 000 000		
Bugøynes kapell				256 542	
Prestestua, Grensen					271 936
Kirkenes gravkapell			1 621 347		
Sandnes kapell				91 329	
Brannvern	200 000	100 000	100 000	100 000	100000
Sum investeringer inkl. mva	1 700 000	1 625 270	2 971 347	447 871	371 936
Mva	425 000	406 318	742 837	111 968	92 984
Sum investeringer ekskl. Mva	1 275 000	1 218 953	2 228 510	335 903	278 952

Investeringsplan for kirkegårder					
Investering	2014	2015	2016	2017	2018
Sandnes kirkegård	516 048	394 806		1 500 000	1500000
Neiden kirkegård	280 000		59 772		
Bugøynes kirkegård	2 300 000	2 100 000	20 062		
Pasvik kirkegård					255 408
Jarfjord kirkegård			211 078		
Grense jakobselv kirkegård					90 438
Kirkenes kirkegård				201 145	
Hovedkirken				273 702	
Lastebil		720 000			
Gjerder		400 000	400 000	400 000	400 000
Sum investeringer inkl. mva	3 096 048	3 614 806	690 912	2 374 848	2 245 845
Mva	774 012	903 701	172 728	593 712	561 461
Sum investeringer ekskl. Mva	2 322 036	2 711 104	518 184	1 781 136	1 684 384

Budsjett 2014 vedtatt i Sør-Varanger menighetsråd 22.10.13

Avdeling:	1100 KIRKELIG	Budsjett 2013	Endring	Budsjett 2014
	ADMINISTRASJON		2013-2014	
Utgifter:				
1011	Lønn faste stillinger	1 253 300	16 200	1 269 500
1015	Lønnstillegg, faste stillinger	62 665	-5 538	57 128
1021	Lønn, vikar	0	0	0
1041	Lønn, overtid	0	0	0
1081	Godtgjørelse folkevalgte	4 000	0	4 000
1091	Pensjonsutgifter	144 756	1 173	145 929
1095	Trekkpliktige fors.ordn.	26 319	213	26 533
1101	Kontorutgifter	30 000	0	30 000
1115	Beverting	5 000	0	5 000
1122	Annet forbruksmaterieil	2 000	0	2 000
1131	Telefon og datalinjer	12 000	0	12 000
1134	Gebyrer	4 500	0	4 500
1135	Øreregulering	0	0	0
1141	Annonser, reklame info	10 000	0	10 000
1145	Representasjon og gaver	2 500	0	2 500
1151	Opplæring og kurs	30 000	0	30 000
1152	Andre utgifter	6 500	0	6 500
1153	Møteutgifter	0	0	0
1155	Reiseutgifter	10 000	0	10 000
1162	Kjøregodtgjørelse, oppg.pl.	10 000	0	10 000
1165	Telefongodtgj, flyttegodt, oppgpl	1 500	0	1 500
1185	Forsikring	28 000	0	28 000
1195	Avgifter, gebyr og lisenser	75 000	0	75 000
1201	Inventar og utstyr	5 000	0	5 000
1241	Serviceavtaler og reparasjoner	30 000	0	30 000
1271	Revisjon av regnskap	15 000	0	15 000
1391	Kalk.utg.kommunal tjenesteyting	485 000	0	485 000
1429	Mva pliktig ansk.	49 860	0	49 860
1529	Egenkapitalinnskudd, klp			
Sum	Utgifter	2 302 900	12 049	2 314 949
Inntekter:				
1711	Ref. sykepenger		0	
1729	Komp for mva, utg.ført i driftsr.	49 860	0	49 860
1771	Refusjon fra andre		0	
1791	Kalk.innt.kommunal tjenesteyting	485 000	0	485 000
1801	Tilskudd fra staten/statl.inst		0	
1880	Tilskudd fra komm/komm.inst.	1 758 040	12 049	1 770 089
1850	Tilskudd fra mhr		0	
1901	Renteinntekter	10 000	0	10 000
Sum	Inntekter	2 302 900	12 049	2 314 949

Avdeling:	1200 KIRKER	Budsjett 2013	Endring	Budsjett 2014
			2013-2014	
Utgifter:				
1011	Lønn faste stillinger			
1013	Faste tillegg	1 817 181	14 925	1 832 106
1015	Lønnstillegg faste stillinger	90 859	-8 414	82 445
1021	Lønn vikarer	26 000	0	26 000

Budsjett 2014 vedtatt i Sør-Varanger menighetsråd 22.10.13

1041	Lønn overtid	2 000	0	2 000
1050	Honorarer prester	3 700	0	3 700
1091	Pensjonsutgifter	209 884	716	210 601
1095	Trekkpliktige forsikringsordninger	38 161	130	38 291
1099	Arbeidsgiveravgift	0	0	0
1101	Kontorutgifter	5 000	0	5 000
1111	Aktivitetsrelatert forbruk	27 000	0	27 000
1115	Beverting	5 000	0	5 000
1122	Annet forbruksmaterieell	15 000	0	15 000
1123	Salmebøker/min kirkebok	10 000	0	10 000
1131	Telefon/datalinjer	12 000	0	12 000
1134	Gebyrer	9 000	0	9 000
1141	Annonser, reklame, info	10 000	0	10 000
1151	Opplæring/kurs	30 000	0	30 000
1152	Andre utgifter	7 000	0	7 000
1155	Reisutg. opplæring, ikke oppgpl.	5 000	0	5 000
1161	Utgifter/godtgj, reise, diett, bil	5 000	0	5 000
1162	Kjøregodtgjørelse, oppgpl.	50 000	0	50 000
1165	Telefon/flyttegodtgj, oppgpl.	5 500	0	5 500
1181	Energi/strøm	190 000	0	190 000
1185	Forsikring	90 000	0	90 000
1191	Leie av lokaler og grunn	0	0	0
1195	Avgifter, gebyr og lisenser	42 000	0	42 000
1201	Inventar og utstyr	20 000	0	20 000
1230	Vedlikehold kirkebygg	40 000	0	40 000
1233	Vedlikehold teknisk anlegg	2 000	0	2 000
1241	Serviceavtaler og reparasjoner	26 000	0	26 000
1243	Snørydding	30 000	0	30 000
1251	Vedlikehold orgel og piano	5 000	0	5 000
1260	Renholdstjenester/vaskeritjenester	0	0	0
1270	Konsulenttenester	0	0	0
1391	Kalk.utg. kommunal tjenesteyting	146 000	0	146 000
1429	Mvapligtig anskaffelse	121 695	0	121 695
1465	Utbetalt kollekt til andre			
1467	Utbet. kollekt til barne/ungd.arb			
Sum	Utgifter	3 095 980	7 357	3 103 337
Inntekter:				
1620	Inntekt, vigsler og begravelser	4 000	4 000	8 000
1631	Utleie av kirker	18 000	12 000	30 000
1728	Komp for mva, utgiftsf. i inv.r.	133 250	-133 250	0
1729	Komp for mva, utgi.ført i driftsr.	121 695	0	121 695
1771	Refusjoner fra andre	0	0	0
1775	Tilskudd fra andre	0	0	0
1791	Kalk.innt.kommunal tjenesteyting	146 000	0	146 000
1801	Tilskudd fra staten/statlige inst.	450 000	0	450 000
1880	Tilskudd fra komm/ komm inst	1 963 035	349 607	2 312 642
1861	Kollekt menighetsarbeid	0		0
1862	Kollekt barne og ungdomsarbeid	0	0	0
1865	Kollekt andre til utbet. (ref art 4)	0	0	0
1871	Gaver fra andre	0	0	0
1901	Renteinntekter	10 000	25 000	35 000

Budsjett 2014 vedtatt i Sør-Varanger menighetsråd 22.10.13

1951	Bruk av fond	0	0	0
1931	Overskudd, drift	250 000	-250 000	0
Sum	Inntekter	3 095 980	7 357	3 103 337

Avdeling:	1250 KONFIRMASJON	Budsjett 2013	Endring	Budsjett 2014
			2013-2014	
Utgifter:				
1101	Kontorutgifter	2 000	0	2 000
1111	Forbruksmateriell	15 000	10 000	25 000
1115	Beverting	60 000	-8 000	52 000
1152	Andre utgifter	50 000	-2 000	48 000
1260	Renholdstjenester	2 000	0	2 000
1340	Refusjon til andre (fellesråd)	8 007	0	8 007
1429	Mva pliktig anskaffelser	24 661	0	24 661
Sum	Utgifter	161 668	0	161 668
Inntekter:				
1611	Egenandel konfirmanter	111 000	0	111 000
1729	Komp mva, utgf. i driftsr.	24 661	0	24 661
1880	Tilskudd fra kommunale inst.	26 007	0	26 007
Sum	Inntekter	161 668	0	161 668

Avdeling:	1300 KIRKEGÅRDER	Budsjett 2013	Endring	Budsjett 2014
			2013-2014	
Utgifter:				
1011	Lønn faste stillinger	757 107	6 608	763 715
1015	Lønnstillegg faste stillinger	37 855	-3 488	34 367
1017	Lønn gravere i distriktet	40 000	0	40 000
1021	Lønn vikarer	0	0	0
1041	Lønn overtid	5 500	0	5 500
1091	Pensjonsutgifter	87 446	343	87 789
1095	Trekkpliktige forsikringsordninger	15 899	62	15 962
1101	Kontorutgifter	5 000	0	5 000
1122	Annet forbruksmateriell	8 000	0	8 000
1131	Telefon og datalinjer	5 000	0	5 000
1151	Opplæring/kurs	8 000	0	8 000
1152	Andre utgifter	5 000	0	5 000
1155	Reiseutg. oppl.ikke oppg.pl	0	0	0
1161	Utg./ godtgj. reise, diett, bil	0	0	0
1162	Kjøregodtgjørelse, oppgpl.	3 000	0	3 000
1165	Telefon/Flyttegodtj, oppg.pl	2 000	0	2 000
1171	Driftsutgift transportmidler avg.fri	35 000	0	35 000
1181	Energi/strøm	40 000	0	40 000
1185	Forsikring	26 000	0	26 000
1195	Avgifter, gebyr og lisenser	75 000	0	75 000
1201	Inventar og utstyr	10 000	0	10 000
1210	Leie av transportmidler	0	0	0
1231	Vedlikehold kirkegårder	200 000	0	200 000
1241	Serviceavtaler og reparasjoner	8 000	0	8 000
1242	Drift maskiner og utstyr	8 000	0	8 000
1243	Snørydding	40 000	10 000	50 000

Budsjett 2014 vedtatt i Sør-Varanger menighetsråd 22.10.13

1250	Vedlikehold, transpormidler	40 000	0	40 000
1260	Renholdstjenester	0	0	0
1391	Kalk.utg.kommunal tjenesteyting	2 000	0	2 000
1429	Mva på anskaffelse	93 240	1 800	95 040
Sum	Utgifter	1 557 047	15 325	1 572 373
Inntekter:				
1630	Gravfesteavgift	200 000	50 000	250 000
1711	Ref. sykepenger	0	0	0
1729	Komp. For mva – utgiftsf. i driftsr.	93 240	1 800	95 040
1791	Kalk.innt.kommunal tjenesteyting	2 000	0	2 000
1880	Tilskudd fra kommunale inst.	1 261 807	-36 475	1 225 333
Sum	Inntekter	1 557 047	15 325	1 572 373
SUM	BUDSJETT	7 117 596	34 731	7 152 328

SUM	BUDSJETT	2013	Endring	2014
			2013-2014	
Sum	Egenfinansiering/tilskudd	2 108 706	34 731	2 143 438
Sum	1880 Tilskudd fra kommunen			
Sum	Avd 1100 Administrasjon	1 758 040	12 049	1 770 089
Sum	Avd 1200 Kirker	1 963 035	349 607	2 312 642
Sum	Avd 1250 Konfirmasjon	26 007	0	26 007
Sum	Avd 1300 Kirkegårder	1 261 807	-36 475	1 225 333
SUM	1880 Tilskudd fra kommunen	5 008 890	0	5 008 890
TOTALT	BUDSJETT	7 117 596	34 731	7 152 328

Budsjett 2014

Investeringsplan 2014-18

Vedtatt av

Sør-Varanger menighetsråd

22.10.2013

Innholdsfortegnelse

1. Kommentarer.....	3
2. Driftsbudsjett 2014.....	4
3. Investeringsplan 2014-2018.....	9
3.1 Kirkebygg og kirkegårder	9

1. Kommentarer

Sør-Varanger menighetsråd vedtok den 22. oktober 2013 budsjett 2014 og investeringsplan for 2014-2018.

Det totale driftsbudsjettet for 2014 er på kr 7 152 328,- Det er en økning på kr 34 731,- fra i fjor. Sør-Varanger menighetsråd ber om et driftstilskudd for 2014 fra Sør-Varanger kommune på kr 5 008 890,- som er tilsvarende med kommunens bevilgning til drift i 2013. Sør-Varanger menighetsråd legger nå frem et driftsbudsjett der forpliktelsene knyttet til de lovpålagte oppgavene er forsøkt ivaretatt.

Med bevilgningene fra Sør-Varanger kommune er menighetsrådet kommet langt i rehabiliteringsprosessen, og resultatene begynner å bli synlige for befolkningen. Menighetsrådet har lagt planer for utbedring på de resterende områdene i tilstandsrapportene, og er avhengig av at Sør-Varanger kommune viderefører bevilgningene til ferdigstillelse.

Sør-Varanger menighetsråd har vedtatt og presenterer en investeringsplan som omfatter rehabilitering av kirkebygg og rehabilitering av kirkegårdene. I tilstandsrapportene framkommer behov for vedlikehold og rehabilitering av både kirkebygg og kirkegårder, og også behov for nyetablering og utvidelser av kirkegårder.

Sør-Varanger menighetsråd om en bevilgning fra Sør-Varanger kommune på til sammen kr 2 747 036,- til investeringer på kirkegårder og kirkebygg i 2014. Det er behov for utbedring av taket på Kong Oscar II kapell, og det er behov for investeringer knyttet til utvidelser og nyetablering av kirkegårder på grunn av plassmangel.

2. Driftsbudsjett 2014

Avdeling:	1100 KIRKELIG	Budsjett 2013	Endring	Budsjett 2014
	ADMINISTRASJON		2013-2014	
Utgifter:				
1011	Lønn faste stillinger	1 253 300	16 200	1 269 500
1015	Lønnstillegg, faste stillinger	62 665	-5 538	57 128
1021	Lønn, vikar	0	0	0
1041	Lønn, overtid	0	0	0
1081	Godtgjørelse folkevalgte	4 000	0	4 000
1091	Pensjonsutgifter	144 756	1 173	145 929
1095	Trekkpliktige fors.ordn.	26 319	213	26 533
1101	Kontorutgifter	30 000	0	30 000
1115	Bevertning	5 000	0	5 000
1122	Annet forbruksmateriell	2 000	0	2 000
1131	Telefon og datalinjer	12 000	0	12 000
1134	Gebyrer	4 500	0	4 500
1135	Øreregulering	0	0	0
1141	Annonser, reklame info	10 000	0	10 000
1145	Representasjon og gaver	2 500	0	2 500
1151	Opplæring og kurs	30 000	0	30 000
1152	Andre utgifter	6 500	0	6 500
1153	Møteutgifter	0	0	0
1155	Reiseutgifter	10 000	0	10 000
1162	Kjøregodtgjørelse, oppg.pl.	10 000	0	10 000
1165	Telefongodtgj, flyttegodt, oppgpl	1 500	0	1 500
1185	Forsikring	28 000	0	28 000
1195	Avgifter, gebyr og lisenser	75 000	0	75 000
1201	Inventar og utstyr	5 000	0	5 000
1241	Serviceavtaler og reparasjoner	30 000	0	30 000
1271	Revisjon av regnskap	15 000	0	15 000
1391	Kalk.utg.kommunal tjenesteyting	485 000	0	485 000
1429	Mva pliktig ansk.	49 860	0	49 860
1529	Egenkapitalinnskudd, klp			
Sum	Utgifter	2 302 900	12 049	2 314 949
Inntekter:				
1711	Ref. sykepenges		0	
1729	Komp for mva, utg.ført i driftsr.	49 860	0	49 860
1771	Refusjon fra andre		0	
1791	Kalk.innt.kommunal tjenesteyting	485 000	0	485 000
1801	Tilskudd fra staten/statl.inst		0	
1880	Tilskudd fra komm/komm.inst.	1 758 040	12 049	1 770 089
1850	Tilskudd fra mhr		0	
1901	Renteinntekter	10 000	0	10 000
Sum	Inntekter	2 302 900	12 049	2 314 949

Avdeling:	1200 KIRKER	Budsjett 2013	Endring	Budsjett 2014
			2013-2014	
Utgifter:				
1011	Lønn faste stillinger			
1013	Faste tillegg	1 817 181	14 925	1 832 106
1015	Lønnstillegg faste stillinger	90 859	-8 414	82 445
1021	Lønn vikarer	26 000	0	26 000
1041	Lønn overtid	2 000	0	2 000
1050	Honorarer prester	3 700	0	3 700
1091	Pensjonsutgifter	209 884	716	210 601
1095	Trekkpliktige forsikringsordninger	38 161	130	38 291
1099	Arbeidsgiveravgift	0	0	0
1101	Kontorutgifter	5 000	0	5 000
1111	Aktivitetsrelatert forbruk	27 000	0	27 000
1115	Bevertning	5 000	0	5 000
1122	Annet forbruksmateriell	15 000	0	15 000
1123	Salmebøker/min kirkebok	10 000	0	10 000
1131	Telefon/datalinjer	12 000	0	12 000
1134	Gebyrer	9 000	0	9 000
1141	Annonser, reklame, info	10 000	0	10 000
1151	Opplæring/kurs	30 000	0	30 000
1152	Andre utgifter	7 000	0	7 000
1155	Reisutg. opplæring, ikke oppgpl.	5 000	0	5 000
1161	Utgifter/godtgj, reise, diett, bil	5 000	0	5 000
1162	Kjøregodtgjørelse, oppgpl.	50 000	0	50 000
1165	Telefon/flyttegodtgj, oppgpl.	5 500	0	5 500
1181	Energi/strøm	190 000	0	190 000
1185	Forsikring	90 000	0	90 000
1191	Leie av lokaler og grunn	0	0	0
1195	Avgifter, gebyr og lisenser	42 000	0	42 000
1201	Inventar og utstyr	20 000	0	20 000
1230	Vedlikehold kirkebygg	40 000	0	40 000
1233	Vedlikehold teknisk anlegg	2 000	0	2 000
1241	Serviceavtaler og reparasjoner	26 000	0	26 000
1243	Snørydding	30 000	0	30 000
1251	Vedlikehold orgel og piano	5 000	0	5 000
1260	Renholdstjenester/vaskeritjenester	0	0	0
1270	Konsulenttjenester	0	0	0
1391	Kalk.utg. kommunal tjenesteyting	146 000	0	146 000
1429	Mvapliklig anskaffelse	121 695	0	121 695
1465	Utbetalt kollekt til andre			
1467	Utbet. kollekt til barne/ungd.arb			
Sum	Utgifter	3 095 980	7 357	3 103 337
Inntekter:				
1620	Inntekt, vigslar og begravelser	4 000	4 000	8 000
1631	Utleie av kirker	18 000	12 000	30 000
1728	Komp for mva, utgiftsf. i inv.r.	133 250	-133 250	0
1729	Komp for mva, utgi.ført i driftsr.	121 695	0	121 695
1771	Refusjoner fra andre	0	0	0
1775	Tilskudd fra andre	0	0	0
1791	Kalk.innt.kommunal tjenesteyting	146 000	0	146 000

1801	Tilskudd fra staten/statlige inst.	450 000	0	450 000
1880	Tilskudd fra komm/ komm inst	1 963 035	349 607	2 312 642
1861	Kollekt menighetsarbeid	0		0
1862	Kollekt barne og ungdomsarbeid	0	0	0
1865	Kollekt andre til utbet. (ref art 4)	0	0	0
1871	Gaver fra andre	0	0	0
1901	Renteinntekter	10 000	25 000	35 000
1951	Bruk av fond	0	0	0
1931	Overskudd, drift	250 000	-250 000	0
Sum	Inntekter	3 095 980	7 357	3 103 337

Avdeling:	1250 KONFIRMASJON	Budsjett 2013	Endring	Budsjett 2014
			2013-2014	
Utgifter:				
1101	Kontorutgifter	2 000	0	2 000
1111	Forbruksmateriell	15 000	10 000	25 000
1115	Beverting	60 000	-8 000	52 000
1152	Andre utgifter	50 000	-2 000	48 000
1260	Renholdstjenester	2 000	0	2 000
1340	Refusjon til andre (fellesråd)	8 007	0	8 007
1429	Mva pliktig anskaffelser	24 661	0	24 661
Sum	Utgifter	161 668	0	161 668
Inntekter:				
1611	Egenandel konfirmanter	111 000	0	111 000
1729	Komp mva, utgf. i driftsr.	24 661	0	24 661
1880	Tilskudd fra kommunale inst.	26 007	0	26 007
Sum	Inntekter	161 668	0	161 668

Avdeling:	1300 KIRKEGÅRDER	Budsjett 2013	Endring	Budsjett 2014
			2013-2014	
Utgifter:				
1011	Lønn faste stillinger	757 107	6 608	763 715
1015	Lønnstillegg faste stillinger	37 855	-3 488	34 367
1017	Lønn gravere i distriktet	40 000	0	40 000
1021	Lønn vikarer	0	0	0
1041	Lønn overtid	5 500	0	5 500
1091	Pensjonsutgifter	87 446	343	87 789
1095	Trekkpliktige forsikringsordninger	15 899	62	15 962
1101	Kontorutgifter	5 000	0	5 000
1122	Annet forbruksmateriell	8 000	0	8 000
1131	Telefon og datalinjer	5 000	0	5 000
1151	Opplæring/kurs	8 000	0	8 000
1152	Andre utgifter	5 000	0	5 000
1155	Reiseutg. oppl.ikke oppg.pl	0	0	0
1161	Utg./ godtgj. reise, diett, bil	0	0	0
1162	Kjøregodtgjørelse, oppgpl.	3 000	0	3 000
1165	Telefon/Flyttegodtj, oppg.pl	2 000	0	2 000
1171	Driftsutgift transportmidler avg.fri	35 000	0	35 000

1181	Energi/strøm	40 000	0	40 000
1185	Forsikring	26 000	0	26 000
1195	Avgifter, gebyr og lisenser	75 000	0	75 000
1201	Inventar og utstyr	10 000	0	10 000
1210	Leie av transportmidler	0	0	0
1231	Vedlikehold kirkegårder	200 000	0	200 000
1241	Serviceavtaler og reparasjoner	8 000	0	8 000
1242	Drift maskiner og utstyr	8 000	0	8 000
1243	Snørydding	40 000	10 000	50 000
1250	Vedlikehold, transpormidler	40 000	0	40 000
1260	Renholdstjenester	0	0	0
1391	Kalk.utg.kommunal tjenesteyting	2 000	0	2 000
1429	Mva på anskaffelse	93 240	1 800	95 040
Sum	Utgifter	1 557 047	15 325	1 572 373
Inntekter:				
1630	Gravfesteavgift	200 000	50 000	250 000
1711	Ref. sykepenger	0	0	0
1729	Komp. For mva – utgiftsf. i driftsr.	93 240	1 800	95 040
1791	Kalk.innt.kommunal tjenesteyting	2 000	0	2 000
1880	Tilskudd fra kommunale inst.	1 261 807	-36 475	1 225 333
Sum	Inntekter	1 557 047	15 325	1 572 373
SUM	BUDSJETT	7 117 596	34 731	7 152 328

SUM	BUDSJETT	2013	Endring	2014
			2013-2014	
Sum	Egenfinansiering/tilskudd	2 108 706	34 731	2 143 438
Sum	1880 Tilskudd fra kommunen			
Sum	Avd 1100 Administrasjon	1 758 040	12 049	1 770 089
Sum	Avd 1200 Kirker	1 963 035	349 607	2 312 642
Sum	Avd 1250 Konfirmasjon	26 007	0	26 007
Sum	Avd 1300 Kirkegårder	1 261 807	-36 475	1 225 333
SUM	1880 Tilskudd fra kommunen	5 008 890	0	5 008 890
TOTALT	BUDSJETT	7 117 596	34 731	7 152 328

Driftsbudsjettet 2014

Budsjettet er utarbeidet på bakgrunn av en gjennomgang av menighetsrådets driftskostnader. Det er foretatt en del justeringer og i det følgende kommenteres de endringer som er lagt inn.

Avdeling 1100 Kirkelig administrasjon

Fast lønn er beregnet til kr 1 269 500,- Dette gir en økning på kr 16 200,- Det er også lagt inn en reduksjon på art 1015 lønnstillegg på kr 5 538,- til sammen kr 57 128,- denne endringen er en følge av mellomoppgjøret i 2013. Lønnsoppgjøret gjør også utslag på pensjonsutgifter og trekkpliktige forsikringsordninger. Det er ikke lagt opp til vikarbruk eller overtid for kirkelig administrasjon. For øvrig er det ingen endringer på kirkelig administrasjon.

Avdeling 1200 Kirker

Lønn er beregnet til kr 1 832 106,- som er en økning på kr 14 925,- Det er også lagt inn en reduksjon på art 1015 lønnstillegg på kr 8 414,- til sammen kr 82 445,- Endringene er en følge av mellomoppgjøret i 2013 og gjør også utslag på pensjonsutgifter og trekkpliktige forsikringsordninger. Det er lagt inn økning på art 1620 inntekt vigsler/begravelser på kr 4 000,- samt art 1631 utleie av kirker hvor det er lagt inn en økning på kr 12 000,-

Avdeling 1250 Konfirmasjon

Det er lagt inn reduksjon på bevertning og andre utgifter til konfirmasjoner, samt en økning på forbruksmateriell. Dette er justeringer etter de reelle behov som gjenspeiles i regnskapstallene.

Avdeling 1300 Kirkegårder

Fast lønn er beregnet til kr 763 715,- en økning på kr 6 608,- lønnstillegg er beregnet til kr 34 367,-. Det er også lagt inn en reduksjon på art 1015 lønnstillegg på kr 3 488,- til sammen kr 34 367,- Dette er endringer som følge av mellomoppgjøret i 2013. Lønnsoppgjøret gjør også utslag på pensjonsutgifter og trekkpliktige forsikringsordninger. Det er lagt inn en økning på art 1630 gravfesteavgift på kr 50 000,-

På kirkegårder er det lagt inn en økning på kr 10 000,- på snørydding. For øvrig er det ingen endringer.

3. Investeringsplan 2014-2018

Det vises til egne rapporter og prosjektplaner for hhv.:

- Rehabilitering av kirkebygg i Sør-Varanger menighet (2007, oppdatert i 2011),
- Oppdatert statusrapport kirkegårder i Sør-Varanger (2010 prisjustert 2012)

3.1 Kirkebygg og kirkegårder

Investeringsplan					
Investering	2014	2015	2016	2017	2018
Kirkebygg	1 700 000	1 625 270	2 971 347	447 871	371 936
Kirkegårder	3 096 048	3 614 806	690 912	2 374 848	2 245 845
Sum inv. inkl. mva	4 796 048	5 240 076	3 662 259	2 822 719	2 617 781
Mva	1 199 012	1 310 019	915 565	705 680	654 445
Sum investeringer ekskl. Mva	3 597 036	3 930 057	2 746 695	2 117 039	1 963 336

Investeringsbudsjett					
	2014	2015	2016	2017	2018
Tilskudd SVK	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Mva kompensasjon tilbake til invest	1 199 012	1 310 019	915 565	705 680	654 445
Overført fra forrige år		-747 036	-2 247 093	-2 973 787	-3 090 827
Bruk av fond	850000	430 000	20 000		
Behov for midler	2 747 036	4 247 093	4 973 787	5 090 827	5 054 163
Overføres til neste år	-747 036	-2 247 093	-2 973 787	-3 090 827	-3 054 163

I det følgende spesifiseres innholdet i investeringsplanen for kirkebygg og for kirkegårder:

Investeringsplan for kirkebygg

Investering	2014	2015	2016	2017	2018
Svanvik kapell					
Kirkenes kirke		1 525 270			
Neiden kapell			250 000		
Oscar II kapell	1 500 000		1 000 000		
Bugøynes kapell				256 542	
Prestestua, Grensen					271 936
Kirkenes gravkapell			1 621 347		
Sandnes kapell				91 329	
Brannvern	200 000	100 000	100 000	100 000	100000
Sum investeringer inkl. mva	1 700 000	1 625 270	2 971 347	447 871	371 936
Mva	425 000	406 318	742 837	111 968	92 984
Sum investeringer ekskl. Mva	1 275 000	1 218 953	2 228 510	335 903	278 952

Investeringsplan for kirkegårder

Investering	2014	2015	2016	2017	2018
Sandnes kirkegård	516 048	394 806		1 500 000	1500000
Neiden kirkegård	280 000		59 772		
Bugøynes kirkegård	2 300 000	2 100 000	20 062		
Pasvik kirkegård					255 408
Jarfjord kirkegård			211 078		
Grense jakobselv kirkegård					90 438
Kirkenes kirkegård				201 145	
Hovedkirken				273 702	
Lastebil		720 000			
Gjerder		400 000	400 000	400 000	400 000
Sum investeringer inkl. mva	3 096 048	3 614 806	690 912	2 374 848	2 245 845
Mva	774 012	903 701	172 728	593 712	561 461
Sum investeringer ekskl. Mva	2 322 036	2 711 104	518 184	1 781 136	1 684 384

Investeringsbudsjett 2014-2018

Sør-Varanger menighetsråd legger fram investeringsplan som skal sikre framtidig vedlikehold av kirkebygg og kirkegårder som menighetsrådet forvalter. Denne planen er lagt opp med tanke på videreføring av den årlige bevilgningen fra kommunen på kr 2 000 000,- fram til 2018.

På kirkebyggene er det i 2014 budsjettet med kr 1 500 000,- til rehabilitering av taket på Kong Oscar II kapell. Det er vannlekkasje i taket, som må utbedres så snart som mulig. Etter branntilsyn med en rekke pålegg er det også satt av kr 200 000,- brannverntiltak på kirkebygg for å utbedre brannsikkerheten.

På kirkegårdene er det i 2014 behov for investeringer knyttet til utvidelser av Sandnes og Neiden kirkegård. Det er dessuten en prekær situasjon på Bugøynes kirkegård på grunn av plassmangel. Det er satt av et stipulert beløp på kr 2 300 000,- til forprosjektering av ny kirkegård på Bugøynes.

Til investeringer kirkegårder og kirkebygg i 2014 ber menighetsrådet om en bevilgning fra kommunen på til sammen kr 2 747 036,-

Budsjett 2014

Investeringsplan 2014-18

Vedtatt av
Sør-Varanger menighetsråd
22.10.2013

Innholdsfortegnelse

1.	Kommentarer.....	3
2.	Driftsbudsjett 2014.....	4
3.	Investeringsplan 2014-2018.....	9
3.1	Kirkebygg og kirkegårder	9

1. Kommentarer

Sør-Varanger menighetsråd vedtok den 22. oktober 2013 budsjett 2014 og investeringsplan for 2014-2018.

Det totale driftsbudsjettet for 2014 er på kr 7 152 328,- Det er en økning på kr 34 731,- fra i fjor. Sør-Varanger menighetsråd ber om et driftstilskudd for 2014 fra Sør-Varanger kommune på kr 5 008 890,- som er tilsvarende med kommunens bevilgning til drift i 2013. Sør-Varanger menighetsråd legger nå frem et driftsbudsjett der forpliktelsene knyttet til de lovpålagte oppgavene er forsøkt ivaretatt.

Med bevilgningene fra Sør-Varanger kommune er menighetsrådet kommet langt i rehabiliteringsprosessen, og resultatene begynner å bli synlige for befolkningen. Menighetsrådet har lagt planer for utbedring på de resterende områdene i tilstandsrapportene, og er avhengig av at Sør-Varanger kommune viderefører bevilgningene til ferdigstillelse.

Sør-Varanger menighetsråd har vedtatt og presenterer en investeringsplan som omfatter rehabilitering av kirkebygg og rehabilitering av kirkegårdene. I tilstandsrapportene framkommer behov for vedlikehold og rehabilitering av både kirkebygg og kirkegårder, og også behov for nyetablering og utvidelser av kirkegårder.

Sør-Varanger menighetsråd om en bevilgning fra Sør-Varanger kommune på til sammen kr 2 747 036,- til investeringer på kirkegårder og kirkebygg i 2014. Det er behov for utbedring av taket på Kong Oscar II kapell, og det er behov for investeringer knyttet til utvidelser og nyetablering av kirkegårder på grunn av plassmangel.

2. Driftsbudsjett 2014

Avdeling:	1100 KIRKELIG	Budsjett 2013	Endring	Budsjett 2014
	ADMINISTRASJON		2013-2014	
Utgifter:				
1011	Lønn faste stillinger	1 253 300	16 200	1 269 500
1015	Lønnstillegg, faste stillinger	62 665	-5 538	57 128
1021	Lønn, vikar	0	0	0
1041	Lønn, overtid	0	0	0
1081	Godtgjørelse folkevalgte	4 000	0	4 000
1091	Pensjonsutgifter	144 756	1 173	145 929
1095	Trekkpliktige fors.ordn.	26 319	213	26 533
1101	Kontorutgifter	30 000	0	30 000
1115	Bevertning	5 000	0	5 000
1122	Annet forbruksmateriell	2 000	0	2 000
1131	Telefon og datalinjer	12 000	0	12 000
1134	Gebyrer	4 500	0	4 500
1135	Øreregulering	0	0	0
1141	Annonser, reklame info	10 000	0	10 000
1145	Representasjon og gaver	2 500	0	2 500
1151	Opplæring og kurs	30 000	0	30 000
1152	Andre utgifter	6 500	0	6 500
1153	Møteutgifter	0	0	0
1155	Reiseutgifter	10 000	0	10 000
1162	Kjøregodtgjørelse, oppg.pl.	10 000	0	10 000
1165	Telefongodtgj, flyttegodt, oppgpl	1 500	0	1 500
1185	Forsikring	28 000	0	28 000
1195	Avgifter, gebyr og lisenser	75 000	0	75 000
1201	Inventar og utstyr	5 000	0	5 000
1241	Serviceavtaler og reparasjoner	30 000	0	30 000
1271	Revisjon av regnskap	15 000	0	15 000
1391	Kalk.utg.kommunal tjenesteyting	485 000	0	485 000
1429	Mva pliktig ansk.	49 860	0	49 860
1529	Egenkapitalinnskudd, klp			
Sum	Utgifter	2 302 900	12 049	2 314 949
Inntekter:				
1711	Ref. sykepenger		0	
1729	Komp for mva, utg.ført i driftsr.	49 860	0	49 860
1771	Refusjon fra andre		0	
1791	Kalk.innt.kommunal tjenesteyting	485 000	0	485 000
1801	Tilskudd fra staten/statl.inst		0	
1880	Tilskudd fra komm/komm.inst.	1 758 040	12 049	1 770 089
1850	Tilskudd fra mhr		0	
1901	Renteinntekter	10 000	0	10 000
Sum	Inntekter	2 302 900	12 049	2 314 949

Avdeling:	1200 KIRKER	Budsjett 2013	Endring	Budsjett 2014
			2013-2014	
Utgifter:				
1011	Lønn faste stillinger			
1013	Faste tillegg	1 817 181	14 925	1 832 106
1015	Lønnstillegg faste stillinger	90 859	-8 414	82 445
1021	Lønn vikarer	26 000	0	26 000
1041	Lønn overtid	2 000	0	2 000
1050	Honorarer prester	3 700	0	3 700
1091	Pensjonsutgifter	209 884	716	210 601
1095	Trekkpliktige forsikringsordninger	38 161	130	38 291
1099	Arbeidsgiveravgift	0	0	0
1101	Kontorutgifter	5 000	0	5 000
1111	Aktivitetsrelatert forbruk	27 000	0	27 000
1115	Bevertning	5 000	0	5 000
1122	Annet forbruksmateriell	15 000	0	15 000
1123	Salmebøker/min kirkebok	10 000	0	10 000
1131	Telefon/datalinjer	12 000	0	12 000
1134	Gebyrer	9 000	0	9 000
1141	Annonser, reklame, info	10 000	0	10 000
1151	Opplæring/kurs	30 000	0	30 000
1152	Andre utgifter	7 000	0	7 000
1155	Reisutg. opplæring, ikke oppgpl.	5 000	0	5 000
1161	Utgifter/godtgj, reise, diett, bil	5 000	0	5 000
1162	Kjøregodtgjørelse, oppgpl.	50 000	0	50 000
1165	Telefon/flyttegodtgj, oppgpl.	5 500	0	5 500
1181	Energi/strøm	190 000	0	190 000
1185	Forsikring	90 000	0	90 000
1191	Leie av lokaler og grunn	0	0	0
1195	Avgifter, gebyr og lisenser	42 000	0	42 000
1201	Inventar og utstyr	20 000	0	20 000
1230	Vedlikehold kirkebygg	40 000	0	40 000
1233	Vedlikehold teknisk anlegg	2 000	0	2 000
1241	Serviceavtaler og reparasjoner	26 000	0	26 000
1243	Snørydding	30 000	0	30 000
1251	Vedlikehold orgel og piano	5 000	0	5 000
1260	Renholdstjenester/vaskeritjenester	0	0	0
1270	Konsulenttjenester	0	0	0
1391	Kalk.utg. kommunal tjenesteyting	146 000	0	146 000
1429	Mvapliklig anskaffelse	121 695	0	121 695
1465	Utbetalt kollekt til andre			
1467	Utbet. kollekt til barne/ungd.arb			
Sum	Utgifter	3 095 980	7 357	3 103 337
Inntekter:				
1620	Inntekt, vigslar og begravelser	4 000	4 000	8 000
1631	Utleie av kirker	18 000	12 000	30 000
1728	Komp for mva, utgiftsf. i inv.r.	133 250	-133 250	0
1729	Komp for mva, utgi.ført i driftsr.	121 695	0	121 695
1771	Refusjoner fra andre	0	0	0
1775	Tilskudd fra andre	0	0	0
1791	Kalk.innt.kommunal tjenesteyting	146 000	0	146 000

1801	Tilskudd fra staten/statlige inst.	450 000	0	450 000
1880	Tilskudd fra komm/ komm inst	1 963 035	349 607	2 312 642
1861	Kollekt menighetsarbeid	0		0
1862	Kollekt barne og ungdomsarbeid	0	0	0
1865	Kollekt andre til utbet. (ref art 4)	0	0	0
1871	Gaver fra andre	0	0	0
1901	Renteinntekter	10 000	25 000	35 000
1951	Bruk av fond	0	0	0
1931	Overskudd, drift	250 000	-250 000	0
Sum	Inntekter	3 095 980	7 357	3 103 337

Avdeling:	1250 KONFIRMASJON	Budsjett 2013	Endring	Budsjett 2014
			2013-2014	
Utgifter:				
1101	Kontorutgifter	2 000	0	2 000
1111	Forbruksmateriell	15 000	10 000	25 000
1115	Bevertning	60 000	-8 000	52 000
1152	Andre utgifter	50 000	-2 000	48 000
1260	Renholdstjenester	2 000	0	2 000
1340	Refusjon til andre (fellesråd)	8 007	0	8 007
1429	Mva pliktig anskaffelser	24 661	0	24 661
Sum	Utgifter	161 668	0	161 668
Inntekter:				
1611	Egenandel konfirmanter	111 000	0	111 000
1729	Komp mva, utgf. i driftsr.	24 661	0	24 661
1880	Tilskudd fra kommunale inst.	26 007	0	26 007
Sum	Inntekter	161 668	0	161 668

Avdeling:	1300 KIRKEGÅRDER	Budsjett 2013	Endring	Budsjett 2014
			2013-2014	
Utgifter:				
1011	Lønn faste stillinger	757 107	6 608	763 715
1015	Lønnstillegg faste stillinger	37 855	-3 488	34 367
1017	Lønn gravere i distriktet	40 000	0	40 000
1021	Lønn vikarer	0	0	0
1041	Lønn overtid	5 500	0	5 500
1091	Pensjonsutgifter	87 446	343	87 789
1095	Trekkpliktige forsikringsordninger	15 899	62	15 962
1101	Kontorutgifter	5 000	0	5 000
1122	Annet forbruksmateriell	8 000	0	8 000
1131	Telefon og datalinjer	5 000	0	5 000
1151	Opplæring/kurs	8 000	0	8 000
1152	Andre utgifter	5 000	0	5 000
1155	Reiseutg. oppl.ikke oppg.pl	0	0	0
1161	Utg./ godtgj. reise, diett, bil	0	0	0
1162	Kjøregodtgjørelse, oppgpl.	3 000	0	3 000
1165	Telefon/Flyttegodtj, oppg.pl	2 000	0	2 000
1171	Driftsutgift transportmidler avg.fri	35 000	0	35 000

1181	Energi/strøm	40 000	0	40 000
1185	Forsikring	26 000	0	26 000
1195	Avgifter, gebyr og lisenser	75 000	0	75 000
1201	Inventar og utstyr	10 000	0	10 000
1210	Leie av transportmidler	0	0	0
1231	Vedlikehold kirkegårder	200 000	0	200 000
1241	Serviceavtaler og reparasjoner	8 000	0	8 000
1242	Drift maskiner og utstyr	8 000	0	8 000
1243	Snørydding	40 000	10 000	50 000
1250	Vedlikehold, transpormidler	40 000	0	40 000
1260	Renholdstjenester	0	0	0
1391	Kalk.utg.kommunal tjenesteyting	2 000	0	2 000
1429	Mva på anskaffelse	93 240	1 800	95 040
Sum	Utgifter	1 557 047	15 325	1 572 373
Inntekter:				
1630	Gravfesteavgift	200 000	50 000	250 000
1711	Ref. sykepenges	0	0	0
1729	Komp. For mva – utgiftsf. i driftsr.	93 240	1 800	95 040
1791	Kalk.innt.kommunal tjenesteyting	2 000	0	2 000
1880	Tilskudd fra kommunale inst.	1 261 807	-36 475	1 225 333
Sum	Inntekter	1 557 047	15 325	1 572 373
SUM	BUDSJETT	7 117 596	34 731	7 152 328

SUM	BUDSJETT	2013	Endring	2014
			2013-2014	
Sum	Egenfinansiering/tilskudd	2 108 706	34 731	2 143 438
Sum	1880 Tilskudd fra kommunen			
Sum	Avd 1100 Administrasjon	1 758 040	12 049	1 770 089
Sum	Avd 1200 Kirker	1 963 035	349 607	2 312 642
Sum	Avd 1250 Konfirmasjon	26 007	0	26 007
Sum	Avd 1300 Kirkegårder	1 261 807	-36 475	1 225 333
SUM	1880 Tilskudd fra kommunen	5 008 890	0	5 008 890
TOTALT	BUDSJETT	7 117 596	34 731	7 152 328

Driftsbudsjettet 2014

Budsjettet er utarbeidet på bakgrunn av en gjennomgang av menighetsrådets driftskostnader. Det er foretatt en del justeringer og i det følgende kommenteres de endringer som er lagt inn.

Avdeling 1100 Kirkelig administrasjon

Fast lønn er beregnet til kr 1 269 500,- Dette gir en økning på kr 16 200,- Det er også lagt inn en reduksjon på art 1015 lønnstillegg på kr 5 538,- til sammen kr 57 128,- denne endringen er en følge av mellomoppgjøret i 2013. Lønnsoppgjøret gjør også utslag på pensjonsutgifter og trekkpliktige forsikringsordninger. Det er ikke lagt opp til vikarbruk eller overtid for kirkelig administrasjon. For øvrig er det ingen endringer på kirkelig administrasjon.

Avdeling 1200 Kirker

Lønn er beregnet til kr 1 832 106,- som er en økning på kr 14 925,- Det er også lagt inn en reduksjon på art 1015 lønnstillegg på kr 8 414,- til sammen kr 82 445,- Endringene er en følge av mellomoppgjøret i 2013 og gjør også utslag på pensjonsutgifter og trekkpliktige forsikringsordninger. Det er lagt inn økning på art 1620 inntekt vigsler/begravelser på kr 4 000,- samt art 1631 utleie av kirker hvor det er lagt inn en økning på kr 12 000,-

Avdeling 1250 Konfirmasjon

Det er lagt inn reduksjon på bevertning og andre utgifter til konfirmasjoner, samt en økning på forbruksmateriell. Dette er justeringer etter de reelle behov som gjenspeiles i regnskapstallene.

Avdeling 1300 Kirkegårder

Fast lønn er beregnet til kr 763 715,- en økning på kr 6 608,- lønnstillegg er beregnet til kr 34 367,-. Det er også lagt inn en reduksjon på art 1015 lønnstillegg på kr 3 488,- til sammen kr 34 367,- Dette er endringer som følge av mellomoppgjøret i 2013. Lønnsoppgjøret gjør også utslag på pensjonsutgifter og trekkpliktige forsikringsordninger. Det er lagt inn en økning på art 1630 gravfesteavgift på kr 50 000,-

På kirkegårder er det lagt inn en økning på kr 10 000,- på snørydding. For øvrig er det ingen endringer.

3. Investeringsplan 2014-2018

Det vises til egne rapporter og prosjektplaner for hhv.:

- Rehabilitering av kirkebygg i Sør-Varanger menighet (2007, oppdatert i 2011),
- Oppdatert statusrapport kirkegårder i Sør-Varanger (2010 prisjustert 2012)

3.1 Kirkebygg og kirkegårder

Investeringsplan					
Investering	2014	2015	2016	2017	2018
Kirkebygg	1 700 000	1 625 270	2 971 347	447 871	371 936
Kirkegårder	3 096 048	3 614 806	690 912	2 374 848	2 245 845
Sum inv. inkl. mva	4 796 048	5 240 076	3 662 259	2 822 719	2 617 781
Mva	1 199 012	1 310 019	915 565	705 680	654 445
Sum investeringer ekskl. Mva	3 597 036	3 930 057	2 746 695	2 117 039	1 963 336

Investeringsbudsjett					
	2014	2015	2016	2017	2018
Tilskudd SVK	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Mva kompensasjon tilbake til invest	1 199 012	1 310 019	915 565	705 680	654 445
Overført fra forrige år		-747 036	-2 247 093	-2 973 787	-3 090 827
Bruk av fond	850000	430 000	20 000		
Behov for midler	2 747 036	4 247 093	4 973 787	5 090 827	5 054 163
Overføres til neste år	-747 036	-2 247 093	-2 973 787	-3 090 827	-3 054 163

I det følgende spesifiseres innholdet i investeringsplanen for kirkebygg og for kirkegårder:

Investeringsplan for kirkebygg

Investering	2014	2015	2016	2017	2018
Svanvik kapell					
Kirkenes kirke		1 525 270			
Neiden kapell			250 000		
Oscar II kapell	1 500 000		1 000 000		
Bugøynes kapell				256 542	
Prestestua, Grensen					271 936
Kirkenes gravkapell			1 621 347		
Sandnes kapell				91 329	
Brannvern	200 000	100 000	100 000	100 000	100000
Sum investeringer inkl. mva	1 700 000	1 625 270	2 971 347	447 871	371 936
Mva	425 000	406 318	742 837	111 968	92 984
Sum investeringer ekskl. Mva	1 275 000	1 218 953	2 228 510	335 903	278 952

Investeringsplan for kirkegårder

Investering	2014	2015	2016	2017	2018
Sandnes kirkegård	516 048	394 806		1 500 000	1500000
Neiden kirkegård	280 000		59 772		
Bugøynes kirkegård	2 300 000	2 100 000	20 062		
Pasvik kirkegård					255 408
Jarfjord kirkegård			211 078		
Grense jakobselv kirkegård					90 438
Kirkenes kirkegård				201 145	
Hovedkirken				273 702	
Lastebil		720 000			
Gjerder		400 000	400 000	400 000	400 000
Sum investeringer inkl. mva	3 096 048	3 614 806	690 912	2 374 848	2 245 845
Mva	774 012	903 701	172 728	593 712	561 461
Sum investeringer ekskl. Mva	2 322 036	2 711 104	518 184	1 781 136	1 684 384

Investeringsbudsjett 2014-2018

Sør-Varanger menighetsråd legger fram investeringsplan som skal sikre framtidig vedlikehold av kirkebygg og kirkegårder som menighetsrådet forvalter. Denne planen er lagt opp med tanke på videreføring av den årlige bevilgningen fra kommunen på kr 2 000 000,- fram til 2018.

På kirkebyggene er det i 2014 budsjettet med kr 1 500 000,- til rehabilitering av taket på Kong Oscar II kapell. Det er vannlekkasje i taket, som må utbedres så snart som mulig. Etter branntilsyn med en rekke pålegg er det også satt av kr 200 000,- brannverntiltak på kirkebygg for å utbedre brannsikkerheten.

På kirkegårdene er det i 2014 behov for investeringer knyttet til utvidelser av Sandnes og Neiden kirkegård. Det er dessuten en prekær situasjon på Bugøynes kirkegård på grunn av plassmangel. Det er satt av et stipulert beløp på kr 2 300 000,- til forprosjektering av ny kirkegård på Bugøynes.

Til investeringer kirkegårder og kirkebygg i 2014 ber menighetsrådet om en bevilgning fra kommunen på til sammen kr 2 747 036,-

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Nina Bordi Øvergaard Virksomhetsleder: , tlf.	Dato: 11.11.2013
Arkivkode: K1-150	Arkivsaksnr.: 13/2372
Saksordførere: Formannskapet og kommunestyret: Linda Beate Randal Utvalg for miljø og næring: Bjørnar Gjetmundsen Utvalg for levekår: Stine Ihler Administrasjonsutvalget: Cecilie Hansen Utvalg for plan og samferdsel: Kurt Wikan	

SAKSGANG		
Behandling:	Møtedato:	Saksnr.:
Kontrollutvalget		
Utvalg for levekår	18.11.2013	046/13
Utvalg for miljø og næring	19.11.2013	013/13
Administrasjonsutvalget	25.11.2013	005/13
Eldrerådet	26.11.2013	004/13
Rådet for likestilling av funksjonshemmede	26.11.2013	016/13
Formannskapet	27.11.2013	081/13
Utvalg for plan og samferdsel	29.11.2013	090/13
Arbeidsmiljøutvalget	29.11.2013	021/13
Kommunestyret	11.12.2013	085/13

BUDSJETT 2014 - ØKONOMIPLAN 2014-2017 SØR-VARANGER KOMMUNE

Vedlagte dokumenter:

Nr.	Dok.dato	Tittel
1	18.11.2013	Presentasjon
2	19.11.2013	Budsjettdokument 2014-2014
3	20.11.2013	BESTILLING FRA KJUT MORTENSEN
4	20.11.2013	SVAR PÅ SPØRSMÅL ANGÅENDE TANKBIL TIL BRANNVESENET -

		INVESTERINGSBUDSJETTET 2014
5	21.11.2013	Innspill til Sør-Varanger kommune angående lære plasser.docx (L)(421938)
6	21.11.2013	Lærlingeordningen Svar på spørsmål docx
7	23.10.2013	SØR-VARANGER KOMMUNES DRIFT AV NORASENTERET
8	25.11.2013	ØKONOMIPLAN

Dokumenter i saken:

<u>Dok.dato</u>	<u>Type</u>	<u>Avsender/mottaker</u>	<u>Tittel</u>
13.09.2013	X	Økonomiavdelingen - Nina Bordi Øvergaard	NØKKELTALLSANALYSE 2013
01.10.2013	X	Økonomiavdelingen - Nina Bordi Øvergaard	BUDSJETT 2014 - TILTAK IT (INVESTERING OG DRIFT)
26.10.2013	I	Frivillighetssentralen v/ Sandra Asmyhr	BUDSJETT 2014 - 3001 FRIVILLIG SENTRALEN
26.10.2013	I	Kirkenes Legesenter	BUDSJETT 2014 - VERBALDELEN
26.10.2013	I	TFF v/Jorunn Sandhell	VERBALDEL
28.10.2013	I	Bror Sør-Varanger Høyre v/Sundstrøm	UTREDNING OM GRATIS LEVERING AV AVFALL EN GANG I UKEN
29.10.2013	I	NAV Sør-Varanger	VERBALDEL BUDSJETT 2014
08.11.2013	U	ledere og tillitsvalgte Til alle ansatte	INFORMASJON - BUDSJETT 2014 OG OMSTILLING I ØKONOMIPLANPERIODEN
11.11.2013	I	Elin Steigberg Sør-Varanger SV	SPØRSMÅL TIL ORDFØREREN ANGÅENDE BUDSJETT
14.11.2013	I	Næringslivets Hovedorganisasjon	INNSPILL TIL SØR-VARANGER KOMMUNE ANGÅENDE LÆREPLASSER
18.11.2013	U	ØFAS	GRATIS LEVERING AV AVFALL - UTREDNING
19.11.2013	U	Utvalg for levekår v/Knut Mortensen	OVERSIKT UTGIFTER
19.11.2013	I	Wenche Worum	KLAGE ANG BASEN
20.11.2013	U	Ordfører	SVAR PÅ SPØRSMÅL ANGÅENDE TANKBIL TIL BRANNVESENET -
21.11.2013	I	Judith Celius	VEDRØRENDE LÆRLINGEORDNINGEN

27.11.2013	U	Saksbehandler Nina B. Øvergaard	MELDING OM VEDTAK FRA FORMANNSKAPET 27.11.13: BUDSJETT
------------	---	---------------------------------	--

Kort sammendrag:

Kommunestyret skal i henhold til kommunelovens bestemmelser om årsbudsjett innen årets utgang vedta budsjett for det kommende kalenderår. En gang i året skal det vedtas en rullerende økonomiplan. Økonomiplanen skal omfatte minst de fire neste budsjettår. Årsbudsjettet og økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden, jfr KL §§ 44 og 45.

Kommunens budsjett bygger på prinsippet om virksomhetsbasert økonomistyring hvor virksomhetens budsjetttrammer framstår som netto driftsutgifter basert på sum driftsutgifter og sum driftsinntekter. Både årsbudsjettet og økonomiplan består av en drifts- og en investeringsdel. Årsbudsjettet er økonomiplanens første år.

Kommunen kan ta opp lån til finansiering av investeringer i bygg, anlegg og varige driftsmidler til eget bruk.

Faktiske opplysninger:

Som for budsjett 2013 legger rådmannen frem et ubalansert budsjett som bygger på konsekvensjustert budsjett med et omstillingsbehov på 27,2 mill.kr. Det er samtidig utredet tiltak for i underkant av 30 mill.kr. Denne fremgangsmåten ble vedtatt i formannskapet 23. oktober 2012.

Omstillingsbehovet fremkommer som en fremskrivning av dagens driftsnivå regulert for lønn- og prisvekst, regulerte inntekstrammer samt dagens rentenivå.

Kommunelovens økonomibestemmelser stiller krav til kommunestyrets budsjettvedtak og til formannskapets innstilling. Rådmann er imidlertid ikke omtalt i økonomibestemmelsene bortsett fra ansvar for å gi melding dersom det skjer endringer i løpet av året som kan få betydning for de inntekter og utgifter som årsbudsjettet bygger på. Rådmannen er imidlertid ansvarlig for at saksbehandling til politiske organ er forsvarlig.

KL § 22 2. Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.

Det er altså ikke noe krav i lov eller forskrift om at rådmannen legger fram et fullstendig balansert forslag til budsjett. I merknadene til Budsjettforskriftens §3 står følgende:

Loven eller forskriften er ikke til hinder for at kommunen eller fylkeskommunen kan be administrasjonssjefen utarbeide et fullstendig forslag til årsbudsjett. Et forslag fra administrasjonssjefen er offentlig fra det tidspunkt det er fremmet.

I konsekvensjustert budsjett har rådmannens lagt inn følgende budsjettforutsetninger;

- rentenivå er budsjettert med dagens rentenivå
- Lønnsoppgjøret for 2013 er innarbeidet i virksomhetenes driftsbudsjetter.
- Det er avsatt midler til fremtidig lønnsvekst altså lønnsoppgjør 2014.
- Pensjon er budsjettert etter KLP og SPK prognoser og beregninger
- Frie inntekter er budsjettert etter KS prognose og egne skatteberegninger og anses som realistiske
- Fra 2014 er ordningen med overføring av momskompensasjon fra investering til driftsregnskapet avvirket i sin helhet og momskompensasjonen tilfaller i sin helhet det enkelte investeringsprosjekt.
- Eiendomskatten er beregnet utfra 7 promille og et bunnfradrag på kr. 100 000,- og ingen endringer i eiendomsskatteområdet
- Konesjonskraften ble solgt 16 oktober 2013 og det er innarbeidet det korrekte inntekspotensialet.
- Det er budsjettert med tilsvarende utbytte fra Varanger kraft som utbetaling i 2013, altså 15,6 mill.kr
- Rådmannen har utarbeidet en investeringsplan basert på vedtatt økonomiplan. For 2014 vil dette medføre et låneopptak tilsvarende 39,2 mill.kr

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Sør-Varanger kommunestyre vedtar følgende:

Budsjett og økonomiplan 2014–2017 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

Driftsbudsjettet vedtas med et omstillingsbehov 27,2 mill.kr kr og følgende tiltak for å bringe kommunens budsjett i balanse:

Det er budsjettert med kr. 10 300 000,- i lønnsreserve. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.

Frie inntekter, skatt og rammeskudd er realistisk budsjettert.

Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.

Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

Låneopptak:

- Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2014 på kr. 39 200 000,- .
- Rådmannen gis fullmakt til å ta opp inntil 20 mill. kroner i lån i Husbanken til innvilgelse av Startlån.
- Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på 50 mill. kroner.
- Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for de nevnte lånerammer i henhold til kommunens finansreglement.

Salg av fast eiendom:

- Kommunestyret vedtar å selge følgende fast eiendom i 2014:
 - Malmklang
 - Grendehuset på Jakobsnes
 - Gamle legekantoret i Bjørnevatn
- Rådmannen delegeres myndighet til gjennomføring av salget etter gjeldende regleverk. Salgsinntektene skal avsettes på investeringsfond.

Utlignet skatt:

- Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skatteøret for år 2014 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

Eiendomsskatt:

- Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, esktl § 2 for 2014.
- Eiendomsskatten skal skrives ut med 7 o/oo for 2014 jfr. Eskatl § 11 første ledd. Det vedtas et bunnfradrag i henhold til Esktl § 11 2.pkt pålydende kr. 100 000,-.
- For eiendomsskatteåret 2014 skal det skrives ut eiendomsskatt i klart avgrenset område, Kirkeneshalvøya avgrenset til gnr. 23-27. Elvenes er unntatt fra eiendomsskatt, jf. Esktl § 3, bokstav e.
- Eiendomsskatt på verk og bruk etter lovens § 3, andre punktum, jfr § 4, utskrives for hele kommunen.
- Etter eiendomsskatteovens § 7 vedtas ingen fritak for 2014.
- Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2014 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i år 2005.
- Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer jfr. Esktl. § 25 1. ledd. Forfall 25.02., 25.05., 25.08. og 25.11.

Gebyrer, avgifter og brukerbetaling:

- Alle gebyrer, avgifter og brukerbetaling fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetaling som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1 januar 2014.
- Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 2,8 %, gjeldende fra 01.01.2014
- De gebyrer og betalingssatser som ikke økes ved egne saksfremlegg økes ikke, men holdes konstant. Dette gjelder blant annet betaling for SFOPlass.
- Betaling for barnehageplass for år 2014 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser fastsatt av stortinget.

Ordfører godtgjørelse:

- Ordføreres godtgjørelse fastsettes til kr. 797 745,- for 2014 i 100 % stilling.
- Varaordførers godtgjørelse fastsettes til kr. 398 872,- for 2014 i 50 % stilling.

Bosetting av flyktninger:

- Kommunestyret vedtar å bosette 25 flyktninger i året i perioden 2014-2015 henhold til tidligere vedtak. Kommunestyret vedtar videre å bosette 25 flyktninger hvert år i planperioden.

Behandling 18.11.2013 Utvalg for levekår

Saksordfører: Stine Ihler

Økonomisjef Nina B. Øvergaard orienterte om rådmannens budsjettokument.

Sandra Asmyhr ba om å få sin habilitet vurdert som følge av sitt ansettelsesforhold til Frivilligsentralen, i og med at nedleggelse av Frivilligsentralen er et av tiltakene i rådmannens budsjettokument. Asmyhr ble enstemmig erklært inhabil i saken.

Uavhengig representant Knut Mortensen fremmet følgende tilleggsforslag:

Nedleggelse av dagsentertilbud for eldre, Kilden Dagsenter og Utsikten Dagsenter, vedtas ikke. Tiltakene synes ikke gjennomførbart uten at det vil medføre økte kostnader på hjemme-basert omsorg og sykehjemsplasser. Tiltakene vil medføre bortfall av helt nødvendige tjenester for eldre.

Det tas forbehold om partimessig behandling.

Det ble først votert over rådmannens innstilling, som ble enstemmig vedtatt. Deretter ble det votert over tilleggsforslaget fra Knut Mortensen. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Tilstede under avstemningen: 4 representanter.

Utvalg for levekårs vedtak i sak 046/13:

Utvalg for levekår avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Sør-Varanger kommunestyre vedtar følgende:

Budsjett og økonomiplan 2014–2017 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

Driftsbudsjettet vedtas med et omstillingsbehov 27,2 mill.kr kr og følgende tiltak for å bringe kommunens budsjett i balanse:

Det er budsjettet med kr. 10 300 000,- i lønnsreserve. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.

Frie inntekter, skatt og rammeskudd er realistisk budsjettet.

Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.

Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

Låneopptak:

- Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2014 på kr. 39 200 000,- .
- Rådmannen gis fullmakt til å ta opp inntil 20 mill. kroner i lån i Husbanken til innvilgelse av Startlån.
- Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på 50 mill. kroner.
- Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for de nevnte lånerammer i henhold til kommunens finansreglement.

Salg av fast eiendom:

- Kommunestyret vedtar å selge følgende fast eiendom i 2014:
 - Malmklang
 - Grendehuset på Jakobsnes
 - Gamle legekantoret i Bjørnevatn
- Rådmannen delegeres myndighet til gjennomføring av salget etter gjeldende regleverk. Salgsinntektene skal avsettes på investeringsfond.

Utlignet skatt:

- Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skatteøret for år 2014 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

Eiendomsskatt:

- Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, esktl § 2 for 2014.
- Eiendomsskatten skal skrives ut med 7 o/oo for 2014 jfr. Eskatl § 11 første ledd. Det vedtas et bunnfradrag i henhold til Esktl § 11 2.pkt pålydende kr. 100 000,-.
- For eiendomsskatteåret 2014 skal det skrives ut eiendomsskatt i klart avgrenset område, Kirkeneshalvøya avgrenset til gnr. 23-27. Elvenes er unntatt fra eiendomsskatt, jf. Esktl § 3, bokstav e.
- Eiendomsskatt på verk og bruk etter lovens § 3, andre punktum, jfr § 4, utskrives for hele kommunen.
- Etter eiendomsskatteovens § 7 vedtas ingen fritak for 2014.
- Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2014 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i år 2005.
- Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer jfr. Esktl. § 25 1. ledd. Forfall 25.02., 25.05., 25.08. og 25.11.

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger:

- Alle gebyrer, avgifter og brukerbetalinger fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetalinger som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1 januar 2014.
- Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 2,8 %, gjeldende fra 01.01.2014
- De gebyrer og betalingssatser som ikke økes ved egne saksfremlegg økes ikke, men holdes konstant. Dette gjelder blant annet betaling for SFOPlass.
- Betaling for barnehageplass for år 2014 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser fastsatt av stortinget.

Ordfører godtgjørelse:

- Ordførers godtgjørelse fastsettes til kr. 797 745,- for 2014 i 100 % stilling.
- Varaordførers godtgjørelse fastsettes til kr. 398 872,- for 2014 i 50 % stilling.

Bosetting av flyktninger:

- Kommunestyret vedtar å bosette 25 flyktninger i året i perioden 2014-2015 henhold til tidligere vedtak. Kommunestyret vedtar videre å bosette 25 flyktninger hvert år i planperioden.

Nedleggelse av dagsentertilbud for eldre, Kilden Dagsenter og Utsikten Dagsenter, vedtas ikke. Tiltakene synes ikke gjennomførbart uten at det vil medføre økte kostnader på hjemme-basert omsorg og sykehjemsplasser. Tiltakene vil medføre bortfall av helt nødvendige tjenester for eldre.

Det tas forbehold om partimessig behandling.

Behandling 19.11.2013 Utvalg for miljø og næring

Saksordfører: Bjørnar Gjetmundsen

Økonomisjef Nina B. Øvergaard orienterte om rådmannens budsjettokument.

Utvalg for miljø og næring tar rådmannens fremlagte budsjett 2014 til orientering med forbehold om partipolitisk behandling.

Utvalg for miljø og nærings vedtak i sak 013/13:

Sør-Varanger kommunestyre vedtar følgende:

Budsjett og økonomiplan 2014–2017 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

Driftsbudsjettet vedtas med et omstillingsbehov 27,2 mill.kr kr og følgende tiltak for å bringe kommunens budsjett i balanse:

Det er budsjettet med kr. 10 300 000,- i lønnsreserve. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.

Frie inntekter, skatt og rammeskudd er realistisk budsjettet.

Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.

Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

Låneopptak:

- Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2014 på kr. 39 200 000,- .
- Rådmannen gis fullmakt til å ta opp inntil 20 mill. kroner i lån i Husbanken til innvilgelse av Startlån.
- Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på 50 mill. kroner.
- Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for de nevnte lånerammer i henhold til kommunens finansreglement.

Salg av fast eiendom:

- Kommunestyret vedtar å selge følgende fast eiendom i 2014:
 - Malmklang
 - Grendehuset på Jakobsnes
 - Gamle legekantoret i Bjørnevatn
- Rådmannen delegeres myndighet til gjennomføring av salget etter gjeldende regleverk. Salgsinntektene skal avsettes på investeringsfond.

Utlignet skatt:

- Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skatteøret for år 2014 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

Eiendomsskatt:

- Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, esktl § 2 for 2014.
- Eiendomsskatten skal skrives ut med 7 o/oo for 2014 jfr. Eskatl § 11 første ledd. Det vedtas et bunnfradrag i henhold til Esktl § 11 2.pkt pålydende kr. 100 000,-.
- For eiendomsskatteåret 2014 skal det skrives ut eiendomsskatt i klart avgrenset område, Kirkeneshalvøya avgrenset til gnr. 23-27. Elvenes er unntatt fra eiendomsskatt, jf. Esktl § 3, bokstav e.
- Eiendomsskatt på verk og bruk etter lovens § 3, andre punktum, jfr § 4, utskrives for hele kommunen.
- Etter eiendomsskatteovens § 7 vedtas ingen fritak for 2014.

- Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2014 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i år 2005.
- Eiendomskatten skrives ut i 4 terminer jfr. Esktl. § 25 1. ledd. Forfall 25.02., 25.05., 25.08. og 25.11.

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger:

- Alle gebyrer, avgifter og brukerbetalinger fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetalinger som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1 januar 2014.
- Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 2,8 %, gjeldende fra 01.01.2014
- De gebyrer og betalingssatser som ikke økes ved egne saksfremlegg økes ikke, men holdes konstant. Dette gjelder blant annet betaling for SFOplass.
- Betaling for barnehageplass for år 2014 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser fastsatt av stortinget.

Ordfører godtgjørelse:

- Ordføreres godtgjørelse fastsettes til kr. 797 745,- for 2014 i 100 % stilling.
- Varaordførers godtgjørelse fastsettes til kr. 398 872,- for 2014 i 50 % stilling.

Bosetting av flyktninger:

- Kommunestyret vedtar å bosette 25 flyktninger i året i perioden 2014-2015 henhold til tidligere vedtak. Kommunestyret vedtar videre å bosette 25 flyktninger hvert år i planperioden.

Behandling 25.11.2013 Administrasjonsutvalget

Saksordfører: Cecilie Hansen

Representant Aksel Emanuelsen, Ap fremmet følgende forslag:
Det framlagte budsjett vedtas, med forbehold om partipolitisk behandling.

Administrasjonsutvalgets vedtak i sak 005/13:

Administrasjonsutvalget fremmer følgende innstilling til kommunestyret:

Det framlagte budsjett vedtas, med forbehold om partipolitisk behandling.

Sør-Varanger kommunestyre vedtar følgende:

Budsjett og økonomiplan 2014–2017 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

Driftsbudsjettet vedtas med et omstillingsbehov 27,2 mill.kr kr og følgende tiltak for å bringe kommunens budsjett i balanse:

Det er budsjettert med kr. 10 300 000,- i lønnsreserve. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.

Frie inntekter, skatt og rammeskudd er realistisk budsjettert.

Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.

Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

Låneopptak:

- Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2014 på kr. 39 200 000,- .
- Rådmannen gis fullmakt til å ta opp inntil 20 mill. kroner i lån i Husbanken til innvilgelse av Startlån.
- Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på 50 mill. kroner.
- Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for de nevnte lånerammer i henhold til kommunens finansreglement.

Salg av fast eiendom:

- Kommunestyret vedtar å selge følgende fast eiendom i 2014:
 - Malmklang
 - Grendehuset på Jakobsnes
 - Gamle legekantoret i Bjørnevatn
- Rådmannen delegeres myndighet til gjennomføring av salget etter gjeldende regleverk. Salgsinntektene skal avsettes på investeringsfond.

Utlignet skatt:

- Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skatteøret for år 2014 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

Eiendomsskatt:

- Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, esktl § 2 for 2014.
- Eiendomsskatten skal skrives ut med 7 o/oo for 2014 jfr. Eskatl § 11 første ledd. Det vedtas et bunnfradrag i henhold til Esktl § 11 2.pkt pålydende kr. 100 000,-.
- For eiendomsskatteåret 2014 skal det skrives ut eiendomsskatt i klart avgrenset område, Kirkeneshalvøya avgrenset til gnr. 23-27. Elvenes er unntatt fra eiendomsskatt, jf. Esktl § 3, bokstav e.
- Eiendomsskatt på verk og bruk etter lovens § 3, andre punktum, jfr § 4, utskrives for hele kommunen.
- Etter eiendomsskattelovens § 7 vedtas ingen fritak for 2014.
- Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2014 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i år 2005.
- Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer jfr. Esktl. § 25 1. ledd. Forfall 25.02., 25.05., 25.08. og 25.11.

Gebyrer, avgifter og brukerbetaling:

- Alle gebyrer, avgifter og brukerbetaling fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetaling som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1 januar 2014.
- Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 2,8 %, gjeldende fra 01.01.2014
- De gebyrer og betalingssatser som ikke økes ved egne saksfremlegg økes ikke, men holdes konstant. Dette gjelder blant annet betaling for SFOplass.
- Betaling for barnehageplass for år 2014 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser fastsatt av stortinget.

Ordfører godtgjørelse:

- Ordførers godtgjørelse fastsettes til kr. 797 745,- for 2014 i 100 % stilling.
- Varaordførers godtgjørelse fastsettes til kr. 398 872,- for 2014 i 50 % stilling.

Bosetting av flyktninger:

- Kommunestyret vedtar å bosette 25 flyktninger i året i perioden 2014-2015 henhold til tidligere vedtak. Kommunestyret vedtar videre å bosette 25 flyktninger hvert år i planperioden.

Behandling 26.11.2013 Rådet for likestilling av funksjonshemmede

Rådmann Bente Larssen orienterte om rådmannens budsjettokument.

Forslag fra rådet for likestilling av funksjonshemmede:

Rådet ber om at nedskjærings forslag som innebærer dårligere tilbud for alle aldersgrupper av funksjonshemmede ikke gjennomføres.

De generelle nedskjæringer vil ramme alle og nedskjæring for funksjonshemmede vil derfor ramme denne gruppen dobbelt.

Forslaget enstemmig vedtatt.

Rådet for likestilling av funksjonshemmedes vedtak i sak 016/13:

Rådet ber om at nedskjærings forslag som innebærer dårligere tilbud for alle aldersgrupper av funksjonshemmede ikke gjennomføres.

De generelle nedskjæringer vil ramme alle og nedskjæring for funksjonshemmede vil derfor ramme denne gruppen dobbelt.

Rådet tar rådmannens budsjettokument til orientering.

Behandling 26.11.2013 Eldrerådet

Rådmann Bente Larssen orienterte om rådmannens budsjettokument.

Forslag fra eldrerådet til 2014 budsjettet:

Eldrerådet har i møte den 26.11.2013 blitt orientert av rådmannen om budsjettet for 2014 og økonomiplan 2014-2017. Det går fram av rådmannens budsjettforslag at det nok en gang fremmes forslag om store nedtrekk i neste års budsjett, spesielt på omsorgssektoren.

Eldrerådet er klar over at partienes behandling av budsjettet er i startfasen og at det vil bli endringer i det framlagte budsjettforslaget.

Eldrerådet vil i år som i fjor, beklage sterkt det økonomiske utføret kommunen befinner seg i og er innforstått med nødvendigheten av innstramminger på de fleste områder.

Innstramminger bør imidlertid gjennomføres på en måte som ikke fører til såkalt «null-sum»

Spill der nedtrekk i realiteten fører til overforbruk i form av utstrakt bruk av vikarer og overtidsbetaling. Det vil i siste instans føre til ytterligere sykefravær og en sterkt svekket omsorgstjeneste på de fleste sektorer innenfor eldres velferds- og omsorgstilbud.

Eldrerådet beklager sterkt at innføring av eiendomsskatt ble avvist under fjorårets budsjettbehandling, men konstaterer samtidig at avgiften blir innført fra 2015. I mellomtiden støtter rådet at bunnfradraget i dagens gjeldende system for eiendomsskatt blir fjernet. Det vil være et bidrag til å skjerme noe av omsorgstilbudet for eldre.

Eldrerådet vil i denne omgang ikke gå spesielt inn på enkeltposter innenfor omsorgssektoren med unntak av Omsorgssentret i Bugøynes. Som det går fram av rådmannens forslag og kommentarer, fører nedleggelse av sentret til økt bruk av hjemmehjelp, hjemmesykepleie og overføring av brukere til andre institusjoner - institusjoner som pr i dag mangler romkapasitet og pleiepersonell. En nedleggelse her vil automatisk føre til økte kjøregifter, stress og press på ansatte over tid og føre til ekstra belastning for en allerede sterkt økonomisk presset kommune.

Eldrerådet konstaterer at innværende års vedtatte og forutsatte innsparingstiltak, langt fra er innfridd, noe som har ført til at kommuneøkonomien fortsatt er i ubalanse i forhold til forventet bedring i løpet av 2013. Eldrerådet anbefaler at bemanningsstiasjonen i kommunen gjennomgås med sikte på effektivisering på kort og lang sikt.

Eldrerådet vil oppfordre politikerne til å «snu hver stein» i den videre prosess med sikte på innsparingstiltak. Det gjelder innenfor sektorer som investeringsbudsjettet der en rekke vedtatte investeringer for 2014 med fordel kan utsettes uten særlige ulemper for befolkningen i Sør-Varanger. Det vil være et håndslag i retning av å skjerme viktige samfunnsområder mot kraftige nedskjæringer som i særlig grad vil ramme unge og hjelpetrengende eldre.

Eldrerådet vil avslutningsvis si seg tilfreds med at det ferdigstilte Tangenlia omsorgssenter blir tatt i bruk i sin helhet fra nyttår.

Denne uttalelsen bes videreformidlet til øvrige berørte utvalg samt politiske partier representert i kommunestyret.

Eldrerådets vedtak i sak 004/13:

Eldrerådet har i møte den 26.11.2013 blitt orientert av rådmannen om budsjettet for 2014 og økonomiplan 2014-2017. Det går fram av rådmannens budsjettforslag at det nok en gang fremmes forslag om store nedtrekk i neste års budsjett, spesielt på omsorgssektoren.

Eldrerådet er klar over at partienes behandling av budsjettet er i startfasen og at det vil bli endringer i det

framlagte budsjettforslaget.

Eldrerådet vil i år som i fjor, beklage sterkt det økonomiske utføret kommunen befinner seg i og er innforstått med nødvendigheten av innstramminger på de fleste områder.

Innstramminger bør imidlertid gjennomføres på en måte som ikke fører til såkalt «null-sum»

Spill der nedtrekk i realiteten fører til overforbruk i form av utstrakt bruk av vikarer og overtidsbetaling. Det vil i siste instans føre til ytterligere sykefravær og en sterkt svekket omsorgstjeneste på de fleste sektorer innenfor eldres velferds- og omsorgstilbud.

Eldrerådet beklager sterkt at innføring av eiendomsskatt ble avvist under fjorårets budsjettbehandling, men konstaterer samtidig at avgiften blir innført fra 2015. I mellomtiden støtter rådet at bunnfradraget i dagens gjeldende system for eiendomsskatt blir fjernet. Det vil være et bidrag til å skjerme noe av omsorgstilbudet for eldre.

Eldrerådet vil i denne omgang ikke gå spesielt inn på enkeltposter innenfor omsorgssektoren med unntak av Omsorgssentret i Bugøynes. Som det går fram av rådmannens forslag og kommentarer, fører nedleggelse av sentret til økt bruk av hjemmehjelp, hjemmesykepleie og overføring av brukere til andre institusjoner - institusjoner som pr i dag mangler romkapasitet og pleiepersonell. En nedleggelse her vil automatisk føre til økte kjøreutgifter, stress og press på ansatte over tid og føre til ekstra belastning for en allerede sterkt økonomisk presset kommune.

Eldrerådet konstaterer at innværende års vedtatte og forutsatte innsparingstiltak, langt fra er innfridd, noe som har ført til at kommuneøkonomien fortsatt er i ubalanse i forhold til forventet bedring i løpet av 2013. Eldrerådet anbefaler at bemanningsstiasjonen i kommunen gjennomgås med sikte på effektivisering på kort og lang sikt.

Eldrerådet vil oppfordre politikerne til å «snu hver stein» i den videre prosess med sikte på innsparingstiltak. Det gjelder innenfor sektorer som investeringsbudsjettet der en rekke vedtatte investeringer for 2014 med fordel kan utsettes uten særlige ulemper for befolkningen i Sør-Varanger. Det vil være et håndslag i retning av å skjerme viktige samfunnsområder mot kraftige nedskjæringer som i særlig grad vil ramme unge og hjelpetrengende eldre.

Eldrerådet vil avslutningsvis si seg tilfreds med at det ferdigstilte Tangenlia omsorgssenter blir tatt i bruk i sin helhet fra nyttår.

Denne uttalelsen bes viderefremmet til øvrige berørte utvalg samt politiske partier representert i kommunestyret.

Behandling 27.11.2013 Formannskapet

Saksordfører: Linda Beate Randal. I saksordførers fravær, orienterte Egil Kalliainen.

Saken ble behandlet som siste sak.

V fremmet følgende forslag:

Forslag til innsparinger i driftsbudsjettet for økonomiplanperioden:

TILTAK	BESKRIVELSE	2014	2015	2016	2017
3	REDUKSJON SØR-VARANGER MENIGHET	500	500	500	500
5	REDUKSJON MUSEER	224	224	224	224
10	REDUKSJON KULTUR (ADM. STILLING)	320	320	320	320
19	REDUKSJON SKOLESKYSS	125	300	300	300
20	REDUKSJON KULTURSKOLETILBUDET	500	500	500	500
21	NEDLEGGELSE SKOGFOSS BARNEHAGE	650	1.300	1.300	1.300
27	NEDLEGGELSE FRISKLIVSSENTRALEN	214	314	314	314
28	REDUKSJON OMSORGSTJENESTENE	5.000	5.000	5.000	5.000
29	REDUKSJON PRESTØYHJEMMET	400	400	400	400
31	BRUK AV NÆRINGSFONDSMIDLER TIL LØNNSUTGIFTER	500	500	500	500
32	NY BRANNORDNING, ALTERNATIV 1	2.500	2.500	2.500	2.500
33	INNFØRING PARKERINGSavgift	JA	JA	JA	JA
34	KONKURRANSEUTSETTING AV VEIDRIFT	JA	JA	JA	JA
A	UTVIDELSE AV EIENDOMSSKATTEOMRÅDET	0	10.000	10.000	10.000
B	ENDRING AV SKOLESTRUKTUR (NEDLEGGELSE AV NEIDEN SKOLE, SKOGFOSS SKOLE, JARFJORD SKOLE OG BJØRNEVATN SKOLE)	7.500	15.000	15.000	15.000
C	REDUKSJON POLITISK ADMINISTRASJON (VARAORDFØRERLØNN OG NEDLEGGELSE AV UTVALG FOR PLAN- OG SAMFERDSEL)	500	500	500	500
D	AVVIKLING AV VELFERDSTILBUD FOR ANSATTE	100	100	100	100
E	REDUKSJON JORDBRUKSAVDELINGEN	100	100	100	100
F	INNFØRING AV NYE ENØK TILTAK	1.000	1.000	1.000	1.000
G	REDUKSJON OMSORGSTJENESTENE	2.000	2.000	2.000	2.000
	SUM	22.133	40.558	40.558	40.558

Forslag til driftsinnsparinger for 2014 i påvente av effekt av tiltak A og B:

TILTAK	BESKRIVELSE	2014	2015	2016	2017
4	REDUKSJON NORA SENTERET	241	0	0	0
6	REDUKSJON BARENTSHALLENE	644	0	0	0
7	EIENDOMSSKATT, ENDRING AV BUNNFRADRAK	2.700	0	0	0
13	REDUKSJON KULTURTILTAK FOR FUNKSJONSHEMMEDE	200	0	0	0
14	REDUKSJON TILSKUDD TIL LAG OG	200	0	0	0

FORENINGER					
15	REDUKSJON BIBLIOTEKET	210	0	0	0
16	REDUKSJON KIRKENES KOMPETANSESENTER	500	0	0	0
22	REDUKSJON UTSIKTEN DAGSENTER 10 %	200	0	0	0
23	REDUKSJON KILDEN DAGSENTER 10 %	100	0	0	0
	SUM	4.995	0	0	0

Forslag til nye driftstilskudd for økonomiplanperioden:

TILTAK	BESKRIVELSE	2014	2015	2016	2017
35	TILSKUDD – HELSESTASJON	0	-500	-500	-500
H	TILSKUDD – SKOLER	0	-	-	-
I	TILSKUDD – GRATIS HALLEIE FOR BARN U. 19 ÅR	0	-500	-500	-500
J	TILSKUDD – RUSOMSORG	0	-250	-250	-250
K	TILSKUDD – UNGDOMSARBEID, UNGDOMSKLUBBER	0	-250	-250	-250
L	TILSKUDD – KULTUR, FRIVILLIGE LAG OG FORENINGER	0	-250	-250	-250
M	TILSKUDD – KIRKENES KOMPETANSESENTER	0	-250	-250	-250
N	TILSKUDD – BIBLIOTEKET	0	-250	-250	-250
	SUM	0	-	-	-

Totale omstillingstiltak av driftsbudsjettet for økonomiplanperioden:

		2014	2015	2016	2017
	SUM	27.128	35.808	35.808	35.808

Venstres forslag til endringer av investeringsbudsjett 2014-2017:

Forslag til mindre lånoptak, oppført i nytt totalbeløp:

BESKRIVELSE	2014	2015	2016	2017
VEIER (10.000)	2.000	2.000	2.000	2.000
BREDBÅND (700)	0	0	0	0
KIRKEBYGG (2.000)	1.500	1.500	1.500	1.500
KIRKENES STADION (3.600)	0	0	0	0
SAVIOMIDLER (900)	0	0	0	0
SUM MINDRE LÅN	10.100	8.500	4.100	500

Forslag til mer lånopptak, oppført i nytt totalbeløp:

BESKRIVELSE	2014	2015	2016	2017
GANG- OG SYKKELSTIER (0)	0	2000	2.000	2.000
"NYE RALLAREN SKOLE" (SANDNES) (0)	0	60.800	0	0
PASVIK SKOLE – VENTILASJON (0)	0	0	0	600
HESSENG SKOLE – OPPUSSING OG NYBYGG (0)	0	0	4.600	0
SUM MER LÅN	0	62.800	6.600	2.600

Totale endringer av investeringsbudsjettet for økonomiplanperioden:

	2014	2015	2016	2017
SUM	-	54.300	2500	2100

Sp. H og uavhengig representant Agnar Jensen fremmet følgende forslag:

DRIFTSBUDSJETT 2014			2014	2015	2016	2017
		Rådmannen	Posisjon			
1	Avvikle lærlingordning	650	0	0	0	0
2	Tilskudd politiske parti	165	0	0	0	0
3	Sør-Varanger menighet reduksj drift	500	500	500	500	500

4	Norasenteret 10% reduksjon	241	241	0	0	0
5	Museum 10%	224	224	224	224	224
6	Barentshallene 10%	644	644	644	644	644
7	Bunnfradrag eiendomskatt	2700	2700	2700	2700	2700
8	Avvikle startlånsordninga	400	0	0	0	0
9	Avvikle kinotilbud	0	0	0	0	0
10	redusert tjenestetilbud kultur	320	320	320	320	320
11	avvikle kommunens ungdomsarbeid alternativ 1	924	0	0	0	0
12	avvikle kommunens ungdomsarbeid alternativ 2	450	450	450	450	450
13	kulturtiltak funksjonshemmede	482	0	0	0	0
14	Frivillige lag og foreninger og andre	700	500	600	600	600
15	Biblioteket reduksjon	210	210	210	210	210
16	Kirkenes kompetansesenter	500	1400	1400	1400	1400
17	omstilling grunnskolen	3387	3387	3387	3387	3387
18	PP-tjenesten reduksjon	1000	1000	1000	1000	1000
19	skoleskys	125	125	300	300	300
20	Kulturskoletilbud reduksjon	500	0	0	0	0
21	Skogfoss barnehage reduksjon	650	0	0	0	0
22	Utsikten dagsenter	1984	0	0	0	0
23	Kilden dagsenter	1168	0	0	0	0
24	Møteplassen	500	0	0	0	0
25	Psykisk helsetjenester	500	0	0	0	0
26	Frivillighetsentralen	300	0	0	0	0
27	Avvikle Frisklivssentralen	214	0	0	0	0
28	Omsorgstjenester reduksjon	5000	6000	6000	6000	6000
29	Prestøyhjemmet reduksjon	400	400	400	400	400
30	Bugøyynes omsorgssenter nedleggelse	2270	0	0	0	0
31	næringsfondsmidler dekning av lønn	500	500	0	0	0
32	ny brannordning alt 1	2500	0	0	0	0
32	ny brannordning alt 2	1500	1500	1500	1500	1500
33	avgiftsparkering	0	0			
ny	konkurranseutsetting brøyting og veivedlikehold + kutt teknisk	1765	1765	1765	1765	1765
ny	Fjellhallen		1600	1600	1600	1600
ny	Sykefravær reduksjon		2000	2000	2000	2000
ny	Samordning vaktmestere		2000	2000	2000	2000
ny	Betale gjeld ved salg av eiendom					
ny	Samordne tunge brukere til kirkenes skole		1000	1000	1000	1000
ny	Pensjon ordfører / varaordfører		300	300	300	300

ny	Skolestrukturendring		9000	9000	9000	9000
-	Sum kuttforslag	-	37766	-	-	-
-		-	-	-	-	-
	Ekstras kostnader					
35	Helsestasjon styrking	-500	500	-500	-500	-500
36	Pikene på broen	-75	75			
37	Internasjonalt arbeid	750	500	-750	-750	-750
38	Kommunalsjef		750			
		1325	1825			
-	Total kutt	-	35941000	-	-	-

Ap fremmet følgende forslag:

Vi går inn for innstilling til vedtak med forbehold om partipolitisk behandling.

Votering:

Det ble først votert over Aps forslag. Forslaget falt med 4 mot 5 stemmer (Sp, H, V, uavhengig representant).

Deretter ble det votert over Vs forslag. Forslaget falt med 1 mot 8 stemmer (Sp, H, Ap, uavhengig representant).

Så ble det stemt over forslag fra Sp, H og uavhengig representant. Forslaget falt med 4 mot 5 stemmer (V, Ap).

Ordfører opplyste om at det var denne avstemningsmåten som hadde vært diskutert og ønsket i gruppeledermøter, og at resultatet i denne saken ble at ingen forslag ble vedtatt.

Deretter fastsatte ordføreren følgende avstemningsmåte: De to forslag som fikk flest stemmer i første votering, blir satt opp mot hverandre, slik:

Aps forslag ble satt opp mot forslag fra Sp, H og uavhengig representant. Aps forslag falt med 4 mot 5 stemmer, som ble avgitt for forslag fra Sp, H og uavhengig representant (Sp, H, V og uavhengig representant).

Formannskapetets vedtak i sak 081/13:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Sør-Varanger kommunestyre vedtar følgende:

Budsjett og økonomiplan 2014–2017 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

Driftsbudsjettet vedtas med et omstillingsbehov 27,2 mill.kr kr og følgende tiltak for å bringe kommunens budsjett i balanse:

DRIFTSBUDSJETT 2014			2014	2015	2016	2017
		Rådmannen	Posisjon			
1	Avvikle lærlingordning	650	0	0	0	0
2	Tilskudd politiske parti	165	0	0	0	0
3	Sør-Varanger menighet reduksj drift	500	500	500	500	500
4	Norasenteret 10% reduksjon	241	241	0	0	0
5	Museum 10%	224	224	224	224	224
6	Barentshallene 10%	644	644	644	644	644
7	Bunnfradrag eiendomskatt	2700	2700	2700	2700	2700
8	Avvikle startlånsordninga	400	0	0	0	0
9	Avvikle kinotilbud	0	0	0	0	0
10	redusert tjenestetilbud kultur	320	320	320	320	320
11	avvikle kommunens ungdomsarbeid alternativ 1	924	0	0	0	0
12	avvikle kommunens ungdomsarbeid alternativ 2	450	450	450	450	450
13	kulturtiltak funksjonshemmede	482	0	0	0	0
14	Frivillige lag og foreninger og andre	700	500	600	600	600
15	Biblioteket reduksjon	210	210	210	210	210
16	Kirkenes kompetansesenter	500	1400	1400	1400	1400
17	omstilling grunnskolen	3387	3387	3387	3387	3387
18	PP-tjenesten reduksjon	1000	1000	1000	1000	1000
19	skoleskys	125	125	300	300	300
20	Kulturskoletilbud reduksjon	500	0	0	0	0
21	Skogfoss barnehage reduksjon	650	0	0	0	0
22	Utsikten dagsenter	1984	0	0	0	0
23	Kilden dagsenter	1168	0	0	0	0
24	Møteplassen	500	0	0	0	0
25	Psykisk helsetjenester	500	0	0	0	0
26	Frivillighetsentralen	300	0	0	0	0
27	Avvikle Frisklivssentralen	214	0	0	0	0
28	Omsorgstjenester reduksjon	5000	6000	6000	6000	6000
29	Prestøyhjemmet reduksjon	400	400	400	400	400
30	Bugøynes omsorgssenter nedleggelse	2270	0	0	0	0
31	næringsfondsmidler dekning av lønn	500	500	0	0	0
32	ny brannordning alt 1	2500	0	0	0	0
32	ny brannordning alt 2	1500	1500	1500	1500	1500
33	avgiftsparkering	0	0			

ny	konkurransetsetting brøyting og veivedlikehold + kutt teknisk	1765	1765	1765	1765	1765
ny	Fjellhallen		1600	1600	1600	1600
ny	Sykefravær reduksjon		2000	2000	2000	2000
ny	Samordning vaktmestere		2000	2000	2000	2000
ny	Betale gjeld ved salg av eiendom					
ny	Samordne tunge brukere til kirkenes skole		1000	1000	1000	1000
ny	Pensjon ordfører / varaordfører		300	300	300	300
ny	Skolestrukturendring		9000	9000	9000	9000
-	Sum kuttforslag	-	37766	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
	Ekstras kostnader					
35	Helsestasjon styrking	-500	500	-500	-500	-500
36	Pikene på broen	-75	75			
37	Internasjonalt arbeid	750	500	-750	-750	-750
38	Kommunalsjef		750			
		1325	1825			
-	Total kutt	-	35941000	-	-	-

Det er budsjettet med kr. 10 300 000,- i lønnsreserve. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.

Frie inntekter, skatt og rammeskudd er realistisk budsjettet.

Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.

Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

Låneopptak:

- Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2014 på kr. 39 200 000,- .
- Rådmannen gis fullmakt til å ta opp inntil 20 mill. kroner i lån i Husbanken til innvilgelse av Startlån.
- Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på 50 mill. kroner.
- Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for de nevnte lånerammer i henhold til kommunens finansreglement.

Salg av fast eiendom:

- Kommunestyret vedtar å selge følgende fast eiendom i 2014:
 - Malmklang
 - Grendehuset på Jakobsnes
 - Gamle legekantoret i Bjørnevåtn

- Rådmannen delegeres myndighet til gjennomføring av salget etter gjeldende regleverk. Salgsinntektene skal avsettes på investeringsfond.

Utlignet skatt:

- Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skatteøret for år 2014 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

Eiendomsskatt:

- Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, esktl § 2 for 2014.
- Eiendomsskatten skal skrives ut med 7 o/oo for 2014 jfr. Eskatl § 11 første ledd. Det vedtas et bunnfradrag i henhold til Esktl § 11 2.pkt pålydende kr. 100 000,-.
- For eiendomsskatteåret 2014 skal det skrives ut eiendomsskatt i klart avgrenset område, Kirkeneshalvøya avgrenset til gnr. 23-27. Elvenes er unntatt fra eiendomsskatt, jf. Esktl § 3, bokstav e.
- Eiendomsskatt på verk og bruk etter lovens § 3, andre punktum, jfr § 4, utskrives for hele kommunen.
- Etter eiendomsskatteovens § 7 vedtas ingen fritak for 2014.
- Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2014 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i år 2005.
- Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer jfr. Esktl. § 25 1. ledd. Forfall 25.02., 25.05., 25.08. og 25.11.

Gebyrer, avgifter og brukerbetaling:

- Alle gebyrer, avgifter og brukerbetaling fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetaling som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1 januar 2014.
- Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 2,8 %, gjeldende fra 01.01.2014
- De gebyrer og betalingssatser som ikke økes ved egne saksfremlegg økes ikke, men holdes konstant. Dette gjelder blant annet betaling for SFOPlass.
- Betaling for barnehageplass for år 2014 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser fastsatt av stortinget.

Ordførergodtgjørelse:

- Ordførers godtgjørelse fastsettes til kr. 797 745,- for 2014 i 100 % stilling.
- Varaordførers godtgjørelse fastsettes til kr. 398 872,- for 2014 i 50 % stilling.

Bosetting av flyktninger:

- Kommunestyret vedtar å bosette 25 flyktninger i året i perioden 2014-2015 henhold til tidligere vedtak. Kommunestyret vedtar videre å bosette 25 flyktninger hvert år i planperioden.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Budsjett 2014

Investeringsplan 2014-18

Vedtatt av
Sør-Varanger menighetsråd
22.10.2013

Innholdsfortegnelse

1.	Kommentarer.....	3
2.	Driftsbudsjett 2014.....	4
3.	Investeringsplan 2014-2018.....	9
3.1	Kirkebygg og kirkegårder	9

1. Kommentarer

Sør-Varanger menighetsråd vedtok den 22. oktober 2013 budsjett 2014 og investeringsplan for 2014-2018.

Det totale driftsbudsjettet for 2014 er på kr 7 152 328,- Det er en økning på kr 34 731,- fra i fjor. Sør-Varanger menighetsråd ber om et driftstilskudd for 2014 fra Sør-Varanger kommune på kr 5 008 890,- som er tilsvarende med kommunens bevilgning til drift i 2013. Sør-Varanger menighetsråd legger nå frem et driftsbudsjett der forpliktelsene knyttet til de lovpålagte oppgavene er forsøkt ivaretatt.

Med bevilgningene fra Sør-Varanger kommune er menighetsrådet kommet langt i rehabiliteringsprosessen, og resultatene begynner å bli synlige for befolkningen. Menighetsrådet har lagt planer for utbedring på de resterende områdene i tilstandsrapportene, og er avhengig av at Sør-Varanger kommune viderefører bevilgningene til ferdigstilling.

Sør-Varanger menighetsråd har vedtatt og presenterer en investeringsplan som omfatter rehabilitering av kirkebygg og rehabilitering av kirkegårdene. I tilstandsrapportene framkommer behov for vedlikehold og rehabilitering av både kirkebygg og kirkegårder, og også behov for nyetablering og utvidelser av kirkegårder.

Sør-Varanger menighetsråd om en bevilgning fra Sør-Varanger kommune på til sammen kr 2 747 036,- til investeringer på kirkegårder og kirkebygg i 2014. Det er behov for utbedring av taket på Kong Oscar II kapell, og det er behov for investeringer knyttet til utvidelser og nyetablering av kirkegårder på grunn av plassmangel.

2. Driftsbudsjett 2014

Avdeling:	1100 KIRKELIG	Budsjett 2013	Endring	Budsjett 2014
	ADMINISTRASJON		2013-2014	
Utgifter:				
1011	Lønn faste stillinger	1 253 300	16 200	1 269 500
1015	Lønnstillegg, faste stillinger	62 665	-5 538	57 128
1021	Lønn, vikar	0	0	0
1041	Lønn, overtid	0	0	0
1081	Godtgjørelse folkevalgte	4 000	0	4 000
1091	Pensjonsutgifter	144 756	1 173	145 929
1095	Trekkpliktige fors.ordn.	26 319	213	26 533
1101	Kontorutgifter	30 000	0	30 000
1115	Bevertning	5 000	0	5 000
1122	Annet forbruksmateriell	2 000	0	2 000
1131	Telefon og datalinjer	12 000	0	12 000
1134	Gebyrer	4 500	0	4 500
1135	Øreregulering	0	0	0
1141	Annonser, reklame info	10 000	0	10 000
1145	Representasjon og gaver	2 500	0	2 500
1151	Opplæring og kurs	30 000	0	30 000
1152	Andre utgifter	6 500	0	6 500
1153	Møteutgifter	0	0	0
1155	Reiseutgifter	10 000	0	10 000
1162	Kjøregodtgjørelse, oppg.pl.	10 000	0	10 000
1165	Telefongodtgj, flyttegodt, oppgpl	1 500	0	1 500
1185	Forsikring	28 000	0	28 000
1195	Avgifter, gebyr og lisenser	75 000	0	75 000
1201	Inventar og utstyr	5 000	0	5 000
1241	Serviceavtaler og reparasjoner	30 000	0	30 000
1271	Revisjon av regnskap	15 000	0	15 000
1391	Kalk.utg.kommunal tjenesteyting	485 000	0	485 000
1429	Mva pliktig ansk.	49 860	0	49 860
1529	Egenkapitalinnskudd, klp			
Sum	Utgifter	2 302 900	12 049	2 314 949
Inntekter:				
1711	Ref. sykepenger		0	
1729	Komp for mva, utg.ført i driftsr.	49 860	0	49 860
1771	Refusjon fra andre		0	
1791	Kalk.innt.kommunal tjenesteyting	485 000	0	485 000
1801	Tilskudd fra staten/statl.inst		0	
1880	Tilskudd fra komm/komm.inst.	1 758 040	12 049	1 770 089
1850	Tilskudd fra mhr		0	
1901	Renteinntekter	10 000	0	10 000
Sum	Inntekter	2 302 900	12 049	2 314 949

Avdeling:	1200 KIRKER	Budsjett 2013	Endring	Budsjett 2014
			2013-2014	
Utgifter:				
1011	Lønn faste stillinger			
1013	Faste tillegg	1 817 181	14 925	1 832 106
1015	Lønnstillegg faste stillinger	90 859	-8 414	82 445
1021	Lønn vikarer	26 000	0	26 000
1041	Lønn overtid	2 000	0	2 000
1050	Honorarer prester	3 700	0	3 700
1091	Pensjonsutgifter	209 884	716	210 601
1095	Trekkpliktige forsikringsordninger	38 161	130	38 291
1099	Arbeidsgiveravgift	0	0	0
1101	Kontorutgifter	5 000	0	5 000
1111	Aktivitetsrelatert forbruk	27 000	0	27 000
1115	Bevertning	5 000	0	5 000
1122	Annet forbruksmateriell	15 000	0	15 000
1123	Salmebøker/min kirkebok	10 000	0	10 000
1131	Telefon/datalinjer	12 000	0	12 000
1134	Gebyrer	9 000	0	9 000
1141	Annonser, reklame, info	10 000	0	10 000
1151	Opplæring/kurs	30 000	0	30 000
1152	Andre utgifter	7 000	0	7 000
1155	Reisutg. opplæring, ikke oppgpl.	5 000	0	5 000
1161	Utgifter/godtgj, reise, diett, bil	5 000	0	5 000
1162	Kjøregodtgjørelse, oppgpl.	50 000	0	50 000
1165	Telefon/flyttegodtgj, oppgpl.	5 500	0	5 500
1181	Energi/strøm	190 000	0	190 000
1185	Forsikring	90 000	0	90 000
1191	Leie av lokaler og grunn	0	0	0
1195	Avgifter, gebyr og lisenser	42 000	0	42 000
1201	Inventar og utstyr	20 000	0	20 000
1230	Vedlikehold kirkebygg	40 000	0	40 000
1233	Vedlikehold teknisk anlegg	2 000	0	2 000
1241	Serviceavtaler og reparasjoner	26 000	0	26 000
1243	Snørydding	30 000	0	30 000
1251	Vedlikehold orgel og piano	5 000	0	5 000
1260	Renholdstjenester/vaskeritjenester	0	0	0
1270	Konsulenttjenester	0	0	0
1391	Kalk.utg. kommunal tjenesteyting	146 000	0	146 000
1429	Mvapliklig anskaffelse	121 695	0	121 695
1465	Utbetalt kollekt til andre			
1467	Utbet. kollekt til barne/ungd.arb			
Sum	Utgifter	3 095 980	7 357	3 103 337
Inntekter:				
1620	Inntekt, vigslar og begravelser	4 000	4 000	8 000
1631	Utleie av kirker	18 000	12 000	30 000
1728	Komp for mva, utgiftsf. i inv.r.	133 250	-133 250	0
1729	Komp for mva, utgi.ført i driftsr.	121 695	0	121 695
1771	Refusjoner fra andre	0	0	0
1775	Tilskudd fra andre	0	0	0
1791	Kalk.innt.kommunal tjenesteyting	146 000	0	146 000

1801	Tilskudd fra staten/statlige inst.	450 000	0	450 000
1880	Tilskudd fra komm/ komm inst	1 963 035	349 607	2 312 642
1861	Kollekt menighetsarbeid	0		0
1862	Kollekt barne og ungdomsarbeid	0	0	0
1865	Kollekt andre til utbet. (ref art 4)	0	0	0
1871	Gaver fra andre	0	0	0
1901	Renteinntekter	10 000	25 000	35 000
1951	Bruk av fond	0	0	0
1931	Overskudd, drift	250 000	-250 000	0
Sum	Inntekter	3 095 980	7 357	3 103 337

Avdeling:	1250 KONFIRMASJON	Budsjett 2013	Endring	Budsjett 2014
			2013-2014	
Utgifter:				
1101	Kontorutgifter	2 000	0	2 000
1111	Forbruksmateriell	15 000	10 000	25 000
1115	Bevertning	60 000	-8 000	52 000
1152	Andre utgifter	50 000	-2 000	48 000
1260	Renholdstjenester	2 000	0	2 000
1340	Refusjon til andre (fellesråd)	8 007	0	8 007
1429	Mva pliktig anskaffelser	24 661	0	24 661
Sum	Utgifter	161 668	0	161 668
Inntekter:				
1611	Egenandel konfirmanter	111 000	0	111 000
1729	Komp mva, utgf. i driftsr.	24 661	0	24 661
1880	Tilskudd fra kommunale inst.	26 007	0	26 007
Sum	Inntekter	161 668	0	161 668

Avdeling:	1300 KIRKEGÅRDER	Budsjett 2013	Endring	Budsjett 2014
			2013-2014	
Utgifter:				
1011	Lønn faste stillinger	757 107	6 608	763 715
1015	Lønnstillegg faste stillinger	37 855	-3 488	34 367
1017	Lønn gravere i distriktet	40 000	0	40 000
1021	Lønn vikarer	0	0	0
1041	Lønn overtid	5 500	0	5 500
1091	Pensjonsutgifter	87 446	343	87 789
1095	Trekkpliktige forsikringsordninger	15 899	62	15 962
1101	Kontorutgifter	5 000	0	5 000
1122	Annet forbruksmateriell	8 000	0	8 000
1131	Telefon og datalinjer	5 000	0	5 000
1151	Opplæring/kurs	8 000	0	8 000
1152	Andre utgifter	5 000	0	5 000
1155	Reiseutg. oppl.ikke oppg.pl	0	0	0
1161	Utg./ godtgj. reise, diett, bil	0	0	0
1162	Kjøregodtgjørelse, oppgpl.	3 000	0	3 000
1165	Telefon/Flyttegodtj, oppg.pl	2 000	0	2 000
1171	Driftsutgift transportmidler avg.fri	35 000	0	35 000

1181	Energi/strøm	40 000	0	40 000
1185	Forsikring	26 000	0	26 000
1195	Avgifter, gebyr og lisenser	75 000	0	75 000
1201	Inventar og utstyr	10 000	0	10 000
1210	Leie av transportmidler	0	0	0
1231	Vedlikehold kirkegårder	200 000	0	200 000
1241	Serviceavtaler og reparasjoner	8 000	0	8 000
1242	Drift maskiner og utstyr	8 000	0	8 000
1243	Snørydding	40 000	10 000	50 000
1250	Vedlikehold, transpormidler	40 000	0	40 000
1260	Renholdstjenester	0	0	0
1391	Kalk.utg.kommunal tjenesteyting	2 000	0	2 000
1429	Mva på anskaffelse	93 240	1 800	95 040
Sum	Utgifter	1 557 047	15 325	1 572 373
Inntekter:				
1630	Gravfesteavgift	200 000	50 000	250 000
1711	Ref. sykepenger	0	0	0
1729	Komp. For mva – utgiftsf. i driftsr.	93 240	1 800	95 040
1791	Kalk.innt.kommunal tjenesteyting	2 000	0	2 000
1880	Tilskudd fra kommunale inst.	1 261 807	-36 475	1 225 333
Sum	Inntekter	1 557 047	15 325	1 572 373
SUM	BUDSJETT	7 117 596	34 731	7 152 328

SUM	BUDSJETT	2013	Endring	2014
			2013-2014	
Sum	Egenfinansiering/tilskudd	2 108 706	34 731	2 143 438
Sum	1880 Tilskudd fra kommunen			
Sum	Avd 1100 Administrasjon	1 758 040	12 049	1 770 089
Sum	Avd 1200 Kirker	1 963 035	349 607	2 312 642
Sum	Avd 1250 Konfirmasjon	26 007	0	26 007
Sum	Avd 1300 Kirkegårder	1 261 807	-36 475	1 225 333
SUM	1880 Tilskudd fra kommunen	5 008 890	0	5 008 890
TOTALT	BUDSJETT	7 117 596	34 731	7 152 328

Driftsbudsjettet 2014

Budsjettet er utarbeidet på bakgrunn av en gjennomgang av menighetsrådets driftskostnader. Det er foretatt en del justeringer og i det følgende kommenteres de endringer som er lagt inn.

Avdeling 1100 Kirkelig administrasjon

Fast lønn er beregnet til kr 1 269 500,- Dette gir en økning på kr 16 200,- Det er også lagt inn en reduksjon på art 1015 lønnstillegg på kr 5 538,- til sammen kr 57 128,- denne endringen er en følge av mellomoppgjøret i 2013. Lønnsoppgjøret gjør også utslag på pensjonsutgifter og trekkpliktige forsikringsordninger. Det er ikke lagt opp til vikarbruk eller overtid for kirkelig administrasjon. For øvrig er det ingen endringer på kirkelig administrasjon.

Avdeling 1200 Kirker

Lønn er beregnet til kr 1 832 106,- som er en økning på kr 14 925,- Det er også lagt inn en reduksjon på art 1015 lønnstillegg på kr 8 414,- til sammen kr 82 445,- Endringene er en følge av mellomoppgjøret i 2013 og gjør også utslag på pensjonsutgifter og trekkpliktige forsikringsordninger. Det er lagt inn økning på art 1620 inntekt vigsler/begravelser på kr 4 000,- samt art 1631 utleie av kirker hvor det er lagt inn en økning på kr 12 000,-

Avdeling 1250 Konfirmasjon

Det er lagt inn reduksjon på bevertning og andre utgifter til konfirmasjoner, samt en økning på forbruksmateriell. Dette er justeringer etter de reelle behov som gjenspeiles i regnskapstallene.

Avdeling 1300 Kirkegårder

Fast lønn er beregnet til kr 763 715,- en økning på kr 6 608,- lønnstillegg er beregnet til kr 34 367,-. Det er også lagt inn en reduksjon på art 1015 lønnstillegg på kr 3 488,- til sammen kr 34 367,- Dette er endringer som følge av mellomoppgjøret i 2013. Lønnsoppgjøret gjør også utslag på pensjonsutgifter og trekkpliktige forsikringsordninger. Det er lagt inn en økning på art 1630 gravfesteavgift på kr 50 000,-

På kirkegårder er det lagt inn en økning på kr 10 000,- på snørydding. For øvrig er det ingen endringer.

3. Investeringsplan 2014-2018

Det vises til egne rapporter og prosjektplaner for hhv.:

- Rehabilitering av kirkebygg i Sør-Varanger menighet (2007, oppdatert i 2011),
- Oppdatert statusrapport kirkegårder i Sør-Varanger (2010 prisjustert 2012)

3.1 Kirkebygg og kirkegårder

Investeringsplan					
Investering	2014	2015	2016	2017	2018
Kirkebygg	1 700 000	1 625 270	2 971 347	447 871	371 936
Kirkegårder	3 096 048	3 614 806	690 912	2 374 848	2 245 845
Sum inv. inkl. mva	4 796 048	5 240 076	3 662 259	2 822 719	2 617 781
Mva	1 199 012	1 310 019	915 565	705 680	654 445
Sum investeringer ekskl. Mva	3 597 036	3 930 057	2 746 695	2 117 039	1 963 336

Investeringsbudsjett					
	2014	2015	2016	2017	2018
Tilskudd SVK	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Mva kompensasjon tilbake til invest	1 199 012	1 310 019	915 565	705 680	654 445
Overført fra forrige år		-747 036	-2 247 093	-2 973 787	-3 090 827
Bruk av fond	850000	430 000	20 000		
Behov for midler	2 747 036	4 247 093	4 973 787	5 090 827	5 054 163
Overføres til neste år	-747 036	-2 247 093	-2 973 787	-3 090 827	-3 054 163

I det følgende spesifiseres innholdet i investeringsplanen for kirkebygg og for kirkegårder:

Investeringsplan for kirkebygg

Investering	2014	2015	2016	2017	2018
Svanvik kapell					
Kirkenes kirke		1 525 270			
Neiden kapell			250 000		
Oscar II kapell	1 500 000		1 000 000		
Bugøyenes kapell				256 542	
Prestestua, Grensen					271 936
Kirkenes gravkapell			1 621 347		
Sandnes kapell				91 329	
Brannvern	200 000	100 000	100 000	100 000	100000
Sum investeringer inkl. mva	1 700 000	1 625 270	2 971 347	447 871	371 936
Mva	425 000	406 318	742 837	111 968	92 984
Sum investeringer ekskl. Mva	1 275 000	1 218 953	2 228 510	335 903	278 952

Investeringsplan for kirkegårder

Investering	2014	2015	2016	2017	2018
Sandnes kirkegård	516 048	394 806		1 500 000	1500000
Neiden kirkegård	280 000		59 772		
Bugøynes kirkegård	2 300 000	2 100 000	20 062		
Pasvik kirkegård					255 408
Jarfjord kirkegård			211 078		
Grense jakobselv kirkegård					90 438
Kirkenes kirkegård				201 145	
Hovedkirken				273 702	
Lastebil		720 000			
Gjerder		400 000	400 000	400 000	400 000
Sum investeringer inkl. mva	3 096 048	3 614 806	690 912	2 374 848	2 245 845
Mva	774 012	903 701	172 728	593 712	561 461
Sum investeringer ekskl. Mva	2 322 036	2 711 104	518 184	1 781 136	1 684 384

Investeringsbudsjett 2014-2018

Sør-Varanger menighetsråd legger fram investeringsplan som skal sikre framtidig vedlikehold av kirkebygg og kirkegårder som menighetsrådet forvalter. Denne planen er lagt opp med tanke på videreføring av den årlige bevilgningen fra kommunen på kr 2 000 000,- fram til 2018.

På kirkebyggene er det i 2014 budsjettet med kr 1 500 000,- til rehabilitering av taket på Kong Oscar II kapell. Det er vannlekkasje i taket, som må utbedres så snart som mulig. Etter branntilsyn med en rekke pålegg er det også satt av kr 200 000,- brannverntiltak på kirkebygg for å utbedre brannsikkerheten.

På kirkegårdene er det i 2014 behov for investeringer knyttet til utvidelser av Sandnes og Neiden kirkegård. Det er dessuten en prekær situasjon på Bugøynes kirkegård på grunn av plassmangel. Det er satt av et stipulert beløp på kr 2 300 000,- til forprosjektering av ny kirkegård på Bugøynes.

Til investeringer kirkegårder og kirkebygg i 2014 ber menighetsrådet om en bevilgning fra kommunen på til sammen kr 2 747 036,-

SØR-VARANGER KOMMUNE

Budsjett og økonomiplan 2014-2017

Rådmannens grunnlagsdokument for formannskapet og
kommunestyrets budsjettbehandling

8 november 2013

Rådmannens forord.....	5
1. Forslag til vedtak	7
1.1 Budsjett og økonomiplan 2014–2017	7
1.2 Låneopptak	7
1.3 Salg av fast eiendom.....	7
1.3 Utlignet skatt	7
1.4 Eiendomsskatt.....	8
1.5 Gebyrer, avgifter og brukerbetalingar	8
1.6 Ordfører godtgjørelse	8
1.7 Bosetting av flyktninger	8
2. Innledning.....	9
2.1 Budsjett og økonomiplan	9
2.2 Organisering av budsjettarbeidet.....	10
2.3 Nedbemanning.....	10
2.4 Analyse av barneverntjenesten	11
3. Befolkningsanalyse	12
4. Statsbudsjett	17
4.1 Oversikt over Sør-Varanger kommunens frie inntekter for 2014-2017 som følge av satsingene i statsbudsjettet.....	18
4.2 Tiltak i statsbudsjettet som påvirker rammetilskuddet for 2014.....	19
5. Konsekvensjustert budsjett og økonomiplan 2014-2017	23
5.1 Økonomisk omstillingsbehov 2014.....	23
5.2 Økonomiske rammebetingelser (inntekter)	25
5.3 Lånegjeld - rente og avdragsbelastning.....	30
5.4 Lønns- og pensjonsutgiftene	32
5.5 Overføring til egen særbedrifter.....	34
5.6 Medlemskap og kontingenter	36
Enhetenes konsekvensjusterte budsjettoversikt 2014-2017	37
5.7 Administrative tjenester	37
5.8 Skole og sfo	40
5.9 Barnehager	45
5.10 Kultur og Fritid.....	49
5.11 Helse, behandling og forebygging	52
5.12 Omsorgstjenestene	59
5.13 Tekniske tjenester	65
6. Omstillings- og nedskjæringstiltak	68

Tiltak 1	Avvikling av lærlingordningen.....	69
Tiltak 2	Avvikle tilskudd til de politiske partiene – partistøtten	69
Tiltak 3	Reduksjon av driftstilskuddet til Sør-Varanger menighet med 10 %.....	70
Tiltak 4	Reduksjon av driftstilskudd til Norasenteret IKS 10 %	72
Tiltak 5	Reduksjon av driftstilskudd til museene med 10 %	74
Tiltak 6	Reduksjon av driftstilskudd til Barentshallene KF 10 %	75
Tiltak 7	Eiendomsskatt - reduksjon av bunnfradraget for boligeiendommer	77
Tiltak 8	Avvikle startlånsordningen.....	78
Tiltak 9	Avvikling av kinotilbudet	79
Tiltak 10	Redusert tjenestetilbud kultur	81
Tiltak 11	Avvikle kommunens ungdomsarbeid – alternativ I.....	81
Tiltak 12	Nedleggelse av ungdomskubbene – alternativ II	82
Tiltak 13	Avvikle kulturtiltak for funksjonshemmede	83
Tiltak 14	Avvikle tilskudd til frivillige lag og foreninger samt andre samarbeidspartnere .	84
Tiltak 15	Redusert tjenestetilbud ved biblioteket	85
Tiltak 16	Redusert tjenestetilbud ved Kirkenes kompetansesenter	86
Tiltak 17	Omstillinger i grunnskolen	87
Tiltak 18	Redusert tjenestetilbud ved PP- tjenesten.....	88
Tiltak 19	Reduksjon i kostnader til skoleskyss	90
Tiltak 20	Reduksjon i kulturskoletilbudet	91
Tiltak 21	Nedleggelse av Skogfoss barnehage	92
Tiltak 22	Nedleggelse av Utsikten dagsenter	93
Tiltak 23	Nedleggelse av Kilden dagsenter	94
Tiltak 24	Nedleggelse av Møteplassen	95
Tiltak 25	Redusert tjenestetilbud ved Psykisk helsetjeneste	96
Tiltak 26	Avvikle Frivillig sentralen	98
Tiltak 27	Avvikle Frisklivssentralen	99
Tiltak 28	Reduksjon innenfor omsorgstjenestene.....	100
Tiltak 29	Redusert bemanning Prestøyhjemmet	100
Tiltak 30	Nedleggelse av Bugøynes omsorgssenter	101
Tiltak 31	Bruk av næringsfondsmidler til dekking av lønnsutgifter	102
Tiltak 32	Ny brannordning.....	103
Tiltak 33	Innføring av avgiftsparkering	107
Tiltak 34	Konkurransesutsetting av veidrift og veivedlikehold	108
Tiltak 35	Styrking av tjenestetilbudet på Helsestasjon	108

7. Investeringsplan 2014-2017	110
-------------------------------------	-----

Rådmannens forord

Med dette presenteres rådmannens budsjettokument for 2014 og økonomiplan for perioden 2014 – 2017.

I likhet med budsjettfremlegget 2013 legger rådmannen frem et budsjett som ikke er i balanse. Kommunelovens økonomibestemmelser, kapitel 8 - §§44 - 47, stiller krav til kommunestyrets budsjettvedtak og til formannskapets innstilling. Rådmannen er ansvarlig for at saksbehandlingen til de politiske organ er forsvarlig. Budsjettokumentet er derfor korrekt oppstilt, og det er utredet en rekke mulige omstillingstiltak som formannskapet kan ta stilling til i sin innstilling. Mulige tiltak er utarbeidet etter mal som tidligere. Omstillingsbehovet på minimum 27 millioner kroner er omfattende, og det er vanskelig å ha oversikt over alle virkninger av tiltakene, og hvordan effektene påvirker hverandre når kommunestyrets budsjettvedtak skal iverksettes.

Rådmannen har over flere år varslet om det økende omstillingsbehovet for kommunen. Den økte rente- og avdragsbelastningen, voksende pensjonsutgifter og høye lønnsoppgjør gjør at kommunens driftsutgifter øker mer enn inntektene. Kommunens driftsinntekter er forutsigbare fra skatt og rammetilskudd. Eiendomsskatten er også en forutsigbar inntekt som utgjør vel 3,4 % av driftsinntektene. Med utvidelse av eiendomsskatteområdet og nytakseringer fra år 2015 kan eiendomsskatten gi kommunen en merinntekt mellom 10-30 mill.kr. Dersom kommunestyret velger å øke skattetrykket på eiendomsskatten vil dette være med å avhjelpe den økonomiske situasjonen til kommunen.

Det er særlig lønnsoppgjøret som bidrar til utgiftsveksten, men også pensjon som øker betydelig. Innenfor omsorgstjenestene kommer utgiftsveksten som følge av særlig ressurskrevende enkeltbrukere med til dels særlig komplekse diagnoser. Også innenfor barnevern og økonomisk sosialhjelp er det innarbeidet økninger som følge av økte behov. Utgifter til økonomisk sosialhjelp og barnevern vil bli underlagt grundigere analyser og vurderinger hvor alle forhold tas opp til nærmere analyse og behandling.

Det er innenfor grunnskolesektoren og pleie- og omsorgssektoren Sør-Varanger kommune har de største utgiftsområdene. Det er derfor uunngåelig at den omstillingen som må foretas, og kuttene som skal gjennomføres, må også gjøres gjeldende innenfor disse sektorene. Synkende elevtall gjør det mulig å redusere driftsnivået i grunnskolen.

Innen helse- og omsorgssektoren har vi de største utfordringer, nå og framover. Vi får stadig flere ressurskrevende brukere, brukere som krever spesielt fagpersonell. Flere av disse brukergruppene var tidligere spesialisthelsetjenesten ansvar, men er nå overført til kommunal sektor som følge av samhandlingsreformen og endringer i spesialisthelsetjenesten. Statlige overføringer til kommunene, også til Sør-Varanger kommune, kompenserer ikke for økte utgifter. Om få år slår eldrebølgen inn over oss, det vil medføre behov økte ressurser i form av kompetanse, personell og økonomi. Stadig flere brukerne innenfor helse og sosialområdet har faglig behov for stadig mer sammensatte tjenester, og et økende antall tjenestemottakere har et komplisert sykdomsbilde som er en utfordring for kommunen å håndtere faglig og økonomisk. Det er mye som tyder på at veksten innenfor sektoren kommer til å øke i årene fremover. Likevel er det ikke økonomisk mulig at helse- og omsorgssektoren får stadig økte deler av kommunens driftsbudsjett. I

2013 er det igangsatt en omfattende analyse av helse- og omsorgssektoren, rapporten er ferdig i desember 2013 og vil være et viktig arbeidsdokument for å iverksette tiltak for å redusere kostnadsveksten fremover.

Hovedoppgaven framover vil være å sikre velferdstjenestene slik at vi kan løse de oppgaver og tjenester vi er ansvarlige for – og med utgangspunkt i kommunens økonomi må vi gjøre alt for å redusere kostnadsveksten

De økonomiske nedskjæringer som er gjort tidligere, og ikke minst i 2013 er merkbare i organisasjonen. I utgangspunktet er det slik at enhver ytterligere nedskjæring vil ha konsekvenser for kvaliteten i tjenesteytingen, og dermed for brukere, ansatte og innbyggere. Det er tvingende nødvendig å bringe kommunens økonomi i balanse, den økonomiske omstillingen må fortsatt gis høyeste prioritet.

Måtte vi i fellesskap lykkes!

Kirkenes 8. november 2013

Bente Larssen

rådmann

1. Forslag til vedtak

1.1 Budsjett og økonomiplan 2014–2017

Budsjett og økonomiplan 2014–2017 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

1. Driftsbudsjettet vedtas med et omstillingsbehov 27,2 mill.kr kr og følgende tiltak for å bringe kommunens budsjett i balanse:
2. Det er budsjettert med kr. 10 300 000,- i lønnsreserve. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.
3. Frie inntekter, skatt og rammeskudd er realistisk budsjettert.
3. Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.
4. Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

1.2 Låneopptak

Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2014 på kr. 39 200 000,- .

Rådmannen gis fullmakt til å ta opp inntil 20 mill. kroner i lån i Husbanken til innvilgelse av Startlån.

Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på 50 mill. kroner.

Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for de nevnte lånerammer i henhold til kommunens finansreglement.

1.3 Salg av fast eiendom

Kommunestyret vedtar å selge følgende fast eiendom i 2014:

- Malmklang
- Grendehuset på Jakobsnes
- Gamle legekantoret i Bjørnevatn

Rådmannen delegeres myndighet til gjennomføring av salget etter gjeldende regleverk. Salgsinntektene skal avsettes på investeringsfond.

1.3 Utlignet skatt

Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skatteøret for år 2014 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

1.4 Eiendomsskatt

Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, esktl § 2 for 2014.

Eiendomsskatten skal skrives ut med 7 o/oo for 2014 jfr. Eskatl § 11 første ledd. Det vedtas et bunnfradrag i henhold til Esktl § 11 2.pkt pålydende kr. 100 000,-.

For eiendomsskatteåret 2014 skal det skrives ut eiendomsskatt i klart avgrenset område, Kirkeneshalvøya avgrenset til gnr. 23-27. Elvenes er unntatt fra eiendomsskatt, jf. Esktl § 3, bokstav e.

Eiendomsskatt på verk og bruk etter lovens § 3, andre punktum, jfr § 4, utskrives for hele kommunen.

Etter eiendomsskattelovens § 7 vedtas ingen fritak for 2014.

Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2014 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i år 2005.

Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer jfr. Esktl. § 25 1. ledd. Forfall 25.02., 25.05., 25.08. og 25.11.

1.5 Gebyrer, avgifter og brukerbetaling

Alle gebyrer, avgifter og brukerbetaling fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetaling som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1 januar 2014.

Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 2,8 %, gjeldende fra 01.01.2014.

De gebyrer og betalingssatser som ikke økes ved egne saksfremlegg økes ikke, men holdes konstant. Dette gjelder blant annet foreldrebetaling i barnehage og SFO. Betaling for barnhageplass vedtas til en hver tid gjeldende maksimalsats, vedtatt av stortinget. SFO betalingssats vedtas til kr. 2100,- pr måned og 30 % søskenmoderasjon.

1.6 Ordfører godtgjørelse

Ordføreres godtgjørelse fastsettes til kr. 797 745,- for 2014 i 100 % stilling.

Varaordførers godtgjørelse fastsettes til kr. 398 872,- for 2014 i 50 % stilling.

1.7 Bosetting av flyktninger

Kommunestyret vedtar å bosette 25 flyktninger i året i perioden 2014-2015 henhold til tidligere vedtak. Kommunestyret vedtar videre å bosette 25 flyktninger hvert år i planperioden.

2. Innledning

2.1 Budsjett og økonomiplan

I følge kommuneloven skal kommunestyret hvert år vedta en rullerende økonomiplan som skal omfatte minst de fire neste år. Første året i økonomiplan er kommunens årsbudsjett og er en bindende plan for kommunens midler og anvendelsen av disse.

Kommunestyret vedtar selv årsbudsjettet og økonomiplanen og endringer i denne. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet

Innstillingen til økonomiplan og årsbudsjett, med de forslag til vedtak som foreligger, skal legges ut til alminnelig ettersyn minst 14 dager før den behandles i kommunestyret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet oversendes departementet til orientering.

Årsbudsjettet skal omfatte hele kommunens virksomhet og skal være realistisk. Det skal fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i budsjettåret.

Årsbudsjettet skal være inndelt i en driftsdel og en investeringsdel. Det skal budsjetteres med et driftsresultat som minst er tilstrekkelig til å dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger.

I årsbudsjettet kan det avsettes midler til bruk i senere budsjettår.

I forskrift om Årsbudsjett for kommuner står følgende

§ 6. Årsbudsjettets innhold og inndeling

I tilknytning til årsbudsjettet skal det gjøres rede for de grunnleggende prinsipper kommunen har nyttet ved framstilling av årsbudsjettet. En beskrivelse av organiseringen av arbeidet med årsbudsjettet skal inngå i redegjørelsen.

Den enkelte bevilgning skal føres opp med beløp og en tekst som angir hva bevilgningen gjelder. I tilknytning til bevilgningen skal kommunestyret angi mål og premisser knyttet til bruken av bevilgningen. Slik angivelse kan likevel utelates dersom anvendelsen åpenbart følger av bevilgningens tekst og beløp.

De anslag over inntekter og innbetalinger som er ført opp i årsbudsjettet skal angis med beløp og en tekst som angir hva inntekten eller innbetalingen gjelder. Når dette må anses nødvendig av hensyn til at årsbudsjettet skal være fullstendig og oversiktlig, skal anslaget ledsages av en nærmere redegjørelse.

Årsbudsjettet skal stilles opp slik at alle forventede inntekter, innbetalinger og bruk av avsetninger samt utgifter, utbetalinger og avsetninger i året skal tas med uavhengig av om de kan påregnes å være betalt eller ikke ved budsjettårets utgang.

I årsbudsjettet kan føres opp midler til avsetning for bruk i senere budsjettperioder. Midler som i medhold av lov, forskrift eller avtale er reservert særskilte formål skal avsettes til fond reservert for nevnte formål. Øvrige avsetninger, herunder pliktig inndekking av tidligere års regnskapsmessig merforbruk, føres opp til styrking av kommunens eller fylkeskommunens frie fondsbeholdning.

2.2 Organisering av budsjettarbeidet

Rådmannen legger frem kommunens konsekvensjusterte drifts- og investeringsbudsjett for 2014-2017 samt omstillings- og nedskjæringstiltak den 7. november 2013.

Budsjettet er utarbeidet av rådmannen og hennes stab. Enhetene vært involvert i budsjettprosessen gjennom utredningsarbeidet til omstillings- og nedskjæringstiltak. Budsjettet bygger på enhetsledernes kunnskap om neste års drift og investeringsbehov.

Politisk ledelse ble i møte den 9. september orientert om kommunens økonomiske utfordringer for 2014 samt de uløste økonomiske utfordringer som rådmannen står ovenfor i 2013. Det ble i dette møtet enighet om at rådmannen ikke skal fremme et budsjett i balanse, men følge samme mal for budsjettet som for 2013. Formannskapet ønsker selv å fremme et forslag til balansert årsbudsjett og økonomiplan til kommunestyret.

Det var en gjennomgang av regnskap 2012 og kommunens nøkkelstall i kommunestyret den 29. mai. Nøkkeltallsanalysen viser utviklingen innefor de ulike tjenesteområdene og benyttes som grunnlagsinformasjon for omstillingsarbeidet i kommunen. Nøkkeltallsanalysen er vedlegg til budsjettet.

Kommunelovens økonomibestemmelser stiller krav til kommunestyrets budsjettvedtak og til formannskapets innstilling. Rådmann er imidlertid ikke omtalt i økonomibestemmelsene bortsett fra ansvar for å gi melding dersom det skjer endringer i løpet av året som kan få betydning for de inntekter og utgifter som årsbudsjettet bygger på. Rådmannen er imidlertid ansvarlig for at saksbehandling til politiske organ er forsvarlig.

KL § 22 2. Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.

Det er altså ikke noe krav i lov eller forskrift om at rådmannen legger fram et fullstendig balansert forslag til budsjett. I merknadene til Budsjettforskriftens §3 står følgende:

Loven eller forskriften er ikke til hinder for at kommunen eller fylkeskommunen kan be administrasjonssjefen utarbeide et fullstendig forslag til årsbudsjett. Et forslag fra administrasjonssjefen er offentlig fra det tidspunkt det er fremmet.

Rådmannen legger frem et konsekvensjustert budsjett hvor det fremkommer et omstillingsbehov på vel 27,2 mill.kr. Det er utarbeidet tiltak i størrelsesorden 32 mill.kr.

2.3 Nedbemanning

Med bakgrunn i omstillingsbehovet i 2013 og 2014 kan rådmannen ikke utelukke oppsigelser av ansatte pga av overtallighet. Omfanget er imidlertid avhengig av kommunestyrets budsjettbehandling og vedtak om nedskjæringstiltak. Det kan synes som om omplassering og omorganisering i virksomhetene er ikke lengre et realistisk virkemiddel.

Gjeldende nedbemanningskriterier vedtatt av kommunestyret 25.01.2012 er som følger:

1. Kvalifikasjoner og relevant formalkompetanse
2. Ansiennitet

Utvelgelse av overtallige ved nedbemanning vil skje i hht til vedtatte nedbemanningskriterier.

2.4 Analyse av barneverntjenesten

Sør-Varanger kommune har de senere år gjort en gjennomgang av barnehage- og skolestrukturen. I 2013 analyseres omsorgstjenesten. Rådmannen foreslår at det i 2014 gjennomføres en analyse av barneverntjenesten i Sør-Varanger kommune.

Målet med analysen er å vurdere kvalitet og faglig praksis, ressursbruk og resultateffektivitet.

Analysen skal gi mer treffsikre innslagspunkt for tildeling av tjenester. Bedre faktagrunnlag for å iverksette endringsarbeid. Analyse og vurdering av egen tjeneste gjennom å vurdere i hvilken grad barneverntjenesten lykkes med å gi rett tiltak til rett tid innenfor en kostnadseffektiv ramme, og økt bevissthet om i hvilken grad tiltakene fører til ønsket endring.

Arbeidet ledes av utvalg for levekår.

3. Befolkningsanalyse

Det gis en kortfattet befolkningsanalyse i budsjettokumentet. Rådmannen viser til både nøkkeltallsanalysen, planstrategier og tidligere årsmeldinger for mer utdypende befolkningsanalyser.

Innbyggertallet i Sør-Varanger kommune passerte i løpet av 1.kvartal 2013 10 000 innbyggere. I de siste årene har kommunen opplevd en positiv nettoinnflyttingen og det er spesielt netto utenlandsk innvandring som bidrar til denne utviklingen. Den innenlandske innflyttingen har vært negativ i samme periode. Det må også sies at Sør-Varanger har et noe magert fødselsoverskudd. Hovedårsaken til befolkningsveksten kan spesielt forklares ut i fra tilflytting fra utlandet.

Innvandrere i Sør-Varanger utgjør i dag litt i underkant av 9 % av kommunens innbyggere, eksklusiv innvandring fra nordiske land. De tre største innvandringsgruppene er i dag russere, polakker og estlendere. Det er registrert 61 nasjoner bosatt i Sør-Varanger.

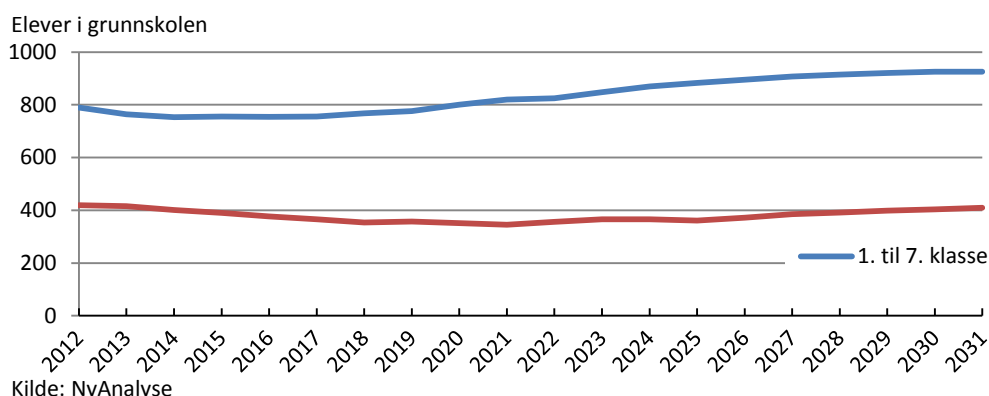
	2008	2009	2010	2011	2012	2013k1	2013K2
Folketallet 1.jan	9 518	9 623	9 738	9 826	9 860	9 968	10 014
Fødde	33	31	22	25	39	28	22
Døde	14	22	34	30	25	21	14
Fødselsoverskudd	19	9	-12	-5	14	7	8
Innvandring	45	42	50	35	44	47	34
Utvandring	7	21	17	14	7	6	19
Innflytting, innalandsk	55	67	67	86	96	94	71
Utflytting, innalandsk	83	75	77	111	82	96	88
Nettoinnflytting, inkl. inn- og utvandring	10	13	23	-4	51	39	-2
Folkevekst	29	22	11	-9	65	46	6
Folketallet ved utgangen av kvartalet	9 547	9 645	9 749	9 817	9 925	10 014	10 020

Pr 1.1.2013 telte Sør-Varangers befolkning 9 968 personer. I løpet at år 2012 hadde Sør-Varanger kommune en befolkningsvekst på 108 personer, en økning på 1,1 %. Kommunens befolkningsutvikling fra 2000 til 2013 viser en befolkningsøkning på 436 personer (4,6 %), noe som viser at man har en positiv befolkningsøkning i kommunen. Likevel er det bare i enkelte områder i Sør-Varanger at befolkningsøkningen er positiv, store deler av distriktene opplever en sterk befolkningsnedgang.

År	2000	2010	2012
Vest (Bugøynes/Bugøyfjord/ Spurvenes, Neiden)	600	508	481
Hesseng (Høybuktmoen, Nato, Bjørkheim A.v.I)	1720	1807	1854
Sandenes øst og vest	1023	1016	1081
Bjørnevatn	1474	1511	1485
Kirkenes	3229	3365	3449
Øst (Elvenes, Jakobsnes, Ropelv, Grense Jakobselv, Jarfjord)	720	790	773
Pasvik (Nedre Passvik, Langfjorddalen, Svanvik, Melkefoss, Øvre Passvik)	735	729	709
Totalt Sør-Varanger kommune	9532	9738	9860

Antall elever i grunnskolen

Elevtallsutviklingen i kommunen er sentralt når en ser på befolkningsutvikling, bosetting og økonomiske prioriteringer.

Estimatene indikerer reduksjon i behovet for skoleplasser de neste ti årene. Etter ca år 2020 indikerer analysen en trend i retning av økt kapasitetsbehov.

Det ser ut til å være noe behov for omprioritering av ressurser fra ungdomstrinn til barnetrinn de neste årene. Trendene her er følsomme for flytterater blant kvinner i alderen 20-40 år.

Fra 2022 til 2031 ventes det at behovet for skoleplasser vil øke med ca 150 plasser

	Elevtallsutvikling				
	2004/2005	2008/2009	2012/2013	2013/2014	% endring 2012-2014
Bjørnevatn skole	254	288	254	240	-5,5 %
Bugøynes skole	18	17	25	26	4,0 %
Hesseng Flerbrukssenter	273	233	216	194	-10,2 %
Jakobsnes oppvekstsenter	32	29	20	24	20,0 %
Jarfjord oppvekstsenter	35	41	26	19	-26,9 %
Kirkenes barne- og ungdomsskole	492	491	492	509	3,5 %
Neiden oppvekstsenter	21	11	9	9	0,0 %
Pasvik oppvekstområde	105	101	74	60	-18,9 %
Sandnes skole	112	109	90	83	-7,8 %
	1342	1320	1206	1164	-3,5 %

Oversikten viser at elevtallsutviklingen er dramatisk endret i distriktene i løpet av de 8 til 10 siste årene. Bare i Pasvik har elevtallet gått ned med hele 45 elever i perioden 2004-2013. Fra skoleår 2012/2013 til 2013/2014 er elevtallet i Pasvik redusert med 18,9 % eller 14 elever. Også Norconsults rapport om skolestrukturanalysen av september 2012 underbygger nedgangen i elevtallet ved Pasvik oppvekstsenter. I analysen fremkommer at elevtallet i Pasvik vil stabilisere seg på om lag 60-65 elever i perioden frem mot 2030.

Også i Jarfjord ser en den samme tendensen. Her er elevtallet redusert med 16 elever fra 2004-2013. Den kraftigste reduksjonen er fra skoleår 2012/2013 til 2013/2014 med hele 7 elever noe som utgjør hele 26,9 % i redusert elevtall. Her oppgir Norconsult analysen at elevtallet skal stabilisere seg på 10-12 elever i årene fremover.

Aldersfordeling

Befolkningsøkningen i Sør-Varanger kommune fremkommer innenfor alle aldersgrupper, med unntak av aldersgruppen 6-15 år. Denne aldersgruppen gikk ned med 34 personer i løpet av 2012.

Tabellen nedenfor viser at aldergruppen 16-66 år er de som økte med flest antall personer i 2012, mens innbyggergruppen 67 år og eldre har den største prosentvise økningen.

Befolkningsfremskriving

Tabellene nedenfor viser en befolkningsfremskriving i Sør-Varanger kommune ved henholdsvis middels og høy nasjonal vekst. Kommunen har tidligere fulgt middels nasjonalvekst, men en ser at antall innbyggere i kommunen allerede har passert det

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
0-5 år	647	667	674	667	647	658
6-15 år	1 336	1 323	1 286	1 258	1 239	1 205
16-66 år	6 343	6 384	6 508	6 635	6 702	6 796
67 år eller eldre	1 192	1 249	1 270	1 266	1 272	1 309
Sum innbyggere	9 518	9 623	9 738	9 826	9 860	9 968

beregnete antallet som fremkommer i tabellen ved middels vekst for januar 2014. Det er derfor interessant også å se på befolkningsfremskriving ved høy vekst.

Middels nasjonal vekst

I følge SSB sine beregninger vil Sør-Varanger ved en middels nasjonal vekst ha en befolkningsvekst på om lag 11 % frem mot 2040.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030	2035	2040
0-5 år	671	681	673	686	704	730	739	747	769	753	725	712
6-15 år	1204	1183	1184	1174	1163	1145	1152	1160	1195	1259	1268	1239
16-66 år	6758	6786	6822	6873	6912	6922	6947	6944	6948	6874	6806	6739
67 år eller eldre	1303	1358	1399	1428	1465	1515	1530	1576	1753	1938	2133	2331
Sum	9 936	10008	10078	10161	10244	10312	10368	10427	10665	10824	10932	11021

Kilde:SSB

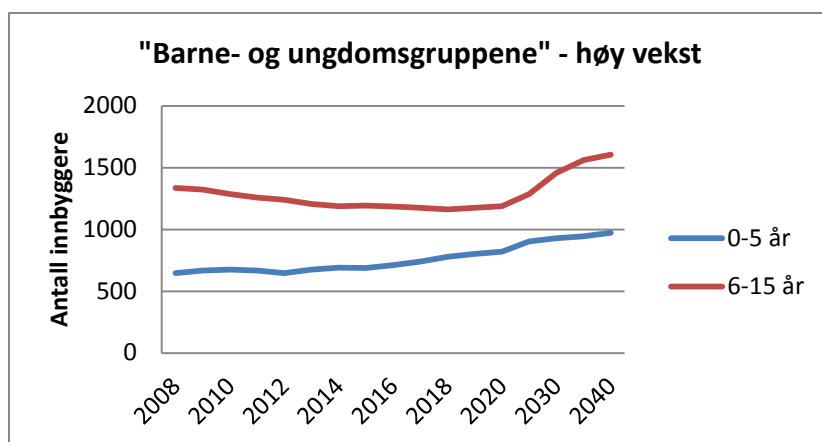
Høy nasjonal vekst

Ved høy nasjonal vekst har SSB beregnet at Sør-Varanger vil ha en befolkningsvekst på 32 % frem mot 2040.

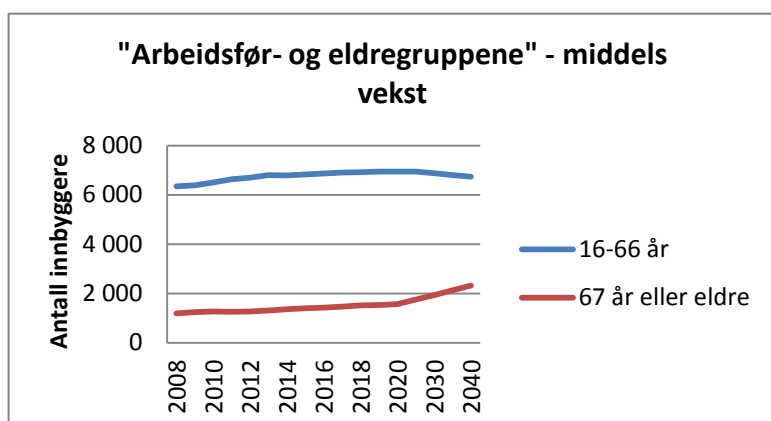
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030	2035	2040
0-5 år	674	691	688	711	741	778	801	821	902	930	944	973
6-15 år	1206	1187	1193	1185	1176	1161	1174	1188	1286	1458	1561	1605
16-66 år	6783	6835	6899	6971	7028	7061	7104	7131	7297	7484	7750	8052
67 år eller eldre	1304	1359	1405	1434	1474	1529	1556	1602	1810	2027	2283	2544
Totalt	9967	10072	10185	10301	10419	10529	10635	10742	11295	11899	12538	13174

Kilde:SSB

Sør-Varanger kommune har fra 2008 til 2013 hatt en liten økning av innbyggere i aldersgruppen 0-5 år. Kommunens befolkning i alderen 6-15 år er gått jevnt ned fra 2008 til 2013. Aldersgruppe 6-15 år vil gå ytterligere ned frem mot 2018, men deretter vil den øke betydelig.

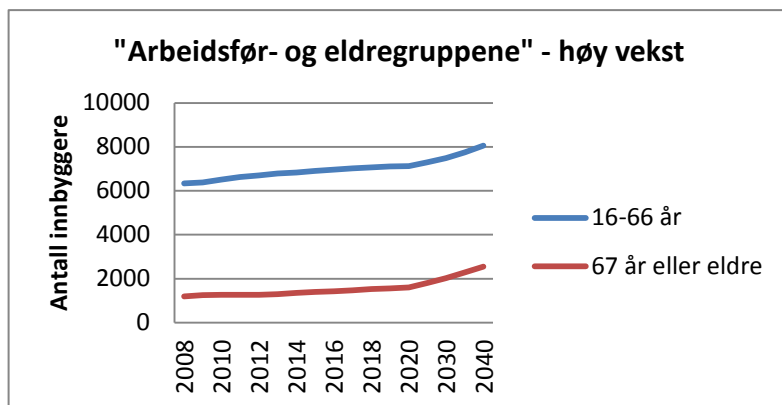

Gruppen av befolkningen i arbeidsfør alder, 16-66 år, har økt jevnt siden 2008. Når det gjelder den eldre delen av befolkningen, 67 år eller eldre, har Sør-Varanger hatt en jevn økning siden 2008.

Ved middels vekst vil gruppen i arbeidsfør alder fortsette å vokse frem til 2025, deretter vil det i følge SSB komme en nedgang.

Antall eldre i kommune vil fortsatt øke jevnt frem mot 2020, deretter forventes det en dramatisk økning av antall eldre i kommunen.

Ved høy nasjonalvekst vil gruppen i aldersfør alder vokse frem mot 2040. Også ved høy vekst vil antall eldre være den gruppen som øker mest frem mot 2040.

Pr januar 2013 er om lag 13 % av kommunens befolkning 67 år eller mer. Dersom utviklingen blir slik SSB beregner ved middels vekst vil den eldre delen utgjøre 21 % av befolkningen Sør-Varanger kommune i 2040. Ved høy vekst vil innbyggerne 67 år eller mer utgjøre 19,3 % av kommunens befolkning.

4. Statsbudsjett

Innholdet i dette kapitlet bygger på opplysninger og tekst fra statsbudsjettet av 14 oktober 2013.

Det økonomiske opplegget for 2014 legger til grunn en realvekst i kommunesektorens samlede inntekter i 2014 på 7,7 mrd. kroner, tilsvarende 2,0 pst. Av veksten er 5,2 mrd. kroner frie inntekter. Det tilsvarer en realvekst på 1,7 pst. Veksten er regnet fra anslått inntektsnivå i 2013 i revidert nasjonalbudsjett for 2013.

Veksten i frie inntekter i 2014 må ses i sammenheng med kommunesektorens anslåtte merutgifter knyttet til befolkningsutviklingen. Departementet anslår at den delen av kommunesektorens merutgifter knyttet til befolkningsutviklingen som må dekkes av frie inntekter, utgjør 2,8 mrd. kroner.

De økonomiske forutsetningene for kommunesektoren i 2013 er styrket etter at revidert nasjonalbudsjett for 2013 ble lagt fram. Anslaget for kommunesektorens skatteinntekter er nå oppjustert med 1,8 mrd. kroner. Anslaget på pris- og lønnsvekst i kommunesektoren i 2013 er nå 3,0 pst., som er samme anslag som i revidert nasjonalbudsjett for 2013.

Utover realveksten i frie inntekter legges det til rette for en særskilt styrking innenfor flere kommunale tjenesteområder i 2014. Det foreslås økte bevilgninger blant annet til følgende formål:

- reell reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehage
- opptrapping mot to årlige barnehageopptak
- etablering av valgfag for 10. trinn i ungdomsskolen
- rentekompensasjonsordningene for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg
- utbygging av det kommunale barnevernet
- tiltak mot barnefattigdom
- investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser
- belønningsordningen for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk i byområdene

Tabell 2.1 Realvekst i kommunesektorens inntekter i 2014

	Mrd. kroner
Frie inntekter	5,2
Frie inntekter knyttet til nye oppgaver mv.	1,0
Øremerkede tilskudd	1,2
Gebyrinntekter	0,3
Samlede inntekter	7,7

4.1 Oversikt over Sør-Varanger kommunens frie inntekter for 2014-2017 som følge av satsingene i statsbudsjettet

(tall i 1000)	2011	2012	2013 Prognose pr.okt-13	2014	2015	2016	2017
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	185 769	204 959	216 556	228 571	229 931	229 931	229 931
Utgiftsutjevning	16 798	8 902	2 807	2 046	2 045	2 045	2 045
Overgangsordninger	1 435	2 139	1 182	-616	-	-	-
Saker særskilt fordeling	2 953	2 256	-	360	360	360	360
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd	66 277	69 047	71 574	74 531	74 905	74 905	74 905
Ordinært skjønn	1 500	1 200	1 200	1 000	-	-	-
Kompensasjon Samhandlingsreformen		3 099	3 201	3 297			
Revider nasjonalbudsjett	223	234	114				
Rammetilskudd uten Inntektsutjevning	272 086	291 836	296 634	309 190	307 241	307 241	307 241
Netto inntektsutjevning	2 526	5 979	4 645	4 910	5 106	5 310	5 523
Sum rammetilskudd	274 602	297 815	301 279	314 100	312 347	312 551	312 764
Rammetilskudd - endring i %	37,3	8,5	1,2	4,3	-0,6	0,1	0,1
Skatt på formue og inntekt	213 897	221 102	234 655	243 373	253 108	263 233	273 762
Skatteinntekter - endring i %	-3,6	3,4	6,13	3,72	4,00	4,00	4,00
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	488 499	518 917	535 900	557 500	565 500	575 800	586 500
Sum - endring i %	15,8	6,2	3,3	4,0	1,4	1,8	1,9

Totalt øker rammetilskuddet kr. 12, 556 mill.kr fra 296,6 mill.kr til 309,190 for 2014.

Rammetilskuddet består av ulike tilskudd som beregnes utfra kommunens innbyggertall, alders- og sosialsammensetning.

Innbyggertilskuddet:

Kommunen vil få økt innbyggertilskudd med vel 12 mill.kr. Av dette knyttes vel 1,8 mill.kr til befolkningsutviklingen da innbyggertallet steg med 78 innbygger i perioden som ligger til grunn for beregningen. Det er beregnet ut fra et innbyggertall på 10 018 personer pr 01.07.2013. Innbyggertilskuddet er for 2014 fastsatt til kr. 22 816,- pr innbygger og økte med kr.1030,- fra 2013 til 2014.

Utgiftsutjevning :

skal utjevne kostnadsforskjeller mellom kommunene ut fra forhold som kommunene ikke selv kan påvirke blant annet aldersfordeling, strukturelle og sosiale forhold i kommunen. Som oversikten viser mottar kommune vel 2,0 mill kr i utjevning, en nedgang fra 2013. I korte trekk taper kommunen utgiftsutjevningensmidler som følge av nedgang i barnetall 0-15 år i forhold til landsgjennomsnittet. I tillegg har vi lavere vekst en landsgjennomsnittet hva angår eldre over 90 år, noe vi også blir trukket for.

Overgangsordninger

Formålet med denne ordningen er å gi kommunene en mer helhetlig skjerming mot svikt i rammetilskuddet. Ordningen skal sikre at ingen kommune skal ha en vekst under kr. 300,- pr innbygger utfra beregnet vekst for landsgjennomsnittet. Sør-Varanger kommune har ikke lavere vekst og må bidra til finansiering av ordninga med kr. 616 000,-.

Saker til særskilt fordeling

Kommunen mottar kr. 360 000,- for denne ordningen. Dette gjelder en særlig styrking av skolehelsetjenesten med kr.333 000,- og deltidsbrannordningen med kr. 27 000,-.

Nord-Norges tilskuddet

Nord-Norges tilskuddet er et særskilt regionalpolitisk virkemiddel som skal bidra til å gi kommunene i Nord-Norge og Namdalen muligheter til å gi et bedre tjenestetilbud enn ellers i landet. Tilskuddet skal gjøre det mulig å bidra til en høy kommunal sysselsetting i områder med et konjunkturavhengig næringsliv.

Tilskuddet blir beregnet ut fra en sats pr innbygger som er differensiert mellom de ulike geografiske områdene. Satsene for 2014 er prisjustert :

Nord-Noreg- og Namdalstilskot til kommunar – satsar 2014:

Kommunar i:	Kroner per innbyggjar
Nordland og Namdalen	1 597
Troms utanfor tiltakssona	3 062
Tiltakssona i Troms	3 608
Finmark	7 477

Ordinært skjønn

Skjønntilskuddet skal benyttes til å kompensere kommuner for spesielle, lokale forhold som ikke blir fanga opp av inntektssystemet. Skjønntilskuddet blir fordelt av fylkesmannen. Sør-Varanger kommunes skjønntilskudd er 1,0 mill.kr i 2014 en nedgang med kr. 200 000,- fra 2013 til 2014.

Kompensasjon samhandlingsreformen

Kommunen fikk kr. 3 297 000,- i kompensasjon for samhandlingsreformen. Fra og med 1 januar 2012 fikk kommunene medfinansieringsansvar for medisinsk opphold og konsultasjoner i spesialisthelsetjenesten og betalingsansvar fra dag 1 for utskrivningsklare pasienter som blir liggende på sykehus. Den forrige regjeringen har forslått at kommunene kompenseres for dette i 3 år.

4.2 Tiltak i statsbudsjettet som påvirker rammetilskuddet for 2014

4.2.1 Helsestasjons- og skolehelsetjenesten

Som varslet i kommuneproposisjonen for 2014 er 180 mill. kroner av veksten i kommunesektorens frie inntekter begrunnet med behovet for styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Midlene inngår i rammetilskuddet til kommunene, men fordeles særskilt basert på antall innbyggere i alderen 0–19 år. Sør-Varanger kommunes andel av dette er kr. 333 000,-.

4.2.2 Valgfag i ungdomsskolen

I Meld. St. 22 (2010–2011) *Motivasjon – Mestring – Muligheter* ble det varslet at regjeringen ville innføre valgfag på ungdomstrinnet. Dette ble fulgt opp med å innføre valgfag for 8. trinn fra høsten 2012 og valgfag for 9. trinn fra høsten 2013. Fra høsten 2014 foreslår regjeringen å innføre valgfag for 10. trinn. Valgfag utgjør 1½ time på hvert trinn, hvorav ½ time er ny tid og 1 time er en omfordeling av eksisterende timetall. Kommunesektorens merutgifter i 2014 som følge av valgfag for 10. trinn, er beregnet til om lag 68 mill. kroner, som er innarbeidet i rammetilskuddet. Et overslag viser at Sør-Varanger kommunes andel utgjør vel kr. 135 000,- for 2014.

4.2.3 Maksimal foreldrebetaling i barnehage

I statsbudsjettet forslås for 2014 å fastsette maksimalprisen for en heltids barnehageplass til 2 360 kroner per måned, samme kronebeløp som for 2013. Kommunene foreslås kompensert for merutgiftene ved en økning i rammetilskuddet på 163 mill. kroner.

4.2.4 Opptapping mot to barnehageopptak i året

I statsbudsjettet forslås å innføre to barnehageopptak i året gjennom en gradvis opptapping, jf. Meld. St. 24 (2012–2013) *Framtidens barnehage*. Det foreslås å øke rammetilskuddet til kommunene med 241 mill. kroner i 2014, noe som gir rom for å etablere 2 900 nye barnehageplasser. Dette utgjør anslagsvis en tredjedel av plassene som kreves for å innføre to opptak. Kunnskapsdepartementet vil i forbindelse med at statsbudsjettet for 2014 blir lagt fram, sende på høring et forslag om endringer i barnehageloven. Forslaget innebærer en utvidelse av den lovfestede retten til barnehageplass, slik at barn som fyller ett år i september eller oktober neste år, blir sikret barnehageplass.

4.2.5 Kommunalt barnevern

I Statsbudsjettet foreslås en styrkning av det kommunale barnevernet med ytterligere 85 mill. kroner i 2014, med en helårsvirkning på 100 mill. kroner. Kommunene skal kunne søke om midler til 150 nye stillinger og til kompetanse- og samhandlingstiltak. Pengene tildeles fylkesmannen som skal viderefordre midlene. Sør-Varanger kommune har fått midler for 2013 og det er forutsatt at vi mottar tilsvarende tilskudd for 2014.

Det foreslås også å øke rammetilskuddet til kommunene med 15 mill. kroner i 2014 som kompensasjon for en endring i barnevernloven. Endringen innebærer at dagens ordning for tilsyn med barn i fosterhjem erstattes med et mer profesjonalisert og tydeligere kommunalt forankret tilsyn, jf. Prop. 106 L (2012–2013) *Endringer i barnevernloven*. Lovendringen trer i kraft 15. juli 2014 for å gi kommunene tilstrekkelig tid til å forberede seg til den nye tilsynsplikten. Helårseffekten av lovendringen anslås til 32 mill. kroner i 2015.

4.2.6 Kommunale egenandeler for institusjonsplasser i barnevernet

I statsbudsjettet foreslås at den kommunale egenandelen ved institusjonsplassering økes med en tredjedel fra 1. januar 2014, til om lag 50 000 kroner per måned per barn. Det legges opp til at satsen vil bli ytterligere økt i 2015 og 2016. Kommunesektoren foreslås kompensert i 2014 ved en økning i rammetilskuddet på om lag 160 mill. kroner.

4.2.7 Refusjonsordningen for barneverntiltak for enslige mindreårige asylsøkere

I statsbudsjettet foreslås det å innføre en kommunal medfinansiering på 10 pst. av utgiftene over innslagspunktet for statlig refusjon av utgifter til barneverntiltak for enslige mindreårige

asylsøkere. Det anslås at dette vil kunne innebære en reduksjon i refusjonsutbetalingene på 120 mill. kroner.

4.2.8 Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom

Regjeringen foreslår å opprette en nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom som har som mål å gi flere fattige barn og unge muligheter til å delta i ferie- og fritidsaktiviteter. Ordningen rettes mot alle landets kommuner og vil bli regulert i et eget rundskriv. Det foreslås en bevilgning på 96 mill. kroner i 2014.

4.2.9 Utdanning av deltidsbrannpersonell

For å legge til rette for å øke utdanningen av deltidsbrannpersonell, foreslår regjeringen at 36 mill. kroner fordeles særskilt innenfor rammetilskuddet til kommuner med utgangspunkt i antall deltidsbrannpersonell i hver kommune. Der det er vertskommunesamarbeid om brannvesen, fordeles midlene til vertskommunen. Fordelingen i 2014 viser at Sør-Varanger kommune blir kompensert med kr.27 000,-.

4.2.10 Toppfinansieringsordning og overslagsbevilgning for særlig ressurskrevende brukere

Formålet med ordningen er å sikre at tjenestemottakere som krever stor ressursinnsats fra det kommunale tjenesteapparatet, får et best mulig tilbud uavhengig av kommunens økonomiske situasjon.

Med ressurskrevende tjenestemottaker menes en person med store hjelpebehov som mottar omfattende helse- og omsorgstjenester fra kommunen. Dette kan blant annet gjelde personer med psykisk utviklingshemming, fysisk funksjonshemmede, personer med rusmiddelproblemer og mennesker med psykiske lidelser.

Kommunene har ansvaret for å gi helse- og omsorgstjenester til dem som har krav på dette i henhold til helse- og omsorgstjenesteloven. Tjenestene finansieres i hovedsak gjennom kommunenes frie inntekter (skatteinntekter og rammetilskudd). Behovet for ressurskrevende tjenester varierer betydelig mellom kommuner. Det har foreløpig vært vanskelig å finne objektive kriterier i inntektssystemet som kan fange opp denne kostnadsvariasjonen. Inntil det blir utviklet gode nok kriterier, vil det derfor være behov for en egen tilskuddsordning for ressurskrevende tjenester, som et supplement til kommunenes frie inntekter.

Tildelingskriterier; I 2013 får kommunene kompensert 80 pst. av egne netto lønnsutgifter til helse- og omsorgstjenester ut over et innslagspunkt på 975 000 kroner. Tilskuddsordningen gjelder for personer under 67 år. Kompensasjonsgraden er redusert fra 80 pst. til 77,5 pst. for budsjettet 2014, noe som isolert sett medfører en reduksjon på om lag 214 mill. kroner i 2014. For kommunene vil dette også ha virkning på regnskapet for 2013. Innslagspunktet foreslås justert opp med anslått lønnsvekst i kommunesektoren for 2013 på 3,5 pst. Innslagspunktet for 2014 blir derfor på 1 010 000 kroner.

Fylkesmennene er i retningslinjene for fordeling av skjønnsstilskuddet for 2013 bedt om å ta hensyn til kommuner som har spesielt høye kostnader knyttet til særlig ressurskrevende tjenester, hvor dette ikke fanges tilstrekkelig opp gjennom inntektssystemet og toppfinansieringsordningen.

Utgiftene i toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester har økt betydelig siden ordningen ble innført. Fra 2012 til 2013 økte tilskuddet nominelt med over en milliard kroner. Kommunal- og regionaldepartementet foreslår derfor en forsiktig innstramming av ordningen.

4.2.11 Pensjonspremier og pensjonskostnader

Premiene som kommuner betaler inn til pensjonsordningene har de siste årene vært høyere enn de regnskapsmessige pensjonskostnadene. Utviklingen i pensjonspremiene, med kraftig vekst og til dels store svingninger, har synliggjort fordelene med regnskapsreglene som fordeler effekten av premieøkningen i enkeltår over flere regnskapsår. Dette har bidratt til større budsjettmessig stabilitet og forutsigbarhet for kommunesektoren når det gjelder pensjonskostnadene.

Det er flere faktorer som har trukket premienivået opp de siste årene. Hovedårsaken er sterk lønnsvekst og lav rente. Det lave rentenivået var grunnlaget for Finanstilsynets reduksjon i den garanterte avkastningen i 2012. Dette økte sparekravet og dermed premienivået med om lag 12 pst. I tillegg har Finanstilsynet stilt krav om at pensjonsordningene må ta høyde for økt levealder. Innføring av økt levealder i beregningsforutsetningene vil øke nivået på løpende premier fra 2014. I tillegg stiller Finanstilsynet krav om at pensjonsavsetningene må oppkapitaliseres, for å sikre at allerede opptjente rettigheter har forsikringsmessig dekning for økt levealder. Så lenge oppreserveringen pågår, vil premieinnbetalingene ligge noe høyere enn i en normalsituasjon. Denne pukkeeffekten er ventet å vare i de neste tre til fem årene.

Veksten i pensjonskostnadene har de siste årene vært jevn, men likevel noe svakere enn veksten i premiene. Veksten har sammenheng med at Kommunal- og regionaldepartementet siden 2008 årlig har strammet inn på forutsetningene for beregning av pensjonskostnadene. Fra 2011 reduserte departementet amortiseringstiden for premieavvik fra 15 til 10 år. Dette har bidratt til å dempe veksten i premieavviket de siste årene, men allikevel har utviklingen i premiene og kostnadene medført en oppbygging av et akkumulert premieavvik som ved utgangen av 2012 var om lag 28,6 mrd kroner i sektoren.

Finanstilsynet har lagt krav om å ta høyde for økt levealder. Det høye premienivået som følge av oppkapitaliseringen, vil bidra til at premien vil ligge på et høyere nivå enn pensjonskostnadene i 2014. Det vil kunne medføre en ytterligere vekst i det akkumulerte premieavviket i 2014. Over tid vil en stadig vekst i det akkumulerte premieavviket være lite bærekraftig. Departementets vurdering er at nivået på det akkumulerte premieavviket må stabiliseres, og etter hvert også reduseres. På denne bakgrunn har departementet med hjemmel i regnskapsforskriften for kommuner og fylkeskommuner fastsatt at de økonomiske forutsetningene for beregning av den regnskapsmessige pensjonskostnaden for 2014 skal strammes ytterligere til. Innstrammingene i disse beregningsforutsetningene innebærer isolert sett en økning i nivået på den beregnede pensjonskostnaden for 2014 sammenliknet med nivået i 2013. I tillegg kommer veksten i amortiseringskostnadene i 2014 som følge av premieavviket i 2013.

Departementet har gjort et grovt anslag som viser at veksten i de regnskapsmessige pensjonskostnadene (inklusive amortisering) for kommunesektoren i 2014 vil være i størrelsesorden 1¼ mrd. kroner utover det som dekkes av den kommunale deflatoren. Det understrekes at dette anslaget er beheftet med betydelig usikkerhet.

5. Konsekvensjustert budsjett og økonomiplan 2014-2017

5.1 Økonomisk omstillingsbehov 2014

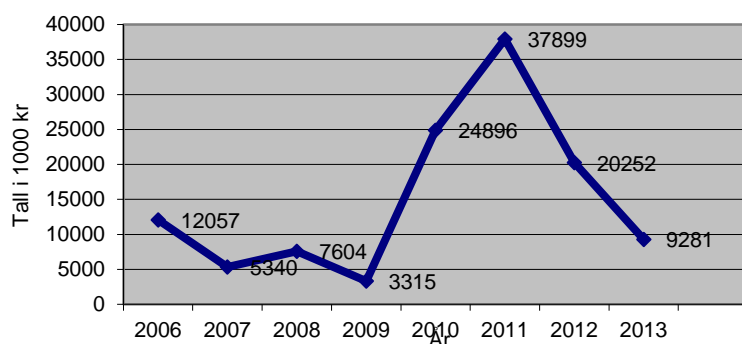
(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Sum driftsinntekter	801 603	785 883	799 823	801 046	800 996	800 996
Sum driftsutgifter	791 674	778 916	829 985	836 030	835 506	835 634
Brutto driftsresultat	9 929	6 967	-30 162	-34 984	-34 511	-34 638
Sum eksterne finansinntekter	20 390	23 300	23 280	23 780	23 780	23 780
Sum eksterne finansutgifter	43 044	63 627	62 278	62 756	63 142	63 244
Resultat eksterne finansransaksjoner	-22 653	-40 327	-38 998	-38 976	-39 362	-39 464
Motpost avskrivninger	32 976	41 921	41 921	41 921	41 921	41 921
Netto driftsresultat	20 252	8 561	-27 238	-32 039	-31 952	-32 181
Bruk av tidligere års mindreforbruk	3 934	370	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	2 343	4 457	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	7 835	2 730	3 350	3 250	3 250	3 250
Sum bruk av avsetninger	14 112	7 557	3 350	3 250	3 250	3 250
Overført til investeringsregnskapet	13 438	12 432	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	4 134	370	0	10 000	0	0
Avsatt til bundne fond	16 421	3 316	3 309	3 309	3 309	3 309
Sum avsetninger	33 993	16 118	3 309	13 309	3 309	3 309
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	371	0	-27 197	-42 098	-32 011	-32 240

Som oversikten viser har kommunen et økonomisk omstillingsbehov for 2014 på vel 27,2 mill.kr for 2014. Økonomiplanperioden 2015-2017 viser en ytterligere økning.

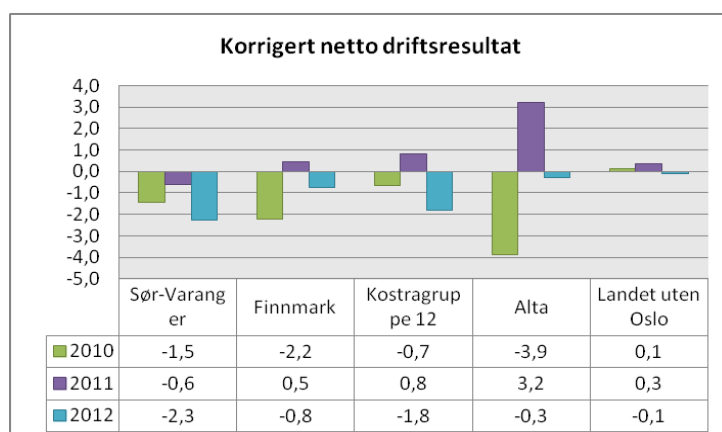
For å bringe kommunens driftsbudsjett for 2014 i balanse kreves det en budsjettreduksjon på minimum 27,2 mill.kr. Dersom kommunen skal fylle kravet til sunn kommuneøkonomi bør det også settes av sparemidler, altså budsjetteres med avsetning til fond. Det uttalte kravet til sunn kommuneøkonomi er at netto driftsresultat bør ligge på 3-4 % av driftsinntektene. For Sør-Varanger kommune vil dette utgjøre mellom 23-30 mill.kr. Dersom en legger dette til grunn bør budsjettert netto driftsresultat ligge på mellom 50-60 mill.kr.

Kravet om 3-4 % netto driftsresultat er ikke absolutt og rådmannen ser utfordringer med å klare kravet i løpet av 2014. Slik rådmannen vurderer situasjonen kan det være mer hensiktsmessig å ha som målsetting å fylle kravet i løpet av økonomiplanperioden eksempelvis ved 1 % i 2014, 2 % i 2015 osv slik at en på sikt kan bygge opp en buffer og fylle kravene til sunn kommuneøkonomi i løpet planperioden.

Netto driftsresultat 2006 - 2013

Oversikten over viser den faktiske utviklingen i netto driftsresultat siden 2006. Årene 2010 til 2012 viser et høyt netto driftsresultat som skyldes momsrefusjon fra investeringsprosjektene. For budsjett 2013 ser en at netto driftsresultat er betydelig svekket. Under fremstilles netto driftsresultat korrigert for momsrefusjon fra investering samt inntektsføring av premieavvik.

Som oversikten viser ville kommunen hatt negativt netto driftsresultat siden 2010 dersom en ikke hadde hatt betydelige midler fra momskompensasjon fra investering og inntektsføring av premieavvik. Bare i årene 2010 og 2011 førte kommunen til sammen 53 mill.kr i momsrefusjon som driftsinntekt fra investeringsprosjektene.

Rådmannen har ved flere anledninger, både i årsmeldinger, nøkkeltallsanalyser og tidligere årsbudsjetter varslet om det økende omstillingsbehovet for kommunen. Den økte rente- og avdragsbelastningen, voksende pensjonsutgifter og høye lønnsoppgjør gjør at kommunens driftsutgifter øker mer enn inntektene. Kommunens driftsinntekter er forutsigbare da hele 65 % er frie inntekter fra skatt og rammetilskudd. Også øvrige inntekter som brukerbetaling og avgifter/gebyrer er forholdsvis konstante og forutsigbare.

Eiendomsskatten er også en forutsigbar inntekt som utgjør vel 3,4 % av driftsinntektene. Med utvidelse av eiendomsskatteområdet og nytakseringer fra år 2015 kan eiendomsskatten gi kommunen en merinntekt mellom 10-30 mill.kr. Dersom kommunestyret velger å øke skattetrykket på eiendomsskatten vil dette være med å avhjelpe den økonomiske situasjonen til kommunen.

Det er særlig lønnsoppgjøret som bidrar til utgiftsveksten, men også pensjon som øker med hele 11 mill kr. Innenfor omsorgstjeneste kommer utgiftsveksten som følge av særlig ressurskrevende enkeltbrukere med til dels særlig komplekse diagnoser. Også innenfor barnevern og økonomisk sosialhjelp er det innarbeidet økninger som følge av økte behov.

5.2 Økonomiske rammebetingelser (inntekter)

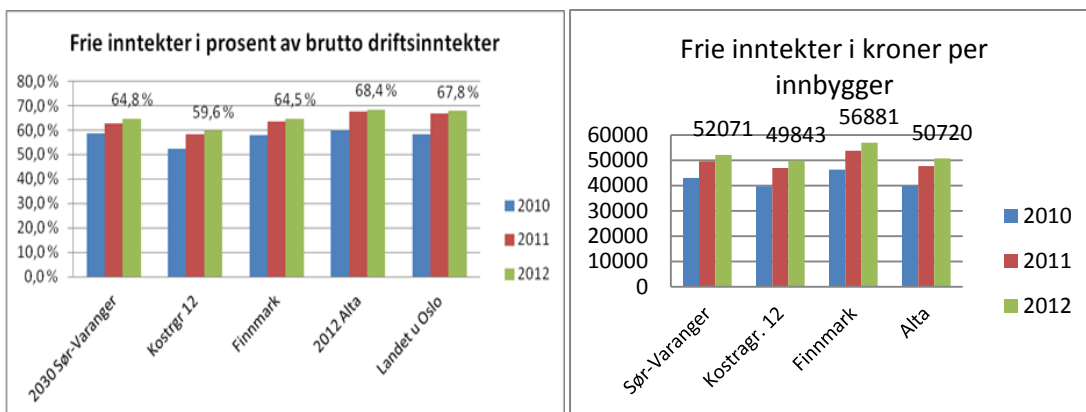
5.2.1 Frie inntekter – skatt og rammetilskudd

(tall i 1000)	2012	Prognose pr.okt-13	2014	2015	2016	2017
Rammetilskudd	291 836	296 634	309 190	307 241	307 241	307 241
Netto inntektsutjevning	5 979	4 645	4 910	5 106	5 310	5 523
Sum rammetilskudd	297 815	301 279	314 100	312 347	312 551	312 764
Rammetilskudd - endring i %	8,5	1,2	4,3	-0,6	0,1	0,1
Skatt på formue og inntekt	221 102	234 655	243 373	253 108	263 233	273 762
Skatteinntekter - endring i %	3,4	6,13	3,72	4	4	4
Sum skatt og rammetilskudd	518 917	535 900	557 500	565 500	575 800	586 500
Sum - endring i %	6,2	3,3	4	1,4	1,8	1,9

Prognosen for de frie inntektene bygger på statsbudsjettet samt KS sin prognose for skatt og rammetilskudd.

Som oversiktene viser øker kommunens frie inntekter fra 2013 til 2014 med om lag 4 %, eller 21,6 mill.kr. Oversikten over viser prognose for 2013 som pr utgangen av oktober ligger vel 1 mill.kr under budsjetter for 2013. Hvorvidt dette vil endre seg i løpet av årets siste måneder er noe usikkert og avhengig av egen skatteinngang samt landets skatteinngang for øvrig. Kommunen opplevde i årene 2009 til 2011 en god skatteinngang, nesten på høyde med skatteinngangen i landet. Dette har endret seg noe for 2012 og 2013 slik at kommunen igjen får kompensasjon gjennom inntektsutjevningen av en viss størrelse.

Videre i økonomiplanperioden har rådmannen prognostisert veksten i de frie inntektene ut fra tilsvarende skattevekst som for år 12/13 samt økt rammetilskuddet basert på erfaringstall og tidligere vekst.

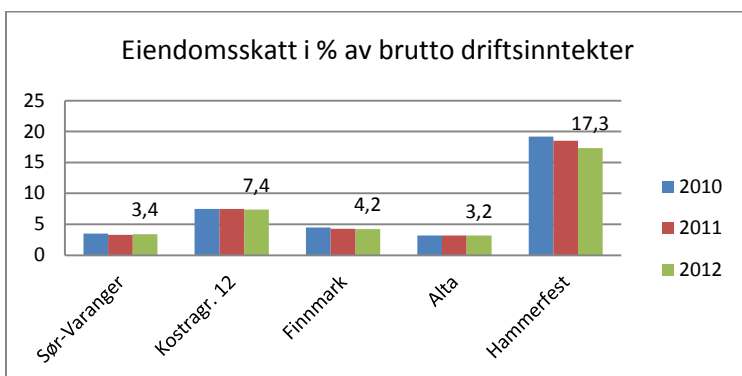
Som oversiktene viser har kommunen jevn økning i de frie inntektene og vil ligge noe over Alta og Kostra gruppa pr. innbygger, men noe under Finnmark generelt.

5.2.2 Eiendomsskatt

(tall i 1000)	Regnskap 2011	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Eiendomsskatt fast eiendom, næring og verk og bruk.	25 551	27 131	28 433	28 500	38 500	38 500

For budsjett 2013 og 2014 er det beregnet en eiendomsskatt på vel 28,5 mill.kr pr år. Dette forutsetter at det ikke vedtas endringer i form av promilleendring, bunnfradrag eller endring av eiendomsskatteområdet. Det er budsjettet med 7 % og et bunnfradrag på kr. 100 000,- på fast eiendom. Eiendomsskatteområdet for fast eiendom og næring er begrenset til Kirkenes halvøya unntatt Elvenes. For verk og bruk er eiendomsskatteområdet hele kommunen.

Årsaken til økning fra regnskap 2012 til budsjett 2013 er eiendomsskatt på kraftverk. Her foretas det fortløpende årlige takster som danner grunnlaget for kommandes års eiendomsskatt. Takstene fastsettes sentralt av skatteetaten.

Eiendomsskatten er et av de få inntektsområder hvor kommunen selv kan regulere inntektpotensialet og til dels fastsette skattetrykket. Eiendomsskatten gir et betydelig bidrag til driftsbudsjettet og utgjorde i 2012 hele 3,4 % av driftsinntektene, noe over Alta. Som

oversikten under viser trone Hammerfest på eiendomsskattetoppen med hele 17,3 % av inntektene fra eiendomsskatt.

Kommunestyret har vedtatt å utvide eiendomsskatteområde til å gjelde hele kommunen med virkning fra og med 2015. Takseringsarbeidet vil pågå i 2014 og det er avsatt 10 mill.kr til prosjektet, finansiert ved bruk av disposisjonsfond.

Det er i økonomiplan lagt inn en økning i inntekten fra eiendomsskatten på vel 10 mill.kr fra 2015. Som nevnt er eiendomsskatten et område hvor kommunestyret innefor visse rammebetingelser kan vedta skattetrykket. I utredning av juni 2013 angående utvidelse av eiendomsskatteområdet ble det påvist et inntekspotensial i størrelsesorden mellom 10-30 mill.kr utover dagens inntekt. Inntekten reguleres ved fastsettelse av takster, vedtatt bunnfradrag samt skattepromille.

For 2015 er kommunestyrets inntensjon at merinntekten fra eiendomsskatten skal gå til tilbakebetaling av disposisjonsfond med 10 mill.kr.

5.2.3 Renteinntekter og utbytte

Tall i 1000	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Rentekompensasjon skolebygg	1 508	1 457	1 500	1 500	1 500	1 500
Rentekompensasjon omsorgsboliger	340	0	435	435	435	435
Rentekompensasjon sykehjem	1 062	1489	1 100	1 100	1 100	1 100
Rentekompensasjon kirkebygg	122	140	140	140	140	140
Renteinntekter bankinnskudd	3 026	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Renteinntekter startlån	2 177	2 387	2 387	2 387	2 387	2 387
Renteinntekter SBB	437	400	400	400	400	400
Renteinntekter andre fordringer	185	150	150	150	150	150
Renteinntekter Finnmark fylkeskommune	360	400	400	400	400	400
Utbytte fra selskaper	12 500	15 625	15 625	15 625	15 625	15 625
Mottatte avdrag Finnmark fylkeskommune	550	550	550	550	550	550
Mottatt avdrag SBB	618	618	618	618	618	618
Sum rente- og avdragsinntekter og utbytte	22 888	26 236	26 305	26 305	26 305	26 305

Som tabellen viser er rente- og avdragsinntektene innarbeidet på samme nivå som for 2013.

Utbytte fra Varanger kraft er budsjettert med tilsvarende som for 2013. Det ble i juni 2013 vedtatt å utbetale utbytte av regnskapsåret 2012 til eierne med 50 mill.kr. Sør-Varanger kommunes andel utgjør 15,625 mill.kr.

Ordningen med rentekompensasjon forvaltes av Husbanken. Rentekompensasjon beregnes ut fra en investeringsramme med bakgrunn i innbyggertall og gjennomførte investeringer.

Det er lagt inn rente- og avdragsinntekter fra Stiftelsen boligbygg. Det ble i kommunestyret vedtatt at SBB skal innfri sitt lån til kommunene, men dette er ikke effektuert.

5.2.4 Konesjonskraftinntekter

(tall i 1000)	Regnskap 2011	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter for levering konesjonskraft	5 192	4 792	4 862	5 145	5 145	5 145	5 145
Salg av konesjonskraft	12 583	10 974	9 501	11 153	11 153	11 153	11 153
Nettoinntekt	7 391	6 182	4 639	6 007	6 007	6 007	6 007

Sør-Varanger kommune har anledning til å selge konesjonskraft. Konesjonskraften er å anse som en del av kommunens frie inntekter og kan benyttes til kommunal tjenesteproduksjon. Kommunen selger konesjonskraft fra Varanger kraft 32,182 GWh og Tinfos AS 1,9174 GWh, til sammen 34,09 GWh. Salg av konesjonskraft fra Tinfos AS ble gjeldende fra og med 1 oktober 2013.

Som tabellen viser gir salg av konesjonskraft en nettoinntekt til kommunen på vel 4,6 mill.kr i 2013. Prisen var ved salgstidspunktet lav og kommunen oppnådde kun 295,25 NOK/MWh. Konesjonskraften for 2014 ble solgt 16 oktober og kommunen oppnådde da en pris på 327,1 NOK/MWh. Dette gir en inntekt på 11,1 mill.kr.

Kommunen må betale for levering av kraft og dette gjøres etter en topris modell. Sør-Varanger kommune betaler i 2013 et fast ledd til kr. 107,9 MWK og et variabelt ledd hvor markedsprisen er veiledende. Det er i beregningen av utgifter for levering lagt til grunn samme prismodell som for 2013.

Kommunen mottar også konesjonsavgift. For 2013 og videre i planperioden er denne beregnet til 1,575 mill.kr. Pengene er øremerket næringsutvikling i kommunen, og er i sin helhet budsjettert avsatt til næringsfond.

5.2.5 Øvrige inntekter

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Brukerbetalinger	33 493	32 348	33 430	32 638	32 638	32 638
Andre salgs- og leieinntekter	70 800	70 559	71 949	71 949	71 949	71 949
Overføringer	115 083	84 432	71 374	66 277	66 227	66 227
Andre statlige overføringer	22 697	20 072	22 055	21 153	21 153	21 153
Andre overføringer	11 703	11 505	12 112	12 112	12 112	12 112
Konesjonsavgift	1 655	1 575	1 575	1 575	1 575	1 575
Sum øvrige driftsinntekter	255 431	220 490	212 495	205 704	205 704	205 704

Brukerbetalinger

Brukerbetalinger består av foreldrebetaling i SFO og barnehage samt betaling for institusjonsopphold. Det legges ikke opp til økning i foreldrebetalingen verken i SFO eller barnehage. Inntekten er beregnet ut fra korrekt antall barn på budsjetteringstidspunkt og gir en liten merinntekt.

Når det gjelder oppholdsbetaling ved sykehjemmene er denne justert for lønns- og g-reguleringen. Økningen for betaling av hjemmetjenestene er økt med generell prisstigning.

Fra år 2015 går brukerbetalingen ned som følge av nedleggelse av sykehjemsplasser ved Wesselborgen.

Andre salgs- og leieinntekter

Salgs- og leieinntekter er inntekter fra vann, avløp og renovasjon, festeavgifter, husleieinntekter samt tilfeldige gebyrer og avgifter. Inntektene fra havnevesenet er inkludert her.

Når det gjelder inntektene fra vann og avløp området er disse ikke oppregulert i forhold til regulert budsjett 2013. Rådmann foreslår å holde disse gebyrene konstant for 2013 etter beregning av utgift-/inntektsnivå og kalkulatoriske renter. Vann og avløp er et selvkostområde som budsjetteres i balanse og eventuelt overskudd fra området skal avsettes på fond. Det samme gjelder inntektene fra havn hvor et eventuelt overskudd fra havneområdet avsettes til fond.

Kommunens renovasjon forvaltes av ØFAS ANS. Styret og representantskapet i ØFAS ANS har i møte 24.10.2013 fastsatt følgende endringer av gebyrer for 2014 som er innarbeidet i kommunens budsjett:

- Grunngelbyr renovasjon + 1 %
- Mengdegebyr renovasjon + 1 %
- Andre gebyrer uendret

Overføringer med krav til motytelse

Dette er inntekter og refusjoner fra staten og andre blant annet momskompensasjon, refusjon for ressurskrevende brukere, syke- og svangerskapsrefusjon mv.

Momsrefusjon fra investeringsprosjekter var tidligere å regne som en driftsinntekt. Ordningen har hatt en årlig nedtrapping og fra og med budsjettår 2014 har ordningen opphørt i sin helhet, slik at momsrefusjon for investeringsprosjekter fra 2014 i sin helhet skal føres i investeringsregnskapet. For budsjett 2013 var inntekten budsjettert med 15,540 mill.kr, overføring til investeringsregnskapet var budsjettert med 12,432 slik at nettoen utgjorde 3,1 mill.kr.

Syke- og svangerskapsrefusjonene er nedjustert med vel 1,0 mill.kr. Dette er beregnet utfra erfaringstall og nedgang i legemeldt sykefravær.

Refusjon for særlig ressurskrevende brukere er omtalt nærmere under statsbudsjettet samt under omsorgstjenestene. Isolert er inntekten økt med 6,1 mill.kr fra 2013 til 2014, men det må nevnes at det også er budsjettert med økte utgifter tilhørende. Fra år 2015 er det beregnet en reduksjon i refusjonsinntektene som følge av tildelingsreglene om 67 år og yngre.

Andre statlige overføringer

Dette er overføringer fra staten eksempelvis øremerkede midler og statstilskudd flyktninger. Økningen her skyldes økte statstilskudd flyktninger, se nærmere omtale under flyktningtjenesten.

Sør-Varanger kommune har krav på konsesjonsavgift. Inntekten er budsjettert som tidligere og avsettes til næringsfond og tildeles etter søknad.

5.3 Lånegjeld - rente og avdragsbelastning

5.3.1 Rente og avdragsbelastning i planperioden

En del av kommunens økonomiske utfordringer kan forklares med høye rente- og avdragsutgifter. Lånegjelden har økt betydelig de siste årene som følge av høye investeringer. Fra og med år 2013 betjenes lånet tilhørende Kirkenes barne- og ungdomskole samt bygging av Tangenlia omsorgsboliger og Skytterhusfjellet barnehage. Dette gir økt rente- og avdragsbelastning med vel 20 mill.kr fra år 2012 til 2013 og videre i planperioden. Det er videre fremover i økonomiplan forutsatt en moderat investeringsplan slik at rente og avdragsutgiftene holdes på tilsvarende nivå som 2013.

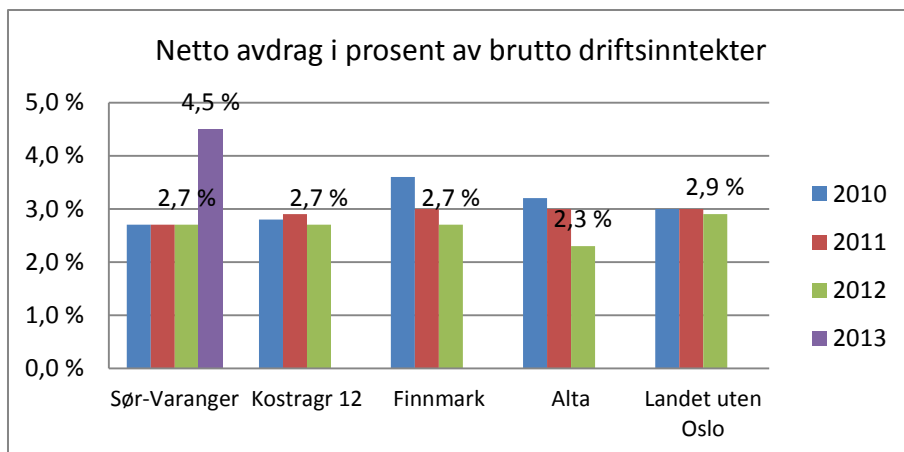
(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Renteutgifter og låneomkostninger	19 567	27 527	26 614	26 393	26 049	25 494
Avdrag på lån	23 095	35 783	35 346	36 045	36 776	37 433
Utlån	381	317	317	317	317	317
Sum eksterne finansutgifter	43 044	63 627	62 278	62 756	63 142	63 244

Rente og avdragsutgiftene for år 2014 er beregnet til 62,3 mill.kr. Av dette tilhører vel 2,3 mill.kr Havnevesenet og dekkes innenfor Havnevesenets budsjetter.

Renteutgiftene er beregnet ut fra rentenivået på budsjetteringstidspunktet. Kommunen har i overkant av 65 % av lånene i Kommunalbanken, hvor det ubundne rentenivået er svært lavt fra 2,0 % til 2,26 %. De resterende lånene er i KLP kommunekreditt til en rente på 2,97 %. Kommunen har også i overkant av 100 mill.kr i startlån i Husbanken hvor rentene dekkes av de som innehar startlån.

Det er ikke tatt høyde for renteøkning i budsjettet eller økonomiplan. Rentenivået har holdt seg stabilt lavt de siste årene og det foreløpig ingen signaler som tyder på en rask økning av dagens rentenivå.

Kommunen har i dag lav andel fastrentelån, vel 13 % av lånemassen på vel 1 mrd er bundet opp i fastrente. Å binde rente vil på kort sikt gi økte rentekostnader, men kan motvirke svingninger i renten på lang sikt. Det gjøres fortløpende evalueringer av rentebinder i løpet av året. I finansreglementet anbefales det en rentebinding på 20 % av total lånemasse.

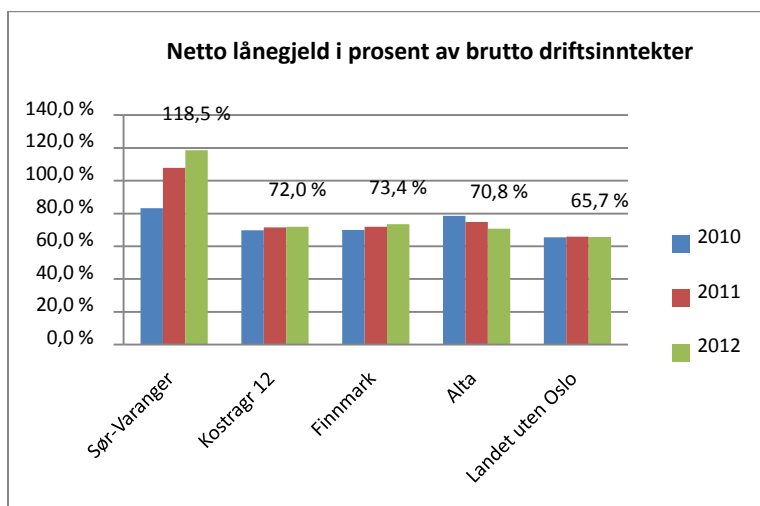

Som oversikten viser benytter Sør-Varanger kommune en høy andel av driftsinntektene til å betjene lånegjelden, langt høyere enn de vi sammenligner oss med. Oversikten viser at avdragene økte betydelig fra og med 2013 pga betjening av lånet til Kirkenes skole.

5.3.2 Lånegjeldsutvikling

Tall i 1000	UB 2011	UB 2012	UB 2013	UB 2014	UB 2015
Lånegjeld	996 123	1 111 343	1 085 671	1 097 450	1 080 469
Lånegjeld pr innbygger	101	113	108	109	108

Som oversikten viser har kommunen en lånegjeld i størrelsesorden 1,1 mrd kr ved utgangen av 2013 og utgjør vel kr. 108 000,- pr innbygger.

Oversikten viser lånegjeld i % av brutto driftsinntekter, Kostra tall. Som oversikten viser ligger Sør-Varanger kommune høyt over de vi sammenligner oss med og godt over landsgjennomsnittet. Fylkesmannen mener et godt måltall på god kommuneøkonomi bør netto lånegjeld ikke utgjøre mer enn 60-65 % av driftsinntektene.

5.4 Lønns- og pensjonsutgiftene

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Fast lønn	388 839	382 078	407 021	412 980	412 980	412 980
Vikar	31 404	27 404	27 071	26 954	26 954	26 954
Engasjementer	4 644	3 029	4 028	3 967	3 967	3 967
Overtid	7 247	6 314	6 414	6 402	6 352	6 402
Honorarer og lærlinger	9 646	9 937	10 132	10 088	10 088	10 088
Godtgjørelser folkevalgte	1 694	1 487	1 488	1 487	1 487	1 487
Kvalifiseringsstønad	647	871	878	871	871	871
Introduksjonsstønad	3 148	5 096	6 603	6 603	6 603	6 603
Kostgodtgjørelser og kjøreavtaler	2 055	1 483	1 379	1 379	1 379	1 379
Flyttestedgodtgjørelser	178	115	115	115	115	115
Telefongodtgjørelser	137	89	79	79	79	79
Fosterhjemsgodtgjørelser	1 524	1 500	1 800	1 800	1 800	1 800
Stipender	327	0	0	0	0	0
Fysioterapitilskudd	2 185	2 254	2 262	2 262	2 262	2 262
Praksiskompensasjon	527	616	616	616	616	616
Basistilskudd	3 528	3 836	4 030	4 030	4 030	4 030
Klesgodtgjørelser	308	60	67	67	67	67
Lønnsutgifter	458 038	446 169	473 983	479 700	479 650	479 700

Som oversikten viser har lønnsbudsjettet totalt økt med 27,8 mill.kr fra år 2013 til 2014.

Det er i all hovedsak fastlønnsbudsjettet som øker med hele 25 mill.kr. Det er innarbeidet avsetning til lønnsoppgjør 2014 med 10,3 mill.kr. Avsetning er beregnet utfra et lønnsoppgjør på 3,5 % etter anbefalinger fra KS. Det er innarbeidet helårsvirkning av årets mellomoppgjør og overheng fra 2012 noe som utgjør vel 5,0 mill.kr.

Faste tillegg er inkludert i fast lønn og utgjør 23,2 mill.kr, en økning med vel 1,0 mill.kr fra 2013 til 2014.

I budsjett 2013 ble det vedtatt flere tiltak som ikke er effektuert. Dette gjelder blant annet avvikling av administrative stillinger og nedleggelse av langtidsplasser ved Wesselborgen. Stillingene er innarbeidet i konsekvensjustert budsjett for 2014 med henholdsvis 2,5 mill.kr og 3,5 mill.kr.

Det er opprettet 11 nye årsverk i hjemmebasert omsorg knyttet til de nye omsorgsboligene i Tangenlia. Stillingene er innarbeidet med helårsvirkning, noe som utgjør om lag 5,2 mill.kr. I tillegg kommer pensjonsutgiftene.

Under Tjenesten for funksjonshemmede er det budsjettet med helårsvirkning av 8,7 årsverk som var budsjettet med halvårsvirkning i 2013, vel 2,0 mill.kr i ytterligere lønnsutgift.

Engasjementer er økt med vel 1,0 mill.kr fra år 2013 til 2014. Dette er utgifter knyttet til frikjøp av fosterforeldre i barnevernet.

Introduksjonsstønadene er oppjustert med vel 1,6 mill.kr. Utgiften finansieres med økt statstilskudd flyktninger.

Basistilskudd gjelder tilskudd for fastleger utfra antall pasienter legene har på sin fastlegeliste. Fra 1. juli 2013 har basistilskuddet/per capita tilskuddet gått opp fra 400 til 407 kroner per pasient legen har på fastlegelista. Basistilskuddet per pasient fra kommunen til legen er regulert i avtalen mellom Helse – og omsorgsdepartementet (HOD), KS og RHF på den eine sida og Den norske legeforening på den andre sida (Statsavtalen).

Pensjon

De kollektive pensjonsordningene i KLP og SPK sikrer de ansatte i kommunen tariffestet tjenestepensjon. Ordningene dekker alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon samt AFP/tidligpensjon. Pensjonene fra pensjonsselskapene samordnes med utbetalingene fra folketrygden i de tilfeller regelverket krever det.

Pensjonsforpliktelse/-midler	2013	Estimert forpl. 2014	Endring
Pensjonsforpliktelse KLP (1.1.)	-844 345	-937 431	-93 086
Pensjonsmidler KLP (1.1.)	666 590	732 722	66 132
Pensjonsforpliktelse SPK (1.1.)	-209 101	-217 397	-8 296
Pensjonsmidler SPK (1.1.)	151 852	153 817	1 965

Egenkapitalinnskudd KLP	IB 2013	Innbetalt EK-innskudd	UB 2013
Egenkapitalinnskudd KLP	19 492	1 981	21 473

Pensjonskostnadene	2012	2013	2014
Pensjonskostnad KLP	39 443	42 865	47 301
Amortisert premieavvik KLP	2 778	4 838	5 298
Administrasjonskostnad KLP	2 301	2 559	3 042
Samlet kostnad KLP	44 522	50 262	55 641
Innbetalt premie KLP	62 348	50 016	76 050
Premieavvik KLP	20 604	4 592	25 707
Pensjonskostnader SPK	13 903	14 570	15 633
Amortisert premieavvik SPK	415	-424	-620
Administrasjonskostnad SPK	345	338	369
Samlet kostnad SPK	14 663	14 484	15 382
Innbetalt premie SPK	12 113	12 402	14 279
Premieavvik SPK	-1 775	-1 955	-1 724
Innbetalt premie begge ordninger	74 461	62 418	90 329
Samlet kostnad begge ordninger	59 185	64 746	71 023
Kostnadsført/budsjettert premie	54 852	54 881	65 882
Samlet premieavvik	18 829	2 637	23 983
Ansattes andel pensjon (estimat)	4 900	6 000	8 000

Sommeren 2013 falt en dom i arbeidsretten angående små stillinger og disse skal nå meldes inn i pensjonsordningen. Som et foreløpig anslag på effekten av dette er det for 2014 lag inn et påslag på 3% på lønnsmassen fra pensjonsselskapenes side.

Hvert år fastsetter KRD et forhåndstall mellom diskonteringsrenten og lønnsveksten som pensjonsselskapene skal legge til grunn i sine beregninger av pensjonskostnaden. For 2014 er forhåndstallet satt til 1,00. Dette er en nedgang på 0,1 fra 2013. Forhåndstallet er avgjørende for nivået på pensjonskostnadene og pensjonsforpliktelsene. Et lavt forhåndstall gir høyere pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser. Som følge av strengere økonomiske forutsetninger og inkluderingen av små stillinger vil netto pensjonskostnad bli høyere for kommunen i 2014 enn i 2013.

Det er lagt til grunn en lønnsvekst på 3,75% ved beregning av pensjonskostnadene for 2014.

De beregnede pensjonskostnadene i Sør-Varanger kommune for 2013 er budsjettet til 65,9 mill kr. inkludert administrasjonskostnadene.

Innbetalt premie for begge ordninger er beregnet til å være 90,3 mill kr. Differansen mellom budsjettet pensjonskostnad og det innbetalte beløpet er premieavviket, som for 2014 beløper seg til om lag 24 mill kr for begge ordningene. Premieavviket amortiseres, det vil si kostnadsføres, over 10 år.

Da regnskapsforskriften om amortisering ble innført var det en forventning om at premieavviket skulle svinge mellom positive og negative avvik i år med hovedoppgjør og år med mellomoppgjør. En forventet da at dette skulle jevne seg ut slik at nettoeffekten fra år til år skulle bli tilnærmet null. Nå har det imidlertid vist seg at også mellomoppgjørene har vært så høye at en ikke fikk den tilsiktede effekten. Departementet har derfor ute til høring en ytterligere reduksjon av amortiseringstiden til enten 7 eller 5 år. Effekten av en slik endring vil få innvirkning på kommunens regnskap gjeldende fra premieavviket for 2014 som da eventuelt vil få en hurtigere kostnadsføring enn premieavvik fra tidligere år.

De ansatte trekkes 2 % av sin lønn til pensjon.

5.5 Overføring til egen særbedrifter

5.5.1 Finnmark kommunerevisjon IS og Kontrollutvalgan IKS

Kontrollutvalgan IS har i møte 4 oktober 2013 vedtatt et budsjett 2014 for Kontrollutvalgan IKS med kr. 1 526 300,- som skal fordeles mellom eierkommunene. For Sør-Varanger kommune utgjør dette kr. 152 630,-. Rådmannen har innarbeidet dette i konsekvensjustert budsjett.

Finnmark kommunerevisjon IKS

Representantskapet i Finnmark kommunerevisjon IKS har i møte 15 oktober 2013 enstemmig vedtatt budsjett og strategi- og økonomiplan for 2014-2017. Sør-Varanger kommunes andel er beregnet utfra et estimert timetall på 1093 noe som gir et årlig kostnad på kr. 973 000,-.

5.5.2 Barentshallene KF

Rådmannen har i konsekvensjustert budsjett innarbeidet et tilskudd til Barentshallene KF lik tilskuddet for 2013. I tillegg er det innarbeidet tilskudd med helårsvirkning for de meroppgavene som Barentshallene KF fikk overført fra og med 1 mai 2013. Tilskuddet for 2014 utgjør da kr. 6 444 600,-. Det er ikke tatt høyde for lønns- og prisvekst.

I tillegg foreslår rådmannen å bevilge et investeringstilskudd til opprustning og investering av parker, anlegg og idrettsanlegg med 2,0 mill.kr hvert år i planperioden. Tilskuddet er innarbeidet i kommunens investeringsbudsjett og finansieres ved låneopptak.

5.5.3 Varanger museum IKS og Tana og Varanger museumssida IKS

Tilskuddet fra Sør-Varanger kommune til Varanger museum IKS er hjemlet i selskapsavtalen av 2009. I selskapsavtalen står minimumsbeløpet kr. 1 300 000,-. Utover dette er det en avtale om renhold, som ble stipulert til kr. 308 000,-, altså til sammen skal tilskuddet utgjøre kr. 1 608 000,- pr år. Tilskuddet for 2014 er ikke justert for lønn- og prisvekst. I tillegg dekker kommunen driftskostnadene knyttet til Grenselandsmuseet.

Tilskuddet til Tana og Varanger museumssida er budsjettert med kr. 642 000,- i konsekvensjustert budsjett for 2014. Dette inkluderer også tilskuddet til Øst-Samisk museum som nå er en del av Tana og Varanger museumssida. Tilskuddet er ikke justert for lønns- og prisvekst.

5.5.4 NORA – krise og incestsenter IKS

Representantskapet i Nora senteret IKS har vedtatt at Sør-Varanger kommune skal yte kr. 2 410 000,- til Nora senteret IKS for 2014. Rådmannen har innarbeidet tilskuddet i konsekvensjustert budsjett.

5.5.5 Sør-Varanger menighet

Det er i konsekvensjustert budsjett forslått å videreføre tilskuddet til Sør-Varanger menighet i samme størrelsesorden som for budsjett 2013, altså kr. 5 009 000,-. Tilskuddet er ikke justert for pris- og lønnsvekst.

5.5.6 Interkommunalt arkiv IKS

Sør-Varanger kommune er medlem i interkommunalt arkiv. Den årlige kontingenten er i 2013 fastsatt til kr. 387 000. Kontingenten fremkommer ved et grunnbeløp for drift og depot samt vektet innbyggertilskudd.

5.5.7 Aurora kino IKS

Aurora kino IKS er et interkommunalt kinoselskap, der Tromsø kommune, Alta kommune og Sør-Varanger kommune er eiere. Selskapet ble stiftet som en fusjon av de kommunale foretakene Tromsø kino KF og Alta kino KF i 2007. 1.januar 2009 ble Kirkenes kino tilsluttet Aurora kino, og fra 1. april 2010 overtok selskapet driftansvaret for Narvik kino.

Selskapet eies med 8 % av Sør-Varanger kommune, 23 % av Alta kommune, og 65 % av Tromsø kommune. Deltakerne hefter for selskapets forpliktelser pro rata i henhold til sin eierandel. Vårt årlige tilskudd til Aurora Kino er kr. 675 000,-.

I tillegg betaler kommunen husleien for kinolokalet inkludert renhold.

5.6 Medlemskap og kontingenter

5.6.1 Kommunenes sentralforbund

Sør-Varanger kommune er medlem i kommunenes sentralforbund KS. Ordinær kontingent 2014 utgjør kr. 420 000,- . Ou-kontingent 2014 utgjør kr. 812 000,- inkludert ansattes andel kr. 282 000,-.

5.6.2 Brenselsutslaget AS og Grenseprodukter

Det er i konsekvensjustert budsjett innarbeidet tilsvarende tilskudd som for 2013 kr. 1 260 900,-. Tilskuddet er ikke justert for lønns- og prisvekst. I tillegg yter kommunen tilskudd tilsvarende en 50 % stilling, kr.250 000,-.

5.6.3 Tilskudd til private barnehager

Barnehageloven §14 fastslår at kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle godkjente, ikke-kommunale barnehager i kommunen, forutsatt at barnehagen har søkt om godkjenning før barnehagesektoren er blitt rammefinansiert. I Sør-Varanger gjelder dette Bjørnehiet familiebarnehage, Prestefjellet barnehage og Villaveien Naturbarnehage.

Fra 2011 ble barnehagetilskuddet innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Kommunene skal nå stå for hele den offentlige finansieringen av private barnehager. Fra samme dato ble tilskuddsordningene endret. Det er fremdeles slik at private og kommunale barnehager skal ha "likeverdig behandling". Nå er det en ren stykkprisordning i kommunal regi. Satsene for stykkprisen avhenger av det gjennomsnittlige utgiftsnivået pr. barn i de kommunale barnehagene. Systemet med maksimumstilskudd og minimumstilskudd er bevart.

I tråd med regjeringens plan for opptrapping av finansieringen av ikke-kommunale barnehager er det i statsbudsjettet for 2014 foreslått å øke minimumstilskuddet fra 94 til 97 prosent av det de kommunale barnehagene får.

Det er budsjettert med 6,2 mill.kr til dette i 2014.

5.6.4 Bedriftshelsetjeneste

Sør-Varanger kommune har inngått avtale om leveranse av bedriftshelsetjenester for perioden 1.4.2012 til 31.3.2015 med HMS Finnmark i Vadsø. Anskaffelsen ivaretar lovpålagte forpliktelser i hht arbeidsmiljøloven med tilhørende forskrifter. Den årlige medlemskontingent er kr. 566 425,- eks. mva.

5.6.5 Finnut innkjøpssirkelen

Sør-Varanger kommune har ikke videreført medlemsavtale med Finnut innkjøpssirkel, men vil allikevel sette av budsjettmidler til kjøp av tjenester av Finnut i forbindelse med anbudskonkurranser i henhold til lov om anskaffelser i størrelsesorden kr. 170 000,- tilsvarende beløp som for medlemskap 2013.

5.6.6 Øst-Finnmark regionråd

Sør-Varanger kommune er medlem i Øst-Finnmark regionråd. Årskontingenten er kr. 40 000,-. I tillegg kommer vår andel, 36 %, av driftsutgiftene for rådet. Det er innarbeidet totalt kr. 200 000,- pr år basert på erfaringstall.

5.6.7 Tilskudd til kultur og idrettsformål

Det er i konsekvensjustert budsjett innarbeidet kr. 700 000,- i tilskudd til kultur og idrettsformål. Tilskuddet er budsjettert under enheten for politisk styring "Til levekårsutvalgets disposisjon". Tilskuddet fordeles to ganger i året etter politisk behandling i utvalg for levekår.

Enhetenes konsekvensjusterte budsjettoversikt 2014-2017

5.7 Administrative tjenester

1000 Politisk styring

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	4 458	3 064	3 236	3 585	3 234	3 234
Driftsinntekter	-607	-137	-87	-137	-87	-87
Netto drift	3 851	2 927	3 149	3 448	3 147	3 147

1100 Administrasjon

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	15 965	11 520	4 632	4 632	4 632	4 632
Driftsinntekter	-3 572	-1 343	-442	-442	-442	-442
Netto drift	12 393	10 177	4 190	4 190	4 190	4 190

Enheten består av 3 årsverk: rådmannen, kommunalsjef, og skolefaglig rådgiver.

Rådmannen er ansvarlig for den daglige drift av kommunen, og rådmannens ansvarsområder og oppgaver er definert i Kommuneloven.

Rådmannens viktigste oppgaver:

- Legge til rette for politisk styring av lokalsamfunnet og kommunens virksomhet
- Styre og utvikle forvaltning, tjenester og tilbud
- Styre og utvikle organisasjonen.

Administrasjonenes budsjett er redusert med om lag 6,0 mill.kr som følge av opprettelse av egen enhet for administrasjon barnehager. Alle tilhørende utgifter er overført til den nye enheten. Den største utgiften her er overføring til private barnehager.

1200 Servicekontoret

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	6 357	5 515	5 873	5 873	5 873	5 873
Driftsinntekter	-1 657	-1 169	-1 169	-1 169	-1 169	-1 169
Netto drift	4 700	4 346	4 704	4 704	4 704	4 704

Avdelingen består av servicekontoret, arkivtjenesten, post/kopisentralen og formannskapssekretæren. Avdelingen er bemannet med 9,1 årsverk fordelt på 11 ansatte inkludert 0,5 årsverk ekstraordinært sysselsatt i budtjenesten. Stillingene er fordelt på alle "arbeidsavdelinger" i avdelingen.

Servicekontoret er Rådhusets, og kommunens ansikt utad. Avdelingen betjener Sør-Varanger kommunes felles informasjons- og veiledningstjeneste for publikum med resepsjonstjeneste, sentralbordtjeneste, sentralt postmottak, arkivtjeneste samt intern budtjeneste.

Avdelingen har også ansvaret for tilrettelegging, koordinering og avvikling av kommunens formelle politiske virksomhet og forberedelse, og gjennomføring av valgavvikling i tillegg til delegert ansvar for flere saksforhold. Blant annet kommunens serverings- og skjenkebevillinger.

Arkivtjenesten har administratørrolle for kommunens arkiv og saksbehandlingssystem Acos WebSak. Avdelingen har opplæring og support av systemet for alle ansatte.

Arkivtjenesten journalfører inngående korrespondanse for Rådhuset, og har daglig oppfølging for alle registreringer som gjøres ute i enhetene i WebSak. Arkivtjenesten har også ansvar for alle arkiver ute i Virksomhetene. Avdelingen har en sentral rolle i planlegging og innføring av elektronisk arkiv for andre enheter. Det skannes fra oss inngående post i sikker sone til Tildelingskontoret. Flere enheter vil her følge.

Virksomhet Servicekontoret vil fokusere på fullelektronisk arkivløsning i WebSak (og andre systemer) for alle ytre enheter. Vi vil følge utviklingen av WebSak, og bidra til oppgradering slik at den er tilpasset kommunens saksbehandlers behov.

Det er i budsjett 2014 innarbeidet 0,5 årsverk som følge av ikke gjennomført nedbemanning i henhold til budsjett 2013. Videre er det budsjettert med økt eiertilskudd til IKA Finnmark IKS i henhold til satsene for 2013.

1300 Økonomiavdelinga

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	26 364	26 261	26 230	26 230	26 230	26 230
Driftsinntekter	-3 714	-3 586	-3 571	-3 571	-3 571	-3 571
Netto drift	22 650	22 676	22 659	22 659	22 659	22 659

Økonomiavdelinga består av regnskapsavdeling med 5,1 årsverk og økonomi/budsjett med 2 årsverk og ledes av økonomisjefen. Avdelingen har ansvar for budsjett og økonomiplanarbeidet, kvartals og årsrapportering, kommuneregnskapet, saksbehandling innenfor økonomiområdet, finansforvaltning, økonomifaglig støtte og veiledning, innkjøp og internkontroll samt eiendomsskatt. I tillegg er kommunens skatteavdeling med 4 årsverk underlagt avdelingen.

Innenfor økonomiavdelingens budsjett ligger alle overføringene til kommunens egne foretak og IKS.

Utgiftene til overformyndieret var i 2013 en del av økonomiavdelings utgifter, men ble fra 1 juli 2013 avvirket i kommunal regi og oppgaven overført til fylkesmannen, jfr vergemålsreformen.

1400 Personalavdelinga

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	12 820	12 369	12 883	12 883	12 883	12 883
Driftsinntekter	-1 148	-777	-777	-777	-777	-777
Netto drift	11 672	11 592	12 106	12 105	12 105	12 105

Personalavdelingen skal bistå enhetslederne og organisasjonen for øvrig med veiledning og rådgivning i arbeidsgiverspørsmål. Samtidig skal avdelingen være støttespiller i strategi-, plan- og utviklingsarbeid. Medvirke til videreutvikling og kvalitetssikring av kommunens ansettelsessaker. Koordinere og samordne personaladministrative oppgaver inkl. HMSarbeid. Sekretariat i ansettelsessaker. Lønnsarbeid og lønnskjøring. Vedlikehold av sentralt lønns- og personalarkiv. Personalavdelingen har 7 årsverk.

Personalavdelingens budsjett omhandler også lærlingeordningen, frikjøp av hovedtillitsvalgte jfr. Hovedavtalen og hovedverneombud jfr. arbeidsmiljøloven. For øvrig dekkes utgifter til personforsikringer, bedriftshelsetjeneste, OU-fond og KS-medlemskap.

1500 Plan og Byggesaksavdelinga

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	19 309	12 880	13 799	13 799	13 799	13 799
Driftsinntekter	-13 688	-10 332	-11 062	-11 062	-11 062	-11 062
Netto drift	5 621	2 548	2 737	2 737	2 737	2 737

Avdelingen har i alt 17,5 stillingshjemler og har ansvar for byggesaksbehandling, kart og oppmåling, fysisk/verbal planlegging, landbruk, miljø, kommunale grunneiendommer og saksbehandling av næringsfond/primærnæringsfondssaker. Avdelingens arbeidsområde er i stor grad relatert til utviklingen av Sør-Varanger samfunnet og har de senere år opplevd et stor pågang fra private og offentlige aktører. Avdelingen vil i 2014 prioritere rullering av kommuneplanen i tillegg til slutføring av planprosessene knyttet til industriområdene på Tømmerneset

I budsjettforslaget er det lagt opp til en økning av inntekter fra festeavgifter. Dette som en følge av økt aktivitet og at vi gjennomfører regulering av avgiften i henhold til festekontraktene

I budsjettet for 2014 er det innarbeidet tilskudd til veterinærordningen på i alt kr 500 000,-. Dette er stimuleringstilskudd som kommunen tidligere har bevilget og har inngått avtaler på, og som i budsjettet for 2013 var falt ut. Stimuleringstilskuddet kommer i tillegg til det vi får overført fra Staten som vaktgodtgjørelse og stimuleringstilskudd.

1600 IT-avdelinga

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	17 331	13 161	13 714	13 762	13 812	13 862
Driftsinntekter	-6 327	-1 840	-1 840	-1 840	-1 840	-1 840
Netto drift	11 004	11 321	11 874	11 922	11 972	12 022

IT-avdelingen er bemannet med 6 årsverk.

IT-avdelingen planlegger, utvikler, drifter og vedlikeholder kommunens helhetlige virksomhet innen området IKT.

For 2014 legger IT-avdelingen opp til å fortsette fokus på å videreutvikle kommunens interne tjenstlige infrastruktur basert på gode og relevante fagsystemer for enhetene – med fulldigital saksbehandling støttet med helhetlige e-arkivløsninger. IT-avdelingen vil videreføre fokus på utviklingen av løsninger som støtter helse og omsorgstjenester og samhandlingsreformen.

Fra 2014 vil tjenesten fase inn løsninger for velferdsteknologiske tjenester. Som en konsekvens av investeringstiltak "integreerte velferdsteknologiske tjenester" er det innarbeidet en økning i driftsbudsjettet med kr 100 000 i 2014, deretter en årlig økning på kr 50 000.

IT-avdelingen vil følge opp den helhetlige læringsplattformen for grunnskolen, som ble etablert i 2013 som ett tiltak for forbedret kommunikasjon skole - hjem. Det er innarbeidet en økning i driftsbudsjettet kr 200 000 til videreutvikling av løsningen slik at læringsplattformen kan tas fullt ut i bruk i alle grunnskolene.

IT-avdelingen har også fokus på videreutvikling av kommunens nettportal (www.svk.no) med fokus endret fra basisinformasjon med nyhetsfokus til fokus på tjenester og "digitale førstevalg".

IT-avdelingen vil også fortsette samarbeidet om utviklings- og driftstøtte til Sør-Varanger kommunes konsernselskaper, som ledd i utviklingen av kommunens helhetlige e-tjenesteproduksjon. Disse aktivitetene gjenspeiles som inntekter til IT-avdelingens regnskap.

Budsjettsituasjonen for drift har vært anstrengt i 2013. Dette er tatt hensyn til i forslag til driftsbudsjett fra 2014.

5.8 Skole og sfo

2300-2320 Skoler

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Kirkenes barneskole	20 239	19 816	24 043	24 043	24 043	24 043
Bjørnevatn skole	26 160	23 178	23 797	23 797	23 797	23 797
Sandnes skole	11 615	10 397	8 945	8 945	8 945	8 945
Pasvik skole	10 243	9 302	6 230	6 230	6 230	6 230
Hesseng Flerbr.senter	19 733	18 452	18 402	18 402	18 402	18 402
Bugøynes	3 898	3 511	4 081	4 081	4 081	4 081

oppv.senter						
Neiden oppv.senter Jakobsnes	1 674	1 735	1 671	1 671	1 671	1 671
oppv.senter	3 212	3 240	3 872	3 872	3 872	3 872
Slogfoss oppv.senter	2 689	2 645	1 738	1 738	1 738	1 738
Jarfjord oppv.senter Kirkens	4 739	4 641	3 527	3 527	3 527	3 527
ungdomsskole	23 940	23 942	27 442	27 442	27 442	27 442
Driftskostnader skoler	128 143	120 859	123 748	123 748	123 748	123 748
Driftsinntekter skoler	-13 136	-10 358	-8 979	-8 979	-8 979	-8 979
Netto drift skoler	115 007	110 502	114 769	114 769	114 769	114 769

Fra 2014 er ny beregningsmodell for ressursfordeling i grunnskolen lagt til grunn for fordeling av kostnader på den enkelte skole. Beregningsmodellen tar sikte på en mer rettferdig fordeling av midler mellom skolene.

Beregningsmodellen tar utgangspunkt i budsjettering per elev, med en fast tildeling på inntil 20 elever hvor de skolene som har færre enn 20 elever får en prosentvis avkorting i henhold til elevtall. Erfaringsmessig er det slik at det er dyrere per elev å drive en fådelt enn en fulldelt skole, men med et innslagspunkt på 20 elever tar man høyde for dette.

Ved denne måten å fordele budsjettmidlene vil det være slik at Pasvik oppvekstområde vil få den største budsjettmessige reduksjonen. Rådmannen ser at det vil være vanskelig å gjennomføre denne reduksjonen i 2014, og tar sikte på interne omfordelinger innenfor sektoren for å ivareta alle skolene på en mest hensiktsmessig måte.

Nyere forskning viser at der skolene får marginalt med ressurser der det kun tillates ordinær opplæring etter minimumstimetallet som er gitt fra nasjonalt hold og ressurser til avtalefestede oppgaver i skolen, får økt spesialundervisning for å ivareta elevenes behov. Der skoleeier legger inn en andel fleksibel ressurs som gir skolene rom for bedre tilrettelegging innen ordinær opplæring, blir ikke kravet til spesialundervisning så prekær. Ved å skjære ned slik at vi ikke har rom for fleksibel bruk av ressurser, vil det i neste omgang gå utover innhold og kvalitet i opplæringa. Dette bekreftes også gjennom deltakelse i nasjonalt prosjekt – Ekstern veiledning og Vurdering for læring.

Spesifikke områder

1. Vi ser at det er en vekst på antall elever på de stor sentrumsnære skolene. Samtidig er det nedgang på de fleste av skolene i utkantene. Dette stiller krav til en omfordeling av rammer mellom skolene. Målet må være at rammene fordeles slik at rammene er i samsvar med elevtall, de spesifikke behovene den enkelte skole har.

2. Mottaksskole

Administrasjonen har vurdert å etablere mottaksskole for minoritetsbarn som kommer til kommunen. Det etableres mottaksskole ved Kirkenes barneskole og ungdomsskole for barn fra Bjørnevatn, Sandnes, Hesseng og sentrum i Kirkenes. For å sikre rammer til et slikt tilbud, må det gjøres en omfordeling av rammer mellom skolene for å kunne

gi et forsvarlig tilbud i mottaksskolen.

3. Kvalitetsvurderingssystemer

Det er 2 store fellesprosjekt i kommunen, Vurdering for læring og veilederkorpsset. Begge prosjektene ferdigstilles i juni 2014. Administrasjonen må sammen med rektorkollegiet ha en gjennomgang av kommunale satsinger. Dette må framkomme i en felles pedagogisk plan for Sør Varanger kommune. Her må vi avklare om vi skal videreføre allerede igangsatte prosjekt eller om vi igangsetter nye prosjekt. For å igangsette, jobbe utviklingsorientert med kvalitet i skolen, må det settes av midler på felles post som rådmannen disponerer.

I dag er det elektroniske verktøy som kan være til hjelp for kommunen på et overordnet nivå og den enkelte rektor på skolenivå til å utvikle systemer for forsvarlig system, noe som er et krav etter opplæringslovens § 13-10, www.1310.no. Systemet bygger vi opp selv og er dermed lokalorientert og systembasert. Det er knyttet kostnader for å kjøpe og bli bruker av systemet, med årlig innbetaling på kr 10 000 for kommunen og kr 2 000 for den enkelte skole.

Deltakelse i KS Nord Norges program – Gode skoleeiere i Nord Norge, er også et tiltak for å skape gode kvalitetssystemer der administrasjon og politikerne samhandler om å utvikle og fastsette lokale systemer innen innhold og kvalitet i skolen.

4. Investeringer i skolene

Flere skoler opplever at inventar og utstyr til bruk for elever og personale er gammelt og slitt. Her rapporteres det om bord og stoler som er gamle og slitte. Flere skoler har en til dels gammel PC park, samtidig som det fra nasjonalt hold stilles krav til at blant annet elevundersøkelser, nasjonale prøver og avgangsprøver skal gjennomføres elektronisk. Det stiller krav til oppgraderte PC'er på alle trinn slik at elever får opplæring for å mestre kravene som er lagt i nasjonale krav. Skoleåret 2012/13 var det registrert totalt 614 PC'er i skolen fordelt mellom 1206 elever. Det er store variasjoner mellom skolene.

Det må vurderes å ha en pott som skolene kan tildeles midler til avhengig av behov.

5. Merkostnader ved desentralisert struktur

Med kommunens geografi, er det en kjensgjerning at det er merkostnader knyttet til deltakelse på turer, aktiviteter som skjer i Kirkenesområdet. Dette er en utfordring for distriktskolene som må finansiere skyss for både personale, rektor og elever til ulike aktiviteter, kurs og møter.

6. Uteområde

Alle skolene har krav til å ha utstyr og lekeapparater som oppfyller [Veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.](#) og [Forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr](#). Det gjennomføres årlige tilsyn på uteområdene. Dersom det avdekkes forhold som ikke er i samsvar med forskriftene, må skolene dekke kostnadene til vedlikehold gjennom eget driftsbudsjett. Det er ikke satt av rammer til innkjøp av nye og hensiktsmessige uteleker.

Det må vurderes en fellespott til formålet der skolene søker om midler til innkjøp av nytt lekeplassutstyr og leker til uteområde.

Ledelsesressurs – skolene

Ledelsesressurs til skolene er hjemlet i særavtale SFS 2213: Undervisningspersonalet i kommunal og fylkeskommunal grunnsopplæring.

Punkt 6 i avtalen sier noe om hvordan ledelsesressursen skal beregnes og hva som skal ligge inne i ressursen.

2 - Skoleledelse

2.1 - Årsverket

Skoleledere har et netto årsverk på 1687,5 timer med arbeidstid på 37,5 timer pr uke i 45 uker. Ledere som har undervisningsplikt som del av stillingen sin, legger denne undervisningen inn i ordinær arbeidstid. Fordeling av ledelsesoppgaver og eventuelle undervisningsoppgaver drøftes på den enkelte skole.

2.2 - Ledelsesressurs

Kommunen/fylkeskommunen fastsetter, etter drøfting, samlet ledelsesressurs ved den enkelte skole. I utgangspunktet videreføres ledelsesressursen skoleåret 2005/06 som et minimum. Ved nye skoler eller ved større endringer i elevtall/undervisningsomfang eller andre vesentlige driftsmessige forhold, fastsettes ledelsesressursen med utgangspunkt i sammenlignbare skoler.

I grunnlaget for drøftingene om å øke ledelsesressursen, bør det tas hensyn til lokal styringsstruktur og delegering, og videre det behovet for styrking av pedagogisk og administrativ ledelse som følger av et mer rammepreget avtaleverk og de nasjonale føringene som er lagt for endringer i grunnsopplæringen.

Særavtalen er førende for hvordan kommunen fastsetter ledelsesressurs i skolen. I avtalen er det lagt føringer for pedagogisk ledelse, merkantilt personale er holdt utenom.

I Sør Varanger kommune har vi i dag en ledelsesressurs som er nesten på nivå med den totale ressursen som er førende fra skoleåret 2005/06. Selv om elevtallet er gått ned i perioden, er det lagt til nye oppgaver til rektor. Det må en avklaring på hvilke oppgaver rektor er delegert, og hvorvidt nye oppgaver er kompensert ved delegering. En prinsipiell drøfting er hva vil kommunen med ledelse i skolen. Her må det vurderes forholdet mellom det å være pedagogisk-, personal- og administrativ leder. Prosessene gjennomføres i tett samarbeid med rektorene, administrasjonen og organisasjonen Det må utarbeides prinsipper om hva ledelsesressursen på den enkelte skole skal bygge på. Kriteriene kan være;

- Antall elever på skolen
- Områdeleder/rektor
- Ressurs til pedagogisk ledelse

Før ledelsesressursen vedtas, kreves det drøftelse med organisasjonene.

Skoleskyss

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	5 211	5 155	5 155	5 155	5 155	5 155
Driftsinntekter	-806	-1 710	-1 710	-1 710	-1 710	-1 710
Netto drift	4 404	3 445	3 445	3 445	3 445	3 445

Alle elever i grunnskolen som har en skolevei som er mer enn 2 km for 1.-2. trinn og 4 km for 3.-10. trinn, har rett til gratis skoleskyss. I tillegg har elever som har en særlig vanskelig eller farlig skolevei også rett på gratis skoleskyss.

Skoleskyss på grunnlag av avstand saksbehandles av Finnmark fylkeskommune. Skoleskyss som innvilges på grunnlag av særlig vanskelig eller farlig skolevei er et kommunalt ansvar og søknader på dette grunnlaget saksbehandles av kommunen.

Sør-Varanger kommune er økonomis ansvarlig for kostnader til skoleskyss tilsvarende ordinær bussats for alle elever som får innvilget skoleskyss. Finnmark fylkeskommune dekker kostnader ut over ordinær skyss for elever som får innvilget gratis skoleskyss på grunnlag av avstand. For elever som får innvilget gratis skoleskyss på grunnlag av særlig vanskelig eller trafikkfarlig skolevei må kommunen dekke alle kostnader.

I 2013 har rådmannen tatt et initiativ for gjennomgang av retningslinjer for hva som skal anses som særlig trafikkfarlig eller vanskelig skolevei. Det er nedsatt en arbeidsgruppe bestående av to medlemmer fra trafikksikkerhetsutvalget og representanter fra administrasjonen som skal gjennomgå hvilke kriterier som skal ligge til grunn for vurdering samt en gjennomgang av aktuelle strekninger.

SFO

Skolefritidsordningen er et frivillig omsorgs-, tilsyns- og fritidstilbud utenom den obligatoriske undervisningstiden for elever i 1.-4. trinn og for barn med særskilte behov til og med 7. trinn.

Skolefritidsordningen skal legge til rette for lek, kultur og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i barnas alder, funksjonsnivå og interesse og behov hos barnet og foreldre. Alle barn skal gis gode utviklingsmuligheter tilpasset deres funksjonsnivå og evner.

I Sør-Varanger kommune tilbys det SFO-plass til barn ved alle skoler og oppvekstsentra. For oppvekstsentrene på Bugøynes og Skogfoss ses SFO-tilbudet i sammenheng med barnehagen og det budsjetteres derfor ikke med lønnskostnader til tilbudet.

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Kirkenes barneskole	2 777	2 574	2 997	2 997	2 997	2 997
Bjørnevatn skole	1 568	1 704	1 479	1 479	1 479	1 479
Sandnse skole	1 463	1 736	1 140	1 140	1 140	1 140
Pasvik skole	701	904	879	879	879	879
Hesseng flerbr.senter	2 372	2 701	2 709	2 709	2 709	2 709
Bugøynes oppv.senter	3	5	4	4	4	4
Neiden oppv.senter	117	186	104	104	104	104

Jakobsnes oppv.senter	288	304	324	324	324	324
Skogfoss oppv.senter	0	0	1	1	1	1
Jarfjord oppv.senter	393	551	432	432	432	432
Driftskostnader SFO	9 682	10 665	10 067	10 067	10 067	10 067
Driftsinntekter SFO	-4 717	-4 839	-5 482	-5 482	-5 482	-5 482
Netto drift SFO	4 965	5 827	4 585	4 585	4 585	4 585

I konsekvensjustert budsjett har rådmannen budsjettert driftsutgiftene til SFO med en fast sats per elev. Dette er et budsjetteringsprinsipp som er videreført fra 2013. For 2014 er satsen satt til kr. 1100,- per elev som er den samme som for 2013.

	Antall barn totalt	Antall full plass	Antall delt plass
Kirkenes skole	109	76	33
Bjørnevatn skole	31	23	8
Sandnes skole	28	22	6
Pasvik skole	10	8	2
Hesseng flerbr.senter	75	49	26
Bugøynes oppv.senter	4	0	4
Neiden oppv.senter	4	2	2
Jakobsnes oppv.senter	7	5	2
Skogfoss oppv.senter	1	1	0
Jarfjord oppv.senter	3	1	2
	272	187	85

Det gis tilbud om minimum skoleårsdrift ved alle grunnskoler i kommunen.

Skolefritidsordning i juli måned organiseres av Kirkenes barneskole for elever fra Bjørnevatn, Sandnes, Hesseng og Kirkenes. Ved oppvekstsentrene vil det være et samarbeid mellom skole og barnehage, slik at det kan gis et tilbud om skolefritidsordning i forbindelse med ferier.

5.9 Barnehager

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Administrasjon barnehager	0	0	7 082	7 082	7 082	7 082
Kirkenes barnehage	6 064	6 354	6 092	6 092	6 092	6 092
Einerveien barnehage	5 678	5 015	5 166	5 166	5 166	5 166
Bjørnevatn barnehage	3307	1791	0	0	0	0
Hesseng barnehage	6 551	6 380	6 539	6 539	6 539	6 539
Sandnes barnehage	5 507	4 843	5 254	5 254	5 254	5 254
Prestøya barnehage	8 945	8 010	6 499	6 499	6 499	6 499
Lisadellhaugen barnehage	1 609	1 021	0	0	0	0
Rallarn barnehage	6 480	6 520	6 323	6 323	6 323	6 323
Pasvik barnehage	3 145	3 088	3 148	3 148	3 148	3 148

Knausen barnehage	5 605	5 001	5 121	5 121	5 121	5 121
Skytterhusfjellet barnehage	0	3 229	9 401	9 401	9 401	9 401
Hesseng flerbr.senter	3 800	2 039	0	0	0	0
Buglynes oppv.senter	1 392	1 215	1 298	1 298	1 298	1 298
Neiden oppv.senter	1 141	950	0	0	0	0
Jakobsnes oppv.senter	1 479	1 495	1 417	1 417	1 417	1 417
Skogfoss oppv.senter	1 572	1 364	1 374	1 374	1 374	1 374
Driftskostnader barnehager	62 273	58 316	64 713	64 713	64 713	64 713
Driftsinntekter barnehager	-19 248	-15 212	-13 199	-13 199	-13 199	-13 199
Netto Drift Barnehager	43 025	43 104	51 515	51 515	51 515	51 515

Sør-Varanger har 15 barnehager, 12 kommunale og 3 private. 4 av barnehagene er organisert under oppvekstsentre/-områder, mens resterende er underlagt enhetsleder for barnehager.

Fra 2014 er kostnader knyttet til administrasjon av barnehager lagt til egen enhet, administrasjon barnehager. Dette var tidligere var organisert under administrasjonsavdelingen. Det er budsjettert med lønnskostnader til enhetsleder, felles kompetansemidler samt overføring til private barnehager under denne enheten.

I konsekvensjustert budsjett har rådmannen budsjettert driftsutgiftene til barnehagene med en fast sats per plass. Dette er det samme budsjetteringsprinsippet som lå til grunn for budsjett 2013. For 2014 er satsen satt til kr. 3100,- som er en økning på kr. 100,- per plass i forhold til budsjett 2013. Barnehagene i distriktene har i tillegg midler til å dekke reiseutgifter til møtevirksomhet. Foreldrebetalte kostpenger kommer i tillegg til ordinære driftskostnader.

Til sammen har 531 barn plass, 60 i private barnehager og 471 i kommunale barnehager.

Barnehagene har en viktig rolle i samfunnet og et stort medansvar for at barn får en trygg og god oppvekst. Slik det fremkommer i Lov om barnehager og i rammeplanen er barnehagens samfunnsmandat å være både en pedagogisk virksomhet og et velferdstilbud for småbarnsforeldre.

Full barnehagedekning gir småbarnsforeldre mulighet til deltakelse i arbeidslivet med trygg omsorg for barna. Barnehagene er også en svært viktig arena for å tidlig fange opp barn som er i ferd med å utvikle vansker.

Sør-Varanger kommune innfrir retten til barnehageplass. I tillegg har ca 30 barn utafør retten fått tilbud om plass, rett til barnehageplass trådte i kraft 01.01.09. Retten gjelder for barnsom fyller ett år senest innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass.

Sør-Varanger kommune har ikke ledige barnehageplasser slik at alle utafør retten til enhver tid de har behov får tilbud om barnehageplass. Ledige plasser tildeles når barn slutter i løpet av barnehageåret. Pr i dag er det kun ledige plasser ved Skogfoss – og Bugøyenes barnehage.

Bemanning, kompetanse og rekruttering:

Kommunestyret har vedtatt at grunnbemanningen i barnehagene er styrer + at hver avdeling har 1 pedagogisk leder, 1 barnehagelærer og 1 barne- og ungdomsarbeider pr. 18 plasser (barn under 3 år teller 2 plasser).

I forhold til nasjonal norm er dette høgt satsing (nasjonalt mål er innen 2020). Det er langt igjen før vi innfrir vedtaket, men vi er på vei. Vår vedtatte bemanningsnorm er et viktig rekrutteringstiltak – å synliggjøre kommunens satsing på kompetanse, voksentetthet og kvalitet.

Pr 15.12.11 var andelen styrere og pedagogiske ledere med midlertidig dispensasjon fra kravet om barnehagelærerutdanning 16.1 %, samme tall var pr 15.12.12 13.1 %. Dette viser en positiv utvikling samtidig som vi må ha fokus på å rekruttere flere barnehagelærere. OPUS Kirkenes videregående skole utdanner assistenter som arbeider i barnehagene til barne- og ungdomsarbeidere. Et viktig kompetanseutviklingstiltak assistentene får tilbud om på ettermiddagstid.

Følgende tall synliggjør stor interesse for barne- og ungdomsarbeiderfaget: I 2008 - 15, i 2010 - 15, i 2012 - 10, i 2013 - 12 + at det er startet opp et nytt kull med 13 assistenter høsten 2013.

Barnehagen skal bidra til at barn får en god start i livet. Personalets kompetanse er barnehagens viktigste ressurs og en forutsetning for at barnehagen skal være en god arena for danning, omsorg, lek, læring og sosial utjevning. Å investere i de ansattes kompetanse er derfor å investere i barna.

Private barnehager deltar på lik linje med kommunale barnehager i kommunens kompetanseutvikling av barnehageansatte.

Sykefraværsoppfølging – nærværsarbeid:

Mange barnehager har slitt med høgt sykefravær over mange år. Fraværet er en stor belastning for tjenesten vi skal yte, for ansatte som alltid er på jobb, og det er en belastning for de som står for fraværet.

Barnehagene er med i et prosjekt med NAV arbeidslivssenter i 2013. Alle ansatte har deltatt på informasjonsmøte der lov og regelverk er gjennomgått. De har vært med å kartlegge egen arbeidsplass, hvilke utfordringer de har i sin barnehage og hva som skal til for å sikre et godt arbeidsmiljø og forebygge sykefravær. Både ledelse og ansatte har fokus på nærværsarbeid. Ansatte blir mer bevisst på å ta ansvar for eget bidrag og refleksjon over egen rolle i barnehagehverdagen.

3 og 4 avdelings barnehager (Rallaren, Sandnes, Knausen, Hesseng, Kirkenes, Einerveien og Prestøya) hadde fast vikar i 2012. Tilbakemeldingene var at vikar på topp bidro til stabilisering og økt kvalitet i pedagogisk tilbud i barnehagen. Ordningen var rettet mot korttidsfraværet hvor en vikar på topp skulle bidra til å redusere belastningen slik at barnehagene unngikk langtidssykemeldinger.

Ordningen ble ikke videreført i budsjett 2013.

Kvello - modellen;

Sør-Varanger kommune har fra 2010 innført Kvello – modellen, en tverrfaglig modell med målrettet tidlig innsats for barn i barnehager og 1.klasse. Gjennom kompetansesatsing i Sør-Varanger kommune skal vi styrke personalets kompetanse i arbeidet med å få felles ståsted for implementering av Kvello - modellen, og omsette kompetansen i praktisk arbeid i barnehagene. Ved å delta i dette tverrfaglige samarbeidet skal vi øke sannsynligheten for at tiltak med best mulig effekt tas i bruk.

Barnehagene er en viktig forebyggende arena i et barns liv, da svært mange barn i dag tilbringer en stor del av sin hverdag her. Barnehageansatte er viktige tilknytningspersoner for barna, og ansattes kompetanse har en avgjørende betydning for barns utvikling. Ansatte må ha kunnskap og forståelsesgrunnlag om tilknytning, risiko- og beskyttelsesfaktorer, samspills observasjoner, ulike tilnærminger til hvordan vi kan støtte barna i deres utvikling og refleksjoner over egen praksis

Samisk språk og kultur i barnehagene:

I henhold til Lov om barnehager § 8, 4. avsnitt, har kommunens ansvar for å legge til rette for at samiske barn kan sikre og utvikle sitt språk og sin kultur.

I vedtektene for Sør-Varanger kommunale barnehager § 20, Skal Sandnes barnehage ha en avdeling som bygger på samisk språk og kultur. Det er et mål at Sandnes barnehage skal bli en tospråklig samisk/norsk barnehage, og at hele personalgruppen på den samiske avdelingen skal være samisktalende.

Sandnes barnehage arbeider målrettet med samisk innhold, språk og kultur i hverdagen. Som grunnlag brukes samisk årshjul, for å sikre en rød tråd i det samiske innholdet i hverdagen. Møter og planleggingsdager har samisk innhold, med fokus på å lære nye ord, sanger og korte setninger på samisk. Dette gir barnehagen kunnskap og inspirasjon i det daglige arbeidet. På personalmøter innhenter barnehagen forelesere for å få mer kunnskap om historikk og bedre forståelse for viktigheten av å jobbe med samisk språk og kultur. Før jul 2013 besøker barnehagen reingjerde og er med på reinsamling, med prosjektarbeid i forkant og etterkant, hvor de gjør seg kjent med tradisjoner og skikker i forbindelse med reinsamling.

For 2014 er planen å sette opp tre - lavvo som skal være et stabilt symbol på samisk kultur i barnehagen, delta på samisk barnehagekonferanse, videreutvikle forståelse og respekt for språk og kultur, samt videreutvikle det samiske språket i barnehagen.

Utfordringen er å rekruttere samisk språklig personell på den samiske avdelingen ved Sandnes barnehage. Sør-Varanger kommune tilbyr lønnstillegg på kr 25 000 pr år som rekrutteringstiltak til samisk språklig personell i Sandnes barnehage. Pedagogisk leder på samisk avdeling har i høst tatt samisk språkkurs i Varangerbotn, og fortsetter på nybegynnerkurs i samisk vinteren 2013.

For å fremme samisk språk og kultur i alle barnehagene skal kommunen gjennomføre nybegynnerkurs i samisk i samarbeid med Seg i Tana og Kirkenes kompetansesenter. Kurset gjennomføres mot slutten av 2013 eller begynnelsen i 2014. Det er søkt tilskudd fra Sametinget til nybegynnerkurset.

I samarbeid med kulturskolen gjennomføres et joikeprosjekt i Sør-Varanger. Joikeprosjektet har som mål å styrke samiske barn og unges identitet.

For barnehagene er prosjektet rettet mot styrking av samisk språk og kultur i barnehagene, hvor målgruppa er alle barn. Joikeprosjektet inkluderer alle og løfter fram det samiske som verdifullt, og som igjennom dette styrker samiske barns identitet.

Prosjektet gir verdifull kompetanseheving for ansatte innenfor samisk språk og kultur, hvor joik, historie og kulturforståelse er satt på agendaen. Joikeprosjektet gjør barnehagene mer robuste i forhold til å ivareta samisk språk og kultur, både for norske og samiske barn i en tid hvor det å rekruttere kvalifisert (samisk språklig) personell er utfordrende.

5.10 Kultur og Fritid

Våren 2013 ble den tidligere virksomheten allmenn kultur slått sammen med biblioteket og sammen utgjør de nå den nye enheten kultur og fritid. I tillegg til bibliotek består kultur og fritid av en rekke tilbud innenfor idrett og kultur.

Enheten har i 2013 gått gjennom en omorganiseringsprosess og man har kuttet nesten 2 årsverk innen saksbehandling og annet kulturarbeid.

2500 Allmenn kultur

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	8 505	6 019	5 397	5 397	5 397	5 397
Driftsinntekter	-3 026	-794	-554	-554	-554	-554
Netto drift	5 479	5 225	4 843	4 843	4 843	4 843

Avdelingen kultur omfatter 4,83 årsverk fordelt på 8 stillinger.

Hjertet for ungdomskultur er lagt til Basen i Kirkenes som har åpningstider 3 ganger i uken. Herfra organiseres aktiviteter som UKM, Åpen Hall, Kaos Spektakel og andre prosjekter for ungdom. Foruten om Basen er det også ungdomsklubb på Bugøynes, en gang i uken.

Avdelingen gir rådgivning og konsulenttjenester innenfor idrett og annen kultur og driver med utstrakt saksbehandling når det gjelder kulturmidler, spillemidler og søknader om økonomisk støtte.

Videre gir avdelingen et variert og allsidig fritidstilbud for voksne utviklingshemmede. Tilbudet gis gjennom tirsdags- og torsdagsklubben, samt trening.

Avdelingen er lokal arrangør av Riksteatrets og Hålogaland Teaters teaterstykker.

Det er i budsjett 2014 innarbeidet resteffekt av nedbemanning på 0,5 årsverk vedtatt med besparelse fra og med 2.halvår i budsjett 2013. Utgifter til husleie av lokaler til Basen i Kirkenes er justert opp i henhold til nye satser fra utleier.

Tilskudd til idretts- og kulturtiltak budsjetteres til formannskapetets disposisjon, under området politisk. Allmenn kultur har i løpet av 2013 fått overført budsjettmidler til kulturtiltak etter vedtak fra utvalg for levekår. Disse midlene tilbakeføres formannskapetets disposisjon ved nytt

budsjettår og fremkommer dermed som en reduksjon i utgifter ved allmenn kultur i budsjett 2014.

2700 Sør-Varanger bibliotek

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	6 776	6 219	6 116	6 115	6 115	6 115
Driftsinntekter	-1 616	-1 353	-888	-888	-888	-888
Netto drift	5 160	4 866	5 228	5 227	5 227	5 227

Sør-Varanger bibliotek består av hovedbibliotek i Kirkenes som siden våren 2013 har vært organisert i den nye enheten Kultur og fritid. Det er budsjettert med 5,8 årsverk knyttet til hovedbiblioteket. Biblioteket kjøper bokbusstjenester fra Tana/Nesseby bokbuss til bibliotekstjenester i distriktene Bugøynes, Bugøyfjord og Neiden.

Sør-Varanger bibliotek dekker et vidt spekter av tjenester for barn, ungdom, voksne og eldre. Utlån av bøker/media, informasjonstjenester, formidling og arrangementer.

Målsettinger i bibliotekloven sier at folkebiblioteket i kommuner skal sikre alle fri tilgang til informasjon, kunnskap og kultur. Nytt er lovfesting av biblioteket som fysisk møteplass og læringsarena for hele befolkningen. Den fysiske og digitale møteplassfunksjonen samt formidlingsansvar for alle typer medier, omfattes av loven.

Utgifter til husleie til hovedbiblioteket utgjør en vesentlig del av driftsbudsjettet. Endringer som er lagt inn for budsjett 2014 er besparelser i husleie knyttet til den nedlagte filialen i Svanvik og strømutfgifter knyttet til nedlagt filial på Bugøynes.

Bortfall av tilskudd på kr. 450 000 fra Nordområdemidler medfører en økning av bibliotekets nettoramme med kr 322 000. Dette forklares med at tilskuddet er benyttet til å finansiere 0,5 fast kommunalt årsverk, samt deler av de faste driftsutgiftene til biblioteket som husleie, strøm o.l. Dette er utgifter som fortsatt vil være der selv om prosjektet avvikles.

2550 Kulturskolen

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	5 549	4 712	4 736	4 736	4 736	4 736
Driftsinntekter	-1 802	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Netto drift	3 747	3 512	3 536	3 536	3 536	3 536

Sør-Varanger kulturskole er nettopp flyttet inn i nytt bygg sammen med Kirkenes barneskole og Kirkenes ungdomsskole. Skolen er underlagt virksomhetslederen/rektoren ved Kirkenes barneskole. Skolen har som mål å gi et variabelt og godt kulturskole tilbud til alle elever i Sør-Varanger kommune. Skolebygget innbyr til alle typer aktiviteter fra dans til bandspilling, øvinger i grupperom og opptredener i skolens amfier.

En samlokalisering mellom kulturskolen og Kirkenes barne- og ungdomsskole gjør at både lokaler og ressurser kan utnyttes bedre. Utdelingen til kulturskolen er samspillet med grunnskolene og få til gode samarbeidsprosjekter. Skolen er fortsatt i et samarbeidsprosjekt

om Joik og trommespill, et prosjekt mellom kulturskolens elever og elever fra grunnskolene. Prosjektet har fått stor oppmerksomhet også utenfor kommunens grenser.

Skolen har 360 elever. Skolen har 7,3 årsverk med et godt kvalifisert personell.

For å kunne gi et variabelt og godt tilbud kjøper vi tjenester fra private for å kunne gi teaterundervisning og drive Kirkenes skolekorps. Kjøp av tjenester fra private koster en del men kulturskolen har et ønske om å kunne fortsette å gi et godt kulturskoletilbud til elevene i Sør-Varanger kommune.

2400 Kirkenes kompetansesenter

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	6 578	6 835	7 533	7 533	7 533	7 533
Driftsinntekter	- 1 710	-3 145	-2 450	-2 450	-2 450	-2 450
Tilskudd til språkopplæring	-4 147	-3 150	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Netto drift	721	540	-583	-583	-583	-583

Kirkenes kompetansesenter har ansvar for lovpålagte oppgaver i norskopplæring for voksne innvandrere, samt grunnskole og spesialundervisning for voksne. Senteret tilbyr også norskkurs for arbeidsinnvandrere og russiskkurs. Tolking og oversetting mellom norsk og russisk er en viktig del av oppgavene våre, sammen med tilrettelegging og megling med høgskoler og universitet for å få et tilbud om desentralisert høgskole- og universitetsutdanninger, samt etter- og videreutdanninger. Vi har som mål å levere tjenester av høy kvalitet, og våre elever har gode resultater på offisielle tester.

Kompetansesenteret har 9,4 årsverk, hvorav 8,4 er besatt.

- 4,5 stillinger er knyttet til norskopplæring og spesialpedagogiske tilbud.
- 1 stilling er knyttet til økt bosetting av flyktninger, særlig med tanke på deres rett til grunnskoleopplæring.
- 2 stillinger er knyttet til språklige tjenester, samfunnskunnskap, prosjektrelaterte oppgaver og russiskopplæring.
- 1 leder og 0,9 administrativ ressurs.

Den største enkeltutgiften foruten lønn, er husleie som for 2014 vil bli ca 1 mill.

Vedtaket om økt bosetting av flyktninger fører til økt press på lærerressursene. Videre medfører vedtaket om distriktsbosetting at må legges til rette for norskopplæring for deltakere som bor i distriktene.

Innen høyere utdanning vil vi videreføre våre oppgaver som megler, motor og møteplass i forhold til Studiesenteret.no, samarbeid med universitetene i Tromsø og Nordland med flere.

Tolking og oversettelse er nøkkeloppgaver for å sikre god kommunikasjon i samarbeidet med Russland.

5.11 Helse, behandling og forebygging

3001 Frivillig Sentralen

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	948	730	685	685	685	685
Driftsinntekter	-606	-360	-385	-385	-385	-385
Netto drift	342	370	300	300	300	300

Frivillig Sentralen har en ansatt; daglig leder i 100 % stilling. Frivillig Sentralen hadde i 2012 117 registrerte frivillig som til sammen utgjorde en arbeidsinnsats på ca 5290 timer.

Målet er at Frivillig Sentralen skal fungere som møteplass, koordinator og kontaktpunkt for frivillige og andre. De skal samarbeide med andre lag og foreninger og kommunale virksomheter. Blant aktivitetene de driver med nevnes: eldrekafe, språkhjelp, "vaktmestertjeneste", transport, internasjonalt arbeid og diverse arrangementer."

Det er i budsjett 2014 innarbeidet reduserte driftsutgifter til lesing av transportmidler samt økning i statlig overføring.

3100 Flyktingtjenesten

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	14 738	12 988	16 111	16 111	16 111	16 111
Driftsinntekter	-16 578	-13 938	-17 061	-17 061	-17 061	-17 061
Netto drift	-1 840	-950	-950	-950	-950	-950

Flyktingtjenesten har ansvar for drift og koordinering av bosetting, tilrettelegging, integreringsarbeid og kvalifisering av flyktinger i introduksjonsprogrammet. Formålet i tjenesten er å arbeide for likestilling som innebærer å bedre flyktingers mestring av hverdagslivet og styrke deres muligheter for kvalifisering til utdanning og arbeidsliv.

Det er 5,5 årsverk i tjenesten: avdelingsleder, 2 koordinatore intro, 1 koordinator integrering, 1 fagarbeider samt 0,5 faglærer som driver språklæring ved hjelp av metoden suggestopedi.

Det bor flyktinger fordelt på 10 nasjoner innenfor 5-års tilskuddsperiode (statstilskudd fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet- IMDi). I tillegg bor her flyktinger som har vært i kommunen i mer enn 5 år. Kommunestyret har vedtatt å bosette 25 flyktinger pr år i perioden 2012-2015.

Integreringstilskuddet brukes til lønn, overføring til 0,5 innvandrersøster, til etablering ved ankomst og utgifter til introduksjonsprogram; introstønad, utgifter til barnehage og SFO, transport, tolking, supplerende økonomisk stønad (refusjoner til NAV), aktiviteter og helsefremmende tiltak.

Lov om introduksjonsprogram gir rett til kvalifisering for bosatte flyktinger mellom 18-55 år. Det er 39 deltakere i introduksjonsprogrammet pr 1.10.2013, samt 6 i permisjon. Antallet deltakere endres etter de som avslutter etter endt program og de nybosatte flyktingene som

kommer til kommunen. Utviklingen av tilbudet i introduksjonsprogrammet skjer i nært samarbeid med deltakerne og samarbeidsparter og det er fokus på god kvalitet i det lovpålagte programmet.

Det er fortsatt en utfordring å skaffe tilveie nok boliger til bosetting av flyktninger og planlegging av bygging av flyktningboliger er i gang jfr kommunestyrets vedtak i sak 041/13.

Det er innarbeidet tiltak der driftsutgifter er redusert med kr 950 100. Det berører budsjett for både bosetting og introduksjonsprogram, slik som utgifter til aktiviteter, etablering, transport og introduksjonsstønad.

Barne- og familieenheten

Sør-Varanger kommune har organisert kommunale tjenester for barn, unge og deres familier i det som heter Barne- og familieenheten.

Barne- og familieenheten består av avdelingene PP- tjenesten, barnevern, helsestasjon, ergoterapi, fysioterapi, psykisk helse, rustjenesten og koordinerende enhet.

Barne- og familieenheten jobber tverrfaglig. Selv om avdelingene er samorganisert jobber de ulike tjenestene fortsatt etter sine lovverk.

2350 PP- Tjenesten

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	0	0	4 746	4 746	4 746	4 746
Driftsinntekter	0	0	-124	-124	-124	-124
Netto drift	0	0	4 622	4 622	4 622	4 622

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PP- tjenesten) har vært organisert i felles virksomhet og hatt felles budsjett med barneverntjenesten. Fra 2014 er PP- tjenestens budsjett fradelt barneverntjenestens.

PP- tjenesten består av 8,5 årsverk hvorav 1 avdelingsleder, 4,5 saksbehandler, 2 logopedstillinger og 1 merkantil. PP- tjenesten vil ha en vakant stilling i deler av 2014 innenfor logopedi for barn, og vil kunne måtte kjøpe noen tjenester fra privat logoped.

PP- tjenesten sitt mandat ligger i Opplæringslovens § 5-6 og har to vesentlige hovedområder:

1. Være sakkyndig instans der loven krever det, med hensyn til barns rett til spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning.
2. Bistå skoler og barnehager i kompetanseutvikling på individ og systemnivå og være en sterk aktør i utvikling av barnehager og skoler som organisasjon.

PP- tjenesten er også en meget viktig aktør i oppfølging av Kvello modellen, både på individ og systemnivå. Fullført implementering av Kvello modellen vil etter planen være 2015. Ressursbehovet (personalressurs) for gjennomføring av Kvello modellen vil da være mer avklart.

Vakante årsverk i 2013 er innarbeidet i budsjettet utover det er det er ikke innarbeidet vesentlige endringer i budsjett 2014.

2360 Barneverntjenesten

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	23 152	21 825	20 866	20 865	20 865	20 865
Driftsinntekter	-3 074	-1 517	-1 397	-495	-495	-495
Netto drift	20 078	20 308	19 469	20 370	20 370	20 370

Barneverntjenesten er en avdeling i barne- og familieenheten og samlokalisert med PP-tjenesten til første etasje i Postgården.

Barneverntjenesten har til sammen 8,5 stillinger fordelt på 6 saksbehandlerstillinger, 0,5 rådgiverstilling, avdelingsleder og 1,0 årsverk merkantil. Alle stillingene er besatt av kompetent personale. Kommunen har mottatt statlig tilskudd til opprettelse av 1,5 av årsverkene. Den statlige satsingen på kommunalt barnevern er videreført i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2014. Som følge av dette er det innarbeidet statstilskudd på kr 900 000 i barneverntjenesten budsjett for 2014.

Innenfor den statlige satsningen har barneverntjenesten i tillegg midlertidig engasjert 1,0 årsverk familieveileder. Stillingen finansieres med bundne fondsmidler samt med eventuelt friske statstilskudd. Stillingen vil bli regulert inn i budsjettet når det er avklart i forhold til videre statlig satsning for 2014 og stillingens varighet er kjent.

Barneverntjenesten skal ivareta kommunens forpliktelser etter lov om barneverntjenester og i alle ledd av loven; fra undersøkelser av bekymringsmeldinger, iverksetting og oppfølging av hensiktsmessige tiltak i den enkelte sak.

Barneverntjenesten har i 2013 hatt en sterk økning av akutt- og omsorgssaker, noe som har resultert i økte utgifter til tiltak utenom hjemmet (plasseringer i institusjon/fosterhjem). Dette er saker som videreføres også i 2014.

Barneverntjenesten er viktige aktører i oppfølging av Kvello-modellen (for tidlig intervensjon og hjelp til barn/familier som trenger det) i skoler og barnehager.

PP-tjenesten er fra 2014 skilt ut i egen avdeling noe som gir utslag på barneverntjenestens budsjetttramme med en reduksjon på 4 mill kroner. Samtidig er det innarbeidet styrking av barneverntjenestens driftsutgifter knyttet til tiltak utenfor hjemmet med 2,0 mill kroner. Utgifter knyttet til undervisning av fosterhjemsplasserte barn i andre kommune er justert opp med kr 900 000.

3202,3203 og 3204 Helsestasjon, Fysio- og Ergoterapitjenesten

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	11 108	10 492	10 507	10 504	10 504	10 504
Driftsinntekter	-2 434	-2 031	-1 620	-1 520	-1 520	-1 520
Netto drift	8 674	8 461	8 887	8 984	8 984	8 984

Helsestasjon

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten er et lovpålagt lavterskeltilbud til alle barn, unge og deres foresatte. Tilbudet omfatter svangerskapsomsorgen, helsestasjon 0-5 år, skolehelsetjenesten 6-20 år og helsestasjon for ungdom.

Tjenesten har en sentral rolle i kommunens folkehelsearbeid og arbeider helsefremmende og forebyggende, både med psykisk og fysisk helse og sosiale forhold. Arbeidet innebærer veiledning, helseundersøkelser, vaksinerings, oppfølging og henvisning videre ved behov.

Helsestasjonen har 6,5 årsverk.

Ergoterapitjenesten

Ergoterapitjenesten skal hjelpe mennesker i alle aldre å fungere optimalt i hverdagen når de har problemer med å utføre daglige gjøremål på grunn av sykdom, skade eller annen funksjonshemming. Ergoterapitjenesten tilrettelegger for aktivitet og deltagelse i brukers hjem, fritid, skole/barnehage og på institusjoner. Sentrale oppgaver er hjelpemiddelformidling og boligveiledning/tilrettelegging for å kunne bo lengst mulig hjemme.

Tjenesten har 2,5 årsverk.

Fysioterapitjenesten

Fysioterapitjenesten skal bidra til å sikre innbyggerne et forsvarlig fysioterapitilbud. Fysioterapitjenesten gir tilbud om fysioterapi innen helsestasjon, skolehelsetjenesten, hjemmebehandling, sykehjem og oppfølging i distriktene. Prioriterte oppgaver her er rehabilitering og habilitering. Videre utføres individuell fysikalsk behandling for barn 0-18 år, forebyggende helsearbeid, herunder Kvello modellen, samt ivaretagelse av særskilte tilfeller hvor ordinær fysikalsk behandling på institutt enten ikke er mulig eller hensiktsmessig.

Tjenesten har 4 årsverk inkl en turnusstilling.

I budsjett 2014 er det innarbeidet økte utgifter til tilskudd til driftsavtaler private fysioterapeuter.

Frisklivssentral

Sør-Varanger Frisklivssentral har 0,50 årsverk. Sentralen er delvis finansiert av eksterne midler og bruk av bundet fond i 2014. Det er i budsjettet innarbeidet redusert tilskudd fra staten til Frisklivssentralen slik at nettoutgift i 2014 er 214 000. Fra og med 2015 er Frisklivssentralen budsjettetert med en årlig nettoramme på kr 315 000.

3200,3205og 3300 Psykisk helse- og rustjeneste

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	22 311	19 074	19 153	19 136	19 136	19 136
Driftsinntekter	-7 215	-5 242	-4 761	-4 761	-4 761	-4 761
Netto drift	15 097	13 833	14 392	14 376	14 376	14 376

Psykisk helse- og rustjeneste ble høsten 2013 slått sammen til en avdeling med felles avdelingsleder.

Psykisk helsetjeneste

Psykisk helsetjeneste skal bidra til forebygging av psykiske lidelser gjennom tiltak for småbarnsforeldre og deres barn, gruppetilbud i forhold til angst og depresjon, informasjon og undervisning. Gi god hjelp til mennesker med psykiske lidelser. Ved tilbud om støttesamtaler, koordinering av hjelpetiltak, aktiviteter og opplæring, hjemmebesøk, oppfølging og miljøarbeid.

Tjenesten har 16 årsverk, fordelt på omsorgsboligen/miljøarbeidertjeneste med 9,5 årsverk, Møteplassen 1 årsverk, hjemmekonsulent 1 årsverk og helsesenteret med leder 4,5 årsverk.

Sosialtjenesten

Sosialtjenesten har 6 årsverk i form av hele stillinger bestående av to miljøarbeidere, en boligøkonomisk rådgiver og tre sosialkonsulenter.

Tjenestens hovedmål/arbeidsområder er;

- Rehabilitering og omsorg til personer og familier med rus- og avhengighetsproblemer
- Forebygge rus, økonomiske- og sosiale problemer på både individ og samfunnsnivå
- Saksbehandling av bostøttesaker, startlån og utbedrings- og tilretteleggingstilskudd

I tillegg til ulike tilbud til personer og familier med rusproblemer, har virksomheten gjennom statlige tilskuddsmidler igangsatt/driver ulike rusforebyggende eller skadereduserende prosjekter;

- Boligkoordinatorstilling for å forbedre bolig og bo-oppfølgingstilbud til målgruppen
- Etablering av 4 nye boliger med hjelpe- og vernetiltak til målgruppen i samarbeid med Stiftelsen boligbygg

For 2014 er det kun budsjettet med tilskudd og driftsutgifter knyttet til etablert prosjektstilling som boligkoordinator for 1.halvår.

3206 Diagnose/behandling

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	10 695	11 743	12 432	12 426	12 426	12 426
Driftsinntekter	-1 506	-1 308	-1 241	-1 241	-1 241	-1 241
Netto drift	9 190	10 435	11 191	11 185	11 185	11 185

I legetjenesten er det nå 10 fastlegehjemler etter Kommunestyrets vedtak om opprettelse av ny legehjemmel i 2011. I tillegg har tjenesten 2 kommunalt ansatte turnusleger. Den nye hjemmelen har vært utlyst 3 ganger, men en har dessverre ikke lyktes å ansette noen i hjemmelen foreløpig. Det har imidlertid nettopp vært gjennomført intervjuer i forbindelse med tredje utlysning, og en har nå håp om å få hjemmelen besatt, men trolig ikke før nærmere påske. Det er dessverre meget vanskelig å rekruttere for tiden.

For øvrig er kommuneoverlegen fortsatt sterkt involvert i planlegging av innfasing av samhandlingsreformen. Hvilke budsjettmessige konsekvenser dette vil få for helsetjenesten og for kommunen i 2014 er usikkert. I tillegg til kommuneoverlegen er en av de andre fastlegene også aktivt deltagende i dette arbeidet, og vil komme til å fortsette med dette også i 2014 fordi kommunen starter arbeidet med opprettelse av kommunale ø-hjelpssenger slik samhandlingsreformen krever. Hvilken løsning som velges i vår kommune vet vi foreløpig ikke. Vi vet heller ikke om denne ordningen innføres fra 2014 eller 2015, men når den innføres forventes ikke ubetydelige konsekvenser for legetjenesten – både personellmessig og budsjettmessig. Dette må Rådmannen komme tilbake til.

Et område kommuneoverlegen ser fortsatt må prioriteres er smittevern. På grunn av økt reisevirksomhet øker også infeksjonssykdommer, og det er viktig at kompetansen på området økes og prioriteres. Dette vil bety økning, evt. omrokering av kommunale oppgaver for en av fastlegene i tillegg til kompetanseøkning. Dette vil kunne løses innen rammen av budsjettet.

Forhandlinger mellom legeföreningen og KS sentralt har resultert i noe endrede rettigheter i forbindelse med avvikling av arbeidsdag etter vakt, men fortsatt har dette ikke fått store konsekvenser for legene ved Kirkenes legesenter og dermed for Sør-Varanger kommune.

Det er i budsjett 2014 innarbeidet økte pensjonsutgifter som følge av at også legene i små kommunale stillingsprosent nå omfattes av pensjonsordningen, lønnsjusteringer samt økt basistilskudd i henhold til revidert sentral avtale.

3301 NAV – økonomisk sosialhjelp

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	11 276	9 711	12 624	12 615	12 615	12 615
Driftsinntekter	-1 663	-1 441	-2 241	-2 241	-2 241	-2 241
Netto drift	9 613	8 270	10 383	10 374	10 374	10 374

NAV Sør-Varanger er et samarbeid mellom Sør-Varanger kommune og NAV Finnmark. Kontoret har ansvar for både kommunale og statlige oppgaver som er fordelt på henholdsvis 6 kommunale og 11,6 statlige årsverk. Av kommunale oppgaver kontoret har ansvar for er ivaretagelse av økonomisk sosialhjelp, kvalifiseringsprogrammet og oppfølging av langtidsmottakere av økonomisk sosialhjelp de viktigste områdene.

Det er et mål for NAV Sør-Varanger å styrke arbeidet i oppfølging av brukerne med sikte på å bli selvforsørget, slik at behovet for sosialhjelp går ned, og at tiltaksordninger skal prioriteres spesielt for sosialhjelpsmottakere. Andre utsatte grupper innenfor rus- og psykiatri vil ha høy prioritet i oppfølgingsarbeidet til NAV Sør-Varanger. I det innebærer at NAV Sør-

Varanger vil prioritere oppfølgingsarbeidet med sikte på arbeid eller tiltak som skal føre til arbeid. I det inngår økonomisk veiledning som svært viktig. Samtidig forsøker enheten å få på plass 0,5 årsverk som gjeldsrådgiver, og som vil kunne bidra til at mange av brukerne skal få bistand fra NAV til å få orden på sin økonomi i langt større grad enn det en ser i dag.

Produktivitet - utvikling	2010	2011	2012
Brutto driftsutgifter pr. sosialhjelpsmottaker, i kroner, konsern	82 740	82 770	85 156
Lønnsutgifter pr. sosialhjelpsmottaker, i kroner, konsern	33 125	35 268	32 779
Samlet stønadssum (bidrag + lån)	4 672 929	5 139 780	7 062 874
Gjennomsnittlig utbetaling pr. stønadsmåned	5 421	7 859	9 161
Gjennomsnittlig stønadslengde	4,4	3	3,3
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år	4,8	2,9	3,3
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 25-66 år	4,4	3,2	3,4
Sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	53	35	43
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	27,6	16,4	18,6
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde	35,4	31,5	35,5
Har kommunen i løpet av det siste året gjennomført en egen brukerundersøkelse for sosialtjenesten (1=ja, 0=nei)	Nei	Ja	Nei
Årsverk i sosialtjenesten inkludert stillinger til sysselsettingstiltak	13	14,55	15
Mottakere av kvalifiseringsstønad per 1000 innbyggere 20-66 år	3,1	2,4	1,8

Som oversikten viser øker stønaden til økonomisk sosialhjelp hvert år siden 2010 til 2012 og ytterligere for 2013. Foreløpig prognose viser at økonomisk sosialhjelp for 2013 vil bli vel 9,0 mill.kr, mot budsjett 4,3 mill.kr. I konsekvensjustert budsjett for 2014 er det innarbeidet en økning innefor økonomisk sosialhjelp til 7 mill.kr. Dette er vel 2,0 mill.kr under det beregnede nivået for 2013.

For å begrense og redusere utgiftene til økonomisk sosialhjelp i 2014 og oppnå budsjettmålet har enheten følgende fokus fremover og inn i 2014 - 2017:

- Igangsette et lavterskeltilbud for brukere med sammensatt rusproblematikk (5 plasser)
- Utnytte plassene i Kvalifiseringsprogrammet ennå bedre – oppfølgingsarbeidet
- intensiveres ovenfor aktuelle brukere (herunder ungdom).
- Gjeldsrådgiving – 0,5 årsverk
- Enheten vil gi tettere oppfølging av brukere på økonomisk sosialhjelp med sikte på arbeid gjennom tiltaksbruk.
- Forebyggende sosialt arbeid
- Enheten vil igangsette et tettere samarbeid med boligkoordinator og ruskoordinator i kommune, herunder 3.parts samarbeid vedr. Lavterskeltilbudet «Ressursbasen – Kirkenes» (under planlegging)
- Enheten vil sikre at arbeidet med å styrke overgangen fra sosialhjelp til arbeid og aktivitet skal ha høyt fokus. Standard for arbeidsrettet brukeroppfølging skal benyttes for alle brukere uavhengig av ytelser.
- Enheten vil ha høyt fokus på forebyggende arbeid internt i forhold til sykefraværet ved NAV Sør-Varanger.

5.12 Omsorgstjenestene

Omsorgstjenestene er organisert i fire enheter Wesselborgen sykehjem, Prestøyhjemmet sykehjem, Tjenesten for funksjonshemmede og Hjemmebasert omsorg.

I budsjett 2014 vil det være 285,53 årsverk knyttet til omsorgstjenestene. Det er lagt inn en økning fra 2013 til 2014 på 18,5 årsverk første halvår og en reduksjon av 12 årsverk fra 01.07, slik at en totalt vil få en økning på 6,5 årsverk til omsorgstjenestene. Økningen vil være knyttet til åpning av nye omsorgsboliger ved Tangenlia og resursskrevede brukere. Reduksjonen er ved nedleggelse av avdeling B ved Wesselborgen sykehjem.

Rekruttering

Omsorgstjenestene sliter med å rekruttere faglært personell til vakante stillinger og vikariater. Det er spesielt vanskelig å få dekket alle ledige stillinger i helger. Omsorgstjenestene hadde rundt 100 vakante stillinger, 80 av disse var under 50 % med arbeidstid i helgene. I tillegg kommer vakanser på grunn av kortere og lengre fravær i stillingene som sykdom og permisjoner. Brukerne har behov for tettere oppfølging av personell med helsefaglig utdanning enn tidligere. For å kunne drive faglig forsvarlig tjenester har en leiet inn vikarbyrå med helsefagarbeider og sykepleie kompetanse i de vakante stillingene og vikariater. Det finnes lite av denne kompetansen ledig på arbeidsmarkedet og det er derfor få søkere til stillingene som lyses ut.

I november 2013 igangsettes en utredning om opprettelse av egen vikarpool/ ressursbank med sikte på å kunne øke stillingene til ansatte, samt redusere bruk av innleid vikarbyrå.

Samhandlingsreformen.

01.01.2012 trådte samhandlingsreformen i kraft. Dette innebar blant annet at kommunen fikk et medfinansieringsansvar for polikliniske konsultasjoner og ferdigbehandlede pasienter på sykehus som fortsatt trenger oppfølging og etterbehandling. Disse pasientene skrives nå ut til kommunale kortidsplasser i sykehjem og hjem og skal behandles der. Dette medfører at pasienter som blir skrevet ut fra sykehus trenger mer omfattende oppfølging både hjemme og på kortidsplassene i sykehjem.

Utviklingen viser et økende antall tjenestemottakere med komplisert sykdomsbilde spesielt innenfor de hjemmebaserte tjenestene. Det ble i 2011 lagt ned 9 langtidsplasser og i 2012 ble det langt ned 8 langtidsplasser ved Wesselborgen sykehjem. Det var vedtatt nedleggelse av 9 langtidsplasser i sykehjemmet i 2013. Det ble også vedtatt nedleggelse av 4 årsverk i hjemmebasert omsorg. Nedleggelse av disse langtidsplassene og samhandlingsreformen har ført til økte tjenester hjemme, spesielt innenfor de som mottar både hjemmesykepleie og praktiskbistand. Hjemmebasert omsorg har ikke klart å gi omfattende tjenester til alle som tidligere fikk langtidsplass i sykehjem. Dette har ført til at ca 50 % av kortidsplassene til enhver tid har vært belagt med brukere som venter på plass i en avdeling som tilbyr langtidsopphold. En har heller ikke klart målsetningen om nedleggelse av langtidsplassene, men videreført tiltaket slik at plassene legges ned i løpet av første halvår i 2014.

Siden pasientene kommer hyppigere, er sykere og kommunen må betale for ligge døgn når sykehuset melder dem ferdig behandlet, blir disse pasientene prioritert inn på kortidsplasser. Da det har vært dårlig kapasitet på kortidsplasser har en ikke kunnet ta ut utskrivningsklare

pasienter så raskt som ønsket. Enkelte ganger er det også faglige og etiske grunner for å la pasienten bli på sykehus noen dager. Dette har ført til enn mye større utgift til utskrivningsklare pasienter enn først beregnet. Budsjettet for utskrivningsklare pasienter er økt med kr. 400 000 for 2014, men samtidig er budsjett for med finansiering redusert, slik at endringene totalt ikke påvirker kommunens nettoramme.

Omsorgstjenestene er delt inn i en omsorgstrapp. Hensikten med dette er å gi tjenester på lavest effektive omsorgsnivå. Noe som innebærer at tjenestene gis på riktig nivå etter brukerens behov og at en skal kunne fylle på med tjenester ettersom behovet øker. Des færre trinn det er i trappa, vil en raskere måtte tilby omfattende og kostbare tjenester til brukerne som hadde klart seg med tjenester på et lavere nivå. Nederst i trappa er forebyggende tiltak som trygghetsalarm, hjelpemidler og praktiskbistand. Øverst er sykehjem.

I 2014 vil en styrke omsorgstrappen med 16 nye omsorgsboliger og tilføring av 11 årsverk til hjemmebasert omsorg. For 10 av boligene er målgruppen eldre. Det vil være fast bemanning tilknyttet boligene slik at trinnet under sykehjem styrkes. Dette vil føre til at en vil kunne gi tjenester på et lavere nivå og dermed et rimeligere nivå enn sykehjem. For de resterende 6 boligene er målgruppen funksjonshemmede under 67 år som har omfattende behov for tjenester. Ved å tilrettelegge for boliger med fellesareal og personalbase vil en kunne bruke ressursene mer effektivt, samtidig som brukerne vil kunne få betydelige tettere oppfølging enn i enkeltstående boliger. Ved åpning av de nye boligene vil det frigis en del andre omsorgsboliger og sykehjemsplasser slik at tiltaket om reduksjon i antall langtidsplasser kan realiseres.

En av forutsetningene for god kommunikasjon og samhandling mellom helsetjenestene har en i samhandlingsreformen lagt opp til at denne skal foregå som elektronisk kommunikasjon med meldinger i journalsystemet. I 2013 har en startet med meldingsutveksling mellom helse- og omsorgstjenestene, fastlegene og UNN. Det vil jobbes videre med denne utviklingen i 2014 der meldingsutveksling mellom kommunen og helseforetaket skal i gang.

Ressurskrevende brukere.

I de siste 10 årene har veksten i antall tjenestemottakere skjedd i aldersgruppen under 67 år. På landsbasis utgjorde 1/3 av alle omsorgstjenestens tjenestemottakere denne gruppen. De som mottok hjemmetjenester (inkl. avlastningstjenester) i 2012 i Sør-Varanger var 48 % av alle brukerne under 67 år.

Mange av de voksne, yngre brukerne har omfattende bistandsbehov. Det er i hovedsak tre grupper:

- Personer med utviklingshemming.
- Personer med psykiske og/eller sosiale problemer.
- Personer med somatiske skader og sykdommer, ofte av nevrologisk art.

Personer med alvorlige nevrologiske skader eller sykdommer representerer en stor andel av omsorgstjenestens nye brukere.

Mange av disse brukerne mottar omfattende og langvarige tjenester. De har oftere personlige assistenter, omsorgsbolig og støttekontakt, enn andre brukere i samme alder. De har også hyppigere besøk av hjemmesykepleien om kvelden og natten.

Omsorgstjenestene opprettet tjenester til 7 nye brukere med omfattende behov i 2013, såkalte ressurskrevende brukere. Enhetene fikk tilført midler til disse i siste halvår i 2013 og det er lagt inn helårs virkning i budsjettet for 2014. I de aller fleste tiltakene er det ansatt eget personell. For noen av disse brukerne er tjenestetilbudet så omfattende at enn ikke har personell nok eller kompetanse til å kunne gi faglige forsvarlige tjenester. Det har derfor vært leid inn vikarer fra vikarbyrå eller kjøpt bo- og omsorgstjenester til disse.

Kommunen kan søke staten om delvis refusjon av direkte lønnsutgifter knyttet til særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester. I kriteriene for 2013 refunderer staten 77,5 % av direkte lønnsutgifter utover kr 1 010 00 knyttet til enkelt pasienter. Det er fratrukket for psykisk utviklingshemmede og personer over 67 år omfattes ikke av ordningen.

For 2014 er det beregnet at 21 brukere av helse- og omsorgstjenestene i kommunen vil ha høye nok utgifter til å utløse det statlige tilskuddet. Det er beregnet at disse brukerne vil kunne gi grunnlag for et samlet statlig tilskudd på i overkant av 28,3 millioner kroner. Fra år 2015 er det innarbeidet reduksjon i tilskuddet som følge av tildelingsreglene om 67 år og yngre.

3000 Helse og sosialadministrasjon

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	15 706	15 122	19 378	19 348	19 348	19 348
Driftsinntekter	-5 122	-3 367	-5 633	-5 633	-5 633	-5 633
Netto drift	10 585	11 755	13 745	13 715	13 715	13 715

Avdelingen har 7,5 årsverk og består av tildelingskontoret for omsorgssaker, koordinerende enhet og systemansvarlig for journalsystemet profil.

Koordinerende enhet skal ha generell oversikt over habiliterings- og rehabiliteringstilbudet i kommunen og i helseregionen. Enheten har ansvaret for tildeling og oppfølging av koordinatorene og individuell plan.

Tildelingskontorets målsetning er å tildele tjenester etter BEON prinsippet, beste effektive omsorgsnivå, med innplassering i kommunens omsorgstrapp. I 2014 styrkes omsorgstrappen med 16 nye bemannede omsorgsboliger som er trinnet under sykehjem. Tildelingskontoret behandlet rundt 1800 saker i 2012.

Det har vært jobbet med utviklingen av elektroniske meldinger i 2013 og dette videreføres i 2014.

Avdelingens budsjett omfatter også omsorgslønn, lønn til støttekontakter samt kjøp av tjenester fra private knyttet til ressurskrevende brukere.

Det er i budsjett 2014 innarbeidet økte utgifter til kjøp av tjenester samt økt refusjon fra staten til enkelt brukere som følge av behov oppstått i 2013. Dette utgjør en økning i nettorammen med i underkant av 1,2 mill kroner.

Kommunens tilskudd til Norsk pasientskade erstatning er justert opp og det er innarbeidet økning knyttet til utskrivningsklarepasienter.

3400 Prestøyhjemmet

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	33 056	32 637	32 852	32 801	32 801	32 801
Driftsinntekter	-7 881	-7 661	-7 347	-7 347	-7 347	-7 347
Netto drift	25 175	24 977	25 506	25 454	25 454	25 454

Prestøyhjemmet er et sykehjem med totalt 40 plasser. Det er 3 somatiske avdelinger, 1 rehabiliterings/korttidsavdeling og 1 skjermet avdeling for demente. Prestøyhjemmet har totalt 47,61 årsverk fordelt på 70 stillinger for sykepleiere, ergoterapeut og hjelpepleiere. Enheten er organisert med enhetsleder og 3 avdelingsledere som ledere for avdelingene.

Mål for virksomheten er at Prestøyhjemmet skal være et sykehjem der det oppleves at det ytes service, er høy faglig kvalitet og er et sykehjem i stadig utvikling. Sykehjemmet bygger på et menneskesyn der verdier som nestekjærlighet, omsorg, menneskeverd og likeverd står sentralt.

I budsjett 2014 er det endringer i lønnsutgifter, justerte brukerbetaling og reduserte sykelønnsrefusjoner som utgjør endringene fra 2013.

3500 Hjemmebasert omsorg

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	60 780	54 667	67 815	68 186	68 186	68 186
Driftsinntekter	-11 219	-9 522	-13 398	-8 251	-8 251	-8 251
Netto drift	49 561	45 146	54 417	59 935	59 935	59 935

Enheten yter hjemmetjenester som hjemmesykepleie, praktiskbistand, matombringning, ambulerende vaktmester tjeneste, dagsenter og trygghetsalarm til Sør-Varanger kommunes befolkning.

Hjemmebasert omsorgs målsetning er at alle som ønsker det skal kunne bo hjemme så lenge det er mulig.

I medio januar vil det åpnes 10 nye omsorgsboliger ved Tangenlia bo- og omsorgssenter. Dette vil være omsorgsboliger med heldøgnsbemanning i tillegg til ordinær drift av hjemmesykepleie/praktiskbistand i distriktet Hesseng- Jarfjord.

Hjemmebasert omsorg har 79,9 årsverk til knyttet virksomheten, 11 av disse er tilført i budsjett for 2014 i forbindelse med de nye omsorgsboligene. Virksomheten utførte 646 tjenester som hjemmesykepleie, praktiskbistand, matombringning og trygghetsalarm til 341 brukere i 2012. Etter at samhandlingsreformen trådte i kraft har hjemmebasert omsorg gitt tjenester til stadig sykere pasienter hjemme. Dette er en utfordring i forhold til kompetanse og kapasitet.

Sør-Varanger kommune er vertskommune for Utviklingssenter for hjemmetjenester i Finnmark. Målsetningen til utviklingssentret er å heve den faglige kvaliteten gjennom å utvikle gode modeller for fagutvikling og spre disse til andre kommuner i Finnmark.

Utviklingssentret har mange prosjekter gående i de hjemmebaserte tjenestene, blant annet hverdagsrehabilitering, lindrende omsorg og etisk kompetanseheving i tillegg til at det drives kompetanseheving på flere nivåer.

Det er i budsjettet innarbeidet økte lønns- og driftsutgifter knyttet til åpning av de nye omsorgsboligene i Tangenlia. Videre er det innarbeidet økte utgifter samt økte refusjoner knyttet til ressurskrevende brukere i forhold til behov oppstått i løpet av 2013.

3501 Bugøynes omsorgssenter

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	6 655	5 813	6 100	6 095	6 095	6 095
Driftsinntekter	-543	-400	-400	-400	-400	-400
Netto drift	6 112	5 413	5 700	5 695	5 695	5 695

Bugøynes omsorgssenter gir hjemmetjenester til befolkningen i Bugøynes og Bugøyfjord. Ved omsorgssentret er det 8 boliger, hvor av 1 brukes til kortids- og avlastningsplass for hjemmeboende. Det gis tilbud om korttid- avlastningsopphold ved sentret til hele Sør-Varangers befolkning og ikke primært til innbyggere i Bugøyfjord- Bugøynes distriktet.

Virksomheten har 9 årsverk og utførte tjenester til 27 brukere i 2012. Disse brukerne mottok totalt 73 tjenester. Målsetningen til virksomheten er å tilrettelegge slik at en skal kunne bo hjemme så lenge det er mulig.

3600 Tjenesten for funksjonshemmede

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	42 540	47 932	53 964	53 935	53 935	53 935
Driftsinntekter	-10 017	-11 348	-10 397	-10 397	-10 397	-10 397
Netto drift	32 523	36 584	43 567	43 538	43 538	43 538

Tjenesten for funksjonshemmede består av 5 avdelinger hvorav 4 avdelinger gir omfattende og langvarige tjenester i hjemmet til voksne personer med ulike funksjonshemminger. Den 5. avdelingen er Villa aktiv som gir avlastning til familier med særlig tyngende

omsorgsoppgaver til barn/unge med ulike funksjonshemninger. Enheten har i dag 70,5 årsverk fordelt på 95 stillinger.

Enheten vil i de nærmeste årene yte tjenester til flere ressurskrevende ungdommer som skal etablere seg i egen bolig for første gang. Dette vil etter hvert få budsjettmessige konsekvenser for enheten.

I henhold til kommunestyrets vedtak i sak 042/13 er det innarbeidet helårvirkning av 8,7 årsverk opprettet i 2013 til nye brukere av tjenesten. I 2013 ble merutgiften finansiert med disposisjonsfond. Bruk av fond er redusert i budsjett 2014 og fremkommer som reduserte inntekter med 2,1 mill kroner.

Det er budsjettert med økte utgifter til kjøp av tjenester fra private samt økt refusjon fra staten for ressurskrevende brukere der behovet er oppstått og varslet kommunestyret ved kvartalsrapportering i 2013.

Budsjettet for 2014 tar også hensyn til reduserte refusjonsutgifter til andre kommuner knyttet til enkeltbrukere.

3700 Wesselborgen

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	51 936	40 677	41 659	38 129	38 129	38 129
Driftsinntekter	-12 271	-9 110	-9 222	-8 430	-8 430	-8 430
Netto drift	39 665	31 567	32 437	29 699	29 699	29 699

Wesselborgen er et sykehjem med 40 langtidsplasser fordelt på to somatiske avdelinger og en skjermet avdeling for demente, samt ni korttids- og avlastningsplasser. Virksomheten inkluderer også Tangenlia bofellesskap med åtte langtidsplasser. Totalt antall årsverk er 63 fordelt på 95 ansatte.

Wesselborgens mål er å yte tjenester med god kvalitet der brukermedvirkning er i fokus, samt skape trygge rammer for brukere og ansatte.

I 2013 ble Tangenlia omsorgsboliger med i underkant av 9 årsverk overført til Tjenesten for funksjonshemmede. Dette medfører ingen endring i budsjetttramma for 2014 da det ble justert i budsjettet for 2013.

Tiltak om nedleggelse av avdeling B som ble vedtatt i budsjettbehandlingen for 2013 ble innarbeidet med halvårlig virkning i 2013 og helårvirkning i 2014. Det har ikke vært mulig å utvikle plassene innenfor denne tidsrammen, pr oktober 2013 er det lagt ned en plass. Derfor er tiltaket innarbeidet med halvårlig virkning i 2014 tilsvarende budsjett 2013. Dette innebærer en reduksjon på 12 årsverk, samt reduksjon i driftsutgifter og brukerbetalinger med virkning fra og med andre halvår 2014. En vil oppnå full effekt av tiltaket og ytterligere besparelse på i underkant av 2,8 mill kr i 2015.

3701 Kjøkken pleie og omsorgstjenestene

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	8 095	7 980	8 136	8 133	8 133	8 133
Driftsinntekter	-2 150	-1 960	-1 890	-1 890	-1 890	-1 890
Netto drift	5 945	6 020	6 246	6 243	6 243	6 243

Kjøkkenet produserer mat til beboerne på sykehjemmene og hjemmeboende med behov for matombringning. Antall årsverk er 9,45 fordelt på 12 ansatte.

Kjøkkenets mål er å yte tjenester som har god kvalitet der brukermedvirkning er i fokus, samt skape trygge rammer for brukere og ansatte. De har kontinuerlig fokus på riktig og variert kosthold tilpasset den enkeltes behov, og opplever stadig økende behov for spesialdietter for brukerne. Dette er også ekstra kostnadsdrivende.

3703 Dagsenter for demente

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	2 007	1 996	2 054	2 052	2 052	2 052
Driftsinntekter	-100	-65	-70	-70	-70	-70
Netto drift	1 907	1 931	1 984	1 982	1 982	1 982

Utsikten dagsenter er et avlastningstilbud på dagtid for demenssyke. Virksomheten har 3 årsverk fordelt på 4 ansatte samt en varig tilrettelagt arbeidsplass i 50 % stilling. To av dagsenterets ansatte er med i kommunens demensteam sammen med to ansatte fra hjemmebasert omsorg og tildelingskontoret.

Dagsenterets mål er å yte tjenester som har god kvalitet der brukermedvirkning og godt samarbeid med pårørende er i fokus, samt skape trygge rammer for brukere og ansatte. Dagsenteret har fokus på kontinuerlig kompetanseheving innenfor demens, samt deltakelse i nettverk innenfor dette feltet i landsdelen. Dagsenteret samarbeider med Nasjonalt kompetansesenter for demens for utvikling av kvalitet i tjenesten.

5.13 Tekniske tjenester

4000-4800 Tekniske tjenester

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	146 618	105 874	104 804	104 924	104 924	104 924
Driftsinntekter	-110 929	-55 029	-51 273	-51 273	-51 273	-51 273
Netto drift	35 689	50 845	53 531	53 651	53 651	53 651

Enhet for tekniske tjenester har ansvar for:

- Kommunale bygninger.
- Kommunale veier.
- Vann, avløp og renovasjon.
- Brannvesen.
- Kommunal utbygging.

Samlet har enheten 90 årsverk. Enhet for tekniske tjenester ble opprettet medio 2013 ved at virksomhetene FDV, VAR og brannvesenet ble sammenslått.

Enheten har også i 2013 styrt store kommunale bygge- og anleggsprosjekter. Tangenlia omsorgsboliger med 16 nye omsorgsboliger og Skytterhusfjellet barnehage ble fullført og overtatt i hht fremdriftsplan og budsjett. Nye Kirkenes avløpsrensaneanlegg med nye avskjærende ledninger ble fullført og satt idrift. Utbedring av kommunale veier i hht veiplan ble igangsatt.

Enhetens samlede brutto driftsbudsjett er på vel 100 mill kr. Inntektene er på ca. 55 mill kr, det meste er innenfor selvkostområdet med vann-, avløps- og renovasjonsgebyrer.

De største utgiftspostene er innkjøp av renovasjonstjenester (husholdningsrenovasjon) 11,5 mill kr, energi 11 mill kr, vedlikehold av bygg og anlegg 7 mill, snøbrøyting 4,5 mill, kommunale eiendomsavgifter 3 mill, forsikringspoliser 2 mill kr.

4900 Sør-Varanger havnevesen

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftskostnader	17 301	15 892	18 488	18 483	18 483	18 483
Driftsinntekter	-17 301	-15 892	-18 488	-18 488	-18 488	-18 488
Netto drift	0	0	0	-4	-4	-4

Kirkenes havnevesens hovedoppgaver er å ivareta de administrative og forvaltningsmessige oppgaver Sør-Varanger kommune har etter Havne- og farvannsloven, og de bestemmelser som er gitt i medhold av denne loven.

Havnevesenet skal tilrettelegge og bidra til utvikling av havne- og sjørelatert virksomhet, herunder ivareta sikkerhet og framkommelighet i farledene. Havnevesenets oppgaver spenner fra tilsyn og myndighetsutøvelse, saksbehandling, til salg av tjenester og ytelser etter forretningsmessige prinsipper.

Havnevesenets drift omfatter forvaltning av kaier, kaiarealer, slepebåten Kraft Johansen, oljevernutstyr, farled med tilhørende sjøarealer med mer. Tjenester som ytes består bl.a. av utleie av kai og arealer, inkl ISPS, fortøyning, isbryting, trafikkstyring, slepe og bukseroppdrag, oljevernberedskap, renovasjonstjenester, vann og elektrisk kraft. Sør-Varanger har ca 1000 skipsanløp årlig, og det forutsettes samme etterspørsel etter havnetjenester og samme antall anløp i 2014 som de siste par år. Prisnivået forutsettes å være uendret ifht 2014.

Havneadministrasjonen har 7 stk 100 % stillinger. Mannskap til Kraft Johansen engasjeres ved behov. Havnevesenet kjøper havnebetjenttjenester hos Kirkenes brannvesen slik at havneanleggene holdes åpen alle dager kl 15.00 – 07.30, samt hele døgnet på helgedager.

I 2014 er det lagt inn en økt vedlikeholdskostnad på i overkant av 2 mill.kr som følge av en tilstandsrapport på kaianleggene. Vedlikeholdet gjelder rustskader på betongkaier, og kostnaden dekkes ved bruk av fond.

Totalt skal driften dekkes gjennom inntekter fra anløpsavgift, gebyrer og forretningsmessig drift. Prisene fastsettes av årlig av havnestyret og reguleres i forskrift og prisregulativ for bruk av havnevesenets kaianlegg, landareal, tjenester og sjøareal.

6. Omstillings- og nedskjæringstiltak

I følge kommuneloven § 45 om årsbudsjettet skal kommunestyret innen årets utgang vedta budsjett for det kommende kalenderår.

- Kommunestyret vedtar selv årsbudsjettet og endringer i dette. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet.
- Innstillingen til årsbudsjett, med alle de forslag til vedtak som foreligger, skal legges ut til alminnelig ettersyn minst 14 dager før den behandles i kommunestyret
- Kommunestyrets vedtak om årsbudsjett, samt formannskapets saksdokumenter, sendes departementet til orientering.
- Det skal i tillegg budsjetteres med et driftsresultat som minst er tilstrekkelig til å dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger.

For å bringe kommunens driftsbudsjett for 2014 i balanse kreves det en budsjettreduksjon i størrelsesorden 27,2 mill.kr. Dersom kommunen skal fylle kravet til sunn kommuneøkonomi bør det også settes av sparemidler, altså budsjetteres med avsetning til fond. Det uttalte kravet til sunn kommuneøkonomi er at netto driftsresultat bør ligge på 3-4 % av driftsinntektene. For Sør-Varanger kommune vil dette utgjøre mellom 23-30 mill.kr. Dersom en legger dette til grunn må kommunestyre vedta nedskjæring og omstillingstiltak i størrelsesorden vel 50-60 mill.kr.

Kravet om 3-4 % netto driftsresultat er ikke absolutt og rådmannen ser utfordringer med å klare kravet i løpet av 2014. Slik rådmannen vurderer situasjonen kan det være mer hensiktsmessig å ha som målsetting å fylle kravet i løpet av økonomiplanperioden eksempelvis ved 1 % i 2014, 2 % i 2015 osv slik at en på sikt kan bygge opp en buffer og fylle kravene til sunn kommuneøkonomi i løpet planperioden.

For 2013 viste det konsekvensjusterte budsjettet et omstillingsbehov på vel 43 mill.kr uten avsetning til fond. Budsjettet ble vedtatt med nedskjæringstiltak tilsvarende dette, slik at det for 2013 ikke ble budsjettert med buffer, eller avsetning til disposisjonsfond. Dette er ikke en ønskelig utvikling. Det bør budsjetteres med noe avsetning og buffer for å møte eventuelle uforutsette hendelse. At en budsjetterer knapt og uten avsetning svekker kommunens handlefrihet og ikke minst likviditet.

Flere av nedskjæringstiltakene som ble vedtatt for 2013 har en ikke klart å effektivere i 2013. Dette gjelder blant annet nedleggelse av sykehjemsplasser, noe omstilling i skolene samt avvikling av leder- og administrative stillinger. Dette er igjen innarbeidet i budsjettet for 2014. Rådmannen jobber videre med å redusere innefor disse områdene, men ser at noe vil ta lengre tid enn først antatt.

Rådmannen har utarbeidet omstillings og nedskjæringstiltak for 2014. I dette kapitlet redegjøres det for hvert av tiltakene med konsekvenser. Rådmannen er inneforstått med at det kan fremkomme ytterligere konsekvenser av tiltakene enn utredningen her tar for seg, men allikevel er det forsøkt å gi en fremstilling av tiltakene og et godt nok grunnlag for politisk behandling og politisk vedtak.

Tiltak 1 Avvikling av lærlingordningen

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-650	-1 500	-1 500	-1 500
Inntekter	0	0	0	0
Netto besparelse	-650	-1 500	-1 500	-1 500

Sør-Varanger kommune tilbyr lærlingplasser. Tiltaket er opprettet for å gi ungdom mulighet for et yrkesfaglig utdanningsløp og pensiale for rekruttering spesielt av barne- og ungdomsarbeidere og helsefagarbeidere.

Kommunen har opprettet 10 lærlingplasser. I tillegg er det i 2013 tatt inn ytterligere 1 lærling. Det er dermed inngått 11 lærlingkontrakter og lønnskostnaden utgjør 1,5 mill.kr. pr. år. 6 av lærlingkontraktene går ut i 2014. Resterende 5 kontrakter går ut i 2015.

En avvikling av lærlingordningen vil gi en budsjettbesparelse på vel kr 650.000,- i 2014 og i ytterligere kr 850.000,- i 2015.

Tiltak 2 Avvikle tilskudd til de politiske partiene – partistøtten

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-165	-165	-165	-165
Inntekter	0	0	0	0
Netto besparelse	-165	-165	-165	-165

Partistøtten gis med hjemmel i Partilovens § 10 nr. 2: «Kommunen finansierer de folkevalgte gruppene i kommunestyret». En redegjørelse fra FAD av 06.12.05 slår fast følgende:

«Slik bestemmelsen er formulert, kan den imidlertid ikke tolkes som en plikt for den enkelte fylkeskommune eller kommune til å støtte sine folkevalgte grupper. Etter utvalgets forslag vil det være opp til det folkevalgte organ selv å bestemme omfanget av støtten. I prinsippet er derfor ikke bestemmelsen til hinder for at den årlige bevilgningen kan settes til 0 i den enkelte kommune. Regelen slår imidlertid fast at dersom slik støtte gis, skal den ytes (etter de nevnte kriterier)».

Parti- og representantstøtte utbetales inneværende periode med kr 15.000,- pr. parti og kr 3.000,- pr. medlem årlig. I tillegg utbetales i valgår for ikke-representerte grupper i kommunestyret kr 10.000,- pr. gruppe/parti.

Den statlige støtteordningen til partier er overtatt av fylkesmannen, slik at den kommunale støtteordningen kommer i tillegg til denne.

En avvikling av ordningen i kommunal regi vil gi en årlig innsparing på kr. 165 000,-.

Tiltak 3 Reduksjon av driftstilskuddet til Sør-Varanger menighet med 10 %

Besparelse	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgift	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Inntekt	0	0	0	0
Netto besparelse	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000

Det er i konsekvensjustert budsjett forslått å videreføre tilskuddet til Sør-Varanger menighet i samme størrelsesorden som for budsjett 2013, altså 5,0 mill.kr. Det er i konsekvensjustert budsjett ikke tatt høyde for lønns- og prisvekst.

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Overføring til Sør-Varanger menighet	4 863	5 009	5 009	5 009	5 009	5 009
Overføring ved reduksjon av driftstilskudd med 10 %	4 863	5 009	4 509	4 509	4 509	4 509

I tillegg foreslår rådmannen å videreføre tilskudd til opprustning og investering av kirker og kirkegårder med 2,0 mill.kr hvert år i planperioden. Tilskuddet er innarbeidet i kommunens investeringsbudsjett og finansieres ved låneopptak.

Kommunens økonomiske ansvar overfor menighetsrådet er hjemlet i Kirkeloven

§ 15. Kommunens økonomiske ansvar.

Kommunen utreder følgende utgifter etter budsjettforslag fra kirkelig fellesråd:

- Utgifter til bygging, drift og vedlikehold
- Utgifter til anlegg og drift av gravplasser
- utgifter til stillinger for kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og til daglig leder av kirkelig fellesråd
- driftsutgifter for fellesråd og menighetsråd, herunder utgifter til administrasjon og kontorhold
- utgifter til lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring
- utgifter til kontorhold for prester

Fellesrådets budsjettforslag skal også omfatte utgifter til kirkelig undervisning, diakoni, kirkemusikk og andre kirkelige tiltak i soknene.

Utgiftsdekningen skal gi grunnlag for at det i soknene kan holdes de gudstjenester biskopen forordner, at nødvendige kirkelige tjenester kan ytes, at arbeidsforholdene for de kirkelig tilsatte er tilfredsstillende og at menighetsråd og fellesråd har tilstrekkelig administrativ hjelp.

Etter avtale med kirkelig fellesråd kan kommunal tjenesteyting tre i stedet for særskilt bevilgning til formål som nevnt i denne paragraf. Sør-Varanger kommune yter tjenester til menigheten i form av regnskap, lønn og økonomitjenester samt verksteddrift.

Representant for kirkelig fellesråd kan gis møte- og talerett i kommunale organ når disse behandler saker som direkte berører fellesrådets virksomhet.

Som lovhjemmelen tilsier har kommunen et økonomisk ansvar overfor menighetsrådet, men lovteksten tilsier ikke noe om tilskuddets størrelse. Kommunens nøkkeltallanalyse viser også at det er forskjeller mellom de økonomiske tilskuddene som kommunene yter til sine respektive menighetsråd.

Prioritering	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Alta	Landet uten Oslo
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger i kroner	488	632	687	365	545
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 i prosent av samlede netto driftsutgifter	0,8	1,1	1,1	0,7	1,1
Netto driftsutgifter til 392 andre religiøse formål pr. innbygger i kroner	24	25	29	21	42
Brutto investeringsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger	581	159	109	10	159

Kostrafunksjonene 390 Den norske kirke, 392 Andre religiøse formål og 393 Kirkegårder, gravlunder og krematorier.

Som oversikten viser bruker Sør-Varanger kommune fortsatt mindre enn KOSTRA kommunene, men samtidig mer enn Alta. Sør-Varanger kommune bevilger mer i investeringstilskudd enn de øvrige kommunene. Når det gjelder overføring til andre religiøse formål bevilger vi omtrent som de vi sammenligner oss med.

Sør-Varanger menighet er en del av Varanger prosti i Nord Hålogaland bispedømme. Menigheten har ca 8 000 medlemmer. Det er 6 kirkebygg i menigheten, Bugøynes, Neiden, Kirkenes, Sandnes, Svanvik, Kong Oscar II, i tillegg til Tårnet skolekapell som er sjelden i bruk, og Kirkenes gravkapell som ikke er i bruk. Det er 8 kirkegårder i menigheten. SVM er den eneste menigheten som forvalter så mange kirker og kirkegårder, over et så stort geografisk område. I disse kirkebyggene er det kontinuerlig gudstjenester, i tillegg til begravelser og visler.

Konsekvensene ved en 10 % reduksjon av overføring til menigheten er utredet av kirkevergen som redegjør slik:

Det vil bli nødvendig å redusere antall stillinger blant de fellesrådsansatte i menigheten, dette vil føre til reduksjoner i driften. For menighetsrådet vil reduksjon i tilskudd i all hovedsak medføre at det blir umulig å utføre de lovpålagte forpliktelser menigheten har jfr. blant annet gravferdsloven og kirkeloven.

Rehabiliteringsprosjektene som pågår, og som er planlagt for flere år framover, er nødvendige grep for å ivareta forvaltningsansvaret for byggene og kirkegårdene. Kirkeverge er den som iverksetter og styrer prosjekteringen. For å gjennomføre dette har administrasjonen en arbeidsfordeling som frigir kirkevergens arbeidstid slik at det er mulig å gjennomføre rehabiliteringen. Noe av det som gjenstår er utbedringer som er særdeles viktig for bevaring og ivaretagelse av byggene. En del av investeringsprosjektene i 2014 omhandler nyetablering og utvidelser av kirkegårder. Kommunen er forpliktet til å legge til

rette for tilgjengelige gravplasser for befolkningen. Investeringsprosjektene som menighetsrådet har prioritert i 2014 er utskifting av tak på Kong Oscar II's kapell, for å stoppe en stor vannlekkasje som er i ferd med å gjøre stor skade på bygget. Det er dessuten svært nødvendig å prioritere nyetablering av kirkegård på Bugøynes og utvidelse av kirkegårdene i Neiden og hovedkirkegården på Sandnes. En reduksjon i driftstilskudd vil føre til at det ikke vil være mulig å gjennomføre de planlagte investeringsprosjektene.

Sør-Varanger menighetsråd er inne i en prosess knyttet til innføringen av festeavgift, administrasjonen og gravertjenesten jobber intenst med registrering og digitalisering. Det hentes inn festeavgift for de gravstedene som er registrert, det er et omfattende arbeid og registreringen av alle gravfelt på alle sju kirkegårdene er en prosess som vil ta flere år. For å gjennomføre dette er det avgjørende å ha personell i de stillingene som er i dag.

Menighetsrådet er godt i gang med oppgradering og oppdatering av menighetens HMS system, herunder blant annet rutiner, internkontrollsystem og brannsikkerhet. Dette krever store ressurser, og administrasjonen utfører arbeidet, med hjelp av en arbeidsgruppe fra menighetsrådet.

Mye av tilbudet menigheten gir er gjennomførbart ved hjelp av frivilling innsats. Det fryktes at reduksjon i tilbudet vil kunne bidra til å redusere antallet frivillige og dermed vil en reduksjon ha store konsekvenser.

En eventuell oppsigelsesprosess vil kreve store ressurser fra administrasjonen, og vil ikke være mulig å iverksette umiddelbart.

Tiltak 4 Reduksjon av driftstilskudd til Norasenteret IKS 10 %

Besparelse	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgift	-241	-241	-241	-241
Inntekt	0	0	0	0
Netto besparelse	-241	-241	-241	-241

Kommunen er medeier i Nora senteret IKS. Senter er et krise- og incest senter med tilbud til både menn og kvinner. Kommunen yter tilskudd i henhold til selskapsreglene for Nora senteret IKS pkt 18 der representantskapet vedtar budsjett for kommende år og den enkelte deltakerkommune har plikt til å yte sin del av det tilskuddet representantskapet har vedtatt.

Representantskapet i Nora senteret IKS har vedtatt at Sør-Varanger kommune skal yte kr. 2 410 000,- til Nora senteret IKS for 2014. Rådmannen har innarbeidet tilskuddet i konsekvensjustert budsjett.

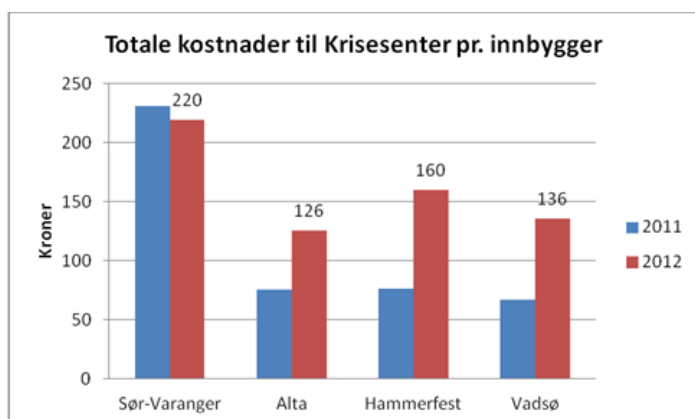
(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2016
Overføring til Nora senteret	2 340	2 340	2 410	2 410	2 410	2 410
Overføring til Nora ved 10 % reduksjon	2 340	2 340	2 169	2 169	2 169	2 169

Nora senteret har i dag 800 % stilling og et budsjett i størrelsesorden 8,1 mill.kr. De er eier av et hus i Henrik Lundsgate hvor lånesaldo pr 01.01.2014 er 11,0 mill.kr. Gjelden betjenes med en årlig rente- og avdragsbelastning på vel kr. 670 000,-.

Daglig leder for Nora senteret har redegjort for konsekvensene ved 10 % reduksjon av Nora senterets budsjett, noe som for Sør-Varanger kommune vil gi en årlig besparelse på kr. 241 000,-.

Konsekvensen vil være:

- Dersom en kommune reduserer overføring bør de øvrige få tilsvarende reduksjon. Dette vil totalt utgjøre vel kr. 600 000,- i tapte inntekter for Nora senteret.
- Dette vil også få konsekvenser for budsjettet til SMI-delen: For dette området gjelder fortsatt finansieringen med 80 % fra Staten og 20 % fra kommunene. En 10 % reduksjon vil til sammen utgjøre vel kr. 650 000,- for senteret mot incest.
- Selskapsavtalen Punkt 18. Årsbudsjettet: «*Representantskapet skal vedta selskapets budsjett for kommende år. Den enkelte deltaker kommune har overfor selskapet plikt til å yte sin del, jfr. pkt 5, av det tilskudd representantskapet har vedtatt.*» Det vil gi store konsekvenser for budsjett i ettertid da ingen av kommunene vil forholde seg til selskapsavtalen. I ytterste konsekvens vil kommunene ikke oppfylle kravene om en lovpålagt oppgave etter krisesenterloven.
- Senteret har ikke mange variable poster i budsjettet. De fleste poster er faste utgifter som avdrag lån og renter, forsikring, strøm, avskrivninger, bedriftshelsetjeneste, telefon, data, serviceavtaler på bygget, penger til lønnsforhandlinger, penger til lovpålagt tolketjeneste, nødmat til beboerne og vedlikehold bygg. Vi reiser også en del ut i de andre kommunene som eier oss. Dette for å møte hjelpeapparatet der for å vareta en lovpålagt oppgave som oppfølging i reetableringsfasen til tidligere beboere. Dette krever resurser.

Sør-Varanger kommune yter om lag kr. 220,- pr innbygger til Krise- og incestsenteret. Dette er noe over sammenligningskommunen i Finnmark.

Tiltak 5 Reduksjon av driftstilskudd til museene med 10 %

Besparelse	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgift	-224	-224	-224	-224
Inntekt	0	0	0	0
Netto besparelse	-224	-224	-224	-224

Sør-Varanger, Vadsø og Vardø kommune er eiere av Varanger museum IKS og yter tilskudd til museet. Rådmannen har i konsekvensjustert budsjett innarbeidet et driftstilskudd til Varanger museum lik det som er redegjort for i avtalen mellom Sør-Varanger kommune og Varanger museum av 2009. Tilskuddet fra Sør-Varanger kommune til Varanger museum IKS er hjemlet i selskapsavtalen av 2009. I selskapsavtalen står minimumsbeløpet kr. 1 300 000,-, i tillegg er det en avtale om renhold, som ble stipulert til kr. 308 000,-, altså til sammen skal tilskuddet utgjøre kr. 1 608 000,- pr år. Dette er innarbeidet i konsekvensjustert budsjett. Tilskuddet for 2014 er ikke justert for lønn- og prisvekst.

For budsjett 2013 ble tilskuddet til Varanger museum IKS vedtatt redusert med 10 % slik at dette ble å utgjøre 1 586 150,- altså under avtalens minimums beløp på kr.1 608 000,-. Varanger museum IKS har ved flere anledninger redegjort for konsekvensene av dette ved blant annet redusert åpningstid ved både Grenselandsmuseet og distriktmuseene.

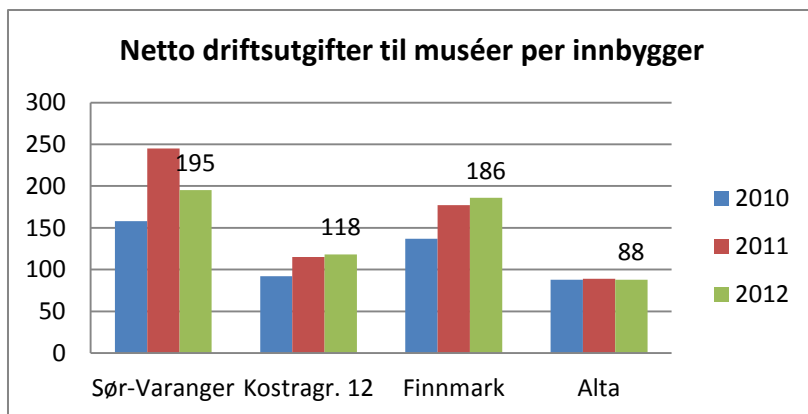
Museet får midler fra staten, fylkeskommunen og kommunene. Staten skal i utgangspunktet bidra med 60 %. Staten indeksregulerer tilskuddet årlig, mens verken fylkeskommunen eller kommunene gjør dette, noe som medfører at tilskuddet i realiteten går ned for hvert år, tatt lønn- og prisvekst i betraktning.

En reduksjon av Varanger museums IKSs tilskudd med 10 % vil utgjøre kr. 160 000,- pr år.

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2016
Overføring til Varanger museum IKS	1 705	1 586	1 608	1 608	1 608	1 608
Overføring ved 10 % reduksjon i 2014	1 705	1 586	1 448	1 448	1 448	1 448

Tilskuddet til Tana og Varanger museumssida er budsjettert med kr. 642 000,- i konsekvensjustert budsjett for 2014. Dette inkluderer også tilskuddet til Øst-Samisk museum som nå er en del av Tana og Varanger museumssida. Tilskuddet er ikke justert med lønns- og prisvekst. En reduksjon på 10 % vil utgjøre vel kr. 64 000,- pr år.

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2016
Overføring til Tana og Varanger museumssida	423	641	642	642	642	642
Overføring ved 10 % reduksjon i 2014	423	641	578	578	578	578

Som oversikten viser ligger vi noe over Kostragruppa og Alta hva angår utgifter til museer pr innbygger, men utgiftene er omlag som Finnmark for øvrig.

Tiltak 6 Reduksjon av driftstilskudd til Barentshallene KF 10 %

Besparelse	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgift	-644	-644	-644	-644
Inntekt	0	0	0	0
Netto besparelse	-644	-644	-644	-644

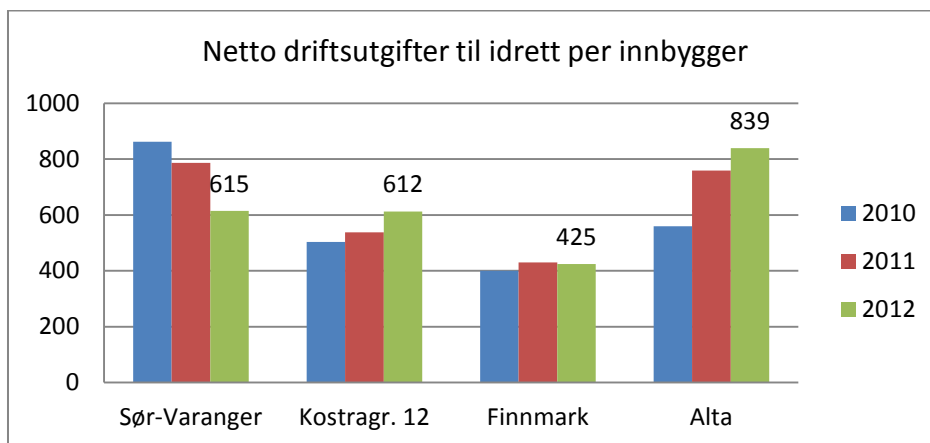
Sør-Varanger kommune har organisert sin drift av kommunale idretthaller og idrettsanlegg samt parker og anlegg i et eget selskap, Barentshallene KF. Sør-Varanger kommune yter tilskudd til driften.

Barentshallene KF fikk i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2013 overført flere driftsoppgaver. Blant annet skal selskapet også forestå drift av alle parker og anlegg samt skiløyper og scooterløyper. Den formelle overtakelsen av disse oppgavene ble effektivt fra og med 1 mai 2013.

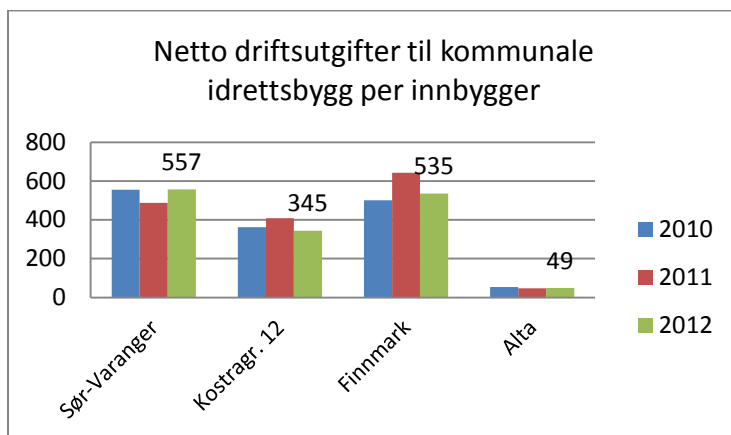
Rådmannen har i konsekvensjustert budsjett for 2014 innarbeidet ett tilskudd til Barentshallene KF som for 2013, samt helårsvirkning av overføring av de nye oppgavene. Tilskuddet for 2014 vil da utgjøre kr. 6 444 600,-. Tilskuddet er ikke lønns- og prisjustert.

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2016
Overføring til Barentshallene KF	5 196	6 012	6 445	6 445	6 445	6 445
Overføring ved 10 % reduksjon i 2014	5 196	6 012	5 800	5 800	5 800	5 800

I tillegg foreslår rådmannen å bevilge et investeringstilskudd til opprustning og investering av parker, anlegg og idrettsanlegg med 2,0 mill.kr hvert år i planperioden. Tilskuddet er innarbeidet i kommunens investeringsbudsjett og finansieres ved låneopptak.

Oversikten viser kommunens driftsutgifter til idrett pr innbygger sammenlignet med andre. Som oversikten viser bruker kommunen mer enn de øvrige i Finnmark, men omtrent som Kostragruppa.

Dersom vi ser på utgiftene til idrettsbygg ligger disse noe over Finnmark og KOSTRA gruppa. Men langt over Alta som har en annen organisering av svømmehallen og Finnmarkshallen.

Daglig leder for Barentshallene KF har utredet konsekvensene ved 10 % reduksjon av tilskuddet kommunen yter til Barentshallene KF;

I et allerede stramt budsjett for 2013 med foreløpig merutgifter i regnskapet på over en million vil ytterligere kutt på rundt 500.000,- for 2014 ramme bety en kraftig forringelse av vårt tjenestetilbud.

Konkret har vi sett på områder som på minst mulig måte rammer våre brukere. Vi har et enormt spenn i foretaket fra Barentsbadet, Fjellhall og Barentshall til også nå scooterløyper, skiløyper og grøntanlegg sommertid.

Kynisk sett så må vi forsøke å verne om de brukere som legger igjen mest ressurser hos oss og der hovedtyngden av brukere er.

Fjellhallen har vært og er et tema for kostnadsreduksjon all den tid brukergruppene er så små som i dag. Her kan åpningstider, skolen bruk og leiepriser bli påvirket. Utnyttelse av bemanningen på dagtid i Barentsbadet er også et tema i forhold til stillingsreduksjon, all den tid skolen selv står ansvarlig for sikkerheten til sine elever. Erfaringer fra sommerens vedlikeholdskostnader viser også at det her kan være mulig å kutte kostnader uten den store innvirkning for den enkelte bruker. Da tenkes reduksjon i blomsterinnkjøp samt frekvens på gressklipping og til og med begrensning av områder hvor det skal klippes.

Tiltak 7 Eiendomsskatt - reduksjon av bunnfradraget for boligeiendommer

Besparelse (tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgift				
Inntekt	-2 700			
Netto besparelse	-2 700			

Kommunestyre skal hvert år i forbindelse med budsjettbehandlingen vedta kommunens takstvedtekter, promille, eiendomskatteområde samt eventuelle fritak.

Det er ikke innarbeidet noen endringer i eiendomskatteområdet for skatteår 2014. Utvidelse av eiendomsskatteområdet er vedtatt med virkning fra og med 2015.

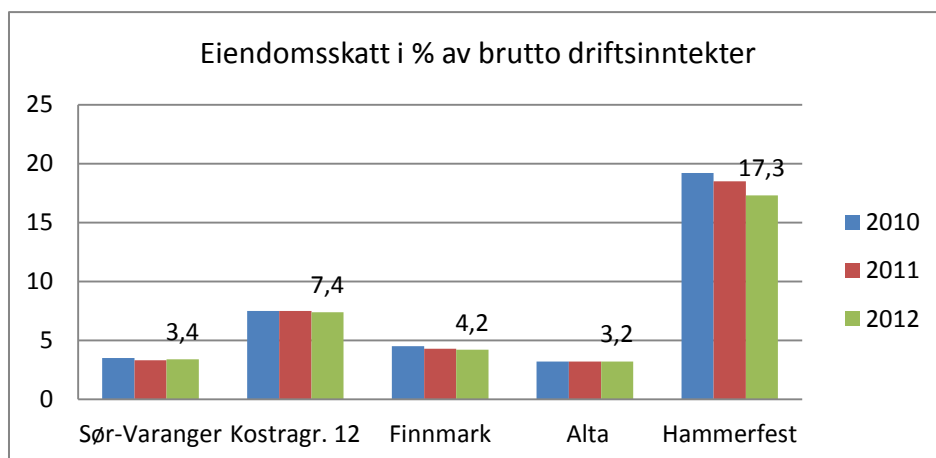
Det er i 10 års perioden, altså perioden mellom takseringer, to muligheter for å regulere inntektsnivået fra eiendomsskatten. Dette kan gjøres ved å regulere promillen samt bunnfradraget på boligeiendommer. Sør-Varanger kommune har innarbeidet maks promille altså 70/00, slik at denne kan ikke økes ytterligere.

Da gjenstår kun regulering av bunnfradraget. Kommunestyret vedtok i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2013 et bunnfradrag på kr. 100 000,- for boligeiendommer. Bunnfradraget kan reduseres eventuelt fjernes i sin helhet.

Pr. i dag har kommunene vel 3800 boenheter innefor eiendomsskatteområdet som betaler eiendomsskatt. Dersom en velger å fjerne bunnfradraget i sin helhet vil hver boenhet få en økt eiendomsskatt på kr. 700,-. Til sammen utgjør dette et inntekspotensial på 2,7 mill.kr. Tiltaket vil kun ha virkning for 2014, da en fra og med 2015 vil fastsette nye takster, promille og eventuelle bunnfradrag.

Gjennomsnitt i landet betalte en eier av en enebolig på 120 kvadratmeter nær et kommunesenter omkring 2 850 kroner i eiendomsskatt i 2012, mot rundt 2 660 kroner året før. Høyeste rapporterte skattebeløp på en slik eiendom i 2012 var 7 000 kroner, og det laveste var 326 kroner. I Sør-Varanger kommune var gjennomsnittlig skattebeløp for en enebolig på 120 kvadratmeter 4 340 kroner i 2012.

Kommunen har for 2014 budsjettert med en inntekt fra eiendomsskatten på totalt 28,5 mill.kr, omtrent lik som for 2012 og 2013. For 2012 utgjør eiendomsskatten 3,4 % av de totale driftsinntektene til kommunen.

Tiltak 8 Avvikle startlånsordningen

(tall i 1000) Besparelse	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgift	-400	-400	-400	-400
Inntekt				
Netto besparelse	-400	-400	-400	-400

Sør-Varanger kommune tilbyr startlån til kommunens innbyggere. Startlån er en behovsprøvd låneordning hvor kommunen og husbanken har et felles ansvar for risiko og utlån. Lånet tas opp av kommunen i Husbanken, under ordinære lånevilkår, for videre utlån til lånesøkere i kommunen. Lånet innkreves og administreres av Lindorff.

Startlån er ikke en lovpålagt oppgave for kommunene, men et frivillig tilbud for å skape muligheter for vanskeligstilte å komme inn på boligmarkedet i kommunen. Dersom ordningen avvikles vil startlån ikke kunne tilbys til kommunens innbyggere da Husbanken ikke har noen egen ordningen på dette området.

Sør-Varanger kommune vedtok i budsjettbehandlingen å ta opp 10 mill.kr i startlån i 2013. Da pågangen var større en først antatt ble startlånsopptaket økt med ytterligere 10 mill.kr i september 2013. Pr utgangen av august var det behandlet 43 søknader om startlån og tilskudd. Det er hittil utbetalt 10 lån på til sammen 10.264.000,-

Ordningen kan avvikles i sin helhet. Pr i dag er startlånsordningen organisert under sosialtjenesten og det benyttes om lag 75 % stilling til oppgavene. En avvikling av tilbudet vil gi en årlig besparelse på om lag kr. 400 000,-.

Tiltak 9 Avvikling av kinotilbudet

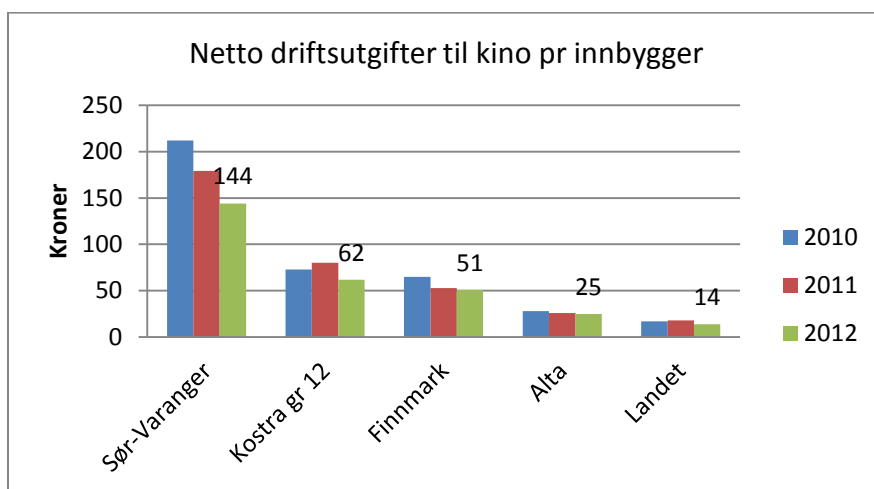
(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	0	-877	-877	-877
Inntekter	0	0	0	0
Netto besparelse	0	-877	-877	-877

Sør-Varanger kommune er medeier Aurora Kino IKS som skal sikre innbyggerne et godt og variert filmtilbud innefor en gitt driftsramme.

Under følger kommunens budsjett for kinodrift slik kinoen er organisert i dag.

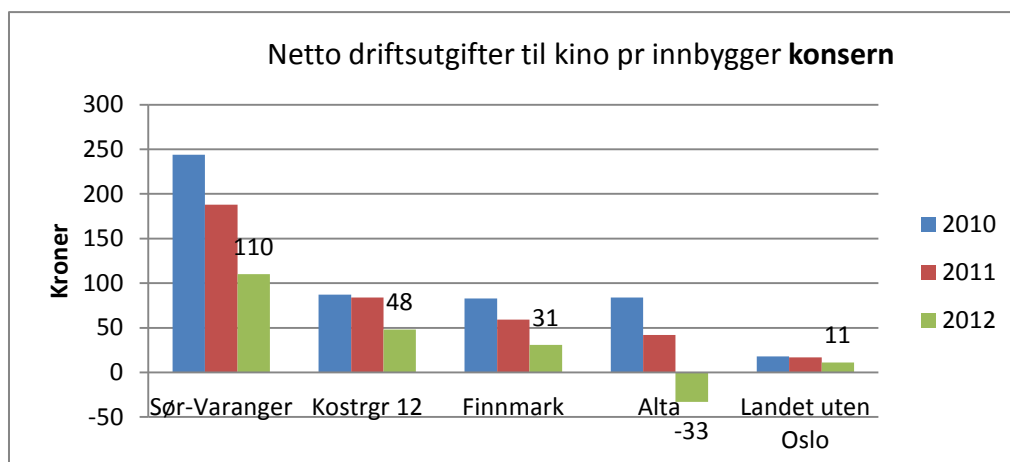
(tall i 1000)	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Lønnsutgifter til renhold	329	195	202	202	202	202
Leie av lokaler	630	686	816	816	816	816
Tilskudd til Aurora kino	675	675	675	675	675	675
Bruk av disposisjonsfond	-675					
Nettoutgift kino	630	1 556	1 693	1 693	1 693	1 693

Kino	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Alta	Landet
Netto driftsutgifter til kino i forhold til kommunens totale driftsutgifter	0,25 %	0,11 %	0,08 %	0,05 %	0,03 %
Netto driftsutgifter til kino per innbygger	144	62	51	25	14
Netto driftsutgifter til kino per besøkende	60,6	30,3	23	10	5,5
Antall innbyggere per kinosete	30,1	27,2	23	58,8	46,1
Besøk per kinoforestilling	27	23,9	20,4	14,2	31,8

Nøkkeltallsanalysen viser at kommunen har et forholdsvis dyrt kinotilbud. Hele 144 kroner pr innbygger, eller 0,25 % av de totale driftsutgiftene, bruker vi på å gi kommunens innbyggere

et kinotilbud. Dette er langt over Alta kommune som også er medeier i Aurora Kino, som kun bruker 0,05 % av sine de totale driftsutgiftene til kino. Vi ligger også godt over gjennomsnitt i Kostra gruppa og Finnmark.

Dersom vi ser på Kostra oversikten KONSERN, netto driftsutgifter pr innbygger, altså inkludert Aurora kino IKS ser vi at utgiftene til kino pr. innbygger går betydelig ned fra år 2011 til 2012. Dette kan tyde på at Auro kino IKS sin økonomiske situasjon er noe forbedret. Kinoen har også økt antall besøkende i Kirkenes med hele 1355 besøk og omsetningen har økt.

Kinobedrift	Forestillinger	Besøk	Omsetning	Snittbesøk
2011	792	18 480	1 712 108	23
2012	770	19 835	1 866 810	26

Oversikten over er utarbeidet av Aurora kino IKS og viser antall forestillinger og besøkende i 2011 og 2012 for Aurora kino – Kirkenes kino.

Sør-Varanger kommune har vedtatt en selskapsavtale med Aurora kino IKS den 2 april 2008 gjeldende fra og med 1 januar 2009. Ifølge avtalens § 19 om uttredelse kan ikke deltakerne si opp avtalen de første fem år etter vedtakelsen av avtalen. Deretter kan kommunen med etter års skriftlig varsel si opp sitt deltakerforhold i selskapet og kreve seg utløst av det. Dette betyr at Sør-Varanger kommune kan si opp sitt deltakerforhold i selskapet med virkning fra og med 2015, dersom dette vedtas før årsskiftet 2013.

Når det gjelder leie for kinolokalet har kommunen en uoppsigelig husleiekontrakt med Coonor tom 15.01.2021. Husleien er for 2013 budsjettert til kr. 816 000,-. Dette medfører at kommunen må betjene husleien selv om kinotilbudet avvikles. Utgiftene til renhold kan avvikles.

Tiltak 10 Redusert tjenestetilbud kultur

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-320	-320	-320	-320
Inntekter	0	0	0	0
Netto besparelse	-320	-320	-320	-320

Enheten kultur og fritid har 4,83 årsverk knyttet til avdelingen allmenn kultur hvorav 1,5 årsverk er administrative stillinger innenfor området andre kulturaktiviteter. Enhetsleder utgjør det ene årsverket. Resterende 0,5 årsverk er i all hovedsak er rettet inn mot å behandle søknader tilknyttet idrettsmidler, spillemidler og kulturmidler. Stillingen har ansvaret for spillemiddelordningen i Sør-Varanger kommune. Stillingen ble nedbemannet fra 1 til 0,5 årsverk i 2013. Stillingen vil være ubemannet fra 1.1.2014.

Dersom en nedbemanner resterende 0,5 årsverk vil det gi en årlig besparelse på kr 320 000.

Konsekvensen ved å nedbemanne stillingen vil være økt saksbehandlingsmengde på gjenværende årsverk i enheten. Noe som igjen medfører mindre ressurser til øvrige oppgaver innenfor tjenesteområdet.

Det har vært en stor økning i antall søknader inn mot 2014. Dette er søknader som er fornyelser for anlegg som er bygd og ferdigstilt. I tillegg er det nå idrettslag som er i ferd med å ferdigstille NYE søknader. Det er i stor grad kommunen som står som søker i sammen med ulike idrettslag.

Redusert saksbehandlerkapasitet i enheten vil gi økt saksbehandlingstid og følgelig vil mengden av saker som behandles tilsi at kvaliteten på arbeidet også reduseres. Dette kan igjen få konsekvenser for anleggene til både nye og gamle idretter.

Tiltak 11 Avvikle kommunens ungdomsarbeid – alternativ I

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-958	-958	-958	-958
Inntekter	34	34	34	34
Netto besparelse	-924	-924	-924	-924

Alt ungdomsarbeidet i kommunen er organisert fra Basen i Kirkenes. Basen er sentral for ungdomssatsningen i kommunen; herfra organiseres Ungdomsrådet, UKM og andre prosjekter som for eksempel Kaos Spektakel og Åpen Hall.

Basen er åpen på hverdager og 3 kvelder i uka for ungdommer. Bjørnevatn Ungdomsklubb er flyttet til Kirkenes på grunn av mangel av lokalteter, og dette utgjør den tredje åpningsdagen i Kirkenes. Gjennomsnittlig besøk på klubbkveldene for høsten 2013 er per dags dato ca 20 personer. Ungdomsklubben på Bugøynes har en åpningsdag i uka.

Nøkkeltall 2012	Sør-Varanger	Kostrgr 12	Finnmark	Alta	Landet u/Oslo
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger	266	232	237	185	166
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år	1 647	1 326	1 420	966	1 000
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-20 år	1 404	1 143	1 213	836	861
Antall årsverk ved kommunalt drevet fritidssenter	3	4	..
Årlig totale åpningstimer i kommunale fritidssenter per 1000 innb. 6-20 år	2 798	880	1 539	1 059	534

Kosta tallene viser at kommunen har prioritert tilbud rettet mot barn og unge noe høyere enn dem vi sammenligner oss med. Spesielt når det gjelder åpningstimer i kommunale fritidssenter pr innbygger i målgruppen, 6-20 år. Gjør oppmerksom på at nøkkeltallsanalysen er basert på regnskapstall fra 2012 og at til det i budsjett 2013 ble redusert med i overkant av kr 800 000 knyttet til tilbud rettet mot barn og unge.

Dersom en velger å legge ned alt ungdomsarbeid i kommunen vil det gi en årlig besparelse på kr 924 000. Besparelsen omfatter 1,43 årsverk, engasjement, tilskudd til ungdomsrådet, driftsutgifter og bortfall av leieinntekter.

Når det gjelder leie av lokaler til Basen har kommunen en uoppsigelig leiekontrakt med Coonor frem til 1.3.2021. Dette medfører at kommunen må betjene husleien selv om en avviker ungdomstilbudet. Husleien til Basen er budsjettet med kr 582 000.

Konsekvensen ved å legge ned alt ungdomstilbud i kommunen er at aktiviteter for ungdom som Ungdomsråd, Ungdomsklubber, Åpen hall, UKM, Kaos Spektakel og lignende ikke lenger vil arrangeres i kommunal regi. I tillegg vil ungdommer som ikke er i andre organiserte fritidstilbud miste et samlingssted når Basen legges ned. Det vil i større grad ramme ungdommene på Bugøynes, da de har mindre aktivitetstilbud enn på Kirkeneshalvøya.

En nedleggelse av alt ungdomstilbud vil også ramme kommunens omdømme som en kommune med en godt og variert tilbud for barn og unge.

Tiltak 12 Nedleggelse av ungdomsklubbene – alternativ II

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-450	-450	-450	-450
Inntekter	0	0	0	0
Netto besparelse	-450	-450	-450	-450

Med utgangspunkt i Basen arrangeres det gjennom året en del aktiviteter for kommunens ungdommer. Det være seg blant annet Ungdomsrådet, UKM, Åpen hall og ungdomsklubb.

Basen i Kirkenes har klubbkvelder tre kvelder i uken for ungdom bosatt på Kirkeneshalvøya. Klubbkveldene har relativt få besøkende: gjennomsnittelig 20 ungdommer per kveld. I tillegg er det en klubbkveld på Bugøynes i uka.

Dersom en velger å legge ned alle ungdomsklubbene i kommunen vil det kunne gi en årlig besparelse på kr 450 000. Besparelsen omfatter 0,93 årsverk i tillegg til driftsutgifter.

Når det gjelder leie av lokaler til Basen har kommunen en uoppsigelig leiekontrakt med Coonor frem til 1.3.2021. Dette medfører at kommunen må betjene husleien selv om en avvikler ungdomstilbudet. Husleien til Basen er budsjettet med kr 582 000.

Nedleggelse av ungdomsklubbene vil gi et redusert tjenestetilbud til barn- og unge i kommunen. Det gjenværende tilbudet vil være Ungdomsråd, UKM, KAOS, Åpen hall etc.

Konsekvensen ved å legge ned klubbkveldene vil være at de ungdommene som ikke er på organiserte fritidstilbud vil miste et tilholdssted, og kommunen har ikke et tilbud for denne ungdomsgruppen.

Det kommunale barne- og ungdomstilbudet vil bli mer prosjektorganisert gjennom ulike evenementer i løpet av året. For å drifte et redusert tilbud opprettholdes en ressurs på 0,5 årsverk samt driftsutgifter knyttet til de ulike arrangementene.

Tiltak 13 Avvikle kulturtiltak for funksjonshemmede

(tall i 1000)

	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-652	-652	-652	-652
Inntekter	170	170	170	170
Netto besparelse	-482	-482	-482	-482

Kulturtiltak for funksjonshemmede er et kulturtilbud for kommunens innbyggere over 18 år med utviklingshemming. Tilbudet inneholder i dag tirsdagsklubb, mandags- og onsdags trim samt torsdagsklubb (hobby). Tilbudet gis i dag til ca 20 voksne utviklingshemmede som ikke har noe annet tilbud i sin fritid.

Kulturtiltak for funksjonshemmede er ikke pålagt ved lov, men tilbudet reduserer behov for støttekontakter for dem som benytter seg av tilbudet.

Dersom en velger å avvikle kulturtiltak for funksjonshemmede vil det gi en årlig besparelse på kr 482 000. Besparelsen omfatter 1,1 årsverk og driftsutgifter.

Konsekvensen ved å legge ned dette tilbudet vil blant annet være at denne gruppen med hjemmeboende funksjonshemmede mister et godt fungerende tilbud. Dette vil kunne medføre at kommunen må tilby støttekontakter til de som har behov for det.

Tiltak 14 Avvikle tilskudd til frivillige lag og foreninger samt andre samarbeidspartnere

(tall i 1000)

	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-700	-700	-700	-700
Inntekter	0	0	0	0
Netto besparelse	-700	-700	-700	-700

I budsjett 2014 og økonomiplanperioden 2014-2017 er det avsatt kr 700 000 til levekårsutvalgets disposisjon til fordeling til idrett og kultur.

Utvalg for levekår vedtok i sak 004/13 følgende fordeling av midlene:

Kulturmidler	300 000
Driftstilskudd til lagseide kultur- og idrettsbygg	70 000
Tilskudd til løypekjøring	30 000
Kultur- og idrettsarrangement	200 000
17. mai	80 000
Samefolkets dag	20 000
Sum	700 000

Tilskudd til lag og foreninger er ikke en lovpålagt oppgave og kommunen mottar ikke midler til staten til dekning av dette og ordningen kan derfor avvikles i sin helhet.

Feiring av 17. mai og samefolkets dag er ikke en lovpålagt oppgave, men faller kanskje mer naturlig inn som en kommunal oppgave. Det har vært avsatt utgifter til dette på i størrelsesorden kr 100 000 de siste årene.

Dersom en velger å redusere avsetningen til levekårsutvalgets disposisjon vil det medføre at frivillige lag og foreninger får en reduksjon i sine midler til å drive ulike aktiviteter. I ytterste konsekvens kan det føre til enkelte arrangementer ikke lenger kan arrangeres på grunn av dårlig likviditet. De arrangementene som får tilskudd fra kulturmidlene har ofte en liten grad av selvkost, og det kan vise seg at det ikke lenger er grunnlag for å opprettholde aktivitetene.

Presset på gratis leie i Kultursalen og Barentshallene KF vil kunne øke. Det vil ikke bety særlig mye for ressursbesparingen – det samme arbeidet med utlysning, saksbehandling og etterarbeid vil fortsette. I noen kommuner har en gitt Idrettsrådet fullmakt til å fordele kulturmidler til idrettslagene (mot en godtgjørelse – de har jo ingen administrasjonsressurs i idrettsrådet i dag).

Dersom en velger å avvikle avsetning til levekårsutvalgets disposisjon i sin helhet vil det medføre at kommunen ikke har midler til å arrangere 6. februar og 17. mai.

Tiltak 15 Redusert tjenestetilbud ved biblioteket

(tall i 1000)

	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-210	-210	-210	-210
Inntekter	0	0	0	0
Netto besparelse	-210	-210	-210	-210

Målsetting med folkebiblioteket er å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet gjennom informasjonsformidling og ved å stille bøker og annet egnet materiale til disposisjon for alle som bor i landet. Folkebibliotekene er et ledd i nasjonalt biblioteksystem.

Oppgaver og samfunnsoppdrag er økt med ny biblioteklov, og kommunen har forpliktelser i forhold til § 1 Målsetting og lovens virkeområde. Det er viktig å ha god nok kompetanse, åpningstider og tjenestetilbud for å innfri krav i lov om folkebibliotek.

Hovedbiblioteket i Kirkenes holder til i Samfunnshusets lokaler ved torget. Biblioteket holder åpent mandag og torsdag kl 10-18, tirsdag, onsdag og fredag kl 10-17 og lørdager kl 11-14. Biblioteket har stengt en lørdag i måneden og redusert åpningstid om sommeren.

Folkebibliotek – sammenligning.	Sør-Varanger	Kostrgr 12	Finnmark	Alta	Landet uten Oslo
Netto driftsutgifter til folkebibliotek i forhold til kommunens totale driftsutgifter	0,9 %	0,6 %	0,7 %	0,7 %	0,6 %
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	548	378	449	369	270
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger	5,9	4,8	4,2	3,5	5
Bokutlån fra folkebibliotek per innbygger i alt	4,3	3,2	3	2,3	3,4
Barnelitteratur, antall bokutlån barnelitteratur per innbygger 0-13 år	9,6	8,6	7,5	5,7	9,7
Voksenlitteratur, bokutlån voksenlitteratur per innbygger 14 år og over	3,3	2,1	2,1	1,4	2,1
Utlån, andre media i alt fra folkebibliotek per innbygger	1,5	1,5	1,2	1,2	1,5
Omløpshastighet barnebøker i folkebibliotek	1	0,7	0,5	2,2	1,3
Omløpshastighet skjønnlitteratur for voksne i folkebibliotek	1,1	0,5	0,3	1,7	0,8
Tilvekst alle medier i folkebibliotek per 1000 innbygger	313	341	420	177	263
Besøk i folkebibliotek per innbygger	5,4	5,1	4,1	5,6	4,3
Medie- og lønnsutgifter i folkebibliotek per innbygger	404	312	363	210	231
Årsverk, antall innbyggere per årsverk i folkebibliotek	1 468	2 003	1 632	2 807	2 877

Kostra sammenligning basert på tall fra 2012 viser at Sør-Varanger har høye driftsutgifter til folkebibliotek sammenlignet med andre. Samtidig fremkommer det gode besøks- og utlånstall. Det er i all hovedsak antall årsverk hvor vi ligger høyt. Biblioteket har imidlertid redusert fra med 0,7 årsverk fra 2012. En stor andel av kommunes driftsutgifter er knyttet til husleie.

Det er knyttet 5,8 årsverk til biblioteket i Sør-Varanger hvorav 0,5 årsverk bibliotekar er ubemannet. Ved å nedbemanne med 0,5 årsverk vil det gi en årlig besparelse på kr 210 000.

En nedbemanning av 0,5 årsverk bibliotekar vil ha konsekvenser for den bibliotekfaglige kompetansen. Det vil også medføre redusert kapasitet til bibliotekfaglige tjenester.

Tiltak 16 Redusert tjenestetilbud ved Kirkenes kompetansesenter

Kirkenes kompetansesenter har ansvar for lovpålagte oppgaver innenfor opplæring i norsk og samfunnskunnskap for fremmedspråklige, grunnskole og spesialpedagogisk tilbud for voksne.

Lovpålagte oppgaver

- **Norskopplæring.** Utgifter norskopplæring er knyttet til lønnskostnader for 5,5 årsverk, samt ledelse, administrativ ressurs, generell drift og lokaler. Inntekter er knyttet til statlige overføringer per deltaker for de som har rett og plikt til norskopplæring, hvilket i 2012 utgjorde 4,1 mill kroner. I tillegg har kompetansesenteret inntekter gjennom egenbetaling for de som ikke har rett til statsfinansiert opplæring. I 2012 ga det en inntekt på 500 000 kroner. Totale inntekter norskundervisning i 2012 var på 4,6 mill kroner.
- **Spesialpedagogiske tilbud.** Dette tilbudet representerer ingen inntektsside ut over kommunale overføringer, og utgiftene knyttes til lønnsmidler til i underkant av et halvt årsverk, samt en andel av ledelse og administrative ressurser.
- **Grunnskole for voksne.** Ikke et aktivt tilbud per i dag, men det er et lovpålagt tilbud kommunen plikter å gi.

Ikke lovpålagte oppgaver

I underkant av to stillinger arbeider primært med tolking/oversettelse, russiskkurs, prosjekter og eksterne oppdrag. I tillegg avhjelper disse stillingene ledelsen ved behov, noe som styrker muligheten til utviklingsarbeid i tillegg til drift av kompetansesenteret.

Konsekvens ved kutt av stillinger knyttet til ikke lovpålagte oppgaver

Ved vurdering av kutt i ikke lovpålagte oppgaver må man ta følgende forhold i betraktning:

- Kutt av stillingene vil føre til reduserte inntekter for kommunen, samt at utnyttingsgraden av lokalene vil gå ned.
- Tap av intern ressurs i forhold til interne språklige tjenester og erfaring i samarbeid med Russland.
- Verdifull kompetanse kommunen har bygget seg opp over mange år kan forsvinne ut av organisasjonen.

Slik rådmannen ser det er det sentrale spørsmålet i denne sammenheng hvilke tjenester Sør-Varanger kommune skal tilby utover det lovpålagte.

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-1 225	-1 225	- 1 225	- 1 225
Inntekter	725	725	725	725
Netto	-500	-500	-500	-500

Den økonomiske innsparingen vil bestå av kutt i 2 stillinger som ikke er tilknyttet lovpålagte oppgaver, tilsvarende om lag 1,2 millioner kroner. Ved en reduksjon av stillinger kan man forvente at inntektssiden knyttet til utleie av lokaler til universitetet i Tromsø, Campus Kirkenes, universitetet i Nordland kan videreføres i noe grad, men at inntekter knyttet til tolking, oversettelser og kurs vil falle bort. Det knytter seg noe usikkerhet rundt størrelsen på inntektstapet.

Tiltak 17 Omstillinger i grunnskolen

November 2013 legges ny ressursfordeling i grunnskolen frem til politisk behandling. Det er med utgangspunkt i dette skjemaet rådmannen foreslår et tiltak for å redusere totalrammen for grunnskolen med 3,4 mill kr.

Fremskrivning av antall elever, samt erfaringstall viser at elevtallsutviklingen i Sør-Varanger kommune er negativ. Bare fra skoleåret 2012/2013 og til skoleåret 2013/2014 har det vært en reduksjon på 42 elever i grunnskolen fra 1206 til 1164. Det vi ser at det er en vekst på de sentrumsnære skolene og reduksjon i distriktsskolene.

Ett kutt på 3,4 mill kr. vil få konsekvenser for grunnskolen, men oppleves ikke som et dramatisk kutt da elevtallet har sunket såpass kraftig.

I modellen er det lagt opp til budsjettering per elev, med en fast tildeling på inntil 20 elever hvor de skolene som har færre enn 20 elever får en prosentvis avkorting i henhold til elevtall. Utover dette ligger det per i dag inne en sum per elev på kroner 70 000 fra og med den 21 eleven.

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-3 387	-3 387	-3 387	-3 387
Inntekter				
Netto	-3 387	-3 387	-3 387	-3 387

Ved å øke innslagspunktet på den faste summen fra 20 til 25 elever vil man redusere totalrammen til grunnskolen med 3,4 mill kr. I praksis vil det si at man får en redusert fast tildeling for inntil 25 elever, men at finansieringsordningen fra den 26 eleven vil være som tidligere, det vil si kroner 70 000 per elev.

Med bakgrunn i den desentraliserte skolestrukturen i kommunen vil kostnaden per elev variere. Vi kan dermed ikke bare se på totalsummen gitt til skole samlet på grunn av disse

variasjonene i kostnader pr elev. Det er heller ikke kvalitetsmessig rett å gi en prosentvis reduksjon på hver enkelt skole.

Generelt sett er det slik at det er dyrere per elev å drive en fådelt enn en fulldelt skole, og med et innslagspunkt på 20 elever tar man høyde for dette. Ved å øke innslagspunktet til 25 elever vil alle skoler få en reduksjon, men det kan påvirke de skolene med under 25 elever i noe større grad, da de ikke får en tildeling fra den 21 eleven som ved et innslagspunkt på 20 elever.

Utifra nevnte forutsetninger med synkende elevtall i distriktene, og stigning på de sentrumsnære skolene anser rådmannen dette for å være den mest skånsomme måten å gjennomføre en reduksjon.

En reduksjon vil i praksis bety at den enkelte skole vil ha mindre midler til rådighet til å drive opplæring og drift. Dette kan medføre negative konsekvenser for elevenes læringsprosess og læringsutbytte, samt en reduksjon av kvalitetsarbeidet på den enkelte skole.

Nyere forskning viser at der skolene får marginalt med ressurser, der det kun tillates ordinær opplæring etter minimumstimetallet som er gitt fra nasjonalt hold, og ressurser til avtalefestede oppgaver i skolen, får økt etterspørsel etter spesialundervisning for å ivareta elevenes behov. Der skoleeier legger inn en andel fleksibel ressurs som gir skolene rom for bedre tilrettelegging innen ordinær opplæring, blir ikke kravet til spesialundervisning så prekær. Ved å skjære ned slik at vi ikke har rom for fleksibel bruk av ressurser, vil det i neste omgang gå utover innhold og kvalitet i opplæringa. Dette bekreftes også gjennom deltakelse i nasjonalt prosjekt – Ekstern veiledning og Vurdering for læring.

Tiltak 18 Redusert tjenestetilbud ved PP- tjenesten

(tall i 1000)

	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
1,0 årsverk logoped	- 500	- 500	- 500	- 500
1,0 årsverk saksbehandler	-500	-500	-500	-500
Inntekter	0	0	0	0
Netto besparelse	- 1 000	- 1 000	- 1 000	- 1 000

PP- tjenesten består av 8,5 årsverk hvorav 1 avdelingsleder, 4,5 saksbehandler, 2 logopedstillinger og 1 merkantil.

PP- tjenesten sitt mandat ligger i Opplæringslovens § 5-6 og har to vesentlige hovedområder. Disse områdene er å være sakkyndig instans der loven krever det, med hensyn til barns rett til spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning. Videre å bistå skoler og barnehager i kompetanseutvikling på individ og systemnivå og være en sterk aktør i utvikling av barnehager og skoler som organisasjon.

Samlet saksportefølge i PP- tjenesten var ved utgangen av 2012 totalt 193 saker, hvorav 81 var nyhenvisninger. Sakene fordelte seg med 20 saker fra barnehage, 157 fra grunnskolen og 16 saker på voksne med behov for logopedisk hjelp.

PP- tjenesten er også en meget viktig aktør i oppfølging av Kvello modellen, både på individ og systemnivå.

PP- tjenesten møter forventninger på et bredt spekter av fagområder. Gjennom Meld. St 18 (2010-2011) forventes det at tjenesten skal være tilgjengelig og medvirke til helhet og sammenheng, arbeide forebyggende, medvirke til tidlig innsats i barnehage og skole og framstår som en faglig kompetent tjeneste.

Opplæringsloven har ingen føringer knyttet til krav på antall årsverk, kompetanse og organisering av tjenesten. Det er en nasjonal politisk målsetning å heve kompetansen i PP- tjenesten spesielt med økt fokus på systemrettet arbeid.

PP- tjenesten har 2 vakante stillinger; en logopedstilling barn og en saksbehandlerstilling.

Dersom en velger å nedbemanne PP- tjenesten vil det kunne gi en årlig besparelse på kr 500 000 pr årsverk.

Om logopedstillingene:

PP- tjenesten har hatt en logopedstilling for barn i flere år. Logopedstilling for voksne ble overført fra Kirkenes Kompetansesenter i 2012 sammen med de voksne brukerne som hadde tjenesten. Logoped for voksne jobber utadrettet med slagpasienter, afasi og stemmetrening på voksne samt gir behandling av unge voksne i alderen 20-40 år med stemmevansker som pga denne behandling evner å stå i jobb.

Barne-logopeden ivaretar barn. Denne logopediske oppfølgingen for barn med talevansker, stamming, uttalevansker og lignende er en viktig forebygging av ytterligere vansker i barnehage og skole, sosiale vansker, følelsesmessige vansker og atferd. Disse er det kun logoped som har kompetanse på å jobbe med. I tillegg gir logoped veiledning til foreldre, barnehage og skole. Gjennom Kvello-modellen har foreldre, barnehagepersonale og lærere blitt mer kompetente på å oppdage språkvansker tidlig. Mottak/tiltaksapparatet er da logopedisk kompetanse.

Konsekvenser ved å nedbemanne 1,0 årsverk logoped:

- Tilbudet og ressursene til en stor brukergruppe blir halvert
- Det gis ikke tilbud til unge mennesker som i dag står i jobb. Konsekvens kan bli at manglende behandling gir fravær fra jobb.
- Økte vansker hos barn og unge som ikke vil få den hjelpen de har krav på tidlig nok
- Kommunen må kjøpe deler av denne tjenesten av private aktører

Om saksbehandlerstilling:

PP- tjenesten har tidligere over lang tid hatt ev saksbehandlerstilling vakant. Denne ble utlyst og besatt av en nyutdannet psykolog høsten 2012 og fratrudd høsten 2013. Stillingen er en ordinær saksbehandlerstilling som inngår i PP- tjenestens hele arbeidsområde jfr opplæringsloven, barnehageloven og Meld. St 18 (2010-2011)

Konsekvenser ved å nedbemanne 1,0 årsverk som saksbehandler:

- Barn og unge vil ikke kunne få kvalitativt gode tjenester like tidlig som i dag. Det må opprettes ventelister og intensjonen om tidlig identifisering og intervensjon vil bli svekket.

- PP- tjenesten vil ikke kunne utføre planlagte aktiviteter i Kvello-modellen slik modellen forutsetter
- Systemarbeid i skolene vil ikke kunne gjennomføres med slik tyngde som lovgiver ønsker.

Tiltak 19 Reduksjon i kostnader til skoleskyss

Finnmark fylkeskommune har ansvaret for organisering av skyss for alle elever i grunnskolene i Finnmark, men det er kommunene selv som bærer utgiftene beregnet etter gjeldende bussatser. Kostnader ut over gjeldende bussatser refunderes av fylkeskommunen hvis eleven har rett til slik transport enten ved at avstanden mellom hjem og skole er over den fastsatte avstand eller at skoleskyssen er innvilget av fylkeskommunen på grunnlag skade eller funksjonshemming. Skoleskyss som innvilges på grunnlag av særlig vanskelig eller trafikkfarlig skolevei er etter gjeldende regler kommunens ansvar og kostnader til denne skyssen påfaller kommunen.

Sør-Varanger kommune bruker relativt mye ressurser til skoleskyss. I 2012 utgjorde netto driftsutgifter til skoleskyss 0,8% av netto driftsutgifter totalt.

I 2013 har rådmannen igangsatt et arbeid for å gjennomgå kriterier for innvilging av gratis skoleskyss på grunnlag av særlig vanskelig eller trafikk farlig skolevei. Det er sammensatt en gruppe bestående av to representanter fra trafikksikkerhetsutvalget samt representanter fra administrasjonen. Arbeidsgruppen skal legge fram forslag til kriterier for å bedømme om en veistrekning skal anses som særlig vanskelig eller trafikkfarlig. Kriteriene skal behandles og vedtas av trafikksikkerhetsutvalget i løpet av våren 2014.

Trafikksikkerhetsutvalget skal, på grunnlag av vedtatte kriterier gjennomgå og evaluere alle strekninger der det i dag innvilges skoleskyss på grunnlag av særlig vanskelig eller trafikkfarlig skolevei.

Rådmannen forventer at det gjennom dette arbeidet vil være strekninger der det i dag innvilges skoleskyss, som vil bli omgjort og at kostnader til skoleskyss kan reduseres noe uten at dette går på bekostning av elevenes sikkerhet.

(tall i 1000) Besparelse	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-125	-300	-300	-300
Inntekter				
Netto	-125	-300	-300	-300

På grunn av allerede innvilgede søknader om skoleskyss for skoleåret 2012/2013 vil det ikke være mulig å gjennomføre tiltaket før høsten 2014.

Tiltak 20 Reduksjon i kulturskoletilbudet

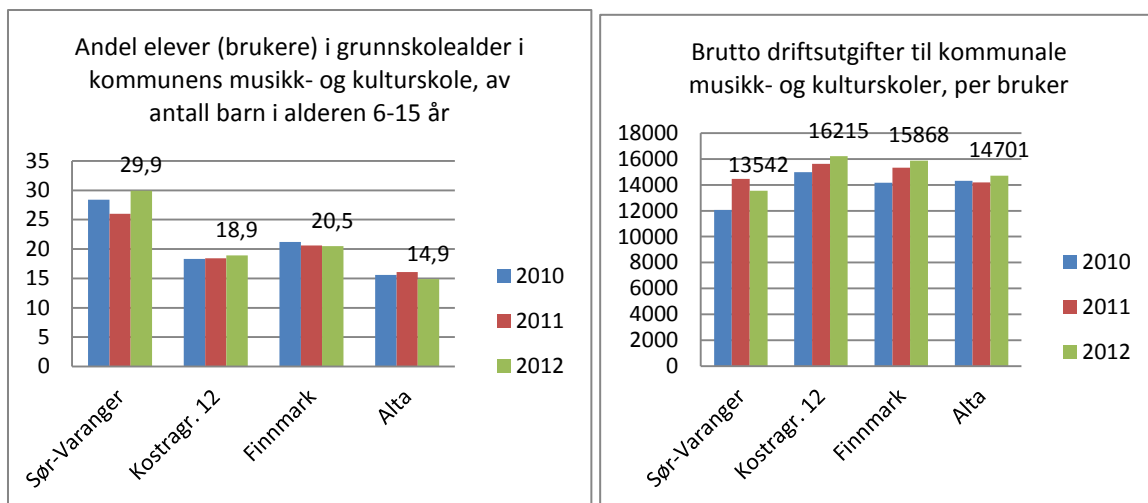
Alle kommuner er gjennom Opplæringsloven § 13-6 forpliktet til å ha en musikk – og kulturskole: **§ 13-6. Musikk- og kulturskoletilbod**

Alle kommunar skal aleine eller i samarbeid med andre kommunar ha eit musikk- og kulturskoletilbod til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet elles.

Kulturskolen i Sør-Varanger drives gjennom egne ansatte og kjøp av tjenester. Det totale budsjett for Kulturskolen i 2014 er på 3,5 mill kroner. Lønns- og driftsutgifter utgjør samlet 4,7 mill kroner og inntekter utgjør 1,2 mill kroner.

(tall i 1000) Besparelse	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-500	-500	-500	-500
Inntekter				
Netto	-500	-500	-500	-500

Tall i 1000	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Lønnsutgifter	3 097	3 120	3 120	3 120	3 120
Kjøp av tjenester	1 040	1 040	1 040	1 040	1 040
Driftskostnader	576	576	576	576	576
Inntekter	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Netto utgift Kulturskolen	3 512	3 536	3 512	3 512	3 512

I Sør-Varanger kommune benytter hele 29,9% av barn i alderen 6-15 år seg av musikk- og kulturskoletilbudet, noe som er en langt høyere andel enn de vi sammenligner oss med. Kulturskolen tilbyr ulike aktiviteter som KULA (for de yngste), dans, visuelle kunsthøgskole, piano, gitar, fiolin, tre- og messingblåsere, trommer og teater. I tillegg til to tilbud til psykisk utviklingshemmede på Hesseng og i Kirkenes.

I 2013 er det 353 elever fra hele kommunen som mottar undervisning fra kulturskolen, 247 elever mottar undervisning fra kulturskolens egne ansatte mens resterende 106 mottar undervisning fra Samovarteateret og Musikkgarasjen.

I 2013 ble det vedtatt en reduksjon innenfor Kulturskolen på kr. 500.000. En ytterligere reduksjon vil føre til at et eller flere av tilbudene som i dag gis til elevene vil falle bort. Eventuelt kutt vil bli gjort innenfor de områder som koster kommunen mest per elev.

Tiltak 21 Nedleggelse av Skogfoss barnehage

Skogfoss barnehage har 1 avdeling med til sammen 18 plasser. For 2014 er 8 plasser besatt, 6 barn over 3 år og 1 barn under 3 år. Barnetallet i Skogfoss har vært synkende over år.

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-650	- 1 300	-1 300	-1 300
Inntekter				
Netto besparelse	- 650	- 1 300	-1 300	-1 300

Pasvik barnehage har 2 avdelinger med til sammen 36 plasser. Pr dato er alle plassene besatt.

Med utgangspunkt i dagens barnetall i Pasvik barnehage blir det fra høsten 2014 ledig 11 plasser (barn under 3 år teller 2 plasser)

Dette frigir plasser til barna som nå går i Skogfoss barnehage.

Per i dag finnes ingen totaloversikt om behovet for barnehageplasser blir dekket, da det alltid er usikkerhet knyttet til flytting bl.a. til Pasvik folkehøgskole og Svanhovd.

Dersom det blir for lite plasser i Pasvik barnehage kan det utredes utvide antall plasser i eksisterende bygg ihht lovkrav vedrørende areal og bemanningsnorm.

Det har vist seg vanskelig å rekruttere kvalifiserte barnehagelærere til Pasvik. Pr i dag er det ansatt pedagogisk leder i Skogfoss barnehage, men det har ikke vært mulig å rekruttere pedagogiske ledere til Pasvik barnehage. Dette viser sårbare fagmiljø som får konsekvenser for kvaliteten på tilbudet. Ved sammenslåing blir det ett samlet fagmiljø samt større lekemiljø for barna. Personalets kompetanse er det mest santrale ved barnehagens kvalitet.

Barnehagene i Skogfoss og Pasvik samarbeider i sommermånedene med sammenslåing til Pasvik barnehage.

Per i dag er det et barn ved Skogfoss oppvekstsenter som har SFO-plass. Denne eleven får i dag sitt SFO-tilbud i barnehagen. Skulle barnehagen ved oppvekstsenteret bli nedlagt må det finnes alternative løsninger for denne eleven innenfor oppvekstsenterets egne rammer og ressurser.

Tiltak 22 Nedleggelse av Utsikten dagsenter

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-2 054	-2 054	-2 054	- 2 054
Inntekter	70	70	70	70
Netto besparelse	-1 984	-1 984	-1 984	-1 984

Utsikten dagsenter har 3 årsverk fordelt på 4 ansatte, samt en varig tilrettelagt arbeidsplass i 50 %. Nedleggelse av Utsikten dagsenter vil gi en besparelse på 1,984 mill kr.

Utsikten dagsenter gir tilbud til hjemmeboende demente enten som forebyggende aktivitetstilbud eller avlastning. Dagsenteret har 8 plasser, og de har gitt tilbud til 32 brukere de siste to årene. Det er større etterspørsel etter tilbudet enn Sør-Varanger kommune kan innfri.

Utsikten dagsenter har representert Sør-Varanger som modellkommune i et 3-årig utviklingsprogram hvor målet var å utvikle gode dagtilbud til personer med demens. Dette i regi av Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse på oppdrag fra departementet. Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse presenterer dette arbeidet på ulike konferanser for andre kommuner. Opprettelse av dagtilbud for personer med demens, er ett av tre nasjonale satsningsområder i omsorgsplan 2015. Hensikten med tilbudet er å gi god livskvalitet gjennom blant annet å opprettholde funksjonsnivå, avlastning for pårørende og forebygging/utsettelse av innleggelse i sykehjem med opptil flere år. Dagsenteret har fokus på pårørendearbeid og oppfølging i hjemmet, og er i tillegg med og drifter kommunens

demensteam som utreder personer med demens i samråd med lege. De driver også pårørendeskole.

Konsekvensen av nedlegging er økt press på hjemmesykepleien og mindre avlastningstjenester til pårørende. Dagsenterplass for demente er helt avgjørende for å kunne bo hjemme. En må derfor forvente tidligere innleggelse i sykehjem for disse, og økte kostnader for kommunen. Dagsentertilbud er ikke en lovpålagt tjeneste, helse- og omsorgsdepartementet har foreslått at dette lovfestes som et tilbud fra 2015.

Tiltak 23 Nedleggelse av Kilden dagsenter

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-1 303	-1 303	-1 303	-1 303
Inntekter	135	135	135	135
Netto besparelse	-1 168	- 1 168	-1 168	-1 168

Kilden dagsenter er et avlastende og forebyggende aktivitetstilbud til hjemmeboende eldre. Dagsenter holder til på Eldresenteret og har 10 plasser per dag. Per i dag er det 40 brukere som har tildelt plass ved sentret. Det er 2.4 årsverk og en tilrettelagt arbeidsplass tilknyttet sentret. Fagsammensetningen på de ansatte er 1 høgskoleutdannet og to helsefagarbeidere. På grunn av brukernes funksjonsnivå og sykdomsbilde bør ikke kompetansen være lavere.

Kilden dagsenter er en av støttetjenestene til de hjemmebaserte tjenestene. Dagsenteret bidrar til at brukerne kan bo hjemme lengre og utsette innleggelse i sykehjem. Målsettingen med dagsentret er å gi fysisk og mental aktivitet, forhindre sosial isolasjon, opprettholde god ernæring, forebygge angst og depresjoner og gi muligheten til å opprettholde god livskvalitet.

Kriterier for å få plass ved dagsentret (en eller flere kriterier må være oppfylt):

- at en i liten grad kan oppretthold egen aktivitet/ sosialkontakt.
- er i faresonen for å få redusert helse på grunn av dårlig ernæring, isolasjon eller sykdom.
- har behov for omfattende tilsyn fra hjemmesykepleien.
- Avlastnings opphold

Nedleggelse av dagsentret kan resultere i at kommunen må øke hjemmetjenestene til brukerne. Hjemmebasert omsorg sliter med et forverret sykdomsbilde på de hjemmeboende hvor disse er langt sykere enn tidligere. Dette skyldes samhandlingsreformens intensjon om tidligere utskrivelser fra sykehus. Dersom dagsentret legges ned, kan en måtte øke bemanningen i hjemmesykepleien.

Dagsentret gir også tilbud om felles måltider for beboerne ved Eldresenteret og nærliggende omsorgsboliger. Dersom dagsenteret nedlegges må dette tilbudet opphøre. Det medfører at beboerne ikke har noen organisert sosiale treff i løpet av dagen, dette må eventuelt organiseres av dem selv. De aller fleste er ikke i en situasjon der det er mulig.

Faglig sett bør en øke aktivitetstilbudet til eldre hjemmeboende hvis en ønsker å forebygge sykehjemsinnleggelse. Det er mindre kostnadskrevende å drifte et dagsenter enn å gi tjenester hjemme eller på sykehjem. Rådmannen anbefaler ikke at dagesenteret blir nedlagt.

Tiltak 24 Nedleggelse av Møteplassen

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-500	-500	-500	- 500
Inntekter	0	0	0	0
Netto besparelse	-500	-500	-500	-500

Møteplassen er et åpent tilbud for mennesker som har eller har hatt psykiske lidelser eller problemer. Det er et sosialt møtested med meningsfylte aktiviteter.

Psykisk helsetjeneste har 1,0 årsverk som driver dette tilbudet i samarbeid med brukerne. Det er ca 20 faste brukere som er der nesten daglig, i tillegg kommer det noen innom av gamle og nye brukere. Møteplassen er samlokalisert med Frivillighetssentralen og noen benytter begge tilbudene.

Lovpålagte oppgave:

Dagsenter for psykisk syke er ikke er ikke en lovfestet tjeneste.

Et av formålene med helse- og omsorgstjenester er å hjelpe den enkelte til en meningsfull fritid og samvær med andre. Mange av de som bruker Møteplassen vil fylle vilkårene i loven for å få støttekontakt. Møteplassen fyller behovet for meningsfull fritid og samvær med andre for mange brukere.

I psykisk helsearbeid er det viktig å legge til rette for deltakelse i kommunens ordinære lokale tilbud, som kafeer, bibliotek, idrettslag, arbeid, skole med mer. Møteplassen er for mange det første skrittet for deltakelse i disse tilbudene. Noen bruker Møteplassen en kort periode så er de ute i arbeid eller skole. Møteplassen har i samarbeid med Nav, rus/sosialtjeneste, kriminalomsorgen og Fretex laget tilbud til enkeltbrukere der de har brukt Møteplassen som en treningsarena. Fordi Møteplassen er et åpent tilbud kommer det også mennesker innom som ellers ikke har kontakt med hjelpeapparatet og deltar på middag og andre aktiviteter.

Konsekvenser av kutt-tiltak 2013:

Psykisk helsetjeneste fikk i budsjettvedtak 2013 et kutt på kr 500.000,-. Budsjettet til Møteplassen ble kuttet med tilsvarende beløp og åpningstiden redusert med 50 %. Det ble inngått avtale med Mental helse samt brukere av tilbudet om å holde oppe de andre dagene. Erfaringer så langt er at tilbud bare basert på frivillighet viser seg å være vanskelig å opprettholde kontinuitet i. Brukere har opplevd å møte stengte dører og for mange er dette så sårbart at de ikke prøver igjen påfølgende dag.

Konsekvenser av nedleggelse

Brukerne mister en viktig sosial møteplass og et tilbud om aktiviteter. Samtidig mister kommunen en mulighet til å gi tjenester til flere brukere samlet. Resultatet kan medføre økt press på hjemmebaserte tjenester og miljøarbeidertjenester. Flere enkelt vedtak og mer en-til-en jobbing kan bli resultatet.

Det må videre tas stilling til bygningen og hva en eventuelt gjør med de øvrige aktivitetene som finnes i bygget. Psykisk helsetjeneste har småbarnsforeldretreffet der en dag i uka, Mental Helse er der fast, Frivillighetssentralen, Tirsdagsklubben og frivillige lag og foreninger har tilholdssted i bygget.

Nedleggelse av Møteplassen vil gi en besparelse på kr 500.000,- kroner. Det vil da gjenstå kr 95 000,- i budsjettet slik at det er en mulighet for drift av Møteplassen basert bare på avtale med frivillige.

Tiltak 25 Redusert tjenestetilbud ved Psykisk helsetjeneste

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-500	-500	-500	- 500
Inntekter	0	0	0	0
Netto besparelse	-500	-500	-500	-500

De overordnede mål og verdigrunnlag fra Opptappingsplanen for psykisk helse legges fortsatt til grunn for regjeringens politikk ovenfor kommunene.

Det er viktig å opprettholde, videreutvikle og styrke kapasiteten innenfor psykisk helse samt sikre videre drift av tiltak som har vist seg effektive. Dette er særlig viktig i lys av gradvis innføring av kommunal medfinansiering på psykisk helse- og rusfeltene.

Nasjonale mål og hovedprioriteringer for 2013 er blant annet bedre tilgjengelighet, tidlig intervensjon og styrking av kvalitet og innhold. Videre at innsatsen på fagfeltet sees i sammenheng med folkehelsearbeid.

Det er behov for i større grad å dreie innsatsen fra behandling til forebygging. Kommunene har en sentral rolle i å fremme helse og forebygger bedre, at vi tar ansvar tidlig, tett på der vi bor, lever og jobber. I praksis vil det ofte være vanskelig å prioritere forebygging framfor behandling selv om dette på sikt vil gi mer helse igjen for ressursene. Psykisk helsearbeid er i sin natur et relasjonsarbeid, og tidsnød og instrumentelle metoder er lite egnet i møte med mennesker som har alvorlige psykiske problemer. Det er tålmodighet og tid brukerne etterspør.

Avdelingen er en tjeneste som består av:

- Avdelingsleder – 1 årsverk
- Høyskolepersonell med videreutdanning i psykisk helsearbeid, helsesenteret - 3,5 årsverk
- Hjemmekonsulent - 1 årsverk

- Møteplassen - 1 årsverk
- Omsorgsboliger/ miljøarbeidertjeneste. – 9,5 årsverk (turnus)

Totalt har psykisk helsetjeneste 16 årsverk fordelt på 21 ansatte. Ekstravakter og vikarer kommer i tillegg.

Tjenesten er lokalisert på tre steder, på Helsesenteret, på Møteplassen og i Omsorgsboligene i Riiser Larsens gt.

Brukerne blir henvist til tjenesten fra fastlege, spesialisthelsetjenesten, Nav, helsestasjonen, barneverntjenesten, PPT og andre hjelpetjenester. Noen brukere tar kontakt selv.

Hittil i år har tjenesten 183 brukere som det gis tjenester til. Av disse var 54 mellom 0-25 år. Tjenesten mottar flere henvisninger på yngre brukere enn tidligere. I tillegg kommer brukerne av møteplassen. De tre siste årene har henvisningene ligget på 53 til 64 i året. Møteplassen har hatt rundt 100 brukere pr år.

Samhandlingsreformen fører til at pasienter blir skrevet tidligere ut fra institusjoner. Behandlingstiden i institusjon og døgntiltak er kortere. Tjenesten i kommunen får således ansvar for å gi tilbud til syke brukere enn tidligere. Nasjonal faglig retningslinje for utredning, behandling og oppfølging av personer med samtidig ruslidelse og psykisk lidelse (ROP-lidelser) gir anbefalinger om både *utredning, behandling og oppfølging*, samt *kompetansekrav* som må bygges opp i kommunene.

Nesten en fjerdedel av den voksne norske befolkning har en psykisk lidelse, og mellom en tredjedel og halvparten vil bli rammet en eller flere ganger i løpet av livet.

Kommunalt psykisk helsearbeid har hovedfokus på at mennesket i større grad skal kunne mestre sitt eget liv og oppleve verdighet. Psykisk helsetjeneste prioriterer barn og unge. Det er en økende andel av henvisningen som er på yngre mennesker.

Tjenesten har ikke hatt kapasitet de siste årene til å drive gruppetilbud til mennesker med angst, depresjon, eller til de som er pårørende. Tjenesten deltar i Kvello-satsingen og i prosjektet Vold i nære relasjoner.

Lovpålagte oppgave:

Kommunene er lovpålagt til å sørge for at det tilbys nødvendige helse og omsorgstjenester, Jfr § 3-1 i Helse og omsorgsloven. I andre ledd er det presisert at dette også omfatter psykisk sykdom.

Kommunen skal gi psykisk helsehjelp men det er ikke lovpålagt å opprette en egen psykisk helsetjeneste for dette.

Reduksjon av tjenesten:

Dersom tjenesten skal reduseres så må dette gjøres gjennom reduksjon av stilling. Nedbemanning av et årsverk gir en årlig besparelse på kr. 500.000,-.

Ved en nedbemanning vil dette medføre at det blir mindre tjenester til enkelt brukere. Brukere som har krav på nødvendig helsehjelp vil få denne hjelpen redusert. Det vil si at de får færre timer til samtaler, eventuelt med lenger tid mellom hver samtale og tilsvarende med

annen type oppfølging og tjenester. Kutt på dette tilbudet vil på sikt kunne føre til sykere brukere og mer bruk av døgnbehandling.

Videre er en konsekvens at kommunen ikke vil kunne møte nasjonale krav om utredning, behandling og oppfølging, samt kompetansekrav som må bygges opp i kommunene.

Tiltak 26 Avvikle Frivillig sentralen

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-685	-685	-685	-685
Inntekter	385	385	385	385
Netto besparelse	-300	-300	-300	-300

Sør-Varanger kommune har Frivillig sentralen som er lokalisert i tidligere Saviomuseet i Kongens gate. Det er 1,0 årsverk knyttet til sentralen.

Kommunen søker hvert år om statsstøtte til drift av Frivillig sentralen. I 2013 mottok kommunen kr. 310 000,- i statsstøtte. Det er 2 vilkår som må fylles for å få tilskudd; 100 % daglig leder samt 40 % lokal finansiering. Hvis sentralens budsjett reduseres vil statsstøtte reduseres tilsvarende.

Frivillig Sentralen er ikke en lovpålagt tjeneste og tilbudet kan avvikles i sin helhet. Avvikling av Frivillig Sentralen vil gi en netto besparelse på kr 300 400,-.

Frivillig Sentralen hadde i 2012 117 registrerte frivillige som til sammen utgjorde en arbeidsinnsats på ca 5 290 timer. Frivillig Sentralen fungerer som møteplass, koordinator og kontaktpunkt for frivillige og andre. De samarbeider med andre lag og foreninger og kommunale virksomheter. Blant aktivitetene de driver kan nevnes eldrekafe, språkhjelp, "vaktmestertjeneste", transport, internasjonalt arbeid, utstyrsentral og diverse arrangementer.

De nye folkehelseutfordringene tilsier at vi må mobilisere et bredere sett av samfunnets ressurser. Det er viktig å invitere frivillig sektor, arbeidslivets organisasjoner, næringslivet og andre deler av det sivile samfunnet til å engasjere seg og ta større ansvar.

Avvikling av Frivillig Sentralen vil medføre økte utgifter til hjemmebasert omsorg. Noen av tilbudene som gis av Frivillig Sentralen må gis av det offentlige når de vurderes som rett til hjelp.

Også flyktningtjenesten benytter Frivillig sentralen. Samarbeidstiltak som for eksempel språk og arbeidspraksis, språkhjelpen og internasjonale matkurs/kvelder er en del av introprogrammet. Disse tjenestene vil måtte avvikles eventuelt kjøpes av andre. Statens føringer mht flyktninger og frivillig arbeid er viktig, og samarbeidet Frivillig Sentralen og Flyktningtjenesten har styrket kommunens søknad om sentrale midler.

Frivillig sentralen har også busskjøring for barnehager og eldre. Dersom sentralen avvikles medfører dette økte utgifter til transport. Frivillig sentralen disponerer også en utstyrsentral som eventuelt må avvikles eller administreres av andre.

Tiltak 27 Avvikle Frisklivssentralen

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-334	-334	-334	-334
Inntekter	120	20	20	20
Netto besparelse	-214	-314	-314	-314

Kommunestyret i Sør-Varanger vedtok i 2011 opprettelse av Frisklivssentral.

Fra 03.09.12 ble det ansatt en 50 % veileder ved Frisklivssentralen som jobbet med oppstart/etablering og forberedelse av drift/mottak av deltagerne fra 01.01.13. Deltagerne blir henvist av lege til Frisklivssentralen.

Tilbudet gjennom Frisklivssentralen er utformet kunnskapsbasert og er innrettet slik at de når grupper som er spesielt utsatte. Frisklivssentralen er et individ- og grupperettet tilbud og er et helsetilbud til befolkningen.

Deltagerne i helsetilbudet følger et strukturert program med fysisk aktivitet 3 ganger i uka igjennom 3 måneder. De to første gruppene har hatt en gjennomføringsprosent på 70- 75 %. Den siste gruppen pågår nå og en vet ikke eksakt gjennomføringsprosent her.

Frisklivssentralen har som mål å bli et kommunalt kompetansesenter med tilbud til personer og grupper i befolkningen som har behov for nå endre helseatferd. Arbeidet baserer seg på dokumentert effektive metoder for endring av helseatferd.

Folkehelse er en lovpålagt oppgave. Det er opp til kommunen å organisere tilbud under Folkehelseparaplyen. Frisklivssentral som tiltak i seg selv er ikke en lovpålagt oppgave.

Det er satt opp et driftsbudsjett på brutto kr 334.000. Tiltaket er fullfinansiert i 2013 med bruk av fond og tilskudd fra Fylkesmannen. En må påregne større kommunal finansiering i 2014. Slik regnskapstall foreligger pr 01.10.13 vil en kunne finansiere Frisklivssentral med kr 100.000 fra bundet fond "Frisklivssentral" i 2014. Videre kan en velge å bruke kr 234.000 fra ubundet og bundet fond "Folkehelse" slik at tiltaket blir fullfinansiert i 2014.

Dersom en velger å avvikle Frisklivssentralen vil det gi en besparelse for kommunen i 2014 på kr 234.000.

Tiltak 28 Reduksjon innenfor omsorgstjenestene

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	- 5 000	- 5 000	- 5 000	- 5 000
Inntekter	0	0	0	0
Netto besparelse	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000

Det pågår for tiden en analyse av omsorgstjenestene. Analysen skal ferdigstilles 9. desember d.å. På bakgrunn av de foreløpige resultater mener rådmannen at det kan være grunnlag for å redusere driftsutgiftene innen tjenesten med anslagsvis 5 mill. kr.

Tiltaket vil være vanskelig å få gjennomført. Det vil kreve at kommunestyret vedtar tildelingskriteringer for på den måte sette rammer for tjenesteleveransen. Turnusplanlegging og turnusutfordringer så som vikarutgifter, kjøp av omsorgstjenester og heltid/deltidsproblematikken er andre eksempler.

Det er videre avdekket distriktvis forskjeller, særlig mellom Bugøyenes og Kirkeneshalvøya. Forskjellene er så stor at den ikke kan forklares i brukerbehov. Gjennomgang av kostnader over de enkelte tjenester, dekningsgrader og ressursinnsats pr bruker tilsier at det skal være grunnlag for politisk veivalg som kan gi reduksjon i driftsutgiftene.

Tiltak 29 Redusert bemanning Prestøyhjemmet

(tall i 1000)

	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-400	-400	-400	-400
Inntekter	0	0	0	0
Netto besparelse	-400	-400	-400	-400

I forbindelse med budsjettarbeidet 2013 vedtok kommunestyret å igangsette analyse av helse- og omsorgstjenestene i Sør-Varanger kommune. Etter anbudskonkurranse er Lederskap AS valgt til å bistå kommunen med prosessen. Analysearbeidet ble igangsatt i høst og pågår ennå.

Det er gjort en gjennomgang av turnuser ved Prestøyhjemmet. Lederskap AS anslår at det kan være mulig å redusere variabel lønn med av omlag 2400 timer på 8 turnusperioder. De påpeker at innsparingen vil med størst sannsynlighet kunne gi innsparing ikke på antall årsverk og fastlønn, men i form av redusert behov for vikarer og dermed redusert variabel lønn.

Reduksjonene framkommer ved å samle alle «små brøker» som blir til overs i stillingene, når disse skal tilpasses turnus. Ansatte har krav på klarhet for når de skal arbeide, så «ekstra

tiden» i stillingene må legges inn i turnusen, fortrinnsvis som ekstravakter. Disse ekstravaktene skal ikke inngå i ordinært arbeid på avdelingene, men stå til arbeidsgivers disposisjon og brukes der det er mest behov pga sykdom, ferie osv. Ekstravakten representerer med andre ord vikaren som ellers måtte tilkalles.

Lederskap AS gjør et anslag på at 70 % av innsparingspotensialet, vil kunne gi innsparing i form av reduserte kostnader på variabel lønn. Dette tilsvarer en besparelse på kr 400 000.

Prestøyhjemmet sykehjem består av 5 avdelinger. Sykehjemmet har 47,61 årsverk fordelt på 70 ansatte.

Turnusanalysen er gjort avdelingsvis, og turnusteknisk uten at det ligger faglige vurderinger til grunn.

Hvordan dette skal la seg gjennomføre i praksis i en forutsigbar turnus (på 6 uker) når det utgjør så få timer pr person vil by på utfordringer. Rådmannen finner det riktig å legge frem tiltaket selv om dette ikke er tilstrekkelig bearbeidet med tanke på gjennomføring av innsparingen.

Tiltak 30 Nedleggelse av Bugøynes omsorgssenter

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter Bugøynes	-3 460	-3 460	-3 460	-3 460
Utgifter Prestøyhjemmet	1 140	0	0	0
Utgifter FDV	-220	-220	-220	-220
Sum utgifter	-2 540	-3 680	-3 680	-3 680
Inntekter Bugøynes	370	370	370	370
Inntekter Prestøyhjemmet	-435			
Inntekter FVD	335	335	335	335
Sum inntekter	270	655	655	655
Netto besparelse	-2 270	-3 025	-3 025	-3 025

Bugøynes omsorgssenter har 8 omsorgsboliger med heldøgnsbemanning. Driften er organisert med samdrift med hjemmesykepleien som gir hjemmetjenester til befolkningen i Bugøynes og Bugøyfjord. Per i dag er det 16 tjenestemottakere i området. Flere av disse har behov for heldøgns pleie og omsorg. Disse bor inne på omsorgssentret. Det er 9.0 årsverk og 14 stillinger knyttet til sentret. I bygda Bugøynes er omsorgssentret en stor arbeidsplass.

Det er mulig å legge ned Bugøynes omsorgssenter, men fortsatt opprettholde hjemmesykepleie og praktisk bistand. Dette gir en innsparing på 5.0 årsverk samt deler av driftsbudsjettet til avdelingen Bugøynes omsorgssenter. Netto besparelse ved nedleggelse omsorgssenteret 3,1 mill kroner for denne avdelingen.

Dersom en velger å avvikle tjenestetilbudet ved Bugøynes omsorgssenter vil bygget frigjøres slik at dette kan omdisponeres eventuelt selges. Bygget er på 653 m2 og er bygget i 2007 og

utvidet i 2010. Samlet investeringskostnad er 15 mill kroner. Bygget har 8 rom, felles stue og kjøkken samt kontorer.

Når det gjelder FDV utgifter knyttet til bygget vil de fortsatt løpet med om lag kr 150 000 selv om bygget frigjøres. En vil få besparelse på renhold, men samtidig bortfaller husleieinntekter. For avdelingen FDV vil nedleggelse av Bugøynes omsorgssenter medføre en netto merutgift på om lag kr 115 000 frem til eventuell omdisponering av bygget.

For å kunne oppnå helårs effekt av besparelsen på Bugøynes omsorgssenter må beboerne ved sentret flytte til Kirkenes, enten i omsorgsbolig eller på sykehjem. Det er sannsynlig at beboerne som flytter på sykehjem må bo på dobbelt rom på Prestøyhjemmet en periode. Dette medfører at en må styrke bemanningen ved Prestøyhjemmet med 4,75 årsverk i en perioden det er dobbeltrom. Økt antall beboere gir også økte brukerbetalingen ved Prestøyhjemmet. Netto kostnad for Prestøyhjemmet er beregnet til om lag kr 1 140 000 for 6 måneder i 2014.

Samlet besparelse ved å legge ned Bugøynes omsorgssenter vil være 2,3 mill kroner i 2014, ytterligere kr 755 000 i 2015.

Ved nedleggelse av sentret vil det ikke være døgn kontinuerlige tjenester i Bugøynes. Dette innebærer at en må flytte tidligere på sykehjem eller omsorgsbolig i Kirkenes området hvis en har behov for flere besøk i døgnet fra hjemmesykepleien eller har behov for tjenester hele døgnet.

Det vil også bli større belastning på de ansatte som skal drifte hjemmesykepleien. Fagmiljøet vil bli mindre og en må være alene på jobb i et stort geografisk område.

Tiltak 31 Bruk av næringsfondsmidler til dekking av lønnsutgifter

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter				
Inntekter	-500	-500	-500	-500
Netto	-500	-500	-500	-500

Bakgrunn: Det har tidligere ikke vært tillatt å benytte kommunens næringsfond (kraftfond) til å dekke løpende drift for kommunen, herunder lønnsutgifter til ansatte.

Gjennom endringer i standardvedtektene i november 2011 har imidlertid Kommunal og regionaldepartementet åpnet for at "avlønning av næringsseier eller tilsvarende for forvaltning av fondet" kan dekkes av fondet.

Rådmann anser at kommunens utgifter til forvaltning av fondene (primærnæringsfondet og næringsfondet) kan settes til kr 500 000 og dersom dette dekkes av næringsfondet vil det avlaste kommunenes ordinære driftsbudsjett tilsvarende.

Tiltak 32 Ny brannordning

Kommunens plikt til å etablere og drifte et brannvesen er regulert av brann – og eksplosjonsvernloven av 14. juni 2002 § 9, sist ajourført 19. juni 2009. Lovens § 11 tar for seg brannvesenets lovpålagte oppgaver, herunder oppgaver som er synliggjort i kommunal risiko – og sårbarhetsanalyse.

Når det gjelder dimensjonering av brannberedskapen er dette regulert av Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen av 2003, § 5. Dimensjoneringen gjøres på bakgrunn av tettsteder, innbyggertall og innsatstider. Forskriftens bestemmelser er minimumskrav. Dersom kommunal risiko – og sårbarhetsanalyse avdekker svakheter må, om nødvendig, sikkerhets - / beredskapsmessige tiltak gjennomføres.

Etter Forskriften er dimensjonering av innsatsstyrken avhengig av tettstedets størrelse og klassifisert i 4 alternativer hvor Sør-Varanger kommune faller inn under alternativ 3 Tettsted 8000 – 20 000 innbyggere.

I kommunens brannordning, vedtatt i kommunestyret i 2004, valgte kommunestyret å dimensjonere brannvesenet etter Forskriften for tettsted med mer enn 20 000 innbyggere, dvs kasernert vakt, dog med vaktlag bestående av 3 kasernerte mannskaper og en deltid hjemmevakt.

Kasernert vakt kjennetegnes ved:

- Lag med kasernert vakt
- Heltidsansatte mannskaper
- Døgnskuttinuerlig dreierende vakt
- At styrken deles i vaktlag kasernert på brannstasjonen
- At vaktlagene til enhver tid er operative innsatsenheter, også når mannskapene utfører andre oppgaver
- At normalarbeidstid er på brannstasjonen
- At brannvesenet er i stand til å utføre flere tilleggsoppgaver

Dagens brannvesen har følgende bemanning;

- Brannsjef / leder forebyggende avdeling 100 %
- 4 utrykningsledere 100 %
- 8 brannkonstabler 100 %
- 6 brannkonstabler deltid, hjemmevakt 2,4 % stilling

(tall i 1000)Budsjett Brann og beredskap virksomhet 4800	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Lønnsutgifter	8 746	8 812	8 812	8 812	8 812
Pensjon	1 244	1 253	1 253	1 253	1 253
Driftskostnader	1 355	1 355	1 578	1 578	1 578
Inntekter	-2 195	-2 065	-2 065	-2 065	-2 065
Nettoutgift	9 150	9 355	9 578	9 578	9 578

(tall i 1000)	Sør- varanger	Kostragr. 12	Finmark	Alta
Netto driftsutgifter til forebygging av branner pr. innbygger	66	105	98	35
Netto driftsutgifter til brannberedskap pr. innbygger	846	782	962	711

Det er utredet to alternativer for redusert brannvaksordning.

Alternativ 1 – redusert bemanning etter forskriftens bestemmelser for tettsted 8000 – 20000 innbyggere.

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Lønnskostnader	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700
Inntekter	1 200	1 200	1 200	1 200
Netto besparelse	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500

Dette innebærer en bemanning av innsatsstyrke med totalt:

4 heltidsansatte utrykningsledere, kaserneret ved ordinær arbeidstid 08 – 16 utenom på helg – og høytidsdager. Utrykningslederne vil, i dreierende turnus, lede vaktlaget under innsats utenom ordinær arbeidstid.

12 deltidansatte deltidsmannskaper i dreierende turnus 16.00 – 08.00 samt på helge og høytidsdager.

I kommunens brannordning er det lagt til grunn at Kirkenes, Hesseng, Sandnes Bjørnevattn og Elvenes ses som et tettsted og at tettstedets innbyggertall derfor er satt til 8000 innbyggere. (Pr. 2012 registrert 8078 innbyggere) For Sør-Varanger kommune ville kravet om størrelse på innsatsstyrken kommet inn under Forskriftens alternativ 3.

Minimumskrav ved dette alternativet: Kombinasjon av kasernert vakt innenfor ordinær arbeidstid og lag (4 personer) med deltidspersonell utenfor ordinær arbeidstid. Utrykningsleder skal ha brannvern som hovedyrke.

Hovedmålsettingen ved slik organisering er å:

- Sikre at førsteinnsats i ordinær arbeidstid skjer med et samlet vaktlag med minst 4 personer
- Sikre høy kompetanse i vaktlaget
- Sikre at vaktlaget med deltidspersonell får profesjonell utrykningsledelse.

Forskriftens § 4 – 8 stiller krav om innsatstid ved brannutrykning dvs tiden fra brannvesenet blir varslet til at de er i innsats på skadestedet. *For Sør-Varanger kommune innebærer det at ved brann i sykehus og kommunale pleieinstitusjoner skal innsatstiden ikke overstige 10 minutter.*

Forskriftens § 5 – 3 stiller krav om at *dersom kommunen velger å organisere beredskapen med deltidsvakt i turnus skal disse ha oppmøtetid på brannstasjonen innen 4 minutter på dagtid og 6 minutter om natten.*

Dette forskriftkravet er for å kvalitetssikre at mannskapene skal kunne overholde krav om innsatstid og betyr at deltidsmannskapene må bo på Kirkenes.

Med dagens organisering med kasernert vakt har brannvesenet utført tilleggsoppgaver i form av tjenester til andre kommunale virksomheter og til det private markedet. Ved endring av beredskapsordning til en ordning med deltidsvakt i turnus kan ikke lenger flere av disse oppgavene utføres, noe som vil innebære reduserte inntekter.

Konsekvenser ved valg av alternativ 1.

- Reduksjon av fast ansatte: 8 stillinger brannkonstabel 100 %
- Ansette 6 deltids brannkonstabler 2,4% stilling (pr. i dag er det kun 3 av 6 deltidsansatte som bor i Kirkenes og ut fra det ikke vil innfri kravet om fremmøtetid jfr. Forskriftens § 5 – 3.)
- Ansette feier i 100 % stilling
- Reduksjon av inntekter: kr. 1 110.000
- Kompetanseutvikling v / Norges brannskole for nye mannskaper

Alternativ 2 – Endring av dagens brannordning til 2 døgnekasernert.

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Lønnskostnader	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Inntekter				
Netto besparelse	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500

Dette innebærer en bemanning av innsatsstyrke med totalt:

- 4 kasernerte utrykningsledere i dreiende turnus
- 4 kasernerte brannkonstabler i dreiende turnus
- 8 deltidsansatte brannkonstabler på hjemnevakt i dreiende turnus

Denne modellen skisserer en løsning basert på 2 døgnekasernerte mannskaper. Denne løsningen gir totalt sett en større forutsigbarhet og trygghet enn alternativ 1, ikke minst i forhold til å kvalitetssikre at 2 mann + brannmateriell kommer tidlig på plass til brann / ulykkesstedet for å starte klargjøring for innsats. Begrensningen er allikevel at *brann som innebærer røykdykkerinnsats krever minimum 4 mann* jfr. Forskrift om røyk - og kjemikaliedykking kap. 7.

Bemanning.

En endring av dagens brannordning til Alt 2 innebærer:

- Reduksjon av antall faste mannskaper fra 12 til 8 heltidsansatte.
- Økning av antall deltidsansatte fra 6 til 8 ansatte i 2,4 % stilling.
- Tilsette leder beredskap 100 % stilling
- Tilsette feier 100 % stilling.

Bakgrunn bemanning. (Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen)

Forskriftens § 4 – 10 stiller krav om overordnet innsatsledelse i dreierende turnus.

Leder beredskap vil gå inn i overbefalsordning sammen med brannsjef, varabrannsjef og 1 utrykningsleder. I tillegg vil vedkommende ha ansvar for opplæring og øvelser, brannmateriell, utarbeide innsats – og beredskapsplaner, være vikar for utrykningsleder ved avspasering, sykdom, ferie osv.

Opprette ny stilling som feier. Ved dagens organisering utfører brannmannskapene den praktiske feietjenesten i kommunen. Denne løsningen vil ikke la seg gjennomføre ved ny organisering. Det må derfor ansettes feier. Feietjenesten er en del av det brannforebyggende arbeid og utgifter til stillingen belastes feie – og tilsyn og dekkes inn av feie – og tilsynsgebyr. Dette innebærer en tapt inntekt på kr. 420 000 ved at beredskapsavdelingen (brannmannskapet) ved dagens løsning har utført tjenesten for forebyggende avdeling.

Mottak av trygghetsalarmer. Denne tjenesten binder opp en person på vakta 24 timer i døgnet. Pr. mann på vakt utgjør dette 14 timer effektiv tid. Totalt utgjør dette ca 2 årsverk. Særavtalen for branntjeneste, SF 2404, regulerer brannmannskapenes effektive tid på vakt til 21 timer av totalt 42 timer pr. uke. Ved å flytte mottak av trygghetsalarm til alternativt alarmmottak vil brannvesenet få mulighet til å utføre tilleggstjenester. For å kunne utføre kontroll med brannkummer kreves det, på grunn av mannskapets sikkerhet, 2 mann til denne tjenesten. Det samme gjelder for å kunne utføre fortøyningstjenesten for havnevesenet. En flytting av trygghetsalarmer vil utredes av rådmannen og fremmes som egen sak i 2014.

Oversikt over dagens tilleggstjenester.

Oppgave	Inntekt dagens ordning	Kan videreføres Alt. 1	Kan videreføres Alt. 2	Kommentar
Mottakk av trygghetsalarmer	0	Nei	Nei	Tjenesten kan kjøpes ved annen alarmsentral. Pris: ca kr. 200 000.
Tjenester for havnevesenet.	Kr. 855 000	Nei	Ja	
Daglig matkjøring til institusjoner	Kr. 50 000	Ja Innenfor normalarbeidstid	Ja	Bruk av taxi: kr. 800 pr. gang.
Daglige vaktrunder kommunale bygg	Kr. 60 000	Nei	Nei	Må kunne utføres av skolene selv.
Rottesertifikat	Kr. 55 000	Ja	Ja.	
Salg av kurs / øvelser til Sydvaranger Gruve AS	Kr.100 000	Ja	Ja	SVG foretar nå selv alt av spyleoppdrag som ble utført av BV i 2012.
Postkjøring	Kr. 45 000	Ja	Ja	
Flagging	0	Ja. Normalarbeidstid	Ja	
Kontroll av slukkeapparat husbrannslanger for FDV	0	Ja	Ja	Verdi av arbeid ca. 70 000.- + driftsutgifter transport.
Feietjeneste Berlevåg	140 000	Nei	Ja	
Sum	1 305 000	200 000	1 245	

Oppsummering

Som konsekvensvurderingen viser vil en endring fra dagens brannordning med kasernert vakt 3 + 1 deltid til Alternativ 2 med kasernert vakt 2 + 2 deltid, la seg gjennomføre. De fleste av de tilleggsoppgaver vi i dag gjennomfører vil kunne videreføres jfr. Oversikt tilleggstjenester Alt 2. Men som tidligere nevnt vil det betinge en flytting av sentral for mottak av trygghetsalarm. Dette er uansett en tjeneste som bør vurderes flyttet for å gi rom for andre viktige oppgaver både innenfor beredskap, forebyggende og tilleggsoppgaver.

En annen utfordring kan, for begge alternativer, bli å ansette deltidspersonell med bosted Kirkenes.

Tiltak 33 Innføring av avgiftsparkering

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-300			
Bruk av fond	300			
Netto	0			

I perioden 1994 – 2001 var det kommunal avgiftsparkering i Kirkenes sentrum. Avgiftsparkeringen omfattet kun 66 plasser og avgiften var kr. 2,- pr. time. Få plasser og avgiftens størrelse gjorde at avgiftsparkeringen isolert sett ikke var lønnsom, og ordningen ble avviklet i 2001. Kommunen hadde gjennom ordningen håndhevingsmyndighet for alle typer parkeringsovertredelser i hele kommunen.

Det foreslås utført utredning av parkeringsregulering og avgiftsparkering med sikte på innføring av ordningen i Kirkenes. En parkeringsordning er ikke kun økonomisk begrunnet, men også av trafikale hensyn, jfr økt biltrafikk i Kirkenes.

For å få et godt beslutningsgrunnlag er det nødvendig med en utredning. Utredning av parkeringsregulering og avgiftsparkering er anslått til å koste kr. 300.000,-. Utredningen tar for seg avgrensning av avgiftssoner, avgrensning offentlig – privat, målsetninger, håndheving, avgiftsnivåer, kompetansebehov, organisering, inntekter, utgifter (investering – drift), fremdriftsplan etc. Registreringer av dagens situasjon må gjøres for å ha gode data til utredningen. Utgiften dekkes ved bruk av rådmannens omstillingsfond.

Etter en tilbudskonkurranse kan utredningen tidligst foreligge i april/mai 2014. Erfaringer tilsier at etter beslutning tar det ca 1 år før ordningen er i operativ drift. Vedtak om innføring av avgiftsparkering medio 2014 betyr driftsstart sommeren 2015. Investerings-, driftsutgifter og inntekter avdekkes først når omfang og struktur er beskrevet i utredningen.

Utvalg for plan og samferdsel delegeres ansvar for utredningen.

Tiltak 34 Konkurransetsetting av veidrift og veivedlikehold.

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	-300			
Bruk av fond	300			
Netto	0			

Sør-Varanger kommune ca 160 km kommunale veier og gater, inkl. 3180 gatelys. Netto driftsbudsjett i 2013 er 9,7 mill kr. Innkjøp av varer og tjenester utgjør i dag ca. 70% av driftsbudsjettet. Det meste er bundet opp i kontrakter innen snøbrøyting og drift av gatelys.

Kommunen egendrift omfatter vintervedlikehold av gater og plasser i Kirkenes og Bugøynes. Samt sommervedlikehold av alle kommunale veier.

Rådmannen foreslår at den kommunale veidrift utredes med sikte på konkurranseutsetting av all kommunale veidrift.

Utredningen skal synliggjøre alle sider ved forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale veier samt oversikt over utstyr og bygninger som kan avhendes ved avvikling av kommunal egendrift.

Det kjøpes inn nødvendig kompetanse til utredningsarbeidet. Arbeidet utføres i 1. halvdel 2014 og fremmes deretter til politisk behandling innen utgangen av juni 2014.

Det kjøpes inn nødvendig kompetanse til utredningsarbeidet. Arbeidet utføres i 1. halvdel 2014 og fremmes deretter til politisk behandling innen utgangen av juni 2014.

Tiltak 35 Styrking av tjenestetilbudet på Helsestasjon

tall i 1000)

	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	500	500	500	500
Inntekter	0	0	0	0
Netto økning	500	500	500	500

Helsestasjons- og skolehelsetjeneste er en lovpålagt tjeneste til alle barn- og unge 0-20 år og til gravide som ønsker å gå til svangerskaps- og barselkontroll.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten er svært viktige forebyggende tjenester for barn og unge 0–20 år. Tjenesten når ut til alle og har høy oppslutning. En god helsestasjons- og skolehelsetjeneste er viktig for blant annet å gi nye foreldre trygghet gjennom god svangerskaps- og barseloppfølging, forebygge sykdom og fange opp tidlige signaler på mistrivsel, utviklingsavvik og atferdsproblemer, og bidra til iverksetting av tiltak tidlig i forløpet.

I budsjett 2013 og økonomiplanperioden 2013-2016 er det i henhold til vedtak i kommunestyret innarbeidet en reduksjon av tjenestetilbudet ved helsestasjon med kr 500

000. For å oppnå besparelsen i 2013 har helsestasjon holdt 0,5 årsverk vakant. I tillegg har avdelingen hatt økte inntekter i form av sykelønnsrefusjoner, uten at det har vært hentet inn tilsvarende vikarressurs.

Konsekvensene har vært som varslet i tiltaksutredningen i budsjett 2013;

Helsestasjon klarer ikke å utføre alle anbefalinger som gis i veileder for en god kvalitativ tjeneste, kutt i konsultasjoner skolehelsetjeneste / åpen dør for elevene i skolehelsetjenesten samt manglende bistand til enkeltbrukere, grupper og skoler. Videre er konsekvensene manglende satsning på generell forebyggende og helsefremmende arbeid, ingen nye individuelle koordinatoroppdrag samt redusert mulighet for å gjennomføre Kvello-satsningen.

I konsekvensjustert budsjett for 2014 og økonomiplanperioden er vedtaket om redusert tjenestetilbud ved helsestasjon innarbeidet som varig nedbemanning av 1,0 årsverk helsesøster.

Årsverk 2012	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Hammerfest	Landet uten Oslo
Årsverk av helsesøstre pr 10 000 innbyggere 0-5 år	68,4	74	76,2	119,9	59,3

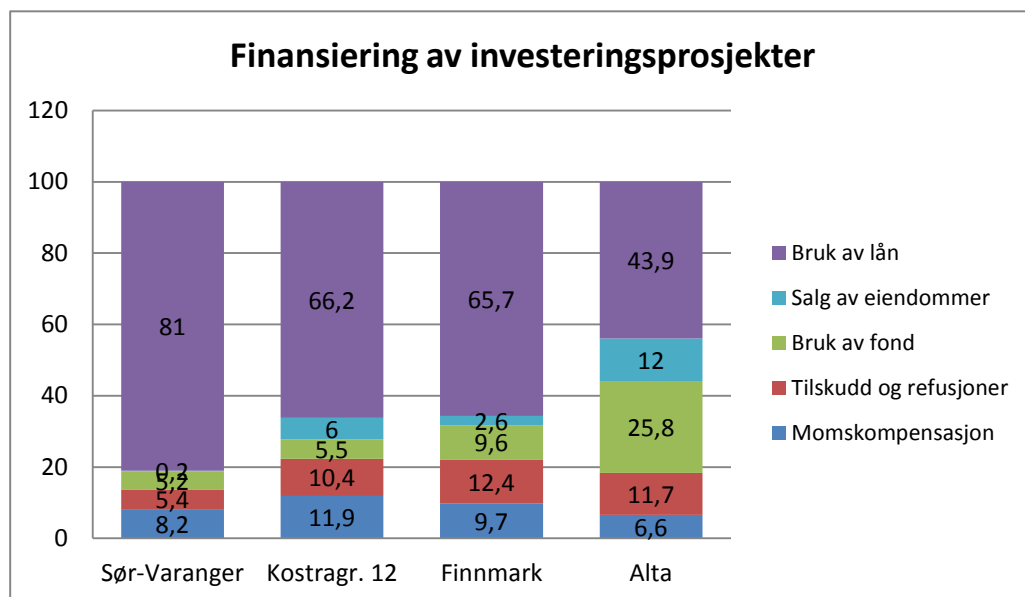
Kostra sammenligningen er basert på grunnlagsdata for 2012. Denne viser at Sør-Varanger kommune, allerede før nedbemanningen som er innarbeidet i konsekvensjustert budsjett 2014, er lavt bemannet med antall årsverk helsesøstre pr 10 000 innbyggere i målgruppen 0-5 år. I 2012 var det kun landsgjennomsnittet som hadde færre antall årsverk i forhold til målgruppen 0-5 år enn Sør-Varanger.

Rådmannen har tidligere meldt at dette tiltaket ville være vanskelig å gjennomføre da helsestasjons- og skolehelsetjenesten er svært viktige forebyggende tjenester for barn og unge 0–20 år.

Dersom en velger å tilbakeføre midler til helsestasjon vil en kunne opprettholde tjenestetilbudet på samme nivå som i 2012.

7. Investeringsplan 2014-2017

For 2014 er det planlagt investeringer i størrelsesorden 48 mill.kr. Dette finansieres i hovedsak med låneopptak, 39,2 mill.kr. Fra og med år 2014 tilfaller all momskompensasjon fra investeringsprosjektene hvert enkelt prosjekt da ordningen med momskompensasjon til driftsregnskapet er avviklet i sin helhet. Dette reduserer låneopptaket til hvert enkelt prosjekt tilsvarende.

Som oversikten viser finansierer Sør-Varanger kommune hele 81 % av investeringene ved bruk av lån. 18,8 % finansieres ved bruk av tilskudd, refusjoner, momskompensasjon og bruk av fond mens 0,2 % av investeringer finansieres ved hjelp av inntekter fra salg av kommunale eiendommer. Sammenlignet med andre kommuner ser vi at en lagt større andel av deres investeringer finansieres blant annet ved hjelp av inntekter fra salg av kommunale eiendommer.

Investeringsbudsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Sum
	2014	2015	2016	2017	perioden
Egenkapitalinnskudd - KLP	2 169	2 169	2 169	2 169	8 676
Sum	2 169	2 169	2 169	2 169	8 676
Kirkebygg - Vedlikeh.og oppgrad.	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Sum politisk	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Digitalisering av byggesaksarkiv	350				350
Sum Plan og byggesak	350	0	0	0	350
It investeringer			1 000	1 000	2 000
Ny sikkerhetskopieringsløsning	200				200
Sentral infrastruktur servedlikehold	300	300			600
Sentral infrastruktur nettverkskomp.	400	400			800
Bredbåndsinfrastruktur	700				700

Digitalt førstevalg	900	900			1 800
Integrerte velferdsteknologiske tjenester	200	150	100	50	500
Meldingsløftet - tiltak i samhandlingsreformen	200				200
Etablering for administrativt støttesystem for rekruttering - Visma Enterprise HRM-Rekruttering	250	250			500
Sum IT	3 150	2 000	1 100	1 050	7 300
Avløp	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
Vann	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
Forsegling av gammel søppelfylling	4 000				4 000
Sum Vann, avløp og renovasjon	10 000	6 000	6 000	6 000	28 000
Trafikksikkerhetstiltak	200	200	200	200	800
Komm. veier - oppgrad.og utbedr.	10 000	10 000	2 000	2 000	24 000
Sum Veier, parker og idrettsanl.	10 200	10 200	2 200	2 200	24 800
Utstyrsoppgradering	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Tankvogn til brannvesenet	2 750				2 750
Sum Felles maskinpark	3 750	1 000	1 000	1 000	6 750
Opparbeidelse uteareal barnehager	0	300	300	0	600
Oppgradering inventar skoler	500	500	500	0	1 500
Kommunale bygg oppgradering/brannsikring	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Postgården, oppgradering fasade	3 750				3 750
Wesselborgen, sprinkling	3 600				3 600
Sum FDV - Kommunale bygninger	9 850	2 800	2 800	2 000	17 450
Kirkenes Stadion			3 600		3 600
Rehab.lysanlegg K.nes-Bjørnevatn	3 200				3 200
Ferdigst.lysløypetrase, E105-Bj.vatn	850				850
Lysanl.Tangen bru til lysl. K.nes-Bj.vatn	650				650
Parker, anlegg og idrettsanlegg, oppgradering	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Sum Idrettsanlegg	6 700	2 000	5 600	2 000	16 300
Sum investering inkl mva	48 169	28 169	22 869	18 419	117 626
Sum investering innenfor mva-omr	34 000	18 000	12 700	8 250	48 150
Moms	6 800	3 600	2 540	1 650	12 940
Finansiering					
Nye låneopptak	-39 200	-22 400	-18 160	-14 600	-94 360
Bruk av lån fra tidligere låneopptak					0
Salg av eiendommer	-7 000				-7 000
Tilskudd fra fylkeskommunen	0				0
Avsetning til fond	7 000	0			7 000
Bruk av fond	-2 169	-2 169	-2 169	-2 169	-8 676
Momskompensasjon	-6 800	-3 600	-2 540	-1 650	-14 590
Sum finansiering	-48 169	-28 169	-22 869	-18 419	-117 626

Egenkapitalinnskudd til KLP

	2014	2015	2016	2017
Investering	2 169 000	2 169 000	2 169 000	2 169 000
Bruk av fond	-2 169 000	-2 169 000	-2 169 000	-2 169 000

Sør-Varanger kommune har som medeier i KLP en forpliktelse til å styrke egenkapitalen i selskapet ved behov. Dette skjer ved årlige innbetalinger over investeringsregnskapet. Innskuddet beregnes med 0,3 % av pensjonsgrunnlaget og vil for 2014 utgjøre kr 2 169 000,- . Det er budsjettert med tilsvarende for hele planperioden.

Det er gis ikke anledning til å lånefinansiere til formålet og rådmannen foreslår derfor bruk av fond til dekning av egenkapitalinnskuddet til KLP.

Opprusting av kirkebygg

	2014	2015	2016	2017
Investering	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Bruk av lån	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000

Sør-Varanger menighet har utarbeidet en tilstandsrapport over kirkene i Sør-Varanger og en tilstandsrapport over kirkegårdene. Tilstandsrapporten avdekker et opprustningsbehov for kirkebyggene på til sammen 13,5 mill.kr. Av dette er 8,5 mill.kr klassifisert som strakstiltak. Sør-Varanger menighet har kommet godt i gang med opprustningsarbeidet.

Selv om kirkebyggene er balanseført i menighetens regnskap er kirkebyggene å anse som kommunale bygg og kommunen har således ansvaret for at byggene har en tilfredsstillende standard.

Digitalisering av byggesaksarkiv

	2014	2015	2016	2017
Investering	350 000			
Bruk av lån	-350 000			

Det er et stort behov å få digitalisert kommunens byggesaksarkiv, og arbeidet med dette startet i 2011. De totale kostnadene er estimert til vel 3,5 mill.kr. Gjennomføring av tiltaket vil medføre store lettelser i saksbehandlingen i virksomheten og være et viktig skritt mot full "elektronisk" saksbehandling.

IT investeringer

	2014	2015	2016	2017
Investering			1 000 000	1 000 000
Bruk av lån			-1 000 000	-1 000 000

Rådmannen foreslår å avsatte en generell post til IT-investeringer for 2016 og 2017 på 1,0 mill.kr. Beløpet søkes fordelt etter prosjektbehov i henhold til fremdriftsplan på it-avdelingen.

Ny sikkerhetskopieringsløsning

	2014	2015	2016	2017
Investering	200 000			
Bruk av lån	-200 000			

Ny løsning for sikkerhetskopiering tenkes løst etter 2 prinsipielle metoder – effektiv inkrementell sikkerhetskopiering, og lagringsavlastning i samarbeid med annen drifts-vert (samarbeidende kommune).

Dette sikkerhetstiltaket vil samvirke med annet tiltak, hvor vi er i innledning av et mulig driftssamarbeid med annen kommune for å se på mulig avlastningsdrift, sekundærlokasjon for sikkerhetskopiering/oppbevaring av sikkerhetskopier, og mulighet for krisebasert driftsrekonstruksjon hos samarbeidende drifts-vert.

Sentral infrastruktur servervedlikehold

	2014	2015	2016	2017
Investering	300 000	300 000		
Bruk av lån	-300 000	-300 000		

Utskifting og oppgradering av eldre fysiske servere med tilhørende komponenter. Flertallet av kommunens servere er eldre enn 4 år og har snart nådd sin levetid. Flere av serverne kan virtualiseres, men vi vil måtte påregne ca. 15 fysiske servere operativt i fremtiden. Virtualisering henger også sammen med ny lagringsløsning og kapasitetsutvidelse.

Sentral infrastruktur nettverkskomponenter

	2014	2015	2016	2017
Investering	400 000	400 000		
Bruk av lån	-400 000	-400 000		

SVK har over 100 nettverksswitcher og rutere samt et par hundre trådløse aksesspunkt. Halvparten utstyret er 5-10 år gammelt og er utenfor garanti og vedlikehold og kommunen har nå en feilrate på 10 % i året. Hovedkjerneswitch på rådhuset som betjener ALL kommunikasjon er f.eks over 5 år gammel og må snart byttes. Majoriteten av switchene har i dag for dårlig kapasitet til å betjene økt belastning og datatrafikk som vi i dag bruker. Spesielt de virksomhetene utenfor rådhuset blir berørt av dette.

Eldre utstyr som fortsatt kan benyttes, vil bli flyttet til mindre viktige funksjoner og lokasjoner.

Bredbåndsinfrastruktur

	2014	2015	2016	2017
Investering	700 000			
Bruk av lån	-700 000			

SVK har i dag en bredbåndsinfrastruktur som dekker ett stort areal. Kommunen dekker over 100 lokasjoner med stort og smått fra skoler og sykehjem til barnehager og pumpestasjoner. Antallet lokasjoner er økende og spesielt teknisk infrastruktur som f.eks pumpe og renseanlegg knyttes jevnlig til. Vår IP kommunikasjon går i dag primært på egneid fiber, mørk fiber og egne radiosamband.

Den fysiske bredbåndsinfrastrukturen med tilhørende anlegg som fiber, trekkerør, radiomaster og stolper trenger jevnlig vedlikehold og oppgradering samt bygging/etablering av nye punkter/traseer til lokasjoner som vi ikke er etablert på i dag. Spesielt på våre lokasjoner ute i distriktene er behovet for oppgraderinger stort. Varanger Kraft som er vår samarbeidspartner tilbyr heller ikke fiber på disse stedene.

Digitalt førstevalg

	2014	2015	2016	2017
Investering	900 000	900 000		
Bruk av lån	-900 000	-900 000		

Sør-Varanger kommune vil videreutvikle tjenesteorienteringen av kommunens nettsted www.sor-varanger.kommune.no. Dette arbeidet er svært omfattende og krever innsats i hele kommunens administrative organisasjon. Denne prosessen og resultatene av prosessen vil kunne endre både den interne samhandling og systembygging, endre på arbeidsbelastning mellom virksomheter inklusive sentrale funksjoner, med det for øyet å bygge en tjenesteorientering på nett for å tilby publikum et helhetlig tjenestetilbud basert på elektronisk førstevalg. Dette vil ikke ekskludere eller redusere det ordinære tilbud av tjenester, som vil bli opprettholdt og i mange tilfeller styrket som følge av tiltaket.

Dette utviklingsarbeidet vil bli ledet sterkt tilknyttet Servicekontoret og Arkivtjenesten som i dag har en svært sentral rolle i sentralt postmottak og ekspedisjon, saksbehandling og saksbehandlingsprosesser.

Prosjektet orienteres sterkt mot publikums- og næringslivsrettet "Digitalt førstevalg" for offentlige tjenester som konsept for offentlig sektor generelt og kommunene spesielt, og organiseres med ei lokal styringsgruppe med IT-sjef og Rådmann, prosjektleder (2-årig engasjement) og arbeidsgruppe som bemannes med representanter fra Servicekontoret, Arkivtjenesten, IT-avdelingen og fra virksomhetene for øvrig etter behov.

Tiltaket vil være sterkt orientert mot Regjeringens "Digitaliseringsprogram – På nett med innbyggerne" som ble lansert i 2012.

Integrerte velferdsteknologiske tjenester

	2014	2015	2016	2017
Investering	200 000	150 000	100 000	50 000
Bruk av lån	-200 000	-150 000	-100 000	-50 000

Sør-Varanger kommune har i 2012-13 oppgradert sine fagsystemer for Elektronisk Pasientjournal, i omsorgstjenesten, Legetjenesten og ved Helsestasjonen. Samtidig har vi også etablert løsninger for meldingsutvekslinger i henhold til meldingsløftet som er en sentral del av samhandlingsreformen.

I 2013 etablerer vi også løsning slik at vårt personale fra felt kan arbeide direkte i relevant EPJ, basert på nettbrett.

Den videre utviklingen i 2014 er å introdusere kvalitetssikret løsning for velferds-/omsorgsteknologi direkte knyttet til våre EPJ-system, i første omgang løst for den etablerte trygghetsalarmtjenesten. Denne løsningen vil deretter utvides til også å ta i bruk øvrige relevante velferdsteknologi-tjenester i hjemmebasert omsorg, som f. esk. fallsensorer, sporingsløsninger, dør-kontroll etc.

Vi planlegger også - for å imøtekomme behov for kunnskap om dette feltet, både for eget personale, for publikum og pårørende - å ta initiativ til etablering av et visningssenter for slik teknologianvendelser – og vil invitere til samarbeid om dette, mellom kommunen, helseforetaket og spesialisthelsetjenesten, NAV og andre.

Meldingsløftet – tiltak i samhandlingsreformen-EPJ-Helsenett

	2014	2015	2016	2017
Investering	200 000			
Bruk av lån	-200 000			

Sør-Varanger kommune har allerede etablert felles tilknytning til Norsk Helsenett, som er felles arena for utvikling av kommunikasjon mellom aktørene i helsesektoren. Dette er basis for utvikling av Sør-Varanger kommunes rolle i "meldingsløftet", som er et tiltak i "samhandlingsreformen", som i stor grad avhenger av helhetlige og samvirkende IT-løsninger mellom etablerte fag- og administrative systemer.

I 2012 startet Sør-Varanger kommune utvikling av slik elektronisk samhandling innen helsesektoren via initiativet "Meldingsløftet", for å kunne kommunisere operative meldinger mellom aktører i helsevesenet, basert på deltakernes elektroniske pasientjournaler. Betingelsen for dette er at både våre virksomheter og våre samhandlingspartnere benytter fagsystemer basert på EPJ – elektronisk pasientjournal.

Sør-Varanger kommune samarbeider med Nasjonalt senter for samhandling og telemedisin, Tromsøs prosjekt FUNNKE, som har ansvar for storskala utrulling av "meldingsløftet" i nord.

Pr 1. juli 2012 har Sør-Varanger kommune gjennomført de interne tiltakene for å bringe kommunen frem til "meldingsdyktig" status. Ettersom kommunens samhandlingspartnere (i første rekke fastleger og helseforetak) er i tilsvarende fase, vil slik meldingsutveksling fortløpende etableres. Dette er en krevende oppgave å kvalitetssikre slik etablering og drift.

Etablering for administrativt støttesystem for rekruttering – Visma Enterprise HRM

	2014	2015	2016	2017
Investering	250 000	250 000		
Bruk av lån	-250 000	-250 000		

I 2011 har Sør-Varanger kommune oppgradert sentralt støttesystem for økonomi- og Personal/lønn-system med oppgradering av Visma Økonomi og Lønn/personal til Visma Enterprise.

Imidlertid har personalfunksjonens rutiner knyttet til personalsaksbehandling og rekruttering, som er etablert i vårt generelle saksbehandlingssystem Websak, behov for funksjonell oppgradering og forbedring/fornyelse – med etablering av modul Visma Enterprise HRM Rekruttering.

Dette er et prioritert og svært ønskelig tiltak i kommunes personalforvaltning for økt kvalitet og effektivitet i forvaltning og administrasjon av vårt rekrutteringsarbeid.

Dette tiltaket vil imidlertid også ivareta fortsatt integrasjon med vårt digitale arkiv, som samtidig oppgraderes med nødvendige integrasjonsmoduler for integrasjon mellom fagsystem og sentral digital arkivkjerne.

Vann og avløp

	2014	2015	2016	2017
Investering	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Bruk av lån	-6 000 000	-6 000 000	-6 000 000	-6 000 000

Det foreslås å sette av en generell pott til oppgradering og vedlikehold av vann- og avløpsnett i Sør-Varanger for 2014 og resten av planperioden. Bruken av midlene fordeles etter en total vurdering av behov ved de ulike anleggene innenfor vann og avløp.

Alle investeringer på VAR sektoren dekkes av gebyrer og vil ikke gå på bekostning av andre investeringer i kommunen.

Forsegling av gammel søppelfylling

	2014	2015	2016	2017
Investering	4 000 000			
Bruk av lån	-4 000 000			

Prosjektet omfatter asfaltering eller tildekking av tidligere «Skittippen» avfallsylling (gammel fylling mellom Spareland og Brendselsutsalget). Arbeidet må utføres for å oppfylle miljømålene for området, dvs. hindre forurensing fra den gamle fyllinga.

Det ble bevilget kr 0,5 mill til prosjektet i 2011, men arbeidet har ikke kommet i gang før i 2013. Det viser seg at arbeidet blir mer omfattende enn først utsatt, da også masser må byttes ut. Forventet økning i kostnaden er 4 mill.kr.

Trafikksikkerhetstiltak

	2014	2015	2016	2017
Til TS-utvalgets disposisjon	200 000	200 000	200 000	200 000
Låneopptak	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000

Det foreslås avsatt 0,2 mill.kr årlig i økonomiplanperioden til investeringer til Trafikksikkerhetstiltak. Midlene disponeres til prosjekter som Utvalg for plan og samferdsel/TS-utvalget prioriterer i henhold til Trafikksikkerhetsplanen.

Kommunale veier – oppgradering

	2014	2015	2016	2017
Investering	10 000 000	10 000 000	2 000 000	2 000 000
Bruk av lån	-10 000 000	-10 000 000	-2 000 000	-2 000 000

Kommunestyret vedtok i økonomiplan 2012 – 2015 å bevilge 10 mill.kr årlig i 4 år, til oppgradering og utbedring av kommunale veier. Vedtaket er innarbeidet, for 2016 og 2017 er det avsatt 2 mill.kr. Utvalg for plan og samferdsel prioriterer bruk av bevilgningen. Tilstandsregistrering og hovedplan for kommunale veier legges til grunn for prioritering av tiltak.

Utstyrsoppgradering – felles maskinpark

	2014	2015	2016	2017
Investering	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Bruk av lån	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000

I Økonomiplan 2012 - 2015 er det årlig avsatt 1,0 mill.kr som en rammebevilgning uten eksakt prioritering på nåværende tidspunkt.

Rådmannen foreslår at bevilgningen opprettholdes i perioden.

Tankvogn - brannvesenet

	2014	2015	2016	2017
Investering		2 750 000		
Bruk av lån		-2 750 000		

Brannvesenets tankvogn er nå "moden" for utskifting. Bilen, en Scania lastebil, modell 1985 med påbygget tank på 7000 liter, ble kjøpt i 2000. Bilen har gått 248 000 km og det har de siste årene påløpt en del reparasjonskostnader.

I vår godkjente brannordning er kommunen satt opp med tankvogn for å kunne dekke behov for slokkevann, hovedsakelig i distriktene.

Vi har undersøkt i markedet for å finne ny egnet tankvogn tilpasset våre forhold og utfordringer. Med 10 000 liters tank er pris inneværende år 2,75 mill.kr.

Opparbeidelse av uteareal barnehager

	2014	2015	2016	2017
Investering		300 000	300 000	
Bruk av lån		-300 000	-300 000	

Det er behov for å opparbeide utearealene ved kommunens barnehager. Det avsettes 0,3 mill.kr for 2015 og 2016 for alle barnehagene i kommunen, og beløpet prioriteres etter behov i de enkelte barnehager.

Oppgradering inventar skoler

	2014	2015	2016	2017
Investering	500 000	500 000	500 000	
Bruk av lån	-500 000	-500 000	-500 000	

Med bakgrunn i at det ikke er gjort investeringer på inventarsiden på mange år melder nå behovet for oppgradering seg. Eksempelvis er det ikke oppgradert inventar på Sandnes skole siden 1978 og stoler og bord begynner da naturligvis å bli slitt. Det samme gjelder flere av de øvrige skolene i kommunen. Personalrommene trenger også en del opprustning på inventarsiden. Rådmannen foreslår derfor at det avsettes 0,5 mill.kr hvert år fra 2014-2016 til oppgradering og utbytting av inventar i skolene. Prosjektene skal samordnes og prioriteres av sentral ledelse.

Kommunale bygninger – HMS-tiltak.

	2014	2015	2016	2017
Investering	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Bruk av lån	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000

Det er viktig at kommunale formålsbygninger er egnet for bruksformålet og at bygningene med tilhørende ute områder tilfredsstillende en rekke lover og forskrifter som ivaretar helse, miljø og sikkerhet.

Prioriterte områder er innen brannsikkerhet og miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Nødvendige tiltak innen brannsikkerhet og HMS generelt avdekkes ved at brukerne utfører ROS-analyser, og at bygningsmessige tiltak prioriteres sammen med bygningsforvalter, FDV. Miljørettet helsevern i barnehager og skoler er et samarbeidsprosjekt mellom kommuneoverlegen, barnehager og skoler samt FDV.

Postgården, oppgradering av fasade

	2014	2015	2016	2017
Investering	3 750 000			
Bruk av lån	-3 750 000			

På postgården har deler av veggfasaden mot Rådhusgata falt ned. Denne delen av fasaden må utbedres allerede i 2013. Multikonsult har laget en tilstandsrapport for bygget, og har kommet til at resterende behov for reparasjoner av fasader, vinduer og dører vil ha en samlet kostnad på 3,75 mill.kr.

Wesselborgen – sprinkling

	2014	2015	2016	2017
Investering	3 600 000			
Bruk av lån	-3 600 000			

Brannteknisk tilstandsundersøkelse ble utført på Wesselborgen høsten 2010. Det er ikke pålegg om at sprinkleranlegg må monteres for å ivareta personsikkerheten, men kommunestyrets har vedtatt følgende

Målsetting for sikkerhet:

- Ingen skal omkomme i kommunale formålsbygg.
- Skader i kommunale formålsbygg skal begrenses inntil 25 % av byggets verdi eller areal.

Det ble i økonomiplanen for 2013 bevilget 3 mill.kr til prosjektet. Dette anslaget er for lavt, en nærmere gjennomgang viser at det er behov for ytterligere 3,6 mill.kr for å gjennomføre prosjektet, noe som henger sammen med byggets utforming og drift. Uten sprinkleranlegg vil en eventuell brann vanskelig begrenses til «startbranncellen», for eksempel et beboerrom.

Kirkenes stadion

	2014	2015	2016	2017
Investering			3 600 000	
Spillemidler			-680 000	
Tilbakeført mva			-720 000	
Bruk av lån			-2 200 000	

Kirkenes stadion foreslås oppgradert til å inneholde friidrettsdekke med 6 baner på 100 meter på den ene langsiden av fotballbanen, en 5'er bane mot skole med kunstgressdekke, lengdegrep og basketballstativ/bane med asfaltdekke. Resterende areal vil dekkes av asfalt. Total investeringskostnad er beregnet til 3,6 mill.kr. Momskompensasjon fra investeringen skal tilfalle prosjektet, og det er beregnet spillemidler på kr 680.000,-. Resterende finansiering gjøres ved låneopptak.

Rehabilitering lysanlegg Kirkenes - Bjørnevatn

	2014	2015	2016	2017
Investering	3 200 000			
Tilskudd	-1 300 000			
Bruk av lån	-1 900 000			

Kommunestyret vedtok i sak 005/12, Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2012-2015, handlingsplan 2012, i uprioritert liste at rehabilitering av lysløype Kirkenes – Bjørnevatn kommer i gang snarest mulig. Det er et viktig lavterskiltak relatert til Folkehelsearbeidet.

Lysanlegget i lysløypa Kirkenes-Bjørnevatn må totalfornyes. Dette er det eldste lysløypeanlegget i kommunen. De første 1,5 km ble bygget av AS Sydvaranger først på 60-tallet, resten i 1966-1967. Armaturer er skiftet i senere perioder.

Hele lysløypa må fornyes fra Kirkenes til Bjørnevatn med nye stolper, linjestrekk, armaturer og koblingsskap. Kommunen har pålegg fra tilsynsmyndighet om utbedring av lysløypa, omfanget av mangler er så stort at anbefalingen er at hele lysanlegget skiftes ut.

Lengden på lysanlegget er ca. 6500 m. Med en stolpeavstand på 40 m vil det gi ca 170 lyspunkter. I kostnadsoverslaget er det tatt høyde for at lysløypa blir belyst med LED lamper.

Ferdigstille lysløypetrase, E105-Bjørnevatn

	2014	2015	2016	2017
Investering		850 000		
Tilskudd		-350 000		
Bruk av lån		-500 000		

Traseen fra Kirkenes til E105 er oppgradert, mens traseen fra E105 til Bjørnevatn (2.1 km) gjenstår. Arbeidet foreslås fullført/finansiert i 2014, da også arbeidet med lysanlegget foreslås prioritert. Utbedring av traseen er anslått til 0,85 mill.kr.

Lysanlegg Tangen bru til lysløype Kirkenes-Bjørnevatn

	2014	2015	2016	2017
Investering		650 000		
Tilskudd		-270 000		
Bruk av lån		-380 000		

Det er i dag ikke tilfredsstillende løypetilnytning mellom Hesseng, ved Tangen bru, og lysløypa mellom Kirkenes og Bjørnevatn. Løypa blir kjørt opp, men er ikke belyst. Det foreslås å bygge lysanlegg på strekningen. Lengden er 1 350 m.

Parker, anlegg og idrettsanlegg, oppgradering

	2014	2015	2016	2017
Investering	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Bruk av lån	-2 000 000	-2 000 000	- 2 000 000	-2 000 000

Rådmann foreslår å bevilge et investeringstilskudd til opprustning og investering av parker, anlegg og idrettsanlegg med 2,0 mill.kr hvert år i planperioden. Tilskuddet er innarbeidet i kommunens investeringsbudsjett og finansieres ved låneoptak.

Salg av eiendommer

Salg av Malmklang

	2014	2015	2016	2017
Inntekt	-7 000 000			
Avsetning til fond	7 000 000			

Malmklang ble skadet av brann 12.02.2005. Etter brannen gjorde forsikringsselskapets Skjønnsmenner en vurdering hvor den fremgikk at omsetningsverdien før brannen var 7 mill kr, og etter skaden 4 mill kr.

Bygget har en grunnflate på 600 m², og står i dag som et betongskall hvor det er utført miljøsanering, dvs asbest og andre miljøfarlige stoffer etter brannen er fjernet.

Tomten er eid av kommunen og er på 1200 m². Den er regulert til offentlig formål, men kan søkes omregulert til kontor/forretningstomt.

Tomten ved siden av eies av Sør-Varanger kommune, og dersom en forutsetter at halvparten av denne tilfaller Malmklangtomten, vil verdien øke betraktelig. Tomten ligger sentrumsnært og er derfor attraktiv som kontorlokaler.

Under forutsetning av en økning i tomtearealer kan et salg gi en inntekt på 7 mill.kr.

En rivning av bygget har en stipulert kostnad på ca. 2 mill. kr.

Inntekt fra salg av eiendeler kan ikke benyttes til driftsutgifter, men kan finansiere investeringer.

Salg av Jakobsnes grendehus

Kommunestyret vedtok i møte 21.11.12 følgende:

1. *For 2012 innvilges et driftstilskudd på kr 50.000,- til styret for Grendehuset på Jakobsnes til dekning av faste utgifter, jfr søknad av 12.04.12. Beløpet belastes disposisjonsfondet.*
2. *Sør-Varanger kommunestyre vedtar å utlyse for salg Grendehuset på Jakobsnes, gnr 29, bnr 22 og fnr 1. (Stålhallen holdes utenfor salget) til høystbydende over takst. Det forutsettes at en del av huset fortsatt vil bli brukt til utleie for arrangementer. Ny eier gis også mulighet til å søke på kommunens årlige utlyste midler til idrettslagseide anlegg og bygg samt grendehus*

Etter vedtaket har Jakobsnes helselag tilskrevet kommunen og anmodet at de fortsatt får drifte huset og at salget utsettes i 2013. Dette har rådmannen sluttet seg til og Grendehuset er driftet av helselaget også i 2013.

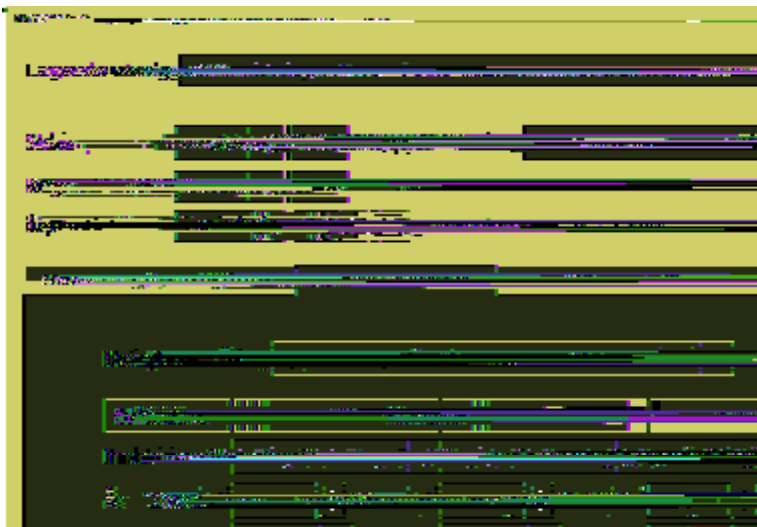
Vedtaket om salg av Jakobnes Grendehus vedtas iverksatt primo 2014.

Salg av «gamle» Bjørnevatn legekantor

Tidligere Helsestasjon og legekantor i Bjørnevatn foreslås solgt. Deler av bygget brukes i dag av TFF (kontor og møterom), mens resterende del står tomt. Tomta er på 1388 m² og er i dag i reguleringsplanen avsatt til område for offentlige bygninger. Eventuell bruk til annet formål vil kreve omregulering.

Bygningen som er på totalt ca. 350 m², utnyttes i dag i svært liten grad. Samt at den ledige delen er u hensiktsmessig og kostbar å sette i stand til eventuell annen kommunal bruk. Rådmannen foreslår at eiendommen selges. TFF skaffes alternative lokaler.

Kommunestyret vedtok å avsette midler til oppussing av den delen av bygget som ungdomsklubben i Bjørnevatn benytter. Det gjenstår i overkant av kr 200 000,- av disse midlene, og disse foreslås tilbakeført til det ordinære disposisjonsfondet dersom bygget selges.

1 SØR-VARANGER KOMMUNE (2014) - År/Periode 2014 1 - 12 18.11.2013

	Budsjett 2013	Buds(end) 2013	Budsjettgrun 2014/V:101
10100 FAST LØNN	349.614	354.939	368.608
10101 FAST AVSETNING	0	0	10.350
10102 VIKAR I FASTE STILLINGER	3.775	3.778	3.298
10103 FASTE TILLEGG	22.027	22.289	23.233
10104 SAMLINGSSTYRERGODTGJØRELSER	50	50	51
10107 BRUKERSTYRT PERSONLIG ASSISENT	69	69	70
10150 LØNN TIL TILLITSVERV	1.061	1.061	1.245
10151 LØNN TIL VERNEOMBUD	230	230	166
10200 VIKAR VED SYKEFRAVÆR	14.888	14.915	14.584
10201 VIKAR VED SVANGERSKAPSPERMISJON	4.216	4.216	4.335
10202 FERIEVIKARER	5.103	5.094	5.081
10203 VIKAR FOR FAST ANSATT MED PERMISJON M/LØNN	2.574	2.563	2.405
10204 LØNN VIKARER FBM OPPLÆRING	601	601	651
10206 FLEKSIBEL ARBEIDSTIDSORDNING	15	15	15
10300 ENGASJEMENTER	2.920	2.920	3.918
10302 LØNN HØYSKOLEEKSAMENSVAKTER	80	80	81
10303 LØNN GRUNNSKOLEEKSAMENSVAKTER	29	29	29
10400 OVERTID	6.344	6.367	6.414
10500 TREKKPLIKTIG HONORAR	297	297	144
10501 LÆRLINGER	1.514	1.514	1.545
10503 STØTTEKONTAKTER/AVLASTNING/LEDSAGER	2.946	2.991	2.845
10506 UTRYKNING BRANN	150	150	151
10508 ARBEIDSGODTGJØRING FOSTERHJEM	2.000	2.000	2.200
10509 TILSYN FOSTERHJEM	30	30	40
10510 OMSORGLØNN	1.664	1.664	1.677
10511 KJØREAVTALER	379	379	461
10515 KOSTGODTGJ. v/PRIV. OVERNATTING (TR.PL)	6	6	0
10651 TELEFONGODTGJØRELSE	26	26	26
10654 BEREDSKAPSGODTGJØRELSER	325	325	387
10657 ØVELSE BRANN	90	90	91
10658 LØNN REISE UTEKONTOR	218	218	220
10659 LØNNSTILLEGG LEGEVAKT FASTE ANSATTE	342	342	345
10800 GODTGJØRING FOLKEVALGTE	384	384	385
10802 GODTGJØRELSE ORDFØRER	735	735	735
10803 GODTGJØRELSE VARAORDFØRER	368	368	368
10890 KVALIFISERINGSSTØNAD	871	871	878
10891 INTRODUKSJONSSTØNAD	5.096	5.096	6.603
10900 PENSJON FELLESDORDNING	39.332	39.903	49.377
10902 PENSJON SPK	12.082	12.167	13.044
10905 AFP-PENSJON	60	60	61
10908 PENSJON ADMINISTRASJONSKOSTNADER	2.750	2.750	3.400
11000 KONTORMATERIELL,(MOMS KOMP/AVG FRI)	1.348	1.415	1.140
11002 ABONNEMENTER, AVISER OG FAGLITTERATUR,(MOMS KO	590	644	357
11003 KONTORMATERIELL,(MVA PLIKTIG)	32	32	32
11004 ABONNEMENT,AVISER OG FAGLITT,(MVA PLIKTIG)	10	10	10
11050 LÆREBØKER, MOMS KOMP/AVG FRI	213	536	213
11051 UNDERVISNINGSMATERIELL,(MOMS KOMP/AVG FRI)	290	446	258
11052 SKOLEBOKSAMLING, (MOMS KOMP/AVG FRI)	6	77	6
11053 ARBEIDSMATERIALER, FORMINGSAKTIVITETER,(MOMS KOM	81	258	81
11054 ANNET FRITT SKOLEMATERIELL,(MOMS KOMP/AVD FRI)	10	207	10
11055 LEKER,(MOMS KOMP/AVG FRI)	10	124	10
11056 MUSIKKINSTRUMENTER,(MOMS KOMP/AVG FRI)	79	79	79
11058 LÆRERBIBLIOTEK,(MVA KOMP/AVG FRI)	0	22	0
11059 DRIFTSKOSTNADER SKOLER, BARNEHAGER OG SFO,(MOM	7.051	4.029	7.078
11100 MEDISINSKE FORBRUKSVARER,(MOMS KOMP/AVG FRI)	1.625	1.640	1.684
11101 MEDISINSK UTSTYR/REKVISITA,(MOMS KOMP/AVG FRI)	20	20	40

1 SØR-VARANGER KOMMUNE (2014) - År/Periode 2014 1 - 12 18.11.2013

	Budsjett	Buds(end)	Budsjettgrun
	2013	2013	2014/V:101
11140 MEDIKAMENTER/MEDISINER,(MOMS KOMP/AVG FRI)	1.092	1.092	1.087
11150 MATVARER,(MOMS KOMP/AVG FRI)	4.042	4.250	4.070
11151 BEVERTNING, KURS, MØTER OPP OPPLÆRING,(MOMS KO	105	207	113
11153 MATVARER,(MVA.PLIKTIG. 15%)	7	7	7
11154 MATVARER SKOLEKJØKKEN,(MOMS KOMP/AVG FRI)	0	106	0
11200 ANNET FORBRUKSMATERIELL,(MOMS KOMP/AVG FRI)	880	1.006	879
11202 VELFERDSTILTAK	131	203	131
11203 ARBEIDSKLÆR,(MOMS KOMP/AVG FRI)	282	271	271
11204 TEKSTILER, GARDINER ETC.(MOMS KOMP/AVG FRI)	30	30	27
11205 RENGJØRINGSMATERIELL,(MOMS KOMP/AVG FRI)	679	730	694
11206 UTGIFTSDEKNING ANSATTE,(MOMS KOMP/AVG FRI)	90	90	90
11207 MATERIELL,(MVA PLIKTIG 25%)	2	2	2
11208 ARBEIDSKLÆR,(MVA.PLIKTIG 25%)	110	110	110
11209 IKKE OPPGAVEPLIKTIGE OPPHOLDSUTGIFTER,(MOMSKOM	89	89	89
11210 IKKE OPPGAVEPLIKTIG UTGIFTSDEKNING,(MOMS KOMP/AV	682	682	494
11211 VELFERDSTILTAK BRUKERE,(MOMS KOMP/AVG FRI)	994	510	389
11214 VEDLIKEHOLD MUSIKKINSTRUMENTER,(MOMS KOMP/AVG	60	60	60
11215 LYSRØR, PÆRER ECT.(MOMS KOMP/AVG FRI)	124	124	137
11217 KLESGODTGJØRELSE,(MOMS KOMP/AVG FRI)	171	181	165
11218 PERSONALPOLITISKE TILTAK	27	27	22
11222 DIVERSE TILTAK, (MOMS KOMP/AVG FRI)	759	289	239
11223 ANNET FORBRUKSMATERIELL,(MVA 25% PLIKTIG).	10	10	10
11225 TJENESTEFRIKJØP (REF. LØNNSUTG. TIL FAST ARB.GIV.)	353	353	753
11226 UTGIFTSDEKNING FLYTTING, ANSATTE	100	100	100
11227 ANDRE UTGIFTER (TILFELDIGE)(MOMS KOMP/AVG FRI)	0	1	0
11300 PORTO/FRAKTUTGIFTER,(MOMS KOMP/AVG FRI)	382	388	382
11301 TELEFON (MVA 25% PLIKTIG)	119	119	119
11302 TELEFON TJENESTER,(MOMS KOMP/AVG FRI)	1.126	1.215	1.165
11303 BANK TJENESTER, UTGIFTER BETALINGSFORMIDL,(MOMS	78	78	73
11304 DATAKOMMUNIKASJON/LINJELEIE,(MOMS KOMP/AVG FRI)	30	30	30
11305 DATAKOMMUNIKASJON/LINJELEIE,(MVA 25% PLIKTIG)	150	150	150
11306 STYRINGSLINJE SD-ANL.(MOMS KOMP/AVG FRI)	10	10	6
11307 LEIE AL-TELELINJER,(MOMS KOMP/AVG FRI)	40	40	119
11310 LINDORFF GEBYRER/SALÆRER,(MOMS KOMP/AVG FRI)	135	135	135
11401 ANNONSER (MOMS KOMP/AVG FRI)	509	560	574
11402 INFORMASJON/REKLAME(MOMS KOMP/AVG FRI)	216	216	211
11403 TRYKKING/KOPIERING (MOMS KOMP/AVG FRI)	16	16	16
11404 REPRESENTASJON/GAVER (MOMS KOMP/AVG FRI)	71	74	73
11405 ANNONSER(MVA 25% PLIKTIG)	26	26	26
11406 INFORMASJON/REKLAME(MVA 25% PLIKTIG)	50	50	50
11407 TRYKKING/KOPIERING (MVA 25% PLIKTIG)	4	4	4
11500 KURSAVGIFTER/VEILEDNING/OPPLÆRING (MOMS KOMP/AV	2.883	2.942	2.834
11501 MØTEUTGIFTER (MOMS KOMP/AVG FRI)	94	94	77
11502 REISE- OG OPPHOLDSUTGIFTER, (MOMS KOMP/AVG FRI)	1.394	1.462	1.325
11504 BEDRIFTSINTERN ATTFØRING (MOMS KOMP/AVG FRI)	225	225	225
11505 OPPLÆRING INTRODUKSJONSPROGRAM FLYKTNINGER(55	105	200
11507 MEDISINOPPLÆRING(MOMS KOMP/AVG FRI)	89	89	94
11508 DEMENSOPPLÆRING (MOMS KOMP/AVG FRI)	50	50	55
11600 KOSTGODTGJØRELSE OPPGAVEPLIKTIG	208	222	230
11601 KJØREGODTGJØRELSE OPPGAVEPLIKTIG	1.234	1.251	1.139
11602 KJØREAVTALER	10	10	10
11650 FLYTTEGODTGJØRING	115	115	115
11651 TELEFONGODTGJØRELSE	83	89	79
11653 ANDRE HONORARER/GODTGJØRELSE	20	0	0
11655 FOSTERHJEMGODTGJØRELSE	1.500	1.500	1.800
11660 TILSKUDD TIL FYSIOTERAPEUTER (OPPG.PL.)	2.254	2.254	2.262

1 SØR-VARANGER KOMMUNE (2014) - År/Periode 2014 1 - 12 18.11.2013

	Budsjett	Buds(end)	Budsjettgrun
	2013	2013	2014/V:101
11661 PRAKSISKOMPENSASJON (OPPG.PL.)	616	616	616
11662 BASISTILSKUDD (OPPG.PL.)	3.836	3.836	4.030
11665 KLESGODTGJØRELSE	40	60	67
11700 IKKE OPPGAVEPLIKTIGE REISEUTGIFTER (MOMS KOMP/AV	309	309	389
11701 DRIFTSUTGIFTER EGNE TRANSPORTMIDLER (MOMS KOMP	2.096	2.021	1.956
11702 ÅRSAVGIFTER/FORSIKRING EGNE TRANSPORTMID (MOMS	713	713	774
11703 KJØP TRANSPORTTJENESTER (MOMS KOMP/AVG FRI)	687	860	825
11704 SKYSSUTGIFTER (MOMS KOMP/AVG FRI)	4.819	4.981	4.819
11705 DRIVSTOFF-OLJE (MOMS KOMP/AVG FRI)	1.045	1.045	1.139
11706 DRIVSTOFF-OLJE (MVA 25% PLIKTIG)	284	294	284
11708 DRIFTSUTGIFTER EGNE TRANSPORTMIDLER (MVA 25% PLI	4	4	0
11800 STRØM (MOMS KOMP/AVG FRI)	5.925	5.750	6.097
11801 STRØMM (MVA 25% PLIKTIG)	1.660	1.660	1.660
11802 FYRINGSOLJE (MOMS KOMP/AVG FRI)	520	520	1.255
11803 STRØM EL-KJELER(MOMSKOMP/AVG.FRI)	4.055	4.055	3.060
11804 KJØP AV ELEKTRISK KRAFT FOR VIDERESALG (MVA 25% PL	250	250	250
11850 FORSIKRINGER BYGG/ANLEGG ECT.	2.030	2.024	2.071
11851 FORSIKRINGER PERSONER	2.396	2.396	2.543
11852 VAKTTJENESTER (MOMS KOMP/AVG FRI)	20	25	20
11853 EGENANDEL FORSIKRINGER	323	323	325
11900 HUSLEIE	6.694	7.049	6.546
11901 LEIE AV LOKALER (MOMS KOMP/AVG FRI)	1.536	1.533	1.684
11902 FESTEAVGIFTER	28	28	28
11903 HUSLEIETAP	25	25	0
11904 LEIE AV LOKALE (MVA 25% PLIKTIG)	318	318	318
11941 KJØP AV VANN FOR VIDRESALG (MVA.25% PL HAVN)	350	350	350
11950 KOMMUNALE EIENDOMSavgIFTER	3.022	3.009	2.745
11951 avgIFTER, GEBYRER, LISENER (MOMS KOMP/AVG FRI)	1.476	1.520	1.453
11952 KONTINGENTER/BEDRIFTSHELSETJENESTE ECT.	964	1.580	1.601
11953 DRIFTSavgTALER (MOMS KOMP/AVG FRI)	67	67	67
11955 KS - OU MIDLER	550	550	607
11956 avgIFTER (MVA 25% PLIKTIG)	52	52	52
11958 KONTINGENTER (MVA 25% PLIKTIG)	116	116	116
11959 KONTAINERE (MOMS KOMP/AVG FRI)	0	0	5
12000 INVENTAR OG UTSTYR (MOMS KOMP/AVG FRI)	1.475	2.102	1.310
12001 REDSKAPER, VERKTØY (MOMS KOMP/AVG FRI)	375	360	375
12002 REDSKAPER, VERKTØY,(MVA 25% PLIKTIG)	242	242	242
12003 TEKNISKE HJELPEMIDLER (MOMS KOMP/AVG FRI)	44	44	44
12004 PC INKL. UTSTYR, PROGRAMVARE(MOMS KOMP/AVG FRI)	938	476	311
12005 BØKER TIL FOLKEBIBLIOTEKER (MOMS KOMP/AVG FRI)	300	300	275
12007 MEDISINSK UTSTYR (MOMS KOMP/AVG FRI)	232	232	257
12008 AV-MEDIA FOLKEBIBLIOTEK (MOMS KOMP/AVG FRI)	80	80	75
12009 AVISER/TIDSSKRIFT FOLKEBIBLIOTEK (MOMS KOMP/AVG F	65	65	65
12010 TRYGGHETSALARMER (MOMS KOMP/AVG FRI)	111	111	111
12011 INVENTAR OG UTSTYR(MVA 25% PLIKTIG)	138	138	138
12020 PROGRAMVARE - IT (MOMS KOMP/AVG FRI)	203	644	528
12021 PC, SERVERE OG UTSTYR (MOMS KOMP/AVG FRI)	508	895	958
12022 INFRASTRUKTUR (NETTVERK)(MOMS KOMP/AVG FRI)	305	305	305
12100 LEASING/LEIE TRANSPORTMIDLER(MOMS KOMP/AVG FRI)	1.567	1.567	1.526
12200 LEIE/LEASING MASKINER (MOMS KOMP/AVG FRI)	35	35	40
12201 KJØP AV MASKINER (MOMS KOMP/AVG FRI)	3	3	3
12202 LEIE AV UTSTYR (MOMS KOMP/AVG FRI)	2	2	2
12203 LEIE/LEASING AV MASKINER (MVA 25% PLIKTIG)	270	270	270
12300 VEDLIKEHOLD BYGNINGER (MOMS KOMP/AVG FRI)	23	25	23
12302 VEDLIKEHOLD ANLEGG (MOMS KOMP/AVG FRI)	1.295	1.072	998
12303 VEDLIKEHOLD ANLEGG (MVA 25% PLIKTIG)	6.555	9.855	9.480

1 SØR-VARANGER KOMMUNE (2014) - År/Periode 2014 1 - 12 18.11.2013

	Budsjett 2013	Buds(end) 2013	Budsjettgrun 2014/V:101
12304 VEDLIKEHOLD VEIER (MOMS KOMP/AVG FRI)	889	889	889
12305 SNØBRØYTING VED PRIVATE AKTØRER (MOMS KOMP/AVG	4.428	4.428	4.573
12306 OVERFØRING GRØNTANLEGG (MOMS KOMP/AVG FRI)	59	59	0
12307 MINDRE VEDLIKEHOLD EKSTERNE TJENESTER (MOMS KO	475	475	520
12308 PLANLAGT VEDLIKEHOLD EKSTERNE TJENESTER (MOMS	0	0	20
12310 HÆRVERK (MOMS KOMP/AVG FRI)	40	50	0
12400 DRIFSAVTALER KONTORMASKINER (MOMS KOMP/AVG FRI	64	204	64
12401 DRIFSAVTALER TEKNISK INFRASTRUKTUR/IT (MOMS KOM	6.467	6.467	6.962
12402 DRIFSAVTALER TEKNISK INFRASTRUKTUR (MVA 25% PLIK	50	50	50
12403 SERVICEAVTALER BRANN (MOMS KOMP/AVG FRI)	248	248	394
12404 SERVICEAVTALER VENTILASJON (MOMS KOMP/AVG FRI)	146	146	230
12405 SERVICEAVTALER SD-ANL.(MOMS KOMP/AVG FRI)	149	149	11
12406 SERVICEAVTALE HEIS (MOMS KOMP/AVG FRI)	149	149	240
12407 SERVICEAVTALER FYRROM (MOMS KOMP/AVG FRI)	0	0	50
12408 SERVICEAVTALER KIRKENES SKOLE (MOMS KOMP/AVG FRI	370	370	0
12501 MATERIELL VEDLIKEHOLD MASKINER (MOMS KOMP/AVG FR	397	405	397
12502 MATERIELL VEDLIKEHOLD BYGG/ANLEGG (MOMS KOMP/AV	45	37	24
12503 LØPENDE VEDLIKEHOLD MATERIAL (MOMS KOMP/AVG FRI)	550	559	610
12504 PLANLAGT VEDLIKEHOLD MATERIAL (MOMS KOMP/AVG FRI)	842	842	1.220
12505 ISHAVSVEIEN VEDLIKEHOLD (MOMS KOMP/AVG FRI)	62	62	62
12601 RENHOLDSTJENESTER (MOMS KOMP/AVG FRI)	202	202	262
12602 VASKERITJENESTER (MOMS KOMP/AVG FRI)	414	424	409
12700 KONSULENTTJENESTER (MOMS KOMP/AVG FRI)	3.906	4.315	1.312
12702 JURIDISK BISTAND (MOMS KOMP/AVG FRI)	348	348	450
12703 SAKKYNDIG BISTAND (MOMS KOMP/AVG FRI)	198	198	100
12704 MEDISINSK BISTAND (MOMS KOMP/AVG FRI)	10	10	15
12705 LEGETJENESTER (MOMS KOMP/AVG FRI)	173	518	373
12706 TOLKETJENESTER (MOMS KOMP/AVG FRI)	224	235	324
12707 KONSULENTTJENESTER (MVA 25% PLIKTIG)	150	150	250
12708 KJØP AV BEDRIFTSHELSETJENESTE (MOMS KOMP/AVG FRI	620	4	4
12709 VIKARBYRÅ	0	2.900	8.347
12900 INTERNKJØP / INTERNOVERFØRING (AVG FRI)	2.010	2.570	1.996
12902 INTERNE OVERFØRINGER(AVG FRI)	150	150	0
12904 INTERN KJØP HELSETJENESTER (AVG FRI)	263	263	263
12906 INTERN KJØP SOSIALTJENESTER (AVG FRI)	400	700	1.500
12907 INTERN KJØP ADMINISTRATIVE TJENESTER (AVG FRI)	150	150	150
13000 KJØP FRA STATEN (MOMS KOMP/AVG FRI)	1.670	1.350	2.670
13002 KJØP FRA HELSE FINNMARK (MOMS KOMP/AVG FRI)	15.384	1.584	2.000
13300 KJØP FRA FYLKESKOMMUNEN (MOMS KOMP/AVG FRI)	428	428	622
13500 KJØP FRA ANDRE KOMMUNER(MOMS KOMP/AVG FRI)	3.542	3.042	3.960
13501 KJØP AV INTERKOMMUNALE TJENESTER(MOMS KOMP/AVG	385	385	385
13502 REVISJONSUTGIFTER (MOMS KOMP/AVG FRI)	1.030	1.138	973
13504 VANNANALYSER (MVA 25% PLIKTIG)	340	340	340
13700 KJØP AV TJENESTER FRA PRIVATE(MOMS KOMP/AVG FRI)	24.906	30.764	36.965
13701 TILSKUDD TIL SÆRBEDRIFTER(MOMS KOMP/AVG FRI)	212	212	12
13702 KJØP AV SLAMTØMMING SEPARATE ANLEGG(MVA 25% PLIK	1.200	1.200	1.200
13703 KJØP AV SLAMTØMMING(MVA 25% PLIKTIG)	1.800	1.800	1.800
13710 DISTRIKTSCONTAINERE(MVA 25% PLIKTIG)	350	350	350
13711 BOTILTAK/PENSJONAT/OVERNATTING(MOMS KOMP/AVG FR	300	300	300
13712 KJØP AV RENOVASJONSTJENESTER,(MVA 25% PLIKTIG)	11.815	11.815	11.930
13713 TROLLEBO BHG DRIFT(MOMS KOMP/AVG FRI)	30	30	30
13714 KOMMUNALT TILSKUDD PRIV. BHG.(AVG FRI)	6.200	6.200	6.200
13715 MATTILSYNET(AVG FRI)	160	160	160
13717 TILSKUDD VETERINÆRVAKT ORDNING (AVG FRI)	0	700	700
13719 CONATAINERTØMMING (IKKE RENOVASJON)(MOMS KOMP/A	0	0	132
13720 KJØP AV TJENESTER FRA PRIVATE (MVA 25% PLIKTIG)	0	0	150

1 SØR-VARANGER KOMMUNE (2014) - År/Periode 2014 1 - 12 18.11.2013

	Budsjett 2013	Buds(end) 2013	Budsjettgrun 2014/V:101
14000 OVERFØRING TIL STATEN	0	14.109	13.400
14290 MVA PÅ VEDERLAG, MVA-PLIKTIGE ANSKAFFELSER (DRIFT)	13.885	14.055	12.056
14300 OVERFØRING TIL FYLKESKOMMUNENE	158	158	153
14500 OVERFØRING TIL KOMMUNER	566	566	566
14501 OVERFØRING TIL BARNEHAGER OG SFO	220	243	400
14700 OVERFØRING TIL ANDRE	4.123	4.833	4.516
14704 PARTISTØTTE	165	165	165
14705 BIDRAG OPPHOLD BARNEHAGE/SFO	670	670	400
14706 TILSKUDD IDRETTSRÅDET	0	0	325
14707 TILSKUDD SVANVIK FOLKEBAD	0	0	440
14708 BIDRAG BARNEVERNILTAK (MOMS KOMP/AVG FRI)	1.500	1.500	800
14709 BIDRAG LIVSOPPHOLD	1.780	1.930	3.280
14713 BIDRAG BOUTGIFTER	1.727	1.877	3.227
14714 ANDRE BIDRAG SOSIAL FORMÅL	501	501	501
14715 FOREBYGGING, ETTERVERN RUS	60	55	55
14716 TILSKUDD TELEFONHOLD	10	10	10
14717 TILSKUDD FRA UNGDOMSRÅDET	100	100	100
14718 KULTURMIDLER	0	520	0
14723 AVLØSERTILSKUDD LANDBRUK	90	90	90
14724 TILSKUDD FRA FOND	0	830	830
14727 KJØP AV KONSESJONSKRAFT(MVA 25% PLIKTIG)	4.862	4.862	5.145
14732 OVERFØRING TIL BRENSELSUTSALGET	1.261	1.261	1.261
14750 OVERFØRING TIL IKS	0	1.048	0
14801 OVERFØRING TIL BARENTSHALLENE KF	5.191	6.732	6.445
14802 OVERFØRING TIL NORA-SENTERET	2.340	2.340	2.410
14803 OVERFØRING TIL SØR-VARANGER MENIGHET	5.009	5.009	5.009
14900 RESERVERT LØNNSAVSETNING	90	90	90
14905 TIL LEVEKÅRUTVALGETS DISPOSISJON	700	180	700
15000 RENTER PÅ LØPENDE LÅN	31.282	24.782	23.894
15001 RENTER PÅ VIDEREUTLÅN HUSBANKEN	2.200	2.200	2.100
15002 OMKOSTNINGER	15	15	15
15003 FORVALTNINGSGEBYR STARTLÅN LINDORFF	90	90	90
15004 MORARENTER	20	20	20
15006 RENTER NYE LÅNEOPPTAK	886	420	495
15100 ORDINÆRE AVDRAG LØPENDE LÅN	34.583	34.583	34.686
15102 AVDRAG NYE LÅNEOPPTAK	1.200	1.200	660
15200 SOSIALE UTLÅN	317	317	317
15400 AVSETNING TIL DISPOSISJONSFOND	0	370	0
15500 AVSETNING TIL BUNDNE FOND	2.266	4.506	3.309
15700 OVERFØRING TIL INVESTERINGSREGNSKAPET	12.432	12.432	0
15900 AVSKRIVNINGER	41.921	41.921	41.921
Sum utgifter	848.822	869.033	901.937
16000 BRUKERBETALINGER	-30.522	-30.540	-31.410
16001 EGENANDELER	-770	-770	-1.035
16005 KOSTPENGER - BARNEHAGE	-1.045	-1.038	-1.023
16200 SALG AV TJENESTER,(MOMS KOMP/AVG FRI)	-1.595	-1.595	-895
16201 SALG AV MATERIELL	-346	-346	-346
16202 KOMMUNALE AVGIFTER OG GEBYRER	-305	-305	-305
16203 KURS- OG SEMINARINNTEKTER	-855	-855	-805
16205 LEIE MOTORVARMER	-20	-20	-20
16206 ROTTESERTIFIKAT	-75	-75	-75
16208 SALG AV TJENESTER(MVA 25% PLIKTIG)	-620	-620	-140
16209 VIDERESALG LÆREBØKER	-100	-100	-100
16213 OPPMÅLINGSGEBYR	-940	-940	-940
16215 SALG AV BØKER/KART	-5	-5	-5

1 SØR-VARANGER KOMMUNE (2014) - År/Periode 2014 1 - 12 18.11.2013

	Budsjett 2013	Buds(end) 2013	Budsjettgrun 2014/V:101
16217 DELINGSGEBYR	-100	-100	-100
16218 BYGGESAKSGEBYR	-902	-902	-902
16220 BEHANDLINGSGEBYR	-1.048	-1.048	-1.048
16221 GEBYR KOM.FAKT	-150	-150	-150
16222 GEBYRER- REGULERINGSSAKER	-50	-50	-50
16224 INNEKTER FRA SALGS- OG SKJENKEBEVILLINGER	-200	-200	-200
16226 GEBYRER, SKATTEOPPKREVERFUNKSJON	-300	-300	-300
16227 GEBYR PAPIRFAKTURA	-577	-577	-577
16250 ANLØPSAVGIFT(MVA 25% PLIKTIG)	-150	-150	-150
16251 AVLØPSAVGIFT(MOMS KOMP/AVG FRI)	-1.700	-1.700	-1.700
16252 KAAVAVGIFT (MVA 25% PLIKTIG)	-3.200	-3.200	-3.200
16256 VAREAVGIFT (MVA 25% PLIKTIG)	-850	-850	-850
16258 ISAVGIFT (MVA 25% PLIKTIG)	-1.400	-1.400	-1.400
16260 SALG AV TJENESTER HAVN (MVA 25% PLIKTIG)	-1.543	-1.543	-1.543
16263 SALG AV STRØM (MOMS KOMP/AVG FRI HAVN)	-450	-450	-450
16293 BILLETTINNEKTER TEATER O.L.	-105	-105	-105
16300 HUSLEIEINNEKTER	-2.490	-2.820	-2.513
16301 UTLEIE AV LOKALER	-1.455	-1.455	-1.485
16302 FESTEAVGIFTER	-5.174	-5.174	-6.300
16308 UTLEIE AV LOKALER (MVA 25% PLIKTIG)	-76	-76	-76
16400 RENOVASJONSINNT. (MVA 25% PLIKTIG)	-12.108	-12.108	-12.229
16401 VANNAVGIFTER (MVA 25% PLIKTIG)	-13.900	-13.800	-15.100
16402 KLOAKKAVGIFT (MVA 25% PLIKTIG)	-10.800	-14.200	-14.200
16403 SLAMAVGIFT(MVA 25% PLIKTIG)	-1.300	-1.300	-1.300
16404 FEIERAVGIFT (MVA 25% PLIKTIG)	-970	-970	-970
16405 TILKNYTNINGSAVGIFT (MVA 25% PLIKTIG)	-110	-110	-110
16406 RENOVASJONSINNEKTER, (AVG.FRI HAVN)	-300	-300	-300
16500 SALGSINNEKTER(MVA 25% PLIKTIG)	-170	-170	-170
16501 INNT.REPERASJ. VANN/AVLØP(MVA 25% PLIKTIG)	-20	-20	-20
16503 SALG AV VARER OG TJENESTER(MVA 25% PLIKTIG)	-470	-470	-820
16900 INTERNE OVERFØRINGER	-2.554	-2.554	-2.457
17000 REFUSJON FRA STATEN	-25.839	-28.064	-32.325
17001 REFUSJON FRA NAV STAT	-542	-546	-457
17003 FASTLØNNSTILSKUDD FOR LEGER/FYSIOTERAPAU	-1.173	-1.173	-1.192
17005 TILSKUDD TIL SPRÅKOPPLÆRING	-2.500	-3.150	-4.500
17006 UTLEGGSSREFUSJON	-10	-10	0
17010 INVESTERINGSKOMPENSASJON SKOLE	-1.457	0	0
17012 INVESTERINGSKOMPENSASJON SYKEHJEMSPLASSE	-1.489	0	0
17016 RENTEKOMPENSASJON KIRKEBYGG	-140	0	0
17100 SYKELØNNSREFUSJON	-13.820	-14.196	-13.191
17101 SVANGERSKAPSREFUSJONER	-3.957	-4.047	-4.308
17280 KOMP. FOR MVA PÅ ANSKAFFELSER - UTGIFTER I INVESTE	-15.540	-15.540	0
17290 KOMP. FOR MVA PÅ ANSKAFFELSER - UTGIFTER I DRIFT	-13.885	-14.055	-12.056
17300 REFUSJON FRA FYLKESKOMMUNEN	-2.270	-2.270	-2.145
17500 REFUSJON FRA KOMMUNER	-401	-401	-50
17700 REFUSJON FRA ANDRE	-1.927	-2.555	-2.467
17800 REFUSJON FRA FORETAK I EGEN KOMMUNE	-350	-350	0
17900 INTERN SALG/INTERNE OVERFØRINGER	-2.310	-2.310	-2.146
17902 INTEROVERFØRINGER FLYKTNINGTJENESTEN	-663	-1.523	-1.763
18000 RAMMETILSKUDD	-296.520	-296.520	-309.190
18001 INNEKTSUTJEVNING	-3.064	-3.064	-4.910
18100 ANDRE STATLIGE OVERFØRINGER	-1.562	-1.452	-1.442
18101 STATSTILSKUDD FLYKTNINGER	-13.910	-16.744	-16.588
18110 STATLIG TILSKUDD TIL VIDERE UTBETALING	-640	-850	-850
18120 RENTEKOMPENSASJON SKOLEBYGG	0	-1.457	-1.500
18121 RENTEKOMPENSASJON OMSORGSBOLIGER	0	0	-435

1 SØR-VARANGER KOMMUNE (2014) - År/Periode 2014 1 - 12 18.11.2013

	Budsjett	Buds(end)	Budsjettgrun
	2013	2013	2014/V:101
18122 RENTEKOMPENSASJON SYKEHJEM	0	-1.489	-1.100
18123 RENTEKOMPENSASJON KIRKEBYGG	0	-140	-140
18500 OVERFØRINGER FRA KOMMUNER	-158	-158	-158
18700 SKATT PÅ INNTEKT OG FORMUE	-237.376	-237.376	-243.373
18740 EIENDOMSSKATT VERK OG BRUK	-28.325	-28.433	-28.500
18772 KONSESJONSKRAFTAVGIFT	-1.575	-1.575	-1.575
18900 OVERFØRING FRA ANDRE (PRIVATE)	-112	-112	-112
18903 PROSJEKTINNTEKTER	-1.734	-1.734	-689
18904 SALG AV KONSESJONSKRAFT (MVA 25% PLIKTIG)	-9.502	-9.502	-11.153
19000 RENTEINNTEKTER	-2.000	-3.000	-3.000
19001 RENTEINNTEKTER PÅ FORMIDLINGSLÅN	-2.387	-2.387	-2.387
19002 RENTEINNTEKTER SBB	0	-400	-400
19003 RENTEINNTEKTER ANDRE FORDRINGER	-150	-150	-150
19005 RENTEINNTEKTER FINNMARK FK	-400	-400	-400
19007 RENTER AV UTLÅN FONDSMIDLER	-20	-20	0
19050 UTBYTTE FRA SELSKAPER	-16.125	-15.625	-15.625
19201 MOTTATTE AVDRAG SOSIALLÅN	-150	-150	-150
19204 MOTTATTE AVDRAG FINNMARK FK	-550	-550	-550
19205 MOTTATTE AVDRAG SBB	0	-618	-618
19300 BRUK AV TIDLIGERE ÅRS MINDREFORBRUK	0	-370	0
19400 BRUK AV DISPOSISJONSFOND	-50	-4.457	0
19500 BRUK AV BUNDNE FOND	-500	-2.730	-3.350
19900 MOTPOST AVSKRIVNINGER	-41.921	-41.921	-41.921
Sum inntekter	-848.822	-869.033	-874.740
TOTALT	0	0	27.197

SØR-VARANGER KOMMUNE

«Sse_Navn»

Ordfører
Leder for utvalg miljø og næring

Vår ref.: Saksnr.: 13/2372/41	Deres ref.:	Dato: 20.11.2013
Saksbehandler: Nina Bordi Øvergaard	Telefonnr.: 78977541	Epostadresse: postmottak@svk.no

SVAR PÅ SPØRSMÅL ANGÅENDE TANKVOGN TIL BRANNVESENET - INVESTERINGSBUDSJETTET 2014

Det ble i møte den 19 november i utvalg for miljø og næring stilt spørsmål angående pris på ny tankvogn til Sør-Varanger brannvesen.

Spørsmålet er besvart av brannsjefen slik:

1. Dette er markedspris på tankvogn. Vi har valgt å gjøre kostnaden så rimelig som mulig ved å velge en 9000 liters tank i stedet for 12 000 l noe som også gjorde at vi ikke trengte en bil med boggi, dvs dobbelt hjulsett.
Vi gikk bort fra 4 hjulstrekk som vi egentlig skulle valgt på grunn av fremkommelighet.
2. Dette er et utrykningskjøretøy som har krav til kjøreegenskaper og stabilitet og som gjør den dyrere. I tillegg kom det i 2013 krav / nye normer for utslipp / avgasser fra motor som fordyret med mellom kr.90 000 – 100 000 i tillegg til ca. 100 000 i ren prisstigning.
3. Det er mulig å kjøpe brukt, men markedet er uforutsigbart i forhold til pris, kvalitet og størrelse. Det kan og finnes melkebiler med mulighet til ombygging og sertifisering som utrykningskjøretøy. Det må da monteres inn brannpumpe på en slik bil. Kostnad for pumpe med montering: Ukjent. Vi vil og måtte ta hensyn til bilens høyde og lengde for å få bilen inn i vognhallen.
4. Dagens tankbil er en 1985 modell ombygd melkebil som vi kjøpte i 2000 og hvor reparasjonskostnadene de senere år har vært stor så bilen er nå moden for utskifting. Tankbilen er et redskap vi, på grunn av slokkevannsproblematikk, alltid har med ut i distriktet. Lange avstander og ikke minst dårlig veistandard betyr at vi bør ha materiell som er å stole på.

Med vennlig hilsen

Nina Bordi Øvergaard
økonomisjef

Kopi:
Bente Larssen
Kommunestyret

Boks 406

9915

KIRKENES

Sør-Varanger kommune v/rådmann Bente Larssen og ordfører Cecilie Hansen

ANGÅENDE KUTT I MIDLER TIL LÆRLINGER

Vi leser i Sør-Varanger Avis lørdag 9.november forslag til kutt i Sør-Varanger kommunes budsjett for 2014.

På det som omtales som "rådmannens smørbrødtype", finner vi 35 ulike tiltak som skal spare kommunen for 27,2 millioner kroner. Som tiltak nummer en ligger "Avviklingen av lærlingeordningen, 1, 5 millioner kroner i årlig besparelse de neste fire årene".

Næringslivets Hovedorganisasjon i Finnmark og Landsorganisasjonen i Finnmark er gjennom Aksjon Lærebedrift pådrivere for at både privat og offentlig sektor skal øke mulighetene for å gi læreplasser i sine virksomheter.

Lærlinger i bedrift eller offentlig virksomhet er som regel to år i opplæring, hvorav det første året anses som et opplæringsår, og det siste året er et verdiskapingsår der kandidaten til slutt har tilegnet seg nok kompetanse til å ta et fag- eller svennebrev.

Det er i framskrivningen av arbeidskraftsbehov store behov innen særlig helse- og omsorgssektoren som innen få år vil mangle flere tusen hender nasjonalt.

Da er det slik at også kommunene må ta sitt ansvar for å produsere kvalifisert arbeidskraft, og i lys av dette er det ikke lett å forstå at rådmannen ønsker å avvikle lærlingeordningen i Sør-Varanger kommune.

Vi håper Sør-Varanger kommune på nytt vurderer dette, og viderefører lærlingeordningen.

Marit Helene Pedersen, regiondirektør/s/

Bjørn Johansen, fylkessekretær/s/

NHO Finnmark

LO Finnmark

Lærlingeordningen generelt.

Fagopplæring skjer i samsvar med de bestemmelser som til en hver tid gjelder i opplæringsloven, Hovedtariffavtalen kap 6 og Hovedavtalen.

Sør-Varanger kommune har i dag 11 lærlinger. 1 IT-lærling, 4 innen barne- og ungdomsarbeiderfaget (barnehage/sfo) og 6 innen faget som helsefagarbeider.

I hht til tariffavtalen inngår lærlinger lærekontrakt med sikte på fag- eller svenneprøve i fag som har læretid i virksomhet/kommunen.

Læretiden består av opplæringstid og verdiskapingstid. Lønn utbetales bare for verdiskapingstiden. Lønnen til lærlinger fastsettes som en prosentvis andel av minstelønn for fagarbeider. Læretiden i kommunen består av 50% opplæring og 50% verdiskaping. I denne tiden lønnes lærlingen slik:

1. halvår: 30%
2. halvår: 40%
3. halvår: 50%
4. halvår: 80%

Det skal settes av tid til å føre opplæringsbok i den ordinære arbeidstiden. Veiledning skal være en del av dette.

Lærlingen omfattes ikke av arbeidsgivers tjenestepensjonsordning, og lønnen skal derfor utbetales som bruttolønn.

Dersom bedriften vil si opp lærekontrakten må denne begrunnes dette med en eller flere av følgende årsaker:

- lærlingens tilpasning til arbeidet
- ferdigheter/evner
- pålitelighet

Sør-Varanger kommune.

Lærlingene i Sør-Varanger kommune er ikke en del av grunnbemanningen verken i barnehagene eller innen omsorgstjenesten. Lærlingene inngår en 2-årig lærekontrakt og går parallelt med sin veileder (altså «på topp»).

Utover i læreperioden vurderes lærlingen opp mot tilpasning til arbeidet og ferdigheter, og går etter hvert eks. i helgestilling, helst samme helg som sin veileder.

Tiltaket med lærlingeordning er opprettet for å gi ungdom mulighet for et yrkesfaglig utdanningsløp og potensiale for rekruttering spesielt av barne- og ungdomsarbeidere og helsefagarbeidere.

Sør-Varanger kommune har få kvalifiserte søkere til stillinger som helsefagarbeider og barne- og ungdomsarbeidere.

Gevinstene ved å ha lærlinger må også sees i sammenheng med kommunenes vikarbudsjet. Lærlingen kan også benyttes og benyttes som ferievikar. Det betyr redusert behov for eksterne ferievikarer som kan bidra til bedre kvalitet på tjenestene.

Lærlingene er ferdig opplært, brukerne kjenner dem og kan gå rett inn i arbeid.

Norasenteret IKS

Senter mot vold og seksuelle overgrep i Øst-Finnmark

Sør-Varanger kommune,
Rådmann
9915 Kirkenes

SØR-VARANGER KOMMUNE Boks 406, 9915 Kirkenes		
23 OKT. 2013		
Saksnr: 12/1721-	Dok.nr:	Off.vurdering: Kopi til:

J.nr.70/13/3.2/18.10.13./AE.

SØR-VARANGER KOMMUNE SIN AV DRIFT AV NORASENTERET

Norasenteret IKS, Senter mot vold og seksuelle overgrep i Øst-Finnmark meddeler Sør-Varangerkommune at deres andel for drift av senteret i 2014 er kr. 2 410 000.- Dette i følge budsjettvedtak gjort i Representantskapet 14.10.13.

Se selskapsavtalen §18. **Årsbudsjettet.**

Representantskapet skal vedta selskapets budsjett for kommende år. Den enkelte deltakerkommune har overfor selskapet plikt til å yte sin del, jfr. pkt 5, av det tilskudd representantskapet har vedtatt

Selskapsavtalen er vedtatt av Sør-Varanger kommune 29.05.13. jfr.§ 5. I hht. avtalen hefter Sør-Varanger kommune for 41%..

5.Innskuddsplikt, eierandel og ansvarsfordeling

Kommunens representasjon i representantskapet, fastsettes i forhold til eierandel for de enkelte kommuner. Eierandelene beregnes med utgangspunkt i folketall i hht oversikt:

Befolkning	Eierandel	Antall stemmer
> 1500	5%	1 stemme
1500 – 3500	11%	2 stemmer
3500 – 7000	16%	3 stemmer
Vertskommunen	41%	8 stemmer

Eierandelene blir derfor som følger:

Båtsfjord kommune	11%	1 representant, 2 stemmer
Deanu gielda/Tana kommune	11%	1 representant, 2 stemmer
Lebesby kommune	5%	1 representant, 1 stemme
Nesseby kommune	5%	1 representant, 1 stemme
Vardø kommune	11%	1 representant, 2 stemmer
Vadsø kommune	16%	1 representant, 3 stemmer
Sør-Varanger kommune	41%	1 representant, 8 stemmer

De enkelte deltakerkommuner hefter for sin relative andel av selskapets samlede forpliktelser.

Norasenteret IKS

Senter mot vold og seksuelle overgrep i Øst-Finnmark

Legger ved vedtatt budsjett 2014, med økonomiplan, og oversikt over renter og avdrag til nytt hus, som er bygd, ferdigstilt høsten 2009.

Årsmelding for 2012 er sendt ut til politikere og administrasjon tidligere.

Vi gjør oppmerksom på at fra 01.01.2010 er krisesentertilbudet lovefestet. Tilbudet gjelder kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. Tilbudet skal omfatte et gratis, helårs, heldøgns, trygt og midlertidig botilbud, gratis dagtilbud. Et helårs og heldøgns telefontilbud der kvinner, menn og barn kan få råd og veiledning og de skal ha oppfølging i reetableringsfasen.

Vi har pr. 14.10.13. 2023 liggedøgn fordelt på 21 kvinner, 26 barn og 2 menn

Statstilskuddet til krisesentrene er innlemmet i rammetilskuddet til kommunene fra 2011.

Vi gjør oppmerksom på at tilskuddet fra staten tidligere har utgjort 80% av til krisesentrene.

På forhånd takk

Vennlig hilsen

Annik Eriksson

daglig leder

Norasenteret, IKS

Senter mot vold og seksuelle overgrep i Øst-Finnmark

Vedlegg:

Budsjett 2014

økonomiplan for 2014-2018

NORASENTERET IKS

Senter mot vold og seksuelle overgrep i Øst-Finnmark

FOR ÅR 2014

ØKONOMI PLAN 2014-2018

**Økonomiplan
Nora 2014-
2018**

Rammeområde: Nora

	År	Utgifter	Inntekter	Netto
Ramme	2013	8138	8138	0
Endring	2013			
Økte utgifter		482		482
Økte inntekter			482	482
Sum endring	2013		482	0
Ramme	2014	8620	8620	0
Endring	2014			
Sum endring	2014	276	276	0
Ramme	2015	8896	8896	0
Endring	2015			
Sum endring	2015	285	285	0
Ramme	2016	9181	9181	0
Endring	2016			
Sum endring	2016	294	294	0
Ramme	2017	9474	9474	
Endring	2017			
Sum endring	2017	303	303	0
Ramme	2018	9777	9777	
Endring	2018			

OVERSIKT OVER RENTEUTGIFTER OG AVDRAG

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Renteutgifter på lån	350000,-	330000,-	318000,-	305000,-	293000,-	280000,-
Avdrag på lån	424000,-	424000,-	424000,-	424000,-	424000,-	424000,-
Renter&avdrag	804000,-	754000,-	742000,-	729000,-	717000,-	704000,-

OVERSIKT OVER RESTGJELD

RESTGJELD:	11011280,-	10587280,-	10163280,-	9739280,-	9315280,-	8891280,-
-------------------	------------	------------	------------	-----------	-----------	-----------

Fra 2011 er alle tilskudd fra staten inne i rammene til kommunene.
Vi er en lovpålagt oppgave jamfør krisesenterlova som gjelder fra 01.01.2010.

Vedtatt Budsjett Norasenteret		2 014
1011	Lønn faste stillinger	3 490 000
1013	Lønns tillegg faste stillinger	300 000
1031	Ekstra vakter, vikarer	250 000
1040	Overtid	250 000
1050	Styrehonorarer	25 000
1065	Telefon godtgjørelse	7 000
1080	Møtegodtgjørelse	15 000
1091	Pensjonsutgifter	425 000
1095	AFP- pensjon	60 000
1096	Premieavvik	-
Sum lønnsutgifter		4 822 000
1101	Kontormateriell	60 000
1115	Matvarer	60 000
1117	Beverting v/kurs og opplæring	80 000
1118	Nettverksbygging/opplæring pers	150 000
1121	Annet forbrukermateriell	130 307
1130	Porto/frakt	50 000
1131	Telefon	100 000
1141	Annonser/abonement	120 000
1154	Reiseutgifter ikke oppgavepl	180 000
1161	Diett oppgavepl	60 000
1162	Kjøregodtgjørelse, oppgavepl.	25 000
1171	Kjøp av transport tjenester	30 000
1182	Elektrisk kraft avg fr	140 000
1183	HMS	40 000
1185	Forsikringer avg fr	120 000
1196	Lisenser/kontigenter	40 000
1201	Inventar og utstyr	88 000
1231	Vedlikehold bygg	100 000
1240	service avtaler nytt bygg	120 000
1271	Tolketjenester	10 000
1275	Regnskap	60 000
1351	Revisjon	15 000
1429	Mva/vederlag, anskaffelse drift	280 000
1491	Reserverte lønnsreserve	280 000
1501	Renter løpende lån	350 000
1511	Avdrag løpende lån	424 000
1592	Avskrivninger Henrik Lundsgt. 4	686 000
Sum driftsutgifter		3 798 307
Sum utgifter		8 620 307
1729	MVA kompensasjon	280 000
1771	Fra andre	-
1750	Fra kommuner	5 747 000
1731	Fra fylkeskommune	227 000
1701	Fra staten	1 376 080
	Tidligere års mindreforbruk	204 227
1901	Renter av bankinnskudd	100 000
1992	motpostavskrivninger Henrik Lundsgt. 3	686 000
Sum inntekter		8 620 307

1, lønnsbudsjett

	ant. mnd	mnd lønn			Årslønn
1, Leder	11	46091	507001	1,12	567841
2, 1 fast 100%	11	44425	488675	1,12	547316
3, 1 fast 100%	11	34100	375100	1,12	420112
4, 1 fast 100%	11	32554	358094	1,12	401065
5, 1 fast 100%	11	31870	350570	1,12	392638
6, 1 fast 100%	11	31870	350570	1,12	392638
7, 1 fast 100%	11	31200	343200	1,12	384384
8, 1 fast 100%	11	31200	343200	1,12	384384
SUM					3490379
Turnustillegg					300000
SUM					3790379
Pensjonsutgifter					
Lønn ansatte					3790379
Pensjonsutgifter				0,14	530653
Lønn inkl. pensjon					4321032
Ekstravakt					250000
Sum total lønn					4621032
lønnsreserve avsatt lønnsforhandlinger 2014				4 %	140000
lønnsreserve avsatt lokale lønnsforhandlinger 2014					140000
totalt avsatt lønnsforhandlinger i 2014					280000
INNETEKTER NORASENTERET 2014					
Fra kommuner		Nora Andel 2013			Nora Andel 2014
Båtsfjord kommune		613000			632000
Lebesby kommune		280000			290000
Vadsø kommune		836000			861000
Vardø kommune		613000			632000
Nesseby kommune		280000			290000
Tana Kommune		613000			632000
Sør-Varanger kommune		2340000			2410000
Fra kommuner		5 575 000			5 747 000
Sum fra fylkeskommunen					227000
Sum fra andre					0
Sum fra kommuner					5747000
Sum inntekter til Norasenteret fra kommuner					5974000
FRA STATEN TIL NORASENTERET SMI					1376080
TOTALE INNETEKTER					7350080

Konsekvensjustert driftsbudsjett 2014-2018

	2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter
budsjett ramme	8138000	8138000	8620000	8620000	8895840	8895840	9180507	9180507	9474283	9474283	9777460	9777460
endringer Nora			482000	482000	275840	275840	284667	284667	293776	293776	303177	303177
	8138000	8138000	8620000	8620000	8895840	8895840	9180507	9180507	9474283	9474283	9777460	9777460

VEDTATT BUDSJETT

- 1, Likviditeten anses som tilfredsstillende for 2014.
- 2, Fremlagt budsjett for 2014 vedtas.
- 3, Økonomiplan for 2014-2018 vedtas

Kirkenes 14.10.13

Tove Alstadsæter

Tove Alstadsæter
Leder representantskapet
Norasenteret IKS